PRAVNE PODLAGE ZA IZVAJANJE NALOG CSD

K A Z A L O

PREGLED NALOG, KI JIH CENTRI ZA SOCIALNO DELO IZVAJAJO PO PREDPISIH 6

1. ZAKON O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV) 7
1.1. UREDBA O MERILIH ZA DOLOČANJE OPROSTITEV PRI PLAČILU SOCIALNO VARSTVENIH STORITEV 22
1.2. PRAVILNIK O POSTOPKIH PRI UVELJAVLJANJU PRAVICE DO INSTITUCIONALNEGA VARSTVA 30
1.3. PRAVILNIK O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN SOCIALNO VARSTVENIH STORITEV 33
1.4. PRAVILNIK O POGOJIH IN POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO IZBIRE DRUŽINSKEGA POMOČNIKA 37
1.5. PRAVILNIK O STANDARDIH IN NORMATIVIH SOCIALNOVARSTVENIH STORITEV 42
2. ZAKON O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH (ZSDP-1). 52
2.1. PRAVILNIK O POSTOPKIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO 79
2.2. PRAVILNIK O POSTOPKIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV 84
2.3. PRAVILNIK O KRITERIJIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC ZA OTROKE, KI POTREBUJEJO POSEBNO NEGO IN VARSTVO 87
2.4. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 1408/71 O UPORABI SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI ZA ZAPOSLENE OSEBE IN NJIHOVE DRUŽINSKE ČLANE, KI SE GIBLJEJO V SKUPNOSTI 88
2.5. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 574/72 Z DNE 21. MARCA 1972 O DOLOČITVI POSTOPKA ZA IZVAJANJE UREDBE (EGS) ŠT. 1408/71 O UPORABI SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI ZA ZAPOSLENE OSEBE IN NJIHOVE DRUŽINSKE ČLANE, KI SE GIBLJEJO V SKUPNOSTI 90
2.6. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 859/2003 Z DNE 14. MAJA 2003 O RAZŠIRITVI DOLOČB UREDBE (EGS) ŠT. 1408/71 IN UREDBE (EGS) ŠT. 574/72 NA DRŽAVLJANE TRETJIH DRŽAV, KI NISO ŽE VKLJUČENI V NAVEDBE DOLOČBE LE NA PODLAGI SVOJEGA DRŽAVLJANSTVA 92
3. ZAKON O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVARPRE) 92
3.1. PRAVILNIK O NAČINU UGOTAVLJANJA PREMOŽENJA IN NJEGOVE VREDNOSTI PRI DODELJEVANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV TER O RAZLOGIH ZA ZMANJŠEVANJE V POSTOPKU DODELITVE DENARNE SOCIALNE POMOČI 114
4. ZAKON O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS) 117
4.1. PRAVILNIK O PODROBNEJŠI OPREDELITVI PODATKOV O OBDAVČLJIVIH DOHODKIH, KI NISO OPROŠČENI PLAČILA DOHODNINE 145
4.2. PRAVILNIK O NAČINU UPOŠTEVANJA DOHODKOV PRI UGOTAVLJANJU UPRAVIČENOSTI DO PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV 159
4.3. PRAVILNIK O NAČINU IN POGOJIH DOSTOPA DO PODATKOV IZ CENTRALNE ZBIRKE PODATKOV O PRAVICAH IZ JAVNIH SREDSTEV 164
5. ZAKON O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR) 165
5.1. PRAVILNIK O POSTOPKU IN VSEBINI IZVAJANJA SVETOVALNEGA RAZGOVORA 182
5.2. PRAVILNIK O POSTOPKU ZA POPIS IN OCENITEV PREMOŽENJA OSEB POD SKRBNIŠTVOM TER O PRIPRAVI SKRBNIŠKIH POROČIL 183
6. ZAKON O ŠTIPENDIRANJU (ZŠTIP-1) 185
6.1. PRAVILNIK O DODELJEVANJU DRŽAVNIH ŠTIPENDIJ 198
7. ZAKON O TUJCIH (ZTUJ-2) 201
8. ZAKON O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-1) 211
8.1. PRAVILNIK O POSTOPKU S TUJCEM, KI IZRAZI NAMEN PODATI PROŠNJO ZA MEDNARODNO ZAŠČITO V REPUBLIKI SLOVENIJI, TER POSTOPKU SPREJEMA PROŠNJE ZA MEDNARODNO ZAŠČITO 218
8.2. UREDBA O NAČINU IZVAJANJA ZAKONITEGA ZASTOPANJA MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA TER NAČINU ZAGOTAVLJANJA USTREZNE NASTANITVE, OSKRBE IN OBRAVNAVE MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA ZUNAJ AZILNEGA DOMA ALI NJEGOVE IZPOSTAVE 218
9. ZAKON O NADZORU DRŽAVNE MEJE (ZNDM-2) 220
10. ZAKON O VOJAŠKI DOLŽNOSTI (ZVOJD) 221

11. TEMELJNI ZAKON O POSVOJITVI (TZP) ... 221
12. ZAKON O MATIČNEM REGISTRU (ZMatR) ... 222
13. ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ) ... 222
14. ZAKON O PACIENTOVIH PRAVICAH ... 226
15. Zakon o državljanstvu Republike Slovenije (ZDRS) ... 228
16. ZAKON O DENACIONALIZACIJI (ZDen) ... 229
17. STANOVANJSKI ZAKON (SZ) ... 230
17.1. PRAVILNIK O DODELJEVANJU NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM ... 235
17.2. UREDBA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE NAJEMNIN V NEPROFITNIH STANOVANJIH TER MERILIH IN POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE SUBVENCIONIRANIH NAJEMNIN ... 238
18. ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP) ... 240
19. ZAKON O NEPRAVDNEM POSTOPKU (ZNP) ... 243
20. ZAKON O DEDOVANJU (ZD) ... 246
21. ZAKON O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD) ... 248
22. ZAKON O VISOKEM ŠOLSTVU (ZVIS) ... 251
22.1. PRAVILNIK O SUBVENCIONIRANJU BIVANJA ŠTUDENTOV ... 251
23. ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1) ... 251
23.1. PRAVILNIK O IZDAJI DOVOLJENJ ZA DELO OTROK, MLAJŠIH OD 15 LET ... 252
24. ZAKON O PREPREČEVANJU DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO (ZPDZC-1) 253
25. OBLIGACIJSKI ZAKONIK (OZ) ... 255
26. ZAKON O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV (ZVOP-1) ... 257
27. ZAKON O NOTARIATU (ZN) ... 260
28. ZAKON O PREKRŠKIH (ZP-1) ... 260
29. ZAKON O VARUHU ČLOVEKOVIH PRAVIC (ZvarcP) ... 266
29.1. POSLOVNIK VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC ... 269
30. ZAKON O UPRAVNIH TAKSAH (ZUT) ... 269
31. ZAKON O ODVETNIŠTVU (Zodv) ... 272
32. ZAKON O SODIŠČIH (Zs) ... 272
33. ZAKON O VRTCIH (ZVrt) ... 274
34. ZAKON O CENTRALNEM REGISTRU PREBIVALSTVA (ZCRP) ... 276
34.1. UREDBA O VODENJU IN VZDRŽEVANJU CENTRALNEGA REGISTRA PREBIVALSTVA TER POSTOPKU ZA PRIDOBIVANJE IN POSREDOVANJE PODATKOV ... 277
35. ZAKON O PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPreb-1) ... 278
36. ZAKON O ZAČASNI ZAŠČITI RAZSELJENIH OSEB (ZZZRO) ... 279
37. ZAKON O JAVNEM JAMSTVENEM, PREŽIVNINSKEM IN INVALIDSKEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJSRS) ... 280
37.1. NAVODILO O POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE 282
38. ZAKON O DRUŽBENEM VARSTVU DUŠEVNO IN TELESNO PRIZADETIH OSEB (ZDVDTP) ... 282
39. ZAKON O UPORABI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA (ZUSZJ) ... 284
39.1. PRAVILNIK O IZKAZNICI IN VAVČERJU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO TOLMAČA ZA SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK ... 285
40. ZAKON O DUŠEVNEM ZDRAVJU ... 286
40.1. PRAVILNIK O NAČINU IN VSEBINI OBRAVNAVE V SKUPNOSTI TER VSEBINI, POGOJIH IN NAČINU OPRAVLJANJA IZPITA ZA KOORDINATORJA OBRAVNAVE V SKUPNOSTI ... 288
40.2. PRAVILNIK O KADROVSKIH, TEHNIČNIH IN PROSTORSKIH POGOJIH ZA IZVAJANJE NALOG NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA ZA IZVAJALCE INSTITUCIONALNEGA VARSTVA TER ZA CENTRE ZA SOCIALNO DELO TER O POSTOPKU NJIHOVE VERIFIKACIJE ... 292
41. ZAKON O POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE SOCIALNOVARSTVENIH PRAVIC (ZPUSP) ... 292

42. ZAKON O USKLAJEVANJU TRANSFERJEV POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZUTPG) ... 293
43. KAZENSKI ZAKONIK (KZ-1) ... 295
44. KAZENSKI ZAKONIK (KZ) ... 299
45. ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP) ... 303
45.1. PRAVILNIK O PORAVNAVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH ... 311
46. ZAKON O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU (ZIZ) ... 312
46.1. PRAVILNIK O OPRAVLJANJU SLUŽBE IZVRŠITELJA ... 318
47. ZAKON O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ (ZIKS-1) ... 320
47.1. NAVODILO O OBVEŠČANJU V PRIMERIH POBEGOV MLADOLETNIKOV ALI NJIHOVEM IZOGIBANJU IZVRŠEVANJU VZGOJNEGA UKREPA ... 327
47.2. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU VZGOJNEGA UKREPA ODDAJE MLADOLETNIKA V PREVZGOJNI DOM ... 329
47.3. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU KAZNI ZAPORA ... 330
47.4. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU VZGOJNIH UKREPOV ... 331
48. ZAKON O PROBACIJI (ZPRO) ... 334
48.1. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU PROBACIJSKIH NALOG ... 335
Uradni list RS, št. 21/18 ... 335
49. ZAKON O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2) ... 335
50. ZAKON O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI) ... 337
51. ZAKON O USMERJANJU OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI (ZUOPP-1) ... 339
51.1. PRAVILNIK CENTROM ZA SOCIALNO DELO O NAČINU IZVAJANJA NALOG ŠOLSKIH UPRAV, KI JIH DOLOČA ZAKON O USMERJANJU OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI ... 343
52. ZAKON O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (ZVNDN) 344
53. ZAKON O IZVAJANJU REJNIŠKE DEJAVNOSTI (ZIRD) ... 346
53.1. PRAVILNIK O POGOJIH IN POSTOPKIH ZA IZVAJANJE ZAKONA O IZVAJANJU REJNIŠKE DEJAVNOSTI ... 358
54. ZAKON O OSEBNEM IMENU (ZOI-1) ... 364
55. ZAKON O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE (ZNPPOL) ... 365
55.1. PRAVILNIK O POLICIJSKIH POOBLASTILIH ... 370
55.2. PRAVILNIK O PREPOVEDI PRIBLIŽEVANJA DOLOČENI OSEBI, KRAJU ALI OBMOČJU ... 370
56. ZAKON O BREZPLAČNI PRAVNI POMOČI (ZBPP) ... 372
57. ZAKON O MEDNARODNEM ZASEBNEM PRAVU IN POSTOPKU (ZMZPP) ... 374
58. ZAKON O PREPREČEVANJU NASILJA V DRUŽINI (ZPND) ... 376
58.1. PRAVILNIK O SODELOVANJU ORGANOV TER O DELOVANJU CENTROV ZA SOCIALNO DELO, MULTIDISCIPLINARNIH TIMOV IN REGIJSKIH SLUŽB PRI OBRAVNAVNI NASILJA V DRUŽINI ... 384
58.2. PRAVILNIK O SODELOVANJU POLICIJE Z DRUGIMI ORGANI IN ORGANIZACIJAMI PRI ODKRIVANJU IN PREPREČEVANJU NASILJA V DRUŽINI ... 388
58.3. PRAVILNIK O OBRAVNAVI NASILJA V DRUŽINI ZA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNE ZAVODE 390
58.4. PRAVILNIK O PRAVILIH IN POSTOPKIH PRI OBRAVNAVANJU NASILJA V DRUŽINI PRI IZVAJANJU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI ... 392
59. ZAKON O OSNOVNI ŠOLI (ZOSN) ... 393
60. ZAKON O ŠOLSKI PREHRANI (ZŠOLPRE-1) ... 394
61. ENERGETSKI ZAKON (EZ-1) ... 395
62. ZAKON O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ ZARADI KONČNE RAZSODBE ARBITRAŽNEGA SODIŠČA NA PODLAGI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE (ZUVRAS) ... 396

ZAKON O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP) ... 400

1. POTEK POSTOPKA NA I. STOPNJI DO IZDAJE ODLOČBE ... 400
1.1. UVEDBA POSTOPKA ... 400
PO URADNI DOLŽNOSTI ... 400

NA ZAHTEVO (VLOGO) STRANKE ... 400
PREIZKUS PROCESNIH POGOJEV ... 401
1.2. UGOTOVITVENI POSTOPEK ... 401
SKRAJŠANI UGOTOVITVENI POSTOPEK ... 401
POSEBEN UGOTOVITVENI POSTOPEK ... 401
1.3. IZDAJA ODLOČBE ... 403
ODLOČBO ... 403
SKLEP ... 404
2. PRAVNA SREDSTVA ... 405
2.1. REDNA PRAVNA SREDSTVA ... 405
2.2. IZREDNA PRAVNA SREDSTVA ... 406
3. UPRAVNA IZVRŠBA ... 406

PREGLED NALOG, KI JIH CENTRI ZA SOCIALNO DELO IZVAJAJO PO PREDPISIH

(PRAVNE PODLAGE – zakoni in podzakonski akti)

Na projektni skupini »Razvojne spremembe delovanja CSD v luči uresničevanja Nacionalnega programa socialnega varstva«, je bil dosežen konsenz v razumevanju, **da javno pooblastilo ni vsaka naloga, ki je centrom za socialno delo naložena z zakonom, ampak da imajo značaj javnega pooblastila tiste naloge, ki pomenijo odločanje o pravicah, obveznostih in pravnih koristih posameznika.**

121. člen Ustave RS določa, da lahko le z zakonom ali na njegovi podlagi pravne ali fizične osebe dobijo javno pooblastilo za opravljanje določenih nalog državne uprave. S tem se sicer ne zmanjšuje vloga države, pač pa je namen večje racionalnosti in učinkovitosti izvajanja upravnih nalog, zlasti odločanja v upravnih stvareh.

120. člen Ustave RS (tretji odstavek) pa zagotavlja sodno varstvo pravic in zakonitih interesov državljanov in organizacij proti odločitvam in dejanjem upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil. Tudi 25. člen ustave določa pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva proti odločbam sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Centri za socialno delo pa opravljajo tudi druge naloge, določene v različnih zakonskih in podzakonskih predpisih, ki se glede na voljo zakonodajalca spreminjajo, povečujejo ali znižujejo.

V nadaljevanju poskušamo navesti najpomembnejše predpise, ki določajo centrom različne naloge, čeprav se zavedamo, da bo navedeni seznam morda nepopoln, še posebej z vidika izvajanja občinskih nalog. Slednje po navadi temeljijo na občinskih odlokih ali pravilnikih, ki pa bi morali biti v skladu z ustavo in zakoni, kar pa ni in ne more biti vsebina tega pregleda, lahko pa je predmet druge in drugačne presoje.

Preden začnemo z navedenim pregledom pa moramo omeniti, da je tudi za centre za socialno delo oziroma njihove strokovne delavce nujno poznavanje, spoštovanje in uporaba tako ustavnih določb kot tudi ratificiranih mednarodnih pravnih aktov. V naš notranji pravni sistem so inkorporirani tako, da je njihova veljava nad zakoni in drugimi predpisi, toda ne nad ustavo.

Najpogosteje se uporabljajo določbe naslednjih mednarodnih aktov:

- **Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin**, spremenjene s protokoli št. 3, 5 in 8 ter dopolnjene s protokolom št. 2, ter njenih protokolov št. 1, 4, 6, 7, 9, 10 in 11 (MKVČP) Ur.l. RS št. 33/94, MP-7/94
- **Konvencija o uveljavljanju alimentacijskih zahtevkov v tujini** (Ur.l. FLRJ št. 2/60)
- **Konvencija ZN o otrokovih pravicah** - Akt o notifikaciji nasledstva konvencij OZN … Ur.l. RS št. 35/92, MP-9/92 ; Ur.l.RS št. 7/93, MP-2/93
- **Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o uresničevanju otrokovih pravic** (MEKUOP) Ur.l. RS št. 86/99, MP-26/99
- **Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah** (MKVO), Ur.l. RS št. 45/99, MP-14/99
- **Zakon o ratifikaciji Konvencije o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok** (MKCVMUO), Ur.l. RS št. 23/93, MP-6/93

- **Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine** (spremenjene) (MESL), Ur.l. RS št. 24/99, MP-7/99

1. ZAKON O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV)

Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg in 31/18 – ZOA-A

5. člen

(1) Upravičenci po tem zakonu so državljani Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji ter tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v Sloveniji.
(2) Državljani Republike Slovenije, ki nimajo stalnega prebivališča v Sloveniji, ter tujci, ki nimajo dovoljenja za stalno prebivanje v Sloveniji, uveljavljajo pravice do posameznih storitev v primerih in pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

11. člen

(1) Storitve, namenjene odpravljanju socialnih stisk in težav so:
1. prva socialna pomoč,
2. osebna pomoč,
3. pomoč družini,
4. institucionalno varstvo,
5. vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji,
6. pomoč delavcem v podjetjih, zavodih ter pri drugih delodajalcih.

(2) Storitve iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke prejšnjega odstavka se izvajajo po normativih in standardih, ki jih predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

12. člen

Prva socialna pomoč po tem zakonu obsega pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske in težave, oceno možnih rešitev ter, seznanitev upravičenca o vseh možnih oblikah socialno varstvenih storitev in dajatev, ki jih lahko uveljavi ter o obveznostih, ki so povezane z oblikami storitev in dajatev, kakor tudi seznanitev upravičenca o mreži in programih izvajalcev, ki nudijo socialno varstvene storitve in dajatve.

13. člen

Osebna pomoč po tem zakonu obsega svetovanje, urejanje in vodenje z namenom, da bi posamezniku omogočili razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje ter izboljšanje socialnih zmožnosti.

14. člen

Upravičenec do storitev iz 12. in 13. člena tega zakona je vsakdo, ki se znajde v socialni stiski in težavi.

15. člen

(1) Pomoč družini po tem zakonu obsega pomoč za dom, pomoč na domu in socialni servis.
(2) Pomoč družini za dom obsega strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani ter pri skrbi za otroke in usposabljanje družine za opravljanje njene vloge v vsakdanjem življenju.
(3) Pomoč družini na domu obsega socialno oskrbo upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo.

16. člen

(1) Institucionalno varstvo po tem zakonu obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi

družini ali drugi organizirani obliki, s katerimi se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo.

(2) Institucionalno varstvo otrok in mladoletnikov, prikrajšanih za normalno družinsko življenje po tem zakonu obsega poleg storitev iz prejšnjega odstavka že vzgojo in pripravo za življenje.

(3) Institucionalno varstvo otrok in mladoletnikov z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju obsega poleg storitev iz prvega odstavka tega člena še usposabljanje po posebnem zakonu, oskrbo in vodenje.

(4) Upravičenec do institucionalnega varstva lahko v primerih in pod pogoji, določenimi s tem zakonom, namesto pravice do celodnevnega institucionalnega varstva izbere družinskega pomočnika.

17. člen

(1) Vodenje in varstvo po tem zakonu obsegata organizirano celovito skrb za odraslo telesno in duševno prizadeto osebo, razvijanje individualnosti in harmoničnega vključevanja v skupnost in okolje.

(2) Zaposlitev pod posebnimi pogoji po tem zakonu obsega take oblike dela, ki omogočajo prizadetim ohranjanje pridobljenih znanj ter razvoj novih sposobnosti.

18a. člen

(1) Pravico do izbire družinskega pomočnika ima polnoletna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletna težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb (v nadaljnjem besedilu: invalidna oseba).

(2) Šteje se, da gre za invalidno osebo iz prejšnjega odstavka, če:
- je zanjo pred uveljavljanjem pravice do izbire družinskega pomočnika skrbel eden od staršev, ki je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek,
- ali je oseba invalid po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki potrebuje pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb,
- ali če v skladu s tem zakonom pristojna komisija ugotovi, da gre za osebo s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno ovirano osebo, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, ki jo lahko nudi družinski pomočnik.

(3) Invalidna oseba v primeru izbire družinskega pomočnika obdrži pravico do dodatka za tujo nego in pomoč oziroma dodatka za pomoč in postrežbo (v nadaljnjem besedilu: dodatek za pomoč in postrežbo), ki ga prejema po drugih predpisih, pri čemer vlogi iz 18.č člena tega zakona priloži pisno izjavo, s katero dovoli, da izplačevalec dodatek, do katerega je upravičena in največ v višini zneska, določenega na podlagi prvega odstavka 18.i člena tega zakona, v času, ko ji pomoč nudi družinski pomočnik, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravic družinskega pomočnika po tem zakonu.

(4) Invalidna oseba in njeni zavezanci za preživljanje (v nadaljnjem besedilu: zavezanci) so dolžni občini, ki financira pravice družinskega pomočnika, redno za tekoči mesec povrniti sredstva oziroma del sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika. Invalidna oseba to zagotovi tako, da s pisno izjavo dovoli izplačevalcu dodatka za pomoč in postrežbo, da le-tega, vendar največ v višini zneska, določenega na podlagi prvega odstavka 18.i člena tega zakona, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravic družinskega pomočnika po tem zakonu.

(5) Pravice družinskega pomočnika se dodatno financirajo s sredstvi invalidne osebe do višine njene plačilne sposobnosti in s sredstvi v višini prispevka zavezancev. Plačilna sposobnost invalidne osebe in prispevek zavezancev se določita v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona na način, ki velja za določitev prispevka upravičenca in prispevka zavezanca k plačilu oziroma doplačilu storitve pomoči družini na domu. Kadar ta sredstva, skupaj s sredstvi iz tretjega odstavka tega člena ne zadostujejo za financiranje pravic družinskega pomočnika, razliko doplača občina.

(6) Pristojni center za socialno delo v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika odloči o prispevku invalidne osebe in zavezanca oziroma občine k plačilu sredstev oziroma dela sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika, za obdobje od dneva pridobitve pravice do izbire družinskega pomočnika, v primeru sprememb med izvajanjem te pravice pa s prvim dnem naslednjega meseca po dnevu nastanka sprememb.
(7) Zavezanec, ki je hkrati družinski pomočnik, ni dolžan prispevati k plačilu pravic družinskega pomočnika.
(8) Če je invalidna oseba lastnica nepremičnine, se ji v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnica je, v korist občine, ki financira pravice družinskega pomočnika, na način in pod pogoji, kot je določeno v 100.c členu tega zakona v primeru uveljavljanja oprostitve plačila storitve pomoči družini na domu.

18b. člen

(1) Družinski pomočnik je oseba, ki invalidni osebi nudi pomoč, ki jo potrebuje. Družinski pomočnik ni dolžan kriti materialnih stroškov za življenje invalidne osebe.
(2) Družinski pomočnik je lahko le oseba, ki se je z namenom, da bi postala družinski pomočnik, odjavila iz evidence brezposelnih oseb ali je zapustila trg dela. Družinski pomočnik je lahko tudi oseba, ki je v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa pri delodajalcu.
(3) Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če je z namenom, da bi postala družinski pomočnik, opustila zaposlitev s tem, da je odpovedala pogodbo o zaposlitvi s polnim delovnim časom ali pa je zaradi tega namena sklenila le delovno razmerje s krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa pri istem oziroma drugem delodajalcu, ali pa, če je samostojni podjetnik posameznik prenehal ali družba z enim družbenikom (enoosebna družba), ki ne zaposluje drugih oseb, prenehala opravljati dejavnost, kar dokazuje s potrdilom o izbrisu iz poslovnega oziroma sodnega registra.
(4) Odpoved pogodbe o zaposlitvi ali odjava iz evidence brezposelnih oseb z namenom biti družinski pomočnik invalidu ne pomeni krivdnega izključitvenega razloga za pridobitev pravic po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

18c. člen

(1) Družinski pomočnik je lahko oseba, ki ima isto stalno prebivališče kot invalidna oseba, oziroma eden od družinskih članov invalidne osebe.
(2) Kot družinski član po prejšnjem odstavku se štejejo osebe, ki se kot družinski člani upoštevajo pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči po tem zakonu, in brat in sestra, stara mati, stari oče, stric in teta.

18č. člen

(1) Invalidna oseba uveljavlja pravico do izbire družinskega pomočnika pri centru za socialno delo, ki je v skladu s tem zakonom pristojen za invalidno osebo. Invalidna oseba mora v vlogi za uveljavljanje pravice do izbire družinskega pomočnika navesti naslednje osebne podatke:
   - ime in priimek,
   - EMŠO,
   - davčno številko,
   - podatke o prebivališču (v primeru tujega državljanstva tudi podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje v Republiki Sloveniji),
   - podatke o imenu in priimku ter prebivališču osebe, ki jo želi za družinskega pomočnika.
(2) V primeru iz prve in druge alinee drugega odstavka 18.a člena tega zakona mora invalidna oseba v vlogi navesti tudi podatke o tem, pri katerem centru za socialno delo je uveljavljal pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek eden od staršev oziroma pri katerem centru za socialno delo je bilo ugotovljeno, da je invalidna oseba, in na podlagi katerih predpisov prejema dodatek za tujo nego in pomoč za opravljanje vseh

osnovnih življenjskih potreb.

(3) V primeru iz tretje alinee drugega odstavka 18.a člena tega zakona mora invalidna oseba vlogi priložiti dokumentacijo, iz katere je razvidno, da pri njej obstaja težka motnja v duševnem razvoju oziroma težka gibalna oviranost in da zato potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.

18d. člen

(1) Vlogi mora invalidna oseba priložiti izjavo izbranega družinskega pomočnika, da želi invalidni osebi nuditi pomoč, ki jo potrebuje, in da bo zapustil trg dela oziroma da se bo odjavil iz evidence brezposelnih oseb ter ali želi uveljaviti pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

(2) Izjava mora vsebovati naslednje osebne podatke družinskega pomočnika:
- ime in priimek,
- EMŠO,
- davčno številko,
- podatke o prebivališču (v primeru tujega državljanstva tudi podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje v Republiki Sloveniji),
- podatke o transakcijskem računu.

(3) Invalidna oseba in družinski pomočnik lahko skleneta dogovor, v katerem podrobneje določita način, vrsto in obseg pomoči, ki jo bo družinski pomočnik nudil invalidni osebi. V primeru sklenjenega dogovora mora biti vlogi priložen tudi ta dogovor.

18e. člen

Če je invalidna oseba pred uveljavljanjem pravice do družinskega pomočnika v celodnevnem institucionalnem varstvu, mora pristojni center za socialno delo pred odločitvijo pridobiti tudi mnenje zavoda, v katerem je nameščena, ki ga mora z vso dokumentacijo, s katero razpolaga, posredovati komisiji iz 18.f člena tega zakona.

18f. člen

(1) Pristojni center za socialno delo odloči o izbiri določene osebe za družinskega pomočnika na podlagi mnenja invalidskih komisij Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: invalidska komisija).

(2) Dokumentaciji, ki jo center za socialno delo pošlje invalidski komisiji iz prejšnjega odstavka, mora center za socialno delo priložiti tudi predhodno mnenje občine, pristojne za financiranje pravic družinskega pomočnika po tem zakonu, o znanih okoliščinah, ki so pomembne za oblikovanje mnenja invalidske komisije.

(3) Občina, ki je pristojna za financiranje pravic družinskega pomočnika po tem zakonu, da predhodno mnenje iz prejšnjega odstavka v roku 10 dni od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o pravici do izbire družinskega pomočnika. Če občina v navedenem roku ne da mnenja, se postopek nadaljuje.

(4) Invalidska komisija v svojem mnenju ugotovi, ali gre za upravičenca iz 18.a člena tega zakona in ali mu izbrani družinski pomočnik potrebno pomoč lahko nudi.

(5) Pri pripravi svojega mnenja invalidska komisija upošteva pogoje iz tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter vse dejavnike, ki bi lahko vplivali na pomoč invalidni osebi.

18g. člen

V primeru, da je invalidna oseba za družinskega pomočnika izbrala tistega od staršev, ki ji je že nudil nego in varstvo in je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek, lahko center za socialno delo o pravici do izbire družinskega pomočnika odloči brez mnenja invalidske komisije iz prejšnjega člena.

18h. člen

(1) Pristojni center za socialno delo izda odločbo, s katero ugotovi, da bo invalidni osebi pomoč, ki jo potrebuje pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, nudil izbrani

družinski pomočnik, in hkrati odloči o pravici družinskega pomočnika iz prvega odstavka 18.i člena tega zakona.

(2) Center za socialno delo ugodi izbiri določene osebe za družinskega pomočnika, če:
- gre za upravičenca iz 18.a člena tega zakona,
- če izbrani pomočnik izpolnjuje pogoje po tem zakonu in
- če invalidska komisija iz 18.f člena oziroma iz 18.o člena tega zakona poda pozitivno mnenje, da mu izbrani družinski pomočnik to pomoč lahko nudi, razen v primeru iz 18.g člena tega zakona.

18i. člen

(1) Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače oziroma sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega. Delno plačilo za izgubljeni dohodek se usklajuje z rastjo minimalne plače..

(2) Družinskemu pomočniku pravica iz prejšnjega odstavka pripada od dneva izvršljivosti odločbe, s katero je ugodeno izbiri določene osebe za družinskega pomočnika. Če je izbrani družinski pomočnik zapustil trg dela ali se odjavil iz evidence brezposelnih oseb kasneje, mu pravica iz prejšnjega odstavka pripada s prvim naslednjim dnem po dnevu, ko je zapustil trg dela oziroma se odjavil iz evidence brezposelnih oseb.

(3) Če je za invalidno osebo pred uveljavljanjem pravice izbire družinskega pomočnika skrbel eden od staršev, ki je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek, staršu pripada pravica družinskega pomočnika iz prvega odstavka tega člena od prvega dne po prenehanju pravic po predpisih o starševskem varstvu do dokončnosti odločbe, s katero pristojni center za socialno delo odloči o izbiri družinskega pomočnika in njegovih pravicah.

18j. člen

(1) Družinski pomočnik invalidni osebi nudi pomoč v skladu z njenimi potrebami in interesi, zlasti pa:
- nastanitev, nego, prehrano in gospodinjska opravila,
- zdravstveno oskrbo preko izbranega osebnega zdravnika,
- spremstvo in udejstvovanje v različnih socialnih in družbenih aktivnostih (kulturne, športne, verske, izobraževalne),
- omogočati, da zakoniti zastopnik, če ga invalidna oseba ima, opravlja svojo funkcijo.
- Družinski pomočnik se mora udeleževati programov usposabljanja, ki jih določi socialna zbornica, ki določi tudi njihovo vsebino, izvajalce, pogostost in trajanje.

18k. člen

(1) Center za socialno delo ves čas spremlja, ali družinski pomočnik invalidni osebi zagotavlja ustrezno pomoč. Invalidna oseba lahko kadarkoli center za socialno delo seznanja z delom družinskega pomočnika.

(2) Družinski pomočnik je dolžan pristojnemu centru za socialno delo najmanj enkrat letno poročati o izvajanju pomoči invalidni osebi. Center za socialno delo mora s poročilom družinskega pomočnika seznaniti invalidno osebo, ki k poročilu lahko poda svoje mnenje.

(3) V primeru spremenjenih okoliščin, ki bi onemogočile nadaljnje izvajanje pomoči, mora družinski pomočnik nemudoma obvestiti pristojni center za socialno delo. Center za socialno delo o spremenjenih okoliščinah pridobi tudi mnenje invalidne osebe.

(4) Pristojni center za socialno delo o delu družinskega pomočnika sestavlja letno socialno poročilo, ki vsebuje tudi obvestila oziroma mnenja invalidne osebe iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena in poročila oziroma obvestila družinskega pomočnika iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) V primeru spremenjenih okoliščin ali če center za socialno delo podvomi v ustreznost pomoči družinskega pomočnika, celotno dokumentacijo odstopi invalidski komisiji iz 18.f člena tega zakona, ki mora novo mnenje v skladu s tem zakonom podati

najkasneje v roku 30 dni od prejema dokumentacije.

(6) Če invalidska komisija iz 18.f člena oziroma iz 18.o člena tega zakona, ugotovi, da invalidni osebi ni zagotovljena ustrezna pomoč, center za socialno delo ravna po določbi 18.l člena tega zakona.

18l. člen

(1) Družinski pomočnik preneha opravljati svoje naloge:
- na željo invalidne osebe,
- na željo družinskega pomočnika,
- zaradi spremenjenih potreb invalidne osebe,
- zaradi izvajanja dolžnosti in nalog v nasprotju z določbami tega zakona,
- s smrtjo družinskega pomočnika,
- s smrtjo invalidne osebe.

(2) V primeru prenehanja opravljanja nalog družinskega pomočnika po prvi, drugi, tretji in četrti alinei prejšnjega odstavka pristojni center za socialno delo izda odločbo.

(3) Družinski pomočnik z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega odstavka izgubi pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

(4) V primeru prenehanja opravljanja nalog družinskega pomočnika po šesti alinei prvega odstavka tega člena družinski pomočnik obdrži pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek še 3 mesece po smrti invalidne osebe.

(5) Če invalidna oseba v času, ko ji pomoč nudi družinski pomočnik, ravna v nasprotju z določbo iz tretjega odstavka 18.a člena tega zakona, se tako ravnanje šteje kot razlog za prenehanje opravljanja nalog družinskega pomočnika po prvi alinei prvega odstavka tega člena.

18m. člen

(1) V primeru prenehanja opravljanja nalog družinskega pomočnika po prejšnjem členu, razen v primeru prenehanja po šesti alinei prvega odstavka prejšnjega člena, ima invalidna oseba pravico do nove izbire družinskega pomočnika ali pravico do celodnevnega institucionalnega varstva ali do pričetka ponovnega izplačevanja dodatka za tujo nego in pomoč.

(2) V primeru, da se invalidna oseba želi vrniti v zavod, v katerem je bivala pred uveljavljanjem pravice do pravice do družinskega pomočnika, ima prednost pri sprejemu v ta zavod.

18n. člen

(1) V primeru prenehanja opravljanja nalog družinskega pomočnika po prvi, tretji in šesti alinei prvega odstavka 18.l člena ima družinski pomočnik pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi mu prenehala pogodba o zaposlitvi brez njegove krivde.

(2) V primeru, ko družinski pomočnik invalidni osebi ne želi več nuditi pomoči, mora invalidni osebi nuditi pomoč, ki jo ta potrebuje, dokler ji ni zagotovljena nova pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb ali druga oblika varstva. Tudi v tem primeru ima družinski pomočnik pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi mu prenehala pogodba o zaposlitvi brez njegove krivde. Če družinski pomočnik kljub temu ne nudi pomoči invalidni osebi, kot jo potrebuje, se pri uveljavljanju pravic po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti šteje kot, da je družinskemu pomočniku pogodba o zaposlitvi prenehala iz krivdnega razloga.

(3) V primeru prenehanja pravic družinskega pomočnika zaradi izvajanja pravice v nasprotju z določbami tega zakona mora pristojni center za socialno delo do uveljavitve pravice invalidne osebe iz 18.m člena čimprej urediti začasno drugo pomoč. V tem primeru se pri uveljavljanju pravic po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti šteje kot, da je družinskemu pomočniku pogodba o zaposlitvi prenehala iz krivdnega razloga.

(4) Družinski pomočnik se mora pri pristojni enoti Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje zaradi uveljavljanja pravic iz naslova zavarovanja za primer

brezposelnosti po tem zakonu prijaviti v 30 dneh od dokončnosti odločbe iz drugega odstavka 18.l člena tega zakona oziroma od poteka roka iz četrtega odstavka 18.l člena tega zakona.

18o. člen

(1) Zoper odločbo centra za socialno delo, s katero invalidni osebi ni ugodena izbira določene osebe za družinskega pomočnika, ima invalidna oseba pravico do pritožbe.
(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka 18.h člena tega zakona se lahko v delu, ki se nanaša na odločitev o pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek, pritoži tudi izbrani družinski pomočnik. Invalidna oseba oziroma izbrani družinski pomočnik se lahko pritožita tudi zoper odločbo, izdano na podlagi tretje in četrte alinee prvega odstavka 18.l člena tega zakona.
(3) Pritožba zoper odločbo iz prvega in drugega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.
(4) V postopku na drugi stopnji ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, odloči na podlagi mnenja invalidske komisije, ki po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju na drugi stopnji obravnava mnenja invalidske komisije iz 18.f člena tega zakona.

49. člen

(1) Center za socialno delo opravlja naloge, ki so centrom za socialno delo z zakonom poverjene kot javna pooblastila ter naloge, ki jih centrom za socialno delo nalagajo drugi predpisi.
(2) Center za socialno delo lahko opravlja tudi storitve socialne preventive, prve socialne pomoči, pomoči družini za dom ter lahko organizira skupnostne akcije za socialno ogrožene skupine prebivalstva.
(3) Za občino lahko center za socialno delo opravlja storitve osebne pomoči in pomoči družini na domu. Center za socialno delo se ustanovi kot javni socialno varstveni zavod.
(4) Center za socialno delo lahko opravlja tudi druge storitve in naloge, če je to potrebno zaradi odpravljanja socialnih stisk in težav v posameznem okolju.
(5) Center za socialno delo se ustanovi kot javni socialno varstveni zavod.

55. člen

(1) Socialno varstveni zavod upravlja svet zavoda, ki ga poleg predstavnikov ustanovitelja in delavcev, sestavljajo še:
- predstavniki lokalne skupnosti v centru za socialno delo;
- predstavniki lokalne skupnosti in predstavniki oskrbovancev v domu za starejše;
- predstavniki invalidskih organizacij v posebnem zavodu iz 51. člena tega zakona in v varstveno delovnem centru iz 52. člena tega zakona;
- predstavniki zakonitih zastopnikov varovancev v posebnem zavodu in v varstveno delovnem centru;
- predstavniki staršev ali zakonitih zastopnikov otrok in mladoletnikov v domovih za otroke in socialno varstvenih zavodih za usposabljanje.

(2) Podrobnejšo sestavo in številčno razmerje predstavnikov v svetu zavoda določi ustanovitelj z aktom o ustanovitvi. Z aktom o ustanovitvi se določi tudi način imenovanja oziroma izvolitve članov sveta.

65. člen

(1) Socialno varstvene storitve lahko opravlja zasebnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- da ima ustrezno strokovno izobrazbo v skladu z 69. ali 70. členom tega zakona;
- da ima opravljen strokovni izpit in je pridobil mnenje socialne zbornice;
- da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju, na katerem bo opravljal zasebno delo, če bo opravljal delo, za katero se zahteva najmanj višješolska izobrazba;
- da ni v delovnem razmerju;
- da mu ni s pravnomočno odločbo sodišča prepovedano opravljanje poklica;
- da ima zagotovljene prostore, opremo in kadre, če tako zahteva narava dela.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko posamezne storitve v okviru javne službe v skladu

z zakonom opravlja rejnik ali tretja oseba, če za te storitve sklene pogodbo s centrom za socialno delo.

68c. člen

Skupnost centrov za socialno delo Slovenije na področju izvajanja dejavnosti centrov za socialno delo opravlja naslednje naloge kot javna pooblastila:

1. določa katalog nalog, ki jih izvajajo centri za socialno delo:
   - kot socialno varstvene storitve,
   - kot naloge, ki so jim z zakonom poverjene kot javna pooblastila in
   - kot naloge, ki jim jih nalagajo drugi predpisi, kar za to področje dejavnosti služi kot podlaga za delovanje enotnega informacijskega sistema socialnega varstva;

2.določa standarde in normative za izvajanje posameznih vrst nalog:
   - nalog, ki so centrom za socialno delo z zakonom poverjene kot javna pooblastila in
   - nalog, ki jih centrom za socialno delo nalagajo drugi predpisi.

69. člen

(1) Socialno varstvene storitve opravljajo strokovni delavci in strokovni sodelavci.
(2) Strokovni delavci po tem zakonu so delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in so opravili šestmesečno pripravništvo ali imajo šest mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva ter strokovni izpit za delo na področju socialnega varstva.
(3) Strokovni delavci so tudi delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke ali biopsihološke smeri, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri – smer delovne terapije in teološke smeri z ustrezno specializacijo ter imajo opravljeno devetmesečno pripravništvo ali imajo devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva in opravljen strokovni izpit po tem zakonu.

70. člen

(1) Strokovni sodelavci po tem zakonu so delavci, ki opravljajo posamezne socialno varstvene storitve in so končali programe izobraževanja v skladu s posebnimi predpisi ter imajo opravljeno devetmesečno pripravništvo ali imajo devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva in strokovni izpit.
(2) Vrste in stopnje programov izobraževanja iz prejšnjega odstavka, ki zagotavljajo strokovnim sodelavcem ustrezno strokovno usposobljenost za opravljanje posameznih storitev, določi socialna zbornica.

72. člen

Posamezne socialno varstvene storitve lahko opravljajo pod vodstvom strokovnih delavcev s prostovoljnim in nepoklicnim delom tudi laični delavci, za katere strokovna izobrazba ni posebej predpisana.

71. člen

(1) Vsebino in potek pripravništva s splošnim aktom določi socialna zbornica.
(2) Socialna zbornica s splošnim aktom določi tudi vsebino, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita ter način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva.
(3) K splošnemu aktu iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena da soglasje minister, pristojen za socialno varstvo.

73. člen

(1) Strokovni delavci in strokovni sodelavci v javnih socialno varstvenih zavodih so se dolžni izobraževati in usposabljati.
(2) Strokovno izobraževanje in usposabljanje iz prejšnjega odstavka podrobneje določi socialna zbornica.

74. člen

(1) Strokovni delavci in strokovni sodelavci z višješolsko strokovno izobrazbo, lahko napredujejo v naziv mentor in svetovalec, strokovni delavci in strokovni sodelavci z visokošolsko izobrazbo pa v naziv samostojni svetovalec in višji svetovalec.

(2) Napredovanje strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

81. člen

(1) Krajevna pristojnost v vseh zadevah, za katere so pristojni centri za socialno delo, se določi po stalnem prebivališču osebe, ki potrebuje pomoč in varstvo. Če oseba nima stalnega prebivališča, se določi krajevna pristojnost po njenem začasnem prebivališču, če nima niti tega, pa po njenem zadnjem stalnem prebivališču oziroma zadnjem začasnem prebivališču.
(2) Če se krajevna pristojnost ne da določiti po prejšnjem odstavku, se določi po kraju, kjer je nastal povod za postopek.
(3) Krajevna pristojnost za mladoletno osebo se določa po stalnem oziroma začasnem prebivališču obeh staršev. Za mladoletno osebo, katere starši ne živijo skupaj, se določi krajevna pristojnost po stalnem oziroma začasnem prebivališču tistega od staršev, pri katerem mladoletna oseba živi oziroma, kateremu je bila dodeljena. Če niti eden od staršev mladoletne osebe ni znan, se krajevna pristojnost določi po prejšnjem odstavku.
(4) Krajevna pristojnost v zadevah, v katerih se upravičenost do pravice ugotavlja za vso družino, njeni družinski člani pa imajo prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče na različnih naslovih, se določi po dejanskem prebivališču večine družinskih članov oziroma po stalnem oziroma začasnem prebivališču večine družinskih članov. Če krajevne pristojnosti tako ni mogoče določiti, se določi po kraju, v katerem je nastal povod za postopek.
(5) Če je z aktom o ustanovitvi centra za socialno delo določeno, da znotraj centra za socialno delo delujejo notranje organizacijske enote, ki opravljajo naloge centra za socialno delo po tem zakonu in drugih predpisih za določeno krajevno območje, je za izvajanje nalog centra za socialno delo krajevno pristojna organizacijska enota, katere pristojnost se določi v aktu o ustanovitvi upoštevajoč določbe prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena. V tem primeru je za vodenje in odločanje v postopku pri izvrševanju nalog centra za socialno delo pooblaščen vodja pristojne organizacijske enote.

82. člen

Če sem med postopkom spremenijo okoliščine, na podlagi katerih je bila po tem zakonu določena krajevna pristojnost, nadaljuje postopek glede na spremenjene okoliščine pristojni center za socialno delo.

83. člen

Če nastane spor o pristojnosti, mora center za socialno delo, ki je začel postopek, svoje delo opravljati vse dotlej, dokler se ne odloči o sporu.

84. člen

V sporih o krajevni pristojnosti med centri za socialno delo na območju Republike Slovenije odloča ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.

85. člen

(1) Ministrstvo pristojno za socialno varstvo, lahko določi za postopek v izvrševanju javnih pooblastil drug center za socialno delo, kot tisti, ki je krajevno pristojen, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek ali če so za to drugi tehtni razlogi.
(2) Sklep po prejšnjem odstavku izda ministrstvo, pristojno za socialno varstvo na predlog

stranke, ki je sprožila postopek, ali na predlog centra za socialno delo.

86. člen

Kadar socialno varstveni zavodi v izvrševanju javnih pooblastil, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, postopajo po zakonu o splošnem upravnem postopku, če niso posamezna vprašanja postopka v tem ali drugem zakonu drugače urejena.

87. člen

(1) Pri izvrševanju javnih pooblastil iz prejšnjega člena uporabljajo socialno varstveni zavodi pečat.
(2) Pečat je okrogle oblike. V zunanjem krogu ima napis "Republika Slovenija", v sredini pa grb Republike Slovenije. Pečat vsebuje še ime in sedež zavoda.

87.a člen

Kadar centri za socialno delo odločajo v upravnih zadevah o pravicah in koristih otroka po 120. in 121. členu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US in 82/15 – odl. US), si morajo v posebnem ugotovitvenem postopku pred odločitvijo pridobiti mnenje strokovne komisije in razpisati ustno obravnavo.

89. člen

O pritožbah zoper odločbe socialno varstvenih zavodov odloča ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.

90. člen

Postopek za uveljavljanje storitev po tem zakonu se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Center za socialno delo začne postopek po uradni dolžnosti, če izve za okoliščine, iz katerih izhaja utemeljen razlog, zaradi katerega je potrebno določeni osebi nuditi storitev po tem zakonu.

91. člen

(1) Pobudo za začetek postopka po uradni dolžnosti dajo lahko zakonec, otroci, osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z osebo, ki potrebuje varstvo in pomoč, delodajalec in sindikat.
(2) Organi ter zavodi in druge organizacije, ki pri svojem delu ugotovijo ogroženost otroka, mladoletnika ali osebe, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, so dolžni o tem obvestiti center za socialno delo na svojem območju.

92. člen

(1) Kadar socialno varstveni zavod oziroma strokovni delavec ob uveljavljanju storitve ugotovi, da zadeva sodi v njegovo pristojnost, si je dolžan prizadevati, da z upravičencem doseže dogovor o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve.

93. člen

(1) Postopki izvajanja storitev morajo biti vodeni tako, da zagotavljajo zaupnost podatkov ter osebno integriteto in dostojanstvo upravičenca.
(2) Strokovni delavci in strokovni sodelavci, ki opravljajo socialno varstvene storitve so dolžni varovati kot poklicno skrivnost podatke o materialnih in socialnih stiskah posameznika in o vzrokih, okoliščinah in posledicah tega stanja.
(3) Podatke iz prejšnjega odstavka so dolžne varovati kot poklicno skrivnost tudi osebe, ki so jim ti podatki dosegljivi zaradi narave njihovega dela.
(4) Podatki iz drugega odstavka tega člena se ne smejo dajati drugim osebam oziroma javnosti in tudi ne objavljati na način, ki bi omogočal razkriti posameznika, na katerega se nanašajo. Dolžnost varovanja poklicne skrivnosti lahko strokovnega delavca ali sodelavca, razreši prizadeta oseba sama ali sodišče, za mladoletne osebe in za osebe

pod skrbništvom pa starši oziroma skrbniki.

94. člen

(1) Če upravičenec ni zadovoljen s posamezno storitvijo lahko zoper delo strokovnega delavca ali strokovnega sodelavca vloži ugovor pri svetu socialno varstvenega zavoda, zoper opravljeno storitev zasebnika pa na socialno zbornico.
(2) Ugovor je potrebno vložiti v roku osem dni od opravljene storitve, zoper katero ugovarja.

95. člen

Svet socialno varstvenega zavoda oziroma socialna zbornica preizkusi ugovor, določi, kaj naj se ukrene ter o tem obvesti upravičenca, ki je ugovarjal, v roku 15 dni od prejema ugovora.

100. člen

(1) Upravičenci in drugi zavezanci so dolžni plačati vse po tem zakonu opravljene storitve, razen storitev socialne preventive, prve socialne pomoči in institucionalnega varstva v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje, ki so za vse upravičence brezplačne.
(2) Prejemniki trajne denarne socialne pomoči in prejemniki nadomestila za invalidnost po zakonu o družbenem varstvu odraslih telesno in duševno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83) so oproščeni plačila vseh storitev razen storitev institucionalnega varstva po prvem odstavku 16. člena tega zakona.
(3) Vlada Republike Slovenije predpiše merila, po katerih se za upravičence in druge zavezance delno ali v celoti določajo oprostitve pri plačilu storitev.
(4) Na zahtevo upravičenca do socialno varstvene storitve odloči o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve center za socialno delo, v skladu z merili iz prejšnjega odstavka.
(5) Center za socialno delo lahko upravičencu oziroma zavezancu določi višjo oprostitev, kot bi jo določil po merilih iz tretjega odstavka tega člena, če upravičenec storitev nujno potrebuje in bi prišlo do ogrožanja njegovega zdravja ali življenja, če mu storitev ne bi bila omogočena, ali če to narekujejo posebne socialne razmere ali iz drugih pomembnih razlogov v korist upravičenca oziroma zavezanca.
(6) V primeru vložitve zahteve za oprostitev plačila storitve center za socialno delo o oprostitvi plačila in določitvi prispevka upravičenca in zavezanca oziroma občine k plačilu oziroma doplačilu storitve odloči za obdobje od dneva začetka izvajanja storitve dalje, v primeru sprememb med izvajanjem storitve pa s prvim dnem naslednjega meseca po dnevu nastanka spremembe.
(7) Stroške v zvezi s storitvami iz 18. člena tega zakona krije podjetje, zavod ter druga organizacija, ki te storitve zagotavlja.
(8) Center za socialno delo lahko za upravičenca do institucionalnega varstva določi oprostitev po merilih iz tretjega odstavka tega člena tudi v primeru, ko je bila upravičencem zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne službe.

100a. člen

(1) Ne glede na določbo tretjega odstavka 100. člena lahko občina določi dodatne oprostitve pri plačilu stroškov za pomoč na domu in pri plačilu storitev v zavodih za odrasle.
(2) O oprostitvah iz prejšnjega odstavka odloča pristojni občinski organ.

100b. člen

(1) Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitev plačila storitve institucionalnega varstva, lastnik nepremičnine, se mu z odločbo o oprostitvi plačila prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist občine, ki zanj financira institucionalno varstvo.
(2) O prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v korist občine pristojni center za

socialno delo odloči v izreku odločbe o oprostitvi plačila storitve institucionalnega varstva.

(3) Prepoved odtujitve in obremenitve se zaznamuje v zemljiški knjigi na podlagi dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka.

(4) Za zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zemljiško knjigo, o zaznambi prepovedi odtujitve in obremenitve.

100c. člen

(1) Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitev plačila storitve pomoč družini na domu, lastnik nepremičnine, se mu na način iz prejšnjega člena lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist občine, ki zanj financira pomoč družini na domu, le v primeru izrecne zahteve občine, in če gre za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča.

(2) Občina mora zahtevo iz prejšnjega odstavka podati v roku 20 dni od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o oprostitvi plačila storitve pomoč družini na domu.

102. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, s strani javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev ter pravnih in fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve in so vpisani v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: izvajalci dejavnosti socialnega varstva), nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, organizira in izvaja socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

(2) Socialna inšpekcija izvaja tudi nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, s strani fizičnih in pravnih oseb, za katere obstaja sum, da izvajajo dejavnost socialnega varstva brez vpisa v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena tega zakona.

(3) Inšpekcijski nadzor izvajajo socialni inšpektorji, ki so delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

(4) Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor in zakona, ki ureja inšpekcijo dela, v kolikor posamezna vprašanja s tem zakonom niso urejena drugače.

105.a člen

(1) Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti v nadzoru odredi socialni inšpektor izvajalcu dejavnosti socialnega varstva ali posameznemu zaposlenemu pri izvajalcu dejavnosti socialnega varstva ukrepe, potrebne za odpravo nepravilnosti oziroma za zmanjšanje možnosti za njihovo ponovitev, zlasti:

- izdajo posamičnih upravnih aktov, ki jih določajo veljavni predpisi,
- pisno opredelitev strokovnih podlag za odločanje o posameznih ukrepih,
- pisno opredelitev strokovnih podlag za izbor ustrezne metode strokovnega dela,
- sprejetje programa aktivnosti za dvig kakovosti izvajanja storitev,
- interno ali verificirano dodatno usposabljanje zaposlenih ali ponovno opravljanje posameznih delov strokovnega izpita,
- obvezno vključitev v supervizijo,
- prepoved opravljanja dejavnosti izvajalcu dejavnosti socialnega varstva do odprave nepravilnosti,
- prepoved izvajanja posameznih strokovnih nalog posameznemu zaposlenemu pri izvajalcu dejavnosti socialnega varstva do odprave nepravilnosti.

(2) Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti v nadzoru lahko socialni inšpektor pristojnemu organu predlaga:
- začetek postopka za razrešitev direktorja, pomočnika direktorja oziroma strokovnega vodje,
- začetek postopka za odvzem dovoljenja za delo ali za prekinitev koncesijske pogodbe.

110. člen

(1) Za potrebe izvajanja socialno varstvene dejavnosti določene z zakonom, za načrtovanje politike socialnega varstva, spremljanje stanja ter za znanstveno raziskovalne in statistične namene, se na področju socialnega varstva vodijo zbirke podatkov, ki zajemajo celotni nacionalni sistem socialnega varstva.
(2) Zbirke podatkov vsebujejo podatke o:
- storitvah,
- drugih pomočeh posamezniku po tem zakonu,
- oprostitvah pri plačilu storitev,
- izvajalcih socialno varstvene dejavnosti,
- financiranju socialno varstvene dejavnosti,
- izvajanju drugih nalog, ki so izvajalcem dejavnosti z zakonom poverjene kot javna pooblastila ter nalog, ki jih izvajalcem dejavnosti nalagajo drugi predpisi.

111. člen

(1) Zbirke podatkov iz prve, druge, tretje in četrte alinee drugega odstavka prejšnjega člena vsebujejo naslednje podatke posameznika, na katerega se nanaša pravica ali obveznost po tem zakonu, in njegovega zakonitega zastopnika:
- ime in priimek,
- rojstne podatke,
- spol,
- enotno matično številko občana,
- podatke o državljanstvu,
- podatke o dovoljenju za prebivanje tujca,
- podatke o prebivališču,
- podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (število družinskih članov, tip družine, razmerje do vlagatelja),
- podatke o gospodinjstvu,
- podatke, ki se nanašajo na vrsto življenjske skupnosti (zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost),
- podatke o statusu (podatke o šolanju, o zaposlitvi, o upokojitvi, drugo),
- podatke o izobrazbi,
- podatke o zdravstvenem stanju in invalidnosti,
- podatke o plačah in drugih dohodkih in prejemkih,
- podatke o premoženju,
- podatke o socialnih stiskah in težavah posameznikov, družin in skupin prebivalstva,
- podatke o oprostitvi pri plačilu storitev,
- davčno številko,
- številko tekočega oziroma drugega računa,
- podatke, ki se nanašajo na stanovanjske in bivalne pogoje.

(2) Posamezne zbirke podatkov lahko vsebujejo tudi podatke, ki niso osebni, ki so potrebni za dosego namena iz prvega odstavka prejšnjega člena.

112. člen

(1) Zbirke podatkov iz 110. člena vodijo in vzdržujejo socialno varstveni zavodi in druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo socialno varstveno dejavnost po tem zakonu in inštitut iz 7. člena tega zakona (upravljavci zbirk podatkov) in upravljavci centralnih zbirk podatkov, določeni s tem zakonom.
(2) Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, obdeluje osebne podatke iz zbirke podatkov

o pomočeh posamezniku po tem zakonu ter o oprostitvah pri plačilih storitev z enako vsebino kot centri za socialno delo.

113. člen

(3) Podatki se zbirajo neposredno od posameznika za njega in za njegove družinske člane ter iz drugih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije. Posameznik, na katerega se nanaša pravica ali obveznost po tem zakonu, oziroma njegov zakoniti zastopnik je pristojnemu socialno varstvenemu zavodu oziroma drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja socialno varstveno dejavnost, dolžan dati vse podatke, o katerih socialno varstveni zavod oziroma izvajalec storitve vodi zbirke podatkov.

(4) Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, in socialno varstveni zavodi in druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo socialno varstveno dejavnost po tem zakonu, brezplačno pridobivajo podatke iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

- Ministrstva za notranje zadeve – podatke o upravičencu in o družinskih članih (ime in priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana, podatke o državljanstvu, podatke o prebivališču) in podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja, iz centralnega registra prebivalstva in podatke o dovoljenju za prebivanje tujca in podatke o gospodinjstvu iz drugih evidenc ministrstva za notranje zadeve ter podatke o lastništvu vozila iz evidence registriranih vozil,
- Ministrstva za šolstvo, znanost in šport in izvajalcev vzgojne in izobraževalne dejavnosti – podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni zavod,
- Ministrstva za zdravstvo, Inštituta za varovanje zdravja in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju oziroma invalidnosti,
- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, podatke o izplačani pokojnini, invalidnini, varstvenem dodatku, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilih iz naslova invalidskega zavarovanja in drugih materialnih pravicah iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v zdravstveno zavarovanje, podatke o izplačanem nadomestilu iz naslova zdravstvenega zavarovanja,
- Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah, izplačanih nadomestilih iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarnih pomočeh, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova ter o datumu in razlogih prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb in razlogih prenehanja izplačevanja materialnih pravic,
- Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o izplačanem nadomestilu preživnine in podatke o izplačilih v primeru insolventnosti delodajalca,
- Davčne uprave Republike Slovenije – podatke o davčni številki, podatke o vzdrževanih družinskih članih, o obdavčljivih dohodkih in premoženju davčnih zavezancev, podatke o plačanih davkih in dohodnini od obdavčljivih dohodkov, podatke o obračunanih prispevkih za socialno varnost in plačanih drugih posebnih prispevkih, uvedenih z zakoni, podatke o kapitalskih naložbah ter podatke o olajšavah in oprostitvah, ki se upoštevajo pri odmeri davka od dohodkov iz kmetijstva in davka od dohodkov iz dejavnosti,
- centrov za socialno delo – podatke o izplačanem porodniškem nadomestilu, očetovskem nadomestilu, nadomestilu za nego in varstvo otroka, posvojiteljskem nadomestilu, starševskemu dodatku, pomoči ob rojstvu otroka, otroškem dodatku, dodatku za veliko družino, dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno varstvo, delnem izplačilu za izgubljeni dohodek, rejnini in dobroimetju, preživninah, denarnih socialnih pomočeh, oprostitvah pri plačilu storitev in o plačilih družinskemu pomočniku,
- Inštituta za socialno varstvo, Skupnosti socialnih zavodov Slovenije in drugih izvajalcev socialno varstvene dejavnosti – podatke o uporabi in izvajanju storitev in socialnih stiskah in težavah posameznikov, družin in skupin prebivalstva,

- upravnih enot – podatke o materialnih pravicah po predpisih o vojnih veteranih, žrtvah vojnega nasilja, vojnih invalidih in o varstvu družinskih članov osebe v obvezni vojaški službi,
- delodajalcev – podatke o zaposlitvi, podatke o izplačilih plač in nadomestil in podatke o drugih izplačilih,
- Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij – podatke o začetku in izteku prestajanja kazni zapora za osebe na prestajanju kazni zapora ter podatke o začetku in izteku vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom za mladoletnike,
- upravljalca registra transakcijskih računov – podatke o transakcijskih računih: številki računa in nazivu izvajalca plačilnega prometa, ki vodi transakcijski račun.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena, posameznikov, na katere se podatki nanašajo, ni potrebno predhodno seznaniti.

113a. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, in centri za socialno delo lahko osebne podatke, o katerih vodijo zbirke podatkov, in podatke, ki jih pridobivajo od upravljavcev zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega člena, obdelujejo samo za potrebe postopka odločanja, izvajanja dejavnosti in vodenja evidenc po tem zakonu, ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, pa tudi za izvajanje centralnega izplačila, izvrševanje nadzora, spremljanja stanja, analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

(2) Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, lahko kot upravljavec centralne zbirke podatkov o denarnih socialnih pomočeh podatke iz te zbirke z namenom ugotavljanja uporabe pravice do denarne socialne pomoči v skladu s tem zakonom tudi primerja s podatki iz zbirk upravljavcev iz prejšnjega člena in jih posreduje pristojnemu centru za socialno delo, ki sproži postopek ugotavljanja upravičenosti po uradni dolžnosti v skladu s tem zakonom.

(3) Inštitut za socialno varstvo brezplačno pridobiva podatke iz zbirk podatkov upravljavcev centralnih zbirk podatkov, določenih s tem zakonom, in socialno varstvenih zavodov in drugih pravnih in fizičnih oseb, ki opravljajo socialno varstveno dejavnost po tem zakonu, in jih uporablja za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene v obliki, ki onemogoča identifikacijo posameznikov. Zbrane podatke lahko Inštitut za socialno varstvo posreduje tudi drugim upravljavcem zbirk podatkov za izvajanje dejavnosti po tem zakonu.

(4) Skupnost socialnih zavodov Slovenije podatke, ki jih pridobiva v skladu s tem zakonom, obdeluje za potrebe izvajanja javnih pooblastil in drugih nalog, določenih s tem zakonom. Podatke, o katerih vodi centralno zbirko podatkov, lahko posreduje tudi drugim upravljavcem zbirk podatkov za izvajanje dejavnosti po tem zakonu.

(5) Druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo socialno varstveno dejavnost po tem zakonu, osebne podatke, o katerih vodijo zbirke osebnih podatkov, obdelujejo za izvajanje dejavnosti, za katero so pooblaščeni z zakonom in aktom o ustanovitvi oziroma za katero jim je bila podeljena koncesija oziroma izdano dovoljenje za delo.

114. člen

(1) Osebni podatki iz prvega odstavka 111. člena tega zakona se hranijo 10 let po prenehanju pravice.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka se podatki arhivirajo.

(3) Podatki iz drugega odstavka 111. člena tega zakona se hranijo do poteka namena iz prvega odstavka 110. člena tega zakona.

1.1. UREDBA O MERILIH ZA DOLOČANJE OPROSTITEV PRI PLAČILU SOCIALNO VARSTVENIH STORITEV

Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUTPG, 62/10 – ZUPJS, 99/13 – ZUPJS-C in 42/15

3. člen (storitve, za katere se lahko uveljavljajo oprostitve)
(1) Po merilih te uredbe se določajo oprostitve plačil za socialno varstvene storitve, ki jih v okviru mreže javne službe in v skladu s predpisanimi standardi in normativi (v nadaljnjem besedilu: storitve) opravi javni socialno varstveni zavod ali koncesionar (v nadaljnjem besedilu: izvajalec), katerih cena je oblikovana v skladu s predpisano metodologijo, in za katere zakon ne določa, da so za upravičenca brezplačne.
(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka se določajo oprostitve plačil za naslednje storitve:
1. osebna pomoč,
2. pomoč družini za dom in pomoč družini na domu,
3. institucionalno varstvo po prvem odstavku 16. člena zakona,
4. vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji.
(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se po merilih te uredbe določajo oprostitve plačil tudi za storitve institucionalnega varstva v drugi družini, ki jih opravi oseba, ki je sklenila pogodbo s centrom za socialno delo v skladu s 65. členom zakona, če se je občina, kjer ima upravičenec stalno prebivališče, s pogodbo s centrom za socialno delo zavezala za plačilo oziroma (do)plačilo dogovorjene oskrbnine.
(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se po merilih te uredbe lahko izjemoma določajo oprostitve plačil tudi za nadstandardne storitve, kadar upravičenec storitev nujno potrebuje, pa ni na voljo standardne storitve.

4. člen (uveljavljanje oprostitve pri nadomestni obliki bivanja in oskrbe izven mreže javne službe)
(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena lahko center za socialno delo za upravičenca do institucionalnega varstva določi oprostitev po merilih te uredbe, če je bila upravičencem zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne službe.
(2) Upravičenci do nadomestne oblike bivanja in oskrbe po prejšnjem odstavku so osebe, ki se skladno s predpisanimi standardi socialno varstvenih storitev štejejo kot upravičenci do institucionalnega varstva.
(3) Za nadomestno obliko bivanja in oskrbe po prvem odstavku tega člena, za katero je možno uveljavljati oprostitev po tej uredbi, se šteje zagotavljanje storitev pri izvajalcu izven mreže javne službe, ki je o izvajanju programa oziroma storitve z uporabnikom storitve in občino, v kateri ima upravičenec stalno prebivališče, sklenil dogovor, s katerim se je občina zavezala za plačilo ali doplačilo, in:
   – opravlja storitev institucionalnega varstva na podlagi dovoljenja za delo in ima oblikovano ceno v skladu s predpisano metodologijo za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev in je k ceni pridobil soglasje ministrstva, pristojnega za socialno varstvo, ali
   – izvaja program stanovanjske skupine ali bivalne skupnosti in ima strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa ter z lokalno skupnostjo dogovorjeno višino doplačila na podlagi prejete ponudbe izvajalca programa, ki vsebuje finančno konstrukcijo vseh stroškov programa z zagotovljenimi viri financiranja programa.
(4) Ne glede na drugo alinejo prejšnjega odstavka ter ne glede na prvi odstavek 7. člena in prvi odstavek 8. člena te uredbe lahko občina in izvajalec za posameznega uporabnika ali več uporabnikov v stanovanjski skupini ali bivalni skupnosti skleneta neposredno pogodbo, s katero se dogovorita o višini plačila.

6. člen (upravičenci do oprostitev in vrstni red plačil)
(1) Pravico do oprostitve lahko uveljavljajo upravičenci in zavezanci, če po merilih te uredbe ne morejo plačati celotne vrednosti opravljene storitve, po naslednjem vrstnem redu plačil:

- storitev plača upravičenec,
- upravičenec ima pravico do oprostitve plačila, če plačilo presega njegovo plačilno sposobnost,
- znesek, za katerega je upravičenec oproščen plačila, plača zavezanec, razen v primerih, ko ni zavezancev,
- zavezanec, ki je fizična oseba, ima pravico do oprostitve plačila, če plačilo presega njegovo plačilno sposobnost, in v drugih primerih, ki jih določa ta uredba.

(2) Zavezanec, ki je pravna oseba, ni upravičen do oprostitve po tej uredbi.
(3) V primeru oprostitve upravičenca oziroma zavezanca plača razliko do vrednosti storitve Republika Slovenija ali občina.

7. člen (pristojnost za odločanje)
(1) O oprostitvah pri plačilu storitev iz 3. in 4. člena te uredbe odloča v okviru javnih pooblastil tisti center za socialno delo, ki je po zakonu krajevno pristojen za upravičenca.
(2) O oprostitvah pri plačilih storitev in drugih socialno varstvenih programov iz 5. člena te uredbe odloča pristojni organ financerja, ki lahko za vodenje postopkov sklene pogodbo s centrom za socialno delo.

8. člen (plačnik storitev, za katere veljajo oprostitve)
(1) Za upravičence in za zavezance, ki jim je z odločbo centra za socialno delo priznana oprostitev plačila storitev po prvem odstavku prejšnjega člena, zagotavljata plačila ali doplačila Republika Slovenija oziroma občina, v skladu z zakonom.
(2) Za upravičence, za zavezance ali za druge uporabnike, katerim določi oprostitev pristojni organ financerja po drugem odstavku prejšnjega člena, zagotavlja plačila ali doplačila financer storitve oziroma programa.

9. člen (določanje meril)
Oprostitev po tej uredbi je odvisna od naslednjih meril:

- vrednosti opravljene storitve,
- višine ugotovljenega dohodka,
- meje socialne varnosti,
- plačilne sposobnosti,
- prispevka k plačilu storitve.

10. člen (vrednost opravljene storitve)
Vrednost opravljene storitve je znesek, ki ga po veljavni ceni za dogovorjeni obseg storitve določi izvajalec.

11. člen (ugotovljeni dohodek)
(1) Ugotovljeni dohodek so dohodki in prejemki, ugotovljeni na način, kot ga določa zakon za prejemnike denarne socialne pomoči, kolikor ta uredba ne določa drugače.
(2) Za določitev meje socialne varnosti, plačilne sposobnosti in prispevka oprostitve samske osebe se upoštevajo njeni lastni dohodki in prejemki, v primerih družine pa dohodki in prejemki upravičenca oziroma zavezanca skupaj z dohodki in prejemki njegovega zakonca ali osebe, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ugotovljeni dohodek družine).

12. člen (meja socialne varnosti)
Meja socialne varnosti je odvisna od minimalnega dohodka, ki je določen v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določa zakon, in od ugotovljenega dohodka.

13. člen (meja socialne varnosti samske osebe)
(1) Meja socialne varnosti samske osebe se določi kot vsota njenega minimalnega dohodka in 30% njenega ugotovljenega dohodka, vendar ne more biti nižja od 1,5 minimalnega

dohodka.
(2) Minimalni dohodek samske osebe znaša 1,0 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

14. člen (meja socialne varnosti družine)
(1) Meja socialne varnosti družine se določi kot vsota minimalnega dohodka družine in 30% ugotovljenega dohodka družine.
(2) V primeru, ko nihče od družinskih članov ni v institucionalnem varstvu, meja socialne varnosti iz prejšnjega odstavka ne more biti nižja od 1,5 minimalnega dohodka družine, meja socialne varnosti družine, v kateri so nekateri družinski člani v institucionalnem varstvu, pa ne more biti nižja od seštevka njihovih minimalnih dohodkov in 1,5 minimalnih dohodkov družinskih članov, ki niso v institucionalnem varstvu.
(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se meja socialne varnosti družine, v kateri so vsi družinski člani v institucionalnem varstvu, določi kot vsota minimalnih dohodkov vseh družinskih članov.
(4) Minimalni dohodek družine upravičenca oziroma zavezanca se določi kot seštevek minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov tako, da se za posameznega družinskega člana upošteva:
- za prvo odraslo osebo v družini 1,0 osnovnega zneska minimalnega dohodka,
- za vsakega naslednjega družinskega člana 0,7 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

(5) Šteje se, da je prva odrasla oseba v družini upravičenec oziroma zavezanec, razen ko je upravičenec oziroma zavezanec v celodnevnem institucionalnem varstvu.

15. člen (plačilna sposobnost)
(1) Plačilna sposobnost samske osebe je presežek ugotovljenega dohodka nad mejo socialne varnosti.
(2) Plačilna sposobnost družine upravičenca je presežek ugotovljenega dohodka družine nad mejo socialne varnosti družine.
(3) Plačilna sposobnost upravičenca oziroma zavezanca, ki ima družino, se ugotavlja glede na plačilno sposobnost družine.
(4) Plačilna sposobnost zavezanca, katerega zakonec ali oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, nima lastnega dohodka, je presežek ugotovljenega dohodka zavezanca nad mejo socialne varnosti družine.
(5) Plačilna sposobnost zavezanca, katerega zakonec ali oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ima lastni dohodek, je presežek ugotovljenega dohodka zavezanca, povečanega za višino ugotovljenega dohodka zakonca oziroma osebe, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, vendar ne več kot za polovico meje socialne varnosti družine, nad mejo socialne varnosti družine.
(6) Plačilna sposobnost zavezanca, ki je dolžan prispevati k plačilu storitve za več upravičencev, se za plačilo zneska, za katerega je bil oproščen posamezen upravičenec, določi kot sorazmeren del plačilne sposobnosti, ugotovljene na način iz četrtega oziroma petega odstavka tega člena, glede na število upravičencev, ki so oproščeni plačila storitve.

16. člen (prispevek k plačilu storitve)
Prispevek k plačilu storitve je znesek, ki ga je upravičenec ali zavezanec, glede na svojo plačilno sposobnost oziroma preživninsko obveznost, zmožen in zato tudi dolžan prispevati za plačilo vrednosti opravljene storitve.

17. člen (prispevek upravičenca)
(1) Upravičenec, ki je samska oseba in je plačilno sposoben, je dolžan prispevati k plačilu storitve do višine ugotovljene plačilne sposobnosti.
(2) Upravičenec, ki ima zakonca ali osebo, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, je dolžan prispevati k plačilu storitve do višine ugotovljene plačilne sposobnosti družine.
(3) Če je do socialno varstvenih storitev upravičenih več družinskih članov hkrati, je

posamezni upravičenec dolžan prispevati k plačilu storitve, do katere je upravičen, sorazmerni del plačilne sposobnosti družine glede na število družinskih članov, ki so upravičeni do storitve.

(4) Če je ugotovljeni dohodek upravičenca nižji od višine prispevka, je dolžan plačati lastni prispevek v višini vseh svojih dohodkov, razliko do višine ugotovljenega prispevka pa je dolžan poravnati njegov zakonec oziroma oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti. V tem primeru se šteje, da sta prispevek upravičenca zagotovila skupaj.

(5) Lastni prispevek upravičenca iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena se poveča za ustrezen del dodatka za pomoč in postrežbo, kot to določa ta uredba.

18. člen (prispevek zavezanca)

(1) Zavezanec, ki je plačilno sposoben, je dolžan prispevati k znesku, za katerega je bil upravičenec oproščen plačila storitve, vendar ne več kot znaša zavezančeva plačilna sposobnost oziroma njegova preživninska obveznost.

(2) Če je k znesku, za katerega je bil upravičenec oproščen plačila storitve, dolžnih prispevati več zavezancev, ki imajo dohodke in so plačilno sposobni, se o višini prispevka posameznega zavezanca lahko dogovorijo.

(3) Če je kdo od zavezancev, na podlagi izvršljivega pravnega naslova ali pravnega posla, zavezan upravičencu v celoti plačevati oskrbo v institucionalnem varstvu, se njegov prispevek določi v višini zneska, za katerega je bil upravičenec oproščen plačila storitve. Če pa je zavezan plačevati oskrbo le delno ali zagotavljati oskrbo na domu, se njegov prispevek določi v višini sredstev oskrbe oziroma obveznosti, kot je zavezan z izvršljivim pravnim naslovom ali pravnim poslom. Če na ta način določen prispevek zavezanca ne dosega zneska, za katerega je bil oproščen upravičenec, se prispevki ostalih zavezancev določijo v razmerju, ki velja za njihovo plačilno sposobnost.

(4) V primeru, ko je bila preživninska obveznost zavezanca določena po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih z dogovorom oziroma sporazumom o preživnini oziroma s sodbo pristojnega sodišča, je zavezanec dolžan prispevati k znesku, za katerega je bil upravičenec oproščen plačila storitve, v skladu z navedenim aktom, vendar ne več kot znaša oprostitev upravičenca.

(5) V ostalih primerih se prispevki zavezancev določijo v razmerju, ki veljajo za njihovo plačilno sposobnost.

(6) V primeru, ko se preživninska obveznost v skladu s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih izvaja s preživljanjem na drug način, se višina prispevka zavezanca zmanjša za višino vrednosti takega preživljanja, če o načinu takega preživljanja in njegovi vrednosti zavezanec z upravičencem sklene dogovor pred centrom za socialno delo (dogovor o preživljanju na drug način). Tak način določitve prispevka zavezanca ne vpliva na prispevke drugih zavezancev.

19. člen (oprostitev)

(1) Oprostitev upravičenca se določi kot razlika med vrednostjo storitve in njegovim prispevkom.

(2) Oprostitev zavezanca se določi kot razlika med višino oprostitve upravičenca in prispevkom zavezanca.

(3) Višina oprostitve za posameznega zavezanca se določi na način iz četrtega oziroma petega odstavka prejšnjega člena.

(4) Če je upravičenec do storitve hkrati tudi zavezanec za prispevek k plačilu storitve za drugega upravičenca, se najprej ugotavlja upravičenost do oprostitve plačila storitve, do katere je upravičen. Če je oproščen plačila storitve, do katere je upravičen, se šteje, da za plačilo storitve, do katere je upravičen drug upravičenec, ni plačilno sposoben. Če plačila storitve, do katere je upravičen, ni oproščen, se v postopku ugotavljanja oprostitve plačila storitve, do katere je upravičen drug upravičenec, njegova plačilna sposobnost kot plačilna sposobnost zavezanca zmanjša za prispevek k plačilu storitve, do katere je upravičen sam.

Storitve, za katere veljajo oprostitve v celoti za vse upravičence in zavezance

20. člen (sklenitev dogovora)
Vsakdo je v celoti upravičen do oprostitve plačila tistega dela storitve, ki je namenjen pripravi in sklenitvi dogovora o izvajanju storitve v skladu z zakonom.

21. člen (osebna pomoč)
Plačila storitve osebna pomoč v obliki svetovanja, urejanja in vodenja je v celoti oproščen vsak upravičenec in zavezanec, kadar upravičenec sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom.

22. člen (pomoč družini za dom)
Plačila storitve pomoč družini za dom v obliki strokovnega svetovanja in pomoči pri urejanju odnosov med družinskimi člani ter pri skrbi za otroke in usposabljanju družine za opravljanje njene vloge v vsakdanjem življenju, je v celoti oproščen vsak upravičenec in zavezanec, kadar upravičenec oziroma družina sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom.

23. člen (pomoč družini na domu)
Plačila storitve pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu ali v obliki mobilne pomoči je v celoti oproščen vsak upravičenec in zavezanec, kadar upravičenec sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom, in če:
- nima družinskih članov ali drugih zavezancev,
- nima dohodkov ali če njegov ugotovljeni dohodek ne dosega meje socialne varnosti,
- ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih zagotavljanju nege in pomoči druge osebe (v nadaljnjem besedilu: dodatek za pomoč in postrežbo).

24. člen (vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji)
(1) Plačila storitve za vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji je oproščen vsak upravičenec in zavezanec, kadar upravičenec sam ali po zakonitem zastopniku sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom.
(2) Pod pogojem iz prejšnjega odstavka je poleg upravičencev oproščena plačila storitve tudi druga odrasla oseba, ki potrebuje vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji, zaradi posledic bolezni ali poškodbe.

25. člen (institucionalno varstvo po prvem odstavku 16. člena zakona)
Plačila storitve institucionalnega varstva v obliki celodnevnega bivanja, organizirane prehrane in varstva v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki je v celoti oproščen vsak upravičenec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom, oziroma skladno z odločbo socialno varstvenega zavoda o sprejemu, namestitvi ali premestitvi, in če:
- nima družinskih članov ali drugih zavezancev,
- nima ugotovljenega dohodka ali če njegov ugotovljeni dohodek ne dosega meje socialne varnosti,
- ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo.

Posebnosti pri določanju oprostitev

26. člen (institucionalno varstvo)
(1) Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitev plačila storitve institucionalnega varstva, lastnik nepremičnine, se mu z odločbo o oprostitvi plačila prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist občine, ki zanj financira institucionalno varstvo.
(2) O prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v korist občine pristojni center za socialno delo odloči v izreku odločbe o oprostitvi plačila storitve institucionalnega varstva.

(3) Prepoved odtujitve in obremenitve se zaznamuje v zemljiški knjigi na podlagi dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka.
(4) Za zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zemljiško knjigo, o zaznambi prepovedi odtujitve in obremenitve.
(5) Če upravičenec do celodnevnega institucionalnega varstva prejema dodatek za pomoč in postrežbo, ga prispeva za plačilo storitve.
(6) Upravičencu do celodnevnega institucionalnega varstva, ki je v celoti oproščen plačila storitve, in katerega zavezanci so deloma ali v celoti oproščeni plačila prispevka, lahko plačnik storitve iz 8. člena te uredbe zagotovi sredstva za kritje drobnih osebnih potreb v višini 20 odstotkov osnovnega zneska minimalnega dohodka in opredeli namen porabe teh sredstev.
(7) Upravičenec oziroma zavezanec lahko uveljavlja pravico do oprostitve plačila storitve institucionalnega varstva v oskrbovanem stanovanju, dnevnem centru ali v drugih oblikah, ki se ne štejejo za celodnevne pod pogoji in v skladu z merili, ki jih določi občina.

27. člen (institucionalno varstvo po tretjem odstavku 16. člena zakona)
Upravičenec do storitve, ki je invalid po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in je vključen v institucionalno varstvo po tretjem odstavku 16. člena zakona skladno z odločbo pristojnega organa po zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, je oproščen plačila storitve v obsegu, ki presega višino njegovega ugotovljenega dohodka.

28. člen (pomoč družini na domu)
(1) Oprostitev in prispevek upravičenca in zavezanca, določena na podlagi te uredbe, se v primeru izvajanja storitve pomoč družini na domu določita tako, da se preračunata na uro storitve.
(2) Zavezanec, ki v skladu s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih poskrbi za upravičenca tako, da ga vzame k sebi v preživljanje, je v celoti oproščen plačila storitve pomoči družini na domu, dokler ima upravičenca pri sebi v preživljanju. Določitev oprostitve iz tega razloga ne vpliva na prispevke drugih zavezancev.
(3) Šteje se, da ima zavezanec upravičenca pri sebi v preživljanju, če ima upravičenec prijavljeno stalno prebivališče na naslovu zavezanca in tam tudi dejansko živi ter ima nižje dohodke kot zavezanec.
(4) Upravičenec do storitve pomoč družini na domu, ki prejema dodatek za pomoč in postrežbo, je dolžan del dodatka dodatno prispevati za plačilo storitve.
(5) Višina prispevka iz prejšnjega odstavka je odvisna od višine dodatka in od obsega storitve.
(6) Dodatni prispevek upravičenca znaša en odstotek dodatka za pomoč in postrežbo za vsako uro opravljene storitve, vendar skupno lahko doseže največ polovico celotnega zneska prejetega dodatka.
(7) Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitev plačila storitve pomoč družini na domu, lastnik nepremičnine, se mu na način iz 26. člena te uredbe lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist občine, ki zanj financira pomoč družini na domu, le v primeru izrecne zahteve občine, in če gre za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča.
(8) Občina mora zahtevo iz prejšnjega odstavka podati v roku 20 dni od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o oprostitvi plačila storitve pomoč družini na domu.

Uveljavljanje oprostitev
29. člen (način uveljavljanja pravice)
(1) Upravičenci iz 21., 22., 24. in 27. člena te uredbe in upravičenci iz drugega odstavka 100. člena zakona pridobijo pravico do oprostitve plačila storitve s sklenitvijo dogovora oziroma dokončnostjo odločbe o izvajanju storitve ali dokončnostjo odločbe iz 27. člena

te uredbe. Sklenjen dogovor oziroma dokončna odločba je akt, s katerim upravičenec dokazuje oprostitev.

(2) Upravičenci, ki ne pridobijo pravice do oprostitve plačila storitve po prejšnjem odstavku, vložijo zahtevo za oprostitev plačila storitve na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za socialno varstvo. Če center za socialno delo po pregledu zahteve za oprostitev ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za oprostitev upravičenca, o uvedbi postopka obvesti zavezanca in mu da možnost, da kot stranka vstopi v postopek.

(3) O višini prispevkov in oprostitev po tej uredbi odloča center za socialno delo po predpisih o splošnem upravnem postopku, če zakon ne določa drugače.

(4) Center za socialno delo je dolžan o uvedbi postopka obvestiti plačnika storitve iz 8. člena te uredbe in mu dati možnost, da kot stranka vstopi v postopek.

(5) V primeru vložitve zahteve za oprostitev plačila storitve center za socialno delo o oprostitvi plačila in določitvi prispevka upravičenca in zavezanca oziroma občine k plačilu oziroma (do)plačilu storitve odloči za obdobje od dneva začetka izvajanja storitve dalje.

30. člen (nujni primeri)

V nujnih primerih, ko je bilo potrebno zaradi zdravstvenih ali posebno hudih socialnih razlogov upravičenca vključiti v institucionalno varstvo ali v izvajanje pomoči na domu preden je bilo dokončno odločeno o oprostitvi, sklene izvajalec storitve z upravičencem, z njegovim družinskim članom ali z zavezancem in z občino, ki bo v skladu z zakonom oziroma to uredbo plačevala ali (do)plačevala storitev, dogovor o začasni višini prispevka, ki velja do dokončnosti odločbe centra za socialno delo.

31. člen (višja oprostitev)

(1) Center za socialno delo lahko na zahtevo upravičenca ali zavezanca za določeno obdobje določi oprostitev v višjem znesku, kot bi šla upravičencu oziroma zavezancu po merilih te uredbe, če za to pridobi predhodno soglasje plačnika storitve.

(2) Center za socialno delo lahko upravičencu oziroma zavezancu, brez predhodnega soglasja plačnika storitve, določi višjo oprostitev, kot bi jo določil po merilih iz te uredbe, če upravičenec storitev nujno potrebuje in bi prišlo do ogrožanja njegovega zdravja ali življenja, če mu storitev ne bi bila omogočena, ali če to narekujejo posebne socialne razmere ali iz drugih pomembnih razlogov v korist upravičenca oziroma zavezanca. Razloge, na katerih je utemeljil odločitev, mora center za socialno delo natančno opredeliti v obrazložitvi odločbe.

(3) Pri odločitvi o višji oprostitvi center za socialno delo upošteva zlasti: premoženjsko stanje upravičenca ali zavezanca, dosedanjo skrb za upravičenca, skrb za druge sorodnike, preživninske obveznosti do drugih, povečane življenjske stroške zaradi bolezni ali invalidnosti, bivalnih okoliščin ali izobraževanja, druge obveznosti po izvršljivem pravnem naslovu in podobno.

(4) Pod pogoji in na način iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko center za socialno delo določi oprostitev tudi zavezancu iz tretjega in četrtega odstavka 18. člena te uredbe. V primeru, ko je zavezanec na podlagi pravnega posla pridobil lastninsko pravico na nepremičnini upravičenca in se zavezal nuditi upravičencu popolno oskrbo na domu ali plačevati oskrbo v institucionalnem varstvu, lahko plačnik storitve kot pogoj za izdajo soglasja po prvem odstavku tega člena zahteva, da se zavezanec z njim dogovori o obsegu in načinu poravnave dolga.

32. člen (začasna oprostitev)

Center za socialno delo lahko za določeno obdobje, brez predhodnega soglasja plačnika storitve, določi oprostitev zavezanca v višjem znesku ali v celoti, če ta zaradi življenja v tujini ni dosegljiv ali če zaradi tega ali iz drugih razlogov do začetka izvajanja storitve, do katere je upravičen opravičenec, ni mogoče ugotoviti njegovih dohodkov oziroma postopek ugotavljanja njegovih dohodkov traja dalj časa. Po ugotovljenih dohodkih zavezanca center za socialno delo določi oprostitev zavezanca z dnem nastanka obveznosti plačila prispevka. Zavezanci in plačnik storitve, ki so v tem času k plačilu storitve prispevali več, kot je bilo

določeno po ugotovljenih dohodkih zavezanca v tujini, imajo pravico do povrnitve preveč plačanih prispevkov.

Spremembe, ki vplivajo na višino oprostitve

33. člen (javljanje sprememb)

(1) Upravičenec oziroma zavezanec, ki je deloma ali v celoti oproščen plačila storitve ter izvajalec storitve, je dolžan takoj ali najpozneje v roku petnajstih dni po nastanku razlogov sporočiti pristojnemu centru za socialno delo vsako spremembo, ki bi lahko vplivala na obstoj pravice ali na višino oprostitve, razen rednih uskladitev periodičnih dohodkov.
(2) Če center za socialno delo ugotovi, da sporočena sprememba dejansko vpliva na obstoj pravice ali na višino oprostitve, izda odločbo, s katero na novo določi višino oprostitve s prvim dnem naslednjega meseca po nastanku spremembe.
(3) Če pride do spremembe periodičnih dohodkov in s tem do spremembe v višini pokojnine ali dodatka za pomoč in postrežbo se šteje, da je sprememba nastala z dnem, ko je upravičenec postal upravičen do drugačnega periodičnega dohodka.
(4) V primeru, ko je zaradi spremembe v višini periodičnih dohodkov iz prejšnjega odstavka upravičenec prejel tudi poračun za nazaj, je dolžan to v enkratnem znesku povrniti zavezancem, oziroma plačnikom, ki so namesto njega v celoti ali delno plačevali storitev. Upravičenec do storitve pomoč družini na domu je v okviru prejetega poračuna dodatka za pomoč in postrežbo dolžan povrniti znesek v višini enega odstotka dodatka za pomoč in postrežbo za vsako uro opravljene storitve.
(5) Povrnitev poračuna se opravi v obratnem vrstnem redu, kot je naveden v 6. členu te uredbe. V primeru, ko je zavezancev več, se pri povrnitvi poračuna upoštevajo enaka razmerja kot so bila v skladu s to uredbo upoštevana pri odločitvi o oprostitvi.
(6) O povrnitvi poračuna po tem členu odloči center za socialno delo hkrati z odločitvijo o novi višini oprostitve.

34. člen (sprememba okoliščin ali lažno prikazovanje)

(1) Center za socialno delo lahko kadarkoli po uradni dolžnosti preveri, ali upravičenci oziroma zavezanci, ki jim je bila priznana oprostitev, še izpolnjujejo pogoje za oprostitev po tej uredbi in za ta namen pridobiva podatke tudi iz uradnih evidenc v skladu z zakonom.
(2) Če upravičenec oziroma zavezanec, ki mu je bila priznana pravica do oprostitve, ne sporoči spremembe, ki bi lahko vplivala na višino oprostitve, ali je ne sporoči v roku iz prvega odstavka prejšnjega člena, je dolžan povrniti plačniku storitve razliko, ki je nastala zaradi spremenjenih okoliščin skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nastanka spremembe.
(3) Če je bila upravičencu ali zavezancu priznana oprostitev na podlagi lažnih dokazil ali lažnega prikazovanja dejanskega stanja, je dolžan povrniti plačniku storitve vse stroške, ki so nastali v zvezi s priznanjem oprostitve skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi in sicer od dneva, ko mu je bila pravica neopravičeno priznana.
(4) Če center za socialno delo ugotovi, da je prišlo do sprememb, ki dejansko vplivajo na obstoj pravice ali na višino oprostitve, izda odločbo, s katero na novo določi višino oprostitve s prvim dnem naslednjega meseca po nastanku spremembe in pri tem upošteva tudi določbe drugega in tretjega odstavka tega člena.

Usklajevanje zneskov že priznanih oprostitev

35. člen (usklajevanje oprostitev upravičencu, ki je samska oseba in je v institucionalnem varstvu)

Upravičencu, ki je samska oseba in je v institucionalnem varstvu, se spremeni oprostitev ob vsakokratni uskladitvi minimalnega dohodka oziroma njegovih dohodkov tako, da mu je tudi po uskladitvi dohodkov zagotovljen znesek v višini meje socialne varnosti. Izvajalec o tem obvesti upravičenca.

36. člen (usklajevanje oprostitev po četrtem odstavku 18. člena te uredbe)

Oprostitve, določene ob upoštevanju prispevka, določenega na podlagi četrtega odstavka 18. člena te uredbe, se letno uskladijo ob uskladitvi preživnin tako, da se prispevek zavezancev uskladi za odstotek uskladitve preživnin, objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije.

38. člen (posebne določbe pri usklajevanju)
(1) Če prispevki upravičenca in zavezancev po uskladitvi presegajo vrednost storitve se prispevki ustrezno znižajo.
(2) V primeru, ko gre za več zavezancev, se pri uskladitvi upoštevajo enaka razmerja, kot so bila v skladu s to uredbo upoštevana pri odločitvi o oprostitvi.

39. člen (obvestilo o uskladitvi)
(1) O usklajeni višini prispevka k plačilu storitve po 37. in 38. členu te uredbe center za socialno delo pošlje obvestilo upravičencem, zavezancem, plačniku in izvajalcu storitve v roku 10 dni po datumu uskladitve.
(2) Če upravičenec ali zavezanec ugotovi, da usklajena višina, glede na njegove dejanske dohodke, presega njegovo dejansko plačilno sposobnost, lahko v roku 15 dni po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka, centru za socialno delo predlaga nov izračun po merilih te uredbe in predloži ustrezna dokazila. V tem primeru center za socialno delo izda odločbo, s katero na novo odloči o višini oprostitve na podlagi ugotovitve dejanskega stanja in za obdobje od 1. marca tekočega leta dalje.

40. člen (usklajevanje višjih oprostitev)
V primerih, ko je bila upravičencu oziroma zavezancu določena višja oprostitev v skladu z 31. ali 32. členom te uredbe, se opravi uskladitev na način iz 37. člena te uredbe, razen v primerih, ko center za socialno delo ugotovi, da ni več razlogov za višjo oprostitev. V tem primeru center za socialno delo na novo odloči o oprostitvi po uradni dolžnosti, in sicer za obdobje od 1. marca tekočega leta dalje.

41. člen (usklajevanje s cenami storitev)
(1) Oprostitve, ki se določajo v odvisnosti od vrednosti storitve, se usklajujejo tudi ob vsakokratni spremembi cene storitve tako, da se oprostitev poveča za višino povečanja vrednosti storitve.
(2) O usklajeni višini oprostitve po prejšnjem odstavku obvesti izvajalec storitve upravičenca, morebitnega zavezanca, plačnika storitve iz prvega odstavka 8. člena te uredbe ter center za socialno delo.
(3) V primerih drugih sprememb odloči o novi višini oprostitve center za socialno delo po uradni dolžnosti ali na predlog upravičenca oziroma zavezanca in izda novo odločbo.

1.2. PRAVILNIK O POSTOPKIH PRI UVELJAVLJANJU PRAVICE DO INSTITUCIONALNEGA VARSTVA

Uradni list RS, št. 38/04, 23/06, 42/07 in 4/14

9. člen (prošnja oziroma predlog v primeru skrbništva)
Kadar center za socialno delo na podlagi predpisov o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v postopku sprejema, premestitve in odpusta uporabniku postavi skrbnika za poseben primer, prošnjo oziroma predlog podpiše skrbnik.

10. člen (vložitev prošnje v primeru poslovne nesposobnosti uporabnika)
Ne glede na določbe 8. člena tega pravilnika lahko prošnjo za premestitev ali odpust na predlog uporabnika, ki mu je odvzeta poslovna sposobnost, in druge osebe pod skrbništvom vloži le njegov zakoniti zastopnik oziroma skrbnik.

12. člen (sprejem)
(6) V primeru, da uporabnik in njegovi svojci ne bodo v celoti plačevali storitve, ki jo potrebuje uporabnik, zavod uporabnika napoti na vložitev zahteve za oprostitev pri plačilu socialno varstvene storitve pri pristojnem centru za socialno delo, v skladu z uredbo.

15. člen
(2) V primeru sprejema invalidne osebe v zavod, v katerem je bivala pred uveljavljanjem pravice do družinskega pomočnika, ima invalidna oseba prednost pri sprejemu v ta zavod.

17. člen
Če komisija ugotovi, da uporabnik po predpisih o socialnem varstvu ni upravičenec do storitve, ali da zavod ne izvaja storitve, ki jo potrebuje, zavod o zavrnitvi njegove prošnje izda odločbo ter mu s sodelovanjem centra za socialno delo pomaga pri zagotovitvi njegovim potrebam ustrezne storitve.

19. člen
(2) Če je bil uporabnik sprejet v zavod, ko še ni bilo odločeno o oprostitvi, se z uporabnikom, z njegovim družinskim članom, zavezancem za plačilo ali občino, ki bo v skladu s predpisi o socialnem varstvu (do)plačevala k plačilu storitve za uporabnika, sklene dogovor o začasni višini prispevka, ki velja do dokončnosti odločbe centra za socialno delo.

30. člen
(3) O uvedbi postopka za odpust zoper uporabnika, ki je pod skrbništvom, je treba obvestiti skrbnika in center za socialno delo.

32. člen
(1) Postopek za odpust iz razlogov po drugi alinei prvega odstavka 30. člena tega pravilnika se začne na predlog uporabnika ali komisije, iz razlogov po tretji in četrti alinei pa se začne na predlog komisije.
(2) V primerih iz tretje in četrte alinee prvega odstavka 30. člena tega pravilnika komisija uporabnika oziroma njegovega zakonitega zastopnika najprej pisno opozori in ga pozove, da se vzdrži ugotovljenih kršitev.
(3) Če se uporabnik ne vzdrži kršitev iz prvega odstavka 30. člena tega pravilnika komisija predlaga premestitev uporabnika v skladu z drugim odstavkom 29. člena tega pravilnika ali njegov odpust in o tem obvesti center za socialno delo.
(4) Odpust iz razlogov po tretji in četrti alinei prvega odstavka 30. člena tega pravilnika ni dopusten, če center za socialno delo v sodelovanju s strokovno službo zavoda ugotovi, da uporabniku storitve ni mogoče zagotoviti na drug način, ali če uporabniku ni mogoče zagotoviti druge ustrezne storitve ali programa.

34. člen
V primeru smrti uporabnika zavod ravna po postopku, določenem s pravili iz prvega odstavka 19. člena tega pravilnika. O smrti obvesti svojce, če uporabnik nima svojcev pa center za socialno delo, osebe, ki so se s podpisom dogovora o izvajanju storitve zavezale plačevati storitev, zavezance in plačnika storitve.

Posebnosti postopka pri posameznih storitvah
35. člen
(1) O pravici do varstva v okviru storitve vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji na podlagi sklenjenega dogovora odloči center za socialno delo in izda odločbo o vključitvi v zavod. Prošnjo za vključitev ali premestitev v storitev vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji vloži uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik na obrazcu, ki je priloga 2 tega pravilnika.
(2) Pri vključitvi v zavod po prejšnjem odstavku se ne uporabljajo določbe 12., 16. in 19. člena tega pravilnika, ki urejajo vprašanja v zvezi s plačilom storitve.

36. člen

(1) V primeru institucionalnega varstva v varstveno delovnem centru, center za socialno delo, na podlagi sklenjenega dogovora med zavodom in uporabnikom, izda odločbo o upravičenosti do vključitve v zavod.
(2) Pri sprejemu v institucionalno varstvo v varstveno delovni center se poleg kriterijev iz 15. člena tega pravilnika upošteva tudi, ali zavod uporabniku že nudi storitev vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji, ki vsebuje pravico do varstva.

37. člen

(1) Institucionalno varstvo v drugi družini se izvaja na podlagi pogodbe, ki jo v skladu s 65. členom zakona skleneta center za socialno delo in (tretja) oseba, ali pa na podlagi pogodbe, ki jo skleneta izvajalec institucionalnega varstva iz javne mreže in (tretja) oseba, ki izvaja storitev. Dogovor v prvem primeru sklenejo center za socialno delo, uporabnik in izvajalec storitve institucionalnega varstva v drugi družini, v drugem primeru pa zavod, v katerem je nameščen uporabnik, uporabnik in izvajalec storitve institucionalnega varstva v drugi družini, pri čemer se uporabljajo določbe 8., 9. in 10. člena tega pravilnika.
(2) Ko se storitev izvaja v skladu s 65. členom zakona in storitev v drugi družini (do)plačuje tudi občina, dogovor o trajanju, vrsti in načinu izvajanja storitve sklenejo občina, center za socialno delo, uporabnik in izvajalec storitve institucionalnega varstva v drugi družini.

38. člen

(1) Če je bil uporabnik sprejet v drugo družino na podlagi 65. člena zakona, se v primeru nastopa razlogov za premestitev ali odpust začne postopek za sklenitev dogovora o premestitvi v drugo družino ali v zavod. Če dogovora ni mogoče skleniti, ne gre za postopek premestitve ali odpusta na podlagi 96. člena zakona, temveč za sprejem v drugo družino ali v zavod v skladu s tem pravilnikom. Ne glede na določbe 15. člena tega pravilnika ima uporabnik pri nadomestitvi institucionalnega varstva v drugi družini prednost pri sprejemu v zavod.
(2) Za sprejem, premestitev in odpust uporabnika iz druge družine se smiselno uporabljajo določbe tega pravilnika le, če je bil uporabnik sprejet v drugo družino na podlagi pogodbe, ki jo skleneta izvajalec institucionalnega varstva iz javne mreže in (tretja) oseba, ki izvaja storitev.

40. člen

(1) Oskrba v drugi družini preneha na predlog uporabnika ali izvajalca institucionalnega varstva v drugi družini in v primeru, ko družina uporabniku ne more več oziroma ne nudi primerne oskrbe.
(2) V primerih izvajanja storitve na podlagi 65. člena zakona, ko uporabnik še vedno potrebuje storitev institucionalnega varstva, center za socialno delo zagotovi oskrbo uporabnika na način, kot je določen v prvem odstavku 38. člena tega pravilnika.
(3) V primerih izvajanja storitve na podlagi pogodbe med izvajalcem institucionalnega varstva iz javne mreže in (tretjo) osebo, ki izvaja storitev, se odpust na podlagi druge, tretje in četrte alinee prvega odstavka 30. člena tega pravilnika opravi tako, da odločbo v primerih iz 5. člena tega pravilnika izda zavod.

40.a člen

(1) Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavodi lahko krizno namestitev starejših oseb nudijo osebi, ki je starejša od 65 let oziroma odrasli osebi s posebnimi potrebami, v skladu s pravilnikom, ki ureja standarde in normative socialnovarstvenih storitev.
(2) Krizna namestitev se lahko izvede kadarkoli v dnevu na osnovi predhodnega telefonskega dogovora in traja do 21 dni. Po poteku tega obdobja se bivanje lahko nadaljuje v drugih oblikah institucionalnega varstva na podlagi sklenjenega dogovora

med izvajalcem in upravičencem.
(3) Prošnjo za sprejem iz 8. člena tega pravilnika izpolni uporabnik s pomočjo strokovnega delavca centra za socialno delo oziroma interventne službe centra za socialno delo, ki na prošnjo navede tudi svoje kontaktne podatke. Na prošnji se označi, da gre za krizno namestitev, izpolni podatke o uporabniku in podatke o plačilu storitev. Vse ostale podatke se izpolni v največji možni meri.
(4) Ne glede na določbe drugega odstavka 12. člena tega pravilnika se prošnji iz prejšnjega odstavka priložita le osebni dokument in zdravstvena izkaznica uporabnika.
(5) V sedmih dneh po namestitvi se z uporabnikom sklene dogovor iz 16. člena tega pravilnika, ki velja od dneva namestitve.
(6) Seznam domov za starejše in seznam posebnih socialnovarstvenih zavodov, ki omogočajo krizne namestitve starejših oseb in odraslih oseb s posebnimi potrebami, vodi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, objavljena pa sta tudi na spletni strani Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.

1.3. PRAVILNIK O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN SOCIALNO VARSTVENIH STORITEV

Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09 in 6/12

1. člen
(1) Ta pravilnik določa metodologijo, po kateri se določijo splošni elementi za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev iz 1. do 5. točke 11. člena Zakona o socialnem varstvu (v nadaljevanju: cene). Ta pravilnik določa tudi posebnosti pri oblikovanju cen posameznih socialno varstvenih storitev.
(2) Metodologija iz prejšnjega odstavka se lahko uporablja tudi za oblikovanje cen drugih socialno varstvenih storitev.
(3) Po tem pravilniku oblikujejo cene vsi izvajalci socialno varstvenih storitev iz prvega odstavka tega člena ne glede na to, ali se storitev izvaja v okviru ali izven okvira mreže javne službe.
(4) Izvajalci socialno varstvenih storitev oblikujejo cene po tem pravilniku za standardne in nadstandardne socialno varstvene storitve.
(5) Oblikovanje cen standardne in nadstandardne storitve mora biti ločeno.
(6) Ne glede na določbe tega člena se metodologija, določena za oblikovanje cen institucionalnega varstva starejših in odraslih s posebnimi potrebami, smiselno uporablja tudi za oblikovanje cen nadomestne oblike bivanja in oskrbe izven mreže javne službe.

3. člen
(1) Stroški storitve, ki se upoštevajo kot elementi za oblikovanje cen, so:
- stroški dela,
- stroški materiala in storitev,
- stroški amortizacije,
- stroški investicijskega vzdrževanja,
- stroški financiranja.

(2) Stroški se razčlenjujejo na elemente iz prejšnjega odstavka v skladu z enotnim kontnim načrtom, ki velja za izvajalce socialno varstvenih storitev.

10. člen
(1) Cene socialno varstvenih storitev se določijo na osnovi načrtovanih povprečnih mesečnih stroškov za tekoče leto – elementov za oblikovanje cen, preračunanih na enoto storitve. Enota storitve je lahko ura, dan ali mesec in je za posamezno socialno varstveno storitev določena s tem pravilnikom.
(2) Cena storitve se določi na podlagi obrazca št. 1, ki je priloga tega pravilnika, kolikor ni za posamezno socialno varstveno storitev s tem pravilnikom predpisan drug

obrazec.

(3) Če izvajalec izvaja nadstandardno storitev, je dolžan ministrstvu, pristojnemu za socialno varstvo, oziroma drugemu organu, ki je po Zakonu o socialnem varstvu pristojen za izdajo soglasja k ceni socialno varstvene storitve (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ), poleg obrazca predložiti podrobno obrazložitev elementov, ki vplivajo na ceno.

Posebnosti pri oblikovanju cen posameznih socialno varstvenih storitev

12. člen

(1) Stroške storitve pomoč družini na domu – socialna oskrba na domu (v nadaljnjem besedilu: pomoč družini na domu) sestavljajo:
- stroški strokovne priprave v zvezi s sklenitvijo dogovora, kot je določeno pri prvem delu storitve v pravilniku, ki ureja standarde in normative socialnovarstvenih storitev,
- stroške vodenja in koordiniranja neposrednega izvajanja storitve in
- stroški za neposredno izvajanje storitve na domu uporabnikov.

(2) Stroški iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka so sestavljeni iz:
- stroškov dela, določenih v prvem odstavku 4. člena tega pravilnika za polni delovni čas, pri čemer se število zaposlenih določi po normativu, kot ga določa pravilnik, ki ureja standarde in normative socialnovarstvenih storitev. Stroški dela drugih zaposlenih, ki opravljajo poslovodna, računovodska, knjigovodska, računalniška in druga dela (v nadaljnjem besedilu: upravno administrativna dela), lahko znašajo največ 75 % stroškov dela vseh strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ki opravljajo naloge iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka;
- stroškov materiala in storitev, ki predstavljajo skupne stroške, kot so stroški pisarniškega materiala, stroški nabave drobnega inventarja, stroški energije in vode, stroški čistilnih storitev in drugih stroškov prostorov, stroški plačilnega prometa ter stroški izobraževanja in podobno, pri čemer se upošteva, da ti stroški lahko znašajo največ 20 % stroškov dela vseh strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ki opravljajo naloge iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka;
- stroškov amortizacije in investicijskega vzdrževanja za zgradbo in opremo, ki lahko skupaj znašajo največ 10 % stroškov dela vseh strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ki opravljajo naloge iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka;
- stroškov financiranja v skladu z 9. členom tega pravilnika.

(3) Če izvajalec za upravno administrativna dela nima zaposlenih delavcev, se v stroških storitve upoštevajo tudi stroški za upravno administrativna dela, in sicer največ do višine, kot bi za te namene znašali stroški za upravno administrativna dela, določeni v prvi alineji prejšnjega odstavka.

(4) Če izvajalec ne izvaja dejavnosti v lastnih prostorih in ne obračunava stroškov amortizacije, investicijskega vzdrževanja in stroškov financiranja, se lahko kot stroški storitev upoštevajo stroški najemnine največ v višini iz tretje in četrte alineje drugega odstavka tega člena.

(5) Stroške iz prve alineje prvega odstavka tega člena financira občina skladno z drugim odstavkom 17. člena tega pravilnika.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se stroški dela za upravno administrativna dela prištejejo stroškom strokovnega delavca ali strokovnega sodelavca, ki opravlja naloge iz druge alineje prvega odstavka tega člena.

(7) Stroške za neposredno socialno oskrbo na domu uporabnikov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena predstavljajo naslednji stroški:
- stroški dela neposrednih izvajalcev oskrbe, ki so določeni v prvem odstavku 4. člena tega pravilnika, pri čemer se upoštevajo normativi za neposredne izvajalce oskrbe, kot jih določa pravilnik, ki ureja standarde in normative socialnovarstvenih storitev. Kot korekcija plač ter prispevkov na plače zaposlenih se za plačane nepredvidene odsotnosti z dela upošteva povečanje za 3,83 % na znesek plač ter prispevkov in davkov na plače neposrednih izvajalcev oskrbe;
- stroški materiala in storitev, ki predstavljajo stroške za prevozne storitve (npr.

kilometrina v primeru, če neposredni izvajalec storitve uporablja lastno vozilo), stroške uporabe vozila izvajalca, stroške zaščitnih sredstev, stroške zdravstvenih pregledov, stroške za zavarovalne premije za zavarovanje za splošno odgovornost iz dejavnosti, stroške izobraževanja, stroške pisarniškega materiala in podobno;
- stroški amortizacije in investicijskega vzdrževanja za vozilo. V primeru, da je v stroških materiala in storitev iz prejšnje alineje vključena kilometrina, se stroški amortizacije in investicijskega vzdrževanja za vozilo ne upoštevajo.

(8) Stroški materiala in storitev, stroški amortizacije in stroški investicijskega vzdrževanja za vozilo lahko skupaj znašajo največ 15 % stroškov dela vseh neposrednih izvajalcev oskrbe na domu.

13. člen

Cena storitve pomoč družini na domu je tisti del stroškov storitve, ki ga je v skladu s tem pravilnikom dolžan plačati uporabnik.

14. člen

(1) Pri določanju cene storitve pomoč družini na domu se upoštevajo stroški storitve, kot so določeni v 12. členu tega pravilnika.
(2) Cena storitve pomoč družini na domu se določi tako, da se stroški iz 12. člena tega pravilnika najprej zmanjšajo za oprostitev iz drugega odstavka 17. člena tega pravilnika. Preostanek stroškov se nato zmanjša za subvencijo, ki jo je dolžna zagotoviti občina skladno s tretjim odstavkom 17. člena tega pravilnika. Od preostanka stroškov iz prejšnjega stavka se odšteje še morebitna višina subvencije s strani Republike Slovenije iz četrtega odstavka 17. člena tega pravilnika, ostanek stroškov pa se deli s številom efektivnih ur vseh neposrednih izvajalcev oskrbe na mesec.
(3) Cena storitve, izračunana na način iz prejšnjega odstavka predstavlja ceno ure neposredne storitve, ki jo mora plačati uporabnik.
(4) Pri določitvi cene pomoči družini na domu, ki se izvaja izven mreže javne službe, se upoštevajo stroški storitve, kot so določeni v 12. členu tega pravilnika, pri čemer se oprostitev ali subvencija upošteva le v primeru, če je izvajalcu tudi dejansko izplačana.

16. člen

Cena ure storitve, opravljene v nedeljo ali v nočnem času se lahko poveča največ za 40 %, opravljene na dan državnega praznika in dela prostega dne pa največ za 50 %, in sicer glede na dejansko povečanje stroškov dela.

17. člen

(1) Subvencija k stroškom storitve se določi za storitev socialna oskrba na domu, ki se izvaja v javni službi.
(2) Oprostitev, kot je določena v 20. členu Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUPTG in 62/10 – ZUPJS) velja za stroške opravljanja nalog iz prve alineje prvega odstavka 12. člena tega pravilnika na način, kot je določen v petem in šestem odstavku 12. člena tega pravilnika in se financira iz proračune občine.
(3) Subvencijo iz sredstev proračuna občine v višini najmanj 50 % stroškov storitve, določenih v drugi in tretji alineji prvega odstavka 12. člena tega pravilnika, določi pristojni organ občine. Subvencijo izplačuje izvajalcu občina, na območju katere ima uporabnik prijavljeno stalno prebivališče. Če izvaja izvajalec storitev za več občin, se stroški vseh strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ki opravljajo naloge iz prve in druge alineje prvega odstavka 12. člena tega pravilnika razdelijo med občine sorazmerno glede na število uporabnikov iz posamezne občine, del stroškov za neposredno izvajanje storitve na domu uporabnika pa na podlagi števila efektivnih ur, opravljenih za uporabnike iz posamezne občine, in odločitve občine o višini tega dela subvencije.
(4) Subvencijo iz sredstev proračuna Republike Slovenije določi Vlada Republike Slovenije v okviru ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Subvencijo izplačuje izvajalcu Zavod

Republike Slovenije za zaposlovanje.

18. člen

(1) Cena storitve pomoči družini na domu se določi na podlagi obrazcev št. 2, 2/1 in 2/2, ki so priloga tega pravilnika.
(2) Izvajalec storitve pomoči družini na domu je dolžan občini ob vlogi za soglasje k ceni priložiti izpolnjene obrazce iz prejšnjega odstavka.

19. člen

(1) Izvajalec storitve pomoči družini na domu v javni službi je dolžan ob vlogi za soglasje k ceni priložiti podatke in dokazila o subvenciji iz sredstev proračuna Republike Slovenije.
(2) Izvajalec storitve pomoči družini na domu v javni službi je dolžan podatke o poslovanju v preteklem letu priložiti občini, za katero izvaja storitev vsako leto, najkasneje 15 dni po roku za sprejem zaključnega računa. Če občina ugotovi, da glede na višino prejetih subvencij cena ne ustreza deležu preostalih stroškov, lahko od izvajalca zahteva popravek cene v roku 15 dni. Občina izda novo soglasje k ceni, po kateri izvajalec opravlja storitev od izdaje tega soglasja dalje.
(3) V primeru, da je uporabnik deležen storitve pomoč družini na domu v občini, v kateri ima začasno prebivališče, jo prejema po ceni, kot velja v občini začasnega prebivališča. Občina stalnega prebivališča je dolžna zagotoviti občinsko subvencijo v višini, kot sicer znaša subvencija v občini začasnega prebivališča uporabnika. V primeru, da je uporabnik upravičen tudi do oprostitve v skladu z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUPTG in 62/10 – ZUPJS), občina stalnega prebivališča zagotovi tudi sredstva za doplačilo v višini oprostitve v skladu z odločbo centra za socialno delo.
(4) Občina stalnega prebivališča je dolžna zagotavljati subvencijo in morebitna sredstva za oprostitev svojega občana največ leto dni, vendar pa se lahko ta rok podaljša s soglasjem občine.

36. člen

(1) Izvajalec vloži vlogo za soglasje k ceni pri pristojnem organu pred začetkom izvajanja storitve.
(2) Izvajalec je dolžan vlogi za soglasje priložiti izpolnjen obrazec in druge priloge, če je tako določeno s tem pravilnikom.

37. člen

Kadar je za izdajo soglasja k ceni storitve pristojen občinski upravni organ, soglasje k ceni storitve izvajalca, ki izvaja storitev v okviru mreže javne službe, izda pristojni upravni organ občine, za katero izvajalec izvaja storitev, soglasje k ceni storitve izvajalca, ki izvaja storitev izven okvira mreže javne službe, pa izda pristojni upravni organ občine, v kateri je sedež izvajalca.

41. člen

Izvajalci, ki imajo v ceni storitve priznane tudi stroške financiranja, pri uskladitvi cen prvega marca uskladitev tega dela cene določijo tako, da se višina na novo izračuna na način iz 9. člena tega pravilnika.

42. člen

Izvajalec storitve je dolžan pristojnemu organu pošiljati obvestilo o višini cene, usklajene v skladu z določbo 40. in 41. člena tega pravilnika, v roku 15 dni od uskladitve.

1.4. PRAVILNIK O POGOJIH IN POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO IZBIRE DRUŽINSKEGA POMOČNIKA

Uradni list RS, št. 19/07

2. člen

(1) Pravico do izbire družinskega pomočnika ima invalidna oseba:
- za katero je pred uveljavljanjem pravice do družinskega pomočnika skrbel eden od staršev, ki je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek,
- ki je invalid po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, v nadaljnjem besedilu: ZDVDTP) in potrebuje pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, ali
- za katero pristojna invalidska komisija za priznanje pravice do družinskega pomočnika ugotovi, da gre za osebo s težko motnjo v duševnem razvoju, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, ali težko gibalno ovirano osebo, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.

(2) Pristojna invalidska komisija ugotovi, da gre za osebe iz tretje alineje prejšnjega odstavka na podlagi podrobnejše določitve pogojev za opredelitev teh oseb v 3., 4. in 5. členu tega pravilnika.

(3) Skladno s tretjo alinejo drugega odstavka 18.a člena zakona invalidna oseba v primeru izbire družinskega pomočnika obdrži pravico do dodatka za tujo nego in pomoč oziroma dodatka za pomoč in postrežbo, ki ga prejema po drugih predpisih, pri čemer vlogi priloži pisno izjavo, s katero dovoli, da izplačevalec dodatek, do katerega je upravičena in največ v višini zneska, določenega na podlagi prvega odstavka 18.i člena zakona, v času, ko ji pomoč nudi družinski pomočnik, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravic družinskega pomočnika po zakonu.

6. člen

(1) Pristojna invalidska komisija ugotovi, ali izbrani družinski pomočnik lahko invalidni osebi nudi pomoč, ki jo potrebuje pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb na podlagi podrobnejše opredelitve nalog v tem členu.

(2) Družinski pomočnik je dolžan invalidni osebi nuditi pomoč, ki jo potrebuje pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb in v skladu z njenimi potrebami in interesi. Družinski pomočnik ni dolžan kriti materialnih stroškov za življenje invalidne osebe.

(3) Družinski pomočnik mora imeti primeren odnos do invalidne osebe in biti usposobljen in zdravstveno zmožen za komuniciranje in delo z invalidno osebo. K ustrezni zadovoljitvi želja in potreb invalidne osebe prispeva z izvajanjem nalog družinskega pomočnika.

(4) Skladno z opredelitvijo nalog v prvem odstavku 18.j člena zakona, družinski pomočnik opravlja naloge zlasti v naslednjem obsegu:

1. osebna oskrba:
   - pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb, hranjenju, pitju, oblačenju in slačenju, obuvanju in sezuvanju, umivanju (telesa, ustne votline, lasišča), vstajanju, gibanju, obračanju, uporabi stranišča in pri opravljanju vseh ostalih fizioloških potreb, varovanje invalidne osebe oziroma stalno nadzorstvo invalidne osebe;
2. zdravstvena oskrba:
   - sodelovanje z osebnim zdravnikom invalidne osebe z namenom zagotavljanja ustrezne zdravstvene oskrbe invalidne osebe,
   - organizacija potrebnih zdravstvenih storitev,
   - skrb za jemanje predpisane terapije in pomoč pri aplikaciji zdravil,
   - izvajanje določenih fizioterapevtskih postopkov, oskrba ran, preprečevanje ter oskrba preležanin (ki jih lahko izvajajo za to primerno usposobljene laične osebe),

- nabava zdravil po receptu in pripomočkov z napotnico,
- pomoč pri gibanju (sprehodi z invalidno osebo, vožnja z vozičkom),
- pomoč pri uporabi in čiščenju pripomočkov (invalidski voziček, ortopedski pripomočki, proteze);

3. socialna oskrba in organiziranje prostočasnih aktivnosti:
   - pomoč pri vzpostavljanju in vzdrževanju socialne mreže z okoljem in sorodstvom (spremstvo po opravkih in nakupih, druženje s sorodniki, prijatelji, sosedi, obeleževanje praznikov in obletnic, pomembnih za invalidno osebo),
   - organiziranje dejavnosti za prosti čas (obiski kulturnih prireditev in ustanov, športnih prireditev, branje knjig, časopisov, predvajanje glasbe in filmov invalidni osebi …),
   - urejanje pošte invalidne osebe,
   - obveščanje ustanov, o stanju in potrebah invalidne osebe;
4. gospodinjska pomoč:
   - priprava primerne oziroma dietne hrane in napitkov,
   - vzdrževanje prostorov v katerih invalidna oseba živi (čiščenje, pospravljanje, ogrevanje, prezračevanje, odnašanje smeti …),
   - postiljanje in preoblačenje postelje,
   - vzdrževanje čistoče in likanje perila, osebnih oblačil, posteljnine in kuhinjskega perila (kuhinjske krpe, prti in podobno) invalidne osebe,
   - ureditev bivalnega okolja glede na potrebe invalidne osebe (namestitev radia, televizijskega sprejemnika …).

(5) Skladno z 18.d členom zakona lahko invalidna oseba in družinski pomočnik skleneta dogovor, v katerem podrobneje določita način, vrsto in obseg pomoči, ki jo bo družinski pomočnik nudil invalidni osebi. V primeru sklenjenega dogovora mora biti vlogi priložen tudi ta dogovor.

Potek postopka in obrazci

9. člen

Vloga za uveljavljanje pravice do izbire družinskega pomočnika, izjava invalidne osebe, podatki o materialnem stanju, izjava izbranega družinskega pomočnika in mnenje pristojne invalidske komisije se lahko vloži oziroma poda na obrazcih, ki jih določa ta pravilnik v prilogi.

10. člen

(1) Pristojni center za socialno delo oziroma ministrstvo po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, potrebnih za obravnavo vloge in odločanje, iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (na primer: rojstvo, smrt, prebivališče, državljanstvo, izbris iz evidence brezposelnih oseb), razen če stranka to izrecno prepove ali želi te podatke pridobiti sama.

(2) Dokazil, s katerimi organ iz prejšnjega odstavka že razpolaga, stranki ob uveljavljanju pravice ni treba prilagati.

11. člen

(1) V primeru uveljavljanja pravice do izbire družinskega pomočnika na podlagi prve alinee drugega odstavka 18.a člena zakona, ko invalidna oseba za družinskega pomočnika izbere tistega od staršev, ki ji je že nudil nego in varstvo in je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek, lahko center za socialno delo o pravici do izbire družinskega pomočnika odloči brez mnenja pristojne invalidske komisije.

(2) Center za socialno delo v primeru iz prejšnjega odstavka oceni, ali je za priznanje pravice potrebno mnenje invalidske komisije prve stopnje in ali bo podal zaprosilo iz 18. člena tega pravilnika. Pri tem upošteva čas, ki je pretekel od priznanja pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek tistemu od staršev, ki je nudil nego in varstvo invalidni osebi v času mladoletnosti, in morebitne spremenjene okoliščine na strani

invalidne osebe oziroma starša ter socialna poročila, izdana v času spremljanja zagotavljanja nege in varstva po predpisih o starševskem varstvu in družinskih prejemkih.

(3) Dokumentaciji, ki jo center za socialno delo pošlje invalidski komisiji, mora center za socialno delo skladno z drugim odstavkom 18.f člena zakona priložiti tudi predhodno mnenje občine, pristojne za financiranje pravic družinskega pomočnika po zakonu, o znanih okoliščinah, ki so pomembne za oblikovanje mnenja invalidske komisije oziroma priložiti pisno pojasnilo, da predhodno mnenje občine ni bilo dano.

(4) Dokumentaciji, ki jo center za socialno delo pošlje invalidski komisiji, mora center za socialno delo priložiti tudi podatke o socialnih okoliščinah invalidne osebe (socialno mnenje).

12. člen

Pristojni center za socialno delo v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika odloči o prispevku invalidne osebe in zavezanca oziroma občine k plačilu sredstev oziroma dela sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika, za obdobje od dneva pridobitve pravice do izbire družinskega pomočnika, v primeru sprememb med izvajanjem te pravice pa s prvim dnem naslednjega meseca po dnevu nastanka sprememb.

13. člen

Zavezanec, ki je hkrati družinski pomočnik, ni dolžan prispevati k plačilu pravic družinskega pomočnika.

14. člen

Če je invalidna oseba lastnica nepremičnine, se ji v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnica je, v korist občine, ki financira pravice družinskega pomočnika, na način in pod pogoji, kot je določeno v 100.c členu zakona v primeru uveljavljanja oprostitve plačila storitve pomoči družini na domu.

15. člen

(1) Vloga se vloži na obrazcu A.

(2) Vlogi je treba priložiti izjavo izbranega družinskega pomočnika iz 16. člena tega pravilnika, izpolnjeni obrazec podatkov o materialnem stanju na obrazcu A-II, v primeru iz tretjega odstavka 18.d člena zakona pa tudi sklenjen dogovor med invalidno osebo in izbranim družinskim pomočnikom, s katerim sta podrobneje določila način, vrsto in obseg pomoči, ki jo bo družinski pomočnik nudil invalidni osebi

(3) V primeru uveljavljanja pravice do izbire družinskega pomočnika na podlagi prve in druge alinee drugega odstavka 18.a člena zakona, invalidna oseba vlogi priloži tudi mnenja pristojnih komisij, če postopek za uveljavljanje pravice do izbire družinskega pomočnika teče pred drugim centrom za socialno delo, kot je tekel postopek uveljavljanja pravic za otroka, ki po predpisih o starševskem varstvu in družinskih prejemkih potrebuje posebno nego in varstvo, oziroma postopek za uveljavljanje pravic po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Invalidna oseba mora v vlogi navesti, pred katerim centrom za socialno delo je tekel postopek. Če je bil invalidni osebi, ki uveljavlja pravico na podlagi druge alineje drugega odstavka 18. a člena zakona, že priznan dodatek za pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, vlogi priloži tudi odločbo o priznanju te pravice.

(4) V primeru uveljavljanja pravice do izbire družinskega pomočnika na podlagi tretje alinee drugega odstavka 18.a člena zakona, mora invalidna oseba vlogi priložiti tudi zdravstveno oziroma drugo dokumentacijo, s katero dokazuje, da pri njej obstaja težka motnja v duševnem razvoju oziroma težka gibalna oviranost in da zato potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb. Če je bil invalidni osebi že priznan dodatek za pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, vlogi priloži tudi odločbo o priznanju te pravice.

(5) Invalidna oseba iz tretjega odstavka 2. člena tega pravilnika vlogi priloži tudi pisno izjavo, s katero dopušča, da izplačevalec dodatek, do katerega je upravičena in največ v višini zneska, določenega na podlagi prvega odstavka 18.i člena zakona, v času, ko ji pomoč nudi družinski pomočnik, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravice družinskega pomočnika po zakonu.
(6) Invalidna oseba da izjavo iz prejšnjega odstavka na obrazcu A-I.

16. člen

(1) Izbrani družinski pomočnik da izjavo iz 18.d člena zakona na obrazcu B.
(2) Izbrani družinski pomočnik, ki je ob uveljavljanju pravice do delnega plačila že odpovedal pogodbo o zaposlitvi s polnim delovnim časom ali pričel delati krajši delovni čas od polnega ali se je že odjavil iz evidence brezposelnih oseb, ali pa, če je samostojni podjetnik posameznik prenehal ali družba z enim družbenikom (enoosebna družba), ki ne zaposluje drugih oseb, prenehala opravljati dejavnost, mora izjavi priložiti še odpoved pogodbe o zaposlitvi ali pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega ali pa priložiti potrdilo o izbrisu iz poslovnega oziroma sodnega registra.
(3) Pravico do delnega plačila lahko uveljavlja tudi izbrani družinski pomočnik, ki še ni odpovedal pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom ali pričel delati krajši delovni čas od polnega ali zahteval odjavo iz evidence brezposelnih oseb ali pa da kot samostojni podjetnik posameznik še ni prenehal ali družba z enim družbenikom (enoosebna družba), iz prejšnjega odstavka tega člena še ni prenehala opravljati dejavnosti. Pristojni center za socialno delo ga pred odločitvijo, takoj po prejemu pozitivnega mnenja komisije, kadar je le-to potrebno, pozove, naj predloži še odpoved pogodbe o zaposlitvi ali pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega ali potrdilo o izbrisu iz poslovnega oziroma sodnega registra.

17. člen

(1) Invalidska komisija prve stopnje da mnenje o tem, ali gre za invalidno osebo iz 18.a člena zakona in o tem, ali ji izbrani družinski pomočnik lahko nudi pomoč, ki jo potrebuje pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.
(2) Invalidska komisija druge stopnje da mnenje o tem, ali gre za invalidno osebo iz 18.a člena zakona in o tem, ali ji izbrani družinski pomočnik lahko nudi pomoč, ki jo potrebuje pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, v pritožbenem postopku.
(3) Mnenje, ali gre za invalidno osebo, ni potrebno v primeru uveljavljanja pravice do družinskega pomočnika na podlagi prve alinee drugega odstavka 18. a člena zakona in na podlagi druge alinee drugega odstavka 18. a člena zakona, kadar je invalidu s statusom po ZDVDTP, ne glede na stopnjo prizadetosti, priznan tudi dodatek za pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.

18. člen

(1) Invalidska komisija da mnenje na podlagi zaprosila za izdelavo mnenja, ki ji ga posreduje pristojni center za socialno delo v postopku na prvi stopnji oziroma ministrstvo v pritožbenem postopku. Ko gre za uveljavljanje pravice v primerih iz tretjega odstavka prejšnjega člena, center za socialno delo v zaprosilu navede, da gre za invalidno osebo po prvi oziroma drugi alineji drugega odstavka 18.a člena zakona.
(2) Center za socialno delo oziroma ministrstvo zaprosilu priloži fotokopijo vloge za uveljavljanje pravice do izbire družinskega pomočnika z vsemi prilogami, fotokopijo izjave izbranega družinskega pomočnika, sklenjenega dogovora iz tretjega odstavka 18.d člena zakona, če je le-ta sklenjen, in v primeru iz 18.e člena zakona mnenje zavoda, v katerem je invalidna oseba nameščena.
(3) Pristojni center za socialno delo mora zaprosilu poleg dokumentacije iz prejšnjega odstavka priložiti tudi:
- v primeru iz prve alineje drugega odstavka 18.a člena zakona mnenje zdravniške komisije, ki je bilo dano v postopku uveljavljanja pravic za otroka, ki po predpisih o starševskem varstvu in družinskih prejemkih potrebuje posebno nego in varstvo,
- v primeru iz druge alineje drugega odstavka 18.a člena zakona mnenje komisije za

usmerjanje otrok s posebnimi potrebami ali invalidske komisije, ki je bilo dano v postopku uveljavljanja pravic po ZDVDTP,
- predhodno mnenje občine oziroma pisno pojasnilo, da predhodno mnenje občine ni bilo dano, skladno s tretjim odstavkom 11. člena tega pravilnika,
- podatke o socialnih okoliščinah invalidne osebe (socialno mnenje), skladno s četrtim odstavkom 11. člena tega pravilnika.

(4) Če je katera od invalidskih komisij ali komisij, ki so bile pristojne pred uveljavitvijo tega pravilnika, že dala svoje mnenje, pred centrom za socialno delo oziroma ministrstvom pa teče ponoven postopek ali drug postopek v skladu z zakonom, ki se nanaša na pravico do izbire družinskega pomočnika ali izvajanje njegovih nalog, center za socialno delo oziroma ministrstvo zaprosilu priloži tudi to mnenje.

19. člen

Invalidska komisija da mnenje na podlagi posredovane dokumentacije, na podlagi razgovora z invalidno osebo in na podlagi razgovora z izbranim družinskim pomočnikom. Komisija lahko zahteva dodatno dokumentacijo, lahko pa tudi opravi pregled invalidne osebe in izbranega družinskega pomočnika.

20. člen

Invalidska komisija da mnenje na obrazcu C, ki vsebuje:
- zaporedno številko mnenja, ki se vodi od številke 1 dalje v zaporedju za vsako invalidsko komisijo iz tega pravilnika ne glede na mandat invalidske komisije,
- datum izdaje mnenja,
- navedbo, kdo je zaprosil za mnenje,
- osnovne podatke o invalidni osebi,
- osnovne podatke o izbranem družinskem pomočniku,
- navedbo, ali mnenje daje na podlagi razgovora z invalidno osebo, predložene zdravstvene in druge dokumentacije ali na podlagi dodatno zahtevane dokumentacije oziroma pregleda invalidne osebe oziroma razgovora z izbranim družinskim pomočnikom,
- mnenje, ali gre za upravičenca iz 18.a člena zakona in po kateri alineji drugega odstavka navedenega člena,
- mnenje, ali izbrani družinski pomočnik invalidni osebi lahko nudi potrebno pomoč,
- navedbo, ali daje mnenje v prvi obravnavi, ponovni obravnavi ali v obravnavi v pritožbenem postopku.

21. člen

V skladu z zadnjo alineo prejšnjega člena pomeni:

(a) prva obravnava:
- podajo mnenja invalidske komisije pri prvem uveljavljanju pravice do izbire družinskega pomočnika;

(b) ponovna obravnava:
- podajo mnenja invalidske komisije za invalidno osebo po prvi ali drugi alineji drugega odstavka 18.a člena zakona, na podlagi predhodno izdanih mnenj drugih komisij, pristojnih za izdajo mnenj pri uveljavljanju pravic za otroka, ki po predpisih o starševskem varstvu in družinskih prejemkih potrebuje posebno nego in varstvo, oziroma pri uveljavljanju pravic po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in
- podajo mnenja v vseh drugih primerih obravnave pri centru za socialno delo, kadar je v skladu z zakonom potrebno mnenje invalidske komisije, razen v primeru iz točke a tega člena;

(c) v pritožbenem postopku:
- podajo mnenja invalidske komisije na podlagi vložene pritožbe.

22. člen

(1) Mnenje, ki mora biti jasno, popolno in obrazloženo, pošlje invalidska komisija skupaj s

posredovano dokumentacijo pristojnemu centru za socialno delo oziroma ministrstvu. Mnenje mora biti podpisano s strani vseh članov invalidske komisije in opremljeno z žigom.

(2) Invalidska komisija izdela in pošlje mnenje, skupaj z dokumentacijo, organu, ki je za mnenje zaprosil, v enem mesecu od prejema popolnega zaprosila.

1.5. PRAVILNIK O STANDARDIH IN NORMATIVIH SOCIALNOVARSTVENIH STORITEV

Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15 in 76/17

2. člen

(1) Standard posamezne storitve se določi z naslednjimi elementi:
- opis storitve
- upravičenci ali strokovno področje, na katerem se uporablja
- postopek izvajanja
- trajanje
- metode dela
- izvajalci
- izobraževanje in supervizija
- dokumentacija.

(2) Normativ storitve določa časovne okvire, število storitev na izvajalca ter načela smotrne organiziranosti izvajalcev ter predstavlja osnovo za vrednotenje stroškov in določanje cen storitev.

3. člen

Prva socialna pomoč:

a) Opis storitve

Prva socialna pomoč obsega pomoč pri prepoznavanju socialne stiske ali težave, oceno možnih rešitev, seznanjanje upravičenca z možnimi socialnovarstvenimi storitvami in dajatvami, z obveznostmi, ki sledijo izbiri storitve ali dajatve ter predstavitev mreže izvajalcev, ki lahko upravičencu nudijo pomoč.

b) Upravičenci

Upravičenec do prve socialne pomoči je vsakdo, ki se znajde v socialni stiski, če se za storitev odloči prostovoljno in jo išče pri pooblaščenem izvajalcu, če sprejme storitev, ki jo pooblaščeni izvajalec začne na pobudo upravičenih predlagateljev, ali če pristane na storitev, ki jo začne pooblaščeni izvajalec po uradni dolžnosti, ali na osnovi obvestil organov in zavodov, ki so ugotovili socialno ogroženost upravičenca.

c) Postopek

Prva socialna pomoč se opravi kot samostojna storitev tedaj, ko upravičenec išče pomoč prvič, izvajalec pa ne razpolaga s podatki, na osnovi katerih bi lahko upravičenca napotil k drugim izvajalcem.

Prvo socialno pomoč se izvaja v obliki usmerjenega razgovora v treh med seboj povezanih delih.

V prvem delu strokovni delavec predstavi institucijo in sebe. Ob tem upravičencu omogoča, da o svojih stiskah in težavah posreduje čim več pomembnih podatkov. Spodbuja ga, da izrazi tudi svoje ocene in stališča o razmerah, v katerih se je znašel, tako glede gmotnih prilik kot tudi medsebojnih odnosov.

V drugem delu nudi izvajalec strokovno pomoč in podporo pri prepoznavanju upravičenčevih stisk in težav, upoštevaje njegova pričakovanja in njegove predloge rešitev.

V tretjem delu izvajalec predstavi upravičencu možne rešitve oziroma načine reševanja ugotovljenih stisk in težav. Pove mu o vrstah storitev, ki so na voljo pri različnih izvajalcih, in seznani s pogoji, pod katerimi lahko posamezno storitev uveljavi ter s kriteriji za morebitne socialnovarstvene dajatve. Po potrebi ga napoti k organom, kjer lahko dobi informacije, ali sproži postopke v zvezi s pravicami na

področju dela in zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega varstva, zdravstvenega zavarovanja ali na sodišče. Po potrebi izvajalec upravičencu nudi tudi pomoč pri oblikovanju zahtevkov in vlog, za katere ima strokovno znanje. O ugotovitvah in dogovorih pripravi izvajalec uradni zapis. Zapis je zaupne narave in se ga lahko posreduje drugim organom ali osebam le s soglasjem upravičenca.
Kadar gre za akutno socialno stisko, ali če se prva socialna pomoč zagotavlja po uradni dolžnosti, izvajalec sam odloči o možnih rešitvah in izvede nujne ukrepe v skladu s pooblastili. Upravičenec pri tem sodeluje le po svojih zmožnostih. O ugotovitvah in sprejetih ukrepih izvajalec pripravi uradni zapis.

d) Trajanje storitve
Postopki prve socialne pomoči kot samostojne storitve trajajo v poprečju 45 minut. V isti zadevi se praviloma ne ponavljajo.

e) Metoda dela
Prva socialna pomoč se izvaja po metodi dela s posameznikom.

f) Izvajalci storitev
Storitve prve socialne pomoči opravljajo strokovni delavci iz drugega in tretjega odstavka 69. člena zakona o socialnem varstvu s pet let delovnih izkušenj.

g) Supervizija in izobraževanje
Sestavni del storitve sta tudi strokovno izpopolnjevanje in supervizija, organizirana po načelu:
- supervizijski posveti: 10 ur na vsakih 1300 storitev
- strokovno izpopolnjevanje: v obsegu, ki ga določa panožna kolektivna pogodba.

h) Dokumentacija
Izvajalec vodi evidenco storitev po dnevih s tem, da evidentira število iskalcev prve socialne pomoči in napotitve oziroma dogovorjene ukrepe.
Za upravičence, ki jim je bila nudena prva socialna pomoč po uradni dolžnosti oziroma na predlog drugih služb, se vodi zbirka podatkov v skladu z navodili na podlagi 115. člena zakona o socialnem varstvu.
V evidenci se posebej označijo priprave pisnih dokumentov na željo upravičencev, kopije pa se hrani v skladu s predpisi o hrambi zaupnih gradiv.

i) Normativ storitve
Poprečni mesečni normativ na enega strokovnega delavca znaša 130 opravljenih storitev.
Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravno-administrativnih nalog po merilu:
- en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev, ter
- en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 40 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev.

Izvajanje storitev se organizira po merilu en strokovni delavec na vsakih 25.000 prebivalcev.

4. člen

Osebna pomoč

a) Opis storitve
Osebna pomoč obsega svetovanje, urejanje in vodenje z namenom, da bi posamezniku omogočili razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje ter izboljševanje njegovih socialnih zmožnosti.
Svetovanje je organizirana oblika strokovne pomoči posamezniku v situacijsko pogojenih socialnih stiskah in težavah, ki jih sam ne zna ali ne zmore odpraviti, je pa pripravljen spremeniti svoje vedenje, poiskati ustrezne rešitve in urediti odnose z drugimi osebami v socialnem okolju.
Urejanje je oblika strokovne pomoči posamezniku, ki je zašel v socialne stiske in težave zaradi osebnostnih ali vedenjskih posebnosti in pri tem ogroža tudi druge osebe. Za uspešno pomoč je potrebno sodelovanje ključnih dejavnikov v širšem okolju.

Vodenje je oblika podpore posamezniku, ki je zaradi duševne prizadetosti, duševne bolezni ali drugih osebnostnih težav začasno ali trajno nesposoben za samostojno življenje.

b) Upravičenci

Upravičenci so posamezniki, ki so zaradi različnih vzrokov v socialni stiski, prognoza njihovih težav pa kaže, da bi lahko ob ustrezni strokovni pomoči v svojem okolju normalno živeli.

Svetovanje se uporabi ob stiskah in težavah, ki jih posameznik zaznava, pa jih ne zna ali ne zmore reševati sam, kadar se pričakuje, da bo ob pomoči sprostil svojo napetost in se sam usmeril v aktivno reševanje svojega položaja in sam spremenil svojo socialno vedenje. Upravičenec mora biti sposoben aktivno sodelovati v svetovalnem procesu in se sam odločiti za storitev.

Urejanje se uporabi v socialnih stiskah in težavah, ko posameznikovo vedenje ogroža tudi okolje. Pogoj za uporabo storitve je pristanek upravičenca aktivno sodelovanje ključnih dejavnikov okolja.

Vodenje se uporabi ob posameznikih, ki zaradi zdravstvenih, osebnostnih ali drugih posebnosti ne morejo samostojno živeti, v okolju pa obstoje možnosti za stalne oblike pomoči pri urejanju in izboljševanju njihovega položaja. Pogoj za uporabo storitve sta ustrezna organizacijska mreža stalnih sodelavcev in prostovoljna odločitev za prejemanje pomoči.

c) Postopki

Postopki v zvezi s svetovanjem obsegajo: opredelitev problema in sklenitev dogovora o svetovanju; usmerjanje upravičenca v spoznavanje socialnih odnosov, svojih reakcij, načinov konfrontacije, ter načinov sodelovanja in pogajanja pri razreševanju konfliktov; usposabljanje upravičenca za socialno učenje in spreminjanje odnosov v okolju, ter evalvacijo svetovalnega procesa v obliki spremembe odnosa med svetovalcem in upravičencem iz odnosa pomoči v odnos sodelovanja.

Postopki v zvezi z urejanjem obsegajo: opredelitev ciljev in sklenitev dogovora o urejanju; dogovor o sodelovanju s ključnimi dejavniki okolja; pomoč strokovnjaka pri predelavi upravičenčevih negativnih izkušenj z okoljem; preusmerjanje negativnih izkušenj v pozitivno motivacijo; vključevanje okolja v aktivno spreminjanje odnosov z upravičencem; evalvacija doseženega in morebitna določitev novih, višjih ciljev ter vključitev upravičenca v organizirane oblike samopomoči.

Postopki v zvezi z vodenjem obsegajo: dogovor z nosilci socialne mreže za redno in trajno oskrbo ob soglasju upravičenca; seznanjanje upravičenca s strokovnimi in laičnimi delavci, ki bodo z njim sodelovali; določitev institucije, ki bo aktivnosti vodila oziroma usmerjala vse delavce; spodbujanje upravičenčevega sodelovanja pri načrtovanju in izvajanju posameznih dejavnosti, pomembnih za njegovo življenje v povezavi z osebami, ki jim zaupa in so mu blizu; zagotavljanje vodenja na ravni, ki je za upravičenca smiselna in mu zagotavlja uporabo preostalih zmožnosti ter polletno evalvacijo dela, kar predstavlja osnovo za nadaljnje dogovore.

d) Trajanje

Osebna pomoč v obliki svetovanja pred sklenitvijo dogovora obsega 3 ure pogovorov, od tega en pogovor na domu upravičenca. Nadaljnji pogovori in ukrepanja potekajo po dogovorjenih terminih z enkratnimi mesečnimi srečanji v trajanju 90 minut. Možna so tudi tedenska srečanja v trajanju 60 minut. Svetovalni ciklus zajema največ 10 srečanj, oziroma poprečno 25 ur.

Osebna pomoč v obliki urejanja pred sklenitvijo dogovora obsega 3 ure pogovorov. Postopki za pripravo sodelovanja ključnih dejavnikov okolja trajajo poprečno 5 ur. Nadaljnje delo poteka po naprej dogovorjenih terminih in shemah in zajema po eno mesečno srečanje z upravičencem v trajanju 60 minut ter z dejavniki okolja v trajanju 45 minut. V ciklusu urejanja je mogoče opraviti največ 10 takih srečanj, oziroma poprečno 20 ur. Ciklus je mogoče ponoviti.

Osebna pomoč v obliki vodenja zajema 3 ure uvodnih priprav za oblikovanje dogovora o sodelovanju in predstavitve sodelavcev oziroma prostovoljcev, 8 ur za organizacijo učinkovite socialne mreže izvajalcev storitve, 4 ure mesečno za zagotavljanje in spremljanjem ciljev vodenje, ter po 2 uri za izdelavo evalvacije, ki se opravi dvakrat letno.
Ciklus storitve traja v 12 mesecih poprečno 55 ur in se lahko ponovi. V primeru ponovitve obnovimo dogovore z upravičencem in sodelavci iz mreže, kar traja 2 uri.

e) Metode dela

Storitev se izvaja po principih in načelih svetovalnega procesa, nasvetovanja ter s tehnikami usmerjanja, pogajanja in nudenja opore. Uporabljamo tudi skupinske oblike svetovanja, pri vodenju in urejanju pa tudi delo s skupnostjo.

f) Izvajalci storitev

Osebno pomoč v obliki svetovanja izvajajo strokovni delavci iz drugega in tretjega odstavka 69. člena zakona o socialnem varstvu s 5 leti izkušenj na področju svetovalnih dejavnosti.
Osebno pomoč v obliki urejanja in vodenja lahko izvajajo strokovni delavci iz drugega in tretjega odstavka 69. člena zakona o socialnem varstvu ter strokovni sodelavci iz 70. člena istega zakona.

g) Supervizija in izobraževanje

Sestavni del storitve sta tudi strokovno izpopolnjevanje in supervizija, organizirana po načelu:
- supervizijski posveti: po 10 ur na 50 storitev v obliki svetovanja, 45 storitev v obliki urejanja ali 40 storitev v obliki vodenja.
- strokovno izpopolnjevanje: v obsegu, ki ga določa panožna kolektivna pogodba.

h) Dokumentacija

Dokumentacija obsega evidence v skladu z navodili na podlagi 115. člena Zakona o socialnem varstvu ter delovne evidence izvajalca, zlasti zapisi timskih obravnav ter pregledi supervizijskih posvetov.

i) Normativ storitve

Poprečni letni normativ storitve na enega strokovnega delavca znaša 50 storitev v obliki svetovanja, 45 storitev v obliki urejanja in 40 storitev v obliki vodenja.
Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravno- administrativnih nalog po merilu:
- en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 20 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve, ter
- en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve.

Izvajanje storitev se organizira po merilu 1 strokovni delavec na 30.000 prebivalcev.

5. člen

Pomoč družini za dom

a) Opis storitve

Pomoč družini za dom obsega: strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani, strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke in usposabljanje družine za opravljanje njene vsakdanje vloge.

b) Upravičenci

Upravičenci do storitve so posamezniki in družine v primerih, ko socialne stiske in težave izhajajo iz neurejenih odnosov v družini in so rešljive le s spremembami v družini kot celoti, kadar družina išče strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke, vendar poznani vzorci vedenja in znanja družine ne zadoščajo za odpravljanje težav ter v primerih, ko socialne stiske dveh ali več družinskih članov za zagotovitev normalnih pogojev za obstanek in razvoj družine zahtevajo trajnejšo podporo in vodenje.
Pogoj za uporabo storitve sta ocena, da so družinski člani motivirani za uresničevanje potrebnih sprememb v svojih socialnih vlogah ter sprejem dogovora

o sodelovanju.

c) Postopek

Pomoč družini za dom je strokovno voden proces, v katerem sodelujejo dva strokovna delavca, družinski člani-upravičenci, ključni in odgovorni člani družine ter druge osebe, ki žive z obravnavano družino oziroma lahko vplivajo nanjo. Storitev ima pet delov.

Prvi del obsega prepoznavanje socialnih stisk upravičencev in ostalih družinskih članov, strokovno oceno potreb in pričakovanj družine ter oceno možnosti, ki jih nudi družina.

Drugi del obsega izmenjavo stališč strokovnih delavcev in članov družine o ponujeni storitvi, določitev uresničljivih ciljev ter sklenitev dogovora o oblikah pomoči, trajanju, sodelovanju in obveznostih udeležencev.

Tretji del obsega izdelavo načrta pomoči, zlasti pa opredelitev področij, na katerih je potrebno delovati, določitev pogostosti, krajev in terminov srečanj, določitev prioritet in prevzetih obveznosti vseh sodelujočih.

Četrti del obsega izvajanje dogovorov. Strokovna delavca usposabljata družinske člane za njihov prispevek k obstoju, spreminjanju in razvoju družine. Spodbujata identifikacijo težav v odnosih in usmerjata družinske člane v progresivno reševanje konfliktov v družini, ter v njenih odnosih z okoljem. Strokovna delavca dajeta pri tem družini oporo.

Peti del zajema evalvacijo doseganja etapnih ciljev, pri čemer se oceni zlasti motivacijo za spremembe v celotnem funkcioniranju družine, spremembe, ki jih zaznava okolje ter učinke pri posameznih družinskih članih.

d) Trajanje

Postopki prvega, drugega in tretjega dela do sklenitve dogovora o sodelovanju obsegajo 10 ur pogovorov, ki se lahko opravljajo tudi na domu. Nadaljnja srečanja potekajo po mesečno dogovorjenih terminih v poprečnem trajanju 90 minut. Možna so tudi tedenska srečanja, ki trajajo v poprečju 60 minut.

Prvi ciklus storitve obsega pripravo in 10 srečanj ali poprečno 40 ur, vsak naslednji ciklus pa poprečno 30 ur.

e) Metode dela

Storitev izvajamo timsko po principih skupinskega dela z družino, dopolnjeno s tehnikami animiranja, podpore, usmerjanja in pogajanja.

f) Izvajalci storitve

Storitev lahko izvajajo strokovni delavci iz drugega in tretjega odstavka 69. člena Zakona o socialnem varstvu s triletnimi izkušnjami pri skupinskem delu.

Soizvajalci so lahko strokovni delavci iz prejšnjega odstavka, ali delavci iz 70. člena istega zakona s triletnimi delovnimi izkušnjami.

g) Supervizija in izobraževanje

Sestavni del storitve sta tudi strokovno izpopolnjevanje in supervizija, organizirana po načelu:

- supervizijski posveti: 12 ur za vodjo storitve oziroma 10 ur za soizvajalca na vsakih 50 storitev
- strokovno izpopolnjevanje: v obsegu, ki ga določa panožna kolektivna pogodba.

h) Dokumentacija

Dokumentacija obsega evidence v skladu z navodili na osnovi 115. člena Zakona o socialnem varstvu ter delovne evidence izvajalca, zlasti zapisi timskih obravnav ter pregled supervizijskih obravnav.

i) Normativ storitve

Poprečni letni normativ storitve na enega strokovnega delavca- vodjo storitve znaša 50 storitev, za soizvajalca pa 60 storitev.

Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravno- administrativnih nalog po merilu:

- en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 izvajalcev, ter
- en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 40 izvajalcev.

Izvajanje storitev se organizira po merilu en vodja storitve ter en soizvajalec

storitve na vsakih 10.000 družin.

6. člen

Pomoč družini na domu

Pomoč družini na domu vsebuje socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč.

1. Socialna oskrba na domu

a) Opis storitve

Socialna oskrba na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti, ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega naslednje sklope opravil:

- pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, kamor sodijo naslednja opravila: pomoč pri oblačenju, slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- gospodinjsko pomoč, kamor sodijo naslednja opravila: prinašanja enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo naslednja opravila: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil iz prejšnjega odstavka.

b) Upravičenci

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka so upravičenci:

- osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

c) Postopek

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo strokovni delavec, strokovni sodelavec, neposredni izvajalec oskrbe, upravičenec ter ključni ali odgovorni družinski člani.

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela.

Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino.
Drugi del storitve zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu.
Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

d) Trajanje

Strokovna priprava izvajanja storitve v obliki analize primera, priprava dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja za sodelovanje pri zagotavljanju pomoči ter izvedba uvodnega srečanja med predstavniki izvajalca in upravičencem, traja v povprečju 8 ur na upravičenca oziroma do 12 ur na par. Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu in sicer največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

e) Metode dela

Socialna oskrba na domu se izvaja po metodi dela s posameznikom in družino, ob uporabi metode dela s skupnostjo, neposredne oblike pomoči upravičencu pa se izvajajo po načelih prilagajanja izvajanja storitve okolju, v katerem živi upravičenec.

f) Izvajalci storitve

Socialno oskrbo na domu izvajajo strokovni delavci, strokovni sodelavci ter laični delavci.
Prvi del storitve vodi strokovni delavec iz 69. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS in 57/12). Drugi del storitve (vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev) opravlja strokovni delavec iz 69. člena ali strokovni sodelavec iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS in 57/12) z najmanj višješolsko izobrazbo.
Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca opravljajo strokovni sodelavci iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS in 57/12), ki so končali najmanj srednjo poklicno ali srednjo strokovno šolo, ki usposablja za socialno oskrbo ali zdravstveno nego, lahko pa tudi delavci, ki imajo pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo s področja socialne oskrbe na domu in opravljeno usposabljanje po verificiranem programu za socialno oskrbo. Program verificira Socialna zbornica.
Posamezna opravila iz druge in tretje alinee drugega odstavka točke a) tega člena lahko pod vodstvom strokovnega delavca izvajajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drugi pravni podlagi tudi laični delavci in drugi delavci.

g) Supervizija in izobraževanje

Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za neposredne izvajalce oskrbe v obsegu najmanj 8 ur letno ter za strokovne delavce ali strokovne sodelavce v obsegu najmanj 10 ur letno. Strokovno izpopolnjevanje se izvaja v obsegu, kot ga določa panožna kolektivna pogodba za posamezno skupino izvajalcev.

h) Dokumentacija

Osnovna dokumentacija izvajalca obsega evidence o osebnih podatkih upravičenca, vzpostavljene in vodene v skladu z navodili 115. člena Zakona o socialnem varstvu,

evidence dogovorov o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve, dnevnik opravljenih storitev ter podatke o plačilih ali oprostitvah plačil za storitve. Izvajalec s splošnim aktom določi postopek evidentiranja prispelih prošenj, način upoštevanja vrstnega reda prispelih prošenj, postopek vključitve uporabnika v izvajanje storitve ter prenehanje izvajanja storitve, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe pravilnika, ki ureja postopke pri uveljavljanju pravice do institucionalnega varstva.

i) Normativ storitve

Storitev se organizira v dveh delih.

Prvi del storitve:

- ugotavljanje upravičenosti, priprava dogovora o izvajanju storitve, organizacija ključnih članov okolja in začetno srečanje – 1 strokovni delavec na vsakih 200 upravičencev, ki imajo sklenjen dogovor z izvajalcem. Ta normativ se izračuna na povprečno število upravičencev na mesec.

Drugi del storitve:

- vodenje storitve, koordinacija izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev – 0,5 strokovnega delavca ali sodelavca na vsakih 20 neposrednih izvajalcev oskrbe. V primeru, da neposredni izvajalec oskrbe oskrbuje v povprečju več kot 5 uporabnikov, se lahko uporabi normativ 0,55 strokovnega delavca ali sodelavca na 20 neposrednih izvajalcev oskrbe.
- neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca – povprečno 110 ur efektivnega dela (letno) na mesec. V primeru, da gre za posebnost naselja (razpršenost uporabnikov, dostopnost do uporabnikov …) ali posebno obravnavo upravičencev, lahko povprečno število efektivnih ur na mesec odstopa za največ 10%.

Odstopanja, določena v prejšnjih dveh alinejah, so možna v dogovoru z občino.

2. Mobilna pomoč

a) Opis storitve

Mobilna pomoč je oblika strokovne pomoči na domu, s katero se osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju zagotavlja strokovna obravnava na domu. Odvisna je od potreb obravnavanih oseb, usmerjena pa je tudi na njihove svojce. Obsega opravila in postopke za korekcijo motenj ter za svetovalno in terapevtsko delo. Namenjena je predvsem specialno pedagoški obravnavi, socialni in psihološki obravnavi ter zaposlitvi.

b) Upravičenci

Upravičenci do mobilne pomoči so otroci, mladostniki in odrasle osebe z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju, katerim ta oblika storitve nadomešča vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji ali institucionalno varstvo in pri katerih je s to pomočjo možno pričakovati ublažitev stanja oziroma ohranitev pridobljenih znanj in sposobnosti.

c) Postopek

Mobilna pomoč je strokovno delo, usmerjeno k prizadeti osebi. Sodelujejo strokovni delavec, upravičenec ter družinski člani, svojci, ter skrbniki.

d) Trajanje

Strokovna priprava za izvajanje storitve z analizo primera, timsko obravnavo in dogovori z udeleženci procesa traja v poprečju 5 ur. V izvajanje storitve se vključujejo:

- specialni pedagog ali defektolog 8 ur mesečno
- socialni delavec 2 uri mesečno
- psiholog 2 uri mesečno

e) Metode dela

Mobilna pomoč se izvaja po metodah dela stroke izvajalca s posameznikom in družino na domu.

f) Izvajalci storitve

Storitev izvajajo strokovni delavci iz 69. člena Zakona o socialnem varstvu s triletnimi izkušnjami na področju obravnave oseb z motnjami v razvoju.

g) Supervizija in izobraževanje

Sestavni del storitve sta tudi strokovno izpopolnjevanje in supervizija, organizirana po načelu:

- supervizijski posveti: 8 ur na vsakih 180 obravnav
- strokovno izpopolnjevanje: v obsegu, ki ga določa panožna kolektivna pogodba.

h) Dokumentacija

Dokumentacija izvajalca obsega evidenco storitev s podatki, kdo pomoč izvaja, komu se pomoč nudi, o vsebini pomoči, datumih izvajanja in opravljenih urah, evidenco opravljenih poti ter evidenco supervizijskih obravnav.

i) Normativ storitve

Strokovni delavec-specialni pedagog opravlja storitev za 20 upravičencev, socialni delavec ali psiholog pa za 85 upravičencev.

Storitev se organizira po načelu en specialni pedagog na 60.000 oziroma socialni delavec in psiholog na 240.000 prebivalcev.

8. člen

č) Oblike storitve

Storitev institucionalnega varstva je lahko zagotovljena v socialnovarstvenem zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev institucionalnega varstva v drugi družini se izvaja v družini, ki ni sestavljena iz družinskih članov upravičenca, in sicer za skupine upravičencev iz točk C) in D) v točki »b) Upravičenci« tega člena.

Storitev se izvaja na podlagi pogodbe, ki jo v skladu s 65. členom Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo,114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre in 62/10 – ZUPJS) skleneta center za socialno delo in oseba, ki izvaja storitev ali pa na podlagi pogodbe, ki jo skleneta izvajalec institucionalnega varstva iz javne mreže in oseba, ki izvaja storitev. Šteje se, da ima v drugem primeru uporabnik status stanovalca zavoda, ki sklepa pogodbo s tretjo osebo.

Izvajalec storitve varstva v drugi družini, ki opravlja storitev na podlagi 65. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo,114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre in 62/10 – ZUPJS), je dolžan zagotoviti izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvene nege v sodelovanju z zdravstvenim domom ali izvajalcem s koncesijo na področju zdravstvenega varstva.

Za pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki izvaja institucionalno varstvo v drugi družini, se za primernost bivalnih pogojev, obveznosti osebe, nadzor in financiranje uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, pri čemer je tretja oseba upravičena do plačila materialnih stroškov, ki so znižani za 25% in do plačila dela v osnovnem znesku, v skladu z zakonom, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti.

V primeru sklenjene pogodbe z izvajalcem institucionalnega varstva iz javne mreže, zagotovi izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvene nege javni zavod oziroma koncesionar.

f) Izvajalci

Osnovno in socialno oskrbo v drugi družini izvajajo osebe, ki imajo status samozaposlene osebe na področju socialnega varstva, ter imajo pridobljeno poklicno kvalifikacijo ali pa izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa strokovnega sodelavca po 70. členu Zakona o socialnem varstvu.

g) Dokumentacija

Dokumentacijo o institucionalnem varstvu v drugi družini vodi center za socialno delo, oziroma zavod, ki je sprejel upravičenca v takšno obliko varstva.

h) Normativ storitve

Za izvajanje storitve institucionalnega varstva v drugi družini se uporablja normativ 1 izvajalec osnovne in socialne oskrbe na 3 osebe, starejše od 65 let, v primeru oseb z zmerno motnjo v telesnem in duševnem razvoju pa 1 izvajalec osnovne in

socialne oskrbe na 2 osebi, in sicer tako, da skupno število upravičencev v posamezni družini ni večje od šest. Za izvajalca institucionalnega varstva v drugi družini se šteje odrasel član družine.

9. člen

Institucionalno varstvo v oskrbovanih stanovanjih in v oskrbnih domovih

b) Upravičenci

Upravičenci do institucionalnega varstva v oskrbovanih stanovanjih in oskrbnih domovih so osebe:

- ki so stare nad 65 let in zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso v celoti sposobne za samostojno življenje brez pomoči druge osebe, preostale psihofizične sposobnosti pa jim omogočajo, da z redno organizirano pomočjo drugega in z zagotovljenim zdravstvenim varstvom ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in samostojnost v bivalnem okolju tako, da jim ni potrebno popolno institucionalno varstvo v zavodu,
- ki so sicer mlajše od 65 let, vendar zaradi psihofizičnih lastnosti niso v celoti sposobne za samostojno življenje brez pomoči druge osebe, preostale psihofizične sposobnosti pa jim omogočajo, da z redno organizirano pomočjo drugega in z zagotovljenim zdravstvenim varstvom ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in samostojnost v bivalnem okolju tako, da jim ni potrebno popolno institucionalno varstvo v zavodu,
- z napredovalo kronično oziroma neozdravljivo boleznijo ob koncu življenja, ki so starejše od 18 let.

Mnenje o izpolnjevanju pogojev iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka podata pristojni center za socialno delo in osebni zdravnik upravičenca. Mnenje o izpolnjevanju pogojev iz tretje alineje prejšnjega odstavka poda osebni zdravnik upravičenca.

Postopek za uveljavljanje storitev

11. člen

(1) Postopek za uveljavitev storitve se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika.
(2) Pod pogoji, ki jih določa zakon, lahko center za socialno delo začne postopek za uveljavitev storitve tudi po uradni dolžnosti.
(3) Pobudo za začetek postopka po uradni dolžnosti lahko dajo zakonec upravičenca, otroci, osebe, ki žive z njim v skupnem gospodinjstvu, delodajalec in sindikat.

12. člen

Glede na naravo socialnih stisk in težav lahko upravičenci uporabljajo več storitev. Kadrovski normativi se ob tem seštevajo, razen v primerih vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji, kjer se v primeru kombinacije dnevne in celodnevne oblike varstva kadrovski normativ za institucionalno varstvo uporabi v sorazmernem delu oziroma se preračuna za 5 dni v tednu na 16, za ostale dneve pa na 24 ur.

13. člen

(1) Trajanje posamezne storitve je določeno s poprečno porabo časa izvajalcev storitve na upravičenca ali za posamezno fazo postopka, ki omogoča strokovno opravljeno storitev v skladu s predpisanim standardom, ter po metodah in etičnih merilih posameznih strok.
(2) Kadar je storitev opravljena po metodah dela s skupino, se časi, določeni za delo s posameznikom, ne seštevajo.
(3) Poraba časa za pot do upravičencev ni vključena v normativ.

15. člen

(1) Izvajanje tega pravilnika spremlja 9-članska komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za socialne zadeve.

(2) Komisijo sestavljajo predstavniki izvajalcev storitev in strokovne javnosti, ki jih predlaga Socialna zbornica Slovenije ter strokovni delavci ministrstva.
(3) Komisija ima zlasti naslednje naloge:
- tolmačenje določb tega pravilnika,
- preveritev izvajanja pravilnika enkrat letno,
- priprava predlogov za spremembe in dopolnitve pravilnika.

2. ZAKON O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH (ZSDP-1)

Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G in 14/18

3. člen (vrste pravic)
Pravice po tem zakonu so:
1. pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in
2. pravice do družinskih prejemkov.

4. člen (temeljni načeli zavarovanja)
Z zavarovanjem za starševsko varstvo se zavarovancem po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice, vezane na starševske obveznosti.

5. člen (pomen posameznih pojmov)
Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:
1. dopust je pravica do odsotnosti z dela zaradi poroda oziroma nege in varstva otroka po tem zakonu in vključuje materinski dopust, očetovski dopust in starševski dopust;
2. nadomestilo je nadomestilo plače, ki izhaja iz zavarovanja za starševsko varstvo po tem zakonu in vključuje materinsko nadomestilo, očetovsko nadomestilo in starševsko nadomestilo;
3. druga oseba je oseba, ki neguje in varuje otroka na podlagi veljavnega izvršilnega naslova v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja ali skrbnik ali skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik), ki svojega varovanca ali varovanko (v nadaljnjem besedilu: varovanec) dejansko neguje in varuje;
4. daljše obdobje je obdobje najmanj 30 koledarskih dni;
5. polna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu tedenske delovne obveznosti zavarovanca ali zavarovanke (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec), ne glede na to ali gre za polni ali krajši delovni čas;
6. delna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu, krajšem od obsega tedenske delovne obveznosti zavarovanca;
7. strnjen niz je odsotnost z dela v polnem trajanju posamezne vrste dopusta po tem zakonu naenkrat brez prekinitve;
8. otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo, je otrok z motnjami v duševnem razvoju, slep in slaboviden otrok, gluh in naglušen otrok, otrok z odpovedjo funkcije vitalnih organov, gibalno oviran otrok, dolgotrajno hudo bolan otrok, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebuje skrbnejšo nego in varstvo, kar ugotavlja zdravniška komisija;
9. zunajzakonski partner ali partnerka (v nadaljnjem besedilu: zunajzakonski partner) je oseba, ki živi z drugo osebo v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;
10. registrirana istospolna partnerska skupnost je urejena skupnost dveh žensk ali dveh moških, ki pred pristojnim organom registrirata svojo skupnost v skladu z zakonom, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti;
11. zdravniške komisije so komisije, ki jih s sklepom imenuje minister ali ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za družino;

12. prispevki za socialno varnost so prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevki za starševsko varstvo.

6. člen (zdravniške komisije)
Minister imenuje najmanj tri zdravniške komisije prve stopnje in zdravniško komisijo druge stopnje, ki dajejo mnenja centrom za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) oziroma ministrstvu, pristojnemu za družino (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v postopkih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Minister določi sestavo, delo in plačilo zdravniških komisij.

8. člen (zavarovanci za starševsko varstvo)
Zavarovanci za starševsko varstvo so:
1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;
2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane in osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu s sedežem v tujini, za katere se v skladu s predpisi Unije uporablja zakonodaja Republike Slovenije;
3. osebe, zaposlene pri mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;
4. osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost;
5. osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo;
6. osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje rejniške dejavnosti;
7. družbenice ali družbeniki (v nadaljnjem besedilu: družbeniki) gospodarskih družb, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanoviteljice ali ustanovitelji (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji) zavodov, ki so poslovodne osebe, če niso zavarovane na drugi podlagi;
8. osebe, ki so vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti;
9. brezposelne osebe, ki prejemajo na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje nadomestilo po predpisih, ki urejajo trg dela;
10. osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje;
11. osebe, ki prejemajo starševsko nadomestilo po tem zakonu in niso zavarovane na drugi podlagi;
12. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva po tem zakonu;
13. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok po tem zakonu;
14. osebe, ki imajo pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu ali po predpisih, ki urejajo socialno varstvo;
15. zakonci, zunajzakonski partnerji in registrirani istospolni partnerji uslužbencev ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve ali ministrstva, pristojnega za obrambo, napotenih na delo v tujino;
16. osebe, ki so upravičene do nadomestila za čas poklicne rehabilitacije po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

14. člen (pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo)
Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo so:
1. dopust,

2. nadomestilo,
3. pravica do krajšega delovnega časa in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva,
4. pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok,
5. nadomestilo v času odmora za dojenje in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v času odmora za dojenje.

15. člen (vrste dopusta)
(1) Vrste dopusta so:
1. materinski dopust,
2. očetovski dopust,
3. starševski dopust.
(2) Dopust je določen v koledarskih dnevih za polno odsotnost z dela.

16. člen (pravica do dopusta)
Starši ali druge osebe imajo pravico do dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

18. člen (obveščanje delodajalca)
(1) Delavec obvesti delodajalca o nameri izrabe dopusta 30 dni pred predvidenim nastopom dopusta, če ta zakon ne določa drugače.
(2) Center o priznanju posamezne vrste dopusta obvesti delodajalca za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke 8. člena tega zakona, pristojni davčni organ za zavarovance iz 4., 5., 7. in 8. točke 8. člena tega zakona, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke 8. člena tega zakona, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 10. točke 8. člena tega zakona, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 16. točke 8. člena tega zakona, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve ali ministrstvo, pristojno za obrambo za zavarovance iz 15. točke 8. člena tega zakona v 15 dneh po izdaji odločbe o priznani pravici do dopusta.

19. člen (pravica do materinskega dopusta)
(1) Mati ima pravico do materinskega dopusta v trajanju 105 dni.
(2) Mati obvezno izrabi 15 dni materinskega dopusta.

20. člen (prenehanje pravice do materinskega dopusta)
(1) Če mati rodi mrtvega otroka, ima pravico do materinskega dopusta še 42 dni od dneva poroda.
(2) Če otrok umre v času materinskega dopusta, ima mati pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila, vendar najmanj 42 dni od rojstva otroka. Po smrti otroka pripada materi deset dni materinskega dopusta.
(3) Če mati zapusti otroka ob rojstvu otroka ali po njem, ima pravico do materinskega dopusta še 42 dni od dneva poroda.
(4) Če mati zapusti otroka v času materinskega dopusta, pa je že izrabila 42 dni materinskega dopusta, nima več pravice do materinskega dopusta od naslednjega dne, ko je zapustila otroka.

21. člen (način izrabe materinskega dopusta)
(1) Materinski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne odsotnosti z dela.
(2) Mati nastopi materinski dopust 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog ali ginekologinja (v nadaljnjem besedilu: ginekolog). Če mati ne nastopi materinskega dopusta v tem roku, neizrabljenega dela materinskega dopusta ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen v primeru, če je porod nastopil pred predvidenim datumom.
(3) Če mati na dan poroda še ni nastopila materinskega dopusta, nastopi materinski dopust z dnem rojstva otroka.

22. člen (pravica očeta do materinskega dopusta)
(1) Oče ima pravico do materinskega dopusta, če mati:
1. umre,
2. zapusti otroka,
3. na podlagi mnenja zdravnika specialista ali zdravnice specialistke (v nadaljnjem besedilu: zdravnik) trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.
(2) Oče ima pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.
(3) Pravico do materinskega dopusta ima v soglasju z materjo tudi oče otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke. V tem primeru materinski dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče nastopi materinski dopust.

23. člen (pravica druge osebe do materinskega dopusta)
(1) Druga oseba ima pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati oziroma oče to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.
(2) Pravico do materinskega dopusta ima v soglasju z materjo in očetom tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke. V tem primeru materinski dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko eden od starih staršev nastopi materinski dopust.

24. člen (obveščanje delodajalca)
(1) Če mati rodi otroka preden je o izrabi materinskega dopusta obvestila delodajalca, obvesti delodajalca o tem v treh dneh po rojstvu otroka, razen če njeno zdravstveno stanje tega ne dopušča. V tem primeru se predloži zdravniško dokazilo.
(2) Če mati sklepa delovno razmerje v 58. dneh pred predvidenim datumom poroda, obvesti delodajalca o nastopu materinskega dopusta ob sklenitvi delovnega razmerja.
(3) Oče obvesti delodajalca o izrabi materinskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo materinskega dopusta.
(4) Druga oseba obvesti delodajalca o izrabi materinskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo materinskega dopusta.

25. člen (pravica do očetovskega dopusta)
Oče ima pravico do očetovskega dopusta ob rojstvu otroka oziroma otrok v trajanju 30 dni. Pravica je neprenosljiva.

26. člen (prenehanje pravice do očetovskega dopusta)
(1) Oče nima pravice do očetovskega dopusta, če:
1. mati rodi mrtvega otroka;
2. mu je odvzeta roditeljska pravica, so mu prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja oziroma mu je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja materi ali otroku po predpisih, ki urejajo naloge in pooblastila policije in preprečevanje nasilja v družini;
3. je s svojim ravnanjem očitno pokazal, da ne bo skrbel za varstvo in vzgojo otroka ali na drug način zanemarja roditeljsko pravico, na podlagi mnenja pristojnega centra;
4. na podlagi mnenja zdravnika, trajno ali začasno ni sposoben za nego in varstvo otroka.
(2) Če oče izrabi očetovski dopust pred nastopom razlogov iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, mu pripada pravica v takem obsegu, kot ga je že izrabil preden so nastopili razlogi za prenehanje pravice.
(3) Če oče izrabi očetovski dopust pred nastankom razloga iz 4. točke prvega odstavka tega člena, lahko neizrabljeni del očetovskega dopusta izrabi po prenehanju razloga, vendar najpozneje do šestega meseca otrokove starosti.
(4) Če otrok umre v času očetovskega dopusta ima oče pravico do očetovskega dopusta v takem obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabil in še tri dni po smrti otroka,

vendar ne dlje kot 30 koledarskih dni.

27. člen (način izrabe očetovskega dopusta)
(1) Oče izrabi očetovski dopust v trajanju najmanj 15 dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela od rojstva otroka do najpozneje enega meseca po poteku starševskega dopusta v strnjenem nizu oziroma pravice do starševskega dodatka za tega otroka.
(2) Oče izrabi največ 15 dni očetovskega dopusta v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela najpozneje do končanega prvega razreda osnovne šole otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center.
(3) Trajanje očetovskega dopusta se pri izrabi v obliki delne odsotnosti z dela ne podaljša.

28. člen (pravica osebe, ki dejansko neguje in varuje otroka do očetovskega dopusta)
(1) Ne glede na 25. člen tega zakona ima pravico do očetovskega dopusta tudi druga oseba ter materin zakonec, materin zunajzakonski partner in partner ali partnerka registrirane istospolne partnerske skupnosti, ki dejansko neguje in varuje otroka, na način in pod pogoji iz tega poglavja.
(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ima pravico do očetovskega dopusta zakonec, zunajzakonski partner ali partner registrirane istospolne partnerske skupnosti osebe, ki koristi materinski dopust.
(3) Osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko izrabijo očetovski dopust, če ga ne izrabi oče otroka.

29. člen (pravica do starševskega dopusta)
(1) Vsak od staršev ima pravico do starševskega dopusta v trajanju 130 dni, pri čemer lahko mati na očeta prenese 100 dni starševskega dopusta, 30 dni pa je neprenosljivih. Oče lahko prenese na mater 130 dni starševskega dopusta. Eden od staršev ga izrabi neposredno po izteku materinskega dopusta. Kadar za tega otroka nihče ni upravičen do materinskega dopusta, se prizna pravica do starševskega dopusta neposredno po poteku 77 dni starosti otroka.
(2) Ob rojstvu dvojčkov se starševski dopust podaljša za dodatnih 90 dni. Starševski dopust se podaljša za dodatnih 90 dni tudi ob posvojitvi dvojčkov ali dveh različno starih otrok do treh let.
(3) Ob rojstvu več hkrati živo rojenih otrok se starševski dopust podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni. Starševski dopust se ob posvojitvi več hkrati živo rojenih otrok ali več različno starih otrok do končanega prvega razreda osnovne šole najstarejšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni.
(4) Ob rojstvu nedonošenčka se starševski dopust podaljša za toliko dni, kolikor dni je bila nosečnost krajša od 260 dni.
(5) Ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, se starševski dopust podaljša za dodatnih 90 dni na podlagi mnenja zdravniške komisije.
(6) Starševski dopust se podaljša v primeru, ko starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do končanega prvega razreda osnovne šole, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, za 30 dni, za tri otroke do končanega prvega razreda osnovne šole, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, za 60 dni in za štiri ali več otrok do končanega prvega razreda osnovne šole, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, za 90 dni.
(7) Podaljšanja starševskega dopusta iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka tega člena se seštevajo.
(8) Izraba dela starševskega dopusta v trajanju največ 75 dni se lahko prenese in izrabi najkasneje do končanega prvega razreda osnovne šole otroka.
(9) Kjer drugi zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »starševski dopust«, ima ta enak pomen kot »dopust«, kot ga določa ta zakon.

30. člen (izjeme od neprenosljivosti starševskega dopusta)
Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena lahko eden od staršev v celoti izrabi starševski dopust v trajanju 260 dni v primeru da:
1. je drugi od staršev umrl,
2. je drugi od staršev zapustil otroka,
3. je drugemu od staršev odvzeta roditeljska pravica,
4. so drugemu od staršev prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja oziroma je bil drugemu od staršev izrečen ukrep prepovedi približevanja po predpisih, ki urejajo policijo in preprečevanje nasilja v družini ali je na prestajanju zaporne kazni v zavodu za prestajanje zaporne kazni in ne varuje in neguje otroka,
5. je drugi od staršev s svojim ravnanjem očitno pokazal, da ne bo skrbel za varstvo in vzgojo otroka ali na drug način zanemarja roditeljsko pravico, na podlagi mnenja pristojnega centra,
6. če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugemu od staršev oziroma živi samo z drugim od staršev, ki varuje in neguje otroka,
7. da postane eden od staršev na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno nesposoben za nego in varstvo otroka,
8. drugi od staršev ni zavarovanec za starševsko varstvo.

31. člen (prenehanje pravice do starševskega dopusta)
(1) Starša nimata pravice do starševskega dopusta, če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugi osebi ali nameščen v rejniško družino ali zavod.
(2) Eden od staršev nima pravice do starševskega dopusta, če:
1. je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugemu od staršev oziroma živi samo z drugim od staršev, ki varuje in neguje otroka,
2. je zapustil otroka,
3. mu je odvzeta roditeljska pravica,
4. so mu bili prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja,
5. mu je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja v skladu s predpisi, ki urejajo naloge in pooblastila policije in preprečevanje nasilja v družini ali je na prestajanju zaporne kazni v zavodu za prestajanje zaporne kazni in ne varuje in neguje otroka.
(3) Če razlog za prenehanje pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena nastopi v času trajanja dopusta, starša nimata pravice do neizrabljenega dela starševskega dopusta.
(4) V primerih, ko je razlog za pravico do daljšega starševskega dopusta rojstvo dveh ali več hkrati rojenih otrok oziroma posvojitev dveh ali več otrok hkrati, pa eden od otrok umre, staršema preneha pravica do pripadajočega dela daljšega starševskega dopusta.
(5) Če otrok umre v času starševskega dopusta, ima tisti od staršev, ki izrablja pravico do starševskega dopusta, to pravico v takem obsegu kot jo je do dneva smrti otroka že izrabil in še deset dni po smrti otroka.

32. člen (kasneje ugotovljeno zdravstveno stanje otroka)
Če je motnja v telesnem ali duševnem razvoju oziroma dolgotrajna hujša bolezen otroka ugotovljena po uveljavljanju pravice do starševskega dopusta iz 29. člena tega zakona, otrok pa še ni dopolnil starosti 18 mesecev, ima eden od staršev pravico do starševskega dopusta 90 dni od dneva priznanja pravice.

33. člen (dogovor o izrabi starševskega dopusta)
(1) Starša se pisno dogovorita o izrabi starševskega dopusta najpozneje 30 dni pred potekom materinskega dopusta. Dogovor predložita centru skupaj z zahtevo za uveljavljanje pravice in z njim seznanita svoja delodajalca.
(2) Pisni dogovor preneha veljati, če:
1. nastopi razlog iz prvega in drugega odstavka 31. člena tega zakona,
2. postane eden od staršev na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno nesposoben za nego in varstvo otroka.

(3) Pisni dogovor se lahko spremeni, če:
1. nastane razlog za podaljšanje starševskega dopusta v času starševskega dopusta,
2. se pričakuje rojstvo drugega otroka,
3. nastanejo druge okoliščine, ki vplivajo na predhodno odločitev staršev (kot je bolezen, ki traja daljše obdobje, napotitev enega od staršev na delo v tujino, izobraževanje, izguba ali sprememba zaposlitve, razveza zakonske zaveze ali prenehanje zunajzakonske skupnosti, predčasna vrnitev na delo v dogovoru z delodajalcem).
(4) Če se starša ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dopusta ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.
(5) V primerih iz 30. člena in drugega odstavka 31. člena tega zakona se pisni dogovor ne sklene.

34. člen (način izrabe starševskega dopusta)
(1) Starševski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Trajanje starševskega dopusta se pri izrabi v obliki delne odsotnosti z dela ne podaljša.
(2) Časovno razporeditev delne odsotnosti z dela medsebojno dogovorita starša in delodajalca. Če ne pride do dogovora, odloči o pravici do izrabe starševskega dopusta center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

35. člen (omejitve načina izrabe starševskega dopusta)
(1) Oba starša ne moreta istočasno izrabljati starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela, razen ob rojstvu:
1. dveh ali več hkrati živo rojenih otrok,
2. otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
3. otroka v družini, v kateri starša že varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do končanega prvega razreda osnovne šole najstarejšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, oziroma, če varujeta in negujeta otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.
(2) Starša lahko istočasno izrabljata podaljšani del starševskega dopusta, ki jima pripada zaradi razlogov iz prejšnjega odstavka.

36. člen (način izrabe prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka)
(1) Starša, ki sta izrabo dela starševskega dopusta v polni odsotnosti z dela prenesla v skladu z osmim odstavkom 29. člena tega zakona, lahko ta del izrabita v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, največ dvakrat letno v trajanju po najmanj 15 koledarskih dni ali manj kot 15 koledarskih dni, če sta jih prenesla manj.
(2) Starša morata o izrabi prenesenega starševskega dopusta obvestiti pristojni center najpozneje 15 dni po nastopu dopusta.
(3) Evidenco o izrabi prenesenega starševskega dopusta vodi center.

37. člen (rok obveščanja delodajalca)
Starša morata obvestiti center in svojega delodajalca o spremembi izrabe starševskega dopusta v treh dneh, ko je nastopil razlog za spremembo pisnega dogovora iz 33. člena tega zakona.

38. člen (pravica druge osebe do starševskega dopusta)
(1) Druga oseba, ki dejansko neguje in varuje otroka, ima pravico do starševskega dopusta v obsegu kot ga imata mati oziroma oče, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati oziroma oče to pravico že izrabila.
(2) Pravico do starševskega dopusta ima v soglasju z materjo in očetom tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke.

39. člen (pravica posvojiteljev do starševskega dopusta)
(1) Posvojitelj ali posvojiteljica (v nadaljnjem besedilu: posvojitelj) ali oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s predpisi, ki urejajo

družinska razmerja, ima pravico do starševskega dopusta do zaključka prvega razreda osnovne šole otroka v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, v istem obsegu in trajanju kot starša. Nastopi ga najpozneje 15 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve ali po izvedeni posvojitvi.

(2) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja za otroka, ki je že končal prvi razred osnovne šole in je mlajši od 15 let, ima pravico do starševskega dopusta v trajanju 30 dni. Nastopi ga najpozneje 15 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve ali po izvedeni posvojitvi.

(3) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, obvesti delodajalca o izrabi starševskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo starševskega dopusta.

(4) Pravice do starševskega dopusta nima oseba, ki posvoji otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

40. člen (vrste nadomestila)
Pravica do nadomestila obsega:
1. materinsko nadomestilo,
2. očetovsko nadomestilo,
3. starševsko nadomestilo.

41. člen (pravica do nadomestila)

(1) Pravico do nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do dopusta in so bile zavarovane po tem zakonu dan pred nastopom posamezne vrste dopusta.

(2) Pravico do nadomestila imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj 12 mesecev v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do nadomestila.

(3) Enemu od staršev, ki mu je bila priznana pravica iz prejšnjega odstavka, ne more biti naknadno priznana pravica do dopusta za istega otroka, razen če se v času trajanja pravice iz prejšnjega odstavka zaposli.

(4) Pravica do nadomestila po tem zakonu za istega otroka izključuje prejemanje drugih nadomestil po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok in prejemanje delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

42. člen (trajanje pravice do nadomestila)

(1) Ob izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena pripada zavarovancu:
1. v času materinskega dopusta pravica do materinskega nadomestila;
2. v času očetovskega dopusta v trajanju 30 dni pravica do očetovskega nadomestila;
3. v času starševskega dopusta pravica do starševskega nadomestila.

(2) Če se posamezna vrsta dopusta izrabi v obliki delne odsotnosti z dela, zavarovancu pripada pravica do nadomestila v sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela.

(3) Nadomestilo po tem zakonu pripada za delovne dni ali delovne ure, ko je zavarovanec na starševskem dopustu, kot tudi za praznične in druge proste dni, določene z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dni v Republiki Sloveniji.

43. člen (osnova za izračun nadomestila)

(1) Osnova za posamezno vrsto nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 10. členom tega zakona v strnjenih 12 mesecih, pri čemer se kot zadnji mesec šteje osnova od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu od vložitve prve vloge za dopust.

(2) Za izračun osnove za posamezno vrsto nadomestila se ne glede na obračunane prispevke ne štejejo:
1. prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (na primer delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z zakonom, ki ureja delovna

razmerja, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve);
2. prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (na primer dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo);
3. regres za letni dopust;
4. nagrade ob delovnih jubilejih;
5. prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plače po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki;
6. odpravnine, prejemki zaradi upokojitve ali priprave na upokojitev;
7. prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev;
8. drugi prejemki, ki so bili delavcu izplačani poleg plače;
9. drugi dohodki iz delovnega razmerja.

(3) Če so bili za zavarovanca obračunani prispevki za starševsko varstvo za krajše obdobje kot je določeno v prvem odstavku tega člena, se mu za manjkajoče mesece kot osnova upošteva 55 odstotkov vrednosti minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 71/08, 73/08, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).

(4) Za zavarovanca iz drugega odstavka 41. člena tega zakona se kot osnova upošteva 55 odstotkov vrednosti minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 71/08, 73/08, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2). Tako določena osnova se za vsak mesec zavarovanja za starševsko varstvo, ki ga je imel v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do nadomestila, poveča za 2 odstotka vrednosti minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 71/08, 73/08, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2) vendar največ za 50 odstotkov vrednosti minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 71/08, 73/08, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).

44. člen (izjeme pri določitvi osnove za izračun nadomestila)

(1) Če zavarovanec izrabi posamezne vrste dopusta v strnjenem nizu brez prekinitve oziroma je prekinitev krajša kot 365 dni, je osnova enaka osnovi, ki je bila določena ob izrabi prve vrste dopusta.

(2) Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi pri določitvi osnove za izračun nadomestila iz drugega odstavka 41. člena tega zakona.

(3) Če zavarovanec izrabi posamezne vrste dopusta v več delih in je prekinitev daljša od 365 dni, se osnova za izračun nadomestila določi na novo v skladu s četrtim odstavkom tega člena.

(4) Osnova za določitev nadomestila v času prenesenega dopusta in očetovskega dopusta iz drugega odstavka 27. člena zakona je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 10. členom tega zakona v strnjenih 12 mesecih, pri čemer se kot zadnji mesec šteje osnova, od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu pred vsakokratno izrabo prenesenega dopusta in očetovskega dopusta.

45. člen (plačevanje prispevkov za socialno varnost v času prejemanja nadomestila)

(1) Upravičenci ali upravičenke (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do nadomestila ki jim je prenehalo delovno razmerje v času trajanja dopusta, so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, obvezno zdravstveno zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje.

(2) V času prejemanja nadomestila so upravičenci do nadomestila po drugem odstavku 41. člena tega zakona obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje. Navedeni upravičenci so zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za plačilo zdravstvenih storitev in za povračilo potnih stroškov. Prispevek plačuje upravičenec.

46. člen (najvišje in najnižje izplačilo nadomestila)
(1) Izplačilo nadomestila, razen materinskega nadomestila, ne more biti višje od dvainpolkratnika vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji z uskladitvami iz 2. člena Zakona, o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).
(2) Izplačilo nadomestila ne more biti nižje od 55 odstotkov vrednosti minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).

47. člen (višina nadomestila)
(1) Nadomestilo za polno odsotnost z dela znaša 100 odstotkov osnove.
(2) Nadomestilo za delno odsotnost z dela je enako sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela.

48. člen (prenehanje pravice do nadomestila)
(1) Pravica do nadomestila preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe dopusta dela po pogodbi o zaposlitvi ali opravlja samostojno dejavnost.
(2) Pravica do nadomestila preneha, če oseba iz drugega odstavka 41. člena tega zakona začne delati po pogodbi o zaposlitvi ali začne opravljati samostojno dejavnost.
(3) Če nastopi katerikoli razlog iz prvega in drugega odstavka tega člena mora oseba vrniti neupravičeno prejeti znesek nadomestila.

49. člen (nadomestilo v času odmora za dojenje)
(1) Materi, zaposleni za polni delovni čas pripada v času odmora za dojenje, na podlagi potrdila specialista pediatra, do devetega meseca starosti otroka, nadomestilo za eno uro dnevno in sicer v višini sorazmernega dela minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).
(2) Materi, zaposleni za polni delovni čas zagotavlja Republika Slovenija v času odmora za dojenje, na podlagi potrdila specialista pediatra, od devetega do 18. meseca starosti otroka, plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).
(3) Mati nima pravice do nadomestila v času odmora za dojenje, če je upravičena do nadomestila po tem zakonu ali do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu za istega otroka.

50. člen (pravica staršev do krajšega delovnega časa)
(1) Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico do

dela s krajšim delovnim časom od polnega.
(2) Eden od staršev, ki neguje in varuje najmanj dva otroka, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, pri čemer je eno leto izrabe pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega neprenosljivo za vsakega od staršev.
(3) Ne glede na prejšnji odstavek ima samo eden od staršev pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo, če obstajajo razlogi iz 30. člena tega zakona.
(4) Eden od staršev, ki neguje in varuje zmerno ali težje gibalno oviranega otroka ali otroka z zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega tudi po tretjem letu starosti otroka, vendar ne dlje kot do 18. leta starosti otroka.
(5) Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja pri centru na podlagi mnenja zdravniške komisije.
(6) Šteje se, da eden od staršev neguje in varuje otroka, če ima roditeljsko pravico in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.
(7) V primerih iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena delodajalec delavcu zagotavlja pravico do plače po dejanski delovni obveznosti, Republika Slovenija pa mu zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače. Republika Slovenija plačuje prispevke zavarovanca in delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, za starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje pa prispevke za primer bolezni in poškodbe izven dela, za pravice do zdravstvenih storitev in povračila potnih stroškov. Republika Slovenija plačuje prispevke po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.
(8) Krajši delovni čas mora obsegati najmanj polovično tedensko delovno obveznost. Delavec obvesti delodajalca o začetku dela s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva 30 dni pred nastopom.

51. člen (uporaba prejšnjega člena v primeru samostojne dejavnosti)
Določbe prejšnjega člena veljajo tudi za starše, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačujejo prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko.

52. člen (plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok)
(1) Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, s katerimi ima skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter je bil zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih ali je bil aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz sedmega odstavka 50. člena tega zakona do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo.
(2) Šteje se, da oseba neguje in varuje otroka, če ima roditeljsko pravico in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.
(3) Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če ni več zavarovana za starševsko varstvo skladno z 8. členom tega zakona ali če je zahtevala izbris iz registra brezposelnih oseb oziroma v ta register ni vpisana.
(4) V primeru prenehanja pravice iz prvega odstavka tega člena ima eden od staršev, ki mu je pravica prenehala, pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi mu prenehala pogodba o zaposlitvi brez njegove krivde.

53. člen (primeri, ko pravica ne pripada)
(1) Pravica iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena in prvega odstavka

52. člena tega zakona ne pripada, če je otrok zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu ali zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je obdobje krajše od 30 dni v letu.
(2) Pravica iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena in prvega odstavka 52. člena tega zakona ne pripada enemu od staršev, če je otrok v rejništvu, razen če je obdobje krajše od 30 dni v letu.

54. člen (prenehanje pravice)
(1) Pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena tega zakona preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela po pogodbi o zaposlitvi več kot krajši delovni čas.
(2) Pravica do plačila prispevkov iz 51. člena tega zakona preneha, če inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela v večjem obsegu kot je zavarovana iz naslova opravljanja dejavnosti.
(3) Pravica do plačila prispevkov iz prvega odstavka 52. člena tega zakona preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela po pogodbi o zaposlitvi ali opravlja samostojno dejavnost.

55. člen (pravica druge osebe)
Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za drugo osebo po tem zakonu.

56. člen (uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)
Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

57. člen (odločanje o pravicah)
(1) O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji krajevno pristojen center.
(2) O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.
(3) Odločba, s katero se odloči o pravici iz zavarovanja za starševsko varstvo, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.
(4) Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.
(5) Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.
(6) V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

58. člen (krajevna pristojnost)
Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo pri centru, ki je krajevno pristojen po:
1. materinem stalnem prebivališču,
2. materinem začasnem prebivališču, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča,
3. sedežu materinega delodajalca oziroma dejavnosti, če nima stalnega niti začasnega prebivališča v Republiki Slovenije,
4. kraju rojstva otroka,
5. po stalnem prebivališču posvojitelja ali osebe, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve.

59. člen (izvršilni predpis)
Minister določi natančnejše pogoje in natančnejši postopek za uveljavljanje pravic iz zavarovanja za starševsko varstvo.

60. člen (roki za uveljavljanje pravic)
(1) Pravico do materinskega dopusta in materinskega nadomestila se uveljavlja največ 60

dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog in najpozneje do nastopa materinskega dopusta. Če se uveljavlja po tem roku, se prizna z dnem rojstva otroka. Center v ta namen izroči stranki vse obrazce in jo opozori na obveznosti do delodajalca ter jo seznani z nadaljnjim postopkom uveljavljanja posameznih pravic ter tudi s posledicami zamude rokov iz 18., 24., 33., 36., 37. in 39. člena tega zakona.

(2) Pravica do očetovskega dopusta in očetovskega nadomestila se uveljavlja po rojstvu otroka, najpozneje dan pred nastopom očetovskega dopusta. Če se uveljavlja po tem roku, se prizna z dnem vložitve vloge.

(3) Pravica do starševskega dopusta in starševskega nadomestila se uveljavlja skupaj s pravico do materinskega dopusta, vendar najpozneje 30 dni pred iztekom materinskega dopusta. Kadar za otroka nihče ni upravičen do materinskega dopusta, se uveljavlja pravica do starševskega dopusta 30 dni pred potekom 77 dni starosti otroka. Če se uveljavlja po izteku materinskega dopusta se pravica do starševskega dopusta prizna z dnem vložitve vloge, pri čemer se trajanje pravice skrajša za toliko dni, kolikor je minilo od izteka materinskega dopusta. Če se uveljavlja po poteku 77 dni starosti otroka, se prizna z dnem vložitve vloge, pri čemer se trajanje pravice skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star na dan vložitve vloge, zmanjšano za 77 dni.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek, posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, uveljavlja pravico do starševskega dopusta in starševskega nadomestila najpozneje 30 dni po nastopu starševskega dopusta. Po tem roku pravice ne more uveljaviti.

(5) Pravico do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost do polne delovne obveznosti uveljavlja vlagatelj ali vlagateljica (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) najpozneje 30 dni po začetku dela s krajšim delovnim časom od polnega. V tem primeru se mu pravica prizna z dnem, ko začne delati s krajšim delovnim časom od polnega. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, mu pripada pravica do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost z dnem vložitve vloge.

(6) Pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok uveljavlja vlagatelj najpozneje 30 dni po zapustitvi trga dela. V tem primeru se mu pravica prizna z naslednjim dnem po zapustitvi trga dela. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, mu pripada pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok z dnem vložitve vloge.

(7) Pravico do nadomestila v času odmora za dojenje uveljavlja vlagateljica najpozneje 30 dni po pridobitvi pravice do odmora za dojenje pri delodajalcu. V tem primeru se ji pravica prizna z dnem, ko je pridobila pravico do odmora za dojenje pri delodajalcu. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, ji pripada pravica do nadomestila v času odmora za dojenje z dnem vložitve vloge.

(8) Roki iz tega člena ne veljajo v primerih, kjer ta zakon določa krajše roke za obveščanje delodajalca.

61. člen (odločanje centra)
Center odloči o pravici do dopusta po tem zakonu v 15. dneh od prejema popolne vloge.

62. člen (vrste družinskih prejemkov)
Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:
1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za veliko družino,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.

63. člen (opredelitev in višina starševskega dodatka)

(1) Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, ki negujejo in varujejo otroka, kadar po rojstvu otroka niso upravičeni do nadomestila po tem zakonu.

(2) Starševski dodatek znaša 252,04 eurov mesečno.

64. člen (pravica do starševskega dodatka)
(1) Pravico do starševskega dodatka ima mati 77 dni od rojstva otroka, če imata mati in otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živita v Republiki Sloveniji. Po 77. dnevu od rojstva otroka pa ima pravico do starševskega dodatka smiselno pod enakimi pogoji eden od staršev, o čemer se starša pisno dogovorita pred uveljavljanjem pravice.
(2) Oče ima v obdobju 77 dni od rojstva otroka pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot mati, če je mati:
1. umrla,
2. zapustila otroka,
3. na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.
(3) Pravica do starševskega dodatka iz prejšnjega odstavka se skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče pridobi pravico do starševskega dodatka in za toliko dni, kolikor je mati pravico že izrabila.
(4) Glede prenehanja in spremembe pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo določbe 33. člena tega zakona, razen določbe prvega odstavka in 1. točke tretjega odstavka navedenega člena.
(5) Če se starša v skladu s prvim odstavkom tega člena ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dodatka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.
(6) Druga oseba ima pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot starša, če dejansko neguje in varuje otroka, zmanjšano za toliko dni, kolikor sta starša to pravico že izrabila.

65. člen (primeri, ko pravica na pripada)
(1) Pravice do starševskega dodatka nima mati, oče ali druga oseba, ki prejema nadomestilo plače po tem in drugih zakonih, plačilo prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok ali delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu.
(2) Pravice do starševskega dodatka tudi nima mati oziroma oče, katerega zakonec, zunajzakonski partner ali partner registrirane istospolne partnerske skupnosti prejema nadomestilo po tem zakonu, plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva, plačilo prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok ali delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu za istega otroka.
(3) Mati, oče ali druga oseba, ki prejema pokojnino oziroma nadomestilo za poklicno rehabilitacijo, lahko izbira med pokojnino po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma nadomestilom za poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali starševskim dodatkom.

66. člen (trajanje pravice do starševskega dodatka)
(1) Pravica do starševskega dodatka traja 365 dni od rojstva otroka.
(2) Za podaljšanje starševskega dodatka se smiselno uporabljajo določbe drugega do sedmega odstavka 29. člena tega zakona in četrtega odstavka 31. člena tega zakona.

67. člen (prenehanje pravice do starševskega dodatka)
(1) Pravica do starševskega dodatka preneha z naslednjim dnem, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima mati, oče ali druga oseba, ki v času smrti otroka prejema starševski dodatek, pravico do starševskega dodatka v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila in še deset dni po smrti otroka.

68. člen (opredelitev in višina pomoči ob rojstvu otroka)
(1) Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni prejemek, namenjen nakupu opreme oziroma potrebščin za otroka. Pomoč znaša 280 eurov.

69. člen (pravica do pomoči ob rojstvu otroka)
(1) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima mati ali oče s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živita v Republiki Sloveniji.
(2) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima tudi druga oseba in posvojitelj, ki izpolnjujeta pogoje iz prejšnjega odstavka, če te pravice ni uveljavil eden od staršev otroka.
(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pravice do pomoči ob rojstvu otroka nima rejnik ali rejnica (v nadaljnjem besedilu: rejnik).

70. člen (opredelitev otroškega dodatka)
Z otroškim dodatkom se staršem zagotovi dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka.

71. člen (uporaba določb zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)
(1) Glede vprašanj postopka uveljavljanja otroškega dodatka, načina ugotavljanja materialnega položaja, meje dohodkov, ki so pogoj za pridobitev in višino otroškega dodatka, postopka, obdobja prejemanja in izplačila otroškega dodatka, sprememb okoliščin in pravil o neupravičeno priznani pravici do otroškega dodatka, nadzora nad delom centrov pri dodeljevanju otroškega dodatka ter zbirk podatkov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

72. člen (izjemna višina otroškega dodatka)
(1) Kadar otrok živi v enostarševski družini, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 30 odstotkov.
(2) Če predšolski otrok, ki je mlajši od štirih let, ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 20 odstotkov.
(3) Enostarševska družina je skupnost enega od staršev z enim ali več otrokom, kadar je drugi od staršev umrl in otrok po njem ne prejema prejemkov za preživljanje ali je drugi od staršev neznan ali kadar otrok po drugem od staršev prejemkov za preživljanje dejansko ne prejema.

73. člen (pravica do otroškega dodatka)
Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev ali druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živi v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti otroka.

74. člen (primeri, ko pravica ne pripada)
(1) Pravice do otroškega dodatka nima eden od staršev ali druga oseba za otroka, ki:
1. je v delovnem razmerju ali opravlja samostojno dejavnost ali je vključen v obvezno zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti v skladu s 17. členom in petim odstavkom 25. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13 in 63/13 - ZIUPTDSV) ali je družbenik gospodarske družbe, ustanovljene v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanovitelji zavoda, ki je poslovodna oseba,
2. je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu oziroma zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo v trajanju več kot 30 dni,
3. je oddan v rejništvo,
4. ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe ali
5. ne živi z obema staršema, če preživnina ni dogovorjena na centru ali določena s sodbo sodišča, razen v primerih, ko očetovstvo ni urejeno.
(2) Ne glede na 2. in 3. točko prejšnjega odstavka se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka. Center v tem primeru lahko prizna pravico za dobo treh do šestih mesecev na leto, preračunano na sorazmerno višino v celem letu. V kolikšnem sorazmernem znesku se prizna pravica do otroškega dodatka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do

otroškega dodatka.
(3) Ne glede na 5. točko prvega odstavka tega člena se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da se preživnine ne da uradno določiti ali dogovoriti.

75. člen (trajanje pravice do otroškega dodatka)
Pravica do otroškega dodatka se prizna za dobo največ enega leta.

76. člen (prenehanje pravice do otroškega dodatka)
Pravica do otroškega dodatka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu in zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

77. člen (opredelitev in višina dodatka za veliko družino)
(1) Dodatek za veliko družino je letni prejemek namenjen družini, ki ima v koledarskem letu najmanj en dan tri ali več otrok do starosti 18 let, po 18. letu pa, če imajo status učenca, dijaka, vajenca ali študenta, vendar najdlje do 26. leta starosti.
(2) Dodatek za veliko družino s tremi otroki znaša 395 eurov.
(3) Dodatek za družino s štirimi ali več otroki znaša 480 eurov.

78. člen (pravica do dodatka za veliko družino)
(1) Pravico do dodatka za veliko družino ima eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živijo v Republiki Sloveniji.
(2) Pravico do dodatka ima tudi druga oseba, kadar trije ali več otrok iz iste družine živijo brez staršev.
(3) Pravice do dodatka za veliko družino nima eden od staršev v primerih iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona ali druga oseba za otroka v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona.
(4) Ne glede na prejšnji odstavek ima eden od staršev ali druga oseba pravico do dodatka za veliko družino, če se v primerih 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka in je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred priznanjem pravice vsaj 90 dni.

78.a člen (pomoč pri nakupu vinjete)
(1) Eden od staršev ali druga oseba, ki ima v lasti ali uporabi vozilo, ki se v skladu s predpisom, ki ureja cestninske ceste in cestnine, razvršča v drugi cestninski razred B, in je ob zadnji še veljavni registraciji vozila v skladu z zakonom, ki ureja letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, uveljavil pravico do 50-odstotnega znižanja letne dajatve za velike družine za to vozilo, je v primeru nakupa letne vinjete za to vozilo v posameznem letu upravičen do enkratne pomoči v višini razlike nad ceno letne vinjete, ki je v predpisu, ki ureja cestninske ceste in cestnine, določena za drugi cestninski razred A.
(2) V primeru iz prejšnjega odstavka je treba vlogi za uveljavljanje pomoči pri nakupu letne vinjete priložiti kopijo računa o nakupu letne vinjete za vozilo drugega cestninskega razreda B.

79. člen (opredelitev in višina dodatka za nego otroka)
(1) Dodatek za nego otroka je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina pri preživljanju in negi takega otroka.
(2) Višina dodatka za nego otroka zaradi povišanih življenjskih stroškov je 100 eurov mesečno.
(3) Za otroke s težko ali funkcionalno težko motnjo v duševnem razvoju (otrok se lahko usposobi le za sodelovanje pri aktivnostih; potrebuje stalno nego, varstvo, pomoč in vodenje; je omejen v gibanju, prisotne so težke dodatne motnje, bolezni in obolenja; razumevanje in upoštevanje navodil je hudo omejeno; orientacijski rezultat na testu inteligentnosti je pod 20 IQ, mentalna starost do 2 let) ali težko ali funkcionalno težko

gibalno ovirane otroke (otrok ima malo uporabnih gibov, samostojno gibanje ni možno; v celoti je odvisen od tuje pomoči; otrok je lahko težko moten v komunikaciji, sporazumeva se s pomočjo neverbalne komunikacije oziroma nadomestne komunikacije) ali otroke z določenimi boleznimi iz seznama hudih bolezni, ki ga določi minister na predlog pediatrične klinike, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, znaša dodatek 200 eurov mesečno.

80. člen (pravica do dodatka za nego otroka)
(1) Pravico do dodatka za nego otroka ima eden od staršev ali druga oseba, če ima otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živi v Republiki Sloveniji.
(2) Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja na podlagi mnenja zdravniške komisije.

81. člen (primeri, ko pravica ne pripada)
(1) Pravice do dodatka za nego otroka nima eden od staršev ali druga oseba za otroka v primerih iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona.
(2) Glede priznanja sorazmerne višine dodatka za nego otroka se smiselno uporablja določba drugega odstavka 74. člena tega zakona.

82. člen (trajanje pravice)
(1) Pravica do dodatka za nego otroka traja za obdobje, ko se otroku zagotavlja posebna nega zaradi zdravstvenih razlogov, vendar najdalj do 18. leta starosti, po 18. letu pa, če so ga starši dolžni preživljati v skladu z določbami zakona, ki ureja družinska razmerja.
(2) Pravica do dodatka za nego otroka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

83. člen (opredelitev in višina delnega plačila za izgubljeni dohodek)
(1) Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar zapusti trg dela ali začne delati krajši delovni čas od polnega zaradi nege in varstva otroka iz tretjega odstavka 79. člena tega zakona.
(2) Pravico iz prejšnjega odstavka ima tudi eden od staršev ali druga oseba, ki neguje in varuje dva ali več otrok z zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno ali težjo gibalno oviranostjo.
(3) O pravici iz prvega in drugega odstavka tega člena se odloči na podlagi mnenja zdravniške komisije.
(4) Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če ni več zavarovana za starševsko varstvo v skladu z 8. členom tega zakona ali, če je zahtevala izbris iz registra brezposelnih oseb ali v ta register ni vpisana.
(5) Šteje se, da oseba dela s krajšim delovnim časom od polnega tudi v primeru, če je že pred uveljavljanjem pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek delala krajši delovni čas od polnega.
(6) Šteje se, da eden od staršev neguje in varuje otroka, če ima roditeljsko pravico in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.
(7) Višina delnega plačila za izgubljeni dohodek je 734,15 eurov mesečno. Če eden od staršev dela s krajšim delovnim časom od polnega, mu pripada sorazmerni del delnega plačila za izgubljeni dohodek.
(8) Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa Republika Slovenija.
(9) Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela za pravice do zdravstvenih storitev in povračila potnih stroškov. Prispevek plačuje upravičenec.

84. člen (pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev ali druga oseba, če imata otrok in eden od staršev ali druga oseba stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živita v Republiki Sloveniji.

85. člen (primeri, ko pravica ne pripada)
(1) Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev ali druga oseba, če je otrok zaradi usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu oziroma zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je to obdobje krajše od 30 dni v letu.
(2) Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok v rejništvu.
(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se enemu od staršev, ki bi bil na podlagi mnenja zdravniške komisije upravičen do delnega plačila za izgubljeni dohodek, pravica prizna v sorazmernem delu ene četrtine za obdobje enega leta, če je otrok vsaj 90 dni bival doma in so starši dejansko skrbeli zanj v zadnjem letu pred vložitvijo vloge. Upravičenci so zavarovani skladno z osmim in devetim odstavkom 83. člena tega zakona za 10 ur tedensko.

86. člen (trajanje pravice)
(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev ali druga oseba, dokler so izpolnjeni pogoji iz tega zakona oziroma najdalj do 18. leta starosti otroka. Če otrok umre, upravičenec obdrži pravico še dva meseca po smrti otroka.
(2) Kadar zdravniška komisija na podlagi mnenja pristojnega centra ugotovi, da prejemnik plačila za izgubljeni dohodek otroku ne zagotavlja primerne nege in varstva na domu, mu pravica preneha s prvim dnem naslednjega meseca po taki ugotovitvi.
(3) V primeru prenehanja pravice iz prvega in drugega odstavka 83. člena tega zakona ima eden od staršev ali druga oseba, ki ji je pravica prenehala, pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi ji prenehala pogodba o zaposlitvi brez njene krivde.

87. člen (uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)
Pravica do družinskih prejemkov se uveljavlja v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

88. člen (odločanje o pravici)
(1) O pravici do družinskih prejemkih na prvi stopnji odloča center, ki ga določi minister.
(2) O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.
(3) Odločba, s katero se odloči o pravici do družinskih prejemkov, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.
(4) Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.
(5) Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.
(6) V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.
(7) Določbe tega člena ne veljajo za pravico do otroškega dodatka.

89. člen (pristojnosti centra)
Center lahko pri ugotavljanju dejanskega prebivališča, ki je pogoj za pridobitev pravic iz 64., 69., 73., 78., 80. in 84. člena tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano.

90. člen (krajevna pristojnost)
(1) Pravica do starševskega dodatka in pravica do pomoči ob rojstvu otroka se uveljavljata pri centru, ki je krajevno pristojen na podlagi 58. člena tega zakona.
(2) Za otroke, ki ne živijo s starši, center, kjer ima otrok stalno prebivališče, po uradni dolžnosti uvede postopek za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka, dodatka

za veliko družino in dodatka za nego otroka. Če otrok nima stalnega prebivališča, je krajevno pristojen center, v katerem je nastal povod za postopek.
(3) Pravica do dodatka za veliko družino se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na stalno prebivališče družine.
(4) Pravica do dodatka za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

91. člen (izvršilni predpis)
Minister določi natančnejše pogoje in natančnejši postopek za uveljavljanje pravice do družinskih prejemkov.

92. člen (rok za uveljavljanje pravice do starševskega dodatka)
Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, vendar najpozneje 30 dni po rojstvu otroka. Če uveljavlja pravico po tem roku, se ji prizna z dnem vložitve vloge. Oče uveljavlja pravico najpozneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da oče pridobi pravico. Trajanje pravice se skrajša sorazmerno zamujenemu roku za uveljavljanje pravice.

93. člen (rok za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka)
(1) Pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja eden od staršev največ 60 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog in najpozneje 60 dni po rojstvu otroka. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.
(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja najpozneje 30 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve oziroma po izvedeni posvojitvi.

94. člen (rok za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka)
Če se pravica do otroškega dodatka uveljavlja v 30 dneh po rojstvu otroka, se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

95. člen (rok za uveljavljanje dodatka za veliko družino)
(1) Pravico do dodatka za veliko družino določi center enkrat letno po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča, je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Center o tem odloči pri obravnavi vloge ob povečanju števila otrok.
(2) Kdor ni prejemnik otroškega dodatka, mora ob prvem uveljavljanju v tekočem letu vložiti vlogo za uveljavitev pravice do dodatka za veliko družino za tekoče leto. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok kasneje v tem letu poveča, mora vlogo vložiti najpozneje do konca tekočega leta, v katerem se je število otrok povečalo. Po prvem uveljavljanju center enkrat letno po uradni dolžnosti določi pravico do dodatka za veliko družino za tega upravičenca.

96. člen (rok za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka)
Pravica do dodatka za nego otroka se uveljavlja po rojstvu otroka in se prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi vloge.

97. člen (rok za uveljavljanje pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek)
Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek se uveljavlja 30 dni pred zapustitvijo trga dela oziroma najpozneje 30 dni po zapustitvi trga dela. Če se pravica ne uveljavlja v tem roku, pripada pravica do delnega plačila z dnem vložitve vloge.

98. člen (rok izplačevanja)
(1) Ministrstvo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec izplačuje:
1. materinsko, očetovsko in starševsko nadomestilo,
2. nadomestilo v času odmora za dojenje,
3. starševski dodatek,
4. otroški dodatek,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.
(2) Pomoč ob rojstvu otroka in dodatek za veliko družino se izplačata do 15. v naslednjem mesecu po izvršljivosti odločbe.

99. člen (materialna oblika družinskih prejemkov)
(1) Kadar obstaja velika verjetnost, da družina posamezne denarne oblike družinskega prejemka ne bo namenila za namene, ki so s tem zakonom predvideni in bo zato ogrožena socialno ekonomska varnost otroka, lahko center odloči, da se posamezni prejemek ne izplača v denarju, ampak v obliki konkretnih dobrin, na podlagi naročilnice za konkretno blago, plačila posameznih računov in podobno.
(2) Center odloči v skladu s prejšnjim odstavkom, kadar njegovo domnevo o nenamenski porabi prejemka potrjuje poznavanje razmer v posamezni družini. Razlogi za to so lahko: alkoholizem in druge oblike zasvojenosti, zanemarjanje otroka, težave pri izvajanju starševskih dolžnosti.

100. člen (usklajevanje zneskov)
Materinsko, očetovsko in starševsko nadomestilo, nadomestilo v času odmora za dojenje, znesek najnižjega in najvišjega izplačila nadomestila ter zneski družinskih prejemkov se usklajujejo po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 - ZŠtip, 10/08 - ZVarDod, 71/08, 98/09 - ZIUZGK, 62/10 - ZUPJS, 85/10, 94/10 - ZIU, 110/11 - ZDIU12, 40/12 - ZUJF in 96/12 - ZPIZ-2).

101. člen (obveznost sporočanja sprememb)
(1) Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka, če ta zakon ne določa drugače.
(2) Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic.
(3) Vsakdo mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.
(4) Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti.

102. člen (neupravičeno pridobljena premoženjska korist)
(1) Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi vloge za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice ali o njeni spremembi.
(2) Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.
(3) Center opravi poračun dolga z isto priznano pravico po tem zakonu tako, da se pravica začne izplačevati šele, ko je dolg poravnan.
(4) Center lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga ali dovoli obročno odplačevanje dolga.
(5) Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, pošlje vso dokumentacijo v treh izvodih ministrstvu, ki prek državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.
(6) Ministrstvo lahko odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

103. člen (nadzor nad izvajanjem zakona)
(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov izdanih na njegovi podlagi izvaja Socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb zakona o izrabi dopusta, o pravici do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva in o izrabi odmora za dojenje izvaja Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.
(3) Finančni nadzor nad delom centrov za socialno delo pri odločanju o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo in pravici do družinskih prejemkov izvaja ministrstvo.
(4) Finančni nadzor iz prejšnjega odstavka obsega notranji nadzor nad namensko porabo sredstev iz proračuna Republike Slovenije za delo centrov za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

104. člen (namen zbiranja podatkov)
Za potrebe vodenja postopka in odločanja o pravicah po tem zakonu, spremljanja, načrtovanja in vodenja družinske politike, za znanstveno raziskovalne namene in za statistične namene, določene v programu statističnih raziskovanj, se vodi informatizirana zbirka podatkov o pravicah iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in družinskih prejemkov, ki jo upravlja ministrstvo (v nadaljnjem besedilu: centralna zbirka podatkov).

105. člen (vrste zbirk podatkov)
Ministrstvo in centri vodijo zbirke podatkov o:
1. materinskem dopustu in materinskem nadomestilu,
2. očetovskem dopustu in očetovskem nadomestilu,
3. starševskem dopustu in starševskem nadomestilu ter prenesenem dopustu,
4. dobroimetju,
5. posvojiteljskem dopustu in posvojiteljskem nadomestilu,
6. nadomestilu v času odmora za dojenje,
7. delu s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva,
8. plačilu prispevkov v primeru štirih ali več otrok,
9. starševskem dodatku,
10. pomoči ob rojstvu otroka,
11. dodatku za veliko družino,
12. dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
13. delnem plačilu za izgubljeni dohodek,
14. zavarovancih za starševsko varstvo.

106. člen (vsebina zbirk podatkov)
(1) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o materinskem dopustu in materinskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- bonitete,

- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(2) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o očetovskem dopustu in očetovskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(3) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o starševskem dopustu in starševskem nadomestilu ter prenesenem dopustu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- sodba o zaupanju otroka v varstvo in vzgojo,
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(4) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dobroimetju iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- podatki o vključenosti v zavod (številka in datum odločbe),
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,

- številka transakcijskega računa fizične ali pravne osebe za nakazilo dobroimetja.

(5) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o posvojiteljskem dopustu in posvojiteljskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- odločba o posvojitvi,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(6) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o nadomestilu v času odmora za dojenje iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatek o šolanju,
- zaposlitev,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga.

(7) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o delu s krajšim delovnim časom zaradi starševstva iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroke so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- zaposlitev,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga.

(8) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o pravici do plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroke so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatek o šolanju,
- zaposlitev,
- davčna številka.

(9) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o starševskem dodatku iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,

- državljanstvo,
- prebivališče,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- številka transakcijskega računa.

(10) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o pomoči ob rojstvu otroka iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(11) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dodatku za veliko družino iz prejšnjega člena, za vlagatelja oziroma otroke so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- upravičenost do otroškega dodatka (številka, datum odločbe),
- podatki o izobraževanju,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(12) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- podatki o vključenosti v zavod (številka, datum odločbe),
- podatki o zdravstvenem stanju otroka,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(13) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o delnem plačilu za izgubljeni dohodek iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o zdravstvenem stanju otroka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- zaposlitev,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(14) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o zavarovancih za starševsko varstvo iz prejšnjega člena za zavarovance so:
- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- zavarovalna podlaga,
- zavezanec za prijavo,
- število ur zavarovanja,
- datum vključitve v zavarovanje,
- datum prenehanja zavarovanja.

(15) Prijavno-odjavno službo za zavarovanje za starševsko varstvo opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Povračilo stroškov za vodenje prijavno-odjavne službe se uredi s pogodbo, ki jo skleneta ministrstvo in zavod za zdravstveno zavarovanje.

107. člen (obdelovanje podatkov)

(1) Zbirke podatkov iz prejšnjega člena obdeluje ministrstvo kot upravljavec centralne zbirke podatkov.

(2) Centri iz centralne zbirke podatkov obdelujejo osebne podatke, ki jih potrebujejo pri odločanju o pravicah po tem zakonu, in sicer z enako vsebino kot ministrstvo.

(3) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena DURS za potrebe ugotovitve in presoje dejstev glede vodenja postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njene z zakonom predpisane pristojnosti na njeno zahtevo v elektronski obliki posreduje podatke o osebah, ki so jim bile priznane pravice iz 14. in 62. člena tega zakona, in sicer osebno ime in davčna številka te osebe, podatek o vrsti priznane pravice, podatek o višini zneska priznane pravice in podatek o tem, kdaj je bila pravica priznana. DURS se omogoči neposredni elektronski vpogled v te podatke. DURS v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem elektronskem vpogledu v navedene podatke navede osebno ime in EMŠO osebe, katere podatke zahteva.

108. člen (dolžnost sporočanja podatkov)

(1) Podatki se zbirajo neposredno od posameznika oziroma njegovega zakonitega zastopnika za njega in njegove družinske člane ter iz drugih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije.

(2) Ministrstvo in centri brezplačno pridobivajo osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:

1. ministrstva, pristojnega za notranje zadeve - podatke o posamezniku, družinskih članih in skupnem gospodinjstvu (osebno ime, datum rojstva, enotno matično številko občana, državljanstvo, stalno ali začasno prebivališče);
2. podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni oziroma visokošolski zavod (ime in priimek, ime vrtca ali osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ali visokošolskega zavoda ter obdobje vključenosti, datum izpisa, datum dokončanja študijskega programa);
3. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije - podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačani pokojnini, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilu iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja; podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času), in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice) in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;
4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije - podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje);

5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje - podatke o brezposelnih osebah, izplačanem nadomestilu iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarni pomoči, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova; podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti posameznih brezposelnih oseb), podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost, podatke iz evidence oseb, vključenih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v tej evidenci);
6. DURS - podatke o dohodkih davčnih zavezancev ter podatke o osnovi, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo in podatke o obračunanih prispevkih za socialno varnost, podatke o dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, in podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, podatke o vzdrževanih družinskih članih, in podatke o številkah transakcijskega računa oseb v tujini;
7. centrov za socialno delo - podatke o številki odločbe o pravici do prejemkov in subvencij iz javnih sredstev, izplačani rejnini, izplačanih prispevkih za rejnika, o številki in datumu izvršilnega naslova o pravici do preživnine, o višini preživnine, o številki in datumu odločbe o namestitvi otroka z namenom posvojitve;
8. izvajalcev socialno varstvene dejavnosti - podatke o vključitvi v socialno varstveni zavod;
9. delodajalci - podatke o bonitetah in druge podatke, potrebne za odločanje o pravicah po tem zakonu.
10. ministrstva, pristojnega za infrastrukturo – podatke o lastništvu vozila in o upravičencih, ki uveljavljajo oprostitev plačila letne dajatve oziroma 50-odstotno znižanja letne dajatve.
(3) Podrobnejšo opredelitev in postopek pridobivanja podatkov iz 6. točke prejšnjega odstavka tega člena določi minister, ob soglasju ministra, pristojnega za finance.

109. člen (varstvo podatkov)
(1) Ministrstvo in centri lahko podatke, ki jih dobijo od upravljalcev iz prejšnjega člena, uporabijo samo za potrebe postopka odločanja in za namene iz 104. člena tega zakona.
(2) Drugim uporabnikom lahko ministrstvo in centri posredujejo podatke samo, če so za njihovo uporabo pooblaščeni z zakonom ali na podlagi pisne zahteve ali privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo.

110. člen (hramba podatkov)
Podatki iz zbirk podatkov iz 105. člena tega zakona se hranijo pet let po prenehanju pravice, razen podatkov iz zbirk podatkov iz 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9. in 13. točke 105. člena tega zakona, ki se hranijo trajno.

112 a. člen
(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 46. člena tega zakona izplačilo nadomestila za polno odsotnost z dela ne more biti višje od dvakratnika vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).
(2) Ne glede na določbo prvega odstavka 47. člena tega zakona znaša nadomestilo, razen materinskega nadomestila, za polno odsotnost z dela 90 odstotkov osnove. Nadomestilo znaša 100 odstotkov osnove, kadar osnova ne presega minimalne plače.
(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 78. člena tega zakona ima pravico do dodatka za veliko družino eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živijo v Republiki Sloveniji in povprečni

mesečni dohodek na osebo ne presega 64 odstotkov neto povprečne plače skladno z določbami zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki se uporabljajo za odločanje o pravici do otroškega dodatka oziroma za izdajo avtomatičnega informativnega izračuna.

(4) Za namen iz tretjega odstavka tega člena centri za socialno delo iz centralne zbirke podatkov skladno z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, obdelujejo osebne podatke, ki jih potrebujejo pri odločanju o pravicah po tretjem in četrtem odstavku tega člena.

114. člen (pridobljene pravice)

(1) Oseba, ki je uveljavila pravico po določbah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 10/08, 62/10 - ZUPJS, 40/12 - ZUJF in 63/13 - ZIUPTDSV), zadrži pravico v obsegu in trajanju, kot je bila priznana z odločbo centra. V primeru, da sta obseg in trajanje te pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14) za osebo iz prejšnjega stavka ugodnejša, center na njeno zahtevo uskladi obseg in trajanje te pravice.

(2) Oseba, ki je v skladu s 117. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 10/08, 62/10 - ZUPJS, 40/12 - ZUJF in 63/13 - ZIUPTDSV) zadržala pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 10/08, 62/10 - ZUPJS, 40/12 - ZUJF in 63/13 - ZIUPTDSV) zadrži pravico v tem obsegu in trajanju. Center na zahtevo stranke odloči o pravici v skladu s tem zakonom.

(3) Oseba, ki je v skladu s 46. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01) pridobila pravico do dobroimetja, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot jo je pridobila.

115. člen (postopna uveljavitev pravice do očetovskega dopusta)

(1) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, pravico do očetovskega dopusta v trajanju 90 dni.

(2) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 75 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 75 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.

(3) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče naslednje leto od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, pravico do očetovskega dopusta v trajanju 70 dni.

(4) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju pet dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 50 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 50 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.

(5) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče dve leti od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda,

pravico do očetovskega dopusta v trajanju 50 dni.
(6) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju deset dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 25 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 25 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.
(7) Tri leta od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, se pravica do očetovskega dopusta prizna v trajanju 30 dni v skladu s 25. in 27. členom tega zakona.
(8) Gospodarsko rast v skladu s prvim, tretji, petim in sedmim odstavkom tega člena ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda.

116. člen (uporaba določb zakona, ki ureja uravnoteženje javnih financ)
Ne glede na 46., 47., 63., 68. in 77. člen tega zakona se za najvišje izplačilo nadomestila, višino nadomestila, višino starševskega dodatka, pravico do pomoči ob rojstvu otroka in pravico do dodatka za veliko družino uporabljajo določbe od 145. do 149. člena in 151. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 - ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 25/13 - odločba US, 46/13 -ZIPRS1314-A, 47/13, 56/13 - ZŠtip-1, 63/13 - ZOsn-I in 63/13 - ZJAKRS-A) in določba 3. člena Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Uradni list RS, št. 63/13 - ZIUPTDSV).

117. člen (uporaba izrazov)
(1) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »porodniški dopust«, ima ta enak pomen kot »materinski dopust«, kot ga določa ta zakon.
(2) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »dopust za nego in varstvo otroka« ali »posvojiteljski dopust«, imata izraza enak pomen kot »starševski dopust«, kot ga določa ta zakon.

121. člen (podzakonski predpis o pridobivanju podatkov)
Do začetka uporabe podzakonskega predpisa iz tretjega odstavka 108. člena tega zakona pridobivajo ministrstvo in centri podatke o zaposlitvi in podatke o osnovi od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo, samo od delodajalcev.

2.1. PRAVILNIK O POSTOPKIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

Uradni list RS, št. 89/14

2. člen
Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo uveljavljajo zavarovanci na podlagi prijave v zavarovanje in obračunanih prispevkov za starševsko varstvo.

3. člen
(1) Center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, potrebnih za obravnavo vloge in za odločanje o pravicah iz lastne evidence ter tudi iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi

lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil (npr. o rojstvu, smrti, stalnem oziroma začasnem prebivališču, državljanstvu, izvleček iz evidence o vključitvi v starševsko varstvo) razen, če stranka to izrecno prepove.

(2) Stranki dokazil, s katerimi center že razpolaga, ni treba prilagati ob uveljavljanju posamezne pravice.

4. člen

Pravica do vseh vrst starševskega dopusta se uveljavlja pri krajevno pristojnem centru. Center stranko seznani z nadaljnjim postopkom uveljavljanja posamezne pravice, posledicami zamude rokov ter jo opozori na obveznosti do delodajalca.

5. člen

Pravico do materinskega dopusta uveljavlja mati največ 60 dni pred predvidenim datumom poroda in najpozneje do nastopa materinskega dopusta. Če se uveljavlja po tem roku, a pred predvidenim datumom poroda, se prizna z dnem vložitve vloge. Če se uveljavlja po rojstvu otroka, se prizna z dnem rojstva otroka. Informacijo o predvidenem datumu poroda dobi pri osebnem ginekologu.

6. člen

(1) Materi pripada od dne rojstva otroka najmanj 42 dni materinskega dopusta.

(2) Če mati rodi mrtvega otroka se o tem obvesti krajevno pristojni center v 30 dneh od dneva poroda. Dokazilo o tem je obvestilo pristojnega zdravstvenega zavoda.

(3) Če otrok umre v času materinskega dopusta, pripada materi najmanj 42 dni materinskega dopusta od rojstva otroka, od dne smrti otroka pa 10 dni, vendar skupno trajanje materinskega dopusta ne sme biti daljše od 105 dni. O smrti otroka se obvesti krajevno pristojni center.

(4) Če mati zapusti otroka, to ugotavlja center.

7. člen

Oče, druga oseba ali eden od starih staršev otroka lahko uveljavlja pravico do materinskega dopusta le v primerih določenih z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14; v nadaljnjem besedilu: zakon) in če dejansko neguje in varuje otroka.

8. člen

Oče, druga oseba ali eden od starih staršev otroka uveljavlja pravico do materinskega dopusta pri centru, ki je materi priznal pravico do materinskega dopusta. Če materi ni bila priznana pravica do materinskega dopusta, vlagatelj uveljavlja pravico do materinskega dopusta v skladu z 58. členom zakona.

9. člen

Če uveljavlja pravico do materinskega dopusta oče, ker je mati zapustila otroka ali na podlagi mnenja zdravnika specialista ali zdravnice specialistke (v nadaljnjem besedilu: zdravnik) da mati trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka, mora vlogi za uveljavitev pravice do materinskega dopusta priložiti mnenje zdravnika o materini trajni ali začasni nesposobnosti za nego in varstvo otroka med trajanjem materinskega dopusta. Oče v vlogi izjavi, da dejansko neguje in varuje otroka. Oče, ki nima sklenjene zakonske zveze z materjo otroka in rojstvo še ni bilo vpisano v rojstno matično knjigo, v vlogi izjavi, da je oče otroka.

10. člen

Kadar oče uveljavlja pravico do materinskega dopusta namesto matere, mlajše od 18 let, ki ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke, mati v vlogi izrazi soglasje, da vlagatelj uveljavlja pravico do materinskega dopusta. Oče v vlogi izjavi, da dejansko neguje in varuje otroka. Oče, ki nima sklenjene zakonske zveze z materjo otroka in rojstvo še ni bilo vpisano v rojstno matično knjigo, v vlogi izjavi da je oče otroka.

11. člen

Pravico do materinskega dopusta lahko uveljavlja eden od starih staršev, če je ne uveljavlja oče in je mati otroka mlajša od 18 let ter ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke. Mati in oče v vlogi izrazita soglasje, da vlagatelj uveljavlja pravico do materinskega dopusta, vlagatelj pa v vlogi izjavi, da neguje in varuje otroka.

12. člen

(1) Oče uveljavlja pravico do očetovskega dopusta po rojstvu otroka pri krajevno pristojnem centru v skladu z 58. členom zakona.
(2) Oče, ki nima sklenjene zakonske zveze z materjo otroka in rojstvo še ni bilo vpisano v rojstno matično knjigo, v vlogi izjavi, da je oče otroka.

13. člen

(1) Oče nima pravice do očetovskega dopusta iz razlogov navedenih v prvem odstavku 26. člena zakona.
(2) Če oče izrabi del očetovskega dopusta pred nastankom razloga iz 4. točke prvega odstavka 26. člena zakona, lahko neizrabljeni del očetovskega dopusta iz prvega odstavka 27. člena zakona izrabi na enak način po prenehanju razloga, vendar najpozneje do šestega oziroma 12 meseca otrokove starosti, kadar obstajajo izjeme iz drugega odstavka 27. člena zakona. Neizrabljeni del očetovskega dopusta iz tretjega odstavka 27. člena zakona lahko oče izrabi na enak način najpozneje do končanega prvega razreda osnovne šole otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo.

14. člen

(1) Pravico do starševskega dopusta uveljavlja mati oziroma oče ob uveljavljanju pravice do materinskega dopusta oziroma očetovskega dopusta ali 30 dni pred iztekom materinskega dopusta pri centru, ki je krajevno pristojen v skladu z 58. členom zakona. Če vlagateljica ni mati, mora oče v vlogi navesti tudi podatke o njej. Oče, ki nima sklenjene zakonske zveze z materjo otroka in rojstvo še ni bilo vpisano v rojstno matično knjigo, v vlogi izjavi, da je oče otroka.
(2) V primeru, da mati prenese na očeta 100 dni starševskega dopusta, se mora s tem pisno strinjati. V primeru, da oče prenese na mater 130 dni starševskega dopusta, se mora s tem pisno strinjati. V primeru obstoja izjem iz 30. člena zakona eden od staršev v celoti izrabi starševski dopust brez predhodnega pisnega strinjanja drugega od staršev. Za dokazovanje izjem iz 30. člena zakona je centru potrebno predložiti ustrezno dokazilo, če center že sam z njim ne razpolaga oziroma ni razvidno iz uradnih evidenc.
(3) Pravica do podaljšanega starševskega dopusta zaradi rojstva dvojčkov, več hkrati živorojenih otrok, rojstva nedonošenčka ali nedonošenčkov, rojstva otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo ter ko starši že ob rojstvu otroka varujejo in vzgajajo najmanj dva otroka v starosti do končanega prvega razreda osnovne šole, se uveljavlja istočasno s pravico do starševskega dopusta. Če vlagatelj pravico uveljavlja zaradi rojstva nedonošenčka, mora vlogi priložiti dokazilo pristojnega zdravstvenega zavoda.
(4) Starša se dogovorita, kdo bo izrabil dneve podaljšanega starševskega dopusta.

15. člen

Pravico do daljšega starševskega dopusta (za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo) lahko uveljavlja eden od staršev naknadno, vendar najpozneje do 18. meseca starosti otroka. Vlogi priloži zdravstveno dokumentacijo.

16. člen

(1) Če mati nima pravice do materinskega dopusta in te pravice ni uveljavljal oče, lahko mati ali oče uveljavlja pravico do starševskega dopusta 30 dni pred potekom 77 dni starosti otroka.

(2) Pravica do starševskega dopusta se prizna neposredno po poteku 77 dni starosti otroka, to je v istem obdobju, kot če bi bila pravica do materinskega dopusta priznana. Če mati ali oče uveljavlja pravico do starševskega dopusta po poteku 77 dni starosti otroka, se pravica prizna z dnem vložitve vloge, pri čemer se trajanje pravice skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star tisti dan, ko eden od staršev predloži centru vlogo.

17. člen

(1) Kadar oba od staršev uveljavljata pravico do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela (izmenično koriščenje dopusta), se za časovno razporeditev koriščenja starševskega dopusta medsebojno dogovorita s pisnim dogovorom, iz katerega je razvidno obdobje koriščenja dopusta vsakega od staršev. Vsak delodajalec za svojega zaposlenega s podpisom in žigom potrdi, da je seznanjen s predvidenim obdobjem koriščenja starševskega dopusta.
(2) Kadar oba od staršev uveljavljata pravico do starševskega dopusta v obliki delne odsotnosti z dela, se za časovno razporeditev koriščenja starševskega dopusta medsebojno dogovorita s pisnim dogovorom iz katerega je razvidno obdobje ter časovna razporeditev koriščenja dopusta vsakega od staršev. Vsak delodajalec za svojega zaposlenega s podpisom in žigom potrdi, da je seznanjen s predvidenim obdobjem koriščenja starševskega dopusta.

18. člen

Kadar oba od staršev uveljavljata pravico do istočasnega koriščenja starševskega dopusta, morata skleniti pisni dogovor, s katerim določita obdobje, v katerem bosta koristila pravico do starševskega dopusta istočasno v obliki polne odsotnosti z dela.

19. člen

Pisni dogovor o izrabi starševskega dopusta lahko starši spremenijo v primeru, če nastopi razlog iz tretjega odstavka 33. člena zakona. Spremenjenemu dogovoru je treba priložiti ustrezno dokazilo o okoliščini, ki je podlaga za spremembo dogovora.

20. člen

(1) Pisni dogovor med starši preneha veljati, če nastopi razlog iz drugega odstavka 33. člena zakona. Centru je treba priložiti mnenje pristojnega zdravnika o trajni ali začasni nesposobnosti za nego in varstvo otroka med trajanjem starševskega dopusta za enega od staršev.
(2) Če mati ali oče zapusti otroka, to ugotavlja center.

21. člen

Druga oseba lahko uveljavlja pravico do starševskega dopusta, če izpolnjuje pogoje določene v tretji točki 5. člena zakona. Starševski dopust lahko izrabi druga oseba le v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela.

22. člen

(1) Pravico do starševskega dopusta lahko uveljavlja eden od starih staršev, če te pravice ne uveljavlja oče in je mati otroka ob rojstvu otroka mlajša od 18 let ter ima status vajenke, učenke, dijakinje oziroma študentke. Vlogi mora priložiti tudi podpisano izjavo očeta, da ne bo uveljavljal pravice do starševskega dopusta, razen kadar obstaja razlog iz drugega odstavka 31. člena zakona.
(2) Mati v vlogi izrazi soglasje, da eden od starih staršev uveljavlja pravico do starševskega dopusta. Eden od starih staršev v vlogi izjavi, da neguje in varuje otroka.
(3) Starševski dopust lahko izrabi eden od starih staršev otroka le v strnjenem nizu v obliki polne odsotnosti z dela.

23. člen

Posvojitelj ali druga oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, uveljavlja pravico do starševskega

dopusta in starševskega nadomestila pri krajevno pristojnem centru skladno z 58. členom zakona najpozneje 30 dni po nastopu starševskega dopusta. Po tem roku pravice ne more uveljaviti.

24. člen

(1) Pravico do nadomestila vlagatelj uveljavlja skupaj z dopustom.
(2) Pravico do materinskega nadomestila uveljavlja mati istočasno z uveljavljanjem pravice do materinskega dopusta. Pravico do očetovskega nadomestila uveljavlja oče istočasno z uveljavljanjem pravice do očetovskega dopusta. Pravico do starševskega nadomestila uveljavlja eden od staršev ali oba starša istočasno z uveljavljanjem pravice do starševskega dopusta. Pravico do starševskega nadomestila uveljavlja eden od posvojiteljev ali oba posvojitelja ali druga oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve istočasno z uveljavljanjem pravice do starševskega dopusta.

25. člen

Če vlagatelj uveljavlja davčno olajšavo za družinske člane, na vlogi navede priimek in ime posameznega družinskega člana, davčno številko, leto rojstva ter sorodstveno razmerje.

26. člen

(1) Kadar vlagatelj v skladu z drugim odstavkom 41. člena zakona ne uveljavlja pravice do starševskega dopusta, uveljavlja pravico samo do starševskega nadomestila.
(2) Če vlagatelj uveljavlja davčno olajšavo za družinske člane, na vlogi navede priimek in ime posameznega družinskega člana, davčno številko, leto rojstva ter sorodstveno razmerje.

27. člen

Center upravičence do dopusta iz 45. člena zakona in upravičence starševskega nadomestila iz drugega odstavka 41. člena zakona prijavi v zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

28. člen

Nadomestila se izplačujejo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec. Razporeditev izplačil v posameznih mesecih koledarskega leta določi ministrstvo, pristojno za družino (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

29. člen

Na podlagi priznane pravice do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost do polne delovne obveznosti center upravičenca prijavi v zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

30. člen

(1) Pravico do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost do polne delovne obveznosti uveljavlja vlagatelj pri centru, ki je krajevno pristojen v skladu z 58. členom zakona. Vlogi mora vlagatelj priložiti aneks k pogodbi o zaposlitvi z določbo o opravljanju dela s krajšim delovnim časom od polnega, iz katere mora biti razvidno obdobje, v katerem bo eden od staršev delal krajši delovni čas, ter število ur dela na teden ali število ur dela na dan.
(2) Če vlagatelj ali drugi od staršev ni uveljavljal pravice do dodatka za nego otroka, starejšega od treh let in mlajšega od 18 let, zaradi katerega uveljavlja pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, mora vlogi priložiti še zdravstveno dokumentacijo, v kateri zadnji izvid ni starejši od enega leta.

31. člen

Pravico do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost do polne delovne

obveznosti uveljavlja vlagatelj najpozneje 30 dni po pridobitvi pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega. V tem primeru se mu pravica prizna z dnem, ko začne delati s krajšim delovnim časom od polnega. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, mu pripada pravica do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost od dne vložitve vloge.

2.2. PRAVILNIK O POSTOPKIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

Uradni list RS, št. 89/14

2. člen

(1) Center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, potrebnih za obravnavo vloge in za odločanje o pravicah iz lastne evidence, pa tudi iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil, razen če stranka to izrecno prepove.
(2) Stranki dokazil, s katerimi center že razpolaga, ni treba prilagati ob uveljavljanju posamezne pravice.

Pravica do starševskega dodatka

3. člen

(1) Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda in najkasneje 30 dni po otrokovem rojstvu. Če oče ne uveljavlja pravice do starševskega dodatka ali mu pravica ni priznana, mati v vlogi izjavi, da uveljavlja pravico do starševskega dodatka v dogovoru z očetom sama.
(2) Kadar mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, informacijo o tem datumu dobi pri osebnem ginekologu.

4. člen

(1) Oče ima pravico do starševskega dodatka od otrokovega rojstva do njegovega dopolnjenega 77. dneva starosti, če je mati umrla, zapustila otroka ali če na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.
(2) Če oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka zaradi trajne ali začasne nesposobnosti matere za nego in varstvo otroka, mora vlogi za uveljavitev pravice priložiti mnenje pristojnega zdravnika o materini nesposobnosti med trajanjem starševskega dodatka.
(3) Če mati zapusti otroka, to ugotavlja center.
(4) Oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka najpozneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da pridobi to pravico. Če uveljavlja po tem roku, se mu prizna z dnem vložitve vloge.

5. člen

(1) Oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka od 78. dneva otrokove starosti v istih rokih, kakor veljajo za mater.
(2) Če mati ne uveljavlja pravice do starševskega dodatka ali ji pravica ni priznana, oče v vlogi izjavi, da uveljavlja pravico do starševskega dodatka v dogovoru z drugim od staršev sam.
(3) Če pravico do starševskega dodatka uveljavljata oba starša, centru predložita pisni dogovor, iz katerega je razvidno, na kakšen način bosta izrabila pravico do starševskega dodatka.

6. člen

Pravica do podaljšanega starševskega dodatka zaradi rojstva dvojčkov ali več hkrati živorojenih otrok, rojstva nedonošenčka ali nedonošenčkov, rojstva otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo ter ko starši že ob rojstvu otroka varujejo in vzgajajo najmanj dva ali več otrok v starosti do končanega prvega razreda osnovne šole, se uveljavlja

istočasno s pravico do starševskega dodatka. Če vlagatelj pravico uveljavlja zaradi rojstva nedonošenčka, mora vlogi priložiti dokazilo pristojnega zdravstvenega zavoda..

7. člen

(1) Če starši spremenijo pisni dogovor o izrabi starševskega dopusta iz četrtega odstavka 64. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14; v nadaljnjem besedilu: zakon) morajo spremenjenemu dogovor priložiti ustrezno dokazilo o okoliščini, ki je podlaga za spremembo dogovora.
(2) Pisni dogovor med starši preneha veljati v primeru iz četrtega odstavka 64. člena zakona. Centru je treba priložiti mnenje pristojnega zdravnika o trajni ali začasni nesposobnosti za nego in varstvo otroka med trajanjem starševskega dodatka za enega od staršev.

8. člen

Pravico do starševskega dodatka uveljavlja druga oseba pod enakimi pogoji kakor otrokova mati ali oče, če izpolnjuje pogoje, določene v 3. točki 5. člena zakona.

9. člen

Center prijavi upravičence do starševskega dodatka v pokojninsko in invalidsko zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

Pravica do pomoči ob rojstvu otroka

10. člen

(1) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka uveljavlja mati ali oče 60 dni pred predvidenim datumom poroda in najpozneje 60 dni po njem. Informacijo o predvidenem datumu poroda dobi mati pri osebnem ginekologu. Oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, skladno s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, ali posvojitelj uveljavljajo pravico do pomoči ob rojstvu otroka najkasneje 30 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve ali po izvedeni posvojitvi.
(2) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka lahko mati uveljavlja z vlogo, s katero uveljavlja pravice ob rojstvu otroka ali z vlogo, s katero uveljavlja pravico do starševskega dodatka.

11. člen

(1) Za otroka, ki je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja, usposabljanja v zavodu ali zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo več kakor 30 dni, center pri odločanju upošteva koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.
(2) Podatek o številu dni, ki jih je otrok v zadnjih 12 mesecih preživel v zavodu center pridobi po uradni dolžnosti.
(3) Za otroka, ki je v rejništvu, center pri odločanju upošteva, koliko dni je preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.
(4) Vlagatelj je za otroka iz drugega in tretjega odstavka tega člena upravičen do otroškega dodatka, če je otrok v zadnjih 12 mesecih pred uveljavljanjem pravice do otroškega dodatka v družini preživel najmanj tri mesece. Višina otroškega dodatka se določi sorazmerno glede na število dni, ki jih je otrok preživel v družini, vendar otroški dodatek ni dodeljen za več kakor 6 mesecev.

12. člen

Ne glede na prejšnji člen je vlagatelj za otroka, ki je prvič nameščen v zavod, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali je oddan v rejništvo, upravičen do otroškega dodatka, če predloži vlogi izjavo, da bo otrok v prvem letu, ko je nameščen v zavod ali oddan v rejništvo, preživel v družini najmanj tri mesece. Vlagatelj je za takega otroka upravičen do sorazmernega dela otroškega dodatka za tri mesece.

Pravica do dodatka za veliko družino

13. člen

(1) pravici do dodatka za veliko družino odloči center enkrat letno po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča, je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Center o tem odloči pri obravnavi vloge ob povečanju števila otrok.

(2) Kdor ni prejemnik otroškega dodatka, mora ob prvem uveljavljanju v tekočem letu vložiti vlogo za uveljavitev pravice do dodatka za veliko družino za tekoče leto. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok kasneje v tem letu poveča, mora vlogo vložiti najpozneje do konca tekočega leta, v katerem se je število otrok povečalo.

14. člen

(1) Pravice do dodatka za veliko družino nima eden od staršev ali druga oseba za otroka iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena zakona ali druga oseba za otroka v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka 74. člena zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima eden od staršev ali druga oseba pravico do dodatka za veliko družino, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 74. člena zakona.

Pravica do dodatka za nego otroka

15. člen

(1) Pravico do dodatka za nego otroka uveljavlja eden od staršev ali druga oseba pri krajevno pristojnem centru.

(2) Vlagatelj vlogi priloži fotokopijo zdravstvene dokumentacije, pri čemer zadnji izvid ne sme biti starejši od enega leta, za otroka, za katerega je že bilo izdano strokovno mnenje na podlagi zakona, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, pa priloži tudi to mnenje.

(3) Center predloži fotokopijo zdravstvene in morebitne druge dokumentacije zdravniški komisiji, da izda svoje mnenje, na podlagi katerega center odloči o pravici do dodatka za nego otroka.

16. člen

(1) Za otroka, ki je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, center enkrat na leto ugotavlja upravičenost do dodatka za nego otroka. Pri tem upošteva, koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do tega dodatka.

(2) Vlagatelj v vlogi navede ime in naslov zavoda, v katerega je otrok vključen. Podatek o številu dni, ki jih je otrok v zadnjih 12 mesecih preživel v zavodu, pa center pridobi po uradni dolžnosti.

(3) Za otroka, ki je oddan v rejništvo, center enkrat na leto po uradni dolžnosti ugotavlja upravičenost do dodatka za nego otroka. Pri tem upošteva, koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih.

(4) Višina dodatka za nego otroka se določi sorazmerno glede na število dni, ki jih je otrok preživel v družini, vendar ta dodatek ni dodeljen za več kot 183 dni.

17. člen

Ne glede na prejšnji člen je vlagatelj za otroka, ki je prvič nameščen v zavod, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo ali je oddan v rejništvo, upravičen do dodatka za nego otroka, če centru predloži izjavo, da bo otrok v prvem letu preživel v družini najmanj 91 dni. Vlagatelj je v tem primeru upravičen do sorazmernega dela dodatka za nego otroka za 91 dni.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek

18. člen

(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek uveljavlja eden od staršev ali druga oseba pri krajevno pristojnem centru. Vlagatelj priloži vlogi fotokopijo zdravstvene dokumentacije, pri čemer zadnji izvid ne sme biti starejši od šestih mesecev.
(2) Podatek o tem, da je vlagatelj, že ob uveljavljanju pravice zapustil trg dela, center pridobi po uradni dolžnosti.
(3) Center predloži fotokopijo zdravstvene in morebitne druge dokumentacije ter socialno poročilo zdravniški komisiji, da izda svoje mnenje, na podlagi katerega center odloči o pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

19. člen

(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek lahko uveljavlja tudi vlagatelj, ki še ni zapustil trga dela.
(2) Pred odločitvijo o pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek center pozove vlagatelja, da zapusti trg dela. Center podatek o tem pridobi po uradni dolžnosti.

20. člen

Če vlagatelj uveljavlja davčno olajšavo za družinske člane, na vlogi navede ime in priimek posameznega člana, EMŠO in sorodstveno razmerje.

21. člen

Center upravičence do delnega plačila za izgubljeni dohodek prijavi v zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

22. člen

(1) Center spremlja zagotavljanje ustrezne nege in varstva otroka ter najmanj enkrat na leto pripravi socialno poročilo, iz katerega je razvidno, ali je za otroka ustrezno poskrbljeno.
(2) Če center dvomi, da je za otroka ustrezno poskrbljeno, predloži zdravstveno dokumentacijo, skupaj z zadnjim socialnim poročilom, zdravniški komisiji in prosi za izdajo novega mnenja.
(3) Zdravniška komisija po presoji vseh predloženih dokazil izda mnenje, iz katerega mora biti razvidno, ali sta otroku še zagotovljena ustrezna nega in varstvo.
(4) Če je iz mnenja zdravniške komisije razvidno, da otroku nista več zagotovljena ustrezna nega in varstvo na domu, center ukine pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

2.3. PRAVILNIK O KRITERIJIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC ZA OTROKE, KI POTREBUJEJO POSEBNO NEGO IN VARSTVO

Uradni list RS, št. 89/14, 92/15, 18/17 in 17/18

1. člen

S tem pravilnikom se določajo kriteriji za opredelitev otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, sestava, delo in plačilo zdravniških komisij, ki dajejo mnenja v postopkih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14 in 90/15) ter seznam težkih bolezni in stanj, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

9. člen

(1) Zaprosilo za izdelavo posameznega mnenja pristojni center v postopku na prvi stopnji ali ministrstvo v pritožbenem postopku posreduje pristojni zdravniški komisiji. Zaprosilu priloži fotokopijo zdravstvene dokumentacije, ki jo je vlagatelj priložil vlogi in v kateri zadnji izvid ni starejši od enega leta.
(2) Če je katera od zdravniških komisij iz prejšnjega člena že podala mnenje v postopku

za uveljavljanje katere od pravic po zakonu in se uveljavlja še druga pravica po zakonu, se mnenje uporabi tudi pri odločanju o drugi pravici.

(3) Zdravniška komisija poda mnenje na podlagi posredovane zdravstvene in druge dokumentacije. Zdravniška komisija lahko zahteva dodatno dokumentacijo od stranke, ki pravico uveljavlja, ali opravi pregled otroka.

10. člen

(1) Zdravniška komisija mnenje, ki mora biti jasno, popolno in obrazloženo, skupaj s posredovano dokumentacijo, pošlje pristojnemu centru ali ministrstvu. Mnenje mora biti podpisano s strani vseh članov komisije in opremljeno z žigom. Zdravniška komisija mora označiti ali je pripravila mnenje kot prvo obravnavo, ponovno obravnavo ali obravnavo v pritožbenem postopku ter če je bil potreben tudi pregled otroka.

(2) Zdravniška komisija poda in pošlje posamezno mnenje, skupaj z dokumentacijo, organu, ki je za mnenje zaprosil, v 30 dneh od prejema zaprosila, razen če zdravniška komisija zahteva dodatno dokumentacijo od stranke, ki pravico uveljavlja, ali opravi pregled otroka.

12. člen

(1) Pri pripravi mnenja o pravici do dodatka za nego otroka in pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek zdravniška komisija poleg podatkov iz 10. člena tega pravilnika poda tudi mnenje o obdobju, v katerem otrok potrebuje posebno nego in varstvo.

(2) Zdravniška komisija v mnenju navede, na podlagi katerega člena pravilnika je mnenje podala.

2.4. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 1408/71 O UPORABI SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI ZA ZAPOSLENE OSEBE IN NJIHOVE DRUŽINSKE ČLANE, KI SE GIBLJEJO V SKUPNOSTI

2. člen Osebna veljavnost

(1) Ta uredba se uporablja za delavce, za katere velja ali je veljala zakonodaja ene ali več držav članic in so državljani ene od držav članic ali osebe brez državljanstva ali begunci, ki stalno prebivajo na ozemlju ene od držav članic, pa tudi za njihove družinske člane in preživele osebe.

(2) Poleg tega se ta uredba uporablja tudi za preživele osebe delavcev, za katere je veljala zakonodaja ene ali več držav članic, ne glede na državljanstvo teh delavcev, kadar so njihove preživele osebe državljani ene od držav članic, osebe brez državljanstva ali begunci, ki stalno prebivajo na ozemlju ene od držav članic.

4. člen Stvarna pristojnost

(1) Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

- dajatve za bolezen in materinstvo;
- invalidske dajatve, vključno s tistimi, ki so namenjene vzdrževanju ali izboljševanju možnosti pridobivanja zaslužka;
- dajatve za starost;
- dajatve za preživele osebe;
- dajatve za nesreče pri delu in poklicne bolezni,
- pomoči ob smrti;
- dajatve za brezposelnost;
- družinske dajatve.

13. člen Splošna pravila

(1) Za delavce za katere se uporablja ta uredba velja zakonodaja ene same države članice.

Ta zakonodaja se določi v skladu z določbami tega naslova.

(2) V skladu s členi 14 do 17 :

(a) za delavca, zaposlenega na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja te države, tudi če stalno prebiva na ozemlju druge države članice ali če je registrirani sedež ali poslovna enota podjetja ali posameznika, ki osebo zaposluje, na ozemlju druge države članice;

(c) za državne uradnike ali osebe, ki se obravnavajo kot take, velja zakonodaja države članice, v upravi katere so zaposleni;

Bolezen in materinstvo

18. člen Seštevanje zavarovalnih dob

(1) Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja določa, da je pridobitev, ohranitev ali ponovna pridobitev pravic do dajatev odvisna od dopolnitve zavarovalnih dob, dob zaposlitve ali dob prebivanja, mora po potrebi upoštevati zavarovalne dobe, dobe zaposlitve ali dobe prebivanja, dopolnjene po zakonodaji katerekoli države članice, kot če bi bile dopolnjene po zakonodaji, ki jo sam izvaja.

(2) Določbe prvega odstavka veljajo za sezonske delavce, tudi za dobe pred prekinitvijo zavarovanja, ki je presegla čas, ki ga dovoljuje zakonodaja pristojne države, če oseba ni prekinila zavarovanja za več kot štiri mesece.

19. člen Stalno prebivališče v državi članici, ki ni pristojna država

(1) Delavec, ki stalno prebiva na ozemlju druge države članice, kot je pristojna država, in izpolnjuje pogoje zakonodaje pristojne države za upravičenost do dajatev, po potrebi ob upoštevanju določb člena 18, v državi, v kateri stalno prebiva, prejema:

(a) storitve, ki jih v imenu pristojnega nosilca nudi nosilec v kraju stalnega prebivališča v skladu z določbami zakonodaje, ki jo ta nosilec uporablja, kot če bi bila oseba zavarovana pri njem;

(b) denarne dajatve, ki jih zagotavlja pristojni nosilec v skladu z zakonodajo, ki jo uporablja. S sporazumom med pristojnim nosilcem in nosilcem v kraju stalnega prebivališča pa lahko te dajatve nudi tudi slednji nosilec v imenu prvega, v skladu z zakonodajo pristojne države.

(2) Določbe odstavka 1(a) se smiselno uporabljajo za družinske člane, ki stalno prebivajo na ozemlju druge države članice, kot je pristojna država, če niso upravičeni do takih dajatev po zakonodaji države, na ozemlju katere stalno prebivajo.

20. člen Obmejni delavci in njihovi družinski člani

Obmejni delavec lahko pridobi dajatve tudi na ozemlju pristojne države članice. Takšne dajatve dodeljuje pristojni nosilec v skladu z zakonodajo te države, kot če bi oseba stalno prebivala v tej državi. Njegovi družinski člani lahko prejemajo dajatve pod enakimi pogoji, vendar je prejemanje takšnih dajatev, razen v nujnih primerih, odvisno od tega, ali je med državama ali med pristojnimi organi teh držav sklenjen ustrezen sporazum ali v primeru, če tega ni, od predhodne odobritve pristojnega nosilca.

23. člen Izračun denarnih dajatev

(1) Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja predvideva, da izračun denarnih dajatev temelji na povprečnem zaslužku ali na povprečnih prispevkih, določi povprečne zaslužke ali prispevke izključno glede na zaslužek ali prispevke, plačane po tej zakonodaji.

(2) Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja določa, da izračun denarnih dajatev temelji na standardnem zaslužku, upošteva izključno standardne zaslužke oziroma po potrebi povprečje standardnih zaslužkov v obdobjih, dopolnjenih po tej zakonodaji.

(3) Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja določa, da se znesek denarnih dajatev spreminja v odvisnosti od števila družinskih članov, upošteva tudi družinske člane osebe, ki imajo stalno prebivališče na ozemlju druge države članice, kot če bi stalno prebivali na ozemlju pristojne države članice.

Družinske dajatve in družinski dodatki za zaposlene in brezposelne osebe

72. člen Seštevanje zavarovalnih dob

Kadar zakonodaja države članice pogojuje pridobitev pravice do dajatev z dopolnitvijo dob zaposlitve, pristojni nosilec te države članice v potrebni meri upošteva tudi dobe zaposlitve, dopolnjene v katerikoli drugi državi članici, kot če bi bile dopolnjene po zakonodaji, ki jo izvaja.

73. člen Delavci

(1) Delavec, za katerega velja zakonodaja države članice, ki ni Francija, je za svoje družinske člane, ki stalno prebivajo v drugi državi članici, upravičen do družinskih dajatev, ki jih določa zakonodaja prve države, kot če bi ti stalno prebivali v tej državi..
(2) Delavec za katerega velja francoska zakonodaja je za svoje družinske člane, ki ne bivajo v Franciji, upravičen do družinskih dodatkov, ki jih predpisuje zakonodaja te države članice; delavec mora izpolnjevati pogoje glede zaposlitve na katerih francoska zakonodaja utemeljuje te dajatve.
    (a) Delavec, za katerega velja francoska zakonodaja v skladu z določbami člena 14 (1) (a) je upravičen do družinskih dajatev, ki jih določa francoska zakonodaja in so navedene v Prilogi V, za tiste družinske člane, ki ga spremljajo na ozemlje tiste države članice, kjer opravlja svojo dejavnost.

74. člen Brezposelne osebe

(1) Brezposelna oseba, ki prejema dajatve za brezposelnost v skladu z zakonodajo države članice, ki ni Francija, je upravičena do družinskih dajatev, ki jih določa zakonodaja prve države članice za člane svoje družine, ki bivajo na ozemlju druge države članice, kot če bi bivali na ozemlju prve države.
(2) Brezposelna oseba, ki prejema dajatve za nezaposlenost v skladu s francosko zakonodajo, je upravičena za svoje družinske člane, ki prebivajo na ozemlju države članice, ki ni Francija, prejemati družinske dodatke, ki jih določa zakonodaja tiste države na ozemlju katere ti družinski člani prebivajo.

75. člen Zagotavljaje dajatev in povračila

    (c) Če pa oseba, ki naj bi se ji družinske dajatve zagotavljale za vzdrževanje družinskih članov, teh dajatev ne uporablja v ta namen, pristojni nosilec izvrši svoje zakonske obveznosti tako, da na zahtevo in preko nosilca v kraju njihovega stalnega prebivališča ali imenovanega nosilca ali ustanove, ki jo v ta namen imenuje pristojni organ države stalnega prebivališča, zagotavlja omenjene dajatve fizični ali pravni osebi, ki dejansko vzdržuje družinske člane.

76. člen Prednostna pravila v primeru prekrivanja upravičenosti do družinskih dajatev ali družinskih dodatkov v skladu s členi 73 in 74 zaradi opravljanja poklice dejavnosti v državi, kjer imajo družinski člani stalno prebivališče

Upravičenost do družinskih dajatev ali družinskih dodatkov v skladu s členi 73 in 74 miruje, če so zaradi opravljanja poklicne dejavnosti družinske dajatve ali družinski dodatki izplačljivi tudi po zakonodaji države članice na katere ozemlju družinski člani stalno prebivajo.

2.5. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 574/72 Z DNE 21. MARCA 1972 O DOLOČITVI POSTOPKA ZA IZVAJANJE UREDBE (EGS) ŠT. 1408/71 O UPORABI SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI ZA

ZAPOSLENE OSEBE IN NJIHOVE DRUŽINSKE ČLANE, KI SE GIBLJEJO V SKUPNOSTI

Bolezen in materinstvo

16. člen Potrdilo o zavarovalnih dobah

(1) Za uveljavljanje določb člena 18 Uredbe delavec pristojnemu nosilcu predloži potrdilo z navedbo zavarovalnih dob, dopolnjenih v skladu z zakonodajo, ki je zanj nazadnje veljala.
(2) To potrdilo na zahtevo delavca izda nosilec ali nosilci države članice, katerih zakonodaja je zanj nazadnje veljala. Če omenjenega potrdila ne predloži, ga pristojni nosilec pridobi od zadevnega nosilca ali nosilcev.
(3) Določbe odstavkov (1) in (2) se smiselno uporabljajo, če je treba, zato, da se izpolnijo pogoji po zakonodaji pristojne države, upoštevati zavarovalne dobe predhodno dopolnjene po zakonodaji kake druge države članice.

17. člen Storitve v primeru stalnega prebivališča v državi članici, ki ni pristojna država

(1) Za pridobitev storitev po členu 19 Uredbe se mora delavec skupaj s svojimi družinskimi člani prijaviti pri nosilcu v kraju stalnega prebivališča s predložitvijo potrdila, da je skupaj s svojimi družinskimi člani upravičen do navedenih storitev. To potrdilo, ki temelji, kjer je to ustrezno, na podatkih, ki jih predloži delodajalec, izda pristojni nosilec. Če delavec ali njegovi družinski člani ne predložijo navedenega potrdila, ga nosilec v kraju stalnega prebivališča pridobi od pristojnega nosilca.
(2) Potrdilo velja, dokler nosilec v kraju stalnega prebivališča ni obveščen o njegovem preklicu. Kadar pa navedeno overjeno izjavo izda francoski nosilec, velja samo tri mesece po datumu izdaje in jo je treba vsake tri mesece podaljšati.
(3) Če je delavec sezonski delavec, potrdilo iz odstavka 1 velja celotni čas predvidenega trajanja sezonskega dela, razen če medtem pristojni nosilec obvesti nosilca v kraju stalnega prebivališča o njegovem preklicu.
(4) Nosilec v kraju stalnega prebivališča obvesti pristojnega nosilca o vsaki prijavi, izvedeni v skladu z določbami odstavka 1.
(5) Ob vsaki zahtevi za storitve zadevna oseba predloži potrdila, ki so potrebna za dodelitev storitev po zakonodaji države članice, na ozemlju katere ima stalno prebivališče.

Družinske dajatve in družinski dodatki

85. člen Potrdilo o dobah zaposlitve

(1) Za uporabo določb člena 72 uredbe oseba pristojnemu nosilcu predloži potrdilo, v katerem so navedene dobe zaposlitve, dopolnjene v skladu z zakonodajo, ki je zanjo veljala nazadnje.
(2) To potrdilo na zahtevo zadevne osebe izda pristojni nosilec za družinske dajatve v državi članici, pri kateri je bila zavarovana nazadnje, ali drug nosilec, ki ga imenuje pristojni organ navedene države članice. Če prosilec navedenega potrdila ne predloži, ga pristojni nosilec pridobi od enega ali drugega zgoraj navedenega nosilca, razen če mu lahko nosilec zdravstvenega zavarovanja pošlje izvod potrdila, predvidenega v členu 16(1) izvedbene uredbe.
(3) Določbe odstavkov 1 in 2 se smiselno uporabljajo, če je za izpolnitev pogojev določenih z zakonodajo pristojne države, treba upoštevati zavarovalne dobe pred tem dopolnjene po zakonodaji druge države članice.

86. člen Delavci, za katere velja druga zakonodaja kakor francoska

(1) Za prejemanje družinskih dajatev v skladu s členom 73(1) uredbe delavec predloži zahtevek pri pristojnem nosilcu, kjer je to potrebno, prek svojega delodajalca.
(2) V korist svojega zahtevka delavec predloži izjavo o družinskem položaju, ki jo izdajo organi, pristojni za zadeve osebnega stanja, v državi, v kateri imajo stalno prebivališče družinski člani. To izjavo je treba obnoviti vsako leto.
(3) Kadar zakonodaja pristojne države določa, da se družinske dajatve smejo ali morajo

izplačati drugi osebi, kot je delavec, delavec v korist zahtevka predloži tudi podatke o posamezniku, ki naj bi dobil izplačane družinske dajatve v državi stalnega prebivališča (ime, priimek, polni naslov).

(4) Pristojni organi dveh ali več držav članic se lahko dogovorijo o posebnih postopkih za plačilo družinskih dajatev, zlasti zaradi pospešitve izvajanja člena 75(1)(a) in (b) Uredbe. Ti dogovori se sporočijo Upravni komisiji.

(5) Delavec obvesti pristojnega nosilca, kjer je to potrebno, prek svojega delodajalca:

- vsaki spremembi stanja družinskih članov, ki bi lahko spremenila upravičenost do družinskih dajatev;
- o vsaki spremembi števila družinskih članov družine, za katere se plačujejo dajatve;
- o vsaki spremembi stalnega prebivališča ali začasnega bivališča družinskih članov;
- o vsakem opravljanju poklicne dejavnosti, na podlagi katere se družinske dajatve izplačujejo tudi v skladu z zakonodajo države članice, v kateri imajo družinski člani stalno prebivališče.

2.6. UREDBA SVETA (EGS) ŠT. 859/2003 Z DNE 14. MAJA 2003 O RAZŠIRITVI DOLOČB UREDBE (EGS) ŠT. 1408/71 IN UREDBE (EGS) ŠT. 574/72 NA DRŽAVLJANE TRETJIH DRŽAV, KI NISO ŽE VKLJUČENI V NAVEDBE DOLOČBE LE NA PODLAGI SVOJEGA DRŽAVLJANSTVA

1. člen

Ob upoštevanju določb Priloge k tej uredbi se določbe Uredbe (EGS) št. 1407/71 in Uredbe (EGS) št. 574/72 uporabljajo za državljane tretjih držav, ki niso že vključeni v navedene določbe le na podlagi svojega državljanstva, kot tudi za njihove družinske člane in preživele družinske člane, pod pogojem, da zakonito stalno prebivajo na ozemlju države članice in so v položaju, ki v nobenem oziru ni omejen zgolj na eno državo članico.

2. člen

(1) Ta uredba ne vzpostavlja nobenih pravic za obdobje pred 1. junijem 2003.

(2) Katera koli zavarovalna doba in, kadar je to primerno, doba zaposlitve, samozaposlitve ali stalnega prebivanja, dopolnjena po zakonodaji države članice pred 1. junijem 2003 se upošteva pri odmeri pravic, pridobljenih v skladu z določbami te uredbe.

(3) Ob upoštevanju določb odstavka 1 se pravica po tej uredbi pridobi, tudi če se nanaša na zavarovalni primer, ki je nastal pred 1. junijem 2003.

3. ZAKON O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre)

Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16 in 31/18

1.a člen (pojmi, uporabljeni v tem zakonu)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. lastni dohodek – dohodek, ki se upošteva po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, in na način, določen v tem zakonu
2. družinski član ali članica (v nadaljnjem besedilu: družinski član) – oseba, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja vlagatelja vloge za denarno socialno pomoč in

varstveni dodatek po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

2. člen (osebe, ki sta jim namenjena denarna socialna pomoč in varstveni dodatek)
Denarna socialna pomoč in varstveni dodatek sta socialno varstvena prejemka, namenjena tistim posameznikom ali posameznicam (v nadaljnjem besedilu: posamezniki), ki si materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere sami ne morejo vplivati.

3. člen (splošni pogoj)
(1) Upravičenci po tem zakonu so državljani ali državljanke (v nadaljnjem besedilu: državljani) Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, tujci ali tujke (v nadaljnjem besedilu: tujci), ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje in stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita in njihovi družinski člani, ki so na podlagi pravice do združitve družine pridobili dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji in imajo prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče v Republiki Sloveniji.
(2) Poleg upravičencev iz prejšnjega odstavka lahko pravico do denarne socialne pomoči in varstveni dodatek uveljavljajo tudi osebe, ki ta socialno varstvena prejemka lahko uveljavljajo na podlagi mednarodnih aktov, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

4. člen (namen denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka)
(1) Z denarno socialno pomočjo se upravičencu do nje za čas prebivanja v Republiki Sloveniji zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.
(2) Šteje se, da je preživetje iz prejšnjega odstavka omogočeno, če so upravičencu zagotovljeni dohodki, s katerimi razpolaga po zmanjšanju za normirane stroške oziroma dejanske stroške, priznane po zakonu, ki ureja dohodnino, ter po plačilu davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost, v višini minimalnega dohodka, določenega s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: minimalni dohodek).
(3) Z varstvenim dodatkom se upravičencu do njega za čas prebivanja v Republiki Sloveniji zagotavljajo sredstva za kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju (stroški z vzdrževanjem stanovanja, nadomeščanjem trajnih potrošnih dobrin ipd.) in niso stroški za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb.

5. člen (upoštevanje zakona)
Ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter pri določanju njune višine se upoštevajo osnove in merila, določene s tem zakonom in z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

6. člen (upravičenec do denarne socialne pomoči)
(1) Vsakdo je po svojih sposobnostih dolžan skrbeti za dostojno preživetje sebe in svojih družinskih članov.
(2) Kdor si ne more preživetja zagotoviti sam z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanja, z dohodki iz premoženja in iz drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, ali na drug način, določen s tem zakonom, ima pravico do denarne socialne pomoči v višini in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
(3) Do denarne socialne pomoči so upravičene osebe, ki si zase in za svoje družinske člane sredstev v višini minimalnega dohodka ne morejo zagotoviti iz razlogov, na katere niso mogle oziroma ne morejo vplivati, in so uveljavljale pravico do denarnih prejemkov po drugih predpisih in pravico do oprostitev in olajšav po tem zakonu ter izpolnjujejo druge pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
(4) Prejemnik ali prejemnica (v nadaljnjem besedilu: prejemnik) denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ne more biti v ugodnejšem socialnem položaju od tistega, ki si sredstva za preživetje zagotavlja z delom ali na podlagi pravic iz dela.

7. člen (upravičenec do varstvenega dodatka)
(1) Do varstvenega dodatka so upravičene osebe, ki so:
- trajno nezaposljive
- trajno nezmožne za delo ali
- nezaposlene starejše od 63 let za ženske oziroma od 65 let za moške.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka so upravičene do varstvenega dodatka, če so upravičene do denarne socialne pomoči oziroma bi do nje lahko bile upravičene ali katerih lastni dohodek oziroma lastni dohodek družine, ugotovljen na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, presega višino njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine, ugotovljenega na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, ne presega pa višine njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine za varstveni dodatek, ter izpolnjujejo druge pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
(3) Ne glede na prejšnji odstavek do varstvenega dodatka niso upravičene osebe, ki so v celodnevnem institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu.

8. člen (osnovni znesek minimalnega dohodka)
(1) Osnovni znesek minimalnega dohodka znaša 331,26 eura in se usklajuje po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, uporablja pa se od prvega dne naslednjega meseca po uskladitvi.
(2) Ne glede na zakon iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na podlagi primerljive metodologije najmanj vsakih šest let ugotovi višino minimalnih življenjskih stroškov. Če razlika med višino na novo in zadnje ugotovljenimi kratkoročnimi minimalnimi življenjskimi stroški presega 15 odstotkov, določi novo višino osnovnega zneska minimalnega dohodka.
(3) Kot kratkoročni minimalni življenjski stroški iz prejšnjega odstavka se štejejo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

II. DENARNA SOCIALNA POMOČ
1. Način ugotavljanja materialnega položaja

1.2 Uporaba zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev
11. člen (ugotavljanje dohodka in premoženja)
(1) Pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo osebe, določene z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, njihov dohodek in premoženje, razen načina in obdobja upoštevanja dohodka in premoženja, glede katerih se uporablja ta zakon.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek se glede načina in obdobja upoštevanja dohodka iz dejavnosti ter dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, uporablja zakon, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

1.3 Lastni dohodek
13. člen (povečanje lastnega dohodka)
Lastni dohodek samske osebe oziroma družine se poveča za fiktivno ugotovljeni dohodek v višini posredno ugotovljenih dohodkov in prejemkov, ki jih samska oseba oziroma družina ne izkazuje, pa se ugotovi, da v določeni višini plačuje oziroma je plačala za blago ali storitve, česar z razpoložljivimi sredstvi ne bi zmogla.

14. člen (zmanjšanje lastnega dohodka)
Od lastnega dohodka se odšteje v obdobju iz prvega odstavka 20. člena tega zakona in za to obdobje izplačana preživnina v povprečni mesečni višini, vendar največ v višini izvršljivega pravnega naslova oziroma dogovora.

17. člen (upoštevanje preživnine osebam, ki so jih starši dolžni preživljati)
(1) Osebam, ki so poročene, živijo v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti ali postanejo starši in skrbijo za otroka in so jih zaradi šolanja dolžni preživljati starši, se ob izpolnjevanju drugih pogojev po tem zakonu in po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, v lastni dohodek šteje preživnina, ki jo prejemajo na podlagi izvršljivega pravnega naslova.
(2) Če višina preživnine ni določena z izvršljivim pravnim naslovom, se osebam iz prejšnjega odstavka v lastni dohodek šteje preživnina v višini dejansko prejetih sredstev.
(3) Kadar višina preživnine, določena na podlagi izvršljivega pravnega naslova ali dogovora, ali dejansko prejeta preživnina ne dosega višine minimalnega dohodka, ki bi posamezniku pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov, mora oseba iz prvega odstavka tega člena dokazati, da ji preživninski zavezanec v skladu z njegovo oziroma njihovo zmožnostjo preživnine ne more oziroma ne morejo izplačevati v višji višini oziroma da je za uveljavljanje pravice do preživnine v višini minimalnega dohodka, ki bi ji pripadal, če ne bi imela drugih dohodkov, vložila ustrezno pravno sredstvo, z izjavo, kje je vložila ustrezno pravno sredstvo.
(4) Če pristojni center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center za socialno delo) ugotovi, da starši k preživljanju oseb iz prvega odstavka tega člena ne prispevajo, jih pozove k sklenitvi oziroma izvrševanju dogovora ali sporazuma o preživljanju.

18. člen (upoštevanje preživnine osebam z družinskimi člani, ki ne izpolnjujejo splošnega pogoja)
Osebam, katerih družinski član ne izpolnjuje splošnega pogoja iz 3. člena tega zakona, se ob izpolnjevanju drugih pogojev po tem zakonu v lastni dohodek šteje povprečni mesečni dohodek tega družinskega člana, prejet v obdobju iz 20. člena tega zakona, zmanjšan za višino minimalnega dohodka, ki po tem zakonu pripada vsaki naslednji odrasli osebi.

19. člen (poziv k sklenitvi dogovora o preživljanju)
Center za socialno delo s soglasjem upravičenca pozove osebe, ki so ga dolžne preživljati, k sklenitvi ali izvrševanju sporazuma ali dogovora o preživljanju.

1.4 Izračun višine lastnega dohodka

20. člen (obdobje in neto princip)
(1) Kot lastni dohodek samske osebe, ki je podlaga za določitev višine denarne socialne pomoči, se upoštevajo povprečni mesečni dohodki in prejemki, ugotovljeni za samsko osebo, v obdobju treh koledarskih mesecev pred mesecem vložitve vloge.
(2) Kot lastni dohodek družine, ki je podlaga za določitev višine denarne socialne pomoči, se upoštevajo povprečni mesečni dohodki in prejemki, ugotovljeni za družino, v obdobju treh koledarskih mesecev pred mesecem vložitve vloge.

21. člen (prenehanje in začetek prejemanja periodičnega dohodka)
(1) Kadar je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da je upravičenec ostal brez rednega periodičnega dohodka, se ta pri ugotavljanju lastnega dohodka ne upošteva.
(2) Če je upravičenec v obdobju iz prejšnjega člena periodični dohodek šele začel prejemati ali če je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da je periodični dohodek začel prejemati šele v mesecu vložitve vloge, se kot višina njegovega lastnega dohodka upošteva višina zadnjega prejetega mesečnega dohodka.
(3) Periodični dohodki po tem zakonu so plače, pokojnine, preživnine, rente in drugi dohodki, ki jih upravičenec prejema v enakih ali podobnih zneskih v enakih ali podobnih časovnih obdobjih.

22. člen (priložnostni dohodki)
(1) Priložnostni dohodki prejeti v obdobju iz 20. člena tega zakona se upoštevajo samo v

višini razlike med povprečno mesečno višino priložnostnega dohodka in 0,5 osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona.

(2) Priložnostni dohodki po tem zakonu so dohodki, ki jih je upravičenec v obdobju iz 20. člena tega zakona prejel za opravljeno delo največ dvakrat, dohodki iz naslova dela preko študentskega servisa in dohodki iz naslova dela, ki se lahko v skladu z zakonom opravlja le v omejenem obsegu ur na letni ravni in od katerega se plačujejo prispevki za socialno varnost.

23. člen (občasni, neperiodični dohodki)

(1) Občasni, neperiodični dohodki, ki jih je upravičenec prejel v obdobju iz 20. člena tega zakona, se upoštevajo v višini razlike med povprečno mesečno višino teh dohodkov in 0,5 osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona.

(2) Občasni, neperiodični dohodki, ki jih je upravičenec prejel pred obdobjem iz 20. člena tega zakona, vendar v obdobju dvanajstih mesecev pred mesecem vložitve vloge, se upoštevajo, če dosegajo ali presegajo višino 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka. Ti dohodki se štejejo tako, da se kot lastni dohodek upošteva 1/12 dohodkov.

(3) Občasni, neperiodični dohodki, ki jih je upravičenec prejel pred obdobjem iz prejšnjega odstavka, se kot prihranki ali premoženje upoštevajo glede na višino oziroma vrednost po 27. oziroma 31. členu tega zakona.

(4) Občasni, neperiodični dohodki po tem zakonu so dediščine, darila, odškodnine, odpravnine, nagrade in drugi dohodki, ki jih je upravičenec prejel samo enkrat in niso dohodki iz naslova priložnostnega dela.

1.6 Merila za določitev višine minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana

26. člen (merila za določitev višine minimalnega dohodka)

(1) Višina minimalnega dohodka za vlagatelja in posameznega družinskega člana vlagatelja se v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona določi po naslednjih merilih:

1. prva odrasla oseba: 1,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,26 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,26),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,51 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,51),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,76,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,57,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,83 (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,26),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,7 (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,13),
9. otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,59.

(2) V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini merila iz prejšnjega odstavka.

(3) Kot prva odrasla oseba se šteje:
1. samska oseba,
2. mladoletna oseba brez staršev, ker so ti umrli ali ker v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so začeti ali tečejo postopki s skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje nasilja v družini, ni več dejansko povezana z njimi,
3. polnoletna oseba, dokler so jo starši v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, dolžni preživljati in ki v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so sproženi ali tečejo postopki v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje nasilja v družini, ni več dejansko povezana z njimi.
(4) Kot prva odrasla oseba v družini se:
1. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, od katerih nobena nima statusa aktivne osebe, šteje tista oseba, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
2. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, ki imata obe status aktivne osebe, šteje tista oseba, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma tista oseba, ki ima status delovno aktivne osebe, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
3. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, od katerih ima ena status aktivne osebe, šteje tista oseba, ki ima status aktivne osebe, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
4. v primeru enostarševske družine, šteje tista oseba, ki je roditelj.
(5) Za naslednjo odraslo osebo v družini se šteje polnoletna oseba, ki se po tem zakonu šteje v družino in ki ni otrok iz 9. točke prvega odstavka tega člena.
(6) Kot aktivna oseba se šteje oseba, ki je zaposlena ali nezaposlena in je zmožna za delo.
(7) Dodatek za delovno aktivnost je dodatek k minimalnemu dohodku delovno aktivne samske osebe ali odraslega družinskega člana, namenjen spodbujanju k delu ali ohranjanju motivacije za delo.
(8) Kot delovno aktivne osebe se štejejo zaposlene osebe, osebe, ki opravljajo dejavnost, osebe, ki so vključene v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in programe psihosocialne rehabilitacije, katerih cilj je zaposlitev, družinski pomočnik po zakonu, ki ureja socialno varstvo, osebe, ki so upravičene do delnega plačila za izgubljeni dohodek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o opravljanju volonterskega pripravništva, osebe, ki imajo sklenjen pisni dogovor o prostovoljskem delu po zakonu, ki ureja prostovoljstvo, ter osebe, ki so vključene v zaposlitveno rehabilitacijo.
(9) Za osebe iz prejšnjega odstavka, ki so vključene v programe psihosocialne rehabilitacije, ter za osebe, ki imajo sklenjen pisni dogovor o prostovoljnem delu, se šteje, da so delovno aktivne v obsegu od 60 do 128 ur na mesec.
(10) Za osebe, ki opravljajo dejavnost, se štejejo osebe, ki opravljajo katerokoli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezniki ali samostojne podjetnice posameznice po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, osebe, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo.
(11) Za osebe, ki opravljajo dejavnost, se šteje, da so delovno aktivne v obsegu več kot 128 ur na mesec, razen če se iz drugih okoliščin ugotovi drugače.
(12) Šteje se, da imajo osebe iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena, ki niso družinski člani, dovolj lastnih sredstev za preživljanje, če njihov dohodek presega

minimalni dohodek, ki bi jim pripadal, če ne bi imele drugih dohodkov.

(13) V primeru otroka, ki živi v enostarševski družini po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, se višina minimalnega dohodka za družino za vsakega takega otroka poveča za 18 odstotkov osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona.

1.7 Razlogi za nedodelitev ali neupravičenost do denarne socialne pomoči

27. člen (izključitveni razlog z izjemama)

(1) Ne glede na določbe tega poglavja se denarna socialna pomoč ne dodeli samski osebi ali družini, ki ima premoženje, ki se upošteva po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki dosega ali presega višino 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko center za socialno delo odloči, da se denarna socialna pomoč dodeli samski osebi ali družini, ki ima v lasti stanovanje ali stanovanjsko hišo (v nadaljnjem besedilu: stanovanje), v katerem samska oseba ali družina dejansko prebiva ter ima prijavljeno stalno prebivališče, katerega vrednost presega 120.000 eurov, in za katero je mogoče sklepati, da si s tem stanovanjem preživetja začasno ne more zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati:
1. in v zadnjih 24 mesecih denarne socialne pomoči ni prejela ali jo je prejela največ osemnajstkrat ali
2. je v zadnjih 24 mesecih denarno socialno pomoč prejela več kot osemnajstkrat in soglaša z vpisom prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin, katerih lastnik ali lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik) je, v zemljiško knjigo v korist Republike Slovenije ter izpolnjuje ostale pogoje za upravičenost do denarne socialne pomoči po tem zakonu.

(3) Za okoliščine iz prejšnjega odstavka, na katere oseba ne more vplivati, se smiselno uporabljajo določbe osmega odstavka tega člena.

(4) O prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v korist Republike Slovenije center za socialno delo odloči v izreku odločbe o upravičenosti do denarne socialne pomoči.

(5) Prepoved odtujitve in obremenitve se zaznamuje v zemljiški knjigi na podlagi dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka.

(6) Za zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve iz drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zemljiško knjigo, o zaznambi prepovedi odtujitve in obremenitve.

(7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko center za socialno delo odloči, da se denarna socialna pomoč dodeli samski osebi ali družini, ki ima v lasti nepremičnino oziroma nepremičnine, katere vrednost oziroma katerih skupna vrednost presega višino iz prvega odstavka tega člena, ne presega pa višine 50.000 eurov, in za katero je mogoče sklepati, da si s to nepremičnino oziroma s temi nepremičninami preživetja začasno ne more zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati.

(8) Kot okoliščine iz prejšnjega odstavka, na katere oseba ne more vplivati, se štejejo zlasti:
- nasilje v družini, zaradi katerega so začeti ali tečejo postopki v skladno s predpisi, ki urejajo nasilje v družini,
- začet postopek odtujitve ali razdružitve nepremičnine z namenom pridobitve sredstev za preživetje, ki ne traja več kot 24 mesecev,
- če je oseba upravičena do oprostitve plačil socialnovarstvenih storitev ali do prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika po zakonu, ki ureja socialno varstvo, in je začet postopek zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v zemljiški knjigi.

28. člen (krivdni razlogi)

(1) Do denarne socialne pomoči ni upravičena oseba, ki ne dosega minimalnega dohodka iz razlogov, na katere je mogla vplivati oziroma lahko vpliva, ali ki brez utemeljenih razlogov zavrača, se izogiba ali opušča aktivnosti, ki bi lahko oziroma lahko privedejo do zaposlitve oziroma do drugega načina izboljšanja socialnega položaja zanjo ali njene

družinske člane.
(2) Za razloge iz prejšnjega odstavka štejejo zlasti:
1. prenehanje delovnega razmerja, razen če gre za popolno nezmožnost za delo, v primerih:
- pisnega sporazuma o prenehanju pogodbe o zaposlitvi
- izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi po delodajalcu prenosniku, ker je delavka ali delavec (v nadaljnjem besedilu: delavec) odklonil prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku,
- redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca, razen v primeru, ko zakon, ki ureja delovna razmerja, določa, da ima delavec kljub redni odpovedi enake pravice, kot če pogodbo o zaposlitvi odpove delodajalec iz poslovnih razlogov,
- delodajalčeve redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, podane delavcu iz krivdnega razloga in delodajalčeve izredne odpovedi iz razlogov na strani delavca,
- redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali razloga nesposobnosti v primerih, ko je delodajalec delavcu ponudil sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in za nedoločen čas, delavec pa je to ponudbo odklonil,
- če sodišče s pravnomočno sodbo ugotovi, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu nezakonita, pa delavec ni želel nadaljevati delovnega razmerja,
- delodajalčeve redne odpovedi v nasprotju z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki določajo posebno varstvo delavca pred odpovedjo, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva
- če delavcu pred upokojitvijo, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja delovna razmerja, ni zagotovljena pravica do denarnega nadomestila iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti do izpolnitve pogojev za starostno pokojnino, pa je dal pisno soglasje k odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga
- ko voljenemu ali imenovanemu nosilcu javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave preneha funkcija ali imenovanje, pa ni uveljavljal pravice do vrnitve na delo skladno s predpisi, ki to omogočajo;

2. odjava iz obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti zavarovanca, ki ni bil zavarovan na podlagi delovnega razmerja, ki ni bila posledica objektivnih razlogov, zlasti dalj časa trajajoče bolezni zavarovanca, elementarne nesreče, večje materialne škode na premoženju zavarovanca, izgube poslovnega prostora ali izgube poslovnega partnerja ali poslovne partnerke (v nadaljnjem besedilu: poslovni partner), na katerega je bilo v celoti vezano poslovanje;
3. razlogi, zaradi katerih pristojni organ za zaposlovanje osebo preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb, in sicer če:
- se sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb ali iz evidence oseb, vključenih v program aktivne politike zaposlovanja,
- odkloni vključitev v ukrep aktivne politike zaposlovanja ali krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v ukrep aktivne politike zaposlovanja,
- odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali si pri pogovoru za zaposlitev ne prizadeva za njeno pridobitev,
- dela ali je zaposlena na črno,
- ni aktivni iskalec ali iskalka zaposlitve, razen če je te obveznosti oproščena z zaposlitvenim načrtom,
- odkloni podpis zaposlitvenega načrta;

4. razlogi, zaradi katerih pristojni organ za zaposlovanje osebo preneha voditi v evidenci iskalcev zaposlitve, in sicer če:
- se sama odjavi iz evidence iskalcev zaposlitve,
- če se oseba v obdobju 6 mesecev po prijavi niti enkrat ne javi pri zavodu;

5. neprijavljenost pri pristojnem organu za zaposlovanje, kadar bi se oseba po predpisih, ki urejajo trg dela, lahko štela za brezposelno osebo;
6. neprijavljenost pri pristojnem organu za zaposlovanje, kadar bi se oseba s statusom študenta, starejša od 26 let, po predpisih, ki urejajo trg dela, lahko vpisala v evidenco iskalcev zaposlitve;

7. neutemeljena opustitev uveljavljanja pravice, ki bi vplivala na socialni položaj te osebe oziroma njenih družinskih članov;
8. nepripravljenost za poziv k sklenitvi dogovora o preživljanju iz 19. člena tega zakona;
9. zavrnitev sklenitve oziroma neizvrševanje dogovora o aktivnem reševanju svoje socialne problematike;
10. prestajanje zaporne kazni;
11. izguba sredstev za preživljanje oziroma katerega koli dohodka, ne glede na to, ali se po tem zakonu šteje v lastni dohodek ali ne, iz razlogov, na katere je sama vplivala;
12. neuspešno opravljeno poskusno delo iz razlogov, zaradi katerih se lahko odpove pogodba o zaposlitvi iz krivdnih razlogov;
13. nepredloženega dokazila o vložitvi ustreznega pravnega sredstva po tretjem odstavku 17. člena tega zakona oziroma nesporočen podatek o tem, kje se to dokazilo nahaja.

(3) Osebe, pri katerih obstajajo razlogi iz prvega in drugega odstavka tega člena, se pri ugotavljanju minimalnega dohodka družine ne upoštevajo, upoštevajo pa se njihovi dohodki in premoženje.

29. člen (izključitev krivdnih razlogov)

(1) Ob izpolnjevanju drugih pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči se razlog iz 1., 3. in 11. točke drugega odstavka prejšnjega člena po preteku šest mesecev od njegovega nastanka ne upošteva, če upravičenec sklene dogovor o aktivnem reševanju svoje problematike iz 35. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbe prve in tretje alinee 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena je do denarne socialne pomoči upravičena oseba, ki redno odpove ali sporazumno z delodajalcem razveljavi pogodbo o zaposlitvi zaradi nasilja v družini ali zaradi preselitve v drug kraj in zaposlitve svojega zakonca ali osebe, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja zavarovanca oddaljen več kot uro in pol vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom.

(3) Ne glede na razloge iz 1., 3. in 5. točke drugega odstavka prejšnjega člena je ob izpolnjevanju drugih pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči do denarne socialne pomoči upravičena oseba, ki skrbi:
1. za otroka ali
2. za odraslo osebo, ki ni sposobna skrbeti zase,

ki se šteje v družino, če tak način varstva otroku oziroma odrasli osebi nadomešča celodnevno institucionalno varstvo.

1.8 Način določitve višine denarne socialne pomoči

30. člen

(1) Višina denarne socialne pomoči za upravičenca, ki nima lastnih dohodkov po tem zakonu, se določi v višini minimalnega dohodka, ki pripada upravičencu po tem zakonu.

(2) Višina denarne socialne pomoči za druge upravičence se določi kot razlika med minimalnim dohodkom, ki pripada upravičencu, in njegovim lastnim dohodkom, ugotovljenim na način, ki ga določa ta zakon.

(3) Višina denarne socialne pomoči za družino se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov, ki pripadajo posameznim upravičencem oziroma družinskim članom, in lastnim dohodkom družine, ugotovljenim na način, ki ga določa ta zakon.

1.9. Zmanjševanje denarne socialne pomoči

31. člen

(1) Center za socialno delo lahko odloči, da se denarna socialna pomoč ne dodeli ali se dodeli v nižjem znesku samski osebi ali družini, za katero je mogoče sklepati, da ji je dohodek v višini minimalnega dohodka v celoti ali delno zagotovljen, ker:
1. ima premoženje, ki se upošteva po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki ne dosega vrednosti premoženja iz 27. člena tega zakona,
2. je najmanj 30 dni v bolnišnici ali drugi ustanovi, v kateri ji je zagotovljena celodnevna oskrba, in sama ni zavezana k plačilu ali je zavezana k delnemu plačilu stroškov, razen, če je v celodnevnem institucionalnem varstvu,

3. živi z osebami oziroma ji pri preživljanju pomagajo osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu, ali je njeno preživetje zagotovljeno na drug način.
(2) Center za socialno delo pri tem upošteva osnovni namen denarne socialne pomoči tako, da od denarne socialne pomoči, ki bi pripadala samski osebi ali družini:
1. v primeru 1. točke prejšnjega odstavka odšteje tretjino vrednosti premoženja,
2. v primeru iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka odšteje mesečno vrednost osnovne oskrbe, ugotovljeno v skladu z metodologijo iz tretjega odstavka tega člena, ki jo ima upravičenec zagotovljeno (bivanje, prehrana).
(3) Razloge iz prvega odstavka tega člena in način njihovega ugotavljanja ter metodologijo upoštevanja vrednosti iz 2. točke prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

1.10 Povečanje denarne socialne pomoči za dodatek za pomoč in postrežbo

32. člen

(1) Upravičencu do denarne socialne pomoči, ki mu je zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti za opravljanje osnovnih življenjskih potreb nujna pomoč druge osebe in ne prejema dodatka za tujo nego in pomoč po drugih predpisih, se denarna socialna pomoč poveča za dodatek za pomoč in postrežbo.
(2) Potrebo po nujni pomoči druge osebe ugotavlja invalidska komisija po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
(3) Višina dodatka za pomoč in postrežbo se določi v višini dodatka za pomoč in postrežbo, ki bi upravičencu pripadal, če bi bil do njega upravičen po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
(4) Center za socialno delo lahko invalidski komisiji iz drugega odstavka tega člena poda predlog za ponovno ugotavljanje potrebe po nujni pomoči druge osebe upravičencu do dodatka za pomoč in postrežbo po tem zakonu, če oceni, da se mu je zdravstveno stanje izboljšalo v taki meri, da je upravičen do nižjega dodatka za pomoč in postrežbo ali ga ne potrebuje več.

1.11 Izredna denarna socialna pomoč

33. člen (namen in dodelitev)

(1) Ne glede na določbe tega poglavja se lahko samski osebi oziroma družini kot posebna oblika denarne socialne pomoči dodeli izredna denarna socialna pomoč, če se ugotovi, da se je samska oseba ali družina iz razlogov, na katere ni mogla ali ne more vplivati, znašla v položaju materialne ogroženosti oziroma, če izkazuje izredne stroške, ki so vezani na preživljanje, ki jih z lastnim dohodkom ali lastnim dohodkom družine ne more pokriti.
(2) Izredna denarna socialna pomoč se glede na potrebe samske osebe ali družine dodeli v enkratnem znesku ali za obdobje iz drugega in tretjega odstavka 36. člena tega zakona.
(3) Višina izredne denarne socialne pomoči mesečno ne sme presegati višine enega minimalnega dohodka samske osebe ali družine, v enem koledarskem letu pa ne sme presegati višine petih njenih minimalnih dohodkov, od katerih se lahko višina treh njenih minimalnih dohodkov dodeli le za izredne stroške, nastale zaradi naravne nesreče ali višje sile.
(4) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru osebe, ki je imela v prejšnji odločbi o upravičenosti do izredne denarne socialne pomoči status otroka, ob novi vlogi za izredno denarno socialno pomoč pa se šteje kot samska oseba ali kot družinski član nove družine, znesek izredne denarne socialne pomoči, prejete na podlagi prejšnje odločbe, ne šteje v višino petih minimalnih dohodkov v enem koledarskem letu.

34. člen (dokazovanje namenske porabe)

(1) V vlogi za izredno denarno socialno pomoč mora vlagateljica ali vlagatelj (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) natančno navesti, za kakšen namen potrebuje pomoč in opredeliti višino sredstev, ki jih potrebuje.
(2) Upravičenec do izredne denarne socialne pomoči je dolžan prejeto pomoč porabiti za

namen, za katerega mu je bila dodeljena, v roku 30 dni po prejetju pomoči oziroma do vložitve nove vloge, če je ta vložena pred potekom tega roka.

(3) Upravičencu, ki je iz opravičenih razlogov zamudil rok iz prejšnjega odstavka, se na njegov predlog dovoli vrnitev v prejšnje stanje v skladu z določbami zakona o splošnem upravnem postopku.

(4) Dokazila o porabi sredstev je upravičenec dolžan predložiti pristojnemu centru za socialno delo v roku 45 dni po prejetju izredne denarne socialne pomoči oziroma najkasneje ob vložitvi nove vloge za izredno denarno socialno pomoč, če je novo vlogo vložil pred potekom roka iz drugega odstavka tega člena. Če upravičenec tega ne stori ali pa se iz dokazil ugotovi, da pomoč ni bila namensko porabljena ali ni bila porabljena v roku iz drugega odstavka tega člena, ni upravičen do izredne denarne socialne pomoči 14 mesecev po mesecu prejema izredne denarne socialne pomoči, razen v primeru vložitve nove vloge za izredno denarno socialno pomoč zaradi naravne nesreče ali višje sile

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je do izredne denarne socialne pomoči lahko upravičena oseba, ki je imela v prejšnji odločbi o upravičenosti do izredne denarne socialne pomoči status otroka, ob novi vlogi za izredno denarno socialno pomoč pa se šteje kot samska oseba ali kot družinski član nove družine..

(6) Če upravičenec prejete pomoči ne porabi v celoti za namen, za katerega mu je bila dodeljena, mora preostanek teh sredstev vrniti v proračun Republike Slovenije v 15 dneh po poteku roka iz drugega odstavka tega člena, drugače se šteje, da namenska poraba ni izkazana.

34.a člen (posebna oblika izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana)

(1) Ne glede na določbe tega poglavja se družinskemu članu umrlega kot posebna oblika izredne denarne socialne pomoči dodeli enkratna izredna denarna socialna pomoč v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona.

(2) Do pravice iz prejšnjega odstavka je upravičen družinski član umrlega, če je bil na dan smrti umrlega upravičen do socialno varstvenih pravic po tem zakonu ali katerega lastni dohodek oziroma katerega skupni lastni dohodek družine, pri izračunu katerega se ne upoštevajo denarna socialna pomoč in varstveni dodatek po tem zakonu, otroški dodatek po zakonu, ki ureja družinske prejemke in državna štipendija po zakonu, ki ureja štipendiranje, ni presegal višine njegovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov, določenega na način iz 50. člena tega zakona, pri čemer se dodatki za delovno aktivnost iz 26. člena tega zakona in krivdni razlogi iz 28. člena tega zakona ne upoštevajo.

(3) Pri izračunu višine minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov, določenega na način iz 50. člena tega zakona, se šteje, da samo družinski član umrlega, ki uveljavlja pravico iz tega člena, izpolnjuje pogoj iz drugega odstavka 50. člena tega zakona.

(4) Kot družinski člani umrlega iz tega člena se štejejo naslednje osebe:

1. zakonec oziroma oseba, s katero je umrli živel v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero je umrli živel v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
2. otroci in pastorki,
3. starši oziroma oseba, s katero eden izmed staršev živi v zakonski zvezi ali v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
4. bratje ali sestre, nečaki ali nečakinje ter vnuki ali vnukinje.

(5) Vloga za enkratno izredno denarno socialno pomoč iz prvega odstavka tega člena se vloži pri pristojnem centru za socialno delo v roku enega leta od datuma smrti umrlega. Vlogi je treba priložiti dokazilo o smrti, če podatek ni vpisan v matični register o smrti.

(6) Enkratna izredna denarna socialna pomoč iz prvega odstavka tega člena se dodeli in izplača vlagatelju kot pomoč za vse družinske člane umrlega.

34.b člen (posebna oblika izredne denarne socialne pomoči kot pomoč pri kritju stroškov

pogreba)
(1) Ne glede na določbe tega poglavja se družinskemu članu umrlega, ki je poskrbel za pogreb v Republiki Sloveniji, kot posebna oblika izredne denarne socialne pomoči dodeli izredna denarna socialna pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba v višini dvakratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona, vendar ne več kot znašajo stroški pogreba.
(2) Do pravice iz prejšnjega odstavka je upravičen družinski član umrlega, če je bil na dan smrti umrlega upravičen do socialno varstvenih pravic po tem zakonu ali katerega lastni dohodek oziroma skupni lastni dohodek družine, pri izračunu katerega se ne upoštevajo denarna socialna pomoč in varstveni dodatek po tem zakonu, otroški dodatek po zakonu, ki ureja družinske prejemke in državna štipendija po zakonu, ki ureja štipendiranje, ni presegal višine 606 eurov za samsko osebo oziroma 909 eurov za družino.
(3) Kot družinski člani umrlega iz tega člena se štejejo naslednje osebe:
1. zakonec oziroma oseba, s katero je umrli živel v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero je umrli živel v registrirani istospolni partnerski skupnosti;
2. otroci in pastorki,
3. starši oziroma oseba, s katero eden izmed staršev živi v zakonski zvezi ali v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
4. bratje ali sestre, nečaki ali nečakinje ter vnuki ali vnukinje.
(4) Družinski član umrlega, ki je poskrbel za pogreb, vlogo za izredno denarno socialno pomoč iz prvega odstavka tega člena vloži pri pristojnem centru za socialno delo v roku enega leta od datuma smrti umrlega, če zneska te pomoči pri računu za opravljene pogrebne storitve ni odštelo že pogrebno podjetje na podlagi podatka o upravičenosti družinskega člana do socialno varstvenih pravic po tem zakonu. Vlogi je treba priložiti originalni račun za opravljeni pogreb ali predračun stroškov pogreba in dokazilo o smrti, če podatek ni vpisan v matični register o smrti.
(5) Če je pogrebno podjetje pri računu za opravljene pogrebne storitve odštelo znesek izredne denarne socialne pomoči iz prvega odstavka tega člena, pogrebnemu podjetju ta znesek povrne izplačevalec pravice iz prvega odstavka tega člena.
(6) Izredna denarna socialna pomoč iz prvega odstavka tega člena se izplača v denarju družinskemu članu, ki je poskrbel za pogreb, oziroma z nakazilom pogrebnemu podjetju.
(7) Zneska iz drugega odstavka tega člena minister, pristojen za socialno varstvo, na novo določi s sklepom po letu, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2 odstotka bruto domačega proizvoda, na podlagi zadnjih znanih končnih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije o pragu tveganja revščine.

1.12 Dogovor o aktivnem reševanju socialne problematike

35. člen

(1) Center za socialno delo lahko z upravičencem na podlagi opredelitve socialne problematike oziroma stisk in težav ter ocene možnih rešitev sklene dogovor o aktivnem reševanju njegove socialne problematike (vključitev v psihosocialno rehabilitacijo, zdravljenje itd.), v katerem se določijo aktivnosti in obveznosti upravičenca in prenehanje upravičenosti do denarne socialne pomoči v primeru neupravičenega prenehanja izvrševanja dogovora.
(2) Upravičenec ima pravico do povračila dejanskih stroškov, ki nastanejo zaradi izvrševanja dogovora iz prejšnjega odstavka, kar center za socialno delo opredeli v dogovoru.

1.13 Dodeljevanje in izplačevanje denarne socialne pomoči

36. člen (obdobje dodelitve)

(1) Denarna socialna pomoč se dodeli za določen čas glede na okoliščine, ki so podlaga za dodelitev in določitev višine denarne socialne pomoči.

(2) Denarna socialna pomoč se prvič lahko dodeli največ za obdobje treh mesecev.
(3) Denarna socialna pomoč se lahko dodeli ponovno, če so okoliščine, ki so podlaga za dodelitev in določitev višine denarne socialne pomoči, v času prve oziroma prejšnje in ponovne odločitve nespremenjene. Ponovno se lahko dodeli največ za obdobje šestih mesecev.
(4) Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka tega člena se denarna socialna pomoč lahko dodeli največ za obdobje enega leta, če zaradi starosti nad 63 let za ženske in nad 65 let za moške, bolezni ali invalidnosti ali drugih okoliščin ni mogoče pričakovati izboljšanja socialnega položaja upravičenca.
(5) Upravičencu, ki se v skladu s 54. členom tega zakona šteje kot trajno nezaposljiv ali trajno nezmožen za delo ali ki je nezaposlen in starejši od 63 let za ženske in od 65 let za moške ter je brez premoženja, ki se upošteva po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ali je v institucionalnem varstvu in tudi njegovi družinski člani izpolnjujejo pogoje iz tega odstavka, se dodeli trajna denarna socialna pomoč.
(6) Center za socialno delo enkrat letno po uradni dolžnosti preveri, ali osebe iz prejšnjega odstavka na dan 1. aprila še izpolnjujejo pogoje za upravičenost do socialno varstvenih pravic po tem zakonu in ali so nastopile spremembe, ki vplivajo na višino oziroma obdobje upravičenosti do teh pravic in izda novo odločbo. Za potrebe odločanja se kot dan vložitve vloge šteje 31. marec.

38. člen (način izplačevanja)
(1) Denarna socialna pomoč pripada upravičencu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi vloge. Kadar okoliščine to zahtevajo, se izplača takoj v naravi.
(2) Denarna socialna pomoč se praviloma izplača v denarju, v utemeljenih primerih pa se lahko deloma ali v celoti izplača v naravi (boni, naročilnice, plačila računov itd.).

39. člen (komu se izplačuje)
Denarna socialna pomoč se dodeli kot ena denarna socialna pomoč za vso družino.

1.14 Sodelovanje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in centrov za socialno delo pri obravnavi posebne skupine brezposelnih upravičencev do denarne socialne pomoči in drugih brezposelnih oseb

40. člen
(1) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) in centri za socialno delo medsebojno sodelujejo in si izmenjujejo nujno potrebne osebne podatke pri obravnavi posebne skupine brezposelnih upravičencev do denarne socialne pomoči in drugih brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive zaradi težav v duševnem zdravju, težav z odvisnostjo ter večjih socialnih in drugih podobnih težav, z namenom razrešitve okoliščin, ki vplivajo na njihovo začasno nezaposljivost.
(2) Za ocenitev razlogov za začasno nezaposljivost upravičenca se oblikujejo posebne komisije (v nadaljnjem besedilu: komisija) Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki imajo sedež pri pristojnih uradih za delo.
(3) Posamezna komisija ima najmanj tri člane ali članice, in sicer svetovalca zaposlitve ali svetovalko zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: svetovalec zaposlitve), socialnega delavca ali socialno delavko (v nadaljnjem besedilu: socialni delavec) in rehabilitacijskega svetovalca ali rehabilitacijsko svetovalko (v nadaljnjem besedilu: rehabilitacijski svetovalec), poleg teh pa glede na specifične težave upravičenca lahko še druge strokovnjake iz drugih področij. Člane komisije imenuje vodja pristojnega urada za delo skupaj z direktorjem ali direktorico (v nadaljnjem besedilu: direktor) centra za socialno delo.
(4) Komisija oceni težave upravičenca, pripravi mnenje o razlogih za njegovo začasno nezaposljivost in poda predloge možnih ukrepov ter aktivnosti za izboljšanje zaposlitvenih možnosti upravičenca v najkrajšem možnem času oziroma najkasneje v roku 30 dni od dneva ocenitve upravičenca in z njim seznani center za socialno delo.
(5) Za potrebe priprave mnenja in predlogov iz prejšnjega odstavka komisija pridobi potrebne osebne podatke o upravičencu:

- na podlagi njegove privolitve neposredno od upravičenca in iz zbirk osebnih podatkov izvajalcev zdravstvenih storitev,
- iz lastnih zbirk osebnih podatkov in
- iz zbirk osebnih podatkov centra za socialno delo.

(6) Center za socialno delo glede na mnenje komisije iz prejšnjega odstavka ter na podlagi opredelitve socialne problematike oziroma stisk in težav ter ocene možnih rešitev z upravičencem sklene dogovor iz 35. člena tega zakona.
(7) Dogovor iz prejšnjega odstavka mora vsebovati določitev aktivnosti in obveznosti upravičenca s ciljem izboljšanja njegovih zaposlitvenih možnosti z vključitvijo upravičenca v ustrezne socialnovarstvene storitve in programe, po potrebi pa tudi v druge ustrezne programe, za določeno časovno obdobje z možnostjo podaljšanja.
(8) Center za socialno delo po preteku časovnega obdobja iz prejšnjega odstavka pripravi mnenje o socialnih okoliščinah, ki vplivajo na zaposljivost upravičenca, ter z njimi seznani upravičenca in pristojni urad za delo.
(9) V primeru pozitivnega mnenja iz prejšnjega odstavka je center za socialno delo dolžan upravičenca seznaniti s pravico ponovne prijave pri pristojnem uradu za delo in ga opozoriti na posledice v zvezi z upravičenostjo do denarne socialne pomoči.

1.15 Spodbujanje zaposlovanja upravičencev do denarne socialne pomoči

41. člen

Delodajalec, ki vsaj za obdobje dveh let zaposli upravičenca do denarne socialne pomoči, ki je v zadnjih 16 mesecih denarno socialno pomoč prejemal najmanj 12 mesecev, lahko pridobi subvencijo za zaposlitev te osebe. Subvencija se izplača v dveh delih, in sicer prvi del iz sredstev aktivne politike zaposlovanja, drugi del pa iz sredstev za socialno varstvene prejemke v višini in na način, kot je določeno v Katalogu ukrepov aktivne politike zaposlovanja, ki ga izda zavod po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

1.16 Obveznost upravičenca do denarne socialne pomoči sprejeti vsako zaposlitev

42. člen

(1) Upravičenec do denarne socialne pomoči, ki je brezposelna oseba in ne prejema denarnega nadomestila za primer brezposelnosti po zakonu, ki ureja trg dela, in je v zadnjih 12 mesecih denarno socialno pomoč prejel več kot devetkrat, je v času prejemanja denarne socialne pomoči dolžan sprejeti vsako zaposlitev, ki mu jo ponudi oziroma na katero ga napoti zavod.
(2) Zaposlitev iz prejšnjega odstavka je opredeljena v zaposlitvenem načrtu po zakonu, ki ureja trg dela.
(3) Upravičenec do denarne socialne pomoči, ki odkloni ali prekine ponujeno zaposlitev, izgubi pravico do denarne socialne pomoči.
(4) Odklonitev ali prekinitev zaposlitve iz prejšnjega odstavka ugotovi pristojni organ zavoda z odločbo in o tem nemudoma obvesti center za socialno delo.
(5) Center za socialno delo s prvim dnem naslednjega meseca po odklonitvi ali prekinitvi zaposlitve razveljavi odločbo, s katero je bila denarna socialna pomoč dodeljena.
(6) V primeru iz prejšnjega odstavka upravičenec naslednjih šest mesecev po mesecu izgube pravice do denarne socialne pomoči ni upravičen do denarne socialne pomoči.

1.17 Sprememba okoliščin, uskladitev dodeljene denarne socialne pomoči in neupravičeno prejeta denarna socialna pomoč

43. člen (odločanje po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)

Pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči se v zvezi z dolžnostjo in rokom sporočanja sprememb, načinom upoštevanja sprememb, postopkom ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in vračilom neupravičeno prejete denarne socialne pomoči, upoštevajo določbe zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, če ni s tem zakonom določeno drugače.

46. člen (prejem dohodka za isto obdobje, kot je bila osebi dodeljena denarna socialna pomoč)
(1) Pristojni organ lahko v roku treh let po dokončnosti odločbe o upravičenosti do denarne socialne pomoči in ves čas prejemanja trajne denarne socialne pomoči po uradni dolžnosti začne postopek ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči tudi, če upravičenec po izdaji odločbe prejme lastni dohodek za isto obdobje, kot mu je bila denarna socialna pomoč dodeljena.
(2) Upravičenec je pristojnemu centru za socialno delo prejem novega dohodka dolžan sporočiti pisno ali ustno na zapisnik v roku osmih dni od prejema dohodka.
(3) Pristojni organ odpravi ali razveljavi odločbo, s katero je bila denarna socialna pomoč dodeljena in o upravičenosti do denarne socialne pomoči za to obdobje odloči z novo odločbo. V tem primeru se šteje, da ima upravičenec lastni dohodek v višini sorazmernega dela dohodka, ki ga je prejel v tem obdobju, glede na število mesecev, za katere je prejel dohodek.

47. člen (način uskladitve denarne socialne pomoči)
(1) Višina dodeljene denarne socialne pomoči se v obdobju prejemanja uskladi ob vsakokratni uskladitvi osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona, tako da se višina dodeljene denarne socialne pomoči ustrezno zviša.
(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja za višino dodeljene izredne denarne socialne pomoči kot posebno obliko denarne socialne pomoči.

III. VARSTVENI DODATEK
49. člen (upravičenec)
(1) Zaradi zagotovitve socialne varnosti imajo pravico do varstvenega dodatka osebe, ki so trajno nezaposljive ali trajno nezmožne za delo ali so starejše od 63 let ženske oziroma od 65 let moški in:
1. so upravičene do denarne socialne pomoči oziroma bi do nje lahko bile upravičene ali
2. katerih lastni dohodek oziroma lastni dohodek družine, ugotovljen na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, presega višino njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine, ugotovljenega na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, in zaradi tega niso upravičene do denarne socialne pomoči, ne presega pa višine njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov, določenega na način iz 50. člena tega zakona.
(2) Osebe iz prejšnjega odstavka imajo pravico do varstvenega dodatka, če ga ne prejemajo po drugih predpisih in če izpolnjujejo ostale pogoje za upravičenost do denarne socialne pomoči po tem zakonu.

50. člen (merila za določitev višine minimalnega dohodka za varstveni dodatek)
(1) Višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do varstvenega dodatka se v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu.
(2) Osebi iz prejšnjega člena, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena starejša od 63 let ženska oziroma 65 let moški in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena tega zakona, se višina minimalnega dohodka, določena v skladu s prejšnjim odstavkom, v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona poveča za:
1. 0,47 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
- za samsko osebo,
- za edino odraslo osebo v družini in
- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,25 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz

prejšnjega člena in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,55 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
- za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.

(3) Če se pri določitvi minimalnega dohodka upoštevajo tudi otroci, se seštevek minimalnih dohodkov za varstveni dodatek, ki pripadajo posameznim družinskim članom družine, poveča za 0,11 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

51. člen (način določitve višine varstvenega dodatka)

(1) Višina varstvenega dodatka za samsko osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in nima lastnega dohodka, se določi v višini 0,47 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

(2) Višina varstvenega dodatka za samsko osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in ima lastni dohodek, se določi v višini razlike med minimalnim dohodkom za varstveni dodatek, ki pripada tej osebi, in njenim lastnim dohodkom.

(3) Višina varstvenega dodatka za osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in se nahaja v družini, se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov za varstveni dodatek, ki pripadajo posameznim družinskim članom družine, in lastnim dohodkom družine.

(4) Ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se višina varstvenega dodatka za upravičence do denarne socialne pomoči oziroma za osebe, ki bi do denarne socialne pomoči lahko bile upravičene ter izpolnjujejo pogoje iz 49. člena tega zakona, določi v višini:
1. 0,47 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
– za samsko osebo,
– za edino odraslo osebo v družini in
– za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,25 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
– za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,55 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
– za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.

(5) Če se pri določitvi minimalnega dohodka iz prejšnjega odstavka upoštevajo tudi otroci, se višina varstvenega dodatka poveča za 0,11 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

52. člen (smiselna uporaba določb, ki veljajo za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči)

Pri presoji upravičenosti do varstvenega dodatka se v zvezi z ugotavljanjem družine oziroma družinskih članov, lastnega dohodka, upoštevanjem premoženja, dodeljevanjem, zmanjševanjem, izplačevanjem in povečanjem varstvenega dodatka za dodatek za pomoč in postrežbo, uskladitvijo višine dodeljenega varstvenega dodatka, zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, katere lastnik je upravičenec do varstvenega dodatka, v korist Republike Slovenije, pristojnostjo organa, ugotavljanjem razlogov za nedodelitev oziroma neupravičenost, smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu.«.

54. člen (oseba, trajno nezmožna za delo in trajno nezaposljiva oseba)

(1) V postopku ugotavljanja upravičenosti do varstvenega dodatka se kot oseba, ki je trajno nezmožna za delo, šteje oseba, ki:
- ima status invalida I. kategorije
- je invalidsko upokojena
- ima status invalida po zakonu, ki ureja varstvo duševno in telesno prizadetih oseb ali
- ima mnenje invalidskih komisij Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: invalidska komisija) o trajni nezmožnosti za delo.

(2) Invalidska komisija iz četrte alineje prejšnjega odstavka na zahtevo osebe, ki uveljavlja pravico do varstvenega dodatka po tem zakonu, izdela mnenje o tem, ali je oseba trajno nezmožna za delo.
(3) Pri pripravi mnenja v zvezi s postopkom in ugotavljanjem trajne nezmožnosti za delo invalidska komisija smiselno uporablja določbe, ki veljajo za ugotavljanje trajne nezmožnosti za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
(4) Stroški za izdelavo mnenja invalidske komisije gredo v breme osebe, ki uveljavlja pravico do varstvenega dodatka.
(5) V postopku ugotavljanja upravičenosti do varstvenega dodatka se kot trajno nezaposljiva oseba šteje oseba, ki razpolaga z odločbo o nezaposljivosti Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov oziroma drugega ustreznega organa po predpisih, ki urejajo status invalidov.

III.A OMEJITEV DEDOVANJA

54.a člen

(1) Dedovanje zapustnikovega premoženja, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji do višine 2/3 prejetih sredstev, ki jih je zapustnik prejel iz naslova oprostitve plačil socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika.
(2) Za prejeto izredno denarno socialno pomoč iz 33., 34.a in 34.b člena tega zakona, se dedovanje zapustnikovega premoženja ne omeji.
(3) Dedovanje zapustnikovega premoženja, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji v vrednosti pomoči, ki jo je zapustnik prejel iz naslova denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, če mu je bila ta pomoč dodeljena, ker je imel v lasti stanovanje, v katerem je dejansko prebival ter imel prijavljeno stalno prebivališče, katerega vrednost je presegala 120.000 eurov, in ki si s tem stanovanjem preživetja začasno ni mogel zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ni mogel vplivati:
1. in v zadnjih 24 mesecih denarne socialne pomoči ni prejel ali jo je prejel največ osemnajstkrat ali
2. je v zadnjih 24 mesecih denarno socialno pomoč prejel več kot osemnajstkrat in je soglašal z vpisom prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin, katerih lastnik je bil, v zemljiško knjigo v korist Republike Slovenije.

IV. FINANCIRANJE

55. člen (financiranje)

Denarna socialna pomoč in varstveni dodatek se financirata iz proračuna Republike Slovenije.

V. NADZOR

56. člen (finančni nadzor)

Finančni nadzor nad delom centrov za socialno delo pri odločanju o pravici do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po tem zakonu v okviru svojih pristojnosti organizira in izvaja ministrstvo in obsega notranji nadzor nad namensko porabo sredstev iz proračuna Republike Slovenije za delo centrov za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

57. člen (inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor po tem zakonu organizira in izvaja Socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata za delo.
(2) Inšpekcijski nadzor po tem zakonu izvajajo inšpektorji ali inšpektorice za socialne zadeve, ki so delavci ali delavke (v nadaljnjem besedilu: delavci) s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.
(3) Inšpekcijski nadzor iz prejšnjega odstavka obsega nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in sicer nadzor nad:

- zakonitostjo dodeljevanja denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka,
- strokovnostjo in kakovostjo dela,
- vodenjem dokumentacije in poročanjem,
- ustreznostjo strokovnih postopkov,
- ugotovljenim dejanskim stanjem.

(4) Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja socialno varstvo, če posamezna vprašanja s tem zakonom niso urejena drugače.

VI. ZBIRKA PODATKOV

58. člen (uporaba zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov)

(1) Za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov, ter za varstvo informacijske zasebnosti posameznika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, če s tem zakonom za posamezne primere ni drugače določeno.

(2) Podatki, ki so davčna tajnost, se obdelujejo tako, kot določa zakon, ki ureja davčni postopek.

59. člen (vzpostavitev, namen vodenja in upravljavci)

(1) Za potrebe odločanja o pravici do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, za načrtovanje politike socialnega varstva, spremljanje stanja ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene se vodijo zbirke podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku.

(2) Zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka so zbirke, ki jih vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo centri za socialno delo in centralna zbirka podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku (centralna zbirka podatkov), ki jo vodi ministrstvo.

(3) Ministrstvo obdeluje osebne podatke iz zbirk podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku z enako vsebino kot centri za socialno delo ter je upravljavec in vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje centralno zbirko podatkov. Podatke, ki jih obdeluje, brezplačno pridobiva iz zbirk podatkov, ki jih vodijo in vzdržujejo centri za socialno delo.

60. člen (vsebina)

(1) Zbirke podatkov iz prejšnjega člena vsebujejo naslednje skupine podatkov o posamezniku, na katerega se nanaša pravica po tem zakonu in ki so potrebni za dosego namena iz prejšnjega člena:

1. osebno ime,
2. prebivališče,
3. državljanstvo,
4. EMŠO,
5. davčno številko,
6. številko transakcijskega računa,
7. podatke o dovoljenju za prebivanje tujca ali tujke (v nadaljnjem besedilu: tujec),
8. podatke o družinskih članih in podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja,
9. podatke o gospodinjstvu in članih gospodinjstva,
10. podatke o vrsti življenjske skupnosti,
11. podatke o šolanju in zaposlitvenem ter drugem statusu,
12. podatke o roditeljski pravici, poslovni sposobnosti, skrbništvu in smrti,
13. podatke o vključenosti in pravicah iz sistema socialnih zavarovanj,
14. podatke o zdravstvenem stanju in invalidnosti,
15. podatke o plačah ter drugih dohodkih in prejemkih,
16. podatke o premoženju oziroma premoženjskem stanju in njegovem gibanju,
17. podatke o udeležbi v gospodarskih družbah in drugih poslovnih subjektih,
18. podatke o davčnih obveznostih,
19. podatke o stanju izvršilnih postopkov v zvezi s preživninami,
20. podatke o prostostnih kaznih in vzgojnih ukrepih v teku,
21. podatke o socialnih stiskah in težavah posameznikov, družin in skupin prebivalstva,

22. podatke o stanovanjskih in bivalnih pogojih,
23. podatke o denarni socialni pomoči in varstvenem dodatku ter
24. podatke o soglasju k odpisu dolga, ki ga poda ministrstvo, pristojno za finance, in o odpisu dolga.

(2) O zakonitem zastopniku ali zakoniti zastopnici (v nadaljnjem besedilu: zakoniti zastopnik) posameznika, na katerega se nanaša pravica po tem zakonu, zbirke podatkov vsebujejo osebne podatke iz 1., 2., 3., 4., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka.

61. člen (pridobivanje podatkov)

(1) Podatki iz 60. člena tega zakona se zbirajo neposredno od posameznika za njega in za njegove družinske člane iz uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije, ter od drugih upravljavcev zbirk osebnih podatkov v skladu z drugim odstavkom tega člena in zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Posameznik, na katerega se nanaša pravica po tem zakonu, ali njegov zakoniti zastopnik je pristojnemu centru za socialno delo dolžan dati vse podatke, o katerih center za socialno delo vodi zbirke podatkov.

(2) Ministrstvo in centri za socialno delo brezplačno pridobivajo podatke za vlagatelja in njegove družinske člane po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, ki se ji izplačuje pravica po tem zakonu, stalno ali začasno prebivališče, državo bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, datum smrti, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva) ter podatke o lastništvu vozila in o vozilu iz evidence registriranih vozil (datum prve registracije vozila, podatki o lastniku, podatki o osebi, na katero je vozilo registrirano, pa ni lastnik vozila, podatki o vozilu),
2. Ministrstva za obrambo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, podatke o višini, obdobju upravičenosti in datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi,
3. Ministrstva za šolstvo in šport oziroma Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo oziroma izvajalcev vzgojne, izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatke o vključenosti vlagatelja in njegovih družinskih članov v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime vrtca ali osnovne šole ali srednje šole ali višje šole in obdobje vključenosti), identifikacijska številka izobraževalnega zavoda (šifra PRS), datum izpisa iz izobraževalnega zavoda, datum zaključka izobraževalnega programa, identifikacijska številka vzgojno-izobraževalnega oziroma višješolskega programa, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih),
4. Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo – podatke o vključenosti študentov ali študentk v izobraževalne programe (ime fakultet, obdobje vključenosti, naslov visokošolskega zavoda, vrsta visokošolskega zavoda, identifikacijska številka visokošolskega zavoda (šifra PRS), datum izpisa iz študijskega programa, datum zaključka študijskega programa, identifikacijska številka in naziv študijskega programa), podatek o statusu (študent),
5. centrov za socialno delo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in datumu izplačila porodniškega nadomestila, očetovskega nadomestila, nadomestila za nego in varstvo otroka, posvojiteljskega nadomestila, starševskega dodatka, dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno varstvo, delnega izplačila za izgubljeni dohodek, rejnine, plačilu dela rejniku, preživnin, podatke o sostarševstvu in o obdobju vključenosti v rejništvo,
6. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancu,

vključenem v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času), in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice) in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;
7. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje), podatke o višini, datumu upravičenosti in datumu izplačila nadomestila iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja iz evidence zavarovancev obveznega zdravstvenega zavarovanja ter podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
8. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) – podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave v evidenco in odjave iz nje ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in razlogih prenehanja izplačevanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti posameznih brezposelnih oseb, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost), podatke iz evidence oseb, vključenih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v tej evidenci), podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatke o datumu obravnave na komisiji, podatke o mnenju in predlogih ukrepov komisije ter predvideno trajanje začasne nezaposljivosti),
9. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o višini, obdobje upravičenosti in datumu izplačila nadomestil preživnine, podatke o izplačilih ob insolventnosti delodajalca,
10. Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS) – v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, podatke o dohodkih skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, ki se nanašajo na te dohodke, podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu ter podatke o vzdrževanih družinskih članih vlagatelja in njegovih družinskih članov, podatke o številkah TRR vlagatelja in njegovih družinskih članov v tujini,
11. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke o vrednosti nepremičnin (posplošena tržna vrednost po predpisu, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin iz registra nepremičnin), podatke o vrsti nepremičnine (dejanska raba parcele iz zemljiškega katastra, dejanska raba stavb in delov stavb iz katastra stavb), podatki o površini stanovanja,
12. upravnih enot – podatke o višini, obdobje upravičenosti in datumu izplačil materialnih pravic po predpisih o vojnih veteranih, žrtvah vojnega nasilja, vojnih invalidih (veteranski dodatek, invalidski dodatek, družinski dodatek),
13. Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij – podatke o začetku in izteku prestajanja kazni zapora za vlagatelja in njegove družinske člane na prestajanju kazni zapora ter podatke o začetku in izteku vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom za mladoletnike,
14. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke o lastništvu vodnih plovil vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu ter o vodnem plovilu,
15. okrajnih sodišč – podatke o lastništvu nepremičnin vlagatelja in njegovih družinskih članov,
16. Klirinško depotne družbe – računalniški izpis podatkov, vpisanih v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se nanašajo na posameznega imetnika ali imetnice nematerializiranih vrednostnih papirjev,
17. Slovenskega informacijskega sistema bonitet (SISBON) – podatke o vrsti posla (osebni računi z odobrenim izrednim limitom, izredni limit, posojila, kreditne kartice, poroštva drugim, druge terjatve), datum sklenitve posla, oznaka valute, znesek ob odobritvi, znesek anuitete ali obroka, vrsta anuitete ali obroka, odplačilna doba v mesecih, podatki o moratoriju, podatke o poslovnih dogodkih, ki vplivajo na potek posla (odplačilo dolga,

predčasno odplačilo, sprememba odplačilne dobe, sprememba obroka), podatke o poslovnih dogodkih, ki niso v skladu s pogodbo (odpoved posla zaradi neplačila dolga, neplačan zapadli dolg, blokiranje, deblokiranje),
18. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) – podatke o vrednosti lastniških deležev (matična številka zasebnika ali zasebnice (v nadaljnjem besedilu: zasebnik) ali pravne osebe, datum vpisa in izbrisa v Poslovni register Slovenije, pravnoorganizacijska oblika, davčna številka zasebnika ali pravne osebe, znesek osnovnega kapitala, lastniški delež osebe v gospodarski družbi ali zadrugi), podatek o višini dobička zasebnika in pravnih oseb, podatek o številki transakcijskega računa vlagatelja in njegovih družinskih članov, podatek o statusu računa (odprt, zaprt), datumu zaprtja računa,
19. Kapitalske družbe – podatke o višinah pokojninskih rent in odkupnih vrednosti, izplačanih v skladu z zakonom, ki ureja prvi pokojninski sklad Republike Slovenije in preoblikovanje pooblaščenih investicijskih družb,
20. Ministrstva za zdravje, Inštituta za varovanje zdravja in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju (podatke o duševnem zdravju in o odvisnosti) oziroma invalidnosti (kategorija) vlagatelja in njegovih družinskih članov,
21. lokalnih skupnosti – podatke o subvencijah, ki jih za opravljanje dejavnosti dodeljujejo lokalne skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, datum izplačila in namen pomoči) in podatke o pomočeh lokalnih skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, datum izplačila in namen pomoči),
22. sodnega in poslovnega registra – podatke o udeležbi vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu v gospodarskih družbah in drugih poslovnih subjektih,
23. kreditnih institucij – podatke o prometu na transakcijskih računih, podatke o višini sredstev na varčevalnih računih, podatke o višini depozitov, podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu, o lastništvu, vrednosti, nazivu in številu enot premoženja,
24. družb za upravljanje – podatke iz registra investicijskih kuponov, podatke o lastništvu investicijskih kuponov vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu, podatke o knjigovodski vrednosti enote premoženja oziroma čisti vrednosti sredstev, podatke o nazivu in številu enot premoženja,
25. borzno posredniških hiš – podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov vlagatelja in njegovih družinskih članov po tem zakonu, o lastništvu, vrednosti enote premoženja, podatke o nazivu in številu enot premoženja,
26. Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije – podatke o vrsti štipendije (kadrovska, Zoisova, Ad futura štipendija, štipendija za Slovence v zamejstvu oziroma Slovence po svetu), obdobje upravičenosti do štipendije.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena posameznikov, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.
(4) Center za socialno delo in ministrstvo lahko za odločanje o pravicah po tem zakonu po uradni dolžnosti pridobivata vse potrebne podatke, ki se štejejo za davčno tajnost.
(5) Ministrstvo lahko centralno zbirko podatkov na način in pod pogoji, ki jih določata zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakon, ki ureja davčni postopek, poveže z zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

62. člen (obdelovanje podatkov)

(1) Ministrstvo in centri za socialno delo lahko osebne podatke, o katerih vodijo zbirke podatkov po tem zakonu, in podatke, ki jih pridobivajo od upravljavcev zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega člena, obdelujejo samo za potrebe postopka odločanja in vodenja evidenc po tem zakonu, ministrstvo pa tudi za izvajanje centralnega izplačila, izvrševanje nadzora, spremljanje stanja, analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene. Uslužbenci ali uslužbenke ministrstva in centrov za socialno delo lahko dostopajo le do tistih osebnih podatkov, ki so potrebni za izvrševanje njihovih delovnih nalog.
(2) Ministrstvo lahko kot upravljavec centralne zbirke podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku primerja osebne podatke, pridobljene iz različnih

virov, z namenom nadzora nad dodeljevanjem pravice do denarne socialne pomoči in do varstvenega dodatka ter ugotovitve posreduje pristojnemu centru za socialno delo, ki začne postopek ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po uradni dolžnosti v skladu s tem zakonom.

(3) Inštitut za socialno varstvo brezplačno pridobiva podatke iz centralne zbirke podatkov in jih uporablja za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene v obliki, ki onemogoča identifikacijo posameznikov.

(4) Ministrstvo, DURS-u za potrebe ugotovitve in presoje dejstev v zvezi z vodenjem postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njegove z zakonom predpisane pristojnosti, na zahtevo v elektronski obliki posreduje podatke o osebah, ki so jim bile priznane pravice po tem zakonu, in sicer osebno ime, EMŠO te osebe, podatek o vrsti te pravice, podatek o višini zneska priznane pravice in obdobju priznanja te pravice. DURS-u se omogoči tudi neposredni elektronski vpogled v te podatke. DURS v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem elektronskem vpogledu v navedene podatke navede osebno ime in EMŠO osebe, katere podatke zahteva.

(5) Ministrstvo, Carinskemu uradu Republike Slovenije za potrebe ugotovitve in presoje dejstev v zvezi z vodenjem postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njegove z zakonom predpisane pristojnosti, po uradni dolžnosti v primeru izvršilnih postopkov po predpisih, ki urejajo splošni upravni postopek, posreduje podatke o osebah, ki so dolžne vrniti neupravičeno prejeta sredstva iz naslova denarnih socialnih pomoči ter varstvenega dodatka.

(6) Ministrstvu, pristojnemu za finance, ministrstvo za potrebe ugotovitve in presoje dejstev v zvezi z vodenjem postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njegove z zakonom predpisane pristojnosti, brezplačno po uradni dolžnosti posreduje podatke iz centralne zbirke podatkov, ki jih potrebuje za izdajo soglasja za odpis dolga iz naslova neupravičeno prejetih denarnih socialnih pomoči ter varstvenega dodatka, in sicer osebno ime, EMŠO te osebe, podatek o vrsti te pravice, podatek o višini zneska priznane pravice in obdobju priznanja te pravice, višino obresti od zneska neupravičeno prejete denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka do dne podaje predloga za soglasje k odpisu zneska neupravičeno prejete pravice, ter drugih socialno ekonomskih okoliščinah, ki vplivajo na odpis. Ministrstvu, pristojnemu za finance, se omogoči tudi neposredni elektronski vpogled v te podatke.

(7) Za potrebe uveljavljanja terjatev iz naslova denarnih socialnih pomoči in varstvenega dodatka v zapuščinskih postopkih lahko pristojni organi, ki zbirajo podatke za potrebe tega postopka in ga vodijo, brezplačno pridobivajo podatke iz centralne zbirke podatkov.

(8) Za potrebe odštetja zneska izredne denarne socialne pomoči iz 34.b člena tega zakona pri računu za opravljene pogrebne storitve lahko pogrebno podjetje iz centralne zbirke podatkov iz 60. člena tega zakona pridobi podatke o upravičenosti do socialno varstvenih pravic po tem zakonu. Pogrebno podjetje v zahtevi za posredovanje podatkov navede osebno ime in EMŠO osebe, ki je poskrbela za pogreb, in podatek o EMŠO osebe, ki je umrla. Pogrebno podjetje lahko podatke iz prejšnjega stavka pridobi od osebe, ki je poskrbela za pogreb, samo za namen iz tega odstavka in ga po pridobitvi podatka o upravičenosti do socialno varstvenih pravic po tem zakonu ne sme nadalje obdelovati.

63. člen (hramba in arhiv)

(1) Osebni podatki in dokumenti iz prvega odstavka 60. člena tega zakona se hranijo pet let po prenehanju pravice.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka se podatki in dokumenti arhivirajo, razen če ni z zakonom, ki ureja davčni postopek, drugače določeno.

64. člen (podzakonski akt)

Podrobnejša navodila o obliki obdelave podatkov in pravicah dostopa do zbirk podatkov iz 59. člena tega zakona predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

7. člen (način dokončanja postopkov za pridobitev denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka)

(1) Postopki za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po določbah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15 in 88/16).
(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopki ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka na podlagi vloženih vlog na prvi stopnji maja 2018 dokončajo po tem zakonu.
(3) Upravičenec, ki ima odločbo o priznanju pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, lahko ne glede na obdobje veljavnosti te odločbe pred potekom obdobja, za katerega mu je bila pravica priznana, v roku od 1. junija 2018 do 31. julija 2018 uveljavlja odmero teh pravic po tem zakonu.
(4) Za potrebe odločanja po prejšnjem odstavku se kot dan vložitve vloge šteje 31. maj 2018.

8. člen (uveljavitev in začetek uporabe zakona)

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. junija 2018. Osnovni znesek minimalnega dohodka, določen v spremenjenem 8. členu zakona, se uporablja od 1. januarja 2019. Do takrat se osnovni znesek minimalnega dohodka določi v višini 385,05 EUR.
(2) Do začetka uporabe tega zakona se uporablja Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15 in 88/16)

3.1. PRAVILNIK O NAČINU UGOTAVLJANJA PREMOŽENJA IN NJEGOVE VREDNOSTI PRI DODELJEVANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV TER O RAZLOGIH ZA ZMANJŠEVANJE V POSTOPKU DODELITVE DENARNE SOCIALNE POMOČI

Uradni list RS, št. 8/12, 99/15 in 5/18

2. člen

Upravičenec je ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pristojnemu centru za socialno delo dolžan sporočiti vse podatke o obstoju in vrednosti premoženja, ki ni razvidno iz uradnih evidenc in o tem priložiti dokaze, s katerimi razpolaga ali jih lahko pridobi.

3. člen

(1) Premoženje po tem pravilniku predstavlja vse nepremično premoženje, osebna in druga vozila, vodna plovila, lastniški deleži gospodarskih družb ali zadrug, vrednostni papirji, denarna sredstva na transakcijskem ali drugem računu, kadar ne predstavljajo dohodka skladno s prvim odstavkom 12. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10 in 40/11; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS), hranilne vloge in druga denarna sredstva (v nadaljnjem besedilu: prihranki) ter drugo premično premoženje, s katerim upravičenec razpolaga na dan vložitve vloge, v primeru pridobitve premoženja po vložitvi vloge do izdaje odločbe pa na dan pridobitve.
(2) V premoženje iz prejšnjega odstavka se ne šteje:
- premoženje, ki se po 18. členu ZUPJS ne šteje v premoženje,
- sredstva, ki jih je upravičencu podarila ali na drugačen način prepustila tretja oseba izključno za namen, ki je različen od preživljanja in ga je določila tretja oseba, kar center za socialno delo ugotovi iz ustrezne listine ali izjave stranke oziroma tretje osebe,
- drugo premično premoženje v vrednosti manjši od 9 osnovnih zneskov minimalnega dohodka.

4. člen

(1) Premoženje in njegova vrednost se ugotavlja iz:
- zadnje odločbe o odmeri davka od premoženja,
- odločbe o odmeri davka od prometa nepremičnin,
- odločbe o odmeri davka na dediščino,
- odločbe o odmeri davka na darila,
- uradnih evidenc subjektov, ki upravljajo s premoženjem.

(2) Če premoženje ni obdavčljivo ali odločba o odmeri davka še ni bila izdana ali ni dokončna, se premoženje in njegova vrednost ugotavlja iz:
- kupoprodajne pogodbe,
- sklepa o dedovanju,
- darilne pogodbe,
- drugega pravnega naslova, na podlagi katerega je upravičenec premoženje pridobil.

5. člen

(1) Kot vrednost motornega vozila v skladu z zakonom, ki ureja motorna vozila, se upošteva vrednost, ugotovljena iz baze podatkov rabljenih vozil (v nadaljnjem besedilu: baza podatkov).
(2) Baza podatkov je baza, ki jo izbere ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje.
(3) Pri ugotavljanju vrednosti vozila se upoštevajo osnovni podatki vozila, pridobljeni iz uradne evidence registriranih vozil.
(4) Pri ugotavljanju vrednosti vozila se upošteva leto prve registracije. Kot vrednost vozila se upošteva prodajna cena glede na število povprečno prevoženih kilometrov.
(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se kot vrednost novejših vozil, če v letu prve registracije v bazi podatkov še ni znana cena rabljenega vozila, upošteva zadnja veljavna maloprodajna cena v letu prve registracije.

6. člen

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena se šteje, da je vrednost osebnega avtomobila, ki je bilo prvič registrirano najmanj 10 let pred letom, v katerem upravičenec uveljavlja pravico iz javnih sredstev, in vrednost osebnega avtomobila s prostornino motorja do 1500 ccm, ki je bilo prvič registrirano najmanj 6 let pred letom, v katerem upravičenec uveljavlja pravico iz javnih sredstev, manjša od 28 osnovnih zneskov minimalnega dohodka. Njegova vrednost se zato ne ugotavlja.
(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za starodobna vozila.

6a. člen

(1) Vrednost lastniških deležev gospodarskih družb ali zadrug se ugotovi na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve iz evidence Javna objava letnih poročil.
(2) Vrednost lastniških deležev iz prejšnjega odstavka se izračuna po naslednji formuli:
VLD = A1 + B1 – C2 – Č2,
pri čemer je:
VLD – vrednost lastniških deležev;
A1 – znesek dolgoročnih sredstev;
B1 – znesek kratkoročnih sredstev;
C2 – znesek dolgoročnih obveznosti;
Č2 – znesek kratkoročnih obveznosti.
(3) Če stranka zatrjuje, da je vrednost lastniškega deleža gospodarske družbe ali zadruge različna od vrednosti ugotovljene na podlagi prejšnjega odstavka, lahko to dokazuje z izvedenskim mnenjem sodnega izvedenca.

7. člen

(1) Obstoj vrednostnih papirjev se ugotavlja iz izpisa stanja na računu vrednostnih papirjev

iz centralnega registra vrednostnih papirjev o vrsti in številu vrednostnih papirjev. Kot njihova vrednost se upošteva vrednost, ki jo centralna klirinška depotna družba jemlje kot osnovo za izračun nadomestila za vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev.

(3) Pri ugotavljanju vrednosti vodnega plovila se upoštevajo osnovni podatki vodnega plovila, pridobljeni iz uradne evidence vodnih plovil. Kot vrednost vodnega plovila se upošteva tržna vrednost, ki bi jo bilo mogoče pridobiti pri prodaji primerljivega istovrstnega vodnega plovila na trgu.

(4) Kadar ima upravičenec prihranke v tuji valuti, se kot njihova vrednost upošteva vrednost v eurih, izračunana po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan vložitve vloge.

(5) Vrednost drugega premoženja se ugotavlja iz potrdila drugega pristojnega organa ali organizacije, ki o posamezni vrsti premoženja ali pravici ali drugem dejstvu, vezanem na premoženje, vodi uradno evidenco, ali iz druge javne listine.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se vrednost nepremičnine, ki ima status kulturnega spomenika po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, upošteva v višini 80 % vrednosti pridobljene od pristojnega organa.

8. člen

Če premoženja oziroma njegove vrednosti ni mogoče ugotoviti na način iz 4., 5., 6., 6.a ali 7. člena tega pravilnika, se ugotovi z izjavo stranke ali z drugimi dokazi, v skladu s splošnim upravnim postopkom.

9. člen

Kot vrednost premoženja se upošteva njegova vrednost na dan vložitve vloge, v primeru pridobitve premoženja po vložitvi vloge do izdaje odločbe, pa na dan pridobitve, oziroma vrednost, ki je razvidna iz listin iz 4. člena tega pravilnika.

10. člen

Denarna socialna pomoč se ne zmanjša, kadar ima posameznik ali družina (v nadaljnjem besedilu: oseba) v lasti eno stanovanje ali stanovanjsko hišo (v nadaljnjem besedilu: stanovanje), v katerem oseba živi, in katerega vrednost je višja od vrednosti primernega stanovanja, a ne presega ali dosega višine 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka.

11. člen

(1) Center za socialno delo lahko odloči, da se denarna socialna pomoč ne dodeli ali se dodeli v nižjem znesku osebi, za katero se ugotovi, da ji je dohodek v višini minimalnega dohodka v celoti ali delno zagotovljen, ker živi z osebami oziroma mu pri preživljanju pomagajo osebe, ki niso osebe po ZUPJS, ali je njeno preživetje zagotovljeno na drug način.

(2) Šteje se, da je preživetje upravičencu zagotovljeno na drug način, kadar je upravičencu v celoti zagotovljeno preživljanje na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju ali na podlagi drugega pravnega naslova.

12. člen

(1) Mesečna vrednost osnovne oskrbe se upošteva v razmerju do minimalnega dohodka, ki bi upravičencu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

(2) Kadar je upravičencu preživetje zagotovljeno v celoti, se šteje, da mu je zagotovljena osnovna oskrba v mesečni vrednosti 100 % minimalnega dohodka, ki bi mu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

(3) Kadar je upravičencu zagotovljeno bivanje, se šteje, da mu je zagotovljena osnovna oskrba v mesečni vrednosti 15 % minimalnega dohodka, ki bi mu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

(4) Kadar je upravičencu zagotovljena prehrana, se šteje, da mu je zagotovljena osnovna oskrba v mesečni vrednosti 40 % minimalnega dohodka, ki bi mu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

(5) Kadar zavezanec po predpisih o dohodnini za upravičenca, ki ni oseba po ZUPJS, v skladu s predpisi o dohodnini uveljavlja olajšave za vzdrževanega otroka oziroma

vzdrževanega družinskega člana, se šteje, da je upravičencu zagotovljeno bivanje in prehrana v mesečni vrednosti 55 % minimalnega dohodka, ki bi mu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

(6) Kadar se upravičenec nahaja v bolnišnici, na zdravljenju ali rehabilitaciji, se šteje, da mu je zagotovljena osnovna oskrba v višini 40 % minimalnega dohodka, ki bi mu pripadal, če ne bi imel drugih dohodkov.

13. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se šteje, da je upravičencu zagotovljena osnovna oskrba v nižji mesečni vrednosti, kot je določena v prejšnjem členu, če tako ugotovi pristojni center za socialno delo.

4. ZAKON O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS)

Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ in 75/17

2. člen

Pravice iz javnih sredstev po tem zakonu se uveljavljajo po načelih enotnosti, pravične razdelitve javnih sredstev, ekonomičnosti, ciljne usmerjenosti prejemkov in po načelu spoštovanja človekovega dostojanstva.

3. člen

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. izvajalka ali izvajalec (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) – vrtec pri znižanju plačila vrtca; vzgojno-izobraževalni zavod pri subvenciji malice za učence in dijake in pri subvenciji kosila za učence; lastnik stanovanja pri subvenciji najemnine neprofitnega najemnega stanovanja, namenskega najemnega stanovanja, bivalne enote; lastnik pri subvenciji tržnega najemnega ali hišniškega stanovanja; izvajalec socialnovarstvenih storitev pri oprostitvi plačil socialnovarstvenih storitev; občina pri prispevku k plačilu sredstev, namenjenih plačilu družinskega pomočnika;
2. upravičenka ali upravičenec (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) – oseba, ki je upravičena do posamezne pravice iz javnih sredstev sama ali skupaj z drugimi osebami;
3. pravica iz javnih sredstev – pravica, ki je odvisna od materialnega položaja osebe, o kateri po tem zakonu odločajo centri za socialno delo in ki se izplačuje iz proračuna države ali lokalne skupnosti;
4. oseba – oseba, katere materialni položaj se upošteva po tem zakonu in je stranka v postopku;
5. vlagateljica ali vlagatelj (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) – oseba, ki vloži vlogo za uveljavljanje pravice iz javnih sredstev, do katere je upravičena sama ali skupaj z drugimi osebami oziroma je na vlogi navedena kot vlagatelj;
6. štipendistka ali štipendist (v nadaljnjem besedilu: štipendist) – upravičenec do državne štipendije;
7. program – vzgojni, izobraževalni ali študijski program;
8. sprememba vrste periodičnih dohodkov – izguba ali začetek prejemanja plače skupaj z regresom, nadomestila plače, pokojnine, nadomestila in drugih dohodkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja, starševskega dodatka, preživnine, delnega plačila za izgubljeni dohodek, nadomestila za invalidnost in sprememba dohodka zaradi dela za najmanj polovični oziroma polni delovni čas;
9. meja socialne varnosti – znesek, ki mora po predpisu, ki določa merila za oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev, ostati osebam, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja po tem zakonu za preživljanje po plačilu prispevka za opravljeno storitev;

10. letne pravice – pravice, pri katerih se praviloma upošteva dohodek v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge (otroški dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, subvencija malice za učence in dijake ter subvencija kosila za učence).

4. člen

(1) Pravica iz javnih sredstev se dodeli, kadar dohodek osebe ne dosega meje dohodkov, ki jo za posamezno pravico iz javnih sredstev določa ta zakon, in kadar so izpolnjeni tudi drugi pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo posamezno pravico.
(2) Višina pravice iz javnih sredstev je določena s predpisi, ki urejajo posamezno pravico iz javnih sredstev, če ni s tem zakonom določeno drugače.

5. člen

Centri za socialno delo odločajo po tem zakonu o pravici do naslednjih denarnih prejemkov:
1. otroškega dodatka po zakonu, ki ureja družinske prejemke (v nadaljnjem besedilu: otroški dodatek);
2. denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: denarna socialna pomoč);
3. varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: varstveni dodatek);
4. državne štipendije po zakonu, ki ureja štipendiranje (v nadaljnjem besedilu: državna štipendija).

6. člen

Centri za socialno delo odločajo po tem zakonu o pravici do naslednjih subvencij in plačil:
1. znižanju plačila za programe vrtcev po zakonu, ki ureja predšolsko vzgojo (v nadaljnjem besedilu: znižano plačilo vrtca);
2. dodatni subvenciji malice za učence in dijake po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija malice za učence in dijake);
3. subvenciji kosila za učence po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija kosila za učence);
5. oprostitvi plačil socialnovarstvenih storitev po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev);
6. prispevku k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: prispevek k plačilu družinskega pomočnika);
7. subvenciji najemnine neprofitnega najemnega stanovanja, namenskega najemnega stanovanja, bivalne enote, tržnega najemnega in hišniškega stanovanja po zakonu, ki ureja stanovanjska razmerja (v nadaljnjem besedilu: subvencija najemnine);
8. pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev);
9. pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za državljane Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovanci iz drugega naslova po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje).

II. VRSTNI RED UVELJAVLJANJA PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

7. člen

Denarne prejemke iz 5. člena tega zakona vlagatelj uveljavlja po naslednjem vrstnem redu:
1. otroški dodatek;
2. denarna socialna pomoč;
3. varstveni dodatek;
4. državna štipendija.

8. člen

(1) Če vlagatelj ne upošteva vrstnega reda iz prejšnjega člena, ga center za socialno delo opozori na vrstni red in na posledice njegovega neupoštevanja.
(2) Če vlagatelj kljub opozorilu na vlogi uveljavlja denarni prejemek iz 5. člena tega zakona v nasprotju z vrstnim redom iz prejšnjega člena, ga center za socialno delo upošteva v višini, kot če bi bil ta denarni prejemek dodeljen.
(3) Obličnost in rok za opozorilo, navedeno v prejšnjem odstavku, določi minister, pristojen za socialno varstvo, v podzakonskem aktu, ki bo sprejet za izvedbo zakona.

III. NAČIN UGOTAVLJANJA MATERIALNEGA POLOŽAJA

9. člen

Pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo s tem zakonom določene osebe, njihov dohodek in premoženje, razen za ugotavljanje dohodka pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka v skladu z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke in za ugotavljanje dohodka pri ugotavljanju upravičenosti do subvencije najemnine, kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, glede katerih se uporablja zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke.

1. Osebe, ki se upoštevajo poleg vlagatelja

10. člen

(1) Poleg vlagatelja se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo naslednje osebe:
1. zakonec oziroma oseba, s katero vlagatelj živi v zunajzakonski skupnosti, ki je po predpisu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero vlagatelj živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti;
2. otroci in pastorki, ki so jih vlagatelj ali oseba iz prejšnje točke dolžni preživljati po zakonu.
(2) Če je vlagatelj oseba iz 2. točke prejšnjega odstavka, se poleg njega pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo:
1. starši oziroma eden izmed staršev, ki mu je vlagatelj dodeljen v varstvo in vzgojo, in oseba, s katero eden izmed staršev živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti, ki je po predpisu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti;
2. bratje in sestre oziroma pastorki, ki so jih osebe iz prejšnje točke dolžne preživljati po zakonu, ki ureja družinska razmerja.
(3) Če starši vlagatelja iz prejšnjega odstavka ne živijo v zakonski oziroma zunajzakonski skupnosti oziroma v registrirani istospolni partnerski skupnosti, se pri ugotavljanju materialnega položaja vlagatelja upošteva le tisti izmed staršev kot se starši sporazumejo oziroma kateremu je bil vlagatelj dodeljen v varstvo in vzgojo. Upošteva se tudi oseba, s katero tisti od staršev, kot se starši sporazumejo oziroma kateremu je bil vlagatelj dodeljen v varstvo in vzgojo, živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti, ki je po predpisu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti.
(4) Ne glede na sporazum o preživljanju, ki ga ima oseba iz 2. točke prvega odstavka tega člena sklenjenega z obema staršema ali z enim od staršev, če je drugi umrl ali je neznan, se pri ugotavljanju materialnega položaja, osebe upoštevajo v skladu z drugim odstavkom tega člena.
(5) Domneva se, da med dvema osebama, ki nista sklenili zakonske zveze, obstaja zunajzakonska skupnost, ne glede na njen čas trajanja, če se jima je rodil skupni otrok ali sta posvojili otroka in ne gre za enostarševsko družino, in ni razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska skupnost neveljavna.
(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko oseba izpodbija zakonsko domnevo obstoja zunajzakonske skupnosti, tako da dokazuje, da ne živi v zunajzakonski skupnosti.
(7) V primeru iz prejšnjega odstavka mora center za socialno delo sam rešiti predhodno

vprašanje obstoja zunajzakonske skupnosti.

(8) Za enostarševsko družino po tem zakonu se šteje skupnost enega izmed staršev z otroki, kadar je drugi od staršev umrl in otrok po njem prejemkov za preživljanje ne prejema ali je drugi izmed staršev neznan ali kadar otrok po drugem izmed staršev prejemkov za preživljanje dejansko ne prejema.

(9) Če je vlagatelj iz drugega odstavka tega člena poročen ali živi v zunajzakonski skupnosti ali postane roditelj ter skrbi za otroka, se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo:

1. zakonec oziroma oseba, s katero vlagatelj živi v zunajzakonski skupnosti, ki je po predpisu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;
2. oseba, s katero vlagatelj živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
3. otroci in pastorki, ki so jih vlagatelj ali oseba iz prejšnje točke dolžni preživljati po zakonu.

(10) Če se starši skladno s predpisi, ki urejajo zakonsko zvezo in družinska razmerja, sporazumejo, da imajo oziroma obdržijo varstvo in vzgojo otroka, se otrok pri ugotavljanju materialnega položaja upošteva pri tistem izmed staršev, kot se sporazumejo starši. Če se starši o tem ne sporazumejo, se otrok upošteva pri tistem izmed staršev, pri katerem ima prijavljeno stalno prebivališče. Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka se ob skupnem varstvu in vzgoji otroka višina minimalnega dohodka za otroka določi v polovični višini merila, ki mu pripada skladno z določbami zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

(11) Samska oseba je vlagatelj po tem zakonu, kadar se pri ugotavljanju njegovega materialnega položaja po tem zakonu ne upoštevajo druge osebe.

(12) Za potrebe ugotavljanja upravičenosti do subvencije najemnine se upoštevajo najemnik in osebe, navedene v najemni pogodbi.

2. Osebe, ki se ne upoštevajo

11. člen

Pri ugotavljanju materialnega položaja osebe se ne upoštevajo naslednje osebe:

1. otroci, ki ob razvezi zakonske zveze ali zunajzakonske skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, niso bili zaupani v vzgojo in varstvo vlagatelju ali osebi, s katero vlagatelj živi v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;
2. otroci in pastorki, ki se poročijo ali živijo v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali postanejo roditelji ter skrbijo za otroka;
3. zakonec osebe, ki v življenjski skupnosti ni več dejansko povezan z družino in je začet postopek za razvezo zakonske zveze ali pogrešani zakonec;
4. polnoletna oseba, dokler so jo starši skladno s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, dolžni preživljati in ki v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so začeti ali tečejo postopki skladno s predpisi, ki urejajo nasilje v družini, ni več dejansko povezana z njimi;
5. osebe, ki so v institucionalnem varstvu in so delno ali v celoti oproščene plačila storitve, razen kadar uveljavljajo oprostitev plačila te storitve;
6. otroci ali polnoletne osebe, ki so nameščene v rejniško družino na podlagi odločbe o namestitvi otroka v rejniško družino;
7. otroci, ki imajo podaljšano roditeljsko pravico;
8. mladoletna oseba, ki je brez staršev, ker so ti umrli, ali ker v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so sproženi ali že tečejo postopki v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje nasilja v družini, ni več dejansko povezana z njimi.

3. Dohodek, ki se upošteva

12. člen

(1) V dohodek, ki se upošteva, se štejejo dohodki in prejemki vseh oseb, in sicer:
1. obdavčljivi dohodki po zakonu, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine;
2. pokojninske rente in odkupne vrednosti, izplačane skladno z zakonom, ki ureja prvi pokojninski sklad Republike Slovenije in preoblikovanje pooblaščenih investicijskih družb, ter dodatne starostne pokojnine na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
3. dohodki, razen povračil stroškov, prejeti na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka;
4. preživnina, nadomestilo preživnine in drugi prejemki, prejeti na podlagi izvršilnega pravnega naslova z namenom kritja življenjskih stroškov, pri otrocih in pastorkih iz 2. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona pa do višine minimalnega dohodka, ki bi jim pripadala po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke, če ne bi imeli drugih dohodkov;
5. nagrada skrbniku skladno z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja;
6. plačilo dela rejniku, ki se izplačuje iz proračuna skladno z zakonom, ki ureja rejniško dejavnost;
7. starševski dodatek;
8. otroški dodatek brez dodatka za enostarševsko družino in brez dodatka za otroka, ki ni vključen v vrtec, zmanjšan za 20 % višine otroškega dodatka za prvega otroka iz prvega dohodkovnega razreda;
9. denarna socialna pomoč, razen izredna denarna socialna pomoč;
10. varstveni dodatek;
11. državna štipendija, zmanjšana za znesek, ki je enak dodatku za bivanje, dodatku za uspeh ter dodatku za štipendiste s posebnimi potrebami;
12. dodatek za aktivnost po predpisih, ki urejajo zaposlovanje;
13. dodatek k pokojnini po zakonu, ki ureja zagotavljanje socialne varnosti slovenskim državljanom, ki so upravičeni do pokojnin iz republik nekdanje SFRJ;
14. rente iz življenjskega zavarovanja po zakonu, ki ureja zavarovalništvo;
15. veteranski dodatek po zakonu, ki ureja področje vojnih veteranov;
16. invalidski dodatek in družinski dodatek po zakonu, ki ureja področje vojnih invalidov, ter nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb;
17. sredstva za nego in pomoč ter druge oblike denarnih nadomestil, ki jih dobiva oseba, za katero skrbi oseba, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja, v polovični višini prejetih sredstev;
18. prejemki za delo pripornikov in obsojencev;
19. pomoči v obliki denarnih sredstev, ki jih socialno ali drugače ogrožene osebe prejmejo od organizacij, ki imajo skladno z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega ali zdravstvenega varstva, in od organizacij, ki imajo skladno z zakonom, ki ureja invalidske organizacije, status invalidske organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju invalidskega varstva, namenjene za preživetje, zmanjšane za višino minimalnega dohodka, ki bi pripadal posamezni osebi, če ne bi imela drugih dohodkov, kot ga določa zakon, ki ureja socialnovarstvene prejemke, razen pomoči v obliki denarnih sredstev, za katere dajalec sredstev opredeli namen porabe;
20. pomoči v obliki denarnih sredstev, ki jih pomoči potrebne osebe prejmejo od dobrodelnih ustanov, katerih ustanovitev in poslovanje sta skladna z zakonom, ki ureja ustanove, namenjene za preživetje, zmanjšane za višino minimalnega dohodka, ki bi pripadal posamezni osebi, če ne bi imela drugih dohodkov, kot ga določa zakon, ki ureja socialnovarstvene prejemke, razen pomoči v obliki denarnih sredstev, za katere dajalec sredstev opredeli namen porabe;
21. plačila za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev, ki so namenjena vodenju knjigovodstva v povezavi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena z zakonom, ki ureja dohodnino;

22. dohodki, prejeti na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi, razen nadomestila plače oziroma izgubljeni zaslužek ter razen dohodkov za čas opravljanja vojaške službe (v miru ter v izrednem in vojnem stanju);
23. dohodki, prejeti na podlagi pogodbe o službi v Civilni zaščiti, razen nadomestila plače;
24. obdavčljivi dohodki po zakonu, ki ureja davke na dobitke pri klasičnih igrah na srečo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ter prispevka k plačilu družinskega pomočnika upoštevajo tudi naslednji dohodki:

1. dediščine;
2. volila;
3. izplačila, ki jih prejme fizična oseba na podlagi zavarovanja za primer bolezni, poškodbe ali invalidnosti, katerega zakon, ki ureja zavarovalništvo, ne določa kot obvezno zavarovanje;
4. drugi dohodki po zakonu, ki ureja dohodnino, ne glede nato, ali so oproščeni plačila dohodnine, razen:

- subvencije, ki se v skladu s posebnimi predpisi izplačujejo iz proračuna za določene namene, razen subvencij, ki jih posameznik prejme v zvezi z doseganjem dohodkov iz dohodka iz zaposlitve, dejavnosti, osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjskih pravic in kapitala;
- subvencija, ki pripada mladi družini kot spodbuda za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja po zakonu, ki ureja nacionalno stanovanjsko varčevalno shemo in subvencije mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja;
- enkratne denarne pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, zakonu, ki ureja obrambo, in zakonu, ki ureja notranje zadeve;
- enkratna solidarnostna pomoč, ki jo izplača sindikat svojim članom z namenom nudenja materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti ter v primerih reševanja izjemnih razmer (kot so smrt, naravne in druge nesreče), če je izplačana pod pogoji, ki so določeni z aktom, ki ga sprejme reprezentativni sindikat na ravni države;
- povračila škode za sredstva, ki jih je zavezanec dal na razpolago za obrambne potrebe in za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu z zakonom, ki ureja obrambo, zakonom, ki ureja materialno dolžnost in zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi nesrečami;
- dohodki, povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, ki jih kot izjeme določi minister, pristojen za socialne zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, in ki ne predstavljajo dohodka oziroma nadomestila za izpad dohodka, ampak so namenjeni povračilu stroškov, povezanih z opravljanjem dejavnosti;
- štipendije in drugi prejemki, izplačani osebi, ki je vpisana kot učenka ali učenec (v nadaljnjem besedilu: učenec), dijakinja ali dijak (v nadaljnjem besedilu: dijak) ali študentka ali študent (v nadaljnjem besedilu: študent), v zvezi z izobraževanjem ali usposabljanjem na podlagi posebnih predpisov, in sicer iz proračuna ali sklada, ki je financiran iz proračuna in od navedenih prejemkov, ki jih financira tuja država ali mednarodna organizacija oziroma izobraževalna, kulturna ali znanstveno-raziskovalna ustanova, razen prejemkov, ki so prejeti kot nadomestilo za izgubljeni dohodek ali v zvezi z opravljanjem dela oziroma storitev;
- prejemki, izplačani za kritje šolnine in stroškov prevoza ter prebivanja osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, ki jih izplača pristojni organ za zaposlovanje, ustanova, ustanovljena z namenom štipendiranja, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom;
- prejemki, ki so namenjeni plačilu izobraževanja ali usposabljanja;
- prejemki, namenjeni pokritju stroškov prehrane med delom in prevoza na delo ter stroški v skladu z 2., 3., 4. in 5. točko 107. člena in četrtim odstavkom 108. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 33/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 –

odločba US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 71/12 – odločba US, 75/12, 94/12 in 52/13).

(3) Podrobnejšo opredelitev podatkov o dohodkih iz 1. točke prvega odstavka tega člena, ki jih zagotavlja Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS), določi minister, pristojen za socialno varstvo, ob predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance.

(4) Neprejemanje prejemkov iz 4. točke prvega odstavka tega člena se ugotavlja zlasti s predlogom za izvršbo, potrdilom sodišča o njegovi vložitvi, sklepom o izvršbi, z dokazilom o neuspeli izvršbi ali s potrdilom pristojnega ministrstva, da je začel teči postopek za izterjavo iz tujine.

(5) Če v primeru iz 17. točke prvega odstavka tega člena oseba dokaže, da nego in pomoč nudi v nižji vrednosti, se kot dohodek upošteva višina sredstev v polovični višini teh sredstev.

(6) Dohodki in prejemki iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo po zmanjšanju za normirane stroške oziroma dejanske stroške, priznane po zakonu, ki ureja dohodnino, ter za davke in obvezne prispevke za socialno varnost, odtegnjene od teh dohodkov in prejemkov.

(7) Pri ugotavljanju materialnega položaja se ne upošteva osebe, ki je neutemeljeno opustila uveljavljanje pravice do dohodkov iz prvega odstavka tega člena, ki bi vplivali na socialno-ekonomski položaj te osebe ali drugih oseb, ki se poleg nje upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja, kljub temu pa se pri uveljavljanju pravic po tem zakonu upoštevajo njeni dohodki in premoženje. V dohodke iz prejšnjega stavka se ne štejejo pravice po tem zakonu.

4. Zmanjšanje dohodka

13. člen

(1) Pri ugotavljanju upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev se dohodek zmanjša za:

1. izplačane preživnine; sredstva, ki jih od osebe (kot preživninskega zavezanca) izterja preživninski sklad iz naslova izplačanega nadomestila preživnine oziroma sredstva, ki jih je oseba sama plačala skladu iz tega naslova za leto, v katerem se upošteva dohodek pri uveljavljanju pravic po tem zakonu; in za druge prejemke, izplačane na podlagi izvršilnega pravnega naslova z namenom kritja življenjskih stroškov, vendar največ v višini izvršilnega pravnega naslova;
2. periodične dohodke, ki jih je oseba nehala prejemati in ni začela prejemati drugih periodičnih dohodkov.

(2) Periodični dohodki iz 2. točke prejšnjega odstavka so: plače, pokojnine, preživnine, rente in drugi dohodki, ki jih oseba prejema v enakih ali podobnih zneskih v enakih ali podobnih časovnih obdobjih.

(3) Oseba mora prenehanje prejemanja dohodkov iz 2. točke prvega odstavka tega člena dokazati.

5. Dohodek iz dejavnosti

14. člen

(1) Če je oseba dejavnost šele začela opravljati, se kot njen mesečni dohodek iz dejavnosti upošteva dohodek v višini 75 % bruto minimalne plače.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko oseba izpodbija zakonsko domnevo upoštevanja dohodka iz dejavnosti v višini 75 % bruto minimalne plače tako, da dokazuje, da izkazuje dohodek iz dejavnosti v višini, različni od 75 % bruto minimalne plače.

(3) Ob boleznih, invalidnosti ali drugih osebnih okoliščinah, na katere oseba ni mogla vplivati oziroma jih ni mogla preprečiti, zaradi česar kmetijsko oziroma gozdno zemljišče ni obdelovano, se šteje, da dohodka iz kmetijske dejavnosti ni oziroma ni bilo, če oseba dokaže, da dohodka s prodajo ali z oddajo v najem ali zakup kmetijskega oziroma gozdnega zemljišča Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ali drugi pravni ali fizični osebi ni mogla pridobiti.

(4) Nezmožnost obdelovanja zemljišča iz prejšnjega odstavka ugotavlja invalidska komisija Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Starost nad 63 let za ženske in nad 65 let za moške se šteje za utemeljen razlog uveljavljanja nezmožnosti obdelovanja zemljišča.

6. Način upoštevanja dohodka

15. člen

(1) Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev, prispevka k plačilu družinskega pomočnika, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in do pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje se dohodek upošteva na način in glede na obdobje, določeno skladno z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke.
(2) Pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka, znižanega plačila vrtca in državne štipendije se upošteva dohodek v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge, razen dohodkov iz 4., 8., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 12. člena tega zakona, ki se vedno upoštevajo kot tekoči dohodki.
(3) Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo podatki iz odločb o odmeri dohodnine in podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine ali dohodnine od dohodka iz dejavnosti, podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov, in podatki, potrebni za izračun akontacije dohodnine. Pri ugotavljanju upravičenosti do pravice iz javnih sredstev se primarno uporabijo podatki iz odločb o odmeri dohodnine in podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine ali dohodnine od dohodka iz dejavnosti za preteklo leto.
(4) Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo tudi podatki iz uradnih evidenc centrov za socialno delo in drugih upravljavcev zbirk podatkov, ki vodijo uradne evidence o izplačanih dohodkih oziroma pravicah iz javnih sredstev, in druga dokazila skladno z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.
(5) Kadar v času odločanja o pravicah iz drugega odstavka tega člena podatki za preteklo leto še niso na voljo, se upoštevajo podatki iz odločb o odmeri dohodnine in podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine ali dohodnine od dohodka iz dejavnosti za predpreteklo leto, preračunani na raven preteklega koledarskega leta, tako da se povečajo za rast neto povprečne plače na zaposlenega v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z istim obdobjem predpreteklega leta.
(6) Če oseba v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge ni imela dohodkov, ima pa jih v tekočem koledarskem letu, se pri določitvi mesečnega dohodka upoštevajo njeni tekoči dohodki. Tekoči dohodki se upoštevajo tako, da se pomnožijo s količnikom, ki se izračuna iz razmerja med neto povprečno plačo na zaposlenega v obdobju januar–december preteklega leta in zadnjo neto povprečno plačo na zaposlenega v mesecu izplačila tekočega dohodka. Tekoči dohodki se ugotavljajo na podlagi podatkov iz obračunov davčnega odtegljaja ali drugih dokazil izplačevalcev dohodka. Če podatki iz obračunov davčnega odtegljaja ali drugih dokazil izplačevalcev dohodka niso na voljo, se upoštevajo podatki iz dokazil, ki jih predloži oseba.
(7) Kadar je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da je prišlo do spremembe vrste periodičnega dohodka, ker oseba določenega periodičnega dohodka ne prejema več ali prejema drugo vrsto periodičnega dohodka, se periodični dohodek, ki ga ne prejema več, ne upošteva, upošteva pa se morebitni novi periodični dohodek na način kot velja za upoštevanje tekočih dohodkov.
(8) Ne glede na drugi odstavek tega člena se pri upravičencih do denarne socialne pomoči upoštevajo le njihovi tekoči dohodki, ne glede na to, ali so v preteklem letu imeli periodične dohodke iz 8. točke 3. člena tega zakona.
(9) Tekoči dohodki so periodični dohodki iz 8. točke 3. člena tega zakona, ki jih oseba v preteklem letu ni imela, ima pa jih izplačane v mesecu pred mesecem vložitve vloge, razen če je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da jih je začela prejemati v mesecu vložitve vloge, preračunani na letno raven, in dohodki iz 4., 8., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 12. člena tega zakona, ki se upoštevajo v višini, kakršna velja

ali bo veljala z začetkom priznanja pravice.

(10) Podrobnejši način upoštevanja dohodkov pri ugotavljanju upravičenosti do pravic iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za socialne zadeve.

7. Povečanje dohodka

16. člen

(1) Dohodek, ugotovljen po prejšnjih členih, se poveča za fiktivno ugotovljen dohodek v višini:

1. posredno ugotovljenega dohodka in prejemka, ko se ugotovi, da oseba v določeni višini plačuje za blago ali storitve, česar z ugotovljenim dohodkom ne bi zmogla;
2. fiktivno določenega dohodka zaradi upoštevanja premoženja skladno z 19. členom tega zakona;
3. pravice iz javnih sredstev, do katere je oziroma bi bila oseba upravičena, če jo je oziroma bi jo skladno z vrstnim redom iz 7. člena tega zakona uveljavljala pred uveljavljanjem pravice iz javnih sredstev, ki jo uveljavlja;
4. denarne socialne pomoči, ki bi jo prejemala oseba iz 10. člena tega zakona, če pri njej ne bi bil ugotovljen krivdni razlog skladno z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

(2) Določba 2. in 4. točke prejšnjega odstavka ne velja pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

(3) Dohodki iz 1., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena se upoštevajo na letni ravni, razen pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, ko se ti dohodki upoštevajo po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke.

(4) Pri upoštevanju državne štipendije po 3. točki prvega odstavka tega člena se upošteva višina državne štipendije, kot je določena v 11. točki prvega odstavka 12. člena tega zakona.

8. Premoženje, ki se upošteva

17. člen

(1) V premoženje osebe se šteje:

1. nepremično premoženje;
2. osebna in druga vozila;
3. vodna plovila;
4. lastniški deleži gospodarskih družb ali zadrug;
5. vrednostni papirji;
6. denarna sredstva na transakcijskem ali drugem računu, kadar ne predstavljajo dohodka skladno s prvim odstavkom 12. člena tega zakona, ki se po tem zakonu upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja, hranilne vloge in druga denarna sredstva po izjavi posameznika;
7. drugo premično premoženje.

(2) Pri ugotavljanju velikosti primernega stanovanja iz 1. točke prejšnjega odstavka se upošteva število oseb, ki imajo na naslovu tega stanovanja stalno prebivališče in na tem naslovu tudi dejansko prebivajo. Primerna velikost stanovanja je 2-kratnik največje površine, določene s predpisom, ki ureja dodelitev neprofitnega stanovanja v najem, pri kateri ni plačila lastne udeležbe in varščine. Če je uporabna površina stanovanja večja od uporabne površine primernega stanovanja, se kot premoženje upošteva razlika med posplošeno tržno vrednostjo tega stanovanja, izračunana po metodologiji množičnega vrednotenja nepremičnin in vrednostjo primernega stanovanja. Vrednost primernega stanovanja se izračuna tako, da se velikost primernega stanovanja pomnoži z vrednostjo m2 stanovanja glede na posplošeno tržno vrednost stanovanja. Vrednost m2 stanovanja glede na posplošeno tržno vrednost tega stanovanja se izračuna tako, da se posplošena tržna vrednost stanovanja deli z m2 uporabne površine tega stanovanja. Podatki o posplošeni tržni vrednosti stanovanja in

podatki o m2 uporabne površine stanovanja se pridobijo iz zbirke podatkov, ki vsebuje podatke o vrednosti nepremičnin.

(3) Podatki o lastnikih premoženja iz prvega odstavka tega člena, razen premoženja iz 6. in 7. točke, se pridobivajo iz javnih zbirk podatkov in dokazil, ki jih predloži oseba. Kot vrednost premoženja iz 2., 3. in 5. točke prejšnjega odstavka se upošteva primerljiva tržna vrednost istovrstnega premoženja. Vrednost tega premoženja se ugotavlja na način, kot ga podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

(4) Kot vrednost lastniških deležev gospodarskih družb ali zadrug iz 4. točke prvega odstavka tega člena se upošteva njihova tržna vrednost. Vrednost tega premoženja se ugotavlja na način, kot ga podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

(5) Pri vrednostnih papirjih iz 5. točke prvega odstavka tega člena, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in njihova tržna vrednost ni znana, se upošteva njihova knjigovodska vrednost.

9. Premoženje, ki se ne upošteva

18. člen

(1) V premoženje se ne štejejo:

1. stanovanje ali stanovanjska hiša (v nadaljevanju stanovanje), v katerem oseba dejansko prebiva in ima prijavljeno stalno prebivališče, do vrednosti primernega stanovanja;
2. osebni avtomobili oziroma enosledna vozila do vrednosti 28-kratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka, določenega s predpisi, ki urejajo socialnovarstvene prejemke, za vsak avtomobil oziroma enosledno vozilo, in osebno vozilo, prilagojeno prevozu težko gibalno oviranih oseb;
3. premoženje, za katerega ima oseba kot najemojemalec sklenjen finančni najem ali poslovni najem (leasing);
4. predmeti, ki so po predpisih, ki urejajo izvršbo, izvzeti iz izvršbe, razen gotovine;
5. poslovni prostori in poslovne stavbe, drugi objekti in premično premoženje, ki ga vlagatelj ali druga oseba, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja, uporablja za oziroma pri pridobivanju dohodka iz dejavnosti, dokler ta dohodek iz dejavnosti mesečno dosega vsaj višino 75 % bruto minimalne plače;
6. kmetijsko, vodno in gozdno zemljišče, ki daje dohodek, ki se po tem zakonu upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja;
7. sredstva iz naslova dodatnega pokojninskega zavarovanja, vpisana na osebnem računu zavarovanca pri skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja oziroma pri pokojninskem skladu ali zavarovalnici, ki izvaja prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje;
8. bančna sredstva, ki jih je oseba prejela izključno za nakup ali gradnjo stanovanja;
9. kmetijsko in gozdno zemljišče, ki ga oseba zaradi starosti nad 63 let za ženske in nad 65 let za moške, bolezni, invalidnosti ali drugih osebnih lastnosti upravičenca, na katere upravičenec ni mogel vplivati oziroma jih ni mogel preprečiti, ni bila sposobna obdelati, dohodka pa s prodajo ali oddajo v najem ali zakup ni mogoče pridobiti pri čemer nezmožnost obdelovanja do starosti 63 let za ženske in 65 let za moške ugotavlja invalidska komisija po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(2) Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči se kot premoženje ne upoštevajo denarna sredstva samske osebe, če nima prihrankov, višjih od treh minimalnih dohodkov, ki pripadajo samski osebi oziroma treh minimalnih dohodkov, ki pripadajo družini, vendar največ do 2500 eurov.

(3) Pri osebah, ki so trajno nezaposljive, trajno nezmožne za delo ali so starejše od 63 let za ženske in 65 let za moške in niso zaposlene, oziroma pri družinah s takšno osebo se kot premoženje ne upoštevajo denarna sredstva samske osebe, če nima prihrankov, višjih od 2500 eurov, oziroma družina do 3500 eurov.

(4) Pri uveljavljanju pravice do oprostitve plačila socialnovarstvene storitve in prispevka k plačilu družinskega pomočnika se kot premoženje upravičenca do socialnovarstvene storitve ali invalidne osebe ne upoštevajo nepremičnine in denarna sredstva na transakcijskem ali drugem računu ter denarna sredstva osebe iz 1. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona.

(5) Če imajo vlagatelj in osebe, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja, v lasti več stanovanj, se kot premoženje pod pogoji iz prve točke prvega odstavka tega člena ne upošteva le tisto stanovanje, kjer ima stalno prebivališče večina oseb. V primeru, da je na več stanovanjih prijavljeno enako število oseb pa tisto, kjer ima vlagatelj stalno prebivališče.

10. Znižanje vrednosti premoženja in način upoštevanja premoženja

19. člen

(1) Vrednost premoženja, ugotovljena na podlagi tega poglavja, se zniža za 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka, razen v postopkih iz prvega odstavka 30.a člena tega zakona.

(2) Premoženje se upošteva tako, da se dohodki oseb povečajo za fiktivno določen dohodek, in sicer v višini letnega zneska obresti, izračunanih od vrednosti premoženja, ki se upošteva po tem zakonu na dan vložitve vloge, razen pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in do pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Pri tem se upošteva povprečna letna obrestna mera za gospodinjstva za vezane vloge nad enim letom do dveh let za leto pred letom vložitve vloge po podatkih Banke Slovenije. Če med vložitvijo vloge podatek o tej obrestni meri še ni na voljo, se upošteva podatek za predpreteklo leto.

11. Način ugotavljanja dohodkov in premoženja

20. člen

Kadar se skladno s tem zakonom upošteva povprečni mesečni dohodek na osebo, se ta izračuna tako, da se skupni dohodek oseb, izračunan skladno z določbami III. poglavja tega zakona, deli s številom oseb in številom 12.

IV. MEJE DOHODKOV, KI SO POGOJ ZA PRIDOBITEV IN VIŠINO PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

21. člen

(1) Meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti do letnih pravic se uskladijo enkrat letno v mesecu januarju z rastjo cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z istim obdobjem v letu pred tem, po podatkih Statističnega Urada Republike Slovenije.

(2) Nove meje dohodkov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo od prvega dne naslednjega meseca po uskladitvi.

1. Otroški dodatek

22. člen

(1) Pravico do otroškega dodatka ima eden izmed staršev oziroma druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti otroka, če izpolnjuje tudi druge pogoje po zakonu, ki ureja družinske prejemke.

(2) Otroški dodatek glede na uvrstitev v dohodkovni razred znaša mesečno:

		Znesek OD za otroka do konca osnovne šole ali do 18. leta (v eurih)			Znesek OD za otroka v srednji šoli, vendar najdalj do 18. leta (v eurih)		
Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok
1	do 185,43	114,31	125,73	137,18	114,31	125,73	137,18
2	od 185,44 do 309,05	97,73	108,04	118,28	97,73	108,04	118,28

3	od 309,06 do 370,86	74,48	83,25	91,98	74,48	83,25	91,98
4	od 370,87 do 432,67	58,75	67,03	75,47	58,75	67,03	75,47
5	od 432,68 do 545,98	48,04	56,06	64,03	48,04	56,06	64,03
6	od 545,99 do 659,30	30,44	38,10	45,71	30,44	38,10	45,71
7	od 659,31 do 844,73	22,83	30,44	38,10	28,83	36,44	49,65
8	od 844,74 do 1.019,86	19,88	27,50	35,11	22,88	30,50	39,89

(1) Za prvega otroka iz prejšnjega odstavka se šteje starejši otrok v družini.

2. Državna štipendija

23. člen

(1) Do državne štipendije so upravičene osebe, ki izpolnjujejo pogoje po zakonu, ki ureja štipendiranje in po tem zakonu.
(2) Državna štipendija brez dodatkov glede na uvrstitev v dohodkovni razred znaša:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Osnovna višina eurih za upravičenca do 18 let starosti	Osnovna višina v eurih za upravičenca nad 18 let starosti
1	do 309,05	95	190
2	od 309,06 do 370,86	80	160
3	od 370,87 do 432,67	65	130
4	od 432,68 do 545,98	50	100
5	od 545,99 do 659,30	35	70

3. Znižanje plačila vrtca

24. člen

(1) Meja dohodkov za ugotavljanje višine plačila vrtca je povprečni mesečni dohodek na osebo, in sicer znižanje plačila vrtca glede na uvrstitev v dohodkovni razred znaša:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Plačilo staršev v odstotku od cene programa
1	do 185,43	0
2	od 185,44 do 309,05	10%
3	od 309,06 do 370,86	20%
4	od 370,87 do 432,67	30%
5	od 432,68 do 545,98	35%
6	od 545,99 do 659,30	43%
7	od 659,31 do 844,73	53%
8	od 844,74 do 1.019,86	66%
9	od 1.019,87	77%

(2) Staršem, ki ne uveljavljajo znižanega plačila, vrtec izstavi račun v višini najvišjega dohodkovnega razreda po lestvici iz prvega odstavka.
(3) Z odločbo, s katero center za socialno delo odloči o znižanem plačilu vrtca, odloči tudi o oprostitvi plačila vrtca za drugega in vsakega naslednjega otroka, če pa se drugi ali vsak naslednji otrok vključi v vrtec po izdaji odločbe, odloči o tem s posebno odločbo.
(4) Plačila vrtca so v celoti oproščeni tudi rejenci, ceno programa, v katerega je otrok vključen, pa krije občina, v kateri ima rejenec stalno prebivališče. Vlogo za oprostitev plačila vrtca za rejenca odda rejnik.
(5) Če oseba spremeni stalno prebivališče tako, da se spremeni občina stalnega

prebivališča, in je zaradi tega za plačilo znižanega plačila vrtca pristojna druga občina, ministrstvo o tem obvesti obe občini. O spremembi iz prejšnjega stavka se ne izda posebne odločbe, temveč se šteje, da plačilo v višini razlike med ceno programa in plačilom staršev, vrtcu krije nova občina, ki je razvidna iz podatka o spremembi stalnega prebivališča osebe, kot izhaja iz uradne evidence.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka je v mesecu spremembe stalnega prebivališča zavezanec za znižano plačilo vrtca občina, v kateri je imela oseba prijavljeno stalno prebivališče pred spremembo.

4. Subvencija malice za učence in dijake

25. člen

(1) Subvencija malice pripada tistim učencem, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, ne presega 545,98 eurov. Subvencija pripada v višini cene malice.

(2) Subvencija malice pripada tistim dijakom, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, znaša:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Subvencija v odstotku od cene malice
1	do 432,67	100%
2	od 432,68 do 545,98	70%
3	od 545,99 do 659,30	40%

(3) Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, upošteva višino subvencije iz prvega in drugega odstavka tega člena pri plačilu malice.

(4) Če nobena od povezanih oseb učenca ali dijaka ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot velja za pravico do otroškega dodatka, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije malice.

(5) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena imajo učenci in dijaki, ki so nameščeni v rejniško družino na podlagi odločbe o namestitvi otroka v rejniško družino, učenci in dijaki, ki so prosilci za azil ter učenci in dijaki, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence in obiskujejo šolo izven zavoda, pravico do brezplačne malice.

5. Subvencija kosila za učence

26. člen

(1) Subvencija kosila pripada učencem, ki se redno šolajo, so prijavljeni na kosilo in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku, ne presega 370,86 eurov.

(2) Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku, upošteva višino subvencije iz prejšnjega odstavka pri plačilu kosila.

(3) Če nobena od povezanih oseb učenca ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot velja za pravico do otroškega dodatka, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije kosila.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena imajo učenci, ki so nameščeni v rejniško družino na podlagi odločbe o namestitvi otroka v rejniško družino, pravico do brezplačnega kosila.

(5) Učencem pripada subvencija za kosilo v višini cene kosila.

6. Subvencija prevozov za dijake in študente

27. člen

(5) Osebi, ki je z odločbo o usmeritvi opredeljena kot težje ali težko gibalno ovirana (ne more uporabljati javnega prevoza oziroma potrebuje prilagojen prevoz), pripada brezplačen prilagojen prevoz.

7. Subvencije najemnin

28. člen

(1) Do subvencioniranja najemnine je upravičen najemnik v neprofitnem stanovanju, namenskem najemnem stanovanju, bivalni enoti, tržnem najemnem in hišniškem stanovanju. Meja dohodkov za ugotavljanje upravičenosti do subvencije najemnine je ugotovljeni dohodek najemnika in oseb, ki so navedene v najemni pogodbi, ki ne presega višine njihovega minimalnega dohodka brez dodatka za delovno aktivnost, določenega skladno s predpisi, ki urejajo socialnovarstvene prejemke, povečanega za 30% ugotovljenega dohodka, in za znesek neprofitne najemnine, določene po predpisih, ki urejajo stanovanjske zadeve, ali za znesek priznane neprofitne najemnine pri tržnih in hišniških stanovanjih. Ne glede na določbe zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, se pri izračunu minimalnega dohodka najemnik in osebe, ki so navedene v najemni pogodbi, štejejo v družino.

(2) Za osebe, navedene v najemni pogodbi, ki niso osebe iz prvega odstavka 10. člena tega zakona, se pri izračunu minimalnega dohodka upošteva višina minimalnega dohodka, ki pripada vsaki naslednji odrasli osebi po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

(3) Subvencija najemnine se določi v višini kot določa zakon, ki ureja stanovanjska razmerja.

Najemnik v tržnem stanovanju, ki sklene najemno pogodbo z najemodajalcem, s katerim je sam ali kateri izmed uporabnikov stanovanja v krogu zakonitih dedičev do drugega dednega reda po predpisih, ki urejajo dedovanje, ni upravičen do subvencije najemnine. Najemnik tržnega stanovanja je upravičen do subvencije najemnine, če ima na naslovu tržnega stanovanja prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.

8. Pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev

29. člen

(1) Pravico do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev imajo zavarovanci in po njih zavarovani družinski člani na podlagi upravičenja do denarne socialne pomoči oziroma ob izpolnjevanju pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči, razen v primeru, če upravičenec izpolnjuje pogoje za pridobitev varstvenega dodatka, pod pogojem, da navedenih pravic nimajo zagotovljenih v celoti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ali iz drugega naslova.

(2) Zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član izkazuje izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka z odločbo centra za socialno delo o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev. O pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev center za socialno delo odloči po uradni dolžnosti, če je oseba upravičena do denarne socialne pomoči, in je, kadar oseba uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, ni treba posebej uveljavljati, razen če oseba na vlogi izrecno izjavi, da te pravice ne želi.

(3) Osebe iz prvega odstavka tega člena so upravičene do pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev največ za obdobje, za katero se jim lahko dodeli denarna socialna pomoč.

(4) Ministrstvo obvesti o številki, datumu in obdobju veljavnosti izdane odločbe za posameznega upravičenca iz prvega odstavka tega člena Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki te podatke vodi v evidenci zavarovanih oseb. Zavarovalnica, pri kateri ima upravičenec iz prvega odstavka tega člena sklenjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ima pravico do vpogleda v podatke o številki, datumu in obdobju veljavnosti odločbe o priznanju pravice do kritja razlike do polne vrednost zdravstvenih storitev v zbirki podatkov iz 10. točke drugega odstavka 49. člena tega

zakona.

9. Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje

30. člen

(1) Državljani Republike Slovenije in tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje, so upravičeni do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, če so upravičeni do denarne socialne pomoči ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči, pri čemer se krivdni razlogi ne upoštevajo, in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter niso zavarovane osebe iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Kot zavarovane osebe se ne štejejo družinski člani osebe, ki imajo zadržane pravice po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje.

(2) Do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje so ne glede na izpolnjevanje pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči, upravičene tudi osebe, nameščene v rejniško družino ali v zavod na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja, če niso obvezno zdravstveno zavarovane iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Te osebe so upravičene do zdravstvenih storitev pod enakimi pogoji kot otroci, zavarovani kot družinski člani.

(3) Kadar oseba uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, center za socialno delo odloči o pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje po uradni dolžnosti, razen če oseba na vlogi izrecno izjavi, da te pravice ne uveljavlja.

(4) Osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena v obvezno zdravstveno zavarovanje prijavi in iz njega odjavi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije po 21. točki prvega odstavka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A in 91/13) na podlagi odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje pa plača občina stalnega prebivališča osebe iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena. Če oseba spremeni stalno prebivališče tako, da se spremeni občina stalnega prebivališča, je v mesecu spremembe stalnega prebivališča zavezanec za plačilo prispevka občina, v kateri je imela zavarovana oseba prijavljeno stalno prebivališče pred spremembo.

(5) Osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena so upravičene do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje najdlje za obdobje, za katero se jim lahko dodeli denarna socialna pomoč, oziroma za obdobje namestitve v rejniško družino ali zavod kot izhaja iz odločbe o namestitvi, vendar najdlje za obdobje treh let z možnostjo

(6) Ministrstvo obvesti o številki, datumu in obdobju veljavnosti odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za posamezno osebo iz prvega in drugega odstavka tega člena Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki te podatke vodi v evidenci zavarovanih oseb. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije obvesti ministrstvo o obdobju obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki je bilo osebi iz prvega in drugega odstavka tega člena vzpostavljeno na podlagi te pravice. Poleg navedenega Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mesečno pridobi podatke o stalnem oziroma začasnem prebivališču za osebo iz prvega in drugega odstavka tega člena in o tem obvesti ministrstvo.

(7) Ministrstvo obvesti občino iz četrtega odstavka tega člena o številki in datumu odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za posamezno osebo iz prvega in drugega odstavka tega člena, za katero je zavezana plačati ta prispevek, in o obdobju obveznega zdravstvenega zavarovanja iz prejšnjega odstavka. Če oseba spremeni stalno prebivališče tako, da se spremeni občina stalnega prebivališča, ministrstvo o tem obvesti novo občino. O spremembi iz prejšnjega stavka se ne izda posebne odločbe.

9a. Oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevek k plačilu družinskega pomočnika

30.a člen

(1) V postopku oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika se premoženje upošteva skladno z 19. členom tega zakona, pri čemer se tako ugotovljena vrednost deli z 12 in prišteje dohodku osebe, ki je lastnik tega premoženja in ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja po tem členu.
(2) Ne glede na določbe tega zakona se pri ugotavljanju materialnega položaja zavezanca ne upošteva premoženje osebe iz 1. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona ter dohodki in premoženje oseb iz 2. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona.
(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, se v postopku iz prvega odstavka tega člena kot dohodek ne upoštevajo priložnostni in občasni dohodki oseb.
(4) Ne glede na določbe tega zakona se denarna sredstva upravičenca do socialnovarstvene storitve in osebe iz 1. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona na transakcijskem ali drugem bančnem računu nad mejo, določeno v tretjem odstavku 18. členu tega zakona, prištejejo plačilni sposobnosti upravičenca.
(5) Meja socialne varnosti osebe v institucionalnem varstvu se določi v višini 0,1 ugotovljenega dohodka upravičenca, vendar ne manj kot 0,3 osnovnega zneska minimalnega dohodka.
(6) V primeru, da upravičenec do socialnovarstvene storitve ali družinskega pomočnika neodplačno odsvoji svoje premoženje v enem letu pred uveljavljanjem ali med uveljavljanjem socialnovarstvene storitve, ni upravičen do oprostitve plačila. Upravičenec lahko ponovno uveljavlja pravico do oprostitve plačila po preteku obdobja, ko bi lahko z vrednostjo odsvojenega premoženja plačal oskrbo IV pri izvajalcu storitve, za katero je uveljavljal oprostitev oziroma višino delnega plačila za izgubljen dohodek.
(7) Za neodplačno odsvojitev se šteje tudi prodaja, če je kupnina nesorazmerna z vrednostjo premoženja.
(8) Ne glede na šesti odstavek tega člena lahko center za socialno delo v izrednih okoliščinah, ki se nanašajo na uveljavljanje pravice do institucionalnega varstva oziroma družinskega pomočnika, upravičenca oprosti plačila socialnovarstvene storitve oziroma prispevka k plačilu družinskega pomočnika.
(9) Za izredne okoliščine iz prejšnjega odstavka se štejejo predvsem nenadno poslabšanje zdravstvenega stanja upravičenca do institucionalnega varstva oziroma družinskega pomočnika, zaradi česar je prišlo do nujne vključitve v institucionalno varstvo oziroma do potrebe po družinskem pomočniku ali če gre za odtujitev nepremičnine majhne vrednosti, pri čemer se kot nepremičnina manjše vrednosti šteje nepremičnina, ki ne presega vrednosti osebnega avtomobila oziroma enoslednega vozila, določene v 2. točki prvega odstavka 18. člena.
(10) Če je preživninska obveznost zavezanca po predpisih, ki urejajo zakonsko zvezo in družinska razmerja, dogovorjena s pravnim aktom, nižja od plačilne sposobnosti, ugotovljene na podlagi predpisa, ki ureja oprostitve socialnovarstvenih storitev, se upošteva plačilna sposobnost zavezanca in ne njegova obveznost iz pravnega akta.
(11) Center za socialno delo enkrat letno po uradni dolžnosti na dan 1. aprila preveri višino pravice iz prvega odstavka tega člena in na novo odloči.
(12) Center za socialno delo izvajalca socialnovarstvene storitve seznani s podatki o osebnih imenih in naslovih zavezancev za plačilo ter o višini njihove obveznosti.

10. Možnost v izjemnih primerih

31. člen

(1) Center za socialno delo lahko v izjemnih primerih pri določitvi znižanja plačila vrtca na podlagi podatkov iz uradnih zbirk podatkov in drugih podatkov poleg dohodka in premoženja, ki ga določa ta zakon, ter drugih pogojev, ki jih določajo predpisi, ki urejajo vzgojo in izobraževanje, upošteva tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni in materialni položaj vseh oseb, zaradi česar bi plačilo vrtca ogrozilo socialno varnost oseb ali iz drugih pomembnih razlogov, in določi nižje plačilo programa

za vrtce, kot je določeno v 24. členu tega zakona.
(2) Center za socialno delo ob odločitvi o znižanju plačila vrtca posebej opredeli razloge za neugoden socialni in materialni položaj osebe, na katere oseba ob uveljavljanju pravice iz javnih sredstev ne more vplivati, jih pa je pripravljena s strokovno pomočjo centra za socialno delo začeti odpravljati, in se z njo dogovori o njihovem odpravljanju v dogovorjenem roku in na dogovorjen način.

V. OBDOBJE PREJEMANJA

32. člen

(1) Denarni prejemki iz 5. člena tega zakona, subvencija najemnine, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje in znižanje plačila vrtca pripadajo upravičencu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi vloge.
(2) Če ima oseba, ki uveljavlja pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, že priznano pravico do denarne socialne pomoči, ji ne glede na prejšnji odstavek pripada pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje s prvim naslednjim dnem po prenehanju zavarovanja iz drugega naslova.
(3) Učencu oziroma dijaku, ki se je na šolsko prehrano prijavil pred začetkom šolskega leta in ima veljavno odločbo o otroškem dodatku ali državni štipendiji, pripada subvencija od prvega šolskega dne dalje, sicer pa od dneva prijave na malico ali kosilo.
(4) Učencu oziroma dijaku, ki nima veljavne odločbo o otroškem dodatku ali državni štipendiji, pripada subvencija od dneva priznanja pravice do otroškega dodatka ali državne štipendije.
(5) V primeru iz četrtega odstavka 25. člena in tretjega odstavka 26. člena pripada subvencija z dnem, ko center za socialno delo prejme vlogo za subvencijo malice za učence in dijake ali za subvencijo kosila za učence, če je bilo vlogi ugodeno.
(6) Učencu oziroma dijaku se za čas do dneva izdaje odločbe iz četrtega in petega odstavka ustrezno poračuna plačane obroke.
(7) Druge subvencije oziroma plačila iz 6. člena tega zakona upravičencu pripadajo od dneva, ko postane odločba o priznanju pravice dokončna, razen če predpis, ki ureja posamezno subvencijo oziroma plačilo, določa drugače.

33. člen

(1) Pravica iz javnih sredstev se dodeli za obdobje, določeno skladno s predpisom, ki ureja posamezno pravico.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek pripada pravica do znižanega plačila vrtca za obdobje enega leta.

VI. ENOTNI POSTOPEK

34. člen

(1) Center za socialno delo odloča o pravicah iz javnih sredstev po zakonu o splošnem upravnem postopku, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.
(2) Center za socialno delo lahko pri ugotavljanju oseb, ki se upoštevajo po 10. členu tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano.
Če center za socialno delo odloča na podlagi osebnih podatkov, morajo biti ti podatki agregirani.

35. člen

(1) Vlagatelj uveljavlja pravice iz javnih sredstev z vlogo, ki mora vsebovati naslednje podatke:
1. vrsto pravice iz javnih sredstev, ki jo uveljavlja;
2. osebno ime, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) in naziv vzgojno-izobraževalnega zavoda ter programa, če se šola;
3. osebno ime, davčno številko in transakcijski račun vlagatelja ali osebe, kateri naj se

izplačajo pravice iz javnih sredstev, če izplačilo na transakcijski račun vlagatelja ni mogoče;
4. podatke o dohodkih in premoženju vseh oseb po tem zakonu, ki jih ni mogoče pridobiti iz zbirk podatkov upravljavcev iz 51. člena tega zakona;
5. druge podatke, če jih določa zakon, ki ureja upravičenost do posamezne pravice iz javnih sredstev.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka se vloži na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

(3) Vloga mora vsebovati podatke iz prvega odstavka tega člena tudi za druge osebe, ki jih je oseba, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja, dolžna preživljati po zakonu ali po izvršilnem pravnem naslovu, in za druge osebe, ki so po zakonu ali izvršilnem pravnem naslovu dolžne preživljati osebo, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja. Poleg teh podatkov mora vsebovati tudi podatek o razmerju do vlagatelja.

(4) Če center za socialno delo v primeru iz prejšnjega odstavka ugotovi, da osebe, ki so dolžne preživljati drugo osebo, k njenemu preživljanju ne prispevajo, jih pozove k sklenitvi ali izvrševanju sporazuma ali dogovora o preživljanju.

(5) Vloga vsebuje tudi opozorilo vlagatelju, da lahko center za socialno delo za odločanje o pravicah po tem zakonu po uradni dolžnosti pridobiva vse potrebne podatke, ki se štejejo za davčno tajnost.
Ob uveljavljanju subvencije najemnine morajo biti vlogi priloženi tudi najemna pogodba, zapisnik o ugotovitvi vrednosti stanovanja (razen za tržna in hišniška stanovanja), zadnje potrdilo o plačani najemnini in podatek o transakcijskem računu lastnika stanovanja (številka TRR).

36. člen

O pravicah iz javnih sredstev odloča center za socialno delo, ki je krajevno pristojen po predpisih o socialnem varstvu. Če se krajevna pristojnost po teh predpisih ne da ugotoviti, je krajevno pristojen tisti center za socialno delo, ki je za osebo oziroma osebe že odločil o pravicah po tem zakonu.

37. člen

(1) Pravice iz 5. in 6. člena tega zakona se uveljavljajo z enotno vlogo.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči z eno odločbo.

(3) Center za socialno delo odloča tudi o vlogi za ponovno odmero in nadaljnje prejemanje državne štipendije za vsako novo šolsko ali študijsko leto.

(4) Obrazložitev odločbe iz drugega odstavka vsebuje vrsto in višino dohodkov iz 12. člena tega zakona ter vrsto in vrednost premoženja iz 17. člena tega zakona, ki so bili upoštevani pri izračunu dohodka na družinskega člana po tem zakonu. Natančnejša obrazložitev je potrebna le, če posamezni pravici iz javnih sredstev ni ugodeno. V tem primeru se obrazloži le tisti del izreka, s katerim pravica ni bila priznana.

(5) Ne glede na določbe prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena se pravica, ki jo oseba kot zavezanec po predpisih o socialnem varstvu uveljavlja za oprostitev plačila socialnovarstvene storitve ali znižani prispevek k plačilu družinskega pomočnika za storitev oziroma za družinskega pomočnika za osebo, ki je po predpisih o socialnem varstvu upravičena do storitve oziroma do družinskega pomočnika, uveljavlja s samostojno vlogo hkrati z vlogo upravičenca do uveljavljanja oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ali znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika. Center za socialno delo v tem primeru z eno odločbo odloči o pravicah in obveznostih upravičenca in njegovega zavezanca.

(6) Ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se financirajo iz občinskega proračuna, pristojna lokalna skupnost poda predhodno mnenje o znanih okoliščinah, ki so pomembne za odločitev in ki izhajajo iz njenih zbirk podatkov, če zakon, ki ureja upravičenost do posamezne pravice iz javnih sredstev, ne določa drugega načina sodelovanja lokalne skupnosti v postopku.

(7) Pristojna lokalna skupnost mnenje iz prejšnjega odstavka poda v 10 dneh od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o pravici

iz javnih sredstev, ki se financira iz proračuna lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost v navedenem roku mnenja ne da, se postopek nadaljuje. Če pristojna lokalna skupnost v roku poda mnenje iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je prijavila stransko udeležbo v postopku. V tem primeru se pristojno lokalno skupnost, če tako zahteva, lahko seznani le s podatki o določeni višini tistih denarnih prejemkov iz 5. člena tega zakona, ki neposredno vplivajo na upravičenost do subvencij oziroma plačil iz 6. člena tega zakona, ki jih izplačuje lokalna skupnost.

37. a člen

(1) Odločba, s katero se odloči o pravici po tem zakonu, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.
(2) Pravica se začne izvrševati z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

38. člen

(1) O pritožbi zoper odločbo centra za socialno delo odloča ministrstvo, pristojno za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).
(2) Pritožba ne zadrži izvršitve.
(3) V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno socialno sodišče.
(4) Lastnika najemnega stanovanja se seznani z imenom, priimkom, EMŠO najemnika, številko, datumom in obdobjem veljavnosti izdane odločbe in višino subvencije.

VII. IZPLAČILO

39. člen

Denarni prejemki iz 5. člena tega zakona se izplačujejo mesečno, razen v primerih, ko ta ali drug zakon določa drugače.

40. člen

Denarni prejemki iz 5. člena tega zakona se izplačajo vlagatelju oziroma drugi osebi, ki je v vlogi navedena kot oseba, kateri se nakažejo javna sredstva po tem zakonu.

41. člen

Subvencije in plačila iz 6. člena tega zakona se izvajalcu izplačujejo na podlagi računa oziroma zahtevka izvajalca oziroma odločbe centra za socialno delo

VIII. SPREMEMBA OKOLIŠČIN IN NEUPRAVIČENO PRIZNANA PRAVICA IZ JAVNIH SREDSTEV

42. člen

(1) Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic iz javnih sredstev.
(2) Upravičenec do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika mora centru za socialno delo sporočiti vsa dejstva, okoliščine in vse spremembe, ki vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel.
(3) Upravičenec do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanega plačila vrtca mora centru za socialno delo sporočiti naslednje spremembe, ki pri teh pravicah lahko vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja: spremembo števila oseb ali upravičencev, spremembo ali vključitev v vzgojno-izobraževalni oziroma visokošolski zavod, spremembo statusa učenca, dijaka ali in spremembo vrste periodičnega dohodka, pri državni štipendiji pa tudi druge okoliščine, ki po zakonu, ki ureja štipendiranje, vplivajo na to pravico, v osmih dneh od dneva, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel.

(4) Center za socialno delo v primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena na novo odloči o posamezni pravici.

42. a člen

Ne glede na prejšnji člen mora center za socialno delo ves čas trajanja pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti spremljati, ali so nastopile spremembe iz drugega oziroma tretjega odstavka prejšnjega člena, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice, ker upravičenec do pravice iz javnih sredstev ni več upravičen ali je upravičen v nižjem znesku ali za krajše obdobje, in začeti postopek po uradni dolžnosti.

42. b člen

(1) O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in za katere je center za socialno delo izvedel po uradni dolžnosti ali v roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, na novo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu spremembe, razen v postopku oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika, ko center za socialno delo odloči z dnem nastanka spremembe, ki je nastala zaradi spremenjenih okoliščin na strani upravičenca do storitve.
(2) O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in ki jih je upravičenec sporočil po roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, center za socialno delo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po prejemu obvestila o spremembi, razen če gre za takšno spremembo, zaradi katere bi bilo treba določiti krajše obdobje prejemanja, nižjo višino sredstev ali drugačno odločbo o pravici. V tem primeru center za socialno delo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu spremembe. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.
(3) Kadar pristojni organ za zaposlovanje iz razlogov, ki jih določa zakon, ki ureja socialnovarstvene prejemke, upravičenca preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve, se za spremembo okoliščin šteje dan, s katerim se brezposelna oseba preneha voditi v evidenci brezposelnih oseba ali v evidenci iskalcev zaposlitve.
(4) Kot nastanek spremembe se šteje izguba statusa. Pri spremembi vrste periodičnih dohodkov se kot nastanek spremembe okoliščin šteje izplačilo novega periodičnega dohodka. Kadar je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da je upravičenec ostal brez periodičnega dohodka, se ta pri ugotavljanju lastnega dohodka ne upošteva.
(5) Pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev preneha z dnem dokončnosti odločbe, s katero je prenehala ta pravica.
(6) Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje preneha dan pred dnevom vstopa v obvezno zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, v primeru odprave ali razveljavitve odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje pa z dnem dokončnosti te odločbe, če oseba ni obvezno zdravstveno zavarovana iz drugega naslova.
(7) Ob odločanju o letni pravici lahko center za socialno delo po prostem preudarku zaradi ekonomičnosti postopka hkrati odloči tudi o novi višini pravice zaradi starostne meje določene z zakonom.

42. c člen

(1) Upravičenec se lahko odpove pravici do javnih sredstev tudi po vročitvi odločbe, s katero mu je bila priznana pravica. V tem primeru center za socialno delo izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o priznanju pravice, s prvim dnem naslednjega meseca, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici ali s prvim dnem naslednjega meseca po mesecu zadnjega plačila, če je le to bilo izplačano po mesecu, v katerem se je

upravičenec odpovedal pravici.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko upravičenec pravici do državne štipendije odpove tudi za nazaj, vendar le od začetka tekočega šolskega ali študijskega leta, pri čemer je dolžan že prejeta javna sredstva iz tega naslova za tekoče šolsko oziroma študijsko leto vrniti.
(3) V primeru odpovedi iz prejšnjega odstavka vlagatelj ne more uveljavljati iste pravice v obdobju, za katerega mu je bila priznana pravica in ki je bila z odločbo iz prejšnjega odstavka razveljavljena.
(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlagatelj vedno uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma otroškega dodatka, če izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči.

43. člen

(1) Center za socialno delo lahko v treh letih po prenehanju pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti začne postopek ugotavljanja upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, ker oseba do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, ker je podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali ni pravočasno sporočila podatkov in ravnala po 42. členu tega zakona ali je sporočila neresnične podatke. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.
(2) O spremembah iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu okoliščin.
(3) Če center za socialno delo ugotovi, da je oseba podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali je sporočila neresnične podatke že pred izdajo oziroma ob izdaji odločbe, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, ali je bila odločba izdana na podlagi drugega nedovoljenega ravnanja osebe, oseba pa do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, odločbo odpravi. V tem primeru oseba ne more uveljavljati te pravice iz javnih sredstev tri mesece od dokončnosti odločbe, s katero ji je bila odpravljena odločba o priznanju pravice.
(4) Ne glede na določbo prvega odstavka se lahko postopek ugotavljanja upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči začne kadarkoli po dokončnosti odločbe o upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči.

44. člen

(1) Javna sredstva, ki jih je oseba prejela na podlagi odločbe centra za socialno delo, ki je bila na podlagi prejšnjega člena ali na podlagi določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ali zakona, ki ureja posamezno pravico iz javnih sredstev, odpravljena oziroma razveljavljena, so v višini razlike med prejeto višino javnih sredstev in višino javnih sredstev, do katerih je upravičena na podlagi odločbe, izdane v postopku odprave oziroma razveljavitve, neupravičeno prejeta javna sredstva in jih mora oseba vrniti.
(3) Kot prejeta pravica iz javnih sredstev po tem zakonu se šteje tudi posredni prejemek v obliki znižanega plačila vrtca, posredni prejemek v obliki subvencije prevozov za dijake in študente, subvencije malice učencev in dijakov, subvencije kosila za učence, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika, v obliki subvencije najemnine, kot plačilo kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev ali kot plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Vračilo neupravičeno prejete pravice v obliki posrednega prejemka zahteva izplačevalec pravice.
(4) Center za socialno delo odloči o višini, načinu in o času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev ob odpravi oziroma razveljavitvi odločbe iz prvega odstavka tega člena v istem postopku.

(5) Neupravičeno prejeta javna sredstva mora oseba vrniti v 60 dneh od izvršljivosti odločbe. Po poteku tega roka se obračunajo zakonite zamudne obresti.
(6) Če je oseba upravičena do posamezne pravice iz javnih sredstev, razen ob upravičenosti do denarne socialne pomoči, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev ali pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, izplačevalec po preteku roka za vračilo iz prejšnjega odstavka s sredstvi, do katerih je oseba upravičena po tem zakonu, mesečno poravnava dolg po tem zakonu. Postopek osebnega stečaja ne vpliva na poračun dolga po prejšnjem stavku. Določbe tega odstavka se uporabljajo tudi, kadar ima oseba dolg na podlagi druge odločbe za pravice iz tega odstavka.
(7) Ne glede na peti in šesti odstavek tega člena lahko izplačevalec pravice, v primeru otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, državne štipendije, subvencije malice za učence in dijake ter kosila za učence pa center za socialno delo, in oseba, ki je podala predlog, skleneta dogovor o načinu in času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev, pri čemer se upoštevata višina lastnega dohodka osebe po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke, ter njen socialni in gmotni položaj. Odlog ali obročno plačilo se lahko dogovori za skupno dobo največ treh let. Oseba mora izplačevalcu pravice oziroma centru za socialno delo v skladu z dogovorom o načinu in času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev redno predložiti dokazila o izvrševanju obveznosti. Zamudnih obresti ni treba plačati za čas odloga oziroma obročnega plačila. V primeru kršitve navedenega dogovora celoten dolg takoj dospe v plačilo. Odlog plačila dolga ni mogoč, če je dolg mogoče poračunati v skladu s prejšnjim odstavkom.
(8) Določbe o neupravičeno prejetih javnih sredstvih oziroma neupravičeno prejeti pravici iz javnih sredstev, odlogu, obročnem plačilu in odpisu dolga se uporabljajo tudi, kadar so bila javna sredstva ali pravica iz javnih sredstev prejeta na podlagi tretjega odstavka 33. člena tega zakona.
(9) Izplačevalec pravice lahko na predlog osebe po predhodnem mnenju centra za socialno delo odloči, da se njen dolg deloma ali v celoti odpiše. Vlogo za odpis ali delni odpis oseba vloži pri izplačevalcu pravice. Izplačevalec pravice lahko center za socialno delo zaprosi za mnenje o odpisu. Dolg se odpiše po kriterijih za odpis dolga do države skladno z zakonom, ki ureja javne finance, ob upoštevanju letne kvote, ki jo določa zakon, ki ureja izvrševanje proračunov Republike Slovenije.

45. člen

Ko center za socialno delo na podlagi 43. in 44. člena tega zakona ugotovi neupravičeno prejemanje javnih sredstev, hkrati po uradni dolžnosti preveri tudi upravičenost do vseh drugih javnih sredstev po tem zakonu.

IX. NADZOR

46. člen

(1) Finančni nadzor nad delom centrov za socialno delo pri odločanju o pravicah iz javnih sredstev po tem zakonu, v okviru svojih pristojnosti, organizira in izvaja ministrstvo.
(2) Finančni nadzor iz prvega odstavka obsega notranji nadzor nad namensko porabo sredstev iz proračuna Republike Slovenije za delo centrov za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

47. člen

(1) Inšpekcijski nadzor po tem zakonu organizira in izvaja Socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata za delo.
(2) Inšpekcijske nadzore po tem zakonu izvajajo inšpektorji za socialne zadeve, ki so delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.
(3) Inšpekcijski nadzor iz prvega odstavka tega člena obsega nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in sicer nadzor nad:
- zakonitostjo dodeljevanja javnih sredstev,
- strokovnostjo in kakovostjo dela,

- vodenjem dokumentacije in poročanjem,
- ustreznostjo strokovnih postopkov,
- ugotovljenim dejanskim stanjem.

(4) Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja socialno varstvo, kolikor posamezna vprašanja s tem zakonom niso urejena drugače.

X. ZBIRKA PODATKOV

48. člen

Podatki, ki so davčna tajnost, se obdelujejo tako, kot določa zakon, ki ureja davčni postopek.

49. člen

(1) Za potrebe odločanja o pravicah iz javnih sredstev, načrtovanje politike povečevanja socialne vključenosti, spremljanje stanja ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene se vodi informatizirana zbirka podatkov, ki zajema pravice iz javnih sredstev (v nadaljevanju: centralna zbirka podatkov).

(2) Centralna zbirka podatkov vsebuje naslednje zbirke podatke o:

1. otroških dodatkih;
2. denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku;
3. državnih štipendijah;
4. znižanih plačilih vrtca;
5. subvencijah malice za učence in dijake;
6. subvencijah kosila za učence;
7. subvencijah najemnine;
9. oprostitvah plačil socialnovarstvenih storitev in prispevkih k plačilom družinskega pomočnika;
10. pravicah do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev;
11. pravicah do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

(3) Zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka vsebujejo naslednje podatke osebe in njenega zakonitega zastopnika:

1. osebno ime;
2. EMŠO;
3. številko, datum izdaje in čas veljavnosti dovoljenja za prebivanje tujca;
4. stalno oziroma začasno prebivališče v Republiki Sloveniji;
5. podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (število družinskih članov, podatek, ali gre za enostarševsko družino ali dvostarševsko družino, razmerje do vlagatelja);
6. podatke, ki se nanašajo na vrsto življenjske skupnosti (zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, registrirana istospolna partnerska skupnost);
7. podatke o statusu (podatek, ali se šola, podatek o zaposlitvi oziroma brezposelnosti, podatek o upokojitvi);
8. podatke, katere dohodke iz 12. člena tega zakona ima in v kateri višini;
9. podatke, katero premoženje iz 17. člena tega zakona ima in v kateri vrednosti;
10. podatke o višini prejemkov iz 5. člena tega zakona oziroma subvencij oziroma plačil iz 6. člena tega zakona;
11. podatek o številki odločbe.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek vsebuje zbirka podatkov o otroških dodatkih tudi podatek o transakcijskem računu vlagatelja (številka TRR).

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenih dodatkih tudi podatek o članih skupnega gospodinjstva z vlagateljem (osebno ime, EMŠO), podatke o vključenosti oseb v izobraževalne programe (naziv vrtca, osnovne šole, srednje šole, višje strokovne šole, fakultete), podatek o transakcijskem računu vlagatelja (številka TRR) in mnenje centra za socialno delo o socialnih stiskah in težavah vlagatelja oziroma njegove družine.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o državnih štipendijah tudi podatke o vključenosti oseb v izobraževalne programe (naziv srednje šole, višje

strokovne šole, fakultete), podatek o vrsti in področju izobraževanja, podatek o nazivu in smeri izobraževalnega programa, podatek o letniku izobraževanja, podatek o občini vzgojno-izobraževalnega zavoda, podatek o transakcijskem računu vlagatelja (številka TRR), podatek o povprečni oceni dijaka oziroma študenta, podatek o povprečni višini štipendije, podatek o višini osnovne štipendije in podatek o tem, katere dodatke k štipendiji oseba prejema in v kateri višini.

(7) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o znižanih plačilih vrtca tudi podatek o vrtcu, v katerega je oseba vključena.

(8) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o subvencijah malice za učence in dijake tudi podatek o imenu vzgojno-izobraževalnega zavoda, v katerega je učenec ali dijak vključen.

(9) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o subvencijah kosila za učence tudi podatek o nazivu vzgojno-izobraževalnega zavoda, v katerega je učenec vključen.

(10) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o subvencijah najemnine tudi podatek o številu oseb, navedenih v najemni pogodbi, in podatek o transakcijskem računu lastnika neprofitnega stanovanja ter najemnika tržnega in hišniškega stanovanja (številka TRR).

(12) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o oprostitvah plačil socialnovarstvenih storitev in prispevkih k plačilom družinskega pomočnika tudi podatek o vključenosti oseb v izobraževalne programe (ime vrtca, osnovne šole, srednje šole, višje strokovne šole, fakultete) in mnenje centra za socialno delo o socialnih stiskah in težavah vlagatelja oziroma njegove družine.

(13) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o pravicah do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev tudi podatek, ali je oseba obvezno zdravstveno zavarovana in ali ima sklenjeno pogodbo o dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje.

(14) Ne glede na tretji odstavek tega člena vsebuje zbirka podatkov o pravicah do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje tudi podatek, da je oseba slovenski državljan.

50. člen

(1) Zbirko podatkov iz prejšnjega člena obdeluje ministrstvo kot upravljavec centralne zbirke podatkov o pravicah iz javnih sredstev.

(2) Centri za socialno delo iz centralne zbirke podatkov iz prejšnjega člena obdelujejo osebne podatke, ki jih potrebujejo pri odločanju o uveljavljanju pravic po tem zakonu, in sicer z enako vsebino kot ministrstvo.

(3) Izplačevalci javnih sredstev po tem zakonu lahko v centralno zbirko podatkov iz prejšnjega člena vpogledajo v podatek o številki odločbe in višini prejemkov iz 5. člena tega zakona oziroma subvencij oziroma plačil iz 6. člena tega zakona.

(4) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena občini za potrebe izplačila subvencije najemnine posreduje podatke o imenu in priimku, EMŠO, davčni številki, naslovu prebivališča in številki transakcijskega računa lastnika stanovanja, naslov najemnega stanovanja, obdobju veljavnosti in višini pravice. Če ima lastnik pooblaščenca za pobiranje najemnin, se posreduje tudi transakcijski račun pooblaščenca. Poleg navedenih podatkov upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena občini za potrebe poročanja Finančni upravi Republike Slovenije posreduje tudi podatke o imenu in priimku, EMŠO in davčni številki upravičenca. Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena občini za potrebe povračila stroškov izplačila subvencije za tržna stanovanja posreduje tudi delež subvencije za tržni in neprofitni del najemnine.

(5) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena Dursu za potrebe ugotovitve in presoje dejstev glede vodenja postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njene z zakonom predpisane pristojnosti na njeno zahtevo v elektronski obliki posreduje podatke o osebah, ki so jim bile priznane pravice iz 5. in 6. člena tega zakona, in sicer osebno ime in EMŠO te osebe, podatek o vrsti priznane pravice,

podatek o višini zneska priznane pravice in podatek o tem, kdaj je bila pravica priznana. Dursu se omogoči neposredni elektronski vpogled v te podatke. Durs v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem elektronskem vpogledu v navedene podatke navede osebno ime in EMŠO osebe, katere podatke zahteva. Na posebno zahtevo Dursa upravljavec centralne zbirke podatkov za namen iz prvega stavka tega odstavka po elektronski poti posreduje tudi mnenje centra za socialno delo o socialnih stiskah in težavah vlagatelja oziroma njegove družine.

(6) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena ministrstvu, pristojnemu za šolstvo kot upravljavcu centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja na podlagi EMŠO učenca oziroma dijaka posreduje podatek o številki odločbe, datumu nastopa pravice do subvencije malice oziroma subvencije kosila in uvrstitvi v dohodkovni razred za namen izplačevanja sredstev iz 41. člena tega zakona. Navedene podatke o učencu oziroma dijaku iz centralne evidence upravičencev do subvencionirane šolske prehrane ministrstvo, pristojno za šolstvo, pošlje tudi šoli, v katero je vpisan učenec oziroma dijak, upravičenec do subvencije.

(7) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena ministrstvu, pristojnemu za šolstvo, kot upravljavcu centralne evidence udeležencev predšolske vzgoje in izobraževanja posreduje podatek o številki odločbe, datumu nastopa pravice do znižanega plačila vrtca in uvrstitvi v dohodkovni razred za namen izplačevanja sredstev iz 41. člena tega zakona. Navedene podatke o otroku, vključenem v vrtec, iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja ministrstvo, pristojno za šolstvo, pošlje tudi vrtcu, v katerega je otrok vpisan. Na način iz tega odstavka se posredujejo tudi podatki o spremembi občine kot plačnice znižanega plačila vrtca iz petega odstavka 24. člena tega zakona.

(8) Način in pogoje dostopa do podatkov iz centralne zbirke podatkov iz prejšnjega člena podrobneje določi minister, pristojen za socialno varstvo. Pred uveljavitvijo pravilnika mora pridobiti soglasje Informacijskega pooblaščenca.

51. člen

(1) Podatki za osebe po tem zakonu, tudi podatki, ki štejejo za davčno tajnost, se zbirajo neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika ter, po uradni dolžnosti, iz zbirk podatkov, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije. Oseba oziroma njen zakoniti zastopnik je centru za socialno delo dolžan dati vse podatke, o katerih pooblaščeni organi in organizacije ne vodijo zbirke podatkov.

(2) Ministrstvo in centri za socialno delo brezplačno pridobivajo podatke za osebe po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, ki se ji izplačuje pravica po tem zakonu, stalno ali začasno prebivališče, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, datum smrti, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva) ter podatke o lastništvu vozila in o vozilu iz evidence registriranih vozil (datum prve registracije vozila, podatke o lastniku, podatke o osebi, na katero je vozilo registrirano, pa ni lastnik vozila, podatke o vozilu);
2. Ministrstva za obrambo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi, podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o službi v Civilni zaščiti.
3. Ministrstva za šolstvo in šport oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske

dejavnosti – podatke o vključenosti oseb v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime vrtca ali osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), identifikacijska številka izobraževalnega zavoda (šifra PRS), datum izpisa iz izobraževalnega zavoda, datum zaključka izobraževalnega programa, identifikacijska številka vzgojno-izobraževalnega oziroma višješolskega programa, podatke o prijavljenih in sprejetih dijakih v dijaških domovih (osebno ime dijaka, naziv in naslov dijaškega doma, identifikacijska številka dijaškega doma (šifra PRS), podatek o letniku izobraževanja, datum prvega vpisa v izobraževalni program, podatek o opravljenih izpitih po letnikih in po študijskih letih, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno);
4. Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo – podatke o vključenosti študentov v izobraževalne programe (ime fakultete, obdobje vključenosti), vrsta visokošolskega zavoda, identifikacijska številka visokošolskega zavoda (šifra PRS), datum prvega vpisa v študijski program, datum izpisa iz študijskega zavoda, datum zaključka študijskega programa, identifikacijska številka študijskega programa, naziv študijskega programa, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, podatke o letniku izobraževanja, podatek o občini izobraževalne ustanove, podatek o statusu (ima ali nima status študenta), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;
5. Ministrstva za infrastrukturo in prostor – podatke o upravičenosti dijakov in študentov do subvencije prevoza, obdobje koriščenja subvencije prevoza, mesec in leto veljavnosti mesečne vozovnice;
6. centrov za socialno delo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila porodniškega nadomestila, očetovskega nadomestila, nadomestila za nego in varstvo otroka, posvojiteljskega nadomestila, starševskega dodatka, dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno varstvo, rejnine, plačila dela rejniku, pravic iz javnih sredstev po tem zakonu in preživnin, podatke o sostarševstvu, podatke o obdobju vključenosti v rejništvo;
7. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času), in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice) in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;
8. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje), podatke o višini, datumu upravičenosti in datumu izplačila nadomestila iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja iz evidence zavarovancev obveznega zdravstvenega zavarovanja ter podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
9. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti posameznih brezposelnih oseb), podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost, podatke iz evidence oseb, vključenih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v tej evidenci), podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatke o datumu obravnave na komisiji, podatke o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti);
10. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila nadomestil preživnine in izplačilih ob insolventnosti

delodajalca, podatke o vračilih preživninskega zavezanca (višina in datum vračila);
11. Durs – skladno z zakonom, ki ureja davčni postopek, podatke o dohodkih skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, ki se nanašajo na te dohodke, in podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, podatke o vzdrževanih družinskih članih, podatke o številkah TRR oseb v tujini;
12. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke o vrednosti nepremičnin (posplošena tržna vrednost po predpisu, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin iz registra nepremičnin), podatke o vrsti nepremičnine (dejanska raba parcele iz zemljiškega katastra, dejanska raba stavb in delov stavb iz katastra stavb), podatke o površini stanovanja;
13. upravnih enot – podatke o višini, obdobje upravičenosti in o datumu izplačil materialnih pravic po predpisih o vojnih veteranih, žrtvah vojnega nasilja in o vojnih invalidih (veteranski dodatek, invalidski dodatek, družinski dodatek);
14. Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij – podatke o začetku in izteku prestajanja kazni zapora za osebo na prestajanju kazni zapora ter podatke o začetku in izteku vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom za mladoletnike;
15. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke o lastništvu vodnih plovil posamezne osebe ter o vodnem plovilu;
16. okrajnih sodišč – podatke o lastništvu nepremičnin posamezne osebe;
17. klirinško depotne družbe – računalniški izpis podatkov, vpisanih v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se nanašajo na posameznega imetnika nematerializiranih vrednostnih papirjev;
18. Slovenskega informacijskega sistema bonitet (SISBON) – podatke o vrsti posla (osebni računi z odobrenim izrednim limitom, izredni limit, posojila, kreditne kartice, poroštva drugim, druge terjatve), datumu sklenitve posla, oznaki valute, znesku ob odobritvi, znesku anuitete ali obroka, vrsti anuitete ali obroka, odplačilni dobi v mesecih, podatke o moratoriju, podatke o poslovnih dogodkih, ki vplivajo na potek posla (odplačilo dolga, predčasno odplačilo, sprememba odplačilne dobe, sprememba obroka), podatke o poslovnih dogodkih, ki niso skladni s pogodbo (odpoved posla zaradi neplačila dolga, neplačan zapadli dolg, blokiranje, deblokiranje);
19. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) – podatke o vrednosti lastniških deležev (matična številka zasebnika ali pravne osebe, datum vpisa in izbrisa v Poslovni register Slovenije, pravnoorganizacijska oblika, davčna številka zasebnika ali pravne osebe, znesek osnovnega kapitala, lastniški delež osebe v gospodarski družbi ali zadrugi), podatek o višini dobička zasebnikov in pravnih oseb, podatek o številki transakcijskega računa, podatek o statusu računa (odprt, zaprt), datum zaprtja računa;
20. Kapitalske družbe – podatke o višinah pokojninskih rent in odkupnih vrednostih, izplačanih skladno z zakonom, ki ureja prvi pokojninski sklad Republike Slovenije in preoblikovanje pooblaščenih investicijskih družb;
21. lokalnih skupnosti – podatke o subvencijah, ki jih za opravljanje dejavnosti dodeljujejo lokalne skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, namen pomoči, datum izplačila), podatke o pomočeh lokalnih skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, namen pomoči, datum izplačila) in podatke o upravičenosti do štipendij;
22. Ministrstva za zdravje, Inštituta za varovanje zdravja in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju (podatke o duševnem zdravju in odvisnostih) oziroma invalidnosti (kategorija invalidnosti);
23. kreditnih institucij – podatke o prometu na transakcijskih računih, podatke o višini sredstev na varčevalnih računih, podatke o višini depozitov, podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov, podatke o imetnikih enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;
24. družb za upravljanje – podatke iz evidence imetnikov investicijskih kuponov, o imetniku enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;
25. borzno posredniških hiš – podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov vlagatelja in oseb, ki se upoštevajo poleg vlagatelja po tem zakonu, podatke o imetnikih enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter

podatke o skladu;
26. regionalne razvojne agencije – podatek, ali oseba prejema kadrovsko štipendijo ali ne;
27. Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije – podatke o vrsti štipendije (kadrovska, Zoisova, Ad futura štipendija, štipendija za Slovence v zamejstvu oziroma Slovence po svetu), obdobje upravičenosti do štipendije;
28. zavarovalnic – podatke o višinah zavarovalnih rent in podatke o dohodkih iz življenjskih zavarovanj.
(3) Ob pridobivanju podatkov iz tega člena oseb, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.
(4) Ministrstvo lahko centralno zbirko podatkov iz 49. člena tega zakona poveže z zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

52. člen

(1) Ministrstvo in centri za socialno delo lahko osebne podatke, ki se vodijo v centralni zbirki podatkov iz 49. člena tega zakona, in podatke, ki jih pridobivajo od upravljavcev zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega člena, obdelujejo samo za potrebe postopka odločanja in vodenja zbirk podatkov po tem zakonu, ministrstvo pa tudi za potrebe izvajanja centralnega izplačila, izvrševanja nadzora, spremljanja stanja, za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
(2) Ministrstvo lahko pridobiva in obdeluje podatke od upravljavcev zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega člena tudi za namene testnega preverjanja avtomatičnega informativnega izračuna in odpisa dolga.
(3) Inštitut za socialno varstvo brezplačno pridobiva podatke o pravicah iz javnih sredstev iz centralne zbirke podatkov iz 49. člena tega zakona od ministrstva v anonimizirani obliki in jih uporablja za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

53. člen

(1) Podatki in dokumenti iz centralne zbirke podatkov iz 49. člena tega zakona se hranijo pet let po datumu prenehanja upravičenosti do pravice iz javnih sredstev.
(2) Odločbe o upravičenosti do pravic iz javnih sredstev se arhivirajo.

53 a. člen

Ne glede na drugi odstavek 22. člena tega zakona v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti v starostni skupini od 20 do 64 let preseže 1,3 odstotne točke, znaša otroški dodatek za otroka v srednji šoli, vendar najdlje do 18. leta, v družini, kjer je povprečni mesečni dohodek na osebo od 576,90 eurov do 659,30 eurov:

- za prvega otroka 43,44 eurov;
- za drugega otroka 51,10 eurov;
- za tretjega in naslednjega otroka 71,17 eurov.

53 b. člen

Ne glede na 23. člen tega zakona so v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti v starostni skupini od 20 do 64 let preseže 1,3 odstotne točke, do državne štipendije upravičene osebe, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 576,89 eurov na osebo v istem obdobju.

53 c. člen

Gospodarsko rast in rast stopnje delovne aktivnosti v skladu s 53.a in 53.b členom tega zakona ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2,5% bruto domačega proizvoda in da je rast stopnje delovne aktivnosti presegla 1,3 odstotne točke, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu

Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5% bruto domačega proizvoda in rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 odstotne točke.

53 č. člen

Ne glede na druge določbe tega zakona je vračilo neupravičeno prejetih sredstev pri denarni socialni pomoči in varstvenem dodatku:

- ki je bilo ugotovljena ob preverjanju po uradni dolžnosti glede upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka na podlagi 66. in 68. člena Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10 in 40/11) ali,
- odločanju zaradi vloge na podlagi 4. člena Zakona o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 (Uradni list RS, št. 110/11), mogoče zahtevati le 3 leta po prejemu neupravičeno prejetih sredstev.

53 d. člen

(1) Do sprejema nove zakonodaje, ki bo uredila področje predplačniških kartic s področja socialnega varstva, se kot transakcijski račun za potrebe tega zakona šteje tudi predplačniška kartica, izdana s strani ponudnika predplačniških kartic na podlagi pogodbe sklenjene z ministrstvom.

(2) Do sprejema nove zakonodaje, ki bo uredila način pridobivanja podatkov o predplačniških karticah iz prejšnjega odstavka, je ponudnik iz prejšnjega odstavka dolžan ministrstvu in centrom za socialno delo v informatizirani obliki posredovati podatke o številki predplačniške kartice in o višini sredstev na teh karticah za osebe po tem zakonu.

(3) Ministrstvo na zahtevo ponudnika iz prvega odstavka tega člena v informatizirani obliki posreduje podatke o upravičenosti osebe do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ponudnik pa lahko te podatke obdeluje v smislu Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) le za namen izdaje predplačniške kartice iz prvega odstavka tega člena in za obdobje trajanja pogodbe iz prvega odstavka tega člena.

(4) Za obdelavo osebnih podatkov v smislu Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določila poglavja »X. Zbirka podatkov« tega zakona.

4.1. PRAVILNIK O PODROBNEJŠI OPREDELITVI PODATKOV O OBDAVČLJIVIH DOHODKIH, KI NISO OPROŠČENI PLAČILA DOHODNINE

Uradni list RS, št. 52/14

2. člen

(1) Podatki o obdavčljivih dohodkih na letni ravni, potrebni pri odločanju o pravicah iz javnih sredstev, so:

Šifra dohodka	Vrsta dohodka	Podatki	Vir podatkov	Za obdobje
1101	plače, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	dohodek, prispevki, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo	preteklo leto, predpreteklo leto

			osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine		
1102	bonitete	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
1103	regres za letni dopust	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
1104	jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	

1105	premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
1106	pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
1107	nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
1108	nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe,	preteklo leto, predpreteklo leto

			zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	
1109	drugi dohodki iz delovnega razmerja	dohodek, prispevki, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
1110	dohodek za vodenje družbe (zavarovalna podlaga 040)	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
1211	dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	dohodek, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije	preteklo leto, predpreteklo leto

			dohodnine		
1212	dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	dohodek, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
1220	dohodki verskih delavcev	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
1230	preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	dohodek, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
2100	dobiček ugotovljen na podlagi davčnega obračuna	Dohodek =znesek dohodka iz postavke Osnova za dohodnino iz iz obračuna	odločba o odmeri dohodnine; podatki iz davčnega obračuna akontacije	preteklo leto, predpreteklo leto	

		DOHDEJ akontacija dohodnine= znesek iz postavke davčna obveznost iz obračuna DOHDEJ	dohodnine od dohodka iz dejavnosti		
2200	dohodek iz dejavnosti, ugotovljen z upoštevanjem normiranih odhodkov	dohodek=znesek dohodka iz postavke Osnova za dohodnino iz iz obračuna DOHDEJ, akontacija dohodnine= znesek iz postavke davčna obveznost iz obračuna DOHDEJ	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti; odločba o odmeri dohodnine od dohodka iz dejavnosti na podlagi normiranih odhodkov	preteklo leto, predpreteklo leto	
3100	dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, olajšava	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto	
3110	potencialni tržni dohodek od pridelave na zemljiščih in v panjih	katastrski dohodek in 70 % pavšalne ocene dohodka na panj	odločba o odmeri dohodnine iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;	preteklo leto, predpreteklo leto	
3111	drugi dohodki iz 70. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13 in 29/14 – odl. US)	davčna osnova kmetijskih in gozdnih subvencij, pripisanih za posameznega zavezanca	odločba o odmeri dohodnine iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;	preteklo leto, predpreteklo leto	

4100	dohodek iz oddajanja premoženja v najem	dohodek, stroški, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
4200	dohodek iz prenosa premoženjske pravice	dohodek, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
5200	dobiček iz kapitala, dosežen z odsvojitvijo kapitala, vrednostnih papirjev in deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja ter investicijskih kuponov	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od dobička iz kapitala od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov	preteklo leto, predpreteklo leto
5201	dobiček iz kapitala, dosežen z odsvojitvijo nepremičnin	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od dobička iz kapitala od	preteklo leto, predpreteklo leto

			odsvojitve nepremičnin		
5300	obresti fizične osebe, dosežene na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od obresti; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov	preteklo leto, predpreteklo leto	
5400	obresti	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od obresti; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov	preteklo leto, predpreteklo leto	
5500	obresti iz finančnega najema	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od obresti; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov	preteklo leto, predpreteklo leto	
5600	obresti na obveznice »SOS2E«, izplačane upravičencem	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od obresti; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov	preteklo leto, predpreteklo leto	
5700	dividende	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri	preteklo leto,	

			dohodnine od dividend; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov;	predpreteklo leto
5800	dividende in obresti, izplačane preko posrednika, ki ni dolžan izračunati in odtegniti davka	dohodek, dohodnina	podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov	preteklo leto, predpreteklo leto
5900	obresti, dosežene ob odsvojitvi diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja pred dospelostjo papirja ali pri odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja pred ali ob dospelosti papirja oziroma ob unovčitvi diskontiranih dolžniških vrednostnih papirjev	dohodek, dohodnina	odločba o odmeri dohodnine od obresti	preteklo leto, predpreteklo leto
6100	darila	dohodek, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije	preteklo leto, predpreteklo leto

			dohodnine	
6200	priznavalnine	dohodek, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
6300	preostali drugi dohodki	dohodek, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto
6500	nadomestila za uporabo lastnih sredstev prostovoljca	dohodek, stroški, akontacija dohodnine	odločba o odmeri dohodnine; podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe zavezane za dajanje podatkov; podatki, ki so potrebni za izračun akontacije dohodnine	preteklo leto, predpreteklo leto

(2) Šifri dohodka 3110 in 3111 predstavljata dodatne podatke šifre dohodka 3100.
(3) DURS poleg podatkov o dohodkih iz prejšnjega odstavka tega člena posreduje tudi podatek o višini odmerjene dohodnine za dohodke, ki se vštevajo v letno davčno osnovo.

3. člen

(1) Podatki o obdavčljivih dohodkih na mesečni ravni, potrebni pri odločanju o pravicah iz javnih sredstev, so:

Šifra dohodka	Vrsta dohodka	Podatki	Vir podatkov	Obdobje
1101	plače, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	pretekli 4 meseci vključno z mesecem vložitve vloge
1102	bonitete	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
1103	regres za letni dopust	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
1104	jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
1105	premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge

		izplačila			
1108	nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	pretekli 4 meseci vključno z mesecem vložitve vloge	
1109	drugi dohodki iz delovnega razmerja	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK šifra REK obrazca;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
1110	dohodek za vodenje družbe (zavarovalna podlaga 040)	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
1211	dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	vrsta dohodka na REK, dohodek, stroški, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	pretekli 4 meseci vključno z mesecem vložitve vloge	
1212	dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	vrsta dohodka na REK, dohodek, prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	pretekli 4 meseci vključno z mesecem vložitve vloge	
1220	dohodki verskih delavcev	vrsta dohodka na REK, dohodek,	podatki iz davčnega obračuna	pretekli 4 meseci vključno z	

		prispevki, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	akontacije dohodnine –i REK in REK;	mesecem vložitve vloge	
1230	preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	vrsta dohodka na REK, dohodek, stroški, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
4100	dohodek iz oddajanja premoženja v najem	vrsta dohodka na REK, dohodek, stroški, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
4200	dohodek iz prenosa premoženjske pravice	vrsta dohodka na REK, dohodek, stroški, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
5400	obresti	vrsta dohodka na REK, dohodek, dohodnina, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine-i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
5500	obresti iz finančnega najema	vrsta dohodka na REK, dohodek, dohodnina, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine-i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge	
5600	obresti na	vrsta dohodka	podatki iz	preteklih	

	obveznice »SOS2E«, izplačane upravičencem	na REK, dohodek, dohodnina, datum izplačila, obdobje izplačila	davčnega obračuna akontacije dohodnine – i REK in REK;	13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
5700	dividende	vrsta dohodka na REK, dohodek, dohodnina, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine – i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
6100	darila	vrsta dohodka na REK, dohodek, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
6200	priznavalnine	vrsta dohodka na REK, dohodek, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
6300	preostali drugi dohodki	vrsta dohodka na REK, dohodek, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge
6500	nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca	vrsta dohodka na REK, dohodek, akontacija dohodnine, datum izplačila, obdobje izplačila	podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine –i REK in REK;	preteklih 13 mesecev vključno z mesecem vložitve vloge

4.2. PRAVILNIK O NAČINU UPOŠTEVANJA DOHODKOV PRI UGOTAVLJANJU UPRAVIČENOSTI DO PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

Uradni list RS, št. 52/14 in 67/14

I. Splošna določba

1. člen (splošna določba)

Ta pravilnik določa način upoštevanja obdavčljivih in drugih dohodkov, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka, državne štipendije, znižanega plačila vrtca, subvencije malice za učence in dijake, subvencije kosila za učence, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika (v nadaljnjem besedilu: pravice iz javnih sredstev).

II. Upoštevanje podatkov o dohodkih

2. člen (upoštevanje obdavčljivih dohodkov)

Dohodki iz 1. točke prvega odstavka 12. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 3/13 – ZŠolPre-1, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1 in 99/13; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS) se upoštevajo po zmanjšanju za stroške, davke in obvezne prispevke za socialno varnost.

3. člen (upoštevanje podatkov o obdavčljivih dohodkih, ki niso oproščeni plačila dohodnine)

(1) Pri ugotavljanju dohodka za posamezni vir dohodka se upoštevajo podatki iz odločbe o odmeri dohodnine ali iz informativnega izračuna, podatki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov in podatki, potrebni za izračun akontacije dohodnine.

(2) Podatki iz informativnega izračuna se upoštevajo, kadar odločba o odmeri dohodnine še ni dokončna.

(3) Če odločba o odmeri dohodnine ali informativni izračun ne vsebuje vseh podatkov, ki so potrebni za izračun dohodka iz dejavnosti, se za izračun dohodka v skladu s tem pravilnikom, manjkajoči podatki upoštevajo iz davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti za isto leto, za katero je bila izdana odločba o odmeri dohodnine ali informativni izračun.

(4) Za posamezno vrsto dohodka za leto pred vložitvijo vloge (v nadaljnjem besedilu: preteklo leto) se primarno upoštevajo podatki iz odločbe o odmeri dohodnine ali iz informativnega izračuna.

(5) Če podatki iz prejšnjega odstavka med odločanjem še niso na voljo, se upoštevajo podatki iz odločb o odmeri dohodnine za predpreteklo leto pred vložitvijo vloge (v nadaljnjem besedilu: predpreteklo leto). Teje se, da podatki iz odločbe o odmeri dohodnine ali iz informativnega izračuna za preteklo leto še niso na voljo, če jih še ni pred 31. majem.

(6) Če podatkov iz odločbe o odmeri dohodnine ali iz informativnega izračuna po 31. maju še ni, se šteje, da niso na voljo in se uporabijo podatki, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov, podatki, potrebni za izračun akontacije dohodnine za preteklo leto, in podatki iz dokazil, ki jih predloži oseba.

(7) Pri ugotavljanju tekočih dohodkov se upoštevajo podatki, ki so jih davčnemu organu posredovale osebe, zavezane za dajanje podatkov in podatki, potrebni za izračun akontacije dohodnine in dohodnine v tekočem in v preteklem letu, pri čemer se kot tekoči dohodki štejejo periodični dohodki, ki jih je oseba prejela v mesecu pred vložitvijo vloge oziroma v mesecu vložitve vloge, preračunani na letno raven.

4. člen (upoštevanje podatkov iz evidenc upravljavcev zbirk podatkov in drugih podatkov)

(1) Pri ugotavljanju dohodka se glede dohodkov iz prvega odstavka 12. člena ZUPJS, razen

dohodkov iz 1. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS, upoštevajo tudi podatki iz uradnih evidenc centrov za socialno delo in drugih zbirk upravljavcev zbirk podatkov, ki vodijo uradne evidence o izplačanih dohodkih oziroma pravicah iz javnih sredstev, in druga dokazila, za preteklo leto.

(2) Podatki za tekoče leto se upoštevajo v primeru, če je oseba dohodke začela prejemati šele v tekočem letu, pri čemer se šteje, da je oseba začela prejemati dohodke v tekočem letu, če v preteklem letu ni imela dohodkov, razen dohodkov iz 8., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS, in je v tekočem letu v mesecu pred mesecem vložitve vloge ali v mesecu vložitve vloge prejela tekoče dohodke, ki se preračunajo na letno raven.

(3) Dohodki iz 4., 8., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS se vedno upoštevajo kot tekoči dohodki na podlagi podatkov o višini, kakršna velja ali bo veljala z začetkom veljavnosti pravice, preračunani na letno raven.

4.a. člen (posebni primeri upoštevanja dohodkov)

(1) Če je oseba v preteklem letu imela več vrst periodičnih dohodkov iz 8. točke 3. člena ZUPJS (v nadaljnjem besedilu: vrsta periodičnega dohodka), iz ugotovljenega dejanskega stanja pa je razvidno, da enega ali več vrst periodičnih dohodkov ne prejema več, se kot tekoči dohodki upoštevajo periodični dohodki, ki jih še prejema.

(2) Če oseba v preteklem koledarskem letu ni imela periodičnih dohodkov, ima pa jih v tekočem koledarskem letu, se pri določitvi mesečnega dohodka upoštevajo njeni tekoči dohodki.

(3) Če je oseba, pri kateri se ugotovi sprememba prejemanja vrste periodičnega dohodka, v preteklem letu prejela še kakšen drug dohodek, se takšen drug dohodek upošteva na način iz 3. ali 4. člena tega pravilnika.

(4) Če je oseba v tekočem letu poleg ene vrste periodičnega dohodka začela prejemati še drugo vrsto periodičnega dohodka, se upoštevajo njeni tekoči periodični dohodki prera-čunani na letno raven.

(5) Če je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da oseba v tekočem letu dohodka iz naslova študentskega dela zaradi spremembe statusa ne more pridobiti, se ta dohodek ne upošteva.

(6) Če je oseba v preteklem letu določeno vrsto periodičnega dohodka prejemala le del leta in ga še vedno prejema, se kot njen dohodek upošteva njen tekoči dohodek.

(7) Če se tekoči dohodek začne prejemati sredi meseca, se kot višina tekočega dohodka upošteva višina dohodka za prvi celotni mesec.

(8) Kadar je oseba prenehala prejemati določen periodični dohodek in je začela prejemati drugo vrsto periodičnega dohodka, se kot nastanek spremembe upošteva pridobitev novega statusa, ki ima za posledico začetek prejemanje druge vrste periodičnega dohodka.

4.b. člen (preračun tekočega dohodka na letno raven)

Tekoči dohodek se na letno raven preračuna tako, da se tekoči mesečni dohodek pomnoži z 12 in preračuna na raven preteklega leta.

5. člen (preračun dohodkov, ki niso oproščeni plačila dohodnine)

(1) Dohodki, ki se upoštevajo na podlagi podatkov iz predpreteklega leta, se preračunajo na raven preteklega leta, tako da se pomnožijo s količnikom, ki se izračuna iz razmerja med neto povprečno plačo na zaposlenega v obdobju januar – december preteklega leta in neto povprečno plačo istega obdobja predpreteklega leta.

(2) Dohodki, ki se upoštevajo na podlagi podatkov iz tekočega leta, se preračunajo na raven preteklega leta tako, da se pomnožijo s količnikom, ki se izračuna iz razmerja med neto povprečno plačo na zaposlenega v obdobju januar – december preteklega leta in zadnjo znano neto povprečno plačo na zaposlenega v mesecu izplačila tekočih dohodkov.

(3) Če je po preračunu iz prejšnjega odstavka količnik večji od 1, se upošteva količnik 1.

6. člen (preračun dohodkov iz uradnih evidenc centrov za socialno delo in drugih) upravljavcev zbirk podatkov, ki vodijo uradne evidence o izplačanih dohodkih oziroma pravicah iz javnih sredstev

(1) Preračun dohodkov iz uradnih evidenc centrov za socialno delo in drugih upravljavcev zbirk podatkov, ki vodijo uradne evidence o izplačanih dohodkih oziroma pravicah iz javnih sredstev tekočega leta na raven preteklega leta se izračuna skladno z drugim odstavkom prejšnjega člena.
(2) Dohodki iz 4., 8., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS se preračunajo v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena.

III. Upoštevanje prejemanja periodičnih dohodkov

7. člen (prenehanje prejemanja periodičnih dohodkov)

(1) Pri ugotavljanju upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev se dohodek zmanjša za periodične dohodke, ki jih je oseba nehala prejemati.
(2) Šteje se, da je oseba nehala prejemati periodične dohodke in ni začela prejemati drugih periodičnih dohodkov, če v mesecu pred mesecem vložitve vloge oseba ni prejela nobenega periodičnega dohodka več ali v mesecu vložitve vloge ni opravljala dejavnosti in ni prejela nobenega periodičnega dohodka več.
(3) Kot periodični dohodki se upoštevajo zlasti plače, nadomestilo plače, bonitete, pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, nadomestila iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja, drugi dohodki iz delovnega razmerja ter dohodki iz 2., 3., 4., 6., 7., 14., 15., 16., 17., 18. in 23. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS.
(4) Kot periodični dohodek se šteje tudi dohodek iz dejavnosti ter dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

8. člen (neupoštevanje podatkov o periodičnih dohodkih, ki jih je oseba prenehala prejemati)

Če je iz podatkov iz 3. in 4. člena tega pravilnika za preteklo ali predpreteklo leto razvidno, da je oseba prejemala periodične dohodke, iz podatkov za tekoče leto pa je razvidno, da periodičnih dohodkov nima:

- se dohodek zmanjša tako, da se podatki o periodičnih dohodkih iz preteklega ali predpreteklega leta pri izračunu dohodka ne upoštevajo;
- se v primeru upoštevanja podatkov iz tretjega in četrtega člena tega pravilnika o dohodku osebe iz preteklega ali predpreteklega leta dohodek zmanjša tako, da se podatki iz preteklega ali predpreteklega leta o periodičnih dohodkih preračunani na način, kot izhaja iz tabele, ki je priloga tega pravilnika in njegov sestavni del, ne upoštevajo;
- se upoštevani dohodek glede na vrsto posameznega dohodka, ki so v tabeli iz prejšnje alineje označeni kot v pravilniku, ki ureja podrobnejšo opredelitev podatkov o obdavčljivih dohodkih, ki niso oproščeni plačila dohodnine za posamezno vrsto dohodnine, preračuna tako, da se podatki iz okenca, ki je določen kot kombinacija številke vrstice in črke stolpca, preračunajo v skladu s formulami, določenimi v stolpcih E, F in G.

9. člen (način zmanjšanja periodičnega obdavčljivega dohodka iz odločbe o odmeri dohodnine)

(1) Kadar se v skladu s prejšnjim členom tega pravilnika periodični dohodek iz odločbe o odmeri dohodnine ne upošteva, upoštevajo pa se drugi dohodki iz odločbe o odmeri dohodnine, se dohodek ugotovi tako, da se drugi dohodki iz odločbe o odmeri dohodnine seštejejo, nato pa odštejejo prispevki in stroški teh drugih dohodkov ter odšteje odmerjena povprečna dohodnina za te dohodke.
(2) Odmerjena povprečna dohodnina za dohodke iz prejšnjega odstavka se izračuna tako, da se seštevek drugih dohodkov, znižan za prispevke in stroške teh dohodkov, pomnoži s količnikom odmerjene dohodnine. Količnik odmerjene dohodnine se izračuna tako, da

se odmerjena dohodnina deli z vsoto vseh dohodkov iz dohodninske odločbe, znižano za prispevke in stroške vseh dohodkov.

IV. Način upoštevanja posameznih vrst dohodkov in ugotavljanje skupnega dohodka družine

10. člen (dobiček iz kapitala)

(1) Dobiček iz kapitala se všteva v dohodek osebe, znižan za davek od dobička iz kapitala.
(2) Ne glede na peti odstavek 3. člena tega pravilnika se po 31. marcu dobiček iz kapitala, dosežen z odsvojitvijo nepremičnine, iz predpreteklega leta ne upošteva.

11. člen (obresti)

Obresti se vštevajo v dohodek osebe v celotnem znesku, znižane za davek od obresti.

12. člen (dividende)

Dividende se vštevajo v dohodek osebe v celotnem znesku, znižane za davek od dividend.

13. člen (dohodek iz prenosa premoženjske pravice)

(1) Dohodek iz prenosa premoženjske pravice se všteva v dohodek osebe, znižan za normirane oziroma dejanske stroške in davek od prenosa premoženjske pravice.
(2) Ne glede na peti odstavek 3. člena tega pravilnika se po 31. marcu dohodek iz prenosa premoženjske pravice iz predpreteklega leta ne upošteva.

14. člen (dohodek iz dejavnosti)

(1) Kot dohodek iz dejavnosti se upošteva dohodek, od katerega se obračunava davek od dohodka iz dejavnosti.
(2) Osebi, ki opravlja dejavnost in je vpisana v ustrezni razvid, ter se ji dohodek ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, se dohodek ugotavlja tako, da se dobiček zmanjša za obračunano dohodnino.
(3) Osebi, ki opravlja dejavnost in se ji dohodek ugotavlja z upoštevanjem dejanskih odhodkov, se dohodek ugotavlja tako, da se dobiček zmanjša za obračunano akontacijo dohodnine ali sorazmerni del davka iz letne odmere dohodnine od dohodka iz dejavnosti.
(4) Če je oseba dejavnost šele začela opravljati, se kot njen letni dohodek šteje 75 % bruto minimalne plače pomnožene z 12. Če je oseba v preteklem letu bila zaposlena le del leta, drugi del leta pa je začela opravljati dejavnost, se šteje, da je dejavnost šele začela opravljati in se njen letni dohodek upošteva v skladu s tem odstavkom.
(5) Za osebo, ki je šele začela opravljati dejavnost, se upošteva obdobje od prvega dne v mesecu, v katerem se je vpisala v poslovni register Republike Slovenije ali drug ustrezni razvid, do prvega aprila naslednjega leta.
(6) Če oseba, ki je zaposlena za polni delovni čas, opravlja tudi dejavnost, se dohodek iz dejavnosti upošteva v dejanski višini. Če je oseba zaposlena za krajši delovni čas od polnega, opravlja pa tudi dejavnost, se njen letni dohodek iz dejavnosti, upošteva najmanj v višini sorazmernega dela 75 % bruto minimalne plače, glede na število ur do polnega delovnega časa, pomnožene z 12.
(7) Mesečni dohodek iz dejavnosti se izračuna tako, da se letni dohodek iz dejavnosti deli z 12.
(8) Če je mesečni dohodek iz dejavnosti iz drugega odstavka tega člena, ki jo opravlja oseba, nižji od višine bruto minimalne plače, znižane za eno dvanajstino normiranih odhodkov in obračunane dohodnine ali sorazmernega dela davka iz letne odmere dohodnine, glede na dohodek iz dejavnosti, se kot njen letni dohodek šteje 75 % bruto minimalne plače pomnožene z 12.
(9) Če je mesečni dohodek iz dejavnosti iz tretjega odstavka tega člena nižji od višine bruto minimalne plače, znižane za eno dvanajstino obračunane akontacije dohodnine, ali sorazmernega dela davka iz letne odmere dohodnine od dohodka iz dejavnosti, se kot njen letni dohodek šteje 75 % bruto minimalne plače pomnožene z 12.
(10) Če je vsota mesečnega dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka in mesečnega

dohodka iz tretjega odstavka tega člena nižja od višine bruto minimalne plače, znižane za eno dvanajstino vsote normiranih odhodkov in obračunane dohodnine oziroma akontacije dohodnine ali sorazmernega dela davka iz letne odmere dohodnine od dohodka iz dejavnosti, se kot njen letni dohodek šteje 75 % bruto minimalne plače pomnožene z 12.

15. člen (dohodek iz kmetijske dejavnosti)
(1) V letni dohodek iz kmetijske dejavnosti osebe se šteje dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodek iz druge kmetijske dejavnosti in dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji znižan za prispevke za socialno varnost, normirane stroške in davke, glede na dohodek iz kmetijske dejavnosti.
(2) Kot dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti osebe se šteje dohodek, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, obračunava akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.
(3) Kot dohodek iz druge kmetijske dejavnosti se šteje dohodek iz 22. točke prvega odstavka 12. člena ZUPJS.
(4) Kot dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se šteje dohodek, od katerega se obračunava akontacija dohodnine od dohodka iz te dejavnosti.
(5) Mesečni dohodek iz kmetijske dejavnosti se izračuna tako, da se letni dohodek iz kmetijske dejavnosti deli z 12.

16. člen (upoštevanje dohodka iz kmetijske dejavnosti)
(1) Če letni dohodek iz kmetijske dejavnosti ustvarja več solastnikov, uporabnikov ali uživalcev zemljišča, ki sestavljajo eno gospodinjstvo, vendar se kot osebe pri uveljavljanju pravice iz javnih sredstev vse ne upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja, se izračuna sorazmerni del letnega dohodka iz kmetijske dejavnosti za osebe, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja.
(2) Sorazmerni del letnega dohodka iz kmetijske dejavnosti oseb, ki se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo, se izračuna tako, da se letni dohodek iz kmetijske dejavnosti vseh oseb deli s številom oseb, ki so starejše od 15 let, in nato pomnoži s številom oseb, ki so starejše od 15 let in se pri ugotavljanju materialnega položaja upoštevajo.
(3) Kot dohodek se letni dohodek iz kmetijske dejavnosti pripiše osebi, ki je invalidsko in pokojninsko zavarovana kot oseba, kateri opravljanje kmetijske dejavnosti predstavlja edini in glavni poklic, v enakem delu glede na število teh oseb, ki se pri upravičenosti upoštevajo.
(4) Če oseba iz prejšnjega odstavka izkazuje mesečni dohodek iz kmetijske dejavnosti, znižan za eno dvanajstino vsote iz prispevkov za socialno varnost, normiranih stroškov in akontacijo dohodnine ali sorazmernega dela davka iz letne odmere dohodnine, glede na dohodek iz kmetijske dejavnosti, nižji od višine bruto minimalne plače, se kot njen letni dohodek iz kmetijske dejavnosti šteje 75 % bruto minimalne plače pomnožene z 12.
(5) Če med osebami, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja, ni oseb iz tretjega odstavka tega člena, se letni dohodek iz kmetijske dejavnosti pripiše osebam, ki se štejejo za odrasle osebe po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke, v enakem delu.

17. člen (upoštevanje dohodka iz dejavnosti in dohodka iz kmetijske dejavnosti)
Če oseba izkazuje mesečni dohodek, ki je vsota mesečnega dohodka iz kmetijske dejavnosti in dohodka iz dejavnosti ter je ta vsota po znižanju za eno dvanajstino vsote iz prispevkov za socialno varnost, normiranih stroškov in akontacije dohodnine ali sorazmernega dela davka iz letne odmere dohodnine nižja od višine bruto minimalne plače, se kot njen letni dohodek iz dejavnosti šteje 75 % bruto minimalne plače, pomnožen z 12.

18. člen (upoštevanje dohodka iz oddajanja premoženja v najem)
Dohodek iz oddajanja premoženja v najem se všteva v dohodek osebe, znižan za stroške, vendar le do višine, ki se prizna po davčnih predpisih in za davek od oddajanja premoženja v najem.

18.a. člen (upoštevanje obdavčljivih dohodkov od odbitkov pri klasičnih igrah na srečo)
Dohodek od dobitkov pri klasičnih igrah na srečo se všteva v dohodek osebe, znižan za davek na dobitke pri klasičnih igrah na srečo.

4.3. PRAVILNIK O NAČINU IN POGOJIH DOSTOPA DO PODATKOV IZ CENTRALNE ZBIRKE PODATKOV O PRAVICAH IZ JAVNIH SREDSTEV

Uradni list RS, št. 2/13

1. člen
Ta pravilnik podrobneje določa način in pogoje dostopa do podatkov iz Centralne zbirke podatkov, ki zajema pravice iz javnih sredstev, določene v 49. členu Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF in 57/12 – ZPCP-2D; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS).

2. člen
(1) Centralno zbirko podatkov vzpostavi, upravlja, vzdržuje in nadzoruje ministrstvo, pristojno za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).
(2) Podatki v Centralni zbirki podatkov so pridobljeni iz zbirk podatkov upravljavcev, navedenih v 51. členu ZUPJS, na način, ki je določen v pisnih dogovorih med ministrstvom in posameznim upravljavcem.
(3) Uporabniki osebnih podatkov iz Centralne zbirke podatkov po tem pravilniku so državni organi, javni zavodi in druge pravne osebe, ki imajo za pridobitev in nadaljnjo obdelavo določenih osebnih podatkov iz Centralne zbirke podatkov podlago v prvem, drugem, tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku 50. člena ZUPJS (v nadaljnjem besedilu: uporabniki).
(4) Uporabniki podatke pridobijo na način, kot ga za vsakega od njih določa ZUPJS.

3. člen
(1) Centralna zbirka podatkov s podatki iz drugega do štirinajstega odstavka 49. člena ZUPJS se vodi in obdeluje preko posebnega, za potrebe izvajanja ZUPJS izdelanega računalniškega programa in modulov 'Informacijski sistem centrov za socialno delo' (v nadaljnjem besedilu: ISCSD2).
(2) Dostop do Centralne zbirke podatkov je za uporabnike mogoč samo z digitalnim potrdilom SIGOV.CA ali SIGEN.CA, ki ga uporablja izključno fizična oseba, ki ji je digitalno potrdilo izdano (v nadaljnjem besedilu: imetnik digitalnega potrdila). Digitalnega potrdila se ne posoja tretjim osebam, lastnega digitalnega potrdila ne uporablja za pridobivanje podatkov namesto tretjih oseb, tudi če ima tretja oseba istovrstne pravice dostopa v skladu z drugim odstavkom 4. člena tega pravilnika, kot jih ima imetnik digitalnega potrdila in se ga ne uporablja skupinsko.
(3) Dostop do Centralne zbirke podatkov z digitalnim potrdilom zagotavlja naknadno preverjanje vseh obdelav osebnih podatkov (npr. vpogledi, vnosi novih podatkov, spreminjanje podatkov, brisanje podatkov, izvozi, izpisi in podobno) še pet let od opravljene obdelave.
(4) Ministrstvo skrbi za zagotavljanje sledljivosti dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka kot upravljavec v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Ministrstvo, ki je pristojno za upravljanje podatkovnega centra državne uprave, zagotavlja tehnično podporo sledljivosti dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka in

odgovarja kot pogodbeni obdelovalec osebnih podatkov po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

4. člen

(1) Imetniki digitalnih potrdil dostopajo do Centralne zbirke podatkov preko enotne vstopne točke na podlagi Varnostne sheme.
(2) Varnostna shema je zbirka podatkov o vseh uporabnikih informacijskega sistema in pravicah dostopa posameznih imetnikov digitalnih potrdil. Pravice dostopa se nanašajo na dodelitev, odvzem in ukinitev dostopa do ISCSD2 in s tem tudi do vrst podatkov v Centralni zbirki podatkov. Pravice dostopa uporabnikom in zaposlenim na ministrstvu določa pristojna oseba na ministrstvu, zaposlenim na Centrih za socialno delo pa pristojni direktorji po pooblastilu pristojne osebe ministrstva. Zahtevo za dodelitev pravic z izjavo imetnika digitalnega potrdila, da bo pri delu ravnal v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, posreduje ministrstvu pristojna oseba pri uporabniku.

5. člen

Pooblaščena oseba na ministrstvu, zadolžena za nadzor in upravljanje Centralne zbirke podatkov, dvakrat na leto pripravi seznam naključnih vrst dostopov, za katere mora uporabnik preveriti upravičenost dostopov. O ugotovitvah pristojna oseba uporabnika poroča pooblaščeni osebi ministrstva. Če se pri nadzoru ugotovijo nepravilnosti glede obdelave osebnih podatkov, ki bi lahko pomenili vsaj sum storitve prekrška, mora pristojna oseba o tem obvestiti tudi državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov.

6. člen

(1) Centralna zbirka podatkov se upravlja v elektronski obliki. Tehnično vzdrževanje zbirke izvaja ministrstvo, ki je pristojno za upravljanje podatkovnega centra državne uprave, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.
(2) Za vsak dostop in delo na Centralni zbirki podatkov iz prejšnjega odstavka je zagotovljena možnost naknadnega preverjanja časa in vsebine posegov in vpogledov v Centralno zbirko podatkov še pet let od opravljenega posega ali vpogleda.

5. ZAKON O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR)

Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US in 15/17 – DZ

4. člen

(1) Starši imajo pravico in dolžnost, da z neposredno skrbjo, s svojim delom in dejavnostjo zagotavljajo uspešen telesni in duševni razvoj svojih otrok.
(2) Zaradi zdrave rasti, skladnega osebnostnega razvoja in usposobitve za samostojno življenje in delo imajo starši pravice in dolžnosti, da skrbijo za življenje, osebnostni razvoj, pravice in koristi svojih mladoletnih otrok. Te pravice in dolžnosti sestavljajo roditeljsko pravico.
(3) Roditeljska pravica pripada skupaj očetu in materi.

5a. člen

(1) Starši, druge osebe, državni organi ter nosilci javnih pooblastil morajo v vseh dejavnostih in postopkih v zvezi z otrokom skrbeti za otrokovo korist.

6. člen

Država zagotavlja varstvo mladoletnim otrokom vselej, kadar je ogrožen njihov zdrav

razvoj in kadar to zahtevajo druge koristi otrok.

7. člen
S posvojitvijo kot posebno obliko varstva mladoletnih otrok nastane med posvojiteljem in posvojencem enako razmerje, kot je med starši in otroci.

8. člen
Rejništvo je posebna oblika varstva otrok, ki jim je potrebna oskrba in vzgoja pri osebah, ki niso njihovi starši.

9. člen
(1) Skrbništvo je posebna oblika varstva mladoletnikov, za katere ne skrbijo starši, in polnoletnih oseb, ki niso sposobne same skrbeti zase, za svoje pravice in koristi.
(2) Po določbah tega zakona država zagotavlja varstvo tudi drugim osebam, ki nimajo možnosti same skrbeti za svoje pravice in koristi.

10. člen
(1) Pogoje za varstvo in pomoč družini po tem zakonu zagotavlja država.

10a. člen
(1) Za odločanje o zadevah iz tega zakona, za katere so po tem zakonu pristojna sodišča, so na prvi stopnji stvarno pristojna okrožna sodišča.
(2) O zadevah iz prejšnjega odstavka sodišče odloča v pravdnem postopku, če z zakonom ni določeno, da odloča v nepravdnem postopku.
(3) Zadeve iz tega zakona sodišče rešuje prednostno.

10b. člen
(1) Za odločanje o upravnih stvareh po tem zakonu so pristojni centri za socialno delo.
(2) O pritožbah zoper odločbe centrov za socialno delo odloča ministrstvo, pristojno za družino.
(3) Upravne zadeve iz tega zakona se rešujejo prednostno.

11. člen
Pri uresničevanju nalog, določenih s tem zakonom, sodelujejo centri za socialno delo s fizičnimi in pravnimi osebami, kot so zavodi in koncesionarji s področja socialnega varstva, šolstva, zdravstva, lokalnimi skupnostmi, gospodarskimi družbami, društvi, ustanovami, pravosodnimi in drugimi državnimi organi, policijo, drugimi strokovnimi službami in humanitarnimi ali drugimi nevladnimi organizacijami.

12. člen
(1) Dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze, ima zanju enake pravne posledice po tem zakonu, kot če bi sklenila zakonsko zvezo, če ni bilo razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna; na drugih področjih pa ima taka skupnost pravne posledice, če zakon tako določa.
(2) Če je odločitev o pravici ali dolžnosti odvisna od vprašanja obstoja življenjske skupnosti iz prejšnjega odstavka, se o tem vprašanju odloči v postopku za ugotovitev te pravice ali dolžnosti. Odločitev o tem vprašanju ima pravni učinek samo v stvari, v kateri je bilo to vprašanje rešeno.

23. člen
Center za socialno delo sme, če so za to utemeljeni razlogi, dovoliti sklenitev zakonske zveze med otroci bratov in sester, med otroci polbratov in polsester, med skrbnikom in varovancem ter osebi, ki še ni stara osemnajst let.

24. člen
Preden center za socialno delo dovoli sklenitev zakonske zveze po 23. členu tega zakona

mladoletniku, mora zaslišati njega, osebo, s katero namerava skleniti zakonsko zvezo ter njegove starše oziroma skrbnika.

64. člen

(1) Sodišče razveže zakonsko zvezo na podlagi sporazuma zakoncev, če sta se sporazumela o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ter o njihovih stikih s staršema v skladu z določbami tega zakona in če sta predložila v obliki izvršljivega notarskega zapisa sklenjen sporazum o delitvi skupnega premoženja o tem, kdo od njiju ostane ali postane najemnik stanovanja in o preživljanju zakonca, ki nima sredstev za življenje in brez svoje krivde ni zaposlen.
(2) Preden sodišče razveže zakonsko zvezo, mora ugotoviti ali je s sporazumom zakoncev poskrbljeno za varstvo, vzgojo in preživljanje skupnih otrok ter za stike med otroki in staršema v skladu s koristjo otrok ter pridobiti o tem mnenje centra za socialno delo. Sodišče upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.

68. člen

Sodišče po prejemu predloga za sporazumno razvezo ali tožbe za razvezo zakonske zveze pred njeno vročitvijo toženi stranki, pošlje predlog oziroma tožbo centru za socialno delo, da ta opravi svetovalni razgovor.

70. člen

(1) Svetovalnega razgovora se udeležita zakonca osebno brez pooblaščencev.
(2) O opravljenem svetovalnem razgovoru poroča center za socialno delo sodišču.
(3) Podrobnejše predpise o postopku in vsebini izvajanja svetovalnega razgovora izda minister, pristojen za družino.

71. člen

(1) Če sta zakonca sporazumno predlagala razvezo zakonske zveze, pa nista prišla na svetovalni razgovor, se šteje, da je predlog za sporazumno razvezo umaknjen. Prav tako se šteje, da je tožba za razvezo umaknjena, če tožnik ni prišel na svetovalni razgovor.
(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko sodišče iz utemeljenih razlogov izjemoma nadaljuje postopek za razvezo zakonske zveze.

78. člen

(1) Kadar sodišče razveže zakonsko zvezo na podlagi 65. člena tega zakona, odloči tudi o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ter o njihovih stikih s starši v skladu s tem zakonom.
(2) Preden sodišče odloči po prejšnjem odstavku, mora ugotoviti, kako bodo otrokove koristi najbolje zagotovljene. O tem mora pridobiti mnenje centra za socialno delo. Sodišče upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.

82. d člen

(1) Z izvršilnim naslovom določena preživnina se uskladi enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Uskladitev se opravi v mesecu marcu, pri čemer se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin od meseca, od katerega je bila preživnina nazadnje določena oziroma usklajena. Količnik uskladitve preživnin objavi minister, pristojen za družino, v Uradnem listu Republike Slovenije.
(2) Sodno poravnavo, pravnomočno sodno odločbo oziroma izvršljivi notarski zapis je sodišče oziroma notar dolžan poslati pristojnemu centru za socialno delo, če ni bil dogovorjen drugačen način usklajevanja.
(3) Center za socialno delo pisno obvesti upravičenca in zavezanca o vsakokratni uskladitvi in novem znesku preživnine. Obvestilo centra za socialno delo je skupaj s sodno poravnavo, pravnomočno sodno odločbo oziroma izvršljivim notarskim zapisom izvršilni

naslov.

87. člen
Za očeta otroka, ki ni rojen v zakonski zvezi, velja tisti, ki otroka prizna za svojega ali čigar očetovstvo se ugotovi s sodno odločbo.

88. člen
Oče lahko prizna otroka za svojega pri centru za socialno delo ali pred matičarjem ali v javni listini ali v oporoki.

89. člen
Priznanje očetovstva lahko da oseba, ki je razsodna in stara najmanj petnajst let.

90. člen
(1) Priznanje očetovstva velja in se vpiše v matično knjigo samo, če se s tem priznanjem strinja otrokova mati, ki jo matičar o tem obvesti.
(2) Če se mati ne strinja s tem priznanjem ali če ne da izjave v enem mesecu po prejemu obvestila, lahko tisti, ki je priznal otroka za svojega, vloži tožbo pri sodišču na ugotovitev, da je on otrokov oče. Tožba se lahko vloži v enem letu po prejemu obvestila, da se mati ne strinja s priznanjem očetovstva, vendar le v petih letih po rojstvu otroka.
(3) Kadar mati ni več živa ali je neznanega bivališča, da izjavo otrokov skrbnik s privolitvijo centra za socialno delo.

91. člen
Ko matičar dobi obvestilo o rojstvu otroka, rojenega izven zakonske zveze, obvesti center za socialno delo, ki pokliče mater, da izjavi, koga šteje za očeta svojega otroka. To izjavo lahko da mati tudi brez poziva. Če mati pove ime otrokovega očeta, ga center za socialno delo pokliče, da izjavi, ali je otrokov oče. Če očetovstva ne prizna, lahko mati v otrokovem imenu vloži tožbo na ugotovitev očetovstva.

92. člen Tožba za priznanje očetovstva
(1) Tožbo na ugotovitev očetovstva za otroka, rojenega izven zakonske zveze, lahko vloži v otrokovem imenu mati, dokler izvršuje roditeljsko pravico oziroma otrokov skrbnik s privolitvijo centra za socialno delo, otrok pa, ko postane polnoleten, vendar najkasneje pet let od dneva, ko postane polnoleten.
(2) Tožba se lahko vloži tudi po smrti domnevnega očeta, vendar najkasneje eno leto po njegovi smrti.

96. člen
(1) Mož lahko izpodbija očetovstvo otroka, ki ga je rodila njegova žena v zakonski zvezi ali pred pretekom tristo dni od prenehanja zakonske zveze, če misli, da ni njegov oče.
(2) Tožbo mora vložiti v enem letu od tedaj, ko je zvedel za okoliščine, ki vzbujajo sum, da otrok ni njegov, vendar najkasneje pet let po rojstvu otroka.

97. člen
(1) Mati lahko izpodbija, da je oče njenega otroka tisti, ki velja po tem zakonu za njegovega očeta.
(2) Tožbo mora vložiti v enem letu po rojstvu otroka.

98. člen
Otrok lahko s tožbo izpodbija, da je njegov oče tisti, ki po tem zakonu velja za njegovega očeta.

99. člen
(1) Kdor misli, da je oče otroka, lahko izpodbija očetovstvo tistega, ki po tem zakonu velja

za otrokovega očeta.
(2) Tožbo mora vložiti v enem letu od dneva, ko je bilo očetovstvo vpisano v matično knjigo.

102. člen
Starši morajo svojim otrokom omogočiti pogoje za zdravo rast, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo.

103. člen
(1) Starši so dolžni svoje otroke preživljati, skrbeti za njihovo življenje in zdravje in jih vzgajati.
(2) Starši so dolžni po svojih močeh skrbeti za šolanje in strokovno izobrazbo svojih otrok glede na njihove sposobnosti, nagnjenja in želje.

104. člen
Otrok se ne sme dati v varstvo in vzgojo osebi, ki ne sme biti skrbnik.

105. člen
(1) Če starša ne živita ali ne bosta več živela skupaj, se morata sporazumeti o varstvu in vzgoji skupnih otrok v skladu z njihovimi koristmi. Sporazumeta se lahko, da imata oziroma obdržita oba varstvo in vzgojo otrok ali da so vsi otroci v varstvu in vzgoji pri enem od njiju ali da so eni otroci pri enem, drugi pri drugem od njiju. Če se sama o tem ne sporazumeta, jima pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo.
(2) Če se starša sporazumeta o varstvu in vzgoji otrok, lahko predlagata, da sodišče v nepravdnem postopku izda o tem sklep. Če sodišče ugotovi, da sporazum ni v skladu s koristjo otrok, predlog zavrne.
(3) Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o varstvu in vzgoji otrok, odloči sodišče na zahtevo enega ali obeh staršev, da so vsi otroci v varstvu in vzgoji pri enem od njiju ali da so eni otroci pri enem, drugi pri drugem od njiju. Sodišče lahko po uradni dolžnosti tudi odloči, da se vsi ali nekateri otroci zaupajo v varstvo in vzgojo drugi osebi. Preden sodišče odloči, mora glede otrokove koristi pridobiti mnenje centra za socialno delo. Sodišče upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.
(4) Zahtevi iz prejšnjega odstavka mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da sta se starša ob njegovi pomoči poskušala sporazumeti o varstvu in vzgoji skupnih otrok.

105a. člen
(1) Če starša ne živita ali ne bosta več živela skupaj, se sporazumeta o preživljanju skupnih otrok. Če se sama o tem ne sporazumeta, jima pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo.
(2) Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o preživljanju skupnih otrok, odloči o tem sodišče na zahtevo enega ali obeh staršev po postopku iz tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena.

106. člen
(1) Otrok ima pravico do stikov z obema staršema, oba starša imata pravico do stikov z otrokom. S stiki se zagotavljajo predvsem otrokove koristi.
(2) Tisti od staršev, pri katerem otrok živi v varstvu in vzgoji, oziroma druga oseba, pri kateri otrok živi, mora opustiti vse, kar otežuje ali onemogoča otrokove stike. Prizadevati si mora za ustrezen odnos otroka do stikov z drugim od staršev oziroma s staršema. Tisti od staršev, ki izvršuje stike, mora opustiti vse, kar otežuje varstvo in vzgojo otroka.
(3) Če se starša sporazumeta o stikih, lahko predlagata, da sodišče v nepravdnem postopku izda o tem sklep. Če sodišče ugotovi, da sporazum ni v skladu s koristjo otrok,

predlog zavrne.

(4) Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o stikih, odloči o tem sodišče na zahtevo enega ali obeh staršev. Pri odločanju vodi sodišče predvsem korist otroka. Sodišče odloča v nepravdnem postopku, razen kadar odloča o stikih skupaj s spori o varstvu in vzgoji otrok. Predlogu oziroma zahtevi za ureditev stikov mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da sta se starša ob njegovi pomoči poskušala sporazumeti o stikih.

(5) Sodišče lahko pravico do stikov odvzame ali omeji samo, če je to potrebno zaradi varovanja otrokove koristi. Stiki niso v otrokovo korist, če pomenijo za otroka psihično obremenitev ali če se sicer z njimi ogroža njegov telesni ali duševni razvoj. Sodišče lahko odloči, da se stiki izvršujejo pod nadzorom tretje osebe ali da se ne izvajajo z osebnim srečanjem in druženjem, ampak na drug način, če sicer ne bi bila zagotovljena otrokova korist.

(6) Če tisti od staršev, pri katerem otrok živi, onemogoča stike med otrokom in drugim od staršev in stikov ni mogoče izvrševati niti ob strokovni pomoči centra za socialno delo, lahko sodišče na zahtevo drugega starša odloči, da se staršu, ki onemogoča stike, odvzame varstvo in vzgoja in se otroka zaupa drugemu od staršev, če meni, da bo ta omogočal stike in če je le tako mogoče varovati otrokovo korist.

(7) Preden odloči sodišče po četrtem, petem ali šestem odstavku tega člena, mora glede otrokove koristi pridobiti mnenje centra za socialno delo. Sodišče upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.

106.a člen

(1) Otrok ima pravico do stikov z drugimi osebami, s katerimi je družinsko povezan in nanje osebno navezan, razen če je to v nasprotju z otrokovo koristjo. Šteje se, da so take osebe predvsem otrokovi stari starši, bratje in sestre, polbratje in polsestre, nekdanji rejniki, prejšnji ali sedanji zakonec oziroma zunajzakonski partner enega ali drugega od njegovih staršev.

(2) O stikih se sporazumejo otrokovi starši, otrok, če je sposoben razumeti pomen sporazuma, in osebe iz prejšnjega odstavka. Če se sami o tem ne sporazumejo, jim pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo. Obseg in način izvrševanja stikov morata biti v otrokovo korist. Če se starša otroka, otrok in osebe iz prejšnjega odstavka sporazumejo o stikih, lahko predlagajo, da sodišče v nepravdnem postopku izda o tem sklep. Če sodišče ugotovi, da sporazum ni v skladu s koristjo otrok, predlog zavrne.

(3) Če se tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumejo, odloči o stikih sodišče v nepravdnem postopku, razen kadar odloča o stikih skupaj s spori o varstvu in vzgoji otrok.

(4) Predlog za odločitev o obsegu in načinu izvrševanja stikov lahko vloži otrok, ki je dopolnil petnajst let in je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, osebe iz prvega odstavka tega člena ali center za socialno delo. Predlogu za ureditev stikov mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da so se osebe iz prvega odstavka tega člena s starši otroka in otrokom ob njegovi pomoči poskušale sporazumeti o stikih.

(5) Preden sodišče odloči o predlogu, mora glede otrokove koristi pridobiti mnenje pristojnega centra za socialno delo. Če predlagatelj ni otrok, upošteva sodišče tudi njegovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.

107. člen

(1) Mladoletne otroke zastopajo starši.

(2) Če je treba mladoletnemu otroku kaj vročiti ali sporočiti, se to lahko veljavno vroči ali sporoči enemu ali drugemu roditelju, če pa starši ne živijo skupaj, tistemu roditelju, pri katerem otrok živi.

(3) Če imata oba starša varstvo in vzgojo otroka, se morata sporazumeti o stalnem prebivališču otroka in o tem, kateremu od njiju se vročajo pošiljke za otroka.

108. člen
Mladoletnik, ki dopolni petnajst let, lahko sam sklepa pravne posle, če zakon ne določa drugače. Za veljavnost teh poslov je potrebna odobritev staršev, če so tako pomembni, da bistveno vplivajo na mladoletnikovo življenje, ali če so takšni, da lahko vplivajo na njegovo življenje tudi po polnoletnosti.

109. člen
Otrokovo premoženje upravljajo do otrokove polnoletnosti v otrokovo korist njegovi starši.

110. člen
Dohodke iz premoženja otrok smejo starši uporabljati predvsem za njegovo preživljanje, vzgojo in izobraževanje, pa tudi za nujne potrebe družinske skupnosti, če sami nimajo zadosti sredstev.

111. člen
Starši smejo s privolitvijo centra za socialno delo odsvojiti ali obremeniti stvari iz premoženja svojega otroka samo zaradi njegovega preživljanja, vzgoje in izobrazbe, ali če to zahteva kaka druga njegova korist.

112. člen
Mladoletnik, ki dopolni petnajst let in ki je zaposlen, lahko razpolaga s svojim osebnim dohodkom. Pri tem je dolžan prispevati za svoje preživljanje in izobraževanje.

113. člen
(1) Roditeljsko pravico izvršujeta starša sporazumno v skladu z otrokovo koristjo. Če se sama o tem ne sporazumeta, jima pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo.
(2) Kadar starša ne živita skupaj in nimata oba varstva in vzgoje otroka, odločata o vprašanjih, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj, oba sporazumno, v skladu z otrokovo koristjo. Če se sama o tem ne sporazumeta, jima pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo. O vprašanjih dnevnega življenja otroka odloča tisti od staršev, ki ima otroka v varstvu in vzgoji.
(3) Če se starša v primerih iz prejšnjih odstavkov tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o vprašanjih, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj, odloči o tem na predlog enega ali obeh staršev sodišče v nepravdnem postopku. Predlogu mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da sta se starša ob njegovi pomoči poskušala sporazumeti o izvrševanju roditeljske pravice.
(4) Preden sodišče odloči, mora o otrokovi koristi pridobiti mnenje centra za socialno delo. Sodišče upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.
(5) Kadar je eden od staršev zadržan izvrševati roditeljsko pravico, jo izvršuje drugi od staršev sam.

115. člen
Če eden od staršev ni več živ ali ni znan, ali če mu je odvzeta roditeljska pravica, ali če mu je odvzeta poslovna sposobnost, pripada roditeljska pravica drugemu od staršev.

116. člen
(1) Roditelju, ki zlorablja roditeljsko pravico, ali je otroka zapustil, ali je s svojim ravnanjem očitno pokazal, da ne bo skrbel za otroka, ali drugače hudo zanemarja svoje dolžnosti, se odvzame roditeljska pravica s sodno odločbo.
(2) Roditeljska pravica se roditelju lahko vrne z odločbo sodišča, če preneha razlog, zaradi katerega mu je bila ta pravica odvzeta, razen če je bil otrok posvojen.
(3) O zadevah iz prejšnjih odstavkov odloča sodišče v nepravdnem postopku.

117. člen
(1) Roditeljska pravica preneha s polnoletnostjo otroka, to je, ko dopolni osemnajst let, ali če mladoletnik pred polnoletnostjo sklene zakonsko zvezo.
(2) S sklenitvijo zakonske zveze pridobi mladoletnik popolno poslovno sposobnost.
(3) Popolno poslovno sposobnost lahko pridobi tudi mladoletnik, ki je postal roditelj, če so za to pomembni razlogi. O tem odloča sodišče v nepravdnem postopku.

118. člen
(1) Sodišče lahko izda po predlogu staršev ali centra za socialno delo v nepravdnem postopku odločbo, da se roditeljska pravica podaljša tudi čez otrokovo polnoletnost, če otrok zaradi telesne ali duševne prizadetosti ni sposoben, da sam skrbi zase, za svoje koristi in pravice.
(2) Če je oseba že polnoletna in predlog staršev za podaljšanje roditeljske pravice ni bil pravočasno vložen, sme sodišče priznati roditeljsko pravico staršem in jo podaljšati čez otrokovo polnoletnost.
(3) Ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila podaljšana roditeljska pravica, izda sodišče na predlog centra za socialno delo odločbo o prenehanju roditeljske pravice.
(4) Odločbe po prejšnjih odstavkih tega člena se zaznamujejo v matični knjigi, če ima tak otrok nepremičnino pa tudi v zemljiški knjigi in v drugih javnih knjigah.

119. člen
Center za socialno delo je dolžan storiti potrebne ukrepe, ki jih zahtevata vzgoja in varstvo otroka ali varstvo njegovih premoženjskih ter drugih pravic in koristi.

120. člen
(1) Center za socialno delo sme odvzeti otroka staršem in ga dati v vzgojo in varstvo drugi osebi ali zavodu, če so starši zanemarili otrokovo vzgojo in varstvo ali če je to iz drugih pomembnih razlogov v otrokovo korist.
(2) S tem odvzemom ne prenehajo druge dolžnosti in pravice staršev do otroka.
(3) Center za socialno delo spremlja izvajanje ukrepa iz prvega odstavka tega člena.

121. člen
(1) Center za socialno delo sme sam ali v sporazumu s starši oddati otroka v zavod zaradi njegove osebnostne ali vedenjske motenosti, ki bistveno ogroža njegov zdrav osebnostni razvoj.
(2) Center za socialno delo odloči o ustavitvi izvrševanja ukrepa iz prejšnjega odstavka takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil ukrep izrečen. Ukrep lahko traja največ tri leta.
(3) Na podlagi mnenja zavoda sme center za socialno delo izjemoma podaljšati ukrep iz prvega odstavka tega člena tudi preko roka iz prejšnjega odstavka. Tudi za tak ukrep veljajo omejitve iz prejšnjega odstavka.
(4) Otrok, ki dopolni osemnajst let, sme ostati v zavodu le v primeru, da v to privoli.

122. člen
(1) Center za socialno delo sme od staršev zahtevati, da dajo račun o upravljanju otrokovega premoženja. Od sodišča lahko zahteva, da za varstvo otrokovih premoženjskih koristi dovoli zavarovanje na premoženju staršev.
(2) Za zavarovanje otrokovih premoženjskih koristi lahko sodišče v nepravdnem postopku odloči, da imajo starši glede upravljanja otrokovega premoženja položaj skrbnika.

123. člen
(1) Starši so dolžni preživljati svoje otroke do polnoletnosti, tako da v skladu s svojimi sposobnostmi in zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj.
(2) Če se otrok redno šola, pa tudi če se redno šola vpisan na izredni študij, so ga starši dolžni preživljati tudi po polnoletnosti, vendar največ do dopolnjenega šestindvajsetega

leta starosti.
(3) Otroka iz prejšnjih odstavkov, ki je sklenil zakonsko zvezo ali živi v zunajzakonski skupnosti, so starši dolžni preživljati le, če ga ne more preživljati zakonec ali zunajzakonski partner.

124. člen
(1) Polnoletni otrok je dolžan po svojih zmožnostih preživljati svoje starše, če ti nimajo dovolj sredstev za življenje in si jih ne morejo pridobiti.
(2) Polnoletni otrok ni dolžan preživljati tistega od staršev, ki iz neopravičenih razlogov ni izpolnjeval preživninskih obveznosti do njega.

125. člen
Tisti od staršev, ki mu je odvzeta roditeljska pravica, ni oproščen dolžnosti preživljanja otroka.

126. člen
Če je več oseb skupaj dolžnih koga preživljati, se ta dolžnost razdeli mednje po njihovih zmožnostih in tudi glede na to, koliko je bil kdo deležen skrbi in pomoči.

127. člen
(1) Zakonec ali zunajzakonski partner sta dolžna preživljati mladoletnega otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja, ki živi z njima, razen če je otroka sposoben preživljati ta ali drugi od staršev.
(2) Dolžnost zakonca ali zunajzakonskega partnerja iz prejšnjega odstavka preneha s prenehanjem njegove zakonske zveze ali zunajzakonske skupnosti z materjo ali očetom otroka, razen če je zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost prenehala zaradi smrti otrokove matere ali očeta. V tem primeru sta preživeli zakonec ali zunajzakonski partner dolžna preživljati otroka svojega umrlega zakonca ali zunajzakonskega partnerja samo, če sta živela z otrokom v času prenehanja zakonske zveze ali zunajzakonske skupnosti.

128. člen
Odpoved pravici do preživnine nima pravnega učinka.

129. člen
Preživnina se določi glede na potrebe upravičenca in materialne ter pridobitne zmožnosti zavezanca.

129.a člen
(1) Pri odmeri preživnine za otroka mora sodišče upoštevati otrokovo korist, tako da je preživnina primerna za zagotavljanje uspešnega telesnega in duševnega razvoja otroka.
(2) Preživnina mora zajemati stroške življenjskih potreb otroka, zlasti stroške bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila in drugih posebnih potreb otroka.

130. člen
Če se starša sporazumeta o preživnini, lahko predlagata, da sodišče v nepravdnem postopku izda o tem sklep. Če sodišče ugotovi, da sporazum ni v skladu s koristjo otrok, predlog zavrne.

130. a člen
O preživnini, ki jo je polnoletni otrok zavezan plačevati staršem, lahko upravičenec in zavezanec skleneta sporazum v obliki izvršljivega notarskega zapisa.

131. člen
Starši preživljajo otroke v okviru svojega gospodinjstva, razen če je to v nasprotju s koristjo otroka.

131. a člen
(1) Razen pri dolžnosti staršev do preživljanja otrok, lahko zavezanec sam izbere ali bo upravičencu plačeval preživnino ali ga bo vzel k sebi v preživljanje ali pa bo poskrbel za njegovo preživljanje na drug način.
(2) Upravičenec lahko iz pomembnih razlogov zahteva, da se mu preživnina določi v denarju.

131.b člen
Preživljanje otrok in zakonca, ki jih je zavezanec dolžan preživljati po tem zakonu, ima prednost pred preživljanjem staršev zavezanca.

131.c člen
Preživnina se določi v mesečnem znesku in za naprej, zahteva pa se lahko od trenutka, ko je bila vložena tožba za preživnino.

132. člen
Sodišče lahko na zahtevo upravičenca ali zavezanca zviša, zniža ali odpravi z izvršilnim naslovom določeno preživnino, če se spremenijo potrebe upravičenca ali zmožnosti zavezanca, na podlagi katerih je bila preživnina določena.

132. a člen
(1) Z izvršilnim naslovom določena preživnina se uskladi enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Uskladitev se opravi v mesecu marcu, pri čemer se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin od meseca, od katerega je bila preživnina nazadnje določena oziroma usklajena. Količnik uskladitve preživnin objavi minister, pristojen za družino, v Uradnem listu Republike Slovenije.
(2) Sodno poravnavo, pravnomočno sodno odločbo oziroma izvršljivi notarski zapis o preživnini je sodišče oziroma notar dolžan poslati pristojnemu centru za socialno delo, če ni bil dogovorjen drugačen način usklajevanja.
(3) Center za socialno delo pisno obvesti upravičenca in zavezanca o vsakokratni uskladitvi in novem znesku preživnine. Obvestilo centra za socialno delo je skupaj s sodno poravnavo, pravnomočno sodno odločbo oziroma z izvršljivim notarskim zapisom izvršilni naslov.
(4) Če se otrok po osemnajstem letu starosti v letu, v katerem se opravlja uskladitev preživnine, redno ne šola, center za socialno delo ni dolžan pisno obvestiti upravičenca in zavezanca o uskladitvi preživnine.
(5) Upravičenec je po osemnajstem letu starosti dolžan centru za socialno delo do konca meseca januarja predložiti potrdilo o šolanju ali ga obvestiti, kje se redno šola.

133. člen
Kdor je imel izdatke zaradi preživljanja kake osebe, sme s tožbo zahtevati povračilo izdatkov od tistega, ki jo je dolžan preživljati, kolikor so bili ti izdatki potrebni.

134. člen
Posvojiti se sme samo mladoletna oseba.

135. člen
Nihče ne more biti posvojen od več oseb, razen če sta posvojitelja zakonca.

136. člen
(1) Posvojiti ni mogoče sorodnika v ravni vrsti in tudi ne brata ali sestre.
(2) Skrbnik ne more posvojiti svojega varovanca, dokler traja med njima skrbniško

razmerje.

137. člen

(1) Posvojitelj je lahko le polnoletna oseba, ki je vsaj osemnajst let starejša od posvojenca. V izjemnih primerih sme center za socialno delo, potem ko razišče vse okoliščine primera in se prepriča, da bi bila taka posvojitev v posvojenčevo korist, dovoliti posvojitev tudi posvojitelju, ki ni osemnajst let starejši od posvojenca.
(2) Za posvojitev mladoletne osebe, ki je starejša kot deset let, je potrebno njeno soglasje.

138. člen

Zakonca lahko samo skupaj posvojita otroke, razen če eden od njiju posvoji otroka svojega zakonca.

139. člen

Posvojitelj ne more biti:
- oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica;
- oseba, za katero se utemeljeno domneva, da bi posvojitev izrabila v škodo posvojenca;
- oseba, ki ne daje jamstva, da bo izvrševala roditeljsko pravico v otrokovo korist;
- oseba, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, ali ki je tako duševno prizadeta ali bolna, da utegne spraviti posvojenčevo zdravje in življenje v nevarnost.

140. člen

(1) Posvojitelj je izjemoma lahko tuj državljan, če center za socialno delo za otroka, ki naj bi bil posvojen, ni mogel najti posvojitelja med državljani Republike Slovenije.
(2) Za posvojitev otroka, ki ga posvoji tuj državljan, morata dati soglasje minister, pristojen za družino in minister, pristojen za upravo. Soglasje ni potrebno v primeru, če je posvojitelj zakonec otrokovega roditelja.

141. člen

(1) V posvojitev se sme dati samo otrok, čigar starši so neznani ali že leto dni neznanega bivališča ali če so privolili pred pristojnim organom, da dajo otroka v posvojitev. Ni potrebna privolitev roditelja, ki mu je bila odvzeta roditeljska pravica, ali ki trajno ni sposoben izraziti svoje volje.
(2) Posvojitev je možna po preteku enega leta od izpolnitve pogoja iz prejšnjega odstavka. Posvojitev je izjemoma možna tudi pred pretekom tega roka, če center za socialno delo ugotovi, da bi bilo to v korist otroka.
(3) V posvojitev se sme dati tudi otrok, ki nima živih staršev.

142. člen

S posvojitvijo nastanejo med posvojencem in njegovimi potomci ter posvojiteljem in njegovimi sorodniki enaka razmerja kot med sorodniki, če zakon ne določa drugače.

143. člen

Pri posvojitvi prenehajo pravice in dolžnosti posvojenca do njegovih staršev in drugih sorodnikov ter pravice in dolžnosti staršev in sorodnikov do njega.

144. člen

Posvojitev se ne more razvezati.

145. člen

Pri posvojitvi se v rojstno matično knjigo vpišejo posvojitelji kot posvojenčevi starši.

146. člen

Postopek za posvojitev začne center za socialno delo po uradni dolžnosti ali na predlog bodočega posvojitelja.

147. člen
(1) V postopku za posvojitev se morajo priskrbeti izpiski iz rojstnih matičnih knjig in druge ustrezne listine za posvojitelja in posvojenca ter ugotoviti, da bodočemu posvojitelju ni bila odvzeta roditeljska pravica.
(2) Preden center za socialno delo odloči o posvojitvi, mora zaslišati polnoletne brate in sestre, stare starše oziroma če ti niso živi, strice in tete otroka, čigar starši so neznanega bivališča ali niso več živi.

148. člen
Da se ugotovi, ali se bosta posvojenec in posvojitelj lahko vživela v novi položaj in ali bo posvojitev za posvojenca koristna, center za socialno delo lahko odloči, da bodoči posvojenec preživi v družini posvojitelja določen čas pred odločitvijo o posvojitvi.

149. člen
Če center za socialno delo iz vsebine predloženih listin ali poizvedb o posvojitelju, ki jih opravi pred odločitvijo o posvojitvi, ali na podlagi spoznanj iz časa, ki ga je otrok preživel pri bodočem posvojitelju pred odločitvijo o posvojitvi, ugotovi, da niso izpolnjeni predpisani pogoji za posvojitev ali da posvojitev ne bi bila v korist posvojenca, z odločbo zavrne predlog oziroma ustavi postopek za posvojitev.

150. člen
(1) Če center za socialno delo ugotovi, da so izpolnjeni s tem zakonom določeni pogoji za posvojitev in da je posvojitev posvojencu v korist, izda odločbo o posvojitvi.
(2) V odločbi o posvojitvi se vpiše ime in priimek posvojenca, ki mu ga je določil posvojitelj.

151. člen Pravnomočno odločbo o posvojitvi pošlje center za socialno delo pristojnemu matičarju, da jo vpiše v matično knjigo.

152. člen
Posvojitev je neveljavna, če niso bili izpolnjeni pogoji, določeni v 134., 135., 136., 137., 139., 140. in 141. členu tega zakona.

153. člen
Center za socialno delo po uradni dolžnosti ali na zahtevo posvojenca, njegovih staršev ali posvojitelja uvede postopek za razveljavitev odločbe o posvojitvi.

154. člen
Namen rejništva je, da se otrokom pri osebah, ki niso njihovi starši, omogoči zdrava rast, izobraževanje, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje ter delo.

155. člen
Pod varstvom in nadzorstvom so otroci, ki jih odda v rejništvo center za socialno delo, pa tudi otroci, ki jih starši sami oddajo v rejništvo.

156. člen
Z oddajo otroka v rejništvo ne prenehajo pravice in dolžnosti staršev ali skrbnika, ki jih imajo po tem zakonu.

157. člen
(1) Center za socialno delo odda v rejništvo otroka, ki nima svoje družine, otroka, ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših ali otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem živi.
(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko center za socialno delo odda v rejništvo otroka, ki mu je potrebno usposabljanje v skladu s posebnimi predpisi (otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju).

158. člen
(1) Center za socialno delo odda otroka v rejništvo s privoljenjem staršev oziroma roditelja, pri katerem otrok živi.
(2) Privoljenje staršev ni potrebno, če je bil otrok staršem odvzet.

159. člen
Če je treba oddati v rejništvo več otrok, ki so bratje in sestre, se oddajo praviloma vsi v isto družino.

160. člen
O oddaji otroka v rejništvo izda center za socialno delo odločbo.

161. člen
Po oddaji v rejništvo si mora center za socialno delo prizadevati, da se odpravijo vzroki, zaradi katerih je bil otrok oddan v rejništvo.

167. člen
(1) Center za socialno delo spremlja razvoj otrok v rejništvu in nadzoruje vzgojo in izobraževanje rejencev ter izpolnjevanje drugih obveznosti iz rejniške pogodbe.
(2) Center za socialno delo po potrebi ukrepa, da se v vseh primerih in na najboljši način uresničuje namen rejništva.

170. člen
(1) Rejništvo preneha:
- s polnoletnostjo otroka oziroma že prej, če je rejenec usposobljen za samostojno življenje;
- če prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila potrebna oddaja otroka v rejništvo.

175. člen
Če se rejniška pogodba odpove ali razveže, ukrene center za socialno delo, kar je potrebno za nadaljnje varstvo otroka.

176. člen
(1) Starši, ki sami oddajo otroka v rejništvo in oseba, ki otroka sprejme, morajo najpozneje v enem mesecu obvestiti o tem center za socialno delo.
(2) Center za socialno delo, ki ugotovi primere takega rejništva na svojem območju, je dolžan obvestiti o tem pristojni center za socialno delo.

177. člen
Če je pri osebi, kateri so starši sami oddali otroka v rejništvo, ogrožen telesni in duševni razvoj otroka ali če je mogoče utemeljeno sklepati, da v danem okolju ne bo dosežen namen rejništva, ukrene center za socialno delo, kar je potrebno za otrokovo korist.

178. člen Skrbništvo
(1) Namen skrbništva nad mladoletnimi osebami je, da se s skrbjo, vzgojo in izobrazbo vsestransko razvije osebnost mladoletnih varovancev in da se varovanci usposobijo za samostojno življenje in delo.
(2) Namen skrbništva nad drugimi osebami je varstvo njihove osebnosti, ki se uresničuje predvsem z oskrbo, zdravljenjem in usposabljanjem za samostojno življenje.
(3) Skrbništvo ima tudi namen, da se zavarujejo premoženjske in druge pravice in koristi oseb, ki so pod skrbništvom.

179. člen
Osebi pod skrbništvom postavi center za socialno delo skrbnika. Dolžnost skrbnika je prostovoljna in častna.

180. člen
Za skrbnika se postavi oseba, ki ima osebne lastnosti in sposobnosti, potrebne za opravljanje dolžnosti skrbnika in ki privoli, da bo skrbnik.

181. člen
Skrbnik ne more biti:
- oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica;
- oseba, ki nima poslovne sposobnosti;
- oseba, katere koristi so v navzkrižju s koristmi varovanca;
- oseba, od katere glede na njene osebnostne lastnosti ali razmerja z varovancem ali njegovimi starši ni mogoče pričakovati, da bo pravilno opravljala skrbniške dolžnosti.

182. člen
(1) Če je mogoče, in če to ni v nasprotju s koristmi varovanca, se imenuje za skrbnika njegov sorodnik.
(2) Skrbništvo se lahko poveri tudi ustrezni pravni osebi, ki imenuje osebo, odgovorno za izvajanje skrbništva.

183. člen
Pri imenovanju skrbnika upošteva center za socialno delo želje varovanca, če jih je zmožen izraziti, ter želje njegovih bližnjih sorodnikov, če je to v korist varovanca.

184. člen
Osebi pod skrbništvom, ki je v varstvu in oskrbi v vzgojnem, socialnem, zdravstvenem ali drugem zavodu, postavi center za socialno delo skrbnika za opravljanje tistih skrbniških nalog, ki jih ta zavod ne opravlja v okviru svoje redne dejavnosti.

185. člen
(1) Center za socialno delo lahko odloči, da osebi pod skrbništvom ne bo postavil skrbnika, ampak bo sam opravljal to dolžnost.
(2) Center za socialno delo lahko z odločbo omeji skrbnikove pravice in odloči, da bo posamezne skrbnikove naloge sam opravljal.
(3) Če center za socialno delo sam opravlja dolžnost skrbnika ali določene skrbnikove naloge, lahko zaupa posamezne naloge drugim strokovnim osebam, da jih opravljajo v njegovem imenu in pod njegovim nadzorstvom.

186. člen
Center za socialno delo imenuje skrbnika z odločbo, v kateri določi njegove dolžnosti ter obseg njegovih pooblastil.

187. člen
Skrbnik je dolžan vestno skrbeti za osebnost, pravice in koristi varovanca in skrbno upravljati njegovo premoženje.

188. člen
Skrbnik je dolžan s pomočjo centra za socialno delo ukreniti vse potrebno, da se preskrbijo sredstva, ki so potrebna za izvajanje določenih skrbstvenih ukrepov.

189. člen
(1) Če ima varovanec premoženje, odredi center za socialno delo, naj se premoženje popiše, oceni in izroči skrbniku v upravo.
(2) Podrobnejše predpise za popis in ocenitev premoženja oseb pod skrbništvom izda minister, pristojen za družino.
(3) Skrbnik ne sme brez poprejšnje odobritve centra za socialno delo storiti ničesar, kar bi presegalo okvire rednega poslovanja ali upravljanja varovančevega premoženja.

190. člen
(1) Skrbnik samostojno opravlja v varovančevem imenu in na njegov račun, kar spada v redno poslovanje in upravljanje varovančevega premoženja.
(2) Pri vsakem važnejšem opravilu se skrbnik posvetuje z varovancem, če je to mogoče in če je ta zmožen razumeti, za kaj gre.

191. člen
Samo z odobritvijo centra za socialno delo sme skrbnik:
- odtujiti ali obremeniti varovančeve nepremičnine;
- odtujiti iz varovančevega premoženja premičnine večje vrednosti ali razpolagati s premoženjskimi pravicami večje vrednosti;
- odpovedati se dediščini ali volilu oziroma odkloniti darilo;
- storiti druge ukrepe, za katere tako določa zakon.

192. člen
(1) Skrbnik zastopa varovanca.
(2) Center za socialno delo zastopa varovanca, če sam opravlja dolžnosti skrbnika ali če je omejil skrbnikove pravice in odločil, da bo sam zastopal varovanca.

193. člen
Skrbnik sme skleniti pravni posel z varovancem, za katerega skrbi, le tedaj, če center za socialno delo spozna, da je to varovancu v korist in ta posel vnaprej odobri.

194. člen
(1) Skrbnik mora centru za socialno delo poročati in mu dati račun o svojem delu vsako leto kot tudi kadar center za socialno delo to zahteva.
(2) Iz skrbnikovega poročila mora biti razvidna njegova skrb za osebo varovanca, zlasti kar zadeva njegovo zdravje, vzgojo in izobraževanje ter njegova skrb za vse drugo, kar je za varovanca potrebno.
(3) Poročilo mora vsebovati tudi podatke o upravljanju varovančevega premoženja ter razpolaganju z njim, o varovančevih dohodkih in izdatkih in končno stanje njegovega premoženja.
(4) Podrobnejše predpise o sestavi in vsebini skrbniških poročil izda minister, pristojen za družino.

195. člen
Center za socialno delo mora vestno pregledati skrbnikovo poročilo in po potrebi ukreniti vse potrebno, da se zavarujejo varovančeve koristi.

196. člen
Skrbnik ima pravico do povračila upravičenih stroškov, ki jih je imel pri opravljanju svojih skrbniških dolžnosti, center za socialno delo lahko določi skrbniku za njegovo delo tudi ustrezno nagrado.

197. člen
Skrbnik je dolžan povrniti varovancu škodo, ki mu jo prizadene z nepravilnim ali malomarnim opravljanjem ali s samovoljno opustitvijo dolžnosti skrbnika.

198. člen
Center za socialno delo razreši skrbnika, če ugotovi, da je pri opravljanju skrbniških dolžnosti malomaren, da zlorablja svoje pravice ali da s svojim delom ogroža varovančeve koristi, ali če ugotovi, da bi bilo za varovanca koristneje, če bi imel drugega skrbnika.

199. člen
Center za socialno delo razreši skrbnika, če ta to zahteva. To mora storiti v treh mesecih

od dneva, ko skrbnik zahteva razrešitev.

200. člen

(1) Zoper delo skrbnika in centra za socialno delo na področju skrbništva lahko ugovarjajo varovanec, ki je zmožen to storiti, njegovi sorodniki, pristojni organi in strokovne institucije.
(2) Ugovore zoper delo skrbnika rešuje pristojni center za socialno delo, ugovore zoper delo centra za socialno delo pa ministrstvo, pristojno za družino.
(3) Organ, ki rešuje ugovore iz prejšnjega odstavka, preizkusi njihovo utemeljenost, določi kaj naj se ukrene ter o tem obvesti tistega, ki je ugovarjal.

201. člen

Mladoletnika, ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo, postavi center za socialno delo pod skrbništvo.

202. člen

Skrbnik mladoletnika je dolžan skrbeti enako kot starši za mladoletnika.

203. člen

(1) Mladoletnik pod skrbništvom, ki dopolni petnajst let, lahko sam sklepa svoje pravne posle, vendar pa je za veljavnost teh poslov potrebna odobritev njegovega skrbnika, za tiste posle, ki jih tudi skrbnik ne sme sam opravljati, pa odobritev centra za socialno delo.
(2) Mladoletnik pod skrbništvom, ki dopolni petnajst let, lahko razpolaga s svojim osebnim dohodkom, pri tem pa je dolžan prispevati za svoje preživljanje in izobraževanje.

204. člen

Skrbnik sme samo z odobritvijo centra za socialno delo:
- oddati mladoletnika v vzgojni zavod ali ga izročiti komu drugemu v vzgajanje, nego in oskrbo;
- vzeti mladoletnika iz šole ali spremeniti vrsto izobraževanja;
- odločati o izbiri poklica za mladoletnika ali opravljanju njegovega poklica;
- storiti druge pomembnejše ukrepe glede mladoletnika, ki jih določa zakon.

205. člen

Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost.

206. člen

(1) Center za socialno delo postavi pod skrbništvo osebe, ki jim je po odločbi sodišča odvzeta poslovna sposobnost.
(2) Sodišče mora takoj poslati centru za socialno delo pravnomočno odločbo, s katero je nekomu odvzeta poslovna sposobnost.

207. člen

Skrbnik osebe, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, mora zlasti skrbeti za njeno osebnost, upoštevati pri tem vzroke, zaradi katerih je bila tej osebi odvzeta poslovna sposobnost in si prizadevati, da se ti vzroki odpravijo in da se varovanec usposobi za samostojno življenje in delo.

208. člen

(1) Skrbnik osebe, ki ji je popolnoma odvzeta poslovna sposobnost, ima pravice in dolžnosti skrbnika mladoletnika, ki še ni star petnajst let.
(2) Skrbnik osebe, ki ji je delno odvzeta poslovna sposobnost, ima pravice in dolžnosti skrbnika mladoletnika, ki je že star petnajst let, center za socialno delo pa lahko po

potrebi določi, katere posle sme oseba, ki ji je bila delno odvzeta poslovna sposobnost, opravljati samostojno in brez odobritve.

209. člen

(1) Sodišče, pri katerem se je začel postopek, da se nekomu odvzame poslovna sposobnost, mora to takoj sporočiti centru za socialno delo. Center za socialno delo postavi osebi, zoper katero se je začel postopek, po potrebi začasnega skrbnika. Za to skrbništvo se uporabljajo določbe o skrbništvu nad mladoletniki, ki so že stari petnajst let, center za socialno delo pa sme po potrebi uporabiti zanj določbe o skrbništvu nad mladoletniki, ki še niso stari petnajst let.
(2) Dolžnost začasnega skrbnika preneha, ko se postavi stalni skrbnik ali ko postane pravnomočna odločba sodišča, da ni podlage za odvzem poslovne sposobnosti.

210. člen

Skrbništvo nad osebo, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, preneha, če ji sodišče z odločbo vrne poslovno sposobnost.

211. člen

Center za socialno delo postavi skrbnika za posebni primer ali skrbnika za določeno vrsto opravil odsotni osebi, katere prebivališče ni znano, pa tudi nima zastopnika, neznanemu lastniku premoženja, kadar je potrebno, da nekdo za to premoženje skrbi, pa tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za varstvo pravic in koristi posameznika.

212. člen

V primerih iz prejšnjega člena tega zakona sme postaviti skrbnika, ob pogojih, ki jih določa zakon, tudi organ, pred katerim teče postopek. Ta organ pa mora o tem takoj obvestiti center za socialno delo. Center za socialno delo ima nasproti takemu skrbniku iste pravice kot nasproti skrbniku, ki ga je sam postavil.

213. člen

(1) Poseben skrbnik se postavi mladoletniku, nad katerim izvršujejo starši roditeljske pravice, v primeru spora med njim in starši, za sklenitev posameznih pravnih opravil med njimi, ter v drugih primerih, če so njihove koristi v navzkrižju.
(2) Varovancu se postavi poseben skrbnik v primeru spora med njim in skrbnikom, za sklenitev pravnih opravil med njima, kot tudi v primerih, ko so njune koristi v navzkrižju.
(3) Če se med mladoletniki, nad katerimi ima ista oseba roditeljske pravice, ali med osebami, ki imajo istega skrbnika, vodi spor ali sklene pravno opravilo, v katerem so si koristi mladoletnikov oziroma varovancev v navzkrižju, se vsakemu izmed njih postavi poseben skrbnik za vodenje spora ali za sklenitev opravila.
(4) Kadar starši, posvojitelji, skrbniki ali državni ali drugi organi pri opravljanju dolžnosti zvedo za kakšen primer iz tega člena, morajo to sporočiti centru za socialno delo.

214. člen

Če ni v mednarodni pogodbi drugače določeno, ukrene v neodložljivih primerih center za socialno delo po določbah tega zakona, kar je potrebno za varstvo osebnosti, pravic in koristi tujega državljana, dokler organ njegove države ne ukrene, kar je treba.

215. člen

Pri postavitvi skrbnika za poseben primer določi center za socialno delo obseg skrbnikovih dolžnosti in pravic, upoštevajoč okoliščine vsakega posameznega primera.

216. člen

(1) Kadar center za socialno delo zve, da je nekoga treba postaviti pod skrbništvo, ukrene takoj vse potrebno za varstvo njegove osebnosti ter njegovih pravic in koristi ter začne postopek za postavitev pod skrbništvo.

(2) Postopek za postavitev pod skrbništvo in za postavitev skrbnika je nujen.

217. člen

O tem, da je treba nekoga postaviti pod skrbništvo ali da mu je potrebna kakšna oblika varstva, ki jo daje center za socialno delo, so dolžni center za socialno delo obvestiti:
- matičar, upravni in drugi organi, kadar pri opravljanju dolžnosti zvedo za tak primer;
- najbližji sorodniki, člani gospodinjstva in sosedje;
- organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge organizacije ter skupnosti.

218. člen

Pri odločanju o obliki varstva, ki naj se da varovancu, mora center za socialno delo upoštevati predvsem potrebe in koristi varovanca.

219. člen

(1) Pri odločanju o postavitvi pod skrbništvo, pri imenovanju ali razrešitvi skrbnika, pri odločanju o obsegu skrbnikovih pravic in dolžnosti ter o pravicah in koristih varovanca, postopa center za socialno delo po predpisih, ki veljajo za splošni upravni postopek, če ni v tem zakonu drugače določeno.
(2) V drugih primerih ravna center za socialno delo na najsmotrnejši način v skladu s svojo vlogo in s pravili stroke.

220. člen

Center za socialno delo sme spreminjati svoje prejšnje odločitve glede skrbništva, če je to varovancu v korist in če s tem niso prizadete pravice drugih.

221. člen

Postavitev pod skrbništvo in prenehanje skrbništva pri mladoletnih osebah in osebah, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost, se vpiše v rojstno matično knjigo.

222. člen

Če ima varovanec nepremičnine, se postavitev pod skrbništvo in prenehanje skrbništva zaznamuje v zemljiški knjigi.

223. člen

Izdatki za izvajanje skrbstvenih ukrepov v korist varovanca se krijejo:
- iz varovančevih dohodkov;
- iz sredstev, dobljenih od oseb, ki so dolžne varovanca preživljati;
- iz varovančevega premoženja;
- iz proračuna Republike Slovenije.

5.1. PRAVILNIK O POSTOPKU IN VSEBINI IZVAJANJA SVETOVALNEGA RAZGOVORA

Uradni list SRS, št. 41/89 in Uradni list RS, št. 15/17 – DZ

1. člen

(1) Svetovalni razgovor opravi center za socialno delo tiste občine, na območju katere sta zakonca imela zadnje skupno stalno prebivališče.
(2) Če zakonca nista imela skupnega prebivališča ali če njuno zadnje skupno stalno prebivališče ni znano, opravi svetovalni razgovor na podlagi predloga za sporazumno razvezo center za socialno delo tiste občine, kjer je bil predlog vložen.
(3) Če je bila vložena tožba za razvezo zakonske zveze in zakonca nista imela skupnega prebivališča ali zadnje skupno prebivališče zakoncev ni znano, opravi svetovalni

razgovor center za socialno delo tiste občine, na območju katere ima toženec stalno prebivališče.

2. člen
Strokovni delavec mora zakonca povabiti na svetovalni razgovor najpozneje v roku 15 dni po prejemu predloga za sporazumno razvezo ali tožbe za razvezo zakonske zveze.
V vabilu določi datum, uro in kraj svetovalnega razgovora.

3. člen
Vabilo na svetovalni razgovor se vroči osebno.

4. člen
(1) V svetovalnem razgovoru se strokovni delavec in zakonca najprej seznanijo z razlogi, ki so pripeljali do vložitve predloga za sporazumno razvezo ali do tožbe za razvezo zakonske zveze.
(2) Strokovni delavec nato seznani zakonca s posledicami, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze zanju in za družinsko skupnost.

5. člen
(1) Če se v svetovalnem razgovoru ugotovi, da zakonca ne želita več živeti v zakonski skupnosti, ju strokovni delavec pouči o možnostih za rešitev problemov, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze.
(2) Strokovni delavec si v svetovalnem razgovoru zlasti prizadeva, da zakonca uredita medsebojna razmerja do skupnih otrok.

6. člen
O ugotovitvah in dogovorih svetovalnega razgovora strokovni delavec vodi zapisnik, ki ga zakonca ob zaključku razgovora podpišeta.

7. člen
Na podlagi zapisnika o svetovalnem razgovoru strokovni delavec sestavi poročilo, ki ga center za socialno delo pošlje pristojnemu sodišču.

8. člen
(1) Center za socialno delo mora sodišču poslati poročilo iz prejšnjega člena takoj po zaključku svetovalnega razgovora, najkasneje pa v roku treh mesecev, od prejema predloga za sporazumno razvezo ali tožbo za razvezo zakonske zveze.
(2) V izjemnih primerih, ko poročila ni mogoče poslati v roku iz prvega odstavka, je center za socialno delo dolžan o tem obvestiti pristojno sodišče.

5.2. PRAVILNIK O POSTOPKU ZA POPIS IN OCENITEV PREMOŽENJA OSEB POD SKRBNIŠTVOM TER O PRIPRAVI SKRBNIŠKIH POROČIL

Uradni list SRS, št. 18/89 in Uradni list RS, št. 15/17 – DZ

2. člen
(1) Center za socialno delo s sklepom odredi, da se popiše in oceni vse nepremično in premično premoženje, ki ga ima varovanec v posesti v času popisa.
(2) Podpišejo se tudi varovančeve terjatve in obveznosti.

3. člen
(1) Premoženje se mora popisati najpozneje v roku 15 dni od dneva, ko je center za socialno delo postavil osebo pod skrbništvo oziroma od dneva, ko je varovancu postavil

skrbnika.
(2) Popisano premoženje se izroči v upravljanje skrbniku. V primeru, da varovancu še ni bil postavljen skrbnik, upravlja s popisanim premoženjem do postavitve skrbnika center za socialno delo.

4. člen
(1) Premoženje varovancev popiše komisija.
(2) Predsednika in člane komisije imenuje center za socialno delo.
(3) Za člana komisije ne more biti imenovana oseba, za katero obstajajo razlogi za izločitev po določilih zakona o splošnem upravnem postopku.

5. člen
(1) O času in kraju popisa obvesti center za socialno delo varovančevega skrbnika, če mu je bil postavljen, in varovanca, če je po mnenju centra za socialno delo sposoben razumeti naloge in opravila komisije.
(2) Popisu premoženja smejo prisostvovati varovančevi sorodniki, posebni cenilci za posamezne vrste premoženja ali druge osebe, ki izkažejo pravni interes.

6. člen
Predsednik komisije sklicuje člane komisije in vodi njeno delo.

7. člen
O popisu premoženja se vodi zapisnik. Zapisnik mora biti sestavljen v skladu z določili 74. in 78. člena zakona o splošnem upravnem postopku.

8. člen
(1) V zapisniku o popisu in ocenitvi premoženja se vpišejo predvsem podatki o:
- nepremičninah - po vrstah, z navedbo kraja, kjer so kulture zemljišča ali zemljiškoknjižnih podatkov, če so znani, pri stanovanjih pa z navedbo podatkov iz prodajne pogodbe oziroma podatkov iz stanovanjske odločbe,
- premičnine, dragocenosti in drugi predmeti večje vrednosti - po vrstah z oznako vrste in števila kosov, ter naslovom fizične ali pravne osebe, pri kateri se nahajajo,
- denarna sredstva in vrednostne listine - po vrstah (dinarska, devizna), po zneskih, z navedbo številke hranilne knjižice ali bančnega računa, naslovom banke ali druge organizacije, ki je izdala dokazilo, ter z naslovom fizične ali pravne osebe, pri kateri se hranijo,
- denarne terjatve in obveznosti - po zneskih in pravnem naslovu.

(2) Razen podatkov iz prejšnjega odstavka je v zapisnik potrebno vpisati podatke o stanju posamezne vrste premoženja v času popisa (npr. obdelano, vzdrževano, zapuščeno, ohranjeno, vseljivo, pozidano, ruševina, uporabno, itd.).

9. člen
Morebitna dokazila, ki se nanašajo na popisano premoženje (skice, fotografije, itd.), je treba priložiti zapisniku in se hranijo skupaj z originalom zapisnika.

10. člen
Zapisnik o popisu premoženja se piše v dveh izvodih, od katerih prejme en izvod skrbnik, ki bo upravljal s premoženjem, en izvod s prilogami pa se hrani v spisovnem gradivu pristojnega centra za socialno delo.

11. člen
Stroške popisa premoženja ugotovi center za socialno delo, ki je odredil popis, krijejo pa se iz varovančevih dohodkov ali iz njegovega premoženja.

12. člen
Skrbnik je dolžan predložiti skrbniško poročilo (v nadaljnjem besedilu: poročilo) za preteklo

leto centru za socialno delo vsako leto, najpozneje do 15. februarja. Poročilo se lahko poda tudi ustno na zapisnik.

13. člen
Poročilo mora vsebovati podatke o varovancu, podatke o premoženju, podatke o delu skrbnika in pregled stroškov, ki so nastali zaradi izvajanja skrbništva.

14. člen
Poleg osebnih podatkov o varovancu mora poročilo vsebovati tudi podatke:
- zdravstvenem stanju varovanca,
- izobraževanju in usposabljanju, če se varovanec izobražuje ali usposablja,
- sredstvih za preživljanje ter o drugih dohodkih in izdatkih,
- ostale pomembne podatke o varovancu.

15. člen
Poročilo mora vsebovati naslednje podatke o upravljanju premoženja:
- vrsta in višina dohodkov od premoženja (npr.: zakupnine, najemnine),
- vrsta in višina izdatkov iz premoženja,
- seznam na novo odtujenega, pridobljenega ali obremenjenega premoženja,
- končno stanje premoženja.

16. člen
Iz poročila morajo biti razvidne pomembnejše naloge, ki jih je skrbnik opravil za varovanca v okviru rednega poslovanja, in naloge, ki jih je opravil s poprejšnjo odobritvijo centra za socialno delo.

17. člen
(1) Center za socialno delo je dolžan obravnavati poročilo o roku 60 dni od prejema poročila.
(2) Center za socialno delo sprejme poročilo, zahteva dopolnitev ali ga zavrne, in odloči o ukrepih.
(3) Šteje se, da je center za socialno delo sprejel poročilo brez pripomb, če v roku iz prvega odstavka tega člena, pisno ne sporoči skrbniku drugačnega sklepa.
(4) Ob obravnavi poročila odloči center za socialno delo tudi o stroških, ki so nastali pri izvajanju skrbništva, ter o nagradi skrbniku.

18. člen
Poročilo s prilogami in sklepom, če je bil izdan, se hrani v spisovnem gradivu centra za socialno delo.

19. člen
Določbe 12. do 18. člena tega pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za občasna ali izredna poročila, ki jih po potrebi lahko zahteva pristojni center za socialno delo.

6. ZAKON O ŠTIPENDIRANJU (ZŠTIP-1)

Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ in 31/18

2. člen (namen štipendiranja)
(1) Štipendije so namenjene spodbujanju izobraževanja in doseganju višje ravni izobrazbe štipendistov ali štipendistk (v nadaljnjem besedilu: štipendist), vzpostavljanju enakih možnosti za izobraževanje in izobraževanju za deficitarne poklice, spodbujanju mednarodne mobilnosti, spodbujanju doseganja izjemnih dosežkov, odgovornosti štipendistov za svoje izobraževanje kot tudi za izbiro izobraževalnega programa,

krajšanju dobe izobraževanja in izboljšanju zaposljivosti.
(2) Štipendije se dodelijo za izobraževanje na izobraževalni ustanovi po izobraževalnem programu za pridobitev izobrazbe, za katero štipendist prejme javno veljavno listino ali diplomo, in so namenjene za delno kritje stroškov v zvezi z izobraževanjem.
(3) Sredstva po tem zakonu so namenjena tudi za spodbujanje kadrovskega štipendiranja.

5. člen (javni razpis)
(1) Pravica do štipendije oziroma sofinanciranja po tem zakonu, razen za državno štipendijo, se dodeljuje na podlagi javnega razpisa.
(2) Javni razpis iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:
- pravno podlago za objavo in izvedbo javnega razpisa,
- predmet javnega razpisa,
- višino razpisanih sredstev,
- navedbo pogojev, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj za dodelitev pravic in v času trajanja pravic,
- navedbo obveznosti iz dodeljenih pravic,
- navedbo dokumentacije, ki jo mora vlagatelj predložiti, s katero dokazuje izpolnjevanje pogojev,
- višino in namen sredstev ki jih lahko prejme vlagatelj, ter morebitno usklajevanje višine teh sredstev,
- rok za vložitev vloge, ki se določi kot odprti ali zaprti rok,
- naslov in način za vložitev vloge,
- navedbo o tem, kdo odloči o dodelitvi pravice,
- navedbo začetka upravičenosti do štipendije,
- navedbo o tem ali se vlagateljem, ki bi bili glede na še razpoložljiva sredstva javnega razpisa upravičeni do preostalih razpoložljivih sredstev, dodeli sredstva v celotnem upravičenem znesku ali le do višine še razpoložljivih sredstev in na kakšen način se ta sredstva razdelijo med štipendiste ali prejemnike sredstev,
- druge podatke, pomembne za odločitev o dodelitvi pravice.

(3) V postopku javnega razpisa z zaprtim rokom za vložitev vloge:
- začne šestdesetdnevni rok za odločanje teči z dnem, od katerega se šteje, da je vložena zadnja popolna vloga, med vsemi na javni razpis prispelimi pravočasnimi vlogami,
- se vloge vlagateljev, ki izpolnjujejo pogoje javnega razpisa, ocenijo na podlagi meril za izbor štipendistov ali prejemnikov sredstev, ki se vrednotijo v točkah, odstotkih ali na drug način, ki omogoča razvrstitev vlog po vrstnem redu glede na prejeto oceno od najvišje do najnižje ocenjene vloge,
- se lahko za razvrstitev vlog dveh ali več vlagateljev, katerih vloge so prejele enako oceno, uporabi razmejitveno merilo, ki se določi z javnim razpisom,
- sredstva prejmejo tisti vlagatelji, katerih vloge glede na merila javnega razpisa prejmejo višjo oceno, do porabe razpisanih sredstev; če se vlagatelji, ki izpolnjujejo pogoje javnega razpisa, skupaj prijavljajo za nižja sredstva od razpisanih, se vloge ne ocenjujejo, sredstva pa prejmejo vsi vlagatelji, ki izpolnjujejo pogoje javnega razpisa.
- V postopku javnega razpisa z odprtim rokom za vložitev vloge:
- začne šestdesetdnevni rok za odločanje teči z dnem, od katerega se šteje, da je vložena posamezna popolna vloga, – prejmejo sredstva vlagatelji, ki izpolnjujejo pogoje javnega razpisa, po vrstnem redu prispelih popolnih vlog glede na datum in uro vložitve posamezne popolne vloge do porabe sredstev,
- se v primeru, da dodeljevalec štipendij istočasno prejme več popolnih vlog in njihova skupna vrednost presega še razpoložljiva sredstva na javnem razpisu, za odločitev o štipendistih ali prejemnikih sredstev med temi vlogami uporabi razmejitvena merila, določena z javnim razpisom,
- se vloge vlagateljev, vložene po porabi sredstev in pred potekom odprtega roka, zavrnejo, vloge, prejete po poteku odprtega roka, se zavržejo.

(4) Javni razpis po tem členu se praviloma objavi kot javni razpis z zaprtim rokom za

vložitev vloge, razen če ta zakon izrecno ne določa drugače.
(5) Dodeljevalec štipendije oziroma RRA objavita javni razpis na svoji spletni strani, povzetek in povezavo na objavo tudi na portalu e-uprava.

6. člen (uporaba postopkovnih določb)
(1) Če ta zakon ne določa drugače, se v postopku dodeljevanja štipendij uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.
(2) Odločba, s katero se odloči o dodelitvi pravice po tem zakonu, se vroča z navadno vročitvijo. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.
(3) Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe, razen če ta zakon ne določa drugače.
(4) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe, razen če ta zakon ne določa drugače.
(5) V primeru zahtevnosti postopka lahko celoten ali del postopka vodi razpisna komisija, ki jo imenuje zakoniti zastopnik dodeljevalca štipendije s sklepom, s katerim se opredeli naloge in pristojnosti komisije.

7. člen (pogodba)
(1) Če tako določa ta zakon, se na podlagi odločbe o dodelitvi pravice s štipendistom ali prejemnikom sredstev sklene pogodba o štipendiranju ali sofinanciranju.
(2) Obvezne sestavine pogodbe so:
- določitev pogodbenih strank,
- namen, za katerega so sredstva dodeljena,
- višina dodeljenih sredstev,
- transakcijski račun štipendista ali prejemnika sredstev,
- rok in način izplačila sredstev,
- način nadzora nad namensko porabo sredstev, kot na primer navedba dokazil, ki jih mora štipendist ali prejemnik sredstev dostaviti in iz katerih izhaja namenska poraba sredstev, poročila o poteku in rezultatih porabljenih sredstev oziroma zaključno poročilo,
- primeri prenehanja pogodbe,
- sankcije zaradi neizpolnjevanja pogodbenih določb in nenamenske porabe dodeljenih sredstev,
- drugo, kar sledi iz narave dodeljenih sredstev, načina porabe sredstev ter pravic in obveznosti štipendista ali prejemnika sredstev in sklada.

(3) Način in rok sklenitve pogodbe iz tega člena se opredeli v javnem razpisu.

8. člen (vrste štipendij)
(1) V Republiki Sloveniji se po tem zakonu dodelijo naslednje štipendije:
- državne štipendije,
- Zoisove štipendije,
- štipendije za deficitarne poklice,
- štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- štipendije Ad futura.

(2) Na podlagi tega zakona lahko Republika Slovenija zagotavlja sredstva za sofinanciranje kadrovskih štipendij.
(3) Štipendist je upravičen le do ene štipendije, razen v primerih:
- kadrovske štipendije, ki se lahko dodeli istočasno z vsemi štipendijami, razen s štipendijo za deficitarne poklice,
- štipendije za deficitarne poklice, ki se lahko dodeli istočasno z vsemi štipendijami, razen s kadrovsko štipendijo,
- štipendije Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja, ki se lahko dodelita sočasno z vsemi štipendijami.

9. člen (dodeljevanje štipendij)
(1) Štipendije po tem zakonu se dodeljujejo v vsakem šolskem ali študijskem letu.

(2) Štipendije se dodelijo za izobraževalni program od dodelitve do izteka izobraževalnega programa. Štipendije se ne morejo prvič dodeliti za letnik, v katerega je vlagatelj ponovno vpisan, ali v času podaljšanega študentskega statusa ali dodatnega študijskega leta po preteku izobraževalnega programa.
(3) Štipendist vloži dokazila za izpolnjevanje pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije za vsako novo šolsko ali študijsko leto, če ta zakon ne določa drugače. Dodeljevalec štipendije vsako šolsko ali študijsko leto preveri izpolnjevanje pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije, določenih za posamezno vrsto štipendije.
(4) Štipendija po tem zakonu se ne more dodeliti za izobraževalni program na ravni izobraževanja, ki je enaka ali nižja od ravni, ki jo je vlagatelj že dosegel.
(5) Štipendist lahko prejema štipendijo eno leto za posamezni letnik na isti ravni izobraževanja, razen če ta zakon ne določa drugače.
(6) Določbe tega člena se uporabljajo za sofinancirane kadrovske štipendije.
(7) Določbe od drugega do petega odstavka tega člena se ne uporabljajo za štipendije Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja, ki se dodeljujejo le za posamezni študijski obisk ali sodelovanje na tekmovanju.

11. člen (upravičenci do štipendij)
(1) Ob izpolnjevanju pogojev, določenih v tem zakonu, so do štipendije upravičene osebe s statusom dijaka ali študenta ter udeleženci izobraževanja odraslih.
(2) Pojem dijak se v tem zakonu uporablja tudi za udeležence izobraževanja odraslih.

12. člen (splošni pogoji za pridobitev štipendije)
Če ta zakon ne določa drugače, se štipendija dodeli:
državljanom Republike Slovenije s prebivališčem v Republiki Sloveniji,
- državljanom Republike Slovenije s prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so pripadniki italijanske ali madžarske narodne skupnosti,
- državljanom držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in njihovim vzdrževanim družinskim članom s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,
- delavcem migrantom, ki so državljani države članice EU, če so zaposleni ali samozaposleni v Republiki Sloveniji, in njihovim vzdrževanim družinskim članom, ki prebivajo v Republiki Sloveniji,
- obmejnim delavcem, ki so državljani države članice EU in prebivajo v drugi državi članici EU, če so zaposleni ali samozaposleni v Republiki Sloveniji, in njihovim vzdrževanim družinskim članom, za izobraževanje v Republiki Sloveniji,
- državljanom tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas.

13. člen (drugi splošni pogoji za pridobitev štipendije)
(1) Če ta zakon ne določa drugače, lahko pridobijo štipendijo upravičenci, ki so pred dopolnjenim 22. letom starosti prvič vpisani v program nižjega poklicnega izobraževanja, srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega ali drugega strokovnega ter splošnega izobraževanja, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije ali upravičenci, ki so pred dopolnjenim 27. letom starosti prvič vpisani v program višješolskega ali visokošolskega izobraževanja prve ali druge stopnje, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije, in v Republiki Sloveniji ali tujini niso:
   - v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti,
   - vpisani v evidenco brezposelnih oseb pri pristojnem organu,
   - poslovodne osebe gospodarskih družb ali direktorji zasebnih zavodov.
(2) Starostni pogoj iz prejšnjega odstavka se ne upošteva pri sofinanciranih kadrovskih štipendijah.
(3) Upravičenec mora celoten čas upravičenosti do štipendije izpolnjevati pogoje iz tega člena ter pogoje iz 11. in 12. člena tega zakona.

Državne štipendije
15. člen (pojem)
Državna štipendija je namenjena dijakom in študentom, ki se izobražujejo in izhajajo iz

socialno šibkejših družin.

16. člen (uporaba določb zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)
Glede vprašanj statusa vlagatelja, postopka uveljavljanja državne štipendije, načina ugotavljanja materialnega položaja, meje dohodkov, ki so pogoj za pridobitev in višino državne štipendije, obdobja prejemanja in izplačila državne štipendije, sprememb okoliščin in pravil o neupravičeno priznani pravici do državne štipendije, nadzora nad delom centrov za socialno delo pri dodeljevanju državne štipendije ter zbirk podatkov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

17. člen (dodatki k državni štipendiji)
K državni štipendiji iz 15. člena tega zakona se dodelijo naslednji dodatki:
- dodatek za bivanje,
- dodatek za uspeh,
- dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami.

18. člen
(1) Do dodatka za bivanje je upravičen štipendist, ki ima prijavljeno začasno prebivališče v kraju izobraževanja, če je kraj stalnega prebivališča oddaljen od kraja izobraževanja več kot 25 km, če strošek najema znaša najmanj 65 eurov mesečno in štipendist ni lastnik ali solastnik nepremičnine.
(2) Štipendistu dodatek za bivanje ne pripada, če prejema subvencijo za bivanje v študentskem domu ali pri zasebniku ali ima sklenjeno pogodbo o bivanju v dijaškem domu skladno s predpisi, ki urejajo subvencioniranje bivanja študentov in dijakov.
(3) Štipendistu pripada dodatek za bivanje v višini 80 eurov mesečno.
(4) Če je štipendist v rejništvu, se namesto stalnega prebivališča iz prvega odstavka tega člena upošteva njegovo prebivališče pri rejniku.
(5) Štipendist, ki prejema dodatek za bivanje, ni upravičen do subvencionirane mesečne vozovnice skladno z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu.
(6) Štipendist, ki ne izpolnjuje več pogojev za dodatek za bivanje, s prvim dnem naslednjega meseca od nastanka spremembe ni več upravičen do tega dodatka za tekoče šolsko ali študijsko leto.
(7) Štipendist, ki med šolskim ali študijskim letom izpolni pogoje za pridobitev dodatka za bivanje, je s prvim dnem naslednjega meseca od nastanka spremembe upravičen do tega dodatka za tekoče šolsko ali študijsko leto.

19. člen (dodatek za uspeh)
(1) Do dodatka za uspeh je upravičen dijak, ki je v preteklem šolskem letu dosegel povprečno oceno:

Razred	Povprečna ocena dijaka	Višina dodatka za uspeh v eurih
1	od vključno 4,0 do vključno 4,25	17
2	nad 4,25 do vključno 4,50	22
3	nad 4,50 do vključno 4,75	30
4	nad 4,75	40

(2) Do dodatka za uspeh je upravičen študent, ki je v preteklem študijskem letu dosegel povprečno oceno in opravil določeno število obveznosti za letnik v kreditnih točkah ECTS od skupno 60 možnih:

Razred	Povprečna ocena študenta	Višina dodatka za uspeh v eurih
1	50 ali več ECTS, nad 8,00	17

2	50 ali več ECTS, nad 9,00	22
3	55 ali več ECTS, nad 8,00	30
4	55 ali več ECTS, nad 9,00	40

(3) Povprečna ocena iz prvega in drugega odstavka tega člena se izračuna skladno s 25. členom tega zakona.
(4) Do dodatka za uspeh po tem členu ni upravičen štipendist v prvem letniku izobraževalnega programa.
(5) V primeru izobraževanja, kjer obveznosti niso opredeljene z ECTS ali se skupno število ECTS razlikuje od 60, se določbe drugega odstavka tega člena uporabijo tako, da mora študent za 1. in 2. razred izkazati, da je z navedeno povprečno oceno opravil 80 % obveznosti letnika, za 3. in 4. razred pa 90 % obveznosti letnika.

20. člen (dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami)
(1) Štipendist s posebnimi potrebami je štipendist, ki:
- mu je priznana invalidnost oziroma telesna okvara na podlagi odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje v skladu s predpisi, ki urejajo področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ali za katerega je enemu od staršev priznan dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo po predpisih, ki urejajo družinske prejemke ali
- je usmerjen v prilagojen program vzgoje in izobraževanja v skladu z zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

(2) Štipendistu s posebnimi potrebami se dodeli dodatek v višini 50 eurov mesečno.
(3) V primeru, da se na strani štipendista spremenijo osebne okoliščine, ki vplivajo na upravičenost do dodatka za štipendiste s posebnimi potrebami:
- je štipendist, ki med šolskim ali študijskim letom izpolni pogoje za pridobitev dodatka za štipendiste s posebnimi potrebami, na podlagi podane prošnje s prvim dnem naslednjega meseca od nastanka spremembe upravičen do tega dodatka za tekoče šolsko ali študijsko leto;
- štipendist, ki ne izpolnjuje več pogojev za dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami, s prvim dnem naslednjega meseca od nastanka spremembe ni več upravičen do tega dodatka za tekoče šolsko ali študijsko leto.

86. člen (splošna določba)
Določbe tega poglavja veljajo za vse štipendije, urejene v tem zakonu, če za posamezno vrsto štipendije ni drugače določeno.

87. člen (prejemanje štipendije v primeru ponavljanja letnika in podaljšanja študentskega statusa)
(1) Štipendijsko razmerje in prejemanje štipendije se podaljša za dodatno eno šolsko ali študijsko leto, če štipendist ponavlja letnik zaradi:
- starševstva,
- opravičljivih zdravstvenih razlogov,
- izjemnih družinskih in socialnih okoliščin,
- neizpolnjenih šolskih ali študijskih obveznosti zaradi višje sile.

(2) Podaljšanje štipendijskega razmerja za dodatno šolsko ali študijsko leto v primerih iz prejšnjega odstavka je možno le enkrat na posamezni ravni izobraževanja iz razlogov, ki so bili podani v predhodnem šolskem ali študijskem letu.
(3) Ponavljanje letnika iz prvega odstavka tega člena je ponavljanje istega letnika istega izobraževalnega programa na isti ravni izobraževanja, za katero je štipendist pridobil štipendijo, kar izkaže s potrdilom o ponovnem vpisu v isti letnik.
(4) Starševstvo iz prve alineje prvega odstavka tega člena lahko uveljavlja tisti od staršev, ki prejema starševski dodatek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke.
(5) Za opravičljive zdravstvene razloge iz druge alineje prvega odstavka tega člena šteje

bolezen ali poškodba, v trajanju skupaj najmanj štiri mesece v šolskem ali študijskem letu, v katerem je štipendist prejemal štipendijo, ki je vplivala na zmanjšanje učnih ali študijskih sposobnosti štipendista v tolikšni meri, da zaradi tega ni mogel izpolniti šolskih ali študijskih obveznosti, kar se dokazuje z mnenjem lečečega zdravnika specialista.

(6) Za izjemne družinske ali socialne okoliščine iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, ki so podane v tolikšni meri, da so vplivale na zmanjšanje učnih ali študijskih sposobnosti štipendista tako, da zaradi tega ni mogel izpolniti šolskih ali študijskih obveznosti, štejejo:
- smrt starša ali osebe, pri kateri je štipendist v varstvu in vzgoji, ali brata oziroma sestre štipendista,
- nastanek najmanj 80 % invalidnosti ali težko ozdravljive bolezni starša ali osebe, pri kateri je štipendist v varstvu in vzgoji, brata oziroma sestre štipendista, brezposelnost ali izguba zaposlitve obeh staršev ali osebe, pri kateri je štipendist v varstvu in vzgoji,
- začasna nezmožnost starša ali osebe, pri kateri je štipendist v varstvu in vzgoji, za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki je trajala neprekinjeno najmanj štiri mesece.

(7) Štipendijsko razmerje se po izteku izobraževalnega programa v primeru podaljšanja študentskega statusa podaljša za:
- dodatnih 60 dni po izteku višješolskega programa ali
- dodatno študijsko leto po izteku izobraževalnega programa prve ali druge stopnje.

(8) V primeru iz druge alineje prejšnjega odstavka se štipendijsko razmerje podaljša le enkrat in sicer po prvi ali po drugi stopnji.

(9) Določbe tega člena ne veljajo za štipendije Ad futura.

88. člen (izplačevanje štipendij)

(1) Štipendija pripada štipendistu od začetka šolskega ali študijskega leta, razen v primeru državne štipendije in nadaljnjega prejemanja Zoisove štipendije.

(2) V primeru iz sedmega odstavka 87. člena tega zakona se štipendija izplačuje na višješolskih programih do diplome, vendar največ 60 dni, na programih prve ali druge stopnje pa do diplome, vendar največ eno študijsko leto.

(3) Štipendija se izplačuje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec na transakcijski račun štipendista, odprt v Republiki Sloveniji.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se v primeru izobraževanja v tujini štipendija lahko izplača v enkratnem znesku za posamezno šolsko ali študijsko leto.

89. člen (izplačilo v enkratnem znesku zaradi predčasnega zaključka izobraževanja)

(1) Štipendija se izplača v enkratnem znesku v višini preostalih zneskov štipendij za preostale mesece trajanja izobraževalnega programa, če štipendist zaključi izobraževanje pred iztekom izobraževalnega programa, ne glede na to, ali je bil vpisan v vse letnike.

(2) O izplačilu sofinancirane kadrovske štipendije v enkratnem znesku zaradi predčasnega zaključka izobraževanja se s pogodbo o štipendiranju lahko dogovorita tudi delodajalec in štipendist, pri čemer je v primeru izplačila delodajalec upravičen tudi do sofinanciranja kadrovske štipendije za vsak upoštevani mesečni znesek kadrovske štipendije.

90. člen (nadaljnje prejemanje štipendije)

(1) Štipendist je upravičen do nadaljnjega prejemanja štipendije, če v vsakem naslednjem šolskem ali študijskem letu izpolnjuje vse pogoje po tem zakonu in če je uspešno zaključil letnik, za katerega je prejemal štipendijo, ter se vpisal v višji letnik.

(2) Šteje se, da je štipendist uspešno zaključil letnik, če se je vpisal v višji letnik ali izpolnil pogoje za vpis v višji letnik. V tem primeru mora štipendist predložiti ustrezno dokazilo izobraževalne ustanove, da izpolnjuje pogoje za vpis v višji letnik.

(3) V primeru izpolnjevanja pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije v višjem letniku se štipendistu ponovno odmeri višina štipendije in morebitnih dodatkov.

(4) O nadaljnjem prejemanju Zoisove štipendije v naslednjem šolskem ali študijskem letu se odloči s prvim dnem šolskega ali študijskega leta, če štipendist dokazila o izpolnjevanju pogojev za nadaljnje prejemanje vloži pred začetkom šolskega ali študijskega leta, sicer pa s prvim dnem naslednjega meseca tekočega šolskega ali študijskega leta.

91. člen (usklajevanje štipendij)
Dodeljene štipendije po tem zakonu, razen štipendij Ad futura, se usklajujejo na način in v roku, ki velja za transferje, v skladu z zakonom, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

92. člen (obveznosti štipendista)
Če ta zakon ne določa drugačnih oziroma dodatnih obveznosti pri posamezni vrsti štipendije, mora štipendist:
- vsako leto uspešno zaključiti posamezni letnik, za katerega je prejemal štipendijo, razen v primerih iz prvega odstavka 87. člena tega zakona,
- uspešno zaključiti izobraževalni program, za katerega je pridobil štipendijo, v zadnjem letniku izobraževalnega programa oziroma v primerih iz sedmega odstavka 87. člena tega zakona najkasneje do izteka podaljšanja študentskega statusa,
- predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev za ponovno odmero oziroma nadaljnje prejemanje štipendije.

93. člen (spremembe, ki vplivajo na štipendijsko razmerje)
(1) Štipendist je dolžan sporočiti dodeljevalcu štipendije vse spremembe, ki se zgodijo v tekočem šolskem ali študijskem letu in bi lahko vplivale na štipendijsko razmerje v osmih dneh po nastali spremembi ali v osmih dneh od dneva, ko je za spremembo izvedel.
(2) Spremembe, ki vplivajo na štipendijsko razmerje, so:
- prekinitev ali zaključek izobraževanja,
- sprememba izobraževalnega programa ali izobraževalne ustanove,
- okoliščine, zaradi katerih štipendist ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev štipendije po tem zakonu oziroma za dodatek za bivanje, za dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami oziroma dodatek za obvezno zdravstveno zavarovanje.

(3) Pred spremembo izobraževalnega programa mora štipendist od dodeljevalca štipendije predhodno pridobiti pisno soglasje, če želi še naprej prejemati štipendijo v novem ali spremenjenem izobraževalnem programu.
(4) O spremembah iz tega člena dodeljevalec štipendije odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu spremembe.
(5) Dodeljevalec štipendije lahko v treh letih po dokončnosti odločbe o dodelitvi štipendije po uradni dolžnosti začne postopek ugotavljanja upravičenosti do štipendije, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, ki kažejo na to, da štipendist do štipendije ni bil upravičen ali je bil upravičen v nižjem znesku ali za krajše obdobje. V tem primeru dodeljevalec štipendije izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o dodelitvi štipendije in ugotovi prenehanje upravičenosti ali določi drugo višino ali drugo obdobje prejemanja štipendije.
(6) Če dodeljevalec štipendije ugotovi, da štipendist do štipendije ni bil upravičen ali je bil upravičen v nižjem znesku ali za krajše obdobje, iz razloga, ker je štipendist podatke prikazoval lažno ali jih je zamolčal ali je sporočil neresnične podatke pred ali po izdaji odločbe o dodelitvi štipendije, dodeljevalec štipendije odločbo o dodelitvi štipendije odpravi. V tem primeru štipendist ne more več uveljavljati štipendije po tem zakonu do konca izobraževalnega programa, za katerega je imel odločbo o dodelitvi štipendije.

95. člen (mirovanje štipendijskega razmerja)
(1) Štipendijsko razmerje miruje, štipendija pa se štipendistu ne izplačuje, če:
- ponavlja isti letnik ali ne izpolnjuje pogojev za napredovanje v višji letnik istega izobraževalnega programa na isti ravni izobraževanja, za katerega je pridobil

štipendijo, razen v primerih iz prvega odstavka 87. člena tega zakona,
- izgubi status dijaka ali študenta in mu je dovoljeno opravljanje učnih ali študijskih obveznosti,
- štipendist ne vloži vloge za nadaljnje prejemanje državne ali Zoisove štipendije najkasneje zadnji mesec tekočega šolskega ali študijskega leta za naslednje šolsko ali študijsko leto,
- štipendist ne vloži vloge za nadaljnje prejemanje drugih, v tem zakonu urejenih štipendij, v roku, kot ga določa javni razpis ali pogodba o štipendiranju,
- dohodek na družinskega člana štipendista, ki prejema državno štipendijo, presega cenzus za dodelitev štipendije,
- štipendist, ki prejema Zoisovo štipendijo, ni izpolnil pogojev iz 23. člena tega zakona, razen če pogojev ni izpolnil zaradi opravičljivih razlogov iz prvega odstavka 87. člena tega zakona,
- štipendist, ki po predhodnem soglasju dodeljevalca štipendije spremeni izobraževalni program, opravlja letnike, za katere je že prejemal štipendijo,
- štipendist, ki prejema štipendijo Ad futura, iz razlogov na strani izobraževalne ustanove ni mogel nadaljevati ali dokončati izobraževanja,
- štipendist prostovoljno služi vojaški rok v Slovenski vojski.

(2) Štipendijsko razmerje miruje toliko časa, kolikor trajajo razlogi za mirovanje, vendar skupno ne več kot tri šolska ali študijska leta in ne več kot eno leto v nepretrganem trajanju na posamezni ravni izobraževanja, za katerega je štipendist pridobil pravico do štipendije.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko mirovanje:
- iz druge in sedme alineje prvega odstavka tega člena traja največ eno leto,
- iz pete alineje prvega odstavka tega člena traja toliko časa, kolikor trajajo razlogi,
- v primeru, ko štipendist ne izpolni pogojev za nadaljevanje ali zaključek izobraževanja zaradi razlogov iz prvega odstavka 87. člena tega zakona, traja nepretrgoma toliko časa, kolikor trajajo razlogi, vendar v skupnem trajanju ne več kot tri šolska ali študijska leta na posamezni ravni izobraževanja, za katerega je štipendist pridobil pravico do štipendije.

(4) Če nastopi takšna sprememba, ki ima za posledico izpolnjevanje cenzusa za pridobitev državne štipendije, se mirovanje štipendijskega razmerja na podlagi pete alineje prvega odstavka tega člena prekine, štipendija pa se izplačuje štipendistu od prvega dne naslednjega meseca po doseganju cenzusa.

(5) Pri državni in Zoisovi štipendiji se mirovanje štipendijskega razmerja na podlagi tretje alineje prvega odstavka tega člena prekine, štipendija pa se štipendistu ponovno izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi vloge, če štipendist izpolnjuje pogoje za nadaljevanje štipendiranja.

(6) O mirovanju štipendijskega razmerja po tem členu, razen v primerih iz prejšnjega odstavka, se na podlagi vložene prošnje štipendista izda odločba oziroma sklene dodatek k pogodbi.

96. člen (iztek štipendijskega razmerja)

(1) Štipendijsko razmerje se izteče z izpolnitvijo vseh obveznosti iz štipendijskega razmerja.

(2) Štipendijsko razmerje se izteče, če štipendist umre ali postane trajno nezmožen za nadaljevanje ali zaključek izobraževanja ali postane trajno nezmožen za delo, če je zaposlitev po zaključku izobraževanja predvidena.

(3) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi v primeru, če so bila sredstva sklada dodeljena preko prejemnika sredstev, ki je pravna oseba, in sicer le za tiste pravice in obveznosti, ki se nanašajo na štipendista, za katerega so nastopile okoliščine iz prejšnjega odstavka.

97. člen (prenehanje štipendijskega razmerja)

Štipendijsko razmerje preneha, če štipendist:
- ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev štipendije po tem zakonu,

- prekine izobraževanje ali ne zaključi izobraževalnega programa, za katerega je prejemal štipendijo,
- se izpiše iz izobraževalnega programa, za katerega je pridobil štipendijo,
- spremeni izobraževalni program ali izobraževalno ustanovo brez predhodnega pisnega soglasja dodeljevalca štipendije,
- štipendijo pridobi na podlagi posredovanih neresničnih podatkov,
- po mirovanju štipendijskega razmerja ne predloži ustreznih dokazil za nadaljnje prejemanje štipendije najkasneje zadnji dan mirovanja ali če iz predloženih dokazil izhaja, da ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije,
- ne dokonča izobraževalnega programa v okviru trajanja programa oziroma v času podaljšanja študentskega statusa skladno s sedmim odstavkom 87. člena tega zakona,
- sklene pogodbo o zaposlitvi ali se samozaposli ali pridobi status brezposelne osebe pred zaključkom izobraževanja,
- odpove štipendijsko razmerje,
- po zaključku obveznosti izobraževalnega programa prejemnik štipendije Ad futura ne začne izpolnjevati obveznosti v zvezi z zaposlitvijo iz 58. člena tega zakona ali jih preneha izpolnjevati pred izpolnitvijo celotne obveznosti, če so te obveznosti določene z javnim razpisom oziroma s pogodbo o štipendiranju,
- v drugih primerih, določenih s tem zakonom.

98. člen (odpoved)

(1) Štipendist se lahko odpove štipendiji po tem zakonu tudi po vročitvi odločbe, s katero mu je bila ta priznana. V primeru odpovedi dodeljevalec štipendije:
- za Zoisove štipendije, štipendije za deficitarne poklice ali štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o dodelitvi štipendije z dnem, s katerim se je upravičenec odpovedal pravici,
- za štipendije Ad futura izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o dodelitvi štipendije ali prekine pogodbo, štipendist pa je dolžan vrniti celotna prejeta sredstva.

(2) V primeru odpovedi iz prejšnjega odstavka vlagatelj ne more uveljavljati iste štipendije v obdobju, za katerega mu je bila dodeljena.

99. člen (vračilo štipendije)

(1) V primerih prenehanja štipendijskega razmerja je štipendist dolžan vrniti štipendijo v vrednosti, preračunani skladno z gibanjem indeksa cen življenjskih potrebščin, razen v primeru iz pete alineje 97. člena tega zakona, ko je štipendist dolžan vrniti štipendijo skupaj s pogodbenimi obrestmi, pri čemer je obrestna mera za izračun pogodbenih obresti enaka zamudnim obrestim.

(2) Znesek za vračilo iz prejšnjega odstavka se preračuna od dneva izplačila do dneva izdaje odločbe o prenehanju štipendijskega razmerja oziroma v primeru pogodbe do dneva izdaje zahtevka za vračilo.

(3) Rok za vračilo zneska iz prejšnjega odstavka je 30 dni od dokončnosti odločbe o prenehanju štipendijskega razmerja, v primeru pogodbenega razmerja pa 30 dni od prejema zahtevka za vračilo.

(4) V primeru zamude vračila skladno s prejšnjim odstavkom je štipendist dolžan poravnati tudi zamudne obresti.

(5) V primeru, da štipendist do konca enoletnega podaljšanja študentskega statusa po izteku trajanja izobraževalnega programa ne zaključi vseh obveznosti izobraževalnega programa, mora vrniti štipendije, prejete za zadnji letnik izobraževalnega programa in za podaljšan študentski status.

(6) V primeru iz pete alineje 97. člena tega zakona štipendist ne more uveljavljati štipendije po tem zakonu eno šolsko ali študijsko leto od dokončnosti odločbe, s katero je bila odpravljena odločba o dodelitvi štipendije, ali prekinitve pogodbe o štipendiranju.

(7) Štipendist mora v primeru sprememb, ki vplivajo na štipendijsko razmerje, vrniti neupravičeno prejete zneske štipendij.

(8) O vračilu sredstev dodeljevalec štipendije izda odločbo, v pogodbenem razmerju pa zahtevek za vračilo.

100. člen (pogojni dolg)
(1) Če štipendist med šolskim ali študijskim letom pridobi katero od štipendij iz 8. člena tega zakona, ki se ne morejo dodeliti istočasno, odpove štipendijsko razmerje, se zaposli ali samozaposli ali se vpiše v evidenco brezposelnih oseb ali postane poslovodna oseba gospodarske družbe ali direktor zasebnega zavoda, od prvega dne naslednjega meseca od spremembe ni več upravičen do štipendije.
(2) O nastanku okoliščin iz prejšnjega odstavka je štipendist dolžan v osmih dneh obvestiti dodeljevalca štipendije.
(3) Štipendist ni dolžan vrniti prejetih zneskov štipendije za šolsko ali študijsko leto, v katerem je štipendijo prejemal, če zaključi obveznosti iz tega šolskega ali študijskega leta do zaključka istega šolskega ali študijskega leta.
(4) Določbe tega člena se ne uporabljajo za štipendije Ad futura.

101. člen (odlog vračila in obročno vračanje štipendije)
(1) Odlog vračila ali obročno vračanje štipendije je možno, če se s tem bistveno izboljšajo možnosti štipendista za vračilo štipendije, od katerega sicer ne bi bilo mogoče izterjati celotnega vračila štipendije in štipendist iz utemeljenih razlogov štipendije ne more vrniti v enkratnem znesku.
(2) Dodeljevalec štipendije lahko dovoli odlog vračila ali obročno vračanje štipendije največ za enako dobo, kot je bila doba prejemanja štipendije, razen v primerih štipendije Ad futura za izobraževanje, kjer lahko sklad izjemoma dovoli obročno vračilo za daljšo dobo, kot je bila doba upravičenosti, če se s tem izboljšajo možnosti za vračilo sredstev.
(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se znesek za vračilo preračunava skladno z gibanjem indeksa cen življenjskih potrebščin od dneva izdaje odločbe oziroma zahtevka za vračilo do dneva vračila celotnega zneska oziroma posameznega obroka vračila.
(4) Ob zamudi plačila posameznega obroka zapade v vračilo celoten preostali znesek za vračilo.

102. člen (odpis vračila štipendije)
Odpis vračila štipendije je možen:
- če štipendist opusti izobraževanje zaradi invalidnosti I. kategorije, najmanj 24 mesecev neprekinjeno trajajoče bolezni oziroma poškodbe,
- če štipendist štipendije ne more vrniti tudi po odlogu vračila štipendije zaradi socialne ogroženosti,
- če bi bili stroški postopka izterjave vračila štipendije v nesorazmerju z višino terjatve.

103. člen (postopek odloga vračila, obročnega vračanja štipendije, odpisa)
(1) Štipendist lahko pred iztekom roka za plačilo poda prošnjo, v kateri navede, ali uveljavlja odlog vračila ali obročno vračanje štipendije in za kakšno obdobje, ali da uveljavlja odpis vračila štipendije.
(2) Prošnji iz prejšnjega odstavka mora štipendist priložiti vsa dokazila, ki potrjujejo utemeljenost razlogov za odlog vračila, obročno vračanje štipendije ali odpis vračila štipendije.
(3) Dodeljevalec štipendije dovoli odlog vračila oziroma obročno vračanje štipendije, če so podani utemeljeni razlogi iz prvega odstavka 101. člena tega zakona.
(4) O odpisu vračila štipendije odloči dodeljevalec štipendije po pridobitvi soglasja ministrstva, pristojnega za finance, in ob izpolnjevanju pogojev iz 102. člena tega zakona.

105. člen (evidence štipendistov)
(1) Sklad začne voditi posamezno evidenco štipendistov iz prvega odstavka prejšnjega člena z dnem dodelitve štipendije.
(2) Posamezna evidenca štipendistov vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime,
- EMŠO,
- naslov, občina (šifra občine) stalnega oziroma začasnega prebivališča,
- država stalnega ali začasnega prebivališča,
- o statusu rezidenta za daljši čas,
- državljanstvo,
- transakcijski račun (številka TRR in naziv banke, kjer je račun odprt),
- naziv izobraževalne ustanove,
- ime izobraževalnega programa in smeri,
- vrsta in področje izobraževanja,
- identifikacijska številka izobraževalnega programa,
- letnik izobraževanja,
- leto in letnik, v katerem je štipendist začel prejemati štipendijo,
- višina in vrsta štipendije in dodatkov,
- status štipendista in način izobraževanja (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih),
- izjemni dosežki prejemnika državne in Zoisove štipendije,
- povprečna ocena štipendista,
- delež sofinanciranja kadrovske štipendije, v primeru sofinanciranja kadrovske štipendije,
- firma ali naziv, matična in davčna številka štipenditorja,
- ime, naslov, matična številka, občina in država izobraževalne ustanove,
- o mirovanju štipendijskega razmerja in razlogih za mirovanje,
- o prenehanju štipendijskega razmerja in razlogih za prenehanje,
- o pritožbah,
- o načinu vračanja izplačanih štipendij in dodatkov ter znesek vračila,
- o odpisu štipendije in razlogu za odpis,
- o referenčnem obdobju (mesec, leto),
- o bivanju v času izobraževanja (v domu, pri sorodnikih, v najemniškem stanovanju, doma, vozač, v tujini),
- o zaposlitvi ali samozaposlitvi po zaključenem izobraževanju (zavezanec za zavarovanje, podlaga za zavarovanje, delovni oziroma zavarovalni čas zavarovanca, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje, davčno rezidenstvo), če je ta določena z javnim razpisom oziroma pogodbo.

107. člen (dolžnost sporočanja podatkov)

(1) Podatki za osebe po tem zakonu, vključno s podatki, ki štejejo za davčno tajnost, se zbirajo neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika, ter po uradni dolžnosti iz zbirk podatkov, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije. Oseba oziroma njen zakoniti zastopnik je dodeljevalcu štipendije dolžan dati vse podatke, o katerih pooblaščeni organi in organizacije ne vodijo zbirke podatkov.

(2) Ministrstvo in sklad brezplačno in po uradni dolžnosti pridobivata osebne podatke za namene odločanja v postopkih po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:
- ministrstva, pristojnega za notranje zadeve – podatke o osebi iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, stalno ali začasno prebivališče, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, datum smrti, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in rok veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno ali je prenehalo veljati);
- ministrstva, pristojnega za šolstvo in izobraževanje, oziroma izobraževalnih ustanov – podatke o vključenosti oseb v vzgojni ali izobraževalni ali višješolski zavod (ime vzgojno-izobraževalnega zavoda ali višješolskega zavoda, naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ali višješolskega zavoda, vrsta izobraževalnega zavoda

(vrtec, osnovna šola, srednja šola, višja šola), identifikacijska številka izobraževalnega zavoda (šifra PRS), status (otrok, vključen v vrtec, učenec, dijak, študent), trajanje statusa za šolsko ali študijsko leto (od-do), datum prvega vpisa v izobraževalni program, datum izpisa iz izobraževalnega zavoda, datum zaključka izobraževalnega programa, identifikacijska številka vzgojno-izobraževalnega ali višješolskega programa, naziv vzgojno-izobraževalnega ali višješolskega programa, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, razred ali letnik, povprečna ocena), podatke o izboru dijakov za prebivanje v dijaških domovih (osebno ime dijaka, naziv in naslov dijaškega doma, identifikacijska številka dijaškega doma (šifra PRS), trajanje statusa za šolsko ali študijsko leto (od-do), podatke o vključenosti študentov v izobraževalne programe (ime visokošolskega zavoda, naslov visokošolskega zavoda, vrsta visokošolskega zavoda, identifikacijska številka visokošolskega zavoda (šifra PRS), status (študent), trajanje statusa za študijsko leto (od-do), datum prvega vpisa v izobraževalni program, datum izpisa iz študijskega zavoda, datum zaključka izobraževalnega programa, identifikacijska številka izobraževalnega programa, naziv izobraževalnega programa, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, letnik);

- ministrstva, pristojnega za promet – podatke iz evidence subvencije prevoza o upravičenosti dijakov in študentov do subvencije prevoza, obdobje koriščenja subvencije prevoza, mesec in leto veljavnosti mesečne vozovnice;
- ministrstva, pristojnega za prostor – podatke o lastništvu ali solastništvu nepremičnin;
- centrov za socialno delo – podatke iz 105. člena tega zakona;
- sklada – podatke iz 105. in 106. člena tega zakona;

- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o priznani invalidnosti oziroma telesni okvari na podlagi odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, zavezanec, delovni oziroma zavarovalni čas zavarovanca, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje);
- Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb: datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco brezposelnih oseb ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb, podatke o datumu upravičenosti in o razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost, iz evidence oseb, ki so začasno nezaposljive: podatke, ki se nanašajo na ugotovitev začasne nezaposljivosti, podatke o priznani invalidnosti oziroma telesni okvari na podlagi odločbe, podatke o prejemanju Zoisove štipendije (datum upravičenosti do štipendije (od-do));
- Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES) – podatke o štipenditorjih, vpisanih v registrih, ki jih vodi AJPES;
- lokalnih skupnosti – podatke o dodeljenih štipendijah (za štipendiste podatke iz 105. člena tega zakona) in o prenehanju štipendijskega razmerja;
- delodajalcev – podatke o dodeljenih štipendijah (za štipendiste podatke iz 105. člena tega zakona), o prenehanju štipendijskega razmerja, podatke o zaposlitvi štipendista, podatke o zavarovalcih;
- Davčne uprave Republike Slovenije – podatke iz davčnega registra za fizične osebe (podatek o zavezanosti za posamezno vrsto davka in o rezidentskem statusu zavezanca) in podatke iz davčnega registra za pravne osebe (podatek o rezidentskem statusu zavezanca in o postopkih zaradi insolventnosti in postopkih prisilnega prenehanja).

(3) Ob pridobivanju podatkov iz tega člena posameznikov, na katere se podatki nanašajo, ni potrebno predhodno seznaniti.

109. člen (hramba in arhiviranje podatkov)
(1) Podatki iz 105. in 106. člena tega zakona se hranijo deset let po prenehanju oziroma izteku štipendijskega razmerja.
(2) Po poteku roka iz prejšnjega odstavka se podatki obravnavajo skladno z zakonom, ki ureja poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.
(3) Dokumentacija v zvezi z zadevami vlagateljev, ki so bile:
- zaključene s sklepom o ustavitvi postopka ali sklepom o zavrženju, se hrani dve leti od dokončnosti takega sklepa,
- zaključene z odločbo o zavrnitvi, se hrani pet let od dokončnosti take odločbe.

(4) Dokumentacija v zvezi z zadevami štipendistov, delodajalcev ali prejemnikov sredstev se hrani pet let po zaključku vseh obveznosti iz štipendiranja ali sofinanciranja, razen če drug zakon izrecno ne določa drugače.

6.1. PRAVILNIK O DODELJEVANJU DRŽAVNIH ŠTIPENDIJ

Uradni list RS, št. 111/13 in 45/17

1. člen (vsebina pravilnika)
Ta pravilnik podrobneje opredeljuje vlogo in dokazila za dodelitev in nadaljnje prejemanje državne štipendije, izračun povprečne ocene, dodatke k državni štipendiji, spremembo in zaključek izobraževanja, mirovanje, izplačilo in druga vprašanja, povezana z dodeljevanjem državnih štipendij na podlagi Zakona o štipendiranju (v nadaljnjem besedilu: zakon).

2. člen (vloga za dodelitev in nadaljnje prejemanje državne štipendije)
(1) Vlagatelj priloži vlogi za dodelitev ali nadaljnje prejemanje državne štipendije dokazilo o šolskem ali študijskem uspehu in dokazila, s katerimi uveljavlja dodatek za bivanje oziroma dodatek za štipendista s posebnimi potrebami.
(2) Vlagatelj, ki uveljavlja državno štipendijo za izobraževanje v tujini, vlogi priloži potrdilo o vpisu v izobraževalni program, dokazilo o šolskem ali študijskem uspehu, dokazilo o javni veljavnosti izobraževalne ustanove in javni veljavnosti izobraževalnega programa ter po potrebi dokazila, s katerimi uveljavlja dodatke k štipendiji.

3. člen (dokazilo o šolskem ali študijskem uspehu)
(1) Za dokazilo o šolskem uspehu šteje spričevalo, iz katerega so razvidne končne ocene vseh predmetov preteklega šolskega leta glede na šolsko leto, za katerega se uveljavlja državna štipendija.
(2) Dijaku, ki je pogojno vpisan v višji letnik, pripada državna štipendija od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi vloge, če izpolni manjkajoče obveznosti v roku, ki ga je določila šola.
(3) Za dokazilo o študijskem uspehu v višjem in visokošolskem izobraževanju šteje potrdilo izobraževalne ustanove, iz katerega so razvidne vse številčno izražene končne ocene in ECTS točke predmetov, ki jih je vlagatelj opravil v preteklem študijskem letu, glede na študijsko leto, za katerega se uveljavlja državna štipendija. Iz potrdila mora biti razvidno, ali je štipendist izpolnil pogoje za vpis v višji letnik.

4. člen (izračun povprečne ocene)
(1) Povprečna ocena v srednješolskem izobraževanju je povprečje vseh številčno izraženih končnih ocen vseh predmetov predhodnega letnika glede na letnik, za katerega se uveljavlja pravica do štipendije.
(2) Povprečna ocena v višješolskem ali visokošolskem izobraževanju je povprečje vseh številčno izraženih končnih ocen, razen ocene iz diplomskega dela, ki jih je študent prejel v obdobju od 1. oktobra do 30. septembra preteklega študijskega leta glede na

študijsko leto, za katerega se uveljavlja državna štipendija. Če ima študent v preteklem študijskem letu manj kot tri številčno izražene ocene, se povprečna ocena ne izračuna. V primeru dvopredmetnih študijskih programov se kot povprečna ocena šteje povprečna ocena iz obeh programov.

(3) Povprečna ocena se določi na dve decimalni številki natančno.

(4) Štipendist, ki je pridobil državno štipendijo za izobraževanje v tujini, v primeru, ko njegovih ocen ni mogoče enačiti oziroma primerjati z ocenami, kot jih urejajo predpisi s področja šolstva, zagotovi uradno potrdilo pristojne ustanove o načinu ocenjevanja, na katerem ta navede vse možne ocene, vse pozitivne ocene in razpon posamezne ocene, če ta ni linearen. Center za socialno delo posamezno oceno pretvori v slovenski ocenjevalni sistem in izračuna povprečno oceno v skladu s tem členom.

(5) V primeru izobraževanja, pri katerem obveznosti niso opredeljene z ECTS ali se skupno število ECTS razlikuje od 60, vlagatelj predloži potrdilo izobraževalne ustanove, iz katerega je razviden delež opravljenih obveznosti preteklega študijskega leta glede na letnik, za katerega uveljavlja pravico do državne štipendije.

5. člen (upoštevanje starosti)

(1) Pri vlagatelju, ki spremeni izobraževalni program za pridobitev iste ravni izobrazbe in ne prekine izobraževanja, se pri ugotavljanju starostnega pogoja upošteva starost ob prvem vpisu v prvi letnik predhodnega izobraževalnega programa.

(2) Starost vlagatelja se ugotavlja na prvi dan šolskega ali študijskega leta prvega vpisa v izobraževalni program.

6. člen (dodatek za bivanje)

(1) Vlagatelj, ki uveljavlja dodatek za bivanje, vlogi priloži enega od naslednjih dokazil:
- fotokopijo najemne pogodbe, sklenjeno za šolsko ali študijsko leto, za katerega uveljavlja dodatek,
- potrdilo dijaškega doma o nesubvencioniranem bivanju, če biva v javnem dijaškem domu,
- fotokopijo najemne pogodbe oziroma potrdilo študentskega oziroma dijaškega doma, če se izobražuje v tujini.

(2) Štipendistu pripada dodatek za bivanje, če ima v kraju izobraževanja prijavljeno začasno prebivališče v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, in sklenjeno najemno pogodbo za šolsko ali študijsko leto, za katero uveljavlja dodatek. Podatek o prijavi začasnega prebivališča center za socialno delo pridobi iz uradnih evidenc. Za štipendista, ki se izobražuje v tujini, se prijava začasnega prebivališča ne preverja.

(3) Oddaljenost kraja stalnega prebivališča do kraja izobraževanja se določi z razdaljo, ugotovljeno s spletnim daljinomerom »www.zemljevid.najdi.si« od naslova nepremičnine, v kateri ima vlagatelj stalno prebivališče, do naslova nepremičnine, v kateri se izobražuje. Če je dejanski kraj izobraževanja drugačen od sedeža izobraževalne ustanove, štipendist zagotovi podatek o dejanskem kraju izobraževanja.

(4) Šteje se, da štipendist biva v kraju izobraževanja, če je kraj začasnega prebivališča oddaljen od kraja izobraževanja 25 km ali manj. Razdalja se ugotavlja na način, določen v prejšnjem odstavku.

7. člen (dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami)

(1) Upravičenost do dodatka se ugotavlja na podlagi odločbe pristojnega organa iz 20. člena zakona, ki jo vlagatelj priloži k vlogi za dodelitev oziroma nadaljnje prejemanje državne štipendije.

(2) Štipendistu, ki dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami uveljavlja med letom, se ob izpolnjevanju pogojev dodeli dodatek s prvim dnem naslednjega meseca po izdaji odločbe pristojnega organa iz prejšnjega odstavka, vendar ne prej kot od začetka tekočega šolskega oziroma študijskega leta dalje.

8. člen (sprememba izobraževalnega programa)

(1) Štipendist, ki želi spremeniti izobraževalni program, o tem predhodno oziroma v osmih

dneh po spremembi obvesti center za socialno delo. Center za socialno delo izda pisno soglasje, v katerem štipendista opozori na spremembe z vidika štipendijskega razmerja (nadaljnje prejemanje, mirovanje, prenehanje štipendije). Izdano soglasje štipendista ne zavezuje k dejanski spremembi programa.

(2) Če se štipendist po izdanem soglasju centra za socialno delo v naslednjem šolskem ali študijskem letu vpiše v višji letnik drugega izobraževalnega programa, se mu državna štipendija izplačuje.

(3) Če se štipendist v naslednjem šolskem ali študijskem letu vpiše v isti letnik drugega izobraževalnega programa, mu štipendijsko razmerje v tekočem šolskem ali študijskem letu miruje. Štipendist najkasneje zadnji dan mirovanja centru za socialno delo predloži dokazilo o uspešnem zaključku letnika novega izobraževalnega programa.

9. člen (zaključek izobraževanja)

(1) Štipendist v roku enega meseca po zaključku izobraževanja centru za socialno delo predloži spričevalo oziroma drugo dokazilo o zaključku izobraževanja in doseženem nazivu poklicne oziroma strokovne izobrazbe ali o doseženem strokovnem naslovu.

(2) Šteje se, da je štipendist uspešno zaključil izobraževalni ali študijski program, če je dijak najkasneje do 30. 9. naslednjega koledarskega leta po zaključnem letniku izobraževanja maturiral ali opravil zaključni izpit in če je študent najkasneje v roku 12 mesecev po izteku študijskega programa diplomiral.

10. člen (izplačilo štipendij)

(1) V srednješolskem izobraževanju se za potrebe izplačila državne štipendije šteje, da se izobraževalni program v zaključnem letniku konča v mesecu juniju.

(2) V primeru predčasnega zaključka izobraževalnega programa se štipendistu izplača državna štipendija v znesku dodeljene višine štipendije za tekoče šolsko ali študijsko leto za preostale mesece zadnjega letnika, od prvega dne naslednjega meseca po zaključku. Če štipendist ni bil vpisan v vse letnike, se štipendistu za vsak preostali letnik izplača dvanajst mesečnih osnovnih zneskov državne štipendije brez dodatkov oziroma deset mesečnih osnovnih zneskov za zaključni letnik srednješolskega izobraževanja.

(3) Štipendistu izplačilo v enkratnem znesku zaradi predčasnega zaključka ne pripada, če je izobraževalni program zaključil v času podaljšanega študentskega statusa, vendar pred njegovim iztekom.

11. člen (mirovanje štipendijskega razmerja)

(1) V skupno dobo trajanja mirovanja štipendijskega razmerja se šteje vsak zaključeni mesec mirovanja, ne glede na razlog, zaradi katerega štipendijsko razmerje miruje, razen če mirovanje nastopi zaradi preseganja cenzusa. V dobo mirovanja se šteje tudi dodatno šolsko ali študijsko leto v primeru ponavljanja letnika iz razlogov po prvem odstavku 87. člena zakona.

(2) Šteje se, da je štipendijsko razmerje mirovalo tri šolska oziroma študijska leta, če je mirovalo v skupnem trajanju 36 mesecev.

12. člen (prenehanje štipendijskega razmerja zaradi posredovanih neresničnih podatkov)

Če center za socialno delo ugotovi, da je štipendist pridobil štipendijo na podlagi posredovanih neresničnih podatkov, v skladu s šestim odstavkom 99. člena zakona odpravi odločbo o dodelitvi državne štipendije za tisto šolsko oziroma študijsko leto, za katero je bila pridobljena državna štipendija na podlagi neresničnih podatkov, in za šolsko oziroma študijsko leto, ki temu sledi.

13. člen (pogojni dolg)

(1) V primeru prenehanja štipendijskega razmerja po 97. členu zakona med šolskim ali študijskim letom, štipendistu ni potrebno vrniti prejetih zneskov državne štipendije za tekoče šolsko ali študijsko leto, če zaključi obveznosti do zaključka tega šolskega ali študijskega leta. V tem primeru center za socialno dela izda odločbo s pogojnim

dolgom.
(2) V primerih prenehanja štipendijskega razmerja pred iztekom rokov iz drugega odstavka 9. člena tega pravilnika center za socialno delo izda odločbo s pogojnim dolgom, v kateri navede, da štipendistu ni treba vrniti prejetih zneskov državne štipendije za zaključni letnik oziroma dodatno leto, če zaključi obveznosti izobraževalnega ali študijskega programa v skladu z drugim odstavkom 9. člena tega pravilnika.
(3) Če štipendist ne zaključi uspešno obveznosti v roku, navedenem v odločbi s pogojnim dolgom, center za socialno delo na podlagi te odločbe začne postopek izterjave.

14. člen (podaljšan študentski status)
Če je štipendist na posamezni stopnji izobraževanja prejemal državno štipendijo za podaljšan študentski status manj kot 12 mesecev, mu na višji stopnji za podaljšan študentski status pripada državna štipendija za preostale mesece do celotne dobe 12 mesecev.
15. člen (odpoved pravici do državne štipendije)
Če se štipendist odpove pravici do državne štipendije, lahko tudi po razveljaviti odločbe o dodelitvi državne štipendije uveljavlja štipendijo za drug izobraževalni program na isti ravni izobraževanja.

16. člen (izobraževanje odraslih)
(1) Štipendistu, ki je udeleženec izobraževanja odraslih, se dodeli državna štipendija za obdobje, kolikor traja javno veljavni izobraževalni program za pridobitev javno veljavne izobrazbe.
(2) Štipendistu, ki je udeleženec izobraževanja odraslih, se štipendijsko razmerje in prejemanje štipendije lahko podaljša iz razlogov iz prvega odstavka 87. člena zakona za toliko časa, kolikor so trajali ti razlogi, vendar največ eno šolsko leto.
(3) Štipendistu, ki je prekinil srednješolsko izobraževanje in nadaljuje izobraževanje kot udeleženec izobraževanja odraslih, se ob izpolnjevanju pogojev dodeli državna štipendija za preostale letnike, za katere še ni prejemal štipendije.

7. ZAKON O TUJCIH (ZTUJ-2)

Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo in 9/18 – popr.

47. člen (združitev družine in pravica do celovitosti družine)
(1) Tujcu, ki prebiva v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje, in tujcu, ki v Republiki Sloveniji zadnje leto prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje in ima dovoljenje za začasno prebivanje izdano z veljavnostjo najmanj enega leta, se ob pogojih in v skladu s tem zakonom prizna pravica do združitve, ohranitve in ponovne pridobitve celovitosti družine z družinskimi člani, ki so tujci. Tujcu, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja sezonskega dela ali kot dnevni delovni migrant, se pravica do združitve, ohranitve in ponovne pridobitve celovitosti družine z družinskimi člani, ki so tujci, ne prizna. V enoletni rok veljavnega dovoljenja za začasno prebivanje se šteje tudi čas prebivanja tujca v Republiki Sloveniji na podlagi potrdila o vloženi prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje. Brez omejitev glede dolžine tujčevega prebivanja v Republiki Sloveniji in veljavnosti njegovega dovoljenja lahko združuje družinske člane tujec, imetnik modre karte EU, tujec, ki ima izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav in visokega šolstva, tujec, ki ima izdano enotno dovoljenje za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe, na podlagi 45.b in 45.d člena tega zakona, in tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje, če je to v interesu Republike Slovenije, o čemer organ, pristojen za izdajo dovoljenja, odloči na podlagi mnenja pristojnega ministrstva oziroma drugega državnega organa.

(2) Tujec iz prejšnjega odstavka, ki lahko združuje družinske člane, lahko prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje za svoje družinske člane vloži pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ali pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji.
(3) Za družinske člane tujca se po tem zakonu štejejo:
- zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- mladoletni neporočeni otroci tujca;
- mladoletni neporočeni otroci zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- starši mladoletnega tujca, s katerim je pred prihodom v Republiko Slovenijo prebival v družinski skupnosti;
- polnoletni neporočeni otroci in starši tujca, zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, katere je tujec, zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati.

(4) Izjemoma lahko pristojni organ za družinskega člana šteje tudi drugega sorodnika tujca, če posebne okoliščine govorijo v prid združitvi družine v Republiki Sloveniji. V primeru poligamne zakonske zveze se dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine lahko izda in podaljšuje le enemu zakoncu.
(5) Dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine se izda in podaljšuje na prošnjo tujca iz prvega odstavka tega člena, ki mora priložiti dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje tistih družinskih članov, ki nameravajo prebivati v državi, pri čemer ta sredstva mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja ki ureja socialno varstvene prejemke.
(6) Dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine se družinskemu članu tujca, ki ima dovoljenje za začasno prebivanje, izda z veljavnostjo, kot velja njegovo dovoljenje oziroma do poteka veljavnosti njegovega dovoljenja, vendar ne dlje kot za eno leto, podaljšuje pa za enako časovno obdobje, kot velja njegovo dovoljenje za začasno prebivanje, vendar ne dlje kot za dve leti. Družinskemu članu se lahko dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine podaljša tudi v primeru, če ima tujec, s katerim se družinski član združuje, izdano dovoljenje za začasno prebivanje z veljavnostjo, krajšo od enega leta. Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu imetnika modre karte EU izda in podaljšuje za enako časovno obdobje kot velja njegova modra karta EU. Dovoljenje za začasno prebivanje družinskega člana tujca, ki je kot imetnik modre karte EU pridobil dovoljenje za stalno prebivanje, se izda in podaljšuje z veljavnostjo treh let. Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu tujca, ki ima v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno prebivanje, izda z veljavnostjo enega leta, podaljšuje pa z veljavnostjo do dveh let. Mladoletnim neporočenim otrokom tujca ali njegovega zakonca ali partnerja v partnerski zvezi oziroma partnerski skupnosti ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti in staršem mladoletnega tujca se dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine ne more izdati ali podaljšati za daljši čas od otrokove polnoletnosti.
(7) Družinskim članom tujca se, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, izda dovoljenje za prebivanje kot nevezano dovoljenje.
(8) Pristojni organ lahko družinskemu članu tujca iz prvega odstavka tega člena podaljša dovoljenje za prebivanje tudi v primeru, če je tujec umrl ali če je zakonska skupnost, partnerska skupnost oziroma partnerska zveza ali dalj časa trajajoča življenjska skupnost prenehala, vendar pa je v Republiki Sloveniji trajala najmanj tri leta. Navedeno dovoljenje se lahko podaljša samo enkrat, z veljavnostjo do enega leta.

47.a člen (združitev družine tujca s priznanim statusom begunca v Republiki Sloveniji)

(1) Pravica do združitve družine se prizna tujcu, ki mu je v Republiki Sloveniji priznan status begunca na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: begunec) pod pogojem, da je družina obstajala že pred vstopom begunca v Republiko Slovenijo.

(2) Za družinske člane begunca se po tem zakonu štejejo:
- zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim begunec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- mladoletni neporočeni otroci begunca;
- mladoletni neporočeni otroci zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim begunec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- polnoletni neporočeni otroci in starši begunca, zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim begunec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, če ga je begunec, zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim begunec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati;
- starši begunca, ki je mladoletnik brez spremstva.

(3) Dovoljenje za stalno prebivanje se družinskemu članu begunca izda na prošnjo begunca, ki mora prošnjo vložiti v roku 90 dni od priznanja statusa begunca pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve. Begunec mora prošnji priložiti listinske dokaze, ki izkazujejo družinsko vez in istovetnost njegovih družinskih članov. Če begunec ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi, mora v prošnji navesti vsa dejstva o družinskih članih, s katerimi se želi združiti, zlasti njihova osebna imena, datume in kraje rojstev, naslov prebivališča ter podatke o tem, kje v času vložitve prošnje bivajo. Prošnji mora priložiti tudi pisno soglasje, s katerim pristojnemu organu dovoljuje, da lahko za preverjanje družinskih vezi podatke o družinskih članih posreduje mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij. Pred posredovanjem podatkov mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij, pristojni organ pridobi pisno izjavo te organizacije, da bo podatke varovala pred organi izvorne države.

(4) Izjemoma lahko pristojni organ za družinskega člana šteje tudi drugega sorodnika begunca, če posebne okoliščine govorijo v prid združitvi družine v Republiki Sloveniji. Posebne okoliščine so podane, kadar obstoji življenjska skupnost med drugimi sorodniki, ki je zaradi specifičnih dejanskih okoliščin v bistvenem podobna primarni družini oziroma ima enako funkcijo kot jo ima primarna družina, kar pomeni predvsem pristne družinske vezi med družinskimi člani, fizično skrb, varstvo, zaščito, čustveno podporo in finančno odvisnost.

(5) Pri preverjanju družinskih vezi ima begunec, ki ne razume slovenskega jezika, pravico do brezplačnega prevajanja in tolmačenja za jezik, ki ga razume. Sredstva za prevajanje in tolmačenje zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) Dovoljenje za stalno prebivanje se družinskemu članu begunca, katerega istovetnost ni sporna, lahko izda, če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete ali enajste alinee prvega odstavka 55. člena tega zakona.

(7) Če begunec prošnje za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ne vloži v roku iz tretjega odstavka tega člena, se družinskemu članu, katerega istovetnost ni sporna, dovoljenje za stalno prebivanje lahko izda, če družinski član izpolnjuje pogoje, določene za izdajo dovoljenja iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, pri čemer sredstva za preživljanje, s katerimi se izkazuje preživljanje družinskih članov, mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke, in če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete ali enajste alinee prvega odstavka 55. člena tega zakona.

(8) V postopku izdaje in pri vročitvi dovoljenja za stalno prebivanje družinskemu članu begunca se osebni podatki begunca in njegovega družinskega člana varujejo pred organi njune izvorne države.
(9) Izdano dovoljenje za stalno prebivanje družinskemu članu begunca vroči diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, če družinski član še ne prebiva v Republiki Sloveniji, oziroma ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, če družinski član že prebiva v Republiki Sloveniji. Odločbo o zavrnitvi izdaje dovoljenja za stalno prebivanje, sklep o ustavitvi postopka, sklep o zavrženju prošnje, izdan v postopku izdaje dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana begunca, vroči beguncu ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.
(10) Za družinskega člana begunca, ki je to postal po vstopu begunca v Republiko Slovenijo, se glede izdaje dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine uporablja ureditev iz prejšnjega člena.
(11) V primeru poligamne zakonske zveze se dovoljenje za stalno prebivanje zaradi združitve družine lahko izda le enemu zakoncu.

47.b člen (združitev družine tujca, ki ima v Republiki Sloveniji priznano subsidiarno zaščito)
(1) Tujcu, kateremu je v Republiki Sloveniji priznana subsidiarna zaščita na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: oseba s priznano subsidiarno zaščito) za več kot eno leto, se prizna pravica do združitve družine z družinskimi člani, ki so tujci, pod pogojem, da je družina obstajala že pred vstopom osebe s priznano subsidiarno zaščito v Republiko Slovenijo. Osebi s subsidiarno zaščito, priznano za eno leto, se pravica do združitve družine prizna, ko ji je subsidiarna zaščita podaljšana skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito.
(2) Za družinske člane osebe s priznano subsidiarno zaščito se po tem zakonu štejejo:
- zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- mladoletni neporočeni otroci osebe s priznano subsidiarno zaščito;
- mladoletni neporočeni otroci zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- polnoletni neporočeni otroci in starši osebe s priznano subsidiarno zaščito, zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, če ga je oseba s priznano subsidiarno zaščito, zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati;
- starši osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki je mladoletnik brez spremstva.

(3) Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito, katerega istovetnost ni sporna, izda na prošnjo osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki mora prošnjo vložiti v roku 90 dni od priznanja statusa subsidiarne zaščite pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve. Oseba s priznano subsidiarno zaščito mora prošnji priložiti listinske dokaze, ki izkazujejo družinsko vez in istovetnost njegovih družinskih članov. Če oseba s priznano subsidiarno zaščito ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi, mora v prošnji navesti vsa dejstva o družinskih članih, s katerimi se želi združiti, zlasti njihova osebna imena, datume in kraje rojstev, naslov prebivališča ter podatke o tem, kje v času vložitve prošnje bivajo. Prošnji mora priložiti tudi pisno soglasje, s katerim pristojnemu organu dovoljuje, da lahko za preverjanje družinskih vezi podatke o družinskih članih posreduje mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij. Pred posredovanjem podatkov mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij, pristojni organ pridobi pisno izjavo te organizacije, da bo podatke varovala pred organi izvorne države.
(4) Izjemoma lahko pristojni organ za družinskega člana šteje tudi drugega sorodnika

osebe s priznano subsidiarno zaščito, če posebne okoliščine govorijo v prid združitvi družine v Republiki Sloveniji. Posebne okoliščine so podane, kadar obstoji življenjska skupnost med drugimi sorodniki, ki je zaradi specifičnih dejanskih okoliščin v bistvenem podobna primarni družini oziroma ima enako funkcijo, kot jo ima primarna družina, kar pomeni predvsem pristne družinske vezi med družinskimi člani, fizično skrb, varstvo, zaščito, čustveno podporo in finančno odvisnost.

(5) Pri preverjanju družinskih vezi ima oseba s priznano subsidiarno zaščito, ki ne razume slovenskega jezika, pravico do brezplačnega prevajanja in tolmačenja za jezik, ki ga razume. Sredstva za prevajanje in tolmačenje zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) Če oseba s priznano subsidiarno zaščito prošnje za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ne vloži v roku iz tretjega odstavka tega člena, se družinskemu članu, katerega istovetnost ni sporna, dovoljenje za začasno prebivanje lahko izda, če družinski član izpolnjuje pogoje, določene za izdajo dovoljenja iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, pri čemer sredstva za preživljanje, s katerimi izkazuje preživljanje družinskih članov, mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke.

(7) Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito, katere istovetnost ni sporna, lahko izda, če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete ali enajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona. Dovoljenje za začasno prebivanje se izda za čas trajanja subsidiarne zaščite tujca iz prvega odstavka tega člena in se podaljšuje pod enakimi pogoji kot se izda, za enako časovno obdobje, kot se podaljša subsidiarna zaščita tujcu iz prvega odstavka tega člena.

(8) V postopku izdaje in pri vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito se osebni podatki osebe s priznano subsidiarno zaščito in njegovega družinskega člana varujejo pred organi njune izvorne države.

(9) Izdano dovoljenje za začasno prebivanje družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito vroči diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, če oseba biva v tujini, oziroma ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, če družinski član že biva v Republiki Sloveniji. Odločbo o zavrnitvi izdaje dovoljenja za začasno prebivanje, sklep o ustavitvi postopka, sklep o zavrženju prošnje, izdan v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana osebe s priznano subsidiarno zaščito, vroči osebi s priznano mednarodno zaščito ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(10) Za družinskega člana osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki je to postal po vstopu osebe s priznano subsidiarno zaščito v Republiko Slovenijo, se glede izdaje dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine uporablja ureditev iz 47. člena tega zakona.

(11) V primeru poligamne zakonske zveze se dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine lahko izda le enemu zakoncu.

(12) Tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot družinski član osebe s priznano subsidiarno zaščito, je na področju zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izobraževanja in zaposlovanja, izenačen z državljani Republike Slovenije.

50. člen (žrtve trgovine z ljudmi in žrtve nezakonitega zaposlovanja)

(1) Žrtvi trgovine z ljudmi, ki v Republiki Sloveniji prebiva nezakonito, policija na njeno prošnjo ali po uradni dolžnosti dovoli zadrževanje za čas 90 dni, da se odloči, ali bo sodelovala kot priča v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi. Za enako časovno obdobje policija na njeno prošnjo ali po uradni dolžnosti dovoli zadrževanje tudi žrtvi nezakonitega zaposlovanja, da se odloči, ali bo sodelovala kot priča v kazenskem postopku zoper delodajalca zaradi kaznivega dejanja nezakonite zaposlitve ali če je zoper delodajalca vložila tožbo za uveljavljanje pravic iz delovnega razmerja. Za enako časovno obdobje policija na njeno prošnjo ali po uradni dolžnosti dovoli zadrževanje tudi žrtvi družinskega nasilja, da se odloči, ali bo sodelovala s pristojnimi organi pri preiskavi ali kot priča v kazenskem postopku zaradi družinskega

nasilja. Iz utemeljenih razlogov se lahko žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja dovolitev zadrževanja podaljša za čas do 90 dni

(2) Zadrževanje se lahko zavrne, če bi prebivanje žrtve trgovine z ljudmi, žrtve nezakonitega zaposlovanja ali prebivanje žrtve družinskega nasilja v Republiki Sloveniji pomenilo nevarnost za javni red, varnost ali mednarodne odnose Republike Slovenije ali obstaja sum, da bo njeno prebivanje v državi povezano z izvajanjem terorističnih ali drugih nasilnih dejanj, nezakonitimi obveščevalnimi dejavnostmi, proizvodnjo ali prometom z drogami ali izvrševanjem drugih kaznivih dejanj.

(3) V času dovoljenega zadrževanja imajo žrtev trgovine z ljudmi, žrtev nezakonitega zaposlovanja in žrtve družinskega nasilja pravice, ki so po tem zakonu zagotovljene tujcem z dovoljenim začasnim zadrževanjem in pravico do brezplačnega prevajanja in tolmačenja. Policija in nevladne organizacije jih morajo seznaniti z možnostjo in pogoji za pridobitev dovoljenja za prebivanje, v primeru žrtve trgovine z ljudmi, žrtve nezakonitega zaposlovanja in žrtve družinskega nasilja, ki je mladoletnik brez spremstva, storijo tudi vse potrebno, da se kar najhitreje vzpostavi stik z njeno družino.

(4) Žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja se ne glede na druge pogoje, določene v tem zakonu, za izdajo dovoljenja za prebivanje lahko izda dovoljenje za začasno prebivanje, če je pripravljena sodelovati kot priča v kazenskem postopku, kar potrdi pristojni organ kazenskega pregona, žrtvi nezakonitega zaposlovanja pa tudi v primeru, če je zoper delodajalca vložila tožbo za uveljavljanje pravic iz delovnega razmerja in je njena prisotnost na ozemlju Republike Slovenije pomembna za sodni postopek, kar potrdi pristojno sodišče.

(5) Dovoljenje za začasno prebivanje se žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja ne izda, če:
- niso izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja iz prejšnjega odstavka;
- bi njeno prebivanje v Republiki Sloveniji pomenilo nevarnost za javni red, varnost ali mednarodne odnose Republike Slovenije ali obstaja sum, da bo njeno prebivanje v državi povezano z izvajanjem terorističnih ali drugih nasilnih dejanj, nezakonitimi obveščevalnimi dejavnostmi, proizvodnjo ali prometom z drogami ali izvrševanjem drugih kaznivih dejanj;
- se v postopku izdaje dovoljenja ugotovi, da izvaja žrtev trgovine z ljudmi samovoljno stike z osumljencem, obdolžencem ali obtožencem kaznivega dejanja, žrtev nezakonitega zaposlovanja pa samovoljne stike z delodajalcem, ki je osumljen, obdolžen ali obtožen kaznivega dejanja nezakonitega zaposlovanja;
- če v postopku izdaje dovoljenja obstaja utemeljen sum, da je kazenska ovadba žrtve kriva ali utemeljeno sklepanje, da je njeno sodelovanje lažno.

(6) Prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje morajo žrtev trgovine z ljudmi, žrtev nezakonitega zaposlovanja in žrtev družinskega nasilja vložiti pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pred pretekom roka, do katerega jim je dovoljeno zadrževanje v Republiki Sloveniji oziroma pred pretekom dovoljenega prebivanja, če žrtev trgovine z ljudmi v Republiki Sloveniji, žrtev nezakonitega zaposlovanja ali žrtev družinskega nasilja prebiva zakonito na drugi podlagi. O pravočasno vloženi prošnji pristojni organ žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji. Žrtev trgovine z ljudmi, žrtev nezakonitega zaposlovanja in žrtev družinskega nasilja, ki nima sredstev za preživljanje, je v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje oproščena plačila upravne takse, plačila tiskovin ter stroškov tolmačenja in prevajanja.

(7) Dovoljenje za začasno prebivanje se žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja izda za predviden čas kazenskega postopka, vendar ne manj kot za šest mesecev in ne več kot za eno leto. Dovoljenje za začasno prebivanje se do konca kazenskega postopka in ob izpolnjevanju pogojev iz tega člena lahko na prošnjo žrtve trgovine z ljudmi, žrtve nezakonitega zaposlovanja in žrtve družinskega nasilja podaljšuje z veljavnostjo do enega leta. Žrtvi nezakonitega zaposlovanja, kateri delodajalec ni izplačal neporavnanih plačil, se lahko na njeno prošnjo, ob izpolnjevanju pogojev iz tega člena in predložitvi dokazila o vloženi tožbi

za povrnitev neporavnanih plačil pred pristojnim sodiščem, dovoljenje za začasno prebivanje podaljšuje tudi po koncu kazenskega postopka z veljavnostjo do enega leta. V primeru izplačila neporavnanih plačil pred potekom veljavnosti dovoljenja za prebivanje, mora žrtev nezakonitega zaposlovanja o izplačilu obvestiti upravno enoto, ki je dovoljenje za prebivanje izdala ali upravno enoto, na območju katere prebiva.

(8) Žrtev trgovine z ljudmi, žrtev nezakonitega zaposlovanja in žrtev družinskega nasilja, ki ji je izdano dovoljenje za začasno prebivanje in nima sredstev za preživljanje, ima pravico do nujnega zdravstvenega varstva v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in do izplačila denarne pomoči, v višini in na način, kot ga za izplačilo denarne pomoči določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Sredstva za izplačilo denarne pomoči zagotavlja in izplačuje center za socialno delo, na območju katerega tujec prebiva. V času veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje se žrtev trgovine z ljudmi in žrtev družinskega nasilja lahko zaposli ali opravlja delo v Republiki Sloveniji pod pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, žrtev nezakonitega zaposlovanja pa se lahko pod enakimi pogoji v času veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje zaposli ali opravlja delo tudi pri drugem delodajalcu.

(9) Žrtvi trgovine z ljudmi, žrtvi nezakonitega zaposlovanja in žrtvi družinskega nasilja se lahko izda nadaljnje dovoljenje za začasno prebivanje iz drugega namena prebivanja v Republiki Sloveniji, če so izpolnjeni pogoji za izdajo tega dovoljenja. Prošnja za izdajo nadaljnjega dovoljenja mora biti vložena pred potekom veljavnosti prejšnjega dovoljenja.

51. člen (dovoljenje za prebivanje iz drugih utemeljenih razlogov in zaradi interesa Republike Slovenije)

(1) Tujcu, ki v skladu z zakonom, mednarodnimi akti ali mednarodnimi načeli ali običaji izkaže utemeljen razlog, zaradi katerega je njegovo bivanje v Republiki Sloveniji upravičeno, lahko pristojni organ izda dovoljenje za začasno prebivanje in sicer za čas nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji, vendar ne dlje od enega leta. Za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje mora tujec izpolnjevati tudi ostale pogoje za izdajo dovoljenja za prebivanje po tem zakonu.

(2) Tujcu, kateremu je bilo v Republiki Sloveniji dovoljeno zadrževanje za čas najmanj 24 mesecev, ker njegova odstranitev iz države v skladu z 72. členom tega zakona ni dovoljena in katerega istovetnost ni sporna, in tujcu, kateremu je bilo v Republiki Sloveniji dovoljeno zadrževanje za čas najmanj 24 mesecev in njegova odstranitev iz države še vedno ni možna in pri njem obstajajo drugi utemeljeni razlogi in posebne osebne okoliščine, ki utemeljujejo njegovo prebivanje v Republiki Sloveniji, in katerega istovetnost ni sporna, lahko pristojni organ izda dovoljenje za začasno prebivanje z veljavnostjo dveh let. Prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje mora tujec pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji vložiti pred potekom roka, do katerega mu je dovoljeno zadrževanje. Dovoljenje za začasno prebivanje se lahko izda, če so izpolnjeni pogoji, določeni v tem odstavku za izdajo dovoljenja za prebivanje in če pri tujcu ne obstajajo razlogi za sum, da utegne pomeniti nevarnost za javni red in varnost ali mednarodne odnose Republike Slovenije ali ne obstaja sum, da bo njegovo prebivanje v državi povezano z izvajanjem terorističnih ali drugih nasilnih dejanj, nezakonitimi obveščevalnimi dejavnostmi, proizvodnjo ali prometom z drogami ali izvrševanjem drugih kaznivih dejanj. Dovoljenje se lahko izda ne glede na določbo devete alinee prvega odstavka 55. člena tega zakona in vroči pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji, ki je dovoljenje izdal. Tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje se lahko v času veljavnosti tega dovoljenja v Republiki Sloveniji tudi zaposli ali opravlja delo pod pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Tujec, ki mu je izdano dovoljenje za začasno prebivanje in nima sredstev za preživljanje, ima pravico do nujnega zdravstvenega varstva v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in do izplačila denarne pomoči v višini in na način, kot ga za izplačilo denarne pomoči določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Sredstva za izplačilo denarne pomoči zagotavlja in izplačuje center za socialno delo, na

območju katerega tujec prebiva. Dovoljenje za začasno prebivanje, izdano tujcu, kateremu je bilo v Republiki Sloveniji dovoljeno zadrževanje za čas najmanj 24 mesecev, ker njegova odstranitev iz države v skladu z 72. členom tega zakona ni dovoljena in katerega istovetnost ni sporna, lahko pristojni organ podaljšuje z veljavnostjo dveh let pod pogojem, da odstranitev tujca iz države v skladu z 72. členom tega zakona še vedno ni dovoljena, kar potrdi policija, in če ni razloga za zavrnitev izdaje dovoljenja iz tega odstavka. Dovoljenje za začasno prebivanje, izdano tujcu, kateremu je bilo v Republiki Sloveniji dovoljeno zadrževanje za čas najmanj 24 mesecev in njegova odstranitev iz države še vedno ni možna in pri njem obstajajo drugi utemeljeni razlogi in posebne osebne okoliščine, ki utemeljujejo njegovo prebivanje v Republiki Sloveniji, in katerega istovetnost ni sporna, lahko pristojni organ podaljšuje z veljavnostjo dveh let pod pogojem, da njegova odstranitev iz države še vedno ni možna, kar potrdi policija, in pri njem obstajajo drugi utemeljeni razlogi in posebne osebne okoliščine, ki utemeljujejo njegovo prebivanje v Republiki Sloveniji, in če ni razloga za zavrnitev izdaje dovoljenja iz tega odstavka. O pravočasno vloženi prošnji za izdajo in podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje izda pristojni organ tujcu potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji. Tujec, ki nima sredstev za preživljanje, je v postopku izdaje in podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi tega odstavka oproščen plačila upravne takse in tiskovin.

(3) Tujcu, katerega prebivanje v Republiki Sloveniji je v interesu Republike Slovenije, se lahko izda dovoljenje za začasno prebivanje za čas nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji, vendar ne dlje od petih let. Vlada Republike Slovenije na predlog zainteresiranega ministrstva ali drugega državnega organa izda sklep, da obstaja interes Republike Slovenije za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje tujcu. V predlogu mora zainteresirano ministrstvo ali drug državni organ utemeljiti obstoj interesa in priložiti soglasje tujca za uvedbo postopka za izdajo dovoljenja za prebivanje ter dokazila, da ima tujec zadostna sredstva za preživljanje in ustrezno zdravstveno zavarovanje oziroma zagotoviti ta sredstva v višini zneska osnovnega minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji za ves čas veljavnosti dovoljenja za prebivanje. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije ministrstvo, pristojno za notranje zadeve po uradni dolžnosti uvede postopek izdaje dovoljenja za začasno prebivanje. Stranki v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje sta tujec in zainteresirano ministrstvo ali drug državni organ. Dovoljenje za začasno prebivanje se lahko izda, če so izpolnjeni pogoji, določeni v tem odstavku za izdajo dovoljenja za prebivanje in če pri tujcu ne obstajajo razlogi za sum, da utegne pomeniti nevarnost za javni red in varnost ali mednarodne odnose Republike Slovenije ali ne obstaja sum, da bo njegovo prebivanje v državi povezano z izvajanjem terorističnih ali drugih nasilnih dejanj, nezakonitimi obveščevalnimi dejavnostmi, proizvodnjo ali prometom z drogami ali izvrševanjem drugih kaznivih dejanj ali če se v postopku izdaje prvega dovoljenja za začasno prebivanje ne ugotovi, da prihaja z območij, kjer razsajajo nalezljive bolezni z možnostjo epidemije, navedene v mednarodnih zdravstvenih pravilih Svetovne zdravstvene organizacije, oziroma z območij, kjer razsajajo nalezljive bolezni, ki bi lahko ogrozile zdravje ljudi in za katere je v skladu z zakonom, ki ureja nalezljive bolezni, treba sprejeti predpisane ukrepe. Prvo dovoljenje za začasno prebivanje se lahko izda tudi tujcu, ki dejansko že biva v Republiki Sloveniji. V tem primeru se tujcu prvo dovoljenje za začasno prebivanje vroči pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve.

73. člen (dovolitev zadrževanja)

(1) Zadrževanje po tem zakonu pomeni dovoljenje tujcu, ki se ga mora odstraniti, da začasno ostane v Republiki Sloveniji.

(2) Zadrževanje v Republiki Sloveniji se dovoli tujcu, če:
- tujčeva odstranitev iz države v skladu s prejšnjim členom ni dovoljena,
- tujec nima in si ne more preskrbeti veljavne potne listine države, katere državljan je,

- zdravnik zaradi tujčevega zdravstvenega stanja odsvetuje takojšnjo odstranitev iz države,
- mora tujec zaradi smrti ali hujše bolezni družinskega člana, ki prebiva v Republiki Sloveniji, dovoljen čas bivanja v državi podaljšati,
- je potrebno zagotoviti nujno udeležbo tujca v postopku pred državnim organom Republike Slovenije,
- mladoletni tujec v Republiki Sloveniji obiskuje osnovno šolo, do zaključka šolskega leta,
- tujca država, katere državljan je ali država, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje zadnje prebivališče, ni pripravljena sprejeti,
- odstranitev ni možna, ker ni mogoče zagotoviti prevoza tujca iz države po kopenski, zračni ali vodni poti,
- odstranitev ni možna, ker so v državi, katere državljan je tujec ali v državi, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje zadnje prebivališče, nastopile okoliščine, kot so naravne in druge nesreče, ki ne omogočajo vrnitve,
- za mladoletnega tujca brez spremstva to zahteva njegov skrbnik za posebni primer.

(3) Policija postopek za dovolitev zadrževanja uvede na prošnjo tujca ali po uradni dolžnosti po tem, ko je tujcu že vročena odločba o vrnitvi brez roka za prostovoljno vrnitev oziroma odločba, s katero je bila tujcu določena prepoved vstopa v državo, ali sodba, s katero je bila tujcu izrečena stranska kazen ali stranska sankcija izgona tujca iz države. Dovoljenje za zadrževanje se tujcu izda za največ šest mesecev. Dovoljenje se lahko na prošnjo tujca ali po uradni dolžnosti podaljša, dokler trajajo razlogi iz prejšnjega odstavka. Tujcu, kateremu je dovoljeno zadrževanje v Republiki Sloveniji, policija izda izkaznico o dovolitvi zadrževanja v Republiki Sloveniji.

(4) Tujec lahko prošnjo za dovolitev zadrževanja vloži tudi v času nastanitve v centru. Na podlagi vložene prošnje tujcu ni možno podaljšati njegove nastanitve v centru. Odstranitev iz države do dokončne odločitve o prošnji za dovolitev zadrževanja ni dovoljena.

(5) Policija z odločbo, s katero dovoli tujcu zadrževanje v Republiki Sloveniji, lahko določi kraj prebivanja na določenem naslovu.

(6) Obveznost tujca, da zapusti državo, z dovolitvijo zadrževanja ne preneha in se ne spremeni. V primeru obstoja razlogov za sum, da se bo tujec odstranitvi iz države poskusil izogniti, se mu lahko naloži obveznost rednega javljanja na najbližji policijski postaji, položitev ustrezne finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu.

74. člen (prenehanje dovolitve zadrževanja)

(1) Dovolitev zadrževanja preneha če:
- prenehajo razlogi za dovolitev zadrževanja;
- tujec pridobi dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji na podlagi zakona ali mednarodne pogodbe;
- tujec v času dovolitve zadrževanja zapusti ozemlje Republike Slovenije;
- tujec ne upošteva obveznosti iz šestega odstavka prejšnjega člena.

(2) Po prenehanju razlogov za dovolitev zadrževanja Policija tujcu izda odločbo, s katero ugotovi obstoj razlogov za dovolitev zadrževanja. Pritožba zoper odločbo ni dovoljena, je pa dovoljen upravni spor, ki se vloži v osmih dneh od vročitve odločbe.

75. člen (pravice tujca, ki mu je dovoljeno zadrževanje)

(1) Tujec, kateremu je dovoljeno zadrževanje v Republiki Sloveniji, ima pravico do nujnega zdravstvenega varstva v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, osnovne oskrbe, šoloobvezni mladoletni tujci pa tudi pravico do osnovnega šolstva.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je mladoletni tujec, ki mu je dovoljeno zadrževanje v Republiki Sloveniji, upravičen do zdravstvenega varstva v enakem obsegu kot otrok, ki je obvezno zdravstveno zavarovan kot družinski član. V enakem obsegu je do zdravstvenega varstva upravičen tudi šolajoči se otrok po 18. letu starosti, in sicer do

konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.
(3) Pravica do osnovne oskrbe iz prvega odstavka tega člena je pravica do izplačila denarne pomoči v višini in na način, kot ga za izplačilo denarne socialne pomoči določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Pravico do osnovne oskrbe zagotavlja urad Vlade Republike Slovenije, pristojen za oskrbo migrantov.
(4) Tujcu, ki ne ravna v skladu s prvim in drugim odstavkom 90. člena tega zakona, ali istovetnost tujca, zaradi navajanja lažnih podatkov v postopku ugotavljanja istovetnosti ni bila potrjena, ne pripada pravica do osnovne oskrbe.
(5) Tujcu, ki je v času dovolitve zadrževanja sprejet v bolnišnico, zavod za prestajanje kazni zapora ali drugo državno institucijo, za čas bivanja v tej instituciji, ne pripada pravica do osnovne oskrbe iz drugega odstavka tega člena.
(6) V primeru obstoja okoliščin iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, nastanitev in oskrbo zagotavlja urad iz drugega odstavka tega člena.

76. člen (omejitev gibanja tujca, ki nezakonito prebiva)
(1) Za tujca, pri katerem obstaja nevarnost pobega ali ni zapustil države v določenem roku in ga iz kakršnih koli razlogov ni mogoče takoj odstraniti, odredi policija do njegove odstranitve iz države omejitev gibanja in nastanitev v centru ali nastanitev izven centra največ za šest mesecev.
(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi v primerih, ko ni znana istovetnost tujca.
(3) Omejitev gibanja žensk, družin, otrok, mladoletnikov brez spremstva, ostarelih, huje bolnih in drugih ranljivih oseb, se zagotovi ločeno, da je zagotovljena ustrezna zasebnost. Minister, pristojen za notranje zadeve, določi postopek za nastanitev tujcev v centru.
(4) Omejitev gibanja lahko traja le toliko časa, kolikor je potrebno, da se izvede odstranitev tujca iz države, vendar ne dlje kot za šest mesecev.
(5) Tujca iz prvega odstavka tega člena, ki ga zaradi posebnih razlogov ali potreb ni mogoče nastaniti v centru, se v soglasju s socialnovarstvenim zavodom, na stroške centra, nastani v socialnovarstvenem zavodu ali zagotovi drugo ustrezno institucionalno varstvo.
(6) Tujec iz prvega in drugega odstavka tega člena ima enak obseg pravic kot tujec, ki mu je dovoljeno zadrževanje. Osnovna oskrba tujca se v tem primeru zagotavlja v centru in ne na način, kot je določeno v drugem odstavku 75. člena tega zakona.
(7) V času omejitve gibanja se tujca redno obvešča o pravilih bivanja v centru ter o njegovih pravicah in obveznostih.
(8) Čas bivanja tujca izven centra brez dovoljenja za izhod iz centra in čas bivanja v priporu, zaporu ali v postopku mednarodne zaščite, se ne šteje v čas nastanitve v centru.
(9) Med bivanjem v centru je gibanje tujca omejeno na območje centra, kjer mora tujec upoštevati pravila bivanja v centru. Tujcu se izjemoma lahko dovoli gibanje zunaj območja centra. Pogoje in način dovolitve gibanja zunaj območja centra določajo pravila bivanja.

82. člen (postopek z mladoletnimi tujci)
(1) V primeru odstranitve mladoletnega tujca brez spremstva staršev ali drugih zakonitih zastopnikov, ki nezakonito prebiva v Republiki Sloveniji, policija takoj obvesti center za socialno delo, ki mora mladoletnemu tujcu nemudoma postaviti skrbnika za posebni primer. Policija izda odločbo o vrnitvi mladoletnemu tujcu brez spremstva, ko skrbnik za posebni primer po skrbni preučitvi vseh okoliščin ugotovi, da je to v najboljšem interesu mladoletnega tujca.
(2) Mladoletnega tujca iz prejšnjega odstavka se ne sme odstraniti v matično državo ali v tretjo državo, ki ga je pripravljena sprejeti, dokler mu tam ni zagotovljen sprejem. Pred odstranitvijo se je potrebno prepričati, da bo mladoletni tujec vrnjen članu družine, izbranemu skrbniku ali ustreznim sprejemnim centrom v državi vrnitve. V nobenem primeru pa se mladoletnega tujca brez spremstva ne sme odstraniti v nasprotju s Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spremenjeno s Protokoli

št. 3, 5 in 8 ter dopolnjeno s Protokolom št. 2 ter njenimi protokoli št. 1, 4, 6, 7, 9, 10 in 11 (Uradni list RS – MP, št. 7/94), Evropsko konvencijo o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (Uradni list RS – MP, št. 1/94) ali Konvencijo o otrokovih pravicah (Uradni list RS – MP, št. 9/92) in Evropsko konvencijo o uresničevanju otrokovih pravic (Uradni list RS – MP, št. 26/99). Do odstranitve se mladoletnemu tujcu dovoli zadrževanje v skladu z določbami tega zakona.

(3) Mladoletnega tujca in družino z mladoletnim tujcem se v dogovoru s skrbnikom za posebni primer nastani v primernih ustanovah za nastanitev mladoletnih oseb, kjer mu bodo zagotovljene pravice iz prejšnjega odstavka. Če to ni možno, se mladoletnega tujca brez spremstva in družino z mladoletnim tujcem nastani v center.

(4) Mladoletnemu tujcu, ki je nastanjen v centru, se v prostem času omogoči ukvarjanje z dejavnostmi, vključno z igrami in rekreacijskimi dejavnostmi, primernimi njegovi starosti.

(5) Kadar identiteta mladoletnega tujca ni potrjena in obstaja dvom, da gre za mladoletno osebo, lahko policija ugotavlja starost osebe s pomočjo izvedencev. Na podlagi mnenja izvedenca policija o starosti osebe izda ugotovitveno odločbo. Zoper ugotovitveno odločbo se lahko tujec pritoži v roku osmih dni od vročitve odločbe. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) Strožji policijski nadzor se za mladoletnega tujca lahko odredi le izjemoma in to le skupaj s starši ali skupaj z enim izmed njih. Zoper mladoletnega tujca brez spremstva ni mogoče odrediti bivanja pod strožjim policijskim nadzorom.

8. ZAKON O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-1)

Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo

12. člen (ranljive osebe s posebnimi potrebami)
Ranljivim osebam s posebnimi potrebami se v postopkih po tem zakonu zagotavlja posebna nega, skrb in obravnava.

15. člen (načelo otrokove največje koristi)

(1) Največja korist otroka je primarna skrb pri obravnavi mladoletnikov. Mladoletnikom je treba zagotoviti življenjski standard, ki je primeren njihovemu psihičnemu, duševnemu, duhovnemu, moralnemu in družbenemu razvoju.

(2) Pri ocenjevanju največje otrokove koristi se ustrezno upoštevajo zlasti naslednji dejavniki:
- možnost ponovne združitve z družino,
- dobro počutje in družbeni razvoj mladoletnika, zlasti ob upoštevanju okolja, iz katerega mladoletnik izhaja,
- vprašanja glede varnosti in zaščite, zlasti kadar obstaja tveganje, da je mladoletnik žrtev trgovine z ljudmi,
- mnenje mladoletnika v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo.

(3) Mladoletnikom se zagotovi dostop do prostočasnih dejavnosti, vključno z igro in rekreativnimi dejavnostmi, ki so primerne njihovi starosti, v prostorih, kjer so nastanjeni, in do dejavnosti na prostem.

(4) Mladoletnikom, ki so bili žrtve kakršnih koli zlorab, zanemarjanja, izkoriščanja, mučenja ali krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali so trpeli zaradi oboroženih spopadov, je treba omogočiti dostop do rehabilitacije ter zagotoviti, da se po potrebi organizira ustrezno psihološko zdravljenje in zagotovi strokovno svetovanje.

(5) Mladoletnim prosilcem se zagotovi, da so nastanjeni s svojimi starši, svojimi neporočenimi mladoletnimi brati ali sestrami ali z odraslo osebo, ki je zanje odgovorna po zakonu ali praksi, pod pogojem, da je to v njihovo največjo korist.

16. člen (mladoletnik brez spremstva, ki je prosilec)
(1) V postopkih, v katerih je prosilec mladoletnik brez spremstva, se:
- čim prej ugotovi njegova istovetnost in začne postopek iskanja njegovih staršev ali drugih sorodnikov;
- mu pred začetkom postopka postavi zakoniti zastopnik.

(2) Mladoletnik brez spremstva v postopku po tem zakonu sodeluje na način, ki je primeren in prilagojen njegovi starosti ter stopnji duševnega razvoja.
(3) Zakoniti zastopnik iz prejšnjega odstavka zastopa mladoletnika brez spremstva v postopku za priznanje mednarodne zaščite in na področjih varovanja zdravja, izobraževanja, varovanja premoženjskih pravic in koristi ter v zvezi z uresničevanjem pravic na področju sprejema, in sicer do izvršljivosti odločitve izdane v postopku mednarodne zaščite.
(4) Vlada Republike Slovenije predpiše podrobnejši način izvajanja pooblastila zakonitega zastopnika, način medsebojnega sodelovanja zakonitega zastopnika, ministrstva in krajevno pristojnega centra za socialno delo pri izvajanju skrbi za osebnost, pravice in koristi mladoletnika brez spremstva ter način oblikovanja in vodenja seznama iz četrtega odstavka 18. člena tega zakona. V predpisu se določi tudi podrobnejši način zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnika brez spremstva zunaj azilnega doma ali njegove izpostave.
(5) Pred sprejemom prošnje je treba mladoletnika brez spremstva seznaniti s pravicami in dolžnostmi prosilcev, pri čemer je treba način pojasnjevanja prilagoditi njegovi starosti in stopnji duševnega razvoja.
(6) Mladoletnik brez spremstva je skupaj s svojim zakonitim zastopnikom navzoč pri vseh dejanjih v postopkih po tem zakonu.
(7) Urad Vlade Republike Slovenije, pristojen za oskrbo migrantov (v nadaljnjem besedilu: urad), poskrbi za ustrezno nastanitev in oskrbo mladoletnika brez spremstva v azilnem domu, le izjemoma, kadar to zahtevajo zdravstvene ali druge potrebe mladoletnika, pa se takemu mladoletniku zagotovijo ustrezna nastanitev, oskrba in obravnava v drugi ustrezni ustanovi v Republiki Sloveniji.
(8) O ustreznosti nastanitve iz prejšnjega odstavka da mnenje center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik brez spremstva. Pri izvajanju nastanitve in oskrbe urad sodeluje z zakonitim zastopnikom.
(9) Določbe glede zakonitega zastopnika se ne uporabljajo za mladoletnika, starejšega od 15 let, ki je sklenil zakonsko zvezo.

17. člen (ocena starosti mladoletnika brez spremstva)
(1) Mladoletnika brez spremstva in njegovega zakonitega zastopnika se pisno obvesti o možnosti ocene starosti z izvedeniškim mnenjem, in sicer v jeziku, ki ga mladoletnik brez spremstva razume. Obvestilo vključuje podatke o načinu pregleda in možnih posledicah ocenjene starosti v zvezi z obravnavanjem njegove prošnje ter o posledicah neutemeljene odklonitve takšnega pregleda.
(2) Če se pri obravnavi prošnje za mednarodno zaščito na podlagi mnenja uradnih oseb oziroma oseb, ki so vključene v delo z mladoletnikom brez spremstva, podvomi v starost mladoletnika brez spremstva, pristojni organ lahko odredi pripravo izvedeniškega mnenja.
(3) Izvedeniško mnenje iz prejšnjega odstavka pripravi izvedenec medicinske stroke, ki se v okviru priprave mnenja, če je to potrebno, posvetuje tudi z drugimi relevantnimi strokovnjaki.
(4) Pregled za oceno starosti mladoletnika brez spremstva se lahko opravi le, če mladoletnik brez spremstva in njegov zakoniti zastopnik v to pisno privolita.
(5) Če mladoletnik brez spremstva in njegov zakoniti zastopnik brez utemeljenih razlogov ne privolita v pregled za oceno starosti mladoletnika brez spremstva, se mladoletnik brez spremstva v zvezi z obravnavo njegove prošnje šteje za polnoletnega.
(6) Če po pridobitvi izvedeniškega mnenja še vedno obstaja dvom, ali je prosilec mladoleten ali polnoleten, se šteje, da je prosilec mladoleten.
(7) Odločitev o zavrnitvi prošnje, ki jo je vložil mladoletnik brez spremstva, ki je odklonil

pregled, ne sme temeljiti izključno na tej odklonitvi.
(8) Stroške izdelave izvedeniškega mnenja krije ministrstvo.

18. člen (zakoniti zastopnik)
(1) Za zakonitega zastopnika iz 16. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe o skrbništvu, kot ga ureja zakon, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, če ni s tem zakonom določeno drugače.
(2) Zakoniti zastopnik je lahko kdor:
- izpolnjuje pogoje za skrbnika, določene z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja;
- se je udeležil usposabljanja.

Osebo, ki izpolnjuje pogoje za zakonitega zastopnika, ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve, uvrsti na seznam iz četrtega odstavka tega člena.
(3) Usposabljanje kandidatov za zakonite zastopnike, ki ga na podlagi javnega pooblastila izvaja Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani in v ta namen izdaja potrdila o usposobljenosti, obsega znanje iz družinskega prava, socialnega dela, psihologije, varstva otrokovih pravic in dolžnosti, varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter azilnega prava. Podrobnejšo vsebino, način izvedbe, obrazce potrdil, trajanje usposabljanja in način povrnitve stroškov usposabljanja iz šestega stavka tega odstavka predpiše Vlada Republike Slovenije v predpisu iz četrtega odstavka 16. člena tega zakona. Predstojnik urada mora soglašati z izvedbo vsakega posameznega usposabljanja. Za izvedbo programa usposabljanja se s posameznim izvajalcem lahko sklene ustrezna pogodba. Sredstva za izvedbo usposabljanja zagotovi urad. Če zakoniti zastopnik dvakrat zavrne zastopanje, lahko urad od njega terja povrnitev stroškov usposabljanja. Za nadzor nad izvajanjem javnega pooblastila je pristojno ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve.
(4) Odločbo o imenovanju zakonitega zastopnika mladoletniku brez spremstva izda center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik brez spremstva. Zakonitega zastopnika izbere s seznama zakonitih zastopnikov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve.
(5) Zakoniti zastopnik o svojem delu poroča centru za socialno delo ob izvršljivosti odločbe v postopku priznanja mednarodne zaščite, vendar najmanj enkrat na leto in na zahtevo centra za socialno delo tudi v vmesnem obdobju. Center za socialno delo mora pregledati poročilo in po potrebi ukreniti vse potrebno, da se zavarujejo koristi mladoletnika brez spremstva.
(6) Zakoniti zastopnik lahko uveljavlja povrnitev potrebnih stroškov in nagrado za opravljeno delo. Merila za izračun višine nagrade in stroškov določi minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za družino in socialne zadeve, sredstva za izplačilo pa zagotovi ministrstvo.
(7) Zakonito zastopanje poleg razlogov iz zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, preneha tudi z izvršljivostjo odločitve pristojnega organa v postopku priznanja mednarodne zaščite.

19. člen (oseba, ki ne more samostojno sodelovati v postopku)
(1) Osebi, ki zaradi začasne ali trajne duševne motnje ali bolezni ali zaradi drugih razlogov ni sposobna razumeti pomena postopka po tem zakonu, center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je oseba nastanjena, za ta postopek nemudoma postavi zakonitega zastopnika.
(2) Krajevno pristojni center za socialno delo izda odločbo o postavitvi zakonitega zastopnika na predlog pristojnega organa in na podlagi zdravniškega potrdila o zdravstvenem stanju osebe.
(3) Če je oseba iz prvega odstavka tega člena prosilec, ji je treba zagotoviti vso potrebno zaščito, nego in oskrbo v okviru pravic, ki sicer pripadajo prosilcem.

37. člen (pravila osebnega razgovora)
(1) Uradna oseba vodi osebni razgovor na način, ki omogoča osebi, da lahko razloge

oziroma osebne okoliščine v postopkih po tem zakonu predstavi celovito. Pri tem upošteva osebne in ostale okoliščine posameznika, vključno z njegovim kulturnim poreklom, spolom, spolno usmerjenostjo in identiteto ali ranljivostjo.
(2) Z mladoletnikom, starejšim od 15 let, in z mladoletnikom brez spremstva se osebni razgovor opravi osebno in ob prisotnosti zakonitega zastopnika.
(3) Po presoji uradne osebe, ki vodi postopek, se osebni razgovor lahko ob prisotnosti zakonitega zastopnika izjemoma opravi tudi z mladoletnikom, mlajšim od 15 let.
(4) Pri osebnem razgovoru je javnost vedno izključena. Izključitev javnosti ne velja za zakonitega zastopnika in pooblaščenca. Na izrecno željo osebe, s katero se opravlja osebni razgovor, je lahko prisotna tudi oseba, ki si jo ta izbere v pomoč ali podporo. Uradna oseba, ki vodi osebni razgovor, lahko ob soglasju osebe, s katero se opravlja osebni razgovor, dovoli, da je pri osebnem razgovoru navzoč tudi predstavnik Visokega komisariata, druga uradna oseba ali uslužbenec pristojnega organa ter znanstveni delavci, študenti in javni uslužbenci, če je njihova navzočnost pomembna za znanstveno delo in ustanovo.
(5) Na predlog uradne osebe, ki vodi osebni razgovor, se za zakonitega zastopnika mladoletnika v primeru navzkrižja interesov lahko določi skrbnika za poseben primer. Skrbnika za poseben primer določi center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik.
(6) Kadar je to mogoče, se osebi zagotovi, da razgovor vodi oseba istega spola, če oseba to zahteva.
(7) O osebnem razgovoru se piše zapisnik. Osebni razgovor se lahko zabeleži tudi z elektronskimi napravami za zvočno ali slikovno snemanje. V tem primeru pristojni organ zagotovi, da je tak posnetek priloga zapisniku, v katerega se evidentira snemanje.

45. člen (način vložitve prošnje)
(1) Prošnjo vloži vsaka polnoletna oseba posamezno in v svojem imenu.
(2) Prošnjo za mladoletnika, mlajšega od 15 let, ob njegovi prisotnosti vloži njegov zakoniti zastopnik. Mladoletnik, starejši od 15 let, in mladoletnik brez spremstva podata prošnjo osebno ob prisotnosti zakonitega zastopnika.
(3) Prošnjo za osebo iz 19. člena tega zakona vloži njen zakoniti zastopnik. Sodelovanje osebe v postopku je odvisno od njene sposobnosti razumeti pomen postopka.
(4) Če zakoniti zastopnik po izdaji odločitve v njegovem primeru, ki pa še ni pravnomočna, vloži prošnjo za svojega otroka, rojenega v Republiki Sloveniji, se takšna prošnja nemudoma odstopi pristojnemu sodišču, ki združi postopka.
(5) Prošnja vsebuje naslednje podatke:
1. osebno ime,
2. druga imena ali vzdevke,
3. datum rojstva (dan, mesec, leto),
4. kraj rojstva (država, mesto, kraj),
5. spol,
6. državljanstvo,
7. dokumenti za ugotavljanje istovetnosti (vrsta dokumenta, številka ter datum in kraj izdaje),
8. naslov zadnjega prebivališča (država, mesto, kraj),
9. datum odhoda iz izvorne države (dan, mesec, leto),
10. države, v katerih je prebival, po tem, ko je zapustil izvorno državo,
11. datum vstopa v Republiko Slovenijo (dan, mesec, leto) ter kraj in način vstopa,
12. predhodne prošnje v Republiki Sloveniji,
13. prošnje v drugih državah,
14. narodnost,
15. etnično ali plemensko pripadnost,
16. veroizpoved, če prosilec s tem soglaša,
17. pripadnost politični stranki ali organizaciji, če prosilec s tem soglaša,
18. materni jezik,

19. izobrazba in poklic,
20. vojaški rok,
21. predkaznovanost,
22. zakonski stan,
23. podatki o imenu in priimku, državljanstvu ter naslovu stalnega in začasnega prebivališča družinskih članov, ki:
    - spremljajo prosilca,
    - že prebivajo v Republiki Sloveniji,
    - živijo v izvorni državi,
    - živijo zunaj izvorne države,
24. izjava prosilca o razlogih za iskanje mednarodne zaščite,
25. posebne potrebe ali težave prosilca,
26. fotografija in prstni odtisi prosilca, zajeti na podlagi petega odstavka 42. člena tega zakona v digitalni obliki.

(6) Pristojni organ prosilcu za mednarodno zaščito po uradni dolžnosti določi EMŠO in naslov začasnega prebivališča ter mu izda izkaznico za prosilca.
(7) Pri sprejemu prošnje se smiselno upoštevajo določbe 37. člena tega zakona.
(8) Podrobnejši način izvedbe postopkov do sprejema prošnje in sprejem prošnje predpiše minister.

86. člen (zdravstveno varstvo)
(1) Nujno zdravljenje prosilcev obsega pravico do:
1. nujne medicinske pomoči in nujnega reševalnega prevoza po odločitvi zdravnika ter pravico do nujne zobozdravstvene pomoči;
2. nujnega zdravljenja po odločitvi lečečega zdravnika, ki obsega:
    - ohranitev življenjsko pomembnih funkcij, zaustavljanje večjih krvavitev oziroma preprečitev izkrvavitve;
    - preprečitev nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja, ki bi lahko povzročilo trajne okvare posameznih organov ali življenjskih funkcij;
    - zdravljenje šoka;
    - storitve pri kroničnih boleznih in stanjih, katerih opustitev bi neposredno in v krajšem času povzročila invalidnost, druge trajne okvare zdravja ali smrt;
    - zdravljenje vročinskih stanj in preprečevanje širjenja infekcije, ki bi utegnila voditi do septičnega stanja;
    - zdravljenje oziroma preprečevanje zastrupitev;
    - zdravljenje zlomov kosti oziroma zvinov ter drugih poškodb, pri katerih je nujno posredovanje zdravnika;
    - zdravila s pozitivne in vmesne liste v skladu s seznamom medsebojno zamenljivih zdravil, ki so predpisana na recept za zdravljenje navedenih bolezni in stanj;
3. zdravstvenega varstva žensk: kontracepcijskih sredstev, prekinitve nosečnosti, zdravstvene oskrbe v nosečnosti in ob porodu.

(2) Ranljiva oseba s posebnimi potrebami, izjemoma pa tudi drug prosilec, ima pravico do dodatnega obsega zdravstvenih storitev, vključno s psihoterapevtsko pomočjo, ki ga odobri in določi komisija iz četrtega odstavka 83. člena tega zakona.
(3) Mladoletni prosilci in prosilci, ki so mladoletniki brez spremstva, so upravičeni do zdravstvenega varstva v enakem obsegu kot otroci, ki so obvezno zdravstveno zavarovani kot družinski člani. V enakem obsegu so do zdravstvenega varstva upravičeni tudi šolajoči otroci po 18. letu starosti, in sicer do konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.

88. člen (izobraževanje)
(1) V skladu s predpisi, ki urejajo obvezno osnovnošolsko izobraževanje, se prosilcem najkasneje v treh mesecih od dneva vložitve prošnje zagotovi pravica do osnovnošolskega izobraževanja.
(2) Prosilcem se omogoči, mladoletnemu prosilcu in mladoletniku brez spremstva pa se ob

sodelovanju z zakonitim zastopnikom zagotovi dostop do izobraževanja na poklicnih in srednjih šolah pod pogoji, ki veljajo za državljane Republike Slovenije.
(3) Prosilcem se omogoči dostop do višješolskega, visokošolskega in izobraževanja odraslih pod pogoji, ki veljajo za državljane Republike Slovenije.
(4) Dostop do izobraževalnega sistema se zagotovi najkasneje v treh mesecih od dneva vložitve prošnje mladoletnika. Po potrebi se mladoletniku zagotovi pripravljalna učna pomoč z namenom olajšanja dostopa do izobraževalnega sistema.
(5) Prosilcem, ki so vključeni v redni izobraževalni sistem v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena in se izobraževanja redno udeležujejo, stroške javnega prevoza do izobraževalnih institucij, krije ministrstvo.
(6) Breme dokazovanja izobrazbe, pridobljene v izvorni državi, nosi prosilec.

90. člen (pravice osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita)
(1) Oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita, ima pravico do:
- pridobitve informacij o statusu, pravicah in dolžnostih oseb z mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji,
- prebivanja v Republiki Sloveniji,
- denarnega nadomestila za zasebno nastanitev,
- zdravstvenega varstva,
- socialnega varstva,
- izobraževanja,
- zaposlitve in dela,
- pomoči pri vključevanju v okolje.

(2) Vlada Republike Slovenije izda predpis, s katerim podrobneje določi načine in pogoje za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka.
(3) Pravice iz prvega odstavka tega člena oseba pridobi z dnem vročitve odločbe iz prve oziroma druge alineje prvega odstavka 49. člena tega zakona. Pravice prenehajo s pravnomočnostjo odločbe iz sedmega odstavka 66. člena tega zakona, v skladu s petim odstavkom 67. člena tega zakona ter s pravnomočnostjo odločbe, izdane na podlagi sedmega odstavka 69. člena tega zakona in šestega odstavka 67. člena tega zakona.
(4) Osebi, ki pred potekom subsidiarne zaščite vloži zahtevek za uvedbo ponovnega postopka, do pravnomočnega sklepa o zavrženju tega zahtevka oziroma do pravnomočne odločitve v zvezi s ponovno prošnjo pripadajo pravice iz prvega odstavka tega člena.

97. člen (denarno nadomestilo za nastanitev na zasebnem naslovu)
(1) Oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je nastanjena na zasebnem naslovu in nima lastnih sredstev za preživljanje ali ji bivanje ni zagotovljeno kako drugače, je 18 mesecev od dneva pridobitve statusa upravičena do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu.
(2) Oseba s priznano mednarodno zaščito iz prejšnjega odstavka je upravičena do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev za nadaljnjih osemnajst mesecev, če se je v prvih osemnajstih mesecih po pridobitvi statusa udeležila tečaja iz tretjega odstavka 103. člena tega zakona in bila na njem prisotna na vsaj 80 odstotkih ur.
(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena je oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je nastanjena na zasebnem naslovu in nima lastnih sredstev za preživljanje ali ji bivanje ni zagotovljeno kako drugače in ima status dijaka ali študenta ali pa je udeleženec izobraževanja odraslih in v Republiki Sloveniji nima zavezancev za preživljanje, upravičena do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu za obdobje treh let od pridobitve statusa. Obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev se podaljša za čas šolanja, vendar ne dlje kot do dopolnjenega 26. leta starosti.
(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena, ki je kot mladoletnik brez spremstva bivala v posebni, za mladoletnike primerni nastanitvi in je medtem postala polnoletna, je dve leti po preteku bivanja v tej nastanitvi upravičena do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu.

(5) Oseba s statusom begunca, ki je na podlagi zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev, združila družino, je z dnem prihoda družinskih članov v Republiko Slovenijo upravičena do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev tudi za družinske člane, in sicer do konca obdobja upravičenosti do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.
(6) Sredstva za denarno nadomestilo za nastanitev na zasebnem naslovu zagotavlja urad.
(7) Odmera, način dodelitve in izplačevanje denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu se določijo s predpisom iz drugega odstavka 90. člena tega zakona.

98. člen (zdravstveno varstvo oseb s priznano mednarodno zaščito)
(1) Osebe, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, se obvezno zdravstveno zavarujejo iz tega naslova, če niso obvezno zdravstveno zavarovane na drugi podlagi.
(2) Otroci, ki imajo priznano mednarodno zaščito, so upravičeni do zdravstvenih storitev v enakem obsegu in pod enakimi pogoji kot otroci, ki so obvezno zdravstveno zavarovani kot družinski člani. V enakem obsegu so do zdravstvenega varstva upravičeni tudi šolajoči otroci po 18. letu starosti, in sicer do konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.

99. člen (socialno varstvo oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita)
Osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita, so pri uveljavljanju pravic iz socialnega varstva izenačene z državljani Republike Slovenije. Sredstva za socialno varstvo oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita, se zagotavljajo skladno z nacionalno zakonodajo.

100. člen (mladoletnik brez spremstva s priznano mednarodno zaščito)
(1) Center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik brez spremstva s priznano mednarodno zaščito, mladoletniku brez spremstva skladno s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, nemudoma postavi skrbnika.
(2) Center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik brez spremstva s priznano mednarodno zaščito, oziroma drug pristojni organ izvede postopek nastanitve mladoletnika brez spremstva v skladu z veljavnimi predpisi.
(3) Bratov in sester se praviloma ne loči, pri čemer se upošteva korist mladoletnika brez spremstva, zlasti pa njegova starost in stopnja zrelosti. Spremembe prebivališča mladoletnika brez spremstva se omejijo na najmanjši možni obseg.
(4) Če se še ni začelo, se iskanje članov družine mladoletnika brez spremstva začne takoj po priznanju statusa mednarodne zaščite, hkrati pa mora pristojni organ varovati koristi mladoletnika. Če se je iskanje članov družine že začelo, pristojni organ z iskanjem nadaljuje, kadar je to primerno. Kadar bi lahko bila ogrožena življenje ali telesna celovitost mladoletnika ali njegovih bližnjih sorodnikov, zlasti če so ti ostali v izvorni državi, je treba poskrbeti, da so zbiranje, obdelava in kroženje informacij o teh osebah izvedeni zaupno.

101. člen (izobraževanje in usposabljanje oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita)
(1) Osebe s priznano mednarodno zaščito so pri uveljavljanju obsega pravic na področjih predšolske vzgoje, osnovnošolskega, srednješolskega, višješolskega, visokošolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih izenačene z državljani Republike Slovenije.
(2) Osebe s priznano mednarodno zaščito so upravičene do državne štipendije in nastanitve v dijaških in študentskih domovih pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.
(3) Stroške, povezane s priznavanjem in vrednotenjem izobraževanja, ki se izkazuje s tujo diplomo, spričevalom in drugimi dokazili o formalni izobrazbi oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita, krije urad.
(4) Urad krije tudi stroške, povezane s priznavanjem in vrednotenjem izobraževanja v primerih, ko osebe s priznano mednarodno zaščito formalne izobrazbe ne morejo dokazati z dokumenti.

(5) Osebam z mednarodno zaščito brez lastnih dohodkov oziroma drugače zagotovljenega preživljanja tri leta od priznanja statusa mednarodne zaščite druge stroške, povezane z udeležbo na rednem programu izobraževanja in osnovne šole za odrasle, krije urad.

8.1. PRAVILNIK O POSTOPKU S TUJCEM, KI IZRAZI NAMEN PODATI PROŠNJO ZA MEDNARODNO ZAŠČITO V REPUBLIKI SLOVENIJI, TER POSTOPKU SPREJEMA PROŠNJE ZA MEDNARODNO ZAŠČITO

Uradni list RS, št. 29/17

6. člen (informacije o nadaljnjem postopku)
(2) Vlagatelj namere, ki trdi, da je mladoletnik brez spremstva, in njegov zakoniti zastopnik, poleg informacij iz prejšnjega odstavka, v jeziku, ki ga vlagatelj namere razume, prejmeta informacije glede možnosti odreditve pregleda za določitev starosti, načina pregleda in možnimi posledicami rezultata pregleda ter posledicami neutemeljene odklonitve pregleda.

10. člen (informiranje pred sprejemom prošnje)
Po opravljenem sanitarno-dezinfekcijskem in preventivnem zdravstvenem pregledu se vlagatelja namere s pomočjo tolmača za jezik, ki ga razume, ustno seznani s postopkom mednarodne zaščite, s pravili dublinskega postopka, s pravicami in dolžnostmi prosilca za mednarodno zaščito, možnih posledicah neupoštevanja obveznosti in nesodelovanja s pristojnim organom ter rokih za uveljavljanje pravnih sredstev, vlagatelja namere, ki trdi, da je mladoletnik brez spremstva, in njegovega zakonitega zastopnika, pa tudi z možnostjo odreditve pregleda za določitev starosti, načinom pregleda in možnimi posledicami rezultata pregleda ter posledicami neutemeljene odklonitve pregleda.

12. člen (čas sprejema prošnje)
(1) Prošnja se sprejme v najkrajšem možnem času po izvedbi postopkov iz II., III. in IV. poglavja tega pravilnika.
(2) V primeru mladoletnika brez spremstva se sprejem prošnje na utemeljeno pisno zahtevo njegovega zakonitega zastopnika lahko odloži za največ 48 ur od vložene zahteve.

13. člen (sprejem prošnje)
(3) Pri sprejemu prošnje so poleg uradne osebe, ki vodi postopek sprejema prošnje, zapisnikarja, tolmača, zakonitega zastopnika v primeru mladoletnega vlagatelja namere, lahko prisotni še:
- pooblaščenec prosilca,
- predstavnik Visokega komisariata Združenih narodov za begunce, če vlagatelj namere s tem soglaša,
- oseba, ki si jo vlagatelj namere sam izbere za pomoč ali podporo,
- druge uradne osebe ali uslužbenci pristojnega organa, če vlagatelj namere s tem soglaša,
- znanstveni delavci, študenti ali javni uslužbenci, če je njihova navzočnost pomembna za znanstveno delo in ustanovo ter če vlagatelj namere s tem soglaša.

8.2. UREDBA O NAČINU IZVAJANJA ZAKONITEGA ZASTOPANJA MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA TER NAČINU ZAGOTAVLJANJA USTREZNE NASTANITVE, OSKRBE IN

OBRAVNAVE MLADOLETNIKOV BREZ SPREMSTVA ZUNAJ AZILNEGA DOMA ALI NJEGOVE IZPOSTAVE

Uradni list RS, št. 35/17

2. člen (način izvajanja pooblastila)
(1) Zakoniti zastopnik zastopa mladoletnika tako in v tolikšnem obsegu, kot je določeno v Zakonu o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: zakon).
(2) Zakoniti zastopnik se pri vsakem pomembnejšem opravilu in odločitvah, ki zadevajo mladoletnika, posvetuje z njim, pri čemer upošteva njegovo mnenje v skladu z njegovo starostjo, zrelostjo in razvojnimi zmogljivostmi.
(3) Zakoniti zastopnik mladoletnika primerno in redno obvešča o izvedenih dejavnostih ter se pred tem z njim posvetuje.
(4) Če mladoletnik zakonito zastopanje potrebuje tudi na področju, ki ga pooblastilo iz tretjega odstavka 16. člena zakona ne zajema, se mu za to imenuje skrbnik v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja. V takih primerih zakoniti zastopnik in urad nemudoma obvestita center.
(5) Zakoniti zastopnik lahko istočasno zastopa največ tri mladoletnike. Kadar ni mogoče zagotoviti zakonitega zastopanja za vsakega mladoletnika, ki to potrebuje, lahko zakoniti zastopnik izjemoma istočasno zastopa največ pet mladoletnikov.

3. člen (medsebojno sodelovanje)
(1) Medsebojno sodelovanje zakonitega zastopnika, urada, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, centra in ustanove, v kateri je mladoletnik nastanjen, mora biti usmerjeno v zagotovitev največje mladoletnikove koristi. Zakoniti zastopnik, urad, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, center in ustanova, v kateri je mladoletnik nastanjen, drug drugega ažurno obveščajo o vseh pomembnih dejstvih oziroma izvedenih dejavnostih, ki zadevajo mladoletnika.
(2) Urad in ustanove, v katerih so nastanjeni mladoletniki, zakonitemu zastopniku in centru v skladu s hišnim redom ustanove, v kateri je posamezen mladoletnik nastanjen, in razporedom dejavnosti omogočijo dostop do mladoletnika.
(3) Ob izginotju mladoletnika ustanova, v kateri je ta nastanjen, o tem nemudoma obvesti zakonitega zastopnika in urad, slednji pa o tem nemudoma obvesti ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Policija uporabi vsa razpoložljiva sredstva in postopke za iskanje pogrešanega mladoletnika.

4. člen (nastanitev, oskrba in obravnava mladoletnikov zunaj azilnega doma)
(1) Postopek nastanitve mladoletnika v druge primerne ustanove se izvede ob sodelovanju urada, zakonitega zastopnika in centra.
(2) Mladoletniku se zagotavlja pravica do tolmača, če je to potrebno za razumevanje postopka iz prejšnjega odstavka ali za zagotavljanje primerne oskrbe in obravnave v azilnem domu ali njegovi izpostavi oziroma zunaj azilnega doma ali njegove izpostave.

8. člen (seznam zakonitih zastopnikov)
(1) Ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve, vodi seznam zakonitih zastopnikov (v nadaljnjem besedilu: seznam), na katerega uvrsti prejemnike potrdila o usposobljenosti. Pošlje ga centru.
(2) Ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve, najmanj enkrat letno preveri, ali zakoniti zastopniki še izpolnjujejo pogoje za zakonitega zastopnika. Ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve, izbriše s seznama zakonitega zastopnika, ki:
- sam tako želi, vendar pod pogojem, da je po uvrstitvi na seznam že opravljal naloge zakonitega zastopanja vsaj 12 mesecev oziroma da v 12 mesecih po uvrstitvi na seznam še ni bil pozvan k zastopanju,
- dvakrat neupravičeno zavrne zastopanje,
- ni opravil dodatnega usposabljanja iz drugega odstavka 6. člena te uredbe,

- ne izpolnjuje več pogojev za skrbnika, določenih z zakonom, ki ureja družinska razmerja,
- je pri opravljanju zakonitega zastopanja malomaren, zlorablja svoje pravice ali s svojim delom ogroža pravice in koristi varovanca,
- kljub večkratnim opozorilom uradnih oseb krši pravila kodeksa, ki ureja ravnanja uslužbencev urada ali ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ter vseh ostalih oseb, ki delujejo pri mednarodni zaščiti, do prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito.

(3) Urad, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve, center ter ustanova, v kateri je mladoletnik nastanjen, se medsebojno ažurno obveščajo o dejstvih iz prejšnjega odstavka.

9. člen (podpora pri izvajanju zakonitega zastopništva)

(1) Center zakonitim zastopnikom zagotavlja vso potrebno strokovno pomoč in podporo pri izvajanju zakonitega zastopništva.

(2) Urad v sodelovanju s pristojnimi organi pripravi potrebna gradiva in informacije, ki so v podporo zakonitim zastopnikom pri izvajanju njihovih nalog. To vključuje:

- pripravo gradiva z otrokom prijaznimi informacijami o pravicah mladoletnika, obsegu zakonitega zastopništva, nalogah, omejitvah in dostopu do zakonitega zastopnika, storitvah, ki so mu na voljo za podporo in pomoč, vključno s telefonskimi številkami za pomoč, ter pritožbenih postopkih oziroma mehanizmih, ki so mu na voljo v primeru zlorab, kršitev dolžnosti zakonitega zastopnika ali njegovih pravic. Gradivo vsebuje ustrezne smernice o obliki in načinu posredovanja posameznih informacij mladoletniku v njemu razumljivem jeziku,
- pripravo praktičnega priročnika za pomoč pri izvajanju nalog zakonitih zastopnikov, vključno s podrobnim opisom njihovih nalog, informacijami o dostopu do ključnih storitev in služb ter obveznostmi ob izginotju otroka.

(3) Gradivo in priročnik iz prejšnjega odstavka se posodabljata glede na spremenjene okoliščine.

10. člen (način povrnitve stroškov usposabljanja)

Center redno obvešča urad o zakonitih zastopnikih, ki so neupravičeno zavrnili zastopanje. Če zakoniti zastopnik dvakrat neupravičeno zavrne zastopanje, mu urad izda odločbo o povrnitvi stroškov usposabljanja. V odločbi določi višino povrnitve stroškov usposabljanja in rok, v katerem mora povrniti stroške.

9. ZAKON O NADZORU DRŽAVNE MEJE (ZNDM-2)

Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17 in 68/17

8.g člen (skrbnik za posebne primere)

(1) Če upravičenec do služnosti v javno korist za namen sklenitve pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist ne pridobi podatkov o lastniku zemljišča iz uradnih evidenc, ker ti podatki ne obstajajo ali ker organi, ki vodijo uradne evidence, s podatki ne razpolagajo, ali so podatki v evidenci napačni, ali lastnik zemljišča zaradi neznanega bivališča ne more sodelovati v postopku, pošlje centru za socialno delo predlog za postavitev skrbnika za poseben primer.

(2) Center za socialno delo v 60 dneh imenuje skrbnika za poseben primer, ki zastopa lastnika zemljišča in varuje njegove koristi.

10. ZAKON O VOJAŠKI DOLŽNOSTI (ZVOJD)

Uradni list RS, št. 108/02 – uradno prečiščeno besedilo

9. člen

Državni organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije so dolžne upravnemu organu, pristojnemu za obrambne zadeve, dati na njegovo zahtevo iz centralnega registra prebivalstva podatke o imenu in priimku, rojstnem datumu in kraju rojstva, o kraju stalnega in začasnega prebivališča ter o enotni matični številki občana, iz registra zavezancev za prispevek in drugih zbirk pa podatke o šolski izobrazbi, sklenitvi in prenehanju zaposlitve, pridobitvi strokovnih kvalifikacij, zdravstveni sposobnosti za vojaško službo in o posebnih znanjih vojaških obveznikov za določitev rodu, službe ter dolžnosti v Slovenski vojski. Če ni znano, kje se vodi posamezen podatek o vojaškem obvezniku, mora vojaški obveznik upravni organ, pristojen za obrambne zadeve, obvestiti, kje podatek lahko pridobi oziroma ga sam priskrbeti. Podatki o zdravstveni sposobnosti po tem členu se zbirajo v skladu s predpisi, ki urejajo ocenjevanje zdravstvene sposobnosti za vojaško službo. O spremembah osebnih podatkov in stanj, do katerih je prišlo zaradi odločitve pristojnega organa, mora ta organ v petnajstih dneh o nastali spremembi obvestiti upravni organ, pristojen za obrambne zadeve, ki vodi obveznika v vojaški evidenci:

1. o spremembi osebnega imena in prenehanju državljanstva, organ, ki je izdal o tem pravnomočno določbo, oziroma organ, ki je sprejel izjavo o spremembi osebnega imena;
2. pristojno sodišče o uvedbi, ustavitvi ali prekinitvi kazenskega postopka zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, o pravnomočni obsodbi zaradi kaznivega dejanja na kazen mladoletniškega zapora ali nepogojno kazen zapora, o pravnomočno izrečenem zavodskem ukrepu ali varnostnih ukrepih obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstveni organizaciji ter obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov v zdravstveni ali drugi specializirani organizaciji ter o napotitvi na prestajanje kazni mladoletniškega zapora ali zapora;
3. o odpustu s prestajanja kazni zapora ali mladoletniškega zapora organ oziroma ustanova, ki je vojaškega obveznika odpustila s prestajanja kazni;
4. o smrti vojaškega obveznika ali o razglasitvi pogrešanega vojaškega obveznika za mrtvega matičar, ki je vpisal o tem podatek v mrliško matično knjigo. Pristojno sodišče sporoča pristojnim organom podatke o uvedbi, ustavitvi ali prekinitvi postopka iz 2. točke prejšnjega odstavka za vojaške obveznike, ki še niso odslužili vojaškega roka.

41. člen

(4) Državljan in njegovi družinski člani so med opravljanjem civilne službe glede pravic iz zdravstvenega in socialnega varstva izenačeni z vojaki, ki služijo vojaški rok v vojaških enotah in zavodih. Pravico ima tudi do brezplačne nastanitve in prehrane oziroma do pokritja stroškov prehrane, prevoza na delo in izplačil za osebne potrebe v višini, kot pripada vojakom med služenjem vojaškega roka.

11. TEMELJNI ZAKON O POSVOJITVI (TZP)

Ur. l. SFRJ št. 10/ 65, 29/71, Ur. l. SRS št. 51/71, 15/76 – velja še za posvojitve sklenjene po dotedanjih predpisih.

20. člen

(1) Posvojitev se lahko razveže po sporazumu med posvojiteljem in posvojencem po predpisih, ki veljajo za posvojitveno pogodbo.
(2) Če je postal posvojenec polnoleten, skrbstveni organ ne preiskuje, ali je razveza

posvojitve posvojencu v korist.

21. člen

(1) Posvojitev se lahko razdre z odločbo pristojnega skrbstvenega organa, kadar ta ugotovi, da to zahtevajo opravičene koristi mladoletnega posvojenca.

22. člen

Posvojitev se lahko razdre z odločbo pristojnega skrbstvenega organa tudi na zahtevo posvojitelja ali posvojenca, če ugotovi, da so za to važni razlogi.

23. člen

(1) V odločbi s katero pristojni skrbstveni organ potrdi ali izreče razvezo posvojitve, sme iz opravičenih razlogov določiti posvojencu do polnoletnosti preživnino v breme posvojitelja, upoštevajoč pri tem premoženjsko stanje enega in drugega.
(2) Prav tako sme pristojni skrbstveni organ v odločbi o razvezi posvojitve določiti, upoštevajoč premoženjsko stanje enega in drugega, preživnino posvojitelju v breme polnoletnega posvojenca, če je posvojitelj pridobitno nesposoben in nima sredstev za življenje.

24. člen

(1) Zoper odločbo skrbstvenega organa o razvezi posvojitve je dopustna pritožba v 15 dneh od dneva prejema odločbe.
(2) Pravnomočno odločbo o razvezi posvojitve je treba poslati pristojnemu matičarju, da jo vpiše v rojstno matično knjigo.

12. ZAKON O MATIČNEM REGISTRU (ZMATR)

Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo

6. člen (pristojnost za vpis rojstva)

(1) Rojstvo otroka vpiše matičar pristojnega organa, na območju katerega je kraj, kjer se je otrok rodil.
(2) Rojstvo otroka med potovanjem s prometnim sredstvom vpiše matičar pristojnega organa, na območju katerega je kraj, kjer se je materino potovanje končalo.
(3) Otroka neznanih staršev vpiše matičar pristojnega organa, na območju katerega je kraj, kjer je bil otrok najden. Vpis se opravi na podlagi odločbe pristojnega centra za socialno delo. Odločba mora vsebovati priimek in ime, spol otroka in dan, mesec, leto, uro ter kraj njegovega rojstva. Kot kraj rojstva se vpiše kraj, kjer je bil otrok najden.

13. ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ)

Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ in 64/17 – ZZDej-K

14. člen

Zavarovane osebe so zavarovanci in njihovi družinski člani.

15. člen

(1) Zavarovanci po tem zakonu so:
1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;

2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane;
3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;
4. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zaposlene pri tujem delodajalcu, ki niso zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;
5. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic;
6. družbeniki osebnih družb, družbeniki družb z omejeno odgovornostjo in ustanovitelji zavodov, če so družbeniki družb oziroma ustanovitelji zavodov poslovodne osebe, ki opravljajo poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic;
7. kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic;
8. vrhunski športniki in vrhunski šahisti - člani telesnokulturnih in šahovskih organizacij v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;
9. brezposelne osebe, ki prejemajo pri zavodu za zaposlovanje denarno nadomestilo;
10. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino po predpisih Republike Slovenije oziroma preživnino po predpisih o preživninskem varstvu kmetov;
11. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno;
12. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki med bivanjem v Republiki Sloveniji ne morejo uporabljati pravic iz tega naslova;
13. družinski člani osebe, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in niso zavarovani kot družinski člani pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;
14. tujci, ki se izobražujejo ali izpopolnjujejo v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;
15. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci invalidnin po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, pravic po predpisih o varstvu vojnih veteranov, žrtev vojnega nasilja in udeležencev drugih vojn ter uživalci republiških priznavalnin, če niso zavarovane iz drugega naslova;
16. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo nadomestilo po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih odraslih oseb, če niso zavarovane iz drugega naslova;
17. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo trajno denarno socialno pomoč in osebe, ki jim je Republika Slovenija priznala status begunca ali subsidiarno zaščito v skladu s predpisi o mednarodni zaščiti, če niso zavarovane iz drugega naslova;
18. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci priznavalnin po predpisih o varstvu udeležencev vojn, če niso zavarovane iz drugega naslova;
19. vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so v civilni službi kot nadomestilu vojaškega roka;
19.a vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji med služenjem vojaškega roka oziroma med usposabljanjem za rezervno sestavo policije;
20. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje po eni izmed točk iz tega odstavka in si same plačujejo prispevek;
21. državljani Republike Slovenije in tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje, ki jim je po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, priznana pravica do plačila prispevka za obvezno zavarovanje;
22. priporniki, ki niso zavarovanci iz drugega naslova do trenutka nastopa pripora oziroma jim zavarovanje preneha v času pripora, obsojenci na prestajanju kazni zapora, mladoletniškega zapora, mladoletniki na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni

dom, osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ter obvezno zdravljenje odvisnosti od alkohola in drog. Pripornike v zavarovanje prijavi zavod za prestajanje kazni zapora, v katerem so priporniki na prestajanju pripora, druge osebe iz te točke pa zavod oziroma organizacija v kateri se te osebe nahajajo, najkasneje naslednji delovni dan po sprejemu teh oseb;

23. osebe, ki pridobijo pravico po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in sicer:
   - upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času trajanja starševskega dopusta,
   - eden od staršev, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačuje prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko ter neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti,
   - eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok;

24. otroci do 18. leta starosti, ki se šolajo in niso zavarovani kot družinski člani, ker njihovi starši ne skrbijo za njih oziroma ker starši ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje;

25. družinski pomočniki po zakonu, ki ureja socialno varstvo.

(2) Zavarovancem iz 5., 6., 7. in 8. točke prvega odstavka tega člena preneha lastnost zavarovanca v obveznem zavarovanju iz tega naslova z dnem, ko postane odločba o ugotovljeni I. kategoriji invalidnosti zavarovanca pravnomočna.

(3) Za osebe iz 22. točke prvega odstavka tega člena lahko zavod oziroma organizacija, v kateri se te osebe nahajajo, za osebe, ki jim je bil izrečen uklonilni zapor pa zavod za prestajanje kazni zapora, kjer se te osebe nahajajo na prestajanju uklonilnega zapora pri Zavodu brez njihovega soglasja pridobi podatek o obstoju obveznega zdravstvenega zavarovanja, zahteva izdajo potrdila, s katerim se začasno izkazuje lastnost zavarovane osebe in pridobi kartico zdravstvenega zavarovanja, pri zavarovalnici, ki izvaja prostovoljna zdravstvena zavarovanja pa podatek o obstoju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in zahteva izdajo potrdila o tem.

(4) Za zavarovance po 7. točki prvega odstavka se štejejo:
   - kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ustvarjajo s to dejavnostjo dohodek in so na tej podlagi vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali so se v to zavarovanje vključile prostovoljno;
   - kmetje, člani kmečkih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in niso pokojninsko in invalidsko zavarovani, če kmečko gospodarstvo dosega na člana gospodarstva, ki opravlja kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, mesečno najmanj tolikšen dohodek kmečkega gospodarstva, ki ustreza znesku 25% minimalne plače. Kot kmečko gospodarstvo se šteje življenjska skupnost, skupna proizvodnja in poraba prihodkov vseh članov kmečkega gospodarstva, ne glede na sorodstvene vezi, pod pogojem, da najmanj en član gospodarstva opravlja kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic. Kot dohodek kmečkega gospodarstva se šteje vsota vseh dohodkov, ki jih v zvezi z opravljanjem kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji dosežejo člani kmečkega gospodarstva.

(5) Minimalna plača je najnižji znesek plače za polni delovni čas po predpisih o minimalni plači.

(6) Zavarovanci iz prve alinee četrtega odstavka tega člena, ki so se v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključili prostovoljno, se lahko odločijo, da se bodo zavarovali za vse pravice iz 13. člena tega zakona ali pa le za tak obseg pravic, kot zavarovanci iz druge alinee četrtega odstavka tega člena. Pogoje, pod katerimi posamezni zavarovanci lahko spremenijo obseg zavarovanja, se določi v pravilniku, ki ga sprejme minister, pristojen za zdravje.

20. člen

(1) Kot družinski člani zavarovanca so ob pogojih, ki jih določa ta zakon, zavarovani:

a) ožji družinski člani:

1. zakonec,

2. otroci (zavarovančevi otroci in otroci, ki so z odločbo pristojnega organa nameščeni v družino z namenom posvojitve);
b) širši družinski člani:
1. pastorki, ki jih zavarovanec preživlja,
2. vnuki, bratje, sestre in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, ob pogojih, ki jih določa ta zakon za otroke,
3. starši (oče in mati, zakonec ali zunajzakonski partner očeta oziroma matere, ter posvojitelj), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu in jih zavarovanec preživlja ter nimajo za preživljanje dovolj lastnih sredstev in so trajno in popolnoma nezmožni za delo, razen staršev zavarovancev iz 24. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona.

(2) Za otroka brez staršev se šteje tudi otrok, ki ima starše, če so starši popolnoma in trajno nezmožni za delo ali, če zaradi drugih okoliščin ne morejo skrbeti za otroka in ga preživljati.

(3) Družinski člani so zavarovani, če imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, razen če ni za ožje družinske člane z mednarodno pogodbo drugače določeno.

21. člen

(1) Zakonec je zavarovan kot družinski član, če ni sam zavarovanec.

(2) Ob pogoju iz prejšnjega odstavka je zavarovan tudi razvezani zakonec, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina.

(3) Kot zakonec je zavarovana tudi oseba, ki živi z zavarovancem v življenjski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

22. člen

(1) Otrok, ki ni sam zavarovanec, je zdravstveno zavarovan kot družinski član do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do dopolnjenega 18. leta starosti, po tej starosti pa, če se šola, in sicer do konca šolanja, vendar največ do konca šolskega oziroma študijskega leta, v katerem dopolni 26 let.

(2) Otrok, ki postane popolnoma in trajno nezmožen za delo do dopolnjenega 18. leta starosti ali do konca rednega šolanja, je zavarovan kot družinski član, dokler traja takšna nezmožnost, če ga zavarovanec preživlja oziroma če ni zavarovanec iz 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona.

24. člen

(1) Ne glede na določbe 23. člena tega zakona se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v celoti vojaškim invalidom in civilnim invalidom vojne, s tem da razliko nad ravnijo obveznega zavarovanja zagotavlja Republika Slovenija iz proračuna.

(2) Republika Slovenija zagotavlja iz proračunskih sredstev razliko do polne vrednosti zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona za zavarovance iz 22. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona. Organ, zavod oziroma organizacija, v kateri so te osebe, o tem obvesti Zavod, ki v evidenci o zavarovanih osebah vodi podatek o upravičenosti do kritja polne vrednosti zdravstvenih storitev.

(3) Republika Slovenija zagotavlja iz proračunskih sredstev razliko do polne vrednosti zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona za zavarovance iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in po njih zavarovane družinske člane, če jim je priznana pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, pod pogojem, da navedenih pravic nimajo zagotovljenih v celoti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ali drugega naslova. Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, obvesti o številki, datumu in obdobju veljavnosti odločbe o priznanju pravice do kritja razlike do polne vrednost zdravstvenih storitev za posameznega upravičenca Zavod, ki te podatke vodi v evidenci zavarovanih oseb.

(4) Šteje se, da zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, če med uveljavljanjem pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev upravičen do denarne socialne pomoči oziroma

izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči, ki se izda največ za obdobje, za katero se lahko dodeli denarna socialna pomoč.

(5) Zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član izkazuje izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka z odločbo do denarne socialne pomoči ali z odločbo pristojnega centra za socialno delo o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev. Center za socialno delo obvesti o izdani odločbi Zavod, ki v evidenci o zavarovanih osebah vodi podatek o upravičenosti do kritja polne vrednosti zdravstvenih storitev.

(6) Zavarovanec oziroma po njem zavarovan družinski član je do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev upravičen za čas prejemanja denarne socialne pomoči oziroma za čas izpolnjevanja pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči.

(7) Zoper odločbo o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev iz petega odstavka tega člena je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

(8) Zavod na podlagi obvestila iz drugega in tretjega odstavka tega člena zagotovi podatek o upravičenosti do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev v sistemu dostopa do podatkov evidence zavarovanih oseb s kartico zdravstvenega zavarovanja. Na podlagi prejetih obračunov izvajalcev zdravstvenih storitev, računov za zdravila in medicinske pripomočke izvaja nadzor, vodi evidenco in zagotavlja tekoča plačila. Proračun Republike Slovenije povrne Zavodu sredstva dvakrat na leto na podlagi zbirnega računa, h kateremu da soglasje ministrstvo, pristojno za zdravje.

14. ZAKON O PACIENTOVIH PRAVICAH

Uradni list RS, št. 15/08 in 55/17

35. člen (otroci)

(1) Kadar otrok ni sposoben privolitve v medicinski poseg oziroma zdravstveno oskrbo, se ta sme opraviti le, če ga dovolijo njegovi starši ali skrbnik oziroma skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik). Enako velja za posebne vrste privolitev iz tretjega odstavka 26. člena tega zakona, če zakon ne določa drugače.

(2) Šteje se, da otrok do 15. leta starosti ni sposoben privolitve, razen če zdravnik glede na otrokovo zrelost oceni, da je za to sposoben, pri čemer se glede okoliščin, ki govorijo o sposobnosti odločanja o sebi, praviloma posvetuje s starši oziroma skrbnikom. Šteje se, da je otrok, ki je dopolnil 15. let starosti, sposoben privolitve, razen če zdravnik glede na otrokovo zrelost oceni, da za to ni sposoben, pri čemer se glede okoliščin, ki govorijo o sposobnosti odločanja o sebi, praviloma posvetuje s starši oziroma skrbnikom.

(3) O privolitvi iz tega člena odločata starša praviloma sporazumno.

(4) Za operativni ali drug medicinski poseg, povezan z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, oziroma medicinski poseg, ki utegne imeti pomembne posledice za otroka, se zahteva privolitev obeh staršev, razen kadar:
- eden od staršev ni znan ali je neznanega bivališča,
- je enemu od staršev odvzeta roditeljska pravica,
- eden od staršev zaradi začasne zadržanosti mnenja ne more dati pravočasno brez nevarnosti za nastanek resne zdravstvene škode za otroka,
- eden od staršev ne izpolnjuje pogojev, ki se zahtevajo za pacientovo sposobnost odločanja o sebi.

(5) Za privolitev po prejšnjem odstavku se uporabljajo določbe 27. člena tega zakona, ki veljajo za privolitev.

(6) Kadar se starša o operativnem ali drugem medicinskem posegu, povezanem z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, oziroma medicinskem posegu, ki utegne imeti pomembne posledice za otroka, ne moreta odločiti sporazumno, lahko predlagata, da jima pri tem pomaga ali odloči organ, ki je za to pristojen po predpisih, ki urejajo

družinska razmerja.

(7) Za druge medicinske posege oziroma zdravstveno oskrbo, ki ne predstavlja posegov oziroma oskrbe iz prejšnjega odstavka, lahko da privolitev tisti od staršev, ki je takrat, ko se privolitev daje, prisoten. Če sta prisotna oba in ne soglašata, zdravnik pridobi soglasje konzilija v največjo možno korist otroka, če to ni mogoče, pa od drugega zdravnika, ki dotlej ni bil in pozneje ne bo vključen v pacientovo zdravljenje. Odločitev na obrazcu iz 27. člena tega zakona podpišejo eden od staršev, ki soglaša z medicinskim posegom oziroma zdravstveno oskrbo, in člani konzilija oziroma zdravnik, ki je dal soglasje.

(8) Otrok ima pravico, da se kadar o njegovi zdravstveni oskrbi odločajo druge osebe, kolikor je najbolj mogoče upošteva njegovo mnenje, če ga je sposoben izraziti in če razume njegov pomen ter posledice.

(9) Na način, kot je določen v prejšnjih odstavkih, uveljavlja otrok tudi druge pravice iz 5. člena tega zakona, če ta zakon ne določa drugače.

36. člen (omejitev odločanja staršev oziroma skrbnika)
Nujna medicinska pomoč se lahko opravi tudi, kadar jo starši ali skrbnik zavrnejo.

37. člen (pacienti s težavami v duševnem zdravju)

(1) Kadar pacient zaradi težav v duševnem zdravju ali drugega vzroka, ki vpliva na zmožnost razsojanja, ni sposoben privolitve v medicinski poseg, se ta sme opraviti le, če ga dovoli zakoniti zastopnik.

(2) Če pacient iz prejšnjega odstavka nima zakonitega zastopnika, izvajalec zdravstvenih storitev obvesti pristojni organ za začetek postopka za postavitev zakonitega zastopnika.

(3) Če zdravnik ugotovi, da zakoniti zastopnik ne odloča v najboljšo zdravstveno korist pacienta, o tem obvesti organ, ki je postavil zakonitega zastopnika, za zagotovitev ustreznega zastopanja.

(4) Dokler pacientu iz prvega odstavka tega člena ni postavljen zakoniti zastopnik, lahko privolitev v medicinski poseg oziroma zdravstveno oskrbo dajo osebe, ki so sposobne odločanja o sebi in so dopolnile 18 let starosti, in sicer v naslednjem izključujočem vrstnem redu:
- pacientov zakonec, zunajzakonski partner ali partner iz istospolne skupnosti,
- pacientovi otroci ali posvojenci,
- pacientovi starši oziroma posvojitelji,
- pacientovi bratje ali sestre,
- pacientovi stari starši,
- pacientovi vnuki.

(5) Če osebe iz posamezne alineje prejšnjega odstavka ne dosežejo soglasja o izvedbi medicinskega posega oziroma zdravstvene oskrbe, odloči o tem zdravnik, ki ga zdravi, pri čemer upošteva podana mnenja in pacientovo največjo zdravstveno korist.

(8) Zakoniti zastopnik in druge osebe iz četrtega odstavka tega člena ne morejo zavrniti nujne medicinske pomoči pacientu s težavami v duševnem zdravju.

38. člen (začasna nesposobnost odločanja o sebi)

(1) Kadar pacient začasno ni sposoben odločanja o sebi, se uporabljajo določbe prvega, četrtega, petega in šestega odstavka prejšnjega člena.

(2) Na način, kot je določen v tem členu, uveljavlja pacient, ki je začasno nesposoben odločanja o sebi, tudi druge pravice iz 5. člena tega zakona, če zakon ne določa drugače.

(3) Zakoniti zastopnik in druge osebe iz četrtega odstavka prejšnjega člena ne morejo zavrniti nujne medicinske pomoči pacientu, ki začasno ni sposoben odločanja o sebi.

15. ZAKON O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZDRS)

Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/17

5. člen

(3) Otroka lahko priglasi za državljana Republike Slovenije tisti od staršev, ki je državljan Republike Slovenije. Če je otrok pod skrbništvom, ker nima staršev ali jim je odvzeta roditeljska pravica ali poslovna sposobnost, ga lahko priglasi skrbnik, ki je državljan Republike Slovenije, s soglasjem centra za socialno delo.

7. člen

Pod pogoji iz 4., 5. in 6. člena tega zakona pridobi s posvojitvijo državljanstvo Republike Slovenije tudi posvojenec – tujec, če je vsaj eden od posvojiteljev državljan Republike Slovenije in če se po predpisih države, katere državljan je posvojenec, s posvojitvijo vzpostavi med posvojiteljem in posvojencem enako razmerje, kot je razmerje med starši in otroki (v nadaljnjem besedilu: popolna posvojitev).

14. člen

(1) Če oče in mati pridobita državljanstvo Republike Slovenije z naturalizacijo, ga na njuno prošnjo pridobi tudi njun otrok, ki še ni star 18 let.
(2) Če eden od staršev pridobi državljanstvo Republike Slovenije z naturalizacijo, ga pridobi tudi njegov otrok, ki še ni star 18 let, če ta roditelj za to zaprosi in če otrok živi z njim v Sloveniji neprekinjeno vsaj eno leto pred vložitvijo prošnje ter ima urejen status tujca.
(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pridobi državljanstvo Republike Slovenije otrok, ki je rojen v Republiki Sloveniji in še ni dopolnil leto dni starosti, če za to zaprosi roditelj, ki pridobi državljanstvo Republike Slovenije z naturalizacijo.
(4) Če eden od staršev pridobi državljanstvo Republike Slovenije z naturalizacijo na podlagi 13. člena tega zakona iz nacionalnih razlogov, ga pridobi tudi njegov otrok, ki še ni star 18 let, če ta roditelj za to zaprosi.
(5) Otrok, ki nima staršev, ali čigar staršem je odvzeta roditeljska pravica ali poslovna sposobnost in od rojstva živi v Sloveniji, lahko pridobi državljanstvo Republike Slovenije na prošnjo skrbnika, ki je državljan Republike Slovenije in pri katerem otrok živi, če zaradi koristi otroka k njegovemu sprejemu v državljanstvo da soglasje ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve.
(6) Če je otrok star več kot 14 let, se zahteva za pridobitev državljanstva po prejšnjih odstavkih tudi njegova privolitev.
(7) V primeru posvojitve, pri kateri med posvojitelji in posvojencem ne nastane enako razmerje kot med starši in otroki, lahko na prošnjo posvojiteljev, državljanov Republike Slovenije, pridobi državljanstvo Republike Slovenije njun posvojenec, ki še ni star 18 let, če s posvojiteljema stalno živi v Sloveniji.

18. člen

(1) Državljanu Republike Slovenije preneha državljanstvo Republike Slovenije z odpustom (v nadaljnjem besedilu: odpust iz državljanstva Republike Slovenije), če za to zaprosi in če izpolnjuje naslednje pogoje:
1. da je dopolnil 18 let;
2. da dejansko živi v tujini;
3. da ni ovir zaradi vojaške dolžnosti;
4. da je poravnal dolžne davke in druge zakonske obveznosti;
5. da ima poravnave preživninske obveznosti iz zakonske zveze in iz razmerja med starši in otroki do oseb, ki živijo v Sloveniji;
6. da zoper njega v Sloveniji ne teče kazenski postopek za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, če je bil obsojen v Sloveniji na zapor, da je to kazen prestal;

7. da ima ali da dokaže, da bo sprejet v tuje državljanstvo.

22. člen

(1) Otroku do dopolnjenega 18. leta starosti preneha državljanstvo Republike Slovenije na prošnjo obeh staršev, ki jima je državljanstvo prenehalo z odpustom, ali je državljanstvo Republike Slovenije prenehalo na ta način enemu od njiju, drugi pa nima državljanstva Republike Slovenije.
(2) Če otrokovi starši živijo ločeno, otroku preneha državljanstvo Republike Slovenije z odpustom na zahtevo tistega roditelja, pri katerem otrok živi oziroma kateremu je dodeljen v varstvo in vzgojo, in tudi sam prosi za odpust iz državljanstva Republike Slovenije, ali v primeru, da je roditelj, pri katerem otrok živi, tujec. V obeh primerih je potrebno soglasje drugega roditelja.
(3) Če drugi roditelj ne soglaša z odpustom otroka iz državljanstva Republike Slovenije, otrok dobi odpust, če zaradi koristi otroka k njegovemu odpustu da soglasje ministrstvo, pristojno za družino in socialne zadeve.
(4) Soglasje je treba priložiti prošnji za odpust otroka iz državljanstva Republike Slovenije.
(5) Soglasje iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena ni potrebno, če prebivališča drugega roditelja ni mogoče ugotoviti ali če mu je odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica.

23. člen

Zaradi popolne posvojitve preneha državljanstvo Republike Slovenije z odpustom posvojencu, mlajšemu od 18 let, ki je državljan Republike Slovenije, če za to zaprosi posvojitelj, ki je tujec ali posvojitelj, ki prosi za odpust iz državljanstva Republike Slovenije, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega člena.

16. ZAKON O DENACIONALIZACIJI (ZDEN)

Uradni list RS, št. 27/91-I, 56/92 – odl. US, 13/93 – odl. US, 31/93, 24/95 – odl. US, 20/97 – odl. US, 23/97 – odl. US, 65/98, 76/98 – odl. US, 66/00, 66/00 – ORZDen27, 11/01 – odl. US, 54/04 – ZDoh-1 in 18/05 – odl. US

42. člen

(2) Če upravičenec zahteva delnice, pa mu jih ni mogoče ponuditi, mu gre odškodnina v obveznicah.

43. člen

(2) Upravičenec do odškodnine lahko zahteva, da se mu vrednost podržavljenega premoženja povrne v obliki obveznic Slovenskega odškodninskega sklada ali delnic v lasti Republike Slovenije.

50. člen

Upravičenec, ki je po kriterijih socialnega varstva oseba slabšega premoženjskega stanja, se izplača odškodnina v primerih 2. odstavka 42. člena ali 2. odstavka 43. člena tega zakona v denarju do višine 24 povprečnih mesečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega v Republiki Sloveniji v zadnjih 3 mesecih pred izdajo odločbe.

67. člen

(3) Če je oseba iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena umrla ali je razglašena za mrtvo, se z odločbo o denacionalizaciji da denacionalizirano premoženje v začasno upravljanje skrbniku za poseben primer (211. člen ZZZDR – prečiščeno besedilo Ur.l. SRS št 69/04). Za skrbnika za posebne primere je lahko postavljen tudi upravičencev pravni naslednik.

17. STANOVANJSKI ZAKON (SZ)

Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US in 27/17

2. člen (vrste stanovanjskih stavb)
(4) Stanovanjske stavbe za posebne namene so stavbe, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, stavbe za bivanje starejših, študentov, otrok, kot so dijaški in študentski domovi, delavski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišča za brezdomce, vzgojni domovi, domovi za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.

10. člen (primerno stanovanje)
Primerno stanovanje po tem zakonu je tisto stanovanje, ki je v takšni eno ali večstanovanjski stavbi, ki je zgrajena v skladu z minimalnimi tehničnimi pogoji za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj in je zanjo v skladu s predpisi o graditvi objektov izdano uporabno dovoljenje. Stanovanje mora imeti ločen spalni in bivalni del (razen v primeru garsonjere) ter mora zadoščati stanovanjskim potrebam lastnika oziroma najemnika in njunih ožjih družinskih članov, ki živijo z lastnikom oziroma najemnikom v skupnem gospodinjstvu, ter ustrezati površinskim normativom po pravilniku iz 87. člena tega zakona.

11. člen (ožji družinski člani po tem zakonu)
(1) Ožji družinski člani po tem zakonu so zakonec lastnika ali oseba, s katero lastnik živi v zunajzakonski skupnosti v skladu s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: zunajzakonska skupnost), njuni otroci oziroma posvojenci, starši in posvojitelji ter osebe, ki jih je po zakonu dolžan preživljati.
(2) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi za določitev ožjih družinskih članov najemnika.

11.a člen (pridobivanje osebnih podatkov)
Občina, javni stanovanjski sklad ali neprofitna stanovanjska organizacija, ki zagotavlja stanovanjske enote, za potrebe ugotavljanje dejanskega stanja in odločanja v upravnih postopkih dodeljevanja neprofitnih stanovanj ali bivalnih enot, preverjanja izpolnjevanja pogojev za upravičenost do nadaljevanja neprofitnega najemnega razmerja, odobritve izredne pomoči, zamenjave stanovanj, izdaje mnenja centrom za socialno delo, ali je posameznik upravičen do pridobitve neprofitnega najemnega stanovanja, brezplačno pridobivajo o najemnikih in drugih udeležencih v teh postopkih podatke iz zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:
1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, davčna številka), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu) ter iz evidence registriranih vozil podatke o lastništvu vozila in o vozilu;
2. centrov za socialno delo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila porodniškega nadomestila, očetovskega nadomestila, nadomestila za nego in varstvo otroka, posvojiteljskega nadomestila, starševskega dodatka, dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno varstvo;
3. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice), in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost;
4. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila dodatka za aktivnost;

5. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o višini, obdobju upravičenosti do nadomestil preživnine in izplačilih ob insolventnosti delodajalca;
6. Finančne uprave Republike Slovenije – v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, podatke o dohodkih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, ki se nanašajo na te dohodke, in podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke;
7. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke o vrednosti nepremičnin, podatke o vrsti nepremičnine, podatke o površini stanovanja;
8. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke o lastništvu vodnih plovil posamezne osebe ter o vodnem plovilu;
9. okrajnih sodišč – podatke o lastništvu nepremičnin posamezne osebe;
10. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – podatke o vrednosti lastniških deležev, podatek o višini dobička zasebnikov in pravnih oseb, podatek o številki transakcijskega računa;
11. Kapitalske družbe – podatke o višinah pokojninskih rent in odkupnih vrednostih;
12. Finančnih institucij po zakonu, ki ureja bančništvo – podatke o prihodkih oziroma prejemkih na transakcijskih računih, podatke o višini sredstev na varčevalnih računih, podatke o višini depozitov, podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov, podatke o imetnikih enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;
13. Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije – obdobje upravičenosti do štipendije.

83. člen (vrste najemnih stanovanj)
Najemno stanovanje po tem zakonu je:
- stanovanje, ki se oddaja za neprofitno najemnino in stanovanje, ki se oddaja upravičencu do najema neprofitnega stanovanja (neprofitno najemno stanovanje);
- stanovanje, ki se prosto oddaja na trgu (tržno najemno stanovanje);
- stanovanje, ki je namenjeno za oddajo zaradi zadovoljevanja službenih potreb (službeno najemno stanovanje);
- stanovanje, namenjeno institucionalnemu varstvu starejših oseb, upokojencem ali posebnim skupinam odraslega prebivalstva (namensko najemno stanovanje).

87. člen (oddajanje neprofitnega stanovanja v najem)
(1) Kadar neprofitno najemno stanovanje, razen neprofitno najemno nadomestno stanovanje, zaradi rušenja, prenove ter elementarnih ali drugih nesreč in v primeru preselitve po četrtem odstavku 104. člena tega zakona oddaja občina, država, javni stanovanjski sklad ali neprofitna stanovanjska organizacija, se postopek dodelitve stanovanja v najem začne na podlagi javnega razpisa.
(2) O upravičenosti do uvrstitve na prednostno listo in hkrati o uvrstitvi med upravičence, ki jim bodo zagotovljena stanovanja po posameznem javnem razpisu ter o neuvrstitvi med tiste, ki jim bodo zagotovljena stanovanja, se odloči v splošnem upravnem postopku v roku šestih mesecev po zaključku javnega razpisa. Sproženi upravni spori ne zadržijo objave seznama upravičencev, ki jim bodo zagotovljena stanovanja in s tem tudi sklepanja najemnih pogodb.
(3) Tistemu upravičencu, za katerega bo zagotovljeno stanovanje, se odda stanovanje v najem s sklenitvijo najemne pogodbe, vendar ne pred objavo seznama upravičencev, ki jim bodo zagotovljena stanovanja.
(4) S soglasjem upravičenca se lahko dodeli tudi stanovanje, ki po površini ni primerno.
(5) Do dodelitve neprofitnega najemnega stanovanja v lasti občine, države, javnega stanovanjskega sklada ali neprofitne stanovanjske organizacije so upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje in merila, določena s pravilnikom o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem, ki ga izda minister.
(6) V pravilniku iz prejšnjega odstavka se predpišejo splošni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prosilci, da so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja v najem,

kriteriji in merila za ocenjevanje stanovanjskih in socialnih razmer, kriteriji za morebitno plačilo lastne udeležbe in varščina za uporabo stanovanja ter možni zavezanci zanju, površinski normativi za dodelitev neprofitnih stanovanj in napotki glede njihove uporabe ter postopek dodeljevanja teh stanovanj. Pogoji in merila se določijo tako, da ima pri dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem prednost ena ali več kategorij prosilcev kot, na primer, družine z več otroki, družine z manjšim številom zaposlenih, mladi in mlade družine, invalidi in družine z invalidnim članom, državljani z daljšo delovno dobo, ki so brez stanovanja ali pa so podnajemniki, ter prosilci, ki so glede na poklic ali dejavnost, katero opravljajo, pomembni za posamezno lokalno skupnost, kar mora lokalna skupnost posebej opredeliti v razpisu. Najemodajalec v posameznem razpisu določi tudi, katera kategorija prosilcev ima prednost pri dodelitvi stanovanja, če eden ali več prosilcev dosežejo enako število točk, ugotovljenih glede na prej navedena merila.

(7) Pri posameznem razpisu za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem lahko najemodajalec predpiše, poleg pogojev, določenih s pravilnikom iz petega odstavka tega člena, še dodatne pogoje, ki jih mora prosilec izpolnjevati (na primer doba bivanja v občini), pri čemer točke, ki jih je mogoče doseči z dodatnimi pogoji ne smejo presegati najvišjega možnega števila točk, ki ga določa pravilnik iz petega odstavka tega člena.

(8) Najemodajalec v posameznem razpisu posebej opredeli stanovanja, ki so predmet posameznega razpisa in so predvidena za oddajo v najem prosilcem, ki glede na socialne razmere po pravilniku iz petega odstavka tega člena niso zavezanci za plačilo lastne udeležbe in varščine. Najemodajalec pa lahko v posameznem razpisu razpiše tudi plačilo lastne udeležbe kot prednost pri pridobitvi stanovanja in vplačilo varščine, ki se najemniku povrne pod pogoji in na način, določen s pravilnikom iz petega odstavka tega člena ter pogodbo z upravičencem do pridobitve neprofitnega stanovanja. Morebitno plačilo lastne udeležbe in vplačilo varščine lahko najemodajalec predpiše za največ polovico stanovanj, ki so predmet posameznega razpisa. Najemodajalec pri posameznem razpisu ločeno objavi seznam upravičencev do najema neprofitnih stanovanj, ki niso zavezanci za plačilo lastne udeležbe in vplačilo varščine, od seznama ostalih upravičencev.

(9) Občina, država, javni stanovanjski sklad ali neprofitna stanovanjska organizacija v vsakem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem opredeli tiste upravičence, ki so glede na razmerje med dohodki prosilca in njegovih ožjih družinskih članov do povprečne neto plače v državi, upravičeni kandidirati na posameznem razpisu, pri čemer mora občina oziroma javni stanovanjski sklad uravnoteženo skrbeti, da je neprofitno stanovanje dostopno vsem kategorijam glede na socialni status, določen s pravilnikom.

88. člen (dodeljevanje bivalnih enot)
Kadar dodeljuje bivalne enote za začasno reševanje stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb občina, država, javni stanovanjski sklad ali neprofitna stanovanjska organizacija, odda tako bivalno enoto v najem na podlagi seznama upravičencev do dodelitve take bivalne enote. Ko je zagotovljena bivalna enota, se jo po ponovni preveritvi upravičenosti do dodelitve odda v najem tistemu, katerega socialna problematika je najtežja in je površina primerna glede na število družinskih članov, s sklenitvijo najemne pogodbe za določen čas. Postopek se lahko začne na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti.

91. člen (bistvene sestavine najemne pogodbe)
(1) Najemna pogodba mora vsebovati vsaj:
- opis stanovanja, lego, površino, strukturo, komunalno opremljenost, leto zgraditve ter način uporabe stanovanja;
- identifikacijsko oznako iz katastra stavb;
- ime in priimek lastnika, davčno številko lastnika, ime in priimek najemnika in oseb, ki bodo skupaj z najemnikom uporabljale stanovanje;
- odpovedne razloge, ki jih določa 103. člen tega zakona;

- vrsto najema po kategorijah najemnih stanovanj;
- določbe o medsebojnih obveznostih pogodbenih strank pri uporabi in vzdrževanju stanovanja ter skupnih delov stanovanjske stavbe ali večstanovanjske stavbe;
- višino najemnine ter način in roke plačevanja;
- način plačevanja in obseg stroškov, ki niso zajeti v najemnini in se nanašajo na stroške za dobavljeno elektriko, vodo, daljinsko ogrevanje stanovanj in podobno (individualni obratovalni stroški) ter stroški za obratovanje skupnih delov stanovanjske ali večstanovanjske stavbe (skupni obratovalni stroški);
- določbe o načinu uporabe stanovanja ter na kakšen način in v kakšnih časovnih razdobjih bo lastnik preverjal pravilno uporabo stanovanja;
- čas trajanja najemnega razmerja, če se stanovanje oddaja za določen čas;
- način predaje stanovanja.

(2) Lastnik mora skleniti aneks k najemni pogodbi na zahtevo najemnika, če se število oseb poveča za eno ali več oseb, ki jih mora najemnik preživljati po zakonu, za vse ostale osebe pa le, če je glede na število oseb stanovanje po velikosti še primerno.
(3) Prejšnji odstavek ne velja za stanovanje, namenjeno osebam iz četrte alinee prvega odstavka 83. člena tega zakona.

117. člen (metodologija za izračun neprofitne najemnine)
Podrobnejši način in postopek za izračun neprofitnih najemnin, postopnost pri njihovi uveljavitvi ter merila in postopek za uveljavljanje subvencionirane najemnine določi Vlada Republike Slovenije v 60 dneh od uveljavitve tega zakona. Metodologija upošteva pri določitvi neprofitne najemnine elemente iz prvega odstavka 118. člena tega zakona in natančneje določi postopnost pri uveljavitvi najemnin.

118. člen (elementi neprofitne najemnine)
(1) Neprofitna najemnina pokriva stroške za vzdrževanje stanovanja in skupnih delov, stroške za opravljanje upravniških storitev, amortizacijo v življenjski dobi 60 let, stroške financiranja sredstev, vloženih v stanovanje in pripadajoče skupne dele ter zemljišče stanovanjske stavbe.
(2) Stroški vzdrževanja so materialna vlaganja, ki jih mora zagotavljati lastnik in so potrebna, da se ohranja nespremenjena uporabna vrednost stanovanja oziroma stanovanjske stavbe vso dobo trajanja in vsi sprotni ukrepi, potrebni zaradi preprečitve prezgodnje obrabe posameznega elementa stanovanja oziroma stanovanjske stavbe. Med stroške vzdrževanja so vključeni tudi stroški za zavarovanje skupnih delov stanovanjske stavbe. Stroški vzdrževanja ter zavarovanja smejo znašati največ 1,11% od vrednosti, če je stanovanje mlajše od 60 let oziroma 1,81% od vrednosti stanovanja, če je stanovanje starejše od 60 let.
(3) Stroški za opravljanje upravniških storitev so stroški, ki zagotavljajo opravljanje storitev upravljanja v stanovanjski stavbi po določbah tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in smejo v najemnini znašati največ 0,4% od vrednosti stanovanja letno.
(4) Amortizacija je strošek za nadomestitev stanovanja in se izračunava v višini 1,67% letno od vrednosti stanovanja, ki je staro do 60 let. Pri stanovanjih, starejših od 60 let, se amortizacija ne izračunava, pač pa se prizna strošek v višini 0,97% letno za amortizacijo vlaganj, potrebnih zaradi podaljšanja dobe koristnosti stanovanja.
(5) Stroški financiranja so obresti za najeta posojila ali za lastna sredstva. Obresti za najeta posojila so obresti, izračunane kot zmnožek glavnice najetega posojila za stanovanje oziroma stanovanjsko stavbo ter letne obrestne mere. Obresti za lastna sredstva so obresti, izračunane kot zmnožek lastnih sredstev, vloženih v stanovanje oziroma stanovanjsko stavbo ter letne obrestne mere. Stroški financiranja v neprofitni najemnini lahko letno znašajo največ 1,5% od vrednosti stanovanja.
(6) Občine morajo priznana sredstva iz naslova stroškov financiranja ponovno namensko uporabiti za gradnjo in vzdrževanje neprofitnih stanovanj in jih prikazovati v občinskih stanovanjskih programih, sicer teh stroškov v najemnini ne smejo zaračunavati.
(7) Seštevek dovoljenih stopenj posameznih elementov najemnine je zgornja letna stopnja

najemnine, ki je izražena v odstotku od vrednosti stanovanja.

(8) Na vrednost stanovanja vpliva tudi lokacija stanovanja. Odvisna je od velikosti mesta oziroma naselja, v katerem se stanovanje nahaja, od oddaljenosti stanovanja od središča mesta oziroma naselja, opremljenosti z infrastrukturo, prometnih povezav, oddaljenosti od virov emisij, od bližine zelenih površin, kulturnih in infrastrukturnih objektov, od hrupa in atraktivnosti lokacije.

(9) Vpliv lokacije na višino najemnine lahko določi na svojem območju občina z odlokom in lahko znaša največ 30% od najemnine. Merila, ki na posameznem območju občine vplivajo na višjo najemnino, določi metodologija iz 117. člena tega zakona.

(10) Najemnina se izračuna na letni podlagi, plačuje pa se v mesečnih obrokih za vsak tekoči mesec.

121. člen (subvencioniranje najemnine)

(3) Za določitev subvencionirane najemnine se pri izračunavanju višine neprofitne najemnine upošteva dejanska površina stanovanja, ki jo najemnik zaseda, vendar ne večja kot znaša primerna površina glede na število oseb po pravilniku iz 87. člena tega zakona. Če lastnik stanovanja zaračunava nižjo najemnino kot bi jo lahko glede na metodologijo iz 117. člena tega zakona, se subvencija izračunava od nižje najemnine. Znesek subvencije se obračunava od najemnine brez vpliva rente.

(4) Najemniku stanovanja, ki je upravičen do subvencionirane najemnine, se subvencija določi v višini razlike med neprofitno najemnino, določeno v prejšnjem odstavku, in ugotovljenim dohodkom, zmanjšanim za minimalni dohodek in za 30 % ugotovljenega dohodka. Ugotovljeni dohodek se ugotavlja na način, kot ga za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči določajo predpisi, ki urejajo socialno varstvo. Subvencija se določi največ v višini 80 % neprofitne najemnine, določene v prejšnjem odstavku.

(5) Za izračunani znesek subvencije lastnik stanovanja zniža najemnino najemniku, lastniku pa ta znesek povrne pristojni občinski organ.

(6) Najemniki so upravičeni do subvencioniranih najemnin največ za dobo enega leta in se med letom zneski subvencij ne spreminjajo. V primeru, da se najemniku med letom poviša najemnina zaradi postopne uveljavitve neprofitne najemnine skladno s 117. členom tega zakona, ali spremeni ugotovljeni dohodek iz prvega odstavka tega člena ali spremeni število oseb, ki so navedene v najemni pogodbi, lahko najemnik zaprosi za nov izračun pripadajoče subvencije.

(7) Po preteku dobe, za katero je bila najemniku odobrena subvencionirana najemnina, lahko ponovno zaprosi zanjo, če se okoliščine, ki so bile podlage za subvencionirano najemnino, niso spremenile.

121.a člen (upravičenci za pridobitev subvencije k plačilu tržne najemnine)

(1) Do subvencije k plačilu tržne najemnine so upravičeni prosilci, ki plačujejo tržno najemnino in so se uvrstili na prednostno listo na zadnjem javnem razpisu za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja v občini stalnega prebivališča, z izjemo prosilcev, ki zavrnejo zagotovljeno neprofitno najemno stanovanje. Upravičen prosilec je najemnik ali član gospodinjstva, ki se je skupaj z najemnikom uvrstil na prednostno listo. Subvencijo k plačilu tržne najemnine izplačuje pristojni organ občine stalnega prebivališča, ne glede na to, v kateri občini ima prosilec v najemu tržno stanovanje in urejeno začasno prebivališče.

(2) Če je bil javni razpis za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja nazadnje objavljen pred več kot letom dni, lahko prosilci vložijo vlogo za subvencijo najemnine neposredno na center za socialno delo. V takem primeru mora center za socialno delo pridobiti od pristojne lokalne skupnosti mnenje tudi o izpolnjevanju pogojev po zadnjem objavljenem javnem razpisu za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja, pri čemer lokalna skupnost upošteva razmere ob vložitvi vloge za subvencijo najemnine. V takem primeru je do subvencije k plačilu tržne najemnine upravičen prosilec, ki plačuje tržno najemnino in izpolnjuje pogoje po zadnjem objavljenem javnem razpisu za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja ob upoštevanju razmer ob vložitvi

vloge za subvencijo najemnine.
(3) Če javni razpis za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja v občini stalnega bivališča prosilca ni bil objavljen, je do subvencije k plačilu tržne najemnine upravičen prosilec, ki plačuje tržno najemnino ter izpolnjuje pogoje in merila iz 87. člena tega zakona.

121.b člen (splošni pogoji za pridobitev subvencije k plačilu tržne najemnine)
(1) Subvencija pripada upravičencem iz prejšnjega člena, če izpolnjujejo dohodkovne cenzuse po prvem odstavku 121. člena tega zakona in druge pogoje glede premoženjskega stanja, določene s predpisi o socialnem varstvu, ki urejajo denarne socialne pomoči, ter nimajo v lasti drugega stanovanja.
(2) Subvencija k plačilu tržne najemnine je mesečni znesek, izračunan na način, določen v četrtem odstavku 121. člena tega zakona, upoštevaje priznano neprofitno najemnino (neprofitni del), in povečan za razliko med priznano tržno najemnino in priznano neprofitno najemnino (tržni del). Če lastnik stanovanja zaračunava nižjo tržno najemnino od priznane tržne najemnine, se subvencija izračuna od nižje najemnine.
(3) Pri izračunu pripadajoče subvencije se upoštevajo najvišje priznane tržne najemnine, določene s podzakonskim predpisom, ki ga izda minister, pristojen za prostor, neprofitna najemnina pa se prizna v višini 3,00 eurov za m2 stanovanjske površine.
(4) Subvencija se izračuna od površine stanovanja, določene v tretjem odstavku 121. člena tega zakona. Za ugotavljanje nadaljevanja upravičenosti do subvencije in določitve organa odločanja o subvenciji se smiselno uporabljajo določbe šestega, sedmega in osmega odstavka 121. člena tega zakona.
(5) Sredstva za subvencioniranje prosilcev za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja zagotavljajo državni proračun in občinski proračuni, vsak do ene polovice. Potrebna sredstva se med letom zagotavljajo iz občinskih proračunov. Po zaključku koledarskega leta se na zahtevo občinskih organov iz državnega proračuna povrnejo založena sredstva plačanih zneskov subvencij.
(6) Podrobnejši način in postopek izračuna subvencij iz prejšnjega in tega člena se določa skladno s 117. in 118. členom tega zakona.

17.1. PRAVILNIK O DODELJEVANJU NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM

Uradni list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11 in 47/14

3. člen (splošni pogoji za upravičenost do dodelitve neprofitnega stanovanja)
(1) Splošni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prosilci, da so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, so:
- državljanstvo Republike Slovenije;
- stalno prebivališče v občini ali na območju delovanja javnega stanovanjskega sklada ali neprofitne stanovanjske organizacije, v kateri je zaprosil za pridobitev neprofitnega stanovanja;
- da prosilec ali kdo izmed oseb, ki skupaj z njim uporabljajo stanovanje (v nadaljnjem besedilu: gospodinjstvo), ni najemnik neprofitnega stanovanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino, ali lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, ki ne presega vrednosti 40% primernega stanovanja. Navedena omejitev ne velja za lastnike ali solastnike stanovanj, ki jih morajo lastniki po zakonu oddajati v najem za nedoločen čas za neprofitno najemnino;
- da prosilec ali kdo izmed članov gospodinjstva, ni lastnik drugega premoženja, ki presega 40% vrednosti primernega stanovanja;
- da se mesečni dohodki prosilčevega gospodinjstva v letu dni pred razpisom za dodeljevanje neprofitnih stanovanj gibljejo v mejah, določenih v 5. členu tega pravilnika;

– da je prosilec, ki ponovno prosi za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem, poravnal vse obveznosti iz prejšnjega neprofitnega najemnega razmerja ter morebitne stroške sodnega postopka.

(2) Žrtve nasilja v družini z začasnim bivanjem v materinskih domovih in zatočiščih-varnih hišah, zavetiščih, centrih za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, lahko sodelujejo na razpisu za oddajo neprofitnih stanovanj tudi v kraju začasnega bivališča.

(3) Invalidi, ki so trajno vezani na uporabo invalidskega vozička ali trajno pomoč druge osebe, lahko ne glede na kraj stalnega prebivališča, zaprosijo za pridobitev neprofitnega stanovanja tudi v drugi občini, kjer so večje možnosti za zaposlitev ali kjer jim je zagotovljena pomoč druge osebe in zdravstvene storitve.

(4) Do dodelitve neprofitnega stanovanja so upravičeni tudi najemniki v stanovanjih, odvzetih po predpisih o podržavljenju – prejšnji imetniki stanovanjske pravice, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost do dodelitve neprofitnega stanovanja po tem pravilniku.

(5) Ne glede na določbo prve alinee prvega odstavka tega člena so do dodelitve neprofitnega stanovanja upravičene tudi osebe, ki so po izbrisu iz registra stalnega prebivalstva pridobile dovoljenje za stalno prebivanje po Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odl. US in 14/99 – odl. US), Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo), Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 50/11 in 57/11 – popr.), Zakonu o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 76/10 – uradno prečiščeno besedilo) ali Zakonu o začasnem zatočišču (Uradni list RS, št. 20/97, 94/00 – odl. US, 67/02, 2/04 – ZPNNVSM in 65/05 – ZZZRO).

4. člen (dodatni pogoji)
Pri posameznem razpisu za dodeljevanje neprofitnih stanovanj lahko najemodajalci predpišejo poleg splošnih pogojev po tem pravilniku tudi še dodatne pogoje, ki jih mora prosilec izpolnjevati, pri čemer točke, ki jih je mogoče doseči z dodatnimi pogoji lahko presegajo skupno število točk po obrazcu za ocenjevanje stanovanjskih in socialnih razmer ter prednostnih kategorij prosilcev, ki je sestavni del tega pravilnika (v nadaljnjem besedilu: obrazec), kot seštevek najvišjih vrednosti posameznih točk iz obrazca, za največ 25%.

5. člen (gornja meja dohodka gospodinjstva)
(1) Prosilci so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, če dohodki njihovih gospodinjstev v koledarskem letu pred letom razpisa ne presegajo:

Velikost gospodinjstva	Dohodek ne sme presegati naslednjih % od povprečno neto plače v državi
1-člansko	200%
2-člansko	250%
3-člansko	315%
4-člansko	370%
5-člansko	425%
6-člansko	470%

6. člen (prednostne kategorije prosilcev)
(1) Pri razreševanju vlog za pridobitev neprofitnega stanovanja imajo prednost družine z več otroki, družine z manjšim številom zaposlenih, mladi in mlade družine, invalidi in družine z invalidnim članom in državljani z daljšo delovno dobo, ki so brez stanovanja ali pa so podnajemniki, žrtve nasilja v družini, osebe s statusom žrtve vojnega nasilja ter prosilci, ki so glede na poklic ali dejavnost, katero opravljajo, pomembni za občino, kar mora občina posebej opredeliti v razpisu.

(2) Najemodajalci v posameznem razpisu za dodeljevanje neprofitnih stanovanj posebej opredelijo prednostno kategorijo ali prednostne kategorije prosilcev iz prejšnjega

odstavka tega člena, pri čemer lahko po svoji presoji vključijo v razpis tudi druge prednostne kategorije prosilcev, kar pa morajo v razpisu posebej utemeljiti.

(3) Najemodajalci v posameznem razpisu za dodeljevanje neprofitnih stanovanj izrecno določijo, katera skupina prosilcev ima prednost pri dodelitvi neprofitnega stanovanja, če eden ali več prosilcev doseže enako število točk glede na oceno stanovanjskih in socialnih razmer, ki so določene v obrazcu.

14. člen (površinski normativ)

(1) Najemodajalci uporabljajo pri dodeljevanju neprofitnih stanovanj naslednje površinske normative:

Število članov gospodinjstva	Površina stanovanja brez plačila lastne udeležbe in varščine	Površina stanovanja s plačilom lastne udeležbe in varščine
1-člansko	od 20 m2 do 30 m2	od 20 m2 do 45 m2
2-člansko	nad 30 m2 do 45 m2	nad 30 m2 do 55 m2
3-člansko	nad 45 m2 do 55 m2	nad 45 m2 do 70 m2
4-člansko	nad 55 m2 do 65 m2	nad 55 m2 do 82 m2
5-člansko	nad 65 m2 do 75 m2	nad 65 m2 do 95 m2
6-člansko	nad 75 m2 do 85 m2	nad 75 m2 do 105 m2

(2) Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se površine spodnjega in gornjega razreda povečajo za 6 m2.

(3) Najemodajalci lahko oddajo v najem tudi manjše stanovanje, če se upravičenec s tem strinja ali če to želi.

(4) Najemodajalci lahko oddajo v najem tudi večje stanovanje, če se upravičenec s tem strinja ali če to želi, pri čemer se razlika v m2 lahko obračuna kot prosto oblikovana najemnina.

(5) Površinski normativi iz prvega odstavka tega člena, ki zadevajo stanovanja brez plačila lastne udeležbe in varščine, se uporabljajo tudi kot zgornje meje pri izračunavanju subvencij k najemninam skladno s tretjim odstavkom 121. člena zakona.

(6) Za enočlanska gospodinjstva se kot zgornja meja pri izračunavanju subvencij k najemninam uporablja stanovanjska površina do 40 m2, če najemodajalec najemniku ne ponudi v zamenjavo primernega stanovanja površine do 30 m2. V primeru, da najemodajalec ponudi najemniku v zamenjavo primerno stanovanje površine do 30 m2, najemnik pa preselitev vanj zavrne, se od zavrnitve dalje pri izračunavanju subvencije upošteva stanovanjska površina do 30 m2. Za enočlanska gospodinjstva v tržnih stanovanjih se kot zgornja meja pri izračunavanju subvencije k najemnini uporablja stanovanjska površina do 30 m2.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek se za invalida oziroma družino z invalidnim članom, ki mu je otežkočeno ali preprečeno normalno gibanje, kot zgornja meja pri izračunavanju subvencij k najemninam uporablja dejanska površina stanovanja, pri izračunavanju subvencij k tržnim najemninam pa se kot zgornje meje upoštevajo površine iz prejšnjega odstavka, povečane za 10 m2.

15. člen (upoštevanje dodatnega dnevnega ali spalnega prostora)

(1) Pri dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem se lahko preseže površinske normative iz prejšnjega člena z upoštevanjem dodatnega dnevnega ali spalnega prostora, če to zahtevajo družinske ali socialno zdravstvene razmere kot na primer, če gre za tri generacije v družini, težjo invalidnost, težjo bolezen, ki terja trajno nego in podobno.

(2) Najemodajalci odločajo o odstopanju od površinskih normativov po prejšnjem odstavku, upoštevaje mnenje Centra za socialno delo, ki ga predloži upravičenec.

16. člen (odprava arhitektonskih ovir)

Če je neprofitno stanovanje namenjeno invalidu oziroma družini z invalidnim članom, ki mu je otežkočeno oziroma preprečeno normalno gibanje, je potrebno ob dodelitvi

neprofitnega stanovanja upoštevati potrebo po odpravi arhitektonskih ovir v stanovanju ali pri dostopu ali izhodu iz stanovanjske stavbe, kakor tudi zadostne površine za gibanje z invalidskim vozičkom.

23. člen (določitev prednostne liste za oddajo neprofitnih stanovanj)
(1) Najemodajalci na podlagi določb tega pravilnika, razpisnih pogojev ter obrazca iz priloge tega pravilnika določijo prednostno listo upravičencev za oddajo neprofitnih stanovanj v najem in jo objavijo na enak način kot razpis.
(2) Najemodajalci neprofitnih stanovanj morajo pri objavi prednostne liste iz prejšnjega odstavka tega člena zagotoviti ločeno objavo seznama upravičencev do najema neprofitnih stanovanj po kriterijih iz 9. člena tega pravilnika, od seznama ostalih upravičencev.

29. člen (izjemna dodelitev neprofitnega stanovanja)
(1) Občine in javni stanovanjski skladi v primeru rušenja, prenove ter elementarne in druge nesreče lahko prizadetemu v nesreči, če ne razpolagajo z bivalnimi enotami, namenjenimi začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, dodelijo neprofitno stanovanje v najem za določen čas, do odprave posledic nesreče, na podlagi odločitve župana oziroma direktorja javnega stanovanjskega sklada.
(2) Na podlagi odločitve župana oziroma direktorja javnega stanovanjskega sklada se lahko po poprejšnjem mnenju Centra za socialno delo dodeli neprofitno stanovanje za določen čas tudi družini, kjer je začasna preselitev potrebna zaradi varstva interesov otrok.
(3) O odločitvi o izjemni dodelitvi neprofitnega stanovanja po prvem in drugem odstavku tega člena se obvesti občinski oziroma mestni svet oziroma nadzorni svet javnega stanovanjskega sklada.
(4) Osebe, katerih vloge za izjemno dodelitev neprofitnega stanovanja se zavrnejo, se lahko pritožijo na župana oziroma upravni odbor neprofitne stanovanjske organizacije.

17.2. UREDBA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE NAJEMNIN V NEPROFITNIH STANOVANJIH TER MERILIH IN POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE SUBVENCIONIRANIH NAJEMNIN

Uradni list RS, št. 131/03, 142/04, 99/08, 62/10 – ZUPJS, 79/15 in 91/15

11. člen
(1) Upravičenci do subvencionirane najemnine so najemniki, ki izpolnjujejo dohodkovne cenzuse iz prvega odstavka 121. člena zakona in ostale premoženjske pogoje, če so:
- najemniki neprofitnih stanovanj,
- najemniki namenskih najemnih stanovanj do višine neprofitnih najemnin,
- najemniki bivalnih enot, namenjenih začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb,
- najemniki tržnega stanovanja, ki izpolnjujejo pogoje iz 121.a člena Stanovanjskega zakona, ali
- hišniki, ki še prebivajo v hišniških stanovanjih na podlagi ustreznega akta in glede hišniških opravil izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 40. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 57/08).

(2) Organ občinske uprave, pristojen za stanovanjske zadeve (v nadaljevanju: organ občinske uprave), lahko skladno z občinskim stanovanjskim programom dodeli subvencijo najemnikom tržnih stanovanj tudi po devetem odstavku 121. člena zakona.

12. člen
(1) Dohodek in premoženjsko stanje najemnika in oseb, ki so navedene v najemni pogodbi, se ugotavlja na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92, 13/93, 42/94

– odl. US, 1/99, 41/99, 36/00, 54/00, 26/01, 6/02 in 110/02).

13. člen

(1) Če dohodek najemnika in oseb, navedenih v najemni pogodbi (v nadaljevanju: dohodek najemnika), pade pod mejo, določeno v prvem in drugem odstavku 121. člena zakona, in če so izpolnjeni tudi ostali premoženjski pogoji v skladu s predpisi o socialnem varstvu, organ v postopku ugotovi pripadajočo subvencijo najemnine.
(2) Pri ugotavljanju višine subvencije najemnine se upošteva mesečna najemnina brez vpliva lokacije, izračunana na način, kot je določeno v 9. členu te uredbe.
(3) Za izračun subvencionirane najemnine se upošteva dejanska površina stanovanja, vendar ne večja kot znaša primerna površina glede na število oseb po pravilniku o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem iz 87. člena zakona.
(4) Če je obračunana (pogodbena) najemnina nižja od najvišje dovoljene neprofitne najemnine, se subvencija prizna od dejanske neprofitne najemnine.
(5) Subvencija se določi za vsakega najemnika posebej, glede na njegovo socialno in premoženjsko stanje, vendar največ v višini 80% neprofitne najemnine, določene v tretjem in četrtem odstavku tega člena.
(6) Subvencije se obračunavajo po enotnem računalniškem programu.

13.a člen

Subvencija k plačilu tržne najemnine za najemnike iz četrte in pete alinee prvega odstavka 11. člena te uredbe predstavlja razliko med priznano tržno najemnino v skladu s pravilnikom iz 26.i člena Zakona o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in subvencijah mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja (Uradni list RS, št. 96/07 – uradno prečiščeno besedilo) oziroma med dejansko tržno najemnino, kadar je ta nižja od priznane tržne najemnine, in sicer za primerno velikost stanovanja v skladu s tretjim odstavkom 121. člena zakona, in priznano neprofitno najemnino v skladu s tretjim odstavkom 121.b člena zakona.

Dejanska tržna najemnina (DTN) je izražena v eur/m² in se izračuna po naslednji formuli:
DTN = N/PS,

pri čemer je:
N = najemnina iz najemne pogodbe;
PS = površina stanovanja iz najemne pogodbe.

Subvencija iz prvega odstavka tega člena se izračuna po naslednjih formulah:
a) (PTN – PNN) X PS = subvencija k plačilu tržne najemnine ali
b) (DTN – PNN) X PS = subvencija k plačilu tržne najemnine,

pri čemer je:
- PTN: priznana tržna najemnina iz 8. člena Pravilnika o podrobnejših pogoji, merilih in postopku za dodelitev subvencij mladim družinam za najem tržnih stanovanj (Uradni list RS, št. 66/07 in 40/12 – ZUJF);
- PNN: priznana neprofitna najemnina iz tretjega odstavka 121.b člena zakona;
- PS: dejanska površina stanovanja, vendar ne večja kot znaša primerna površina stanovanja glede na število uporabnikov po določbi 14. člena Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11 in 47/14);
- DTN: dejanska tržna najemnina iz prejšnjega odstavka.

14. člen

(3) Upravičencem iz prve, druge in tretje alinee prvega odstavka 11. člena te uredbe lastnik stanovanja zniža najemnino za znesek subvencije, naveden v odločbi, organ občinske uprave pa lastniku stanovanja mesečno nakazuje izračunani znesek subvencije. Upravičencem iz četrte in pete alinee prvega odstavka 11. člena te uredbe pa organ

občinske uprave mesečno nakazuje sredstva na njihov osebni račun.

15. člen

(1) Najemnik je upravičen do subvencionirane najemnine za obdobje enega leta, ki začne teči z naslednjim mesecem, ko je bila odločba o upravičenosti izdana.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek pripada subvencija upravičencem iz četrte in pete alinee prvega odstavka 11. člena te uredbe najdalj do izteka najemne pogodbe, če se le-ta izteče pred potekom enoletnega roka.

18. člen

Najemnik lahko ponovno vloži vlogo za subvencijo dva meseca pred potekom dobe, za katero je bila izdana odločba o upravičenosti do subvencije, zaradi nepretrganega prejemanja subvencije.

18. ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP)

Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17

10. člen

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter druge osebe in organizacije, ki razpolagajo s podatki, potrebnimi za odločitev, so dolžni, ne glede na določbe o varstvu osebnih in drugih podatkov, na zahtevo sodišča brezplačno posredovati zahtevane podatke.

32. člen

(2) Ne glede na vrednost spornega predmeta so okrožna sodišča pristojna, da sodijo:
1. v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva;
2. v zakonskih sporih;
3. v sporih o zakonitem preživljanju;
4. v sporih o varstvu in vzgoji otrok;
5. v sporih o stikih otrok s starši in z drugimi osebami, kadar se rešujejo skupaj s spori iz 4. točke;

78. člen

(1) Stranko, ki nima pravdne sposobnosti, zastopa njen zakoniti zastopnik.
(2) Zakoniti zastopnik je določen z zakonom ali z aktom, ki ga izda organ, pristojen za socialne zadeve, na podlagi zakona.

79. člen

(3) Kadar sodišče ugotovi, da zakoniti zastopnik osebe, ki je pod skrbništvom, ne kaže potrebne skrbnosti pri zastopanju, sporoči to organu, pristojnemu za socialne zadeve. Če bi zaradi opustitve zastopnika lahko nastala škoda za tistega, ki je pod skrbništvom, počaka sodišče s postopkom in predlaga, naj se določi drug zakoniti zastopnik.

81. člen

(2) Prav tako sodišče zahteva, kadar ugotovi, da stranka nima zakonitega zastopnika ali da zakoniti zastopnik nima posebnega dovoljenja, če je to potrebno, da organ, pristojen za socialne zadeve, postavi skrbnika pravdno nesposobni osebi, oziroma zahteva od zakonitega zastopnika, naj si priskrbi posebno dovoljenje, ali pa ukrene, kar je potrebno, da bi bila pravdno nesposobna stranka pravilno zastopana.

82. člen

(1) Če se med postopkom pred sodiščem prve stopnje pokaže, da bi redni postopek s postavitvijo zakonitega zastopnika toženi stranki predolgo trajal, tako da bi zaradi tega nastale škodljive posledice za eno ali obe stranki, postavi sodišče na predlog tožeče stranke toženi stranki začasnega zastopnika.
(2) Ob pogoju iz prvega odstavka tega člena postavi sodišče toženi stranki začasnega zastopnika zlasti v tehle primerih:
    1. če tožena stranka ni pravdno sposobna, pa nima zakonitega zastopnika;
    2. če si koristi tožene stranke in njenega zakonitega zastopnika nasprotujejo;
    3. če imata obe stranki istega zakonitega zastopnika;
    4. če je prebivališče ali sedež tožene stranke neznan, pa tožena stranka nima pooblaščenca;
    5. če je tožena stranka ali njen zakoniti zastopnik, ki nima pooblaščenca v Republiki Sloveniji, v tujini in se ni mogla opraviti vročitev.
(3) O postavitvi začasnega zastopnika obvesti sodišče brez odlašanja organ, pristojen za socialne zadeve, če je to mogoče, pa tudi stranke.
(4) Začasnega zastopnika postavi sodišče med odvetniki ali drugimi strokovno usposobljenimi osebami.
(5) Stroške za postavitev začasnega zastopnika založi tožeča stranka. Če tožeča stranka ne založi stroškov za začasnega zastopnika, sodišče tožbo zavrže.
(6) Če po vložitvi tožbe nastanejo okoliščine iz drugega odstavka tega člena na strani tožeče stranke, lahko sodišče na predlog in stroške tožeče stranke postavi začasnega zastopnika tudi tožeči stranki.

83. člen

(1) Začasni zastopnik ima v postopku, za katerega je postavljen, vse pravice in dolžnosti zakonitega zastopnika.
(2) Te pravice in dolžnosti ima začasni zastopnik od dneva postavitve in vse do takrat, dokler tožena stranka ali njen pooblaščenec ali tožeča stranka ali njen pooblaščenec ne nastopi pred sodiščem oziroma dokler organ, pristojen za socialne zadeve, ne sporoči sodišču, da je postavil skrbnika.

84. člen

(1) Če je postavljen toženi stranki ali tožeči stranki začasni zastopnik iz razlogov, ki so navedeni v 4. in 5. točki drugega odstavka 82. člena tega zakona, izda sodišče oglas, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na sodni deski, če je treba, pa tudi na drug primeren način.
(2) Oglas mora obsegati: navedbo sodišča, ki je postavilo začasnega zastopnika, zakonito podlago, ime tožene stranke ali tožeče stranke, ki se ji postavlja zastopnik, sporni predmet, ime zastopnika ter njegov poklic in prebivališče in pa opozorilo, da bo zastopnik zastopal toženo stranko ali tožečo stranko v postopku vse do takrat, dokler tožena stranka ali tožeča stranka ali njen pooblaščenec ne nastopi pred sodiščem oziroma dokler organ, pristojen za socialne zadeve, ne sporoči, da je postavil skrbnika.

408. člen

(1) V zakonskih sporih ter v sporih iz razmerij med starši in otroki mora sodišče po uradni dolžnosti ukreniti vse, kar je potrebno, da se zavarujejo pravice in interesi otrok in drugih oseb, ki niso sposobne skrbeti za svoje pravice in interese.
(2) V sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok ter v sporih o stikih otrok s starši in z drugimi osebami sodišče ni vezano na postavljene zahtevke, kadar tako določa zakon, pa lahko o tem odloči tudi brez postavljenega zahtevka.
(3) Zaradi varstva oseb iz prvega odstavka tega člena lahko sodišče ugotavlja tudi dejstva, ki jih stranke niso navajale, ter zbere podatke, potrebne za odločitev. Osebe in organizacije, ki razpolagajo s podatki, potrebnimi za odločitev, so sodišču dolžne dati zahtevane podatke tudi proti volji osebe, na katero se ti podatki nanašajo.

409. člen

(1) Otroku, ki je dopolnil 15 let in je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, mora sodišče omogočiti, da kot stranka v postopku samostojno opravlja procesna dejanja.
(2) Zakoniti zastopnik otroka iz prejšnjega odstavka sme opravljati dejanja v postopku le, dokler otrok ne izjavi, da sam prevzema pravdo.
(3) Otroka, ki še ni star 15 let oziroma za katerega sodišče presodi, da ni sposoben razumeti pomena in pravnih posledic svojih dejanj, zastopa zakoniti zastopnik.
(4) Če si interesi otroka in njegovega zakonitega zastopnika nasprotujejo, postavi sodišče otroku posebnega zastopnika. Tako ravna sodišče tudi v drugih primerih, če glede na okoliščine primera presodi, da je to potrebno zaradi varstva otrokovih koristi.

410. člen

(1) Kadar sodišče odloča o vzgoji in varstvu otrok ter o stikih otrok s starši in drugimi osebami, mora otroka, ki je sposoben razumeti pomen postopka in posledice odločitve, na primeren način obvestiti o uvedbi postopka in o njegovi pravici, da izrazi svoje mnenje. Glede na starost otroka in druge okoliščine sodnik otroka povabi na neformalen razgovor na sodišču ali zunaj sodišča s posredovanjem centra za socialno delo ali šolskega svetovalnega delavca. Ob razgovoru je lahko navzoča oseba, ki ji otrok zaupa in jo sam izbere. Ta oseba lahko pomaga otroku izraziti njegovo mnenje.
(2) O razgovoru sestavi sodnik zapisnik, lahko pa tudi odloči, da se razgovor zvočno snema. Zaradi varstva koristi otroka lahko sodišče odloči, da se staršem ne dovoli vpogled v zapisnik oziroma poslušanje posnetka in vsebina razgovora ni vsebovana v obrazložitvi sodbe.
(3) Otroku, ki je že dopolnil 15 let in je v postopku izrazil svoje mnenje, sodišče vroči odločbo, proti kateri ima pravico vložiti pritožbo.

411. člen

(1) Med postopkom v zakonskih sporih in sporih iz razmerij med starši in otroki lahko izda sodišče na predlog stranke ali po uradni dolžnosti začasne odredbe o varstvu in preživljanju skupnih otrok kot tudi začasne odredbe o odvzemu ali omejitvi pravice do stikov oziroma o načinu izvrševanja stikov.
(2) V zakonskem sporu izda sodišče na predlog zakonca tudi začasno odredbo o njegovem preživljanju in o izselitvi drugega zakonca iz skupnega stanovanja, če je to potrebno, da se prepreči nasilje.
(3) Začasne odredbe iz prejšnjih odstavkov se izdajo po določbah zakona, ki ureja zavarovanje.

412. člen

(1) V postopku v zakonskih sporih ter v sporih iz razmerij med starši in otroki se ne uporabljajo določbe o sodbi na podlagi pripoznave, sodbi na podlagi odpovedi, vmesni sodbi na podlagi sporazuma strank in zamudni sodbi ter določbe o sodni poravnavi.
(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko stranke sklenejo sodno poravnavo glede varstva, vzgoje in preživljanja otrok ter glede stikov otrok s starši in z drugimi osebami, vendar sodišče ne dovoli poravnave, če ugotovi, da ni v skladu z interesi otroka.

416. člen

(1) Sodišče pošlje predlog za sporazumno razvezo oziroma tožbo za razvezo zakonske zveze, še preden jo vroči tožencu, organu, pristojnemu za socialne zadeve, da ta opravi svetovalni razgovor v skladu z zakonom, razen v naslednjih primerih:
1. če je eden od zakoncev duševno bolan ali nesposoben za razsojanje;
2. če živi en zakonec ali če živita oba zakonca v tujini;
3. če se zahteva razveza zakonske zveze zato, ker je en zakonec pogrešan;
4. če zakonca v družinski skupnosti nimata skupnih otrok, nad katerimi imata roditeljsko pravico.

(2) Če organ, pristojen za socialne zadeve, obvesti sodišče, da zakonec, ki je vložil tožbo za razvezo zakonske zveze, oziroma oba zakonca, ki sta vložila predlog za sporazumno razvezo, ni prišel oziroma nista prišla na svetovalni razgovor, se šteje, da je tožba oziroma predlog umaknjen; sicer pa sodišče nadaljuje postopek, ko dobi poročilo organa, pristojnega za socialne zadeve, o svetovalnem razgovoru.

421. člen

(1) V sodbo, s katero razveže zakonsko zvezo na podlagi predloga za sporazumno razvezo, vnese sodišče tudi sporazum zakoncev o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ter o stikih med zakoncema in skupnimi otroki.
(2) Če sodišče zahtevku za razvezo ali razveljavitev zakonske zveze ugodi, odloči tudi o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ter o stikih med zakoncema in skupnimi otroki. O tem odloči sodišče tudi, če ni bil postavljen ustrezen zahtevek, če je bil postavljen, pa nanj ni vezan.
(3) O preživljanju zakonca odloči sodišče samo na njegovo zahtevo.
(4) Sodišče izda na zahtevo bivšega zakonca ali organa, pristojnega za socialne zadeve, novo odločbo o varstvu in vzgoji otroka ter o stikih, če to zahtevajo spremenjene razmere in koristi otroka.
(5) Če sodišče ugotovi, da sporazum zakoncev iz prvega odstavka tega člena ni v skladu s koristjo otrok, predlog za sporazumno razvezo zavrne.

19. ZAKON O NEPRAVDNEM POSTOPKU (ZNP)

Uradni list SRS, št. 30/86, 20/88 – popr., Uradni list RS, št. 87/02 – SPZ, 131/03 – odl. US, 77/08 – ZDZdr in 10/17 – ZPP-E

38. člen

(1) Postopki za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij so nujni.
(2) V teh postopkih sodišče odloči po obravnavi na naroku.
(3) V postopku za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij je javnost izključena.

39. člen

Sodišče dovoli, da udeleženec, ki ni poslovno sposoben, zaradi uveljavitve svojih pravic ali interesov sam opravi posamezna procesna dejanja, če oceni, da je sposoben razumeti pomen in pravne posledice takih dejanj.

40. člen

V postopkih iz razmerij med starši in otroci je krajevno pristojno tudi sodišče, ki je krajevno pristojno za otroka.

44. člen

V postopku za odvzem poslovne sposobnosti sodišče odloča o delnem ali popolnem odvzemu poslovne sposobnosti osebam, ki zaradi duševne bolezni, duševne zaostalosti, odvisnosti od alkohola ali mamil, ali iz drugega vzroka, ki vpliva na psihofizično stanje, niso sposobne same skrbeti zase, za svoje pravice in koristi.

45. člen

(1) Postopek za odvzem poslovne sposobnosti se začne na predlog pristojnega organa občinske skupnosti socialnega skrbstva, javnega tožilca, zakonca ali osebe, ki z osebo, ki naj se ji odvzame poslovna sposobnost, živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, njenega sorodnika v ravni črti in v stranski črti do drugega kolena.
(2) Predlog za uvedbo postopka lahko vloži tudi oseba, o kateri se bo vodil postopek, če je sposobna razumeti pomen in pravne posledice svojega predloga.
(3) Sodišče začne postopek po uradni dolžnosti, če izve za okoliščine, iz katerih izhaja

utemeljen razlog, zaradi katerega je potrebno določeni osebi odvzeti poslovno sposobnost.

46. člen
Udeleženca v tem postopku sta poleg predlagatelja in osebe, o kateri se vodi postopek, tudi skrbnik osebe, kateri naj se odvzame poslovna sposobnost, in pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva.

50. člen
Če so izpolnjeni pogoji za odvzem poslovne sposobnosti, sodišče glede na stopnjo ugotovljene sposobnosti odvzame osebi poslovno sposobnost delno ali popolno.

51. člen
(1) Kadar sodišče ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za delni odvzem poslovne sposobnosti, lahko s sklepom odloži odločitev o delnem odvzemu poslovne sposobnosti zaradi odvisnosti od alkohola ali mamil, če se oseba, ki bi ji bilo potrebno poslovno sposobnost odvzeti, podvrže zdravljenju v ustrezni zdravstveni organizaciji.
(2) Sodišče lahko odloži odločitev najdalj za eno leto.
(3) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe.
(4) Sodišče izda sklep o odvzemu poslovne sposobnosti pred potekom roka iz drugega odstavka tega člena, če oseba, ki naj se ji odvzame poslovna sposobnost, zdravljenje samovoljno opusti.

53. člen
Pravnomočen sklep o delnem ali popolnem odvzemu poslovne sposobnosti pošlje sodišče pristojnemu organu občinske skupnosti socialnega skrbstva in pristojnemu matičarju.

54. člen
(1) Če prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila odvzeta poslovna sposobnost, sodišče odloči o delni ali popolni vrnitvi poslovne sposobnosti.
(2) V postopku za vrnitev poslovne sposobnosti se smiselno uporabljajo določbe postopka o odvzemu poslovne sposobnosti, razen določbe 52. člena tega zakona.

55. člen
(1) Če sodišče zavrne predlog za vrnitev poslovne sposobnosti, lahko odloči, da se pred potekom določenega roka, ki ne sme biti daljši kot eno leto, ne more predlagati vrnitev poslovne sposobnosti, če iz rezultata celotnega postopka izhaja, da v določenem roku ni mogoče pričakovati ozdravitve ali znatnega izboljšanja psihofizičnega stanja osebe, ki ji je bila poslovna sposobnost odvzeta.
(2) Predlog za vrnitev poslovne sposobnosti, ki je vložen pred potekom roka, določenega na podlagi prvega odstavka tega člena, sodišče zavrže.

56. člen
Če ima oseba, ki naj se ji odvzame poslovna sposobnost, nepremičnine, odredi sodišče, ki vodi postopek, da se uvedba postopka in odločba o odvzemu poslovne sposobnosti oziroma o vrnitvi poslovne sposobnosti zaznamuje v zemljiški knjigi.

57. člen
V postopku za podaljšanje roditeljske pravice odloča sodišče o podaljšanju roditeljske pravice čez otrokovo polnoletnost, če otrok zaradi telesne ali duševne prizadetosti ni sposoben, da sam skrbi zase, za svoje koristi in pravice.

58. člen
Postopek za podaljšanje roditeljske pravice se začne na predlog enega od staršev ali pristojnega organa občinske skupnosti socialnega skrbstva.

59. člen
(1) Udeleženci v tem postopku so starši, otrok in pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva.
(2) Če je oseba že polnoletna in predlog staršev za podaljšanje roditeljske pravice ni bil pravočasno vložen, sme sodišče priznati roditeljsko pravico in jo podaljšati čez otrokovo polnoletnost.

61. člen
Postopek za pridobitev popolne poslovne sposobnosti se začne na predlog mladoletne osebe, ki je postala roditelj, ali z njenim soglasjem na predlog pristojnega organa občinske skupnosti socialnega skrbstva.

62. člen
Udeleženci v tem postopku so poleg predlagatelja in osebe, o kateri se vodi postopek, tudi starši oziroma skrbnik mladoletnika in pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva.

63. člen
(1) Zoper sklep, s katerim pridobi mladoletna oseba popolno poslovno sposobnost, se lahko pritožijo starši oziroma skrbnik ter pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva; zoper sklep, s katerim sodišče zavrne predlog za pridobitev poslovne sposobnosti, se lahko pritožita mladoletnik in pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva.
(2) Pravnomočen sklep, s katerim pridobi mladoletna oseba popolno poslovno sposobnost, pošlje sodišče pristojnemu matičarju.

64. člen
(1) Postopek za odvzem roditeljske pravice se začne na predlog enega od staršev, če ima roditeljsko pravico, pristojnega organa občinske skupnosti socialnega skrbstva, otroka, starega nad 15 let, ki je sposoben razumeti pomen predloga in njegove posledice, ali javnega tožilca.
(2) Sodišče uvede postopek po uradni dolžnosti, kadar na katerikoli način izve, da obstojajo razlogi za odvzem roditeljske pravice določeni osebi.

65. člen
Udeleženci v tem postopku so poleg predlagatelja in osebe, o kateri se vodi postopek, tudi drugi od staršev, če ima roditeljsko pravico in pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva.

66. člen
Pravnomočen sklep o odvzemu roditeljske pravice pošlje sodišče pristojnemu matičarju zaradi vpisa v rojstno matično knjigo, če ima otrok nepremičnine pa odredi, da se odvzem roditeljske pravice zaznamuje v zemljiški knjigi.

67. člen
(1) Stroške postopka trpi oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica.
(2) Če je predlog za odvzem roditeljske pravice zavrnjen, trpi stroške predlagatelj.

68. člen
Če prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila roditeljska pravica odvzeta, sodišče odloči o vrnitvi roditeljske pravice. V postopku za vrnitev roditeljske pravice se smiselno uporabljajo določbe postopka o odvzemu roditeljske pravice.

69. člen
V postopku o predlogu, da naj imajo starši zaradi zavarovanja otrokovih premoženjskih koristi glede upravljanja otrokovega premoženja položaj skrbnika, se smiselno uporabljajo določbe postopka o odvzemu in vrnitvi roditeljske pravice.

82. člen
(1) Sodišče razglasi za mrtvega:
1. pogrešanca, če o njem v zadnjih petih letih ni nobenega poročila, od njegovega rojstva pa je preteklo 70 let;
2. pogrešanca, če o njem v zadnjih petih letih ni nobenega poročila; pa je verjetno, da ni več živ;
3. pogrešanca, ki je izginil pri potopu ladje, prometni oziroma letalski nesreči, požaru, povodnji, potresu ali v kakšni drugi smrtni nevarnosti; pa o njem v šestih mesecih po prenehanju nevarnosti ni nobenega poročila;
4. pogrešanca, ki je izginil med vojno zaradi vojnih dogodkov, pa o njem ni nobenega poročila eno leto po prenehanju bojevanja.
(2) Roka iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena se štejeta od dneva, ko je bil po zadnjih poročilih pogrešanec brez dvoma še živ; če pa se ta dan ne da natančno dognati, se štejeta roka od konca tistega meseca oziroma leta, v katerem je bil pogrešanec po zadnjih poročilih še živ.

85. člen
(1) Po prejemu predloga sodišče opravi poizvedbe s tem, da si priskrbi potrebne podatke in poročila ter zasliši priče.
(2) Če sodišče ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za začetek postopka, obvesti o postopku pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva, da pogrešancu postavi skrbnika in izda oklic, v katerem navede bistvene okoliščine zadeve, pokliče pogrešanca, da se oglasi in tudi vse, ki kaj vedo o njegovem življenju, da to sporočijo sodišču v treh mesecih po objavi oklica v Uradnem listu SRS z opozorilom, da bo po poteku roka pogrešanea razglasilo za mrtvega.
(3) Oklic objavi sodišče v Uradnem listu SRS, razglasi na sodni deski in v kraju, kjer je imel pogrešanec svoje zadnje stalno oziroma začasno prebivališče. Sodišče lahko odredi, da se oklic objavi tudi v drugih glasilih.

86. člen
Če se v roku, določenem v oklicu, pogrešanec ne javi, sodišče na naroku zasliši predlagatelja, skrbnika, izvede dokaze in odloči o predlogu.

92. člen
(1) Pravnomočno odločbo o razveljavitvi ali spremembi odločbe o razglasitvi za mrtvega pošlje sodišče matičarju in zapuščinskemu sodišču, odločbo o razveljavitvi pa tudi pristojnemu organu občinske skupnosti socialnega skrbstva.
(2) Na podlagi odločbe, s katero je bila razveljavljena odločba o razglasitvi za mrtvega, razveljavi pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva odločbo o postavitvi skrbnika, če po zakonu ni drugih ovir.

20. ZAKON O DEDOVANJU (ZD)

Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16

Omejitev dedovanja premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu z predpisi o socialnem varstvu

128. člen
(1) Dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji do višine vrednosti prejete pomoči, če ni v predpisih o socialnem varstvu določeno drugače. Ta omejitev se izvede tako, da postane del zapustnikovega premoženja, ki ustreza vrednosti prejete pomoči, do katere se dedovanje omeji, lastnina Republike Slovenije, če se je pomoč financirala iz proračuna Republike Slovenije, oziroma lastnina občine, če se je pomoč financirala iz proračuna občine.

(2) Če gre za zapuščino brez dedičev, ki postane last Republike Slovenije, se ne glede na določbe predpisov o socialnem varstvu, dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omeji do celotne višine prejete pomoči, če se je pomoč financirala iz proračuna občine.
(3) Premoženje, ki postane lastnina Republike Slovenije ali občine, se s sklepom izroči pristojnemu organu Republike Slovenije oziroma pristojnemu organu občine.
(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena odloči sodišče, da dedujejo dediči vse zapustnikovo premoženje, če se ti obvežejo povrniti vrednost dane pomoči, do katere bi se po določbah zakona omejilo dedovanje, Republiki Sloveniji oziroma občini.
(5) Republika Slovenija oziroma občina, iz proračuna katere se je pomoč financirala, ima v zavarovanje svoje terjatve iz prejšnjega odstavka do celotnega poplačila zakonito zastavno pravico na stvareh, ki sodijo v zapuščino.
(6) Za pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu se šteje vse, kar je zapustnik zaradi slabega premoženjskega stanja prejel na podlagi zakona ali splošnega akta občine v denarju ali v obliki oprostitve plačila.
(7) Dedovanje premoženja osebe se po tem členu omeji tudi do višine vrednosti stroškov pogreba, če je stroške pogreba krila občina v skladu z določbami zakona, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost.

129. člen
(1) Republika Slovenija ali občina, iz proračuna katere se je financirala pomoč zapustniku v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se lahko odpove pravici do povračila te pomoči, če so zapustnikovi dediči njegov zakonec ali njegovi otroci, ki so sami potrebni pomoči, ali če bi premoženje, ki bi postalo lastnina Republike Slovenje ali občine, predstavljalo zanjo breme ali bi zaradi upravljanja ali razpolaganja s to lastnino imela nesorazmerne stroške.
(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka se lahko občina odpove tudi pravici do povračila stroškov pogreba, ki jih je krila v skladu z določbami zakona, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost.
(3) Republika Slovenija in občina se lahko odpovesta pravici po prejšnjih odstavkih v treh mesecih od dneva, ko sta bili obveščeni o uvedenem dedovanju.

Skrbnik zapuščine
131. člen
(1) Če so dediči neznani ali če je neznano njihovo prebivališče, kakor tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno, postavi sodišče začasnega skrbnika zapuščine, ta je upravičen, da v imenu dedičev toži ali je tožen, da izterjuje terjatve in izplačuje dolgove in sploh, da zastopa dediče.
(2) O postavitvi začasnega skrbnika obvesti sodišče pristojni center za socialno delo, ki lahko postavi drugega skrbnika.

Odpoved dediščini
133. člen
(3) Če so potomci mladoletni, za to odpoved ni potrebna odobritev pristojni center za socialno delo.

Razglasitev pogrešane ali uničene oporoke
197. člen
(1) Če je pisna oporoka izginila ali je bila brez zapustnikove volje uničena, pa med prizadetimi ni spora o tem, da je obstajala, o obliki, v kateri je bila sestavljena, o načinu, kako je izginila ali bila uničena in tudi ne o njeni vsebini, zasliši zapuščinsko sodišče o tem vse prizadete osebe in izvede po njihovih predlogih potrebne dokaze, nato pa razglasi ta zapisnik po določbah, ki veljajo za razglasitev pisne oporoke.
(2) Če bi zapuščina, ko ne bi bilo oporoke, postala lastnina Republike Slovenije, velja sporazum prizadetih o obstoju oporoke ter o njeni obliki in vsebini samo s soglasjem pristojnega organa.

(3) Če so med prizadetimi osebe, ki niso sposobne same skrbeti za svoje zadeve, velja sporazum iz prvega in drugega odstavka tega člena samo s soglasjem pristojnega centra za socialno delo.

202. člen

(1) Če se pričakuje rojstvo otroka, ki bi bil upravičen dedovati, obvesti zapuščinsko sodišče o tem pristojni center za socialno delo.
(2) Če ta center ne določi drugače, skrbi za pravice še nerojenega otroka eden njegovih staršev.

Postopek, če ni premoženja ali so samo premičnine

203. člen

(3) Kadar sodišče odloči, da ne bo opravilo zapuščinske obravnave, mora obvestiti o tem pristojni center za socialno delo, če so med dediči osebe, ki niso sposobne same skrbeti za svoje zadeve, pa nimajo staršev.

21. ZAKON O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD)

Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17

8. člen (brezposelne osebe)

(1) Za brezposelno osebo po tem zakonu se šteje iskalec zaposlitve, ki je zmožen za delo, prijavljen na zavodu, aktivno išče zaposlitev in je pripravljen sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, ki mu jo ponudi zavod ali drug izvajalec storitve posredovanja zaposlitve ter:
- ni v delovnem razmerju;
- ni samozaposlen;
- ni družbenik in hkrati poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi ter ni ustanovitelj in hkrati poslovodna oseba v zavodu;
- ni kmet;
- ni upokojenec;
- nima statusa dijaka, vajenca, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let.

(2) Za brezposelno osebo po tem zakonu se štejejo tudi tujec z državljanstvom države, ki ni članica EU, EGP ali Švicarske konfederacije in ima prost dostop na slovenski trg dela, tujec z veljavnim enotnim dovoljenjem za prebivanje in delo, izdanim na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, tujec z modro karto EU ter tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o pravočasno vloženi vlogi za izdajo nadaljnjega dovoljenja za prebivanje ter na podlagi zaposlitve ali samozaposlitve izpolnjuje pogoje za prejemanje denarnega nadomestila za primer brezposelnosti v Republiki Sloveniji, dokler prejema to nadomestilo.
(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se za brezposelno osebo šteje tudi oseba, ki se izobražuje ob delu, na podlagi katerega je bila vključena v zavarovanje za primer brezposelnosti, če se prijavi na zavodu zaradi uveljavitve pravice iz zavarovanja in z namenom aktivno iskati drugo zaposlitev ob nadaljevanju izobraževanja. Za brezposelno osebo se takšna oseba šteje ves čas prejemanja denarnega nadomestila in po prenehanju prejemanja denarnega nadomestila, dokler izpolnjuje vse obveznosti brezposelnih oseb. Za brezposelno osebo se šteje tudi oseba, ki se je v izobraževanje vključila med ali po prenehanju prejemanja denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, dokler aktivno išče zaposlitev in izpolnjuje ostale obveznosti brezposelnih oseb.
(4) Pogoji iz prvega odstavka tega člena morajo biti izpolnjeni ves čas vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb.

9. člen (zmožnost za delo)
(1) Za delazmožno po tem zakonu se šteje brezposelna oseba od dopolnjenih 15 do 65 let starosti, pri kateri ni prišlo do popolne nezmožnosti za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali nezaposljivosti po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za delazmožno šteje tudi oseba, ki je kljub ugotovljeni nezaposljivosti po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov opravljala delo na podlagi delovnega ali drugega razmerja, ki je podlaga za vključitev v zavarovanje za primer brezposelnosti po tem zakonu in je tako dosegla gostoto zavarovalnega razmerja, določeno v 59. členu tega zakona. Za delazmožno se takšna oseba šteje ves čas prejemanja denarnega nadomestila in do pravnomočnosti odločbe, izdane v novem postopku ocene zaposlitvenih možnosti, če je z njo ponovno ugotovljena nezaposljivost te osebe. Uvedbo tega postopka, ne glede na določbe zakona, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, predlaga zavod, če tega ne stori oseba sama najkasneje v roku 15 dni po prijavi na zavodu.
(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 8. člena tega zakona se za brezposelno osebo šteje iskalec zaposlitve, ki je začasno nezmožen za delo zaradi bolezni ali poškodbe skladno s predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Takšni brezposelni osebi obveznosti, določene s tem zakonom, mirujejo, dokler traja začasna nezmožnost za delo.
(4) Brezposelna oseba, ki zaradi težav z odvisnostjo, težav v duševnem zdravju, večjih socialnih težav in drugih podobnih težav ni zmožna za delo, se šteje za začasno nezaposljivo. Začasna nezaposljivost iz navedenih razlogov ter pravice in obveznosti te osebe se opredelijo v zaposlitvenem načrtu brezposelne osebe na podlagi mnenja o obstoju razlogov za začasno nezaposljivost in predloga možnih ukrepov, ki ga pripravijo posebne medinstitucionalne komisije po določbah 117. člena tega zakona.

14. člen (drugi iskalec zaposlitve)
(1) Pri zavodu se zaradi pridobitve informacij o trgu dela in zaposlovanju ter pomoči pri iskanju zaposlitve in pri povečanju zaposlitvenih možnosti prijavi delavec, kateremu teče odpovedni rok po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti, delodajalec pa mu ni ponudil sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja.
(2) Pri zavodu se zaradi pridobitve informacij o trgu dela in zaposlovanju ter pomoči pri iskanju zaposlitve lahko prijavijo tudi drugi iskalci zaposlitve, ki se po določbah tega zakona ne štejejo za brezposelne osebe.

64. člen (mirovanje pravice do denarnega nadomestila in pravice do plačila prispevkov do upokojitve)
(1) Pravica do denarnega nadomestila in pravica do plačila prispevkov do upokojitve zavarovancu mirujeta, če:
- obvezno ali prostovoljno služi vojaški rok, opravlja nadomestno civilno službo oziroma usposabljanje za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, je vpoklican kot pogodbeni pripadnik rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru ali je pozvan ali napoten na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite;
- je v priporu ali na prestajanju zaporne kazni ali vzgojnega, varstvenega ukrepa ali varnostnega ukrepa, zaradi katerega do šest mesecev ne more biti na razpolago zavodu;
- prejema starševsko nadomestilo ali starševski dodatek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
- je nezmožen za delo iz zdravstvenih razlogov za čas, ko prejema nadomestilo v breme sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja;
- je vključen v program javnih del;
- se vključi v poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko

zavarovanje;
- ne prebiva v Republiki Sloveniji, razen če mednarodni akt določa drugače;
- opravlja naloge družinskega pomočnika za obdobje, krajše od devet mesecev, če prenehanje opravljanja teh nalog ni nastalo iz razlogov, ki se po zakonu, ki ureja socialno varstvo, obravnavajo enako kot krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

(2) Čas mirovanja se ne všteva v čas trajanja pravice, ki pripada zavarovancu po določbah tega zakona.

74. člen (dejavnosti in naloge zavoda)
(1) Zavod izvaja ukrepa iz prve in druge alineje prvega odstavka 15. člena tega zakona kot javno službo, ukrepa iz tretje in četrte alineje prvega odstavka 15. člena pa kot javno pooblastilo.
(2) Zavod vodi evidence, predpisane s tem zakonom, kot javno pooblastilo. Na podlagi podatkov iz teh evidenc vzdržuje informacijski sistem za spremljanje gibanj na trgu dela, za statistične in raziskovalne namene ter zagotavlja javno informiranje.

(3) Pri izvajanju storitev in ukrepov APZ zavod sodeluje s centri za socialno delo.

Postopek za ugotavljanje začasne nezaposljivosti brezposelnih oseb
117. člen (splošna določba)
(1) Brezposelna oseba, za katero se domneva, da utegne imeti težave z odvisnostjo, težave v duševnem zdravju, večje socialne težave in druge podobne težave, ki jo lahko ovirajo pri zaposlitvi, se z namenom razrešitve teh okoliščin predlaga v obravnavo posebnim medinstitucionalnim komisijam (v nadaljnjem besedilu: komisija).
(2) Predlog za obravnavo poda strokovni delavec zavoda.
(3) Komisija je sestavljena iz najmanj treh članov: svetovalca zaposlitve, socialnega delavca in rehabilitacijskega svetovalca, pri njenem delu pa lahko glede na specifične težave posameznika sodelujejo tudi delavci z drugih strokovnih področij. Člane komisije imenuje vodja urada za delo zavoda, pri katerem je brezposelna oseba prijavljena, skupaj z direktorjem pristojnega centra za socialno delo.
(4) Komisija oceni težave brezposelne osebe, pripravi mnenje o razlogih za začasno nezaposljivost ter poda predloge možnih ukrepov in aktivnosti za čimprejšnje izboljšanje zaposlitvenih možnosti brezposelne osebe. Po potrebi lahko komisija pred pripravo mnenja pridobi še mnenje zdravnika, ki izvaja zdravstveno zaposlitveno svetovanje.
(5) Z mnenjem iz prejšnjega odstavka se seznanita pristojni center za socialno delo in brezposelna oseba.
(6) Če je glede na mnenje komisije za aktivno vključitev brezposelne osebe na trg dela potrebna predhodna pomoč za odpravo socialnih težav oziroma stisk, se oseba po dogovoru v zaposlitvenem načrtu odstopi v obravnavo pristojnemu centru za socialno delo. Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo prenehanje pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo, oseba, ki je ob odstopu prejemnik tega nadomestila, obdrži pravico do njegovega izplačevanja, če v skladu z zaposlitvenim načrtom s pristojnim centrom za socialno delo sklene dogovor o aktivnem reševanju svojih težav in dokler izpolnjuje v njem predvidene aktivnosti.
(7) Za pripravo zaposlitvenega načrta iz prejšnjega odstavka in za pravni položaj brezposelne osebe se uporabljajo določbe 113. člena tega zakona.

124. člen (pridobivanje podatkov in povezovanje evidenc)
(1) Zavod podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, pridobiva neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, ter brezplačno iz evidenc naslednjih upravljavcev: ministrstva, pristojnega za izobraževanje, ministrstva, pristojnega za obrambo, Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, Davčne uprave Republike Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,

centrov za socialno delo, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Tržnega inšpektorata Republike Slovenije, Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, upravljavca Centralnega registra prebivalstva, Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in od vseh upravljavcev zbirk podatkov, ki so vzpostavljene oziroma se obdelujejo na podlagi zakona.

22. ZAKON O VISOKEM ŠOLSTVU (ZVIS)

Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ in 65/17

73.b člen (subvencioniranje bivanja študentov)
(1) Republika Slovenija subvencionira bivanje študentov v javnih in zasebnih zavodih, pri drugih pravnih osebah, registriranih za dejavnost študentskih domov, prek njih pa tudi pri zasebnikih, lastnikih sob.
(2) Pri subvencioniranju bivanja študentov, državljanov Republike Slovenije, se upošteva učna oziroma študijska uspešnost, materialni položaj, oddaljenost stalnega prebivališča od kraja študija ter socialne in zdravstvene razmere študenta.
(3) Podrobnejše določbe o subvencioniranju po prejšnjih dveh odstavkih predpiše minister, pristojen za visoko šolstvo.

22.1. PRAVILNIK O SUBVENCIONIRANJU BIVANJA ŠTUDENTOV

Uradni list RS, št. 22/01, 35/06, 75/08, 97/10, 46/12, 55/13, 38/16, 13/17 in 13/18

Posebne socialne, zdravstvene razmere študenta in drugo
17. člen
(1) Če študent predloži ustrezna dokazila pristojnih organov (center za socialno delo, zdravnik specialist, invalidska komisija, upravni organ) o težkem socialnem in zdravstvenem položaju (najmanj 80% telesna okvara, najmanj trimesečna neprekinjena odsotnost od študijske dejavnosti zaradi bolezni ali materinstva v času študija, prejemnik denarne socialne pomoči, nezaposleni starši oziroma skrbniki, brez staršev oziroma skrbnikov), se mu po individualni obravnavi k skupnemu številu točk prišteje 50 točk.
(2) Študentki materi ali študentu očetu, ki bo imel(a) med študijem otroka pri sebi, se k skupnemu številu točk prišteje 100 točk.

23. ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1)

Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US)

159. člen (pridobitev pravice in minimalno trajanje letnega dopusta)
(3) Starejši delavec, invalid, delavec z najmanj 60-odstotno telesno okvaro in delavec, ki neguje in varuje otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke, ima pravico do najmanj treh dodatnih dni letnega dopusta.

211. člen (delo otrok, mlajših od 15 let, dijakov in študentov)
(1) Prepovedano je delo otrok, mlajših od 15 let starosti.
(2) Otrok, ki je mlajši od 15 let starosti, lahko izjemoma, proti plačilu, sodeluje pri snemanju filmov, pripravi in izvajanju umetnostnih, scenskih in drugih del s področja kulturne, umetniške, športne in oglaševalne aktivnosti.

(3) Otrok, ki je dopolnil starost 13 let, lahko opravlja lažje delo najdalj 30 dni v posameznem koledarskem letu v času šolskih počitnic tudi v drugih dejavnostih, na način, v obsegu in pod pogojem, da dela, ki jih bo opravljal, ne ogrožajo njegovo varnost, zdravje, moralo, izobraževanje in razvoj. Vrste lažjih del se določijo s podzakonskim aktom.
(4) Otrok lahko opravlja delo po drugem in tretjem odstavku tega člena po predhodnem dovoljenju inšpektorja za delo, ki ga le-ta izda na podlagi zahtevka zakonitega zastopnika. Postopek in pogoji za izdajo dovoljenja inšpektorja za delo se podrobneje določijo s podzakonskim aktom.
(5) Podzakonski akt iz prejšnjih dveh odstavkov izda minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.
(6) Pri delodajalcu lahko dijaki in študenti, ki so dopolnili starost 14 let, opravljajo praktično izobraževanje v okviru izobraževalnih programov.
(7) V primerih iz drugega, tretjega in šestega odstavka tega člena, v primerih občasnega ali začasnega opravljanja dela dijakov in študentov ter volonterskega opravljanja pripravništva, se uporabljajo določbe tega zakona o prepovedi diskriminacije, enaki obravnavi glede na spol, delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, ter o odškodninski odgovornosti.

212. člen (posebne varstvene določbe)
(1) Ne glede na določbo sedmega odstavka prejšnjega člena delovni čas otrok, mlajših od 15 let starosti, ki opravljajo lažje delo v času šolskih počitnic, ne sme trajati več kot sedem ur na dan in 35 ur na teden. Delo otroka, ki ga opravlja v šolskem letu izven časa, določenega za pouk, ne sme trajati več kot dve uri na dan in ne več kot 12 ur na teden.
(2) Otrokom je v vsakem primeru prepovedano opravljati nočno delo med osmo uro zvečer in šesto uro zjutraj. Otrokom je potrebno zagotoviti v vsakem 24-urnem obdobju dnevni počitek najmanj 14 zaporednih ur.

23.1. PRAVILNIK O IZDAJI DOVOLJENJ ZA DELO OTROK, MLAJŠIH OD 15 LET

Uradni list RS, št. 24/18

1. člen (vsebina)
(1) Ta pravilnik določa postopek in pogoje za izdajo dovoljenja za delo otroka, mlajšega od 15 let.
(2) Dovoljenje za delo otroka, mlajšega od 15 let (v nadaljnjem besedilu: otroka) se izda:
- za sodelovanje pri snemanju filmov, pripravi in izvajanju umetnostnih, scenskih in drugih del s področja kulturne, umetniške, športne in oglaševalne aktivnosti,
- če je otrok dopolnil starost 13 let, za opravljanje lažjih del, kot so opredeljena v pravilniku, ki ureja varovanje zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb, v času šolskih počitnic.

2. člen (zakoniti zastopnik – vlagatelj)
Dovoljenje za delo otroka izda inšpektor za delo na podlagi vloge zakonitega zastopnika (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj).

7. člen (izdaja dovoljenja)
(1) Inšpektor za delo pred izdajo dovoljenja za delo otroka oceni, ali delo, ki ga bo otrok opravljal, lahko ogroža njegove varnost, zdravje, moralo, izobraževanje in razvoj. Svojo oceno utemelji na ugotovitvi o vrstah in stopnji tveganja na delovnih mestih, ki so povezana z delom otroka in ki so opredeljena v izjavi o varnosti delodajalca. Pred izdajo dovoljenja za delo otroka lahko inšpektor za delo glede na okoliščine opravljanja dela po lastni presoji opravi ogled pri delodajalcu, kjer bo otrok opravljal delo na podlagi

dovoljenja za delo otroka.

(2) Kadar inšpektor za delo na podlagi vloge iz 4. člena tega pravilnika, izjave o varnosti delodajalca in ogleda pri delodajalcu, kjer bo otrok opravljal delo na podlagi dovoljenja za delo otroka, ocene ogroženosti otroka glede varnosti, zdravja, morale, izobraževanja in razvoja iz prejšnjega odstavka ne more opraviti, zahteva pred izdajo dovoljenja za delo otroka mnenje pristojnega centra za socialno delo, šolske svetovalne službe ali drugih pristojnih organizacij. Z zaprosilom za mnenje mora inšpektor za delo poslati pristojnemu centru za socialno delo, šolski svetovalni službi ali drugi pristojni organizaciji tudi vlogo iz 4. člena tega pravilnika, iz katere je razviden opis dela otroka in obseg njegovega dela.

24. ZAKON O PREPREČEVANJU DELA IN ZAPOSLOVANJA NA ČRNO (ZPDZC-1)

Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT in 31/18

3. člen (delo na črno)
Prepovedano je delo na črno, za kar se šteje opravljanje dejavnosti ali dela, kadar:

- pravna oseba ali tuj pravni subjekt, ki je pravna oseba, opravlja dejavnost, ki ni določena v ustanovitvenem aktu, ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti, določene v ustanovitvenem aktu;
- samozaposlena oseba ali tuj pravni subjekt, ki je samozaposlena oseba, opravlja dejavnost, ki ni vpisana v register, ali nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje te dejavnosti;
- pravna oseba, tuj pravni subjekt ali samozaposlena oseba opravlja dejavnost kljub prepovedi opravljanja dejavnosti;
- tuj pravni subjekt opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji brez registrirane podružnice ali brez predpisanega dovoljenja;
- pravni subjekt, ki ima sedež v državi članici Evropske unije, Evropskem gospodarskem prostoru ali Švicarski konfederaciji, ne opravlja dejavnosti storitev v skladu z zakonom, ki ureja storitve na notranjem trgu;
- posameznik opravlja dejavnost ali delo in ni vpisan ali nima priglašenega dela, kakor to določa ta ali drugi zakoni.

4. člen (omogočanje dela na črno)
(1) Prepovedano je omogočanje dela na črno, za kar šteje dejanje, s katerim delodajalec ali posameznik omogoči opravljanje dela na črno eni ali več osebam, za katere ve, da opravljajo delo na črno.

(2) Prepovedano je tudi omogočanje dela na črno, če delodajalec ali posameznik sklene pogodbo o opravljanju dela z drugo pravno osebo, tujim pravnim subjektom, samozaposleno osebo ali posameznikom, za katere ve, da opravljajo delo na črno.

5. člen (zaposlovanje na črno)
(1) Prepovedano je zaposlovanje na črno, za kar se šteje, če delodajalec:

- omogoči delo posamezniku, s katerim ni sklenil pogodbe o zaposlitvi oziroma ki ga ni prijavil v obvezna socialna zavarovanja ali ga je v času trajanja delovnega razmerja odjavil iz obveznih socialnih zavarovanj,
- omogoči delo posamezniku, s katerim ni sklenil pogodbe civilnega prava, na podlagi katere se lahko opravlja delo, oziroma ki ga ni prijavil v obvezna socialna zavarovanja,
- z upokojencem ni sklenil pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela v skladu z zakonom, ki ureja trg dela,
- omogoči delo dijaku ali študentu v nasprotju s predpisi, ki urejajo občasno ali začasno delo dijakov in študentov,

– nezakonito zaposli državljana tretje države.

(2) Če posameznik opravlja delo pri delodajalcu na podlagi pogodbe civilnega prava ali pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela, mora biti izvod pogodbe za čas opravljanja dela ves čas na kraju opravljanja dela.

(3) Za zaposlovanje na črno se šteje tudi, kadar posameznik v svojem imenu in za svoj račun zaposli posameznika, da zanj opravlja delo na črno.

(4) Oseba, ki je zaposlena na črno, lahko kadarkoli med zaposlitvijo pri pristojnem nadzornem organu vloži prijavo zoper delodajalca zaradi zaposlitve na črno.

(5) Za osebo iz prve alineje prvega odstavka tega člena se domneva, da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom, razen če ima že sklenjeno pogodbo o zaposlitvi pri drugem delodajalcu, ali če ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, za razliko do polnega delovnega časa, ali če ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dela, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja. Če delodajalec ali posameznik, zaposlen na črno, ne izkaže, koliko časa je trajala zaposlitev, se šteje, da je bila oseba na črno zaposlena tri mesece. Delodajalec mora takšni osebi izročiti pisno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas v treh dneh po tem, ko nadzorni organ ugotovi zaposlitev na črno.

(6) Oseba, ki ji ni bila vročena pogodba o zaposlitvi v roku iz prejšnjega odstavka, lahko zahteva sodno varstvo pri pristojnem sodišču.

(7) Delodajalec, ki na črno zaposli osebo iz petega odstavka tega člena, mora poravnati vse obveznosti iz delovnega razmerja za obdobje celotne zaposlitve na črno najmanj v višini bruto minimalne plače za vsak mesec opravljenega dela, če oseba v tem času ni bila prijavljena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas, oziroma sorazmerni del bruto minimalne plače za vsak mesec opravljenega dela, če je bila prijavljena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom. Delodajalec mora poravnati obveznosti v 15 dneh po tem, ko nadzorni organ ugotovi kršitev, in v osmih dneh od poteka roka za plačilo nadzornemu organu o tem predložiti dokazilo.

(8) Delodajalec, ki zaposli državljana tretje države, ki nezakonito prebiva v Republiki Sloveniji, mora državljanu tretje države plačati vse morebitne neporavnane obveznosti za opravljeno delo najmanj v višini bruto minimalne plače za vsak mesec opravljenega dela, kot če bi bil državljan tretje države zakonito zaposlen, hkrati pa mora plačati vse stroške pošiljanja neporavnanih plačil v državo, kamor se je državljan tretje države vrnil ali je bil vrnjen. Če delodajalec ali državljan tretje države, zaposlen na črno, ne izkaže, koliko časa je trajala zaposlitev, se šteje, da je bil državljan tretje države na črno zaposlen tri mesece. Delodajalec mora poravnati obveznosti v 15 dneh po tem, ko nadzorni organ ugotovi kršitev, in v osmih dneh od poteka roka za plačilo nadzornemu organu o tem predložiti dokazilo.

(9) Če oseba, zaposlena na črno, iz sedmega odstavka tega člena oziroma državljan tretje države iz prejšnjega odstavka ni prejel vseh plačil za opravljeno delo oziroma za povračilo vseh stroškov za pošiljanje neporavnanih plačil v državo, kamor se je državljan tretje države vrnil ali je bil vrnjen, lahko uveljavlja plačilo obveznosti pred pristojnim sodiščem.

(10) Delodajalec mora pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi od državljana tretje države zahtevati, naj mu predloži dokazilo o zakonitem prebivanju v Republiki Sloveniji. Kopijo dokazila o zakonitem prebivanju v Republiki Sloveniji mora delodajalec hraniti ves čas zaposlitve državljana tretje države.

(11) Če je delodajalec, ki je na črno zaposlil osebo iz prvega odstavka tega člena, podizvajalec, so za obveznosti iz sedmega oziroma osmega odstavka tega člena solidarno odgovorni glavni izvajalec in vsi vmesni podizvajalci, če so vedeli, da je delodajalec osebe zaposloval na črno, in o tem niso obvestili nadzornih organov.

(12) Delodajalec iz desetega odstavka tega člena ali glavni izvajalec oziroma vsi vmesni podizvajalci iz prejšnjega odstavka so odgovorni za nezakonito zaposlitev, če:

– so vedeli, da je državljan tretje države predložil ponarejeno dokazilo o zakonitem prebivanju v Republiki Sloveniji,
– za državljana tretje države ni bila opravljena prijava dela v skladu z zakonom,

ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

(13) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije lahko v primeru poklicne bolezni, poškodbe pri delu ali smrti osebe, ki je zaposlena na črno, od delodajalca zahteva povrnitev škode v skladu s predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

7. člen (dejavnosti in dela, ki niso delo ali zaposlovanje na črno)

(1) Ne glede na določbe 3. člena tega zakona za delo na črno ne štejejo:
- sosedska pomoč,
- sorodstvena pomoč,
- nujno delo,
- humanitarno delo, karitativno delo, delo za invalidske organizacije in prostovoljsko ter dobrodelno delo,
- osebno dopolnilno delo.

(2) Ne glede na določbe 5. člena tega zakona se za zaposlovanje na črno ne štejejo:

- kratkotrajno delo,
- nujno delo,
- humanitarno delo, karitativno delo, delo za invalidske organizacije in prostovoljsko ter dobrodelno delo.

(3) Za delo ali zaposlovanje na črno tudi ne šteje brezplačna pomoč na kmetijah, planinah in skupnih pašnikih ob sezonskih konicah.

25. OBLIGACIJSKI ZAKONIK (OZ)

Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631

Pogodba poslovno nesposobne osebe

41. člen

(1) Za sklenitev veljavne pogodbe mora imeti pogodbenik poslovno sposobnost, ki se zahteva za sklenitev te pogodbe.

(2) Poslovno omejeno sposobna oseba sme brez dovoljenja svojega zakonitega zastopnika sklepati samo tiste pogodbe, katere ji dovoljuje sklepati zakon.

(3) Druge pogodbe takih oseb so izpodbojne, če so sklenjene brez dovoljenja zakonitega zastopnika, vendar pa lahko ostanejo v veljavi, če jih ta pozneje odobri.

Pravica sopogodbenika poslovno nesposobne osebe

42. člen

(1) Sopogodbenik poslovno nesposobne osebe, ki ni vedel za njeno poslovno nesposobnost, lahko odstopi od pogodbe, ki jo je sklenil z njo brez dovoljenja njenega zakonitega zastopnika.

(2) Enako pravico ima tudi sopogodbenik poslovno nesposobne osebe, ki je vedel za njeno poslovno nesposobnost, pa ga je ta prevarala, češ da ima dovoljenje svojega zakonitega zastopnika.

(3) Ta pravica ugasne v tridesetih dneh potem, ko sopogodbenik zve za poslovno nesposobnost druge stranke oziroma za to, da ta nima dovoljenja zakonitega zastopnika, pa tudi prej, če zakoniti zastopnik odobri pogodbo, preden izteče ta rok.

Poziv zakonitemu zastopniku, naj se izreče

43. člen

(1) Sopogodbenik poslovno nesposobne osebe, ki je sklenil z njo pogodbo brez dovoljenja njenega zakonitega zastopnika, lahko zahteva od zakonitega zastopnika, naj se izreče, ali pogodbo odobrava ali ne.

(2) Če se zakoniti zastopnik v tridesetih dneh od tega poziva ne izreče, da odobrava

pogodbo, se šteje, da je odobritev zavrnil.

Odgovornost mladoletnika
137. člen
(1) Mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči.
(2) Mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil pri povzročitvi škode zmožen razsojati.
(3) Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Osebe z motnjo v duševnem razvoju in s težavami v duševnem zdravju
141. člen
(1) Za škodo, ki jo povzroči oseba, ki zaradi motnje v duševnem razvoju, težav v duševnem zdravju ali zaradi kakšnih drugih vzrokov ni zmožna razsojati, odgovarja tisti, ki jo je po zakonu ali po odločbi pristojnega organa ali po pogodbi dolžan nadzorovati.
(2) Odgovornosti pa je lahko prost, če dokaže, da je opravljal dolžno nadzorstvo ali da bi bila škoda nastala tudi pri skrbnem nadzorstvu.

Odgovornost staršev
142. člen
(1) Starši odgovarjajo za škodo, ki jo povzroči drugemu njihov otrok do dopolnjenega sedmega leta, ne glede na svojo krivdo.
(2) Odgovornosti so prosti, če so podani razlogi za izključitev odgovornosti po pravilih o odgovornosti ne glede na krivdo.
(3) Starši ne odgovarjajo, če je škoda nastala medtem, ko je bil otrok zaupan drugemu, in če je ta zanjo odgovoren.
(4) Starši odgovarjajo za škodo, katero povzroči drugemu njihov mladoletni otrok, ki je dopolnil sedem let, razen če dokažejo, da je škoda nastala brez njihove krivde.

Solidarna odgovornost
143. člen
Če odgovarja poleg staršev za škodo tudi otrok, je njihova odgovornost solidarna.

Odgovornost drugih za mladoletnika
144. člen
(1) Za škodo, ki jo drugemu povzroči mladoletnik medtem, ko je pod nadzorstvom skrbnika, šole ali druge ustanove, odgovarjajo skrbnik, šola oziroma druga ustanova, razen če dokažejo, da so opravljali nadzorstvo z dolžno skrbnostjo, ali da bi škoda nastala tudi pri skrbnem nadzorstvu.
(2) Če odgovarja za škodo tudi mladoletnik, je odgovornost solidarna.

Posebna odgovornost staršev
145. člen
(1) Če nadzorstvo nad mladoletno osebo ni dolžnost staršev, temveč koga drugega, ima oškodovanec pravico zahtevati odškodnino od staršev, če je škoda nastala zaradi slabe vzgoje mladoletnika, slabih zgledov ali grdih navad, ki so mu jih dali starši, ali če se tudi sicer škoda lahko pripiše njihovi krivdi.
(2) Če je tisti, ki ima v tem primeru dolžnost nadzorstva, oškodovancu plačal odškodnino, ima pravico zahtevati od staršev, naj mu povrnejo plačani znesek.

Odgovornost iz pravičnosti
146. člen
(1) Če je škodo povzročila oseba, ki zanjo ni odgovorna, pa odškodnine ni mogoče dobiti od tistega, ki bi jo bil moral nadzorovati, lahko sodišče naloži oškodovalcu povrnitev vse škode ali njenega dela, kadar to terja pravičnost, zlasti glede na premoženjsko stanje oškodovalca in oškodovanca.

(2) Če je škodo povzročil za razsojanje zmožen mladoletnik, ki pa je ne more povrniti, sme sodišče, kadar to terja pravičnost, zlasti glede na premoženjsko stanje staršev in oškodovanca, naložiti staršem, da morajo v celoti ali deloma povrniti škodo, čeprav zanjo ne odgovarjajo.

Terjatev poslovno nesposobnih oseb
362. člen
(1) Zastaranje teče tudi proti mladoletnikom in drugim poslovno nesposobnim osebam, ne glede na to, ali imajo zakonitega zastopnika ali ne.
(2) Vendar pa zastaranje terjatve mladoletnika, ki nima zastopnika, in druge poslovno nesposobne osebe brez zastopnika ne more nastopiti, preden ne pretečeta dve leti, odkar je taka oseba postala poslovno popolnoma sposobna ali odkar je dobila zastopnika.
(3) Če je za zastaranje kakšne terjatve določeni čas krajši kot dve leti, upnik pa je mladoletnik, ki nima zastopnika, ali kakšna druga poslovno nesposobna oseba brez zastopnika, začne zastaranje te terjatve teči takrat, ko postane upnik poslovno sposoben ali ko dobi zastopnika.

26. ZAKON O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV (ZVOP-1)

Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo

Pravne podlage in nameni
8. člen
(1) Osebni podatki se lahko obdelujejo le, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon ali če je za obdelavo določenih osebnih podatkov podana osebna privolitev posameznika.
(2) Namen obdelave osebnih podatkov mora biti določen v zakonu, v primeru obdelave na podlagi osebne privolitve posameznika pa mora biti posameznik predhodno pisno ali na drug ustrezen način seznanjen z namenom obdelave osebnih podatkov.

Pravne podlage v javnem sektorju
9. člen
(1) Osebni podatki v javnem sektorju se lahko obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon. Z zakonom se lahko določi, da se določeni osebni podatki obdelujejo le na podlagi osebne privolitve posameznika.
(2) Nosilci javnih pooblastil lahko obdelujejo osebne podatke tudi na podlagi osebne privolitve posameznika brez podlage v zakonu, kadar ne gre za izvrševanje njihovih nalog kot nosilcev javnih pooblastil. Zbirke osebnih podatkov, ki nastanejo na tej podlagi, morajo biti ločene od zbirk osebnih podatkov, ki nastanejo na podlagi izvrševanja nalog nosilca javnih pooblastil.
(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z javnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe.
(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnemu sektorju izjemoma obdelujejo tisti osebni podatki, ki so nujni za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, če se s to obdelavo ne poseže v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.

Obdelava občutljivih osebnih podatkov

13. člen

Občutljivi osebni podatki se lahko obdelujejo le v naslednjih primerih:
1. če je posameznik za to podal izrecno osebno privolitev, ki je praviloma pisna, v javnem sektorju pa tudi določena z zakonom;
2. če je obdelava potrebna zaradi izpolnjevanja obveznosti in posebnih pravic upravljavca osebnih podatkov na področju zaposlovanja v skladu z zakonom, ki določa tudi ustrezna jamstva pravic posameznika;
3. če je obdelava nujno potrebna za varovanje življenja ali telesa posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ali druge osebe, kadar posameznik, na katerega se osebni podatki nanašajo, fizično ali poslovno ni sposoben dati svoje privolitve iz 1. točke tega člena;
4. če jih za namene zakonitih dejavnosti obdelujejo ustanove, združenja, društva, verske skupnosti, sindikati ali druge nepridobitne organizacije s političnim, filozofskim, verskim ali sindikalnim ciljem, vendar le, če se obdelava nanaša na njihove člane ali na posameznike, ki so v zvezi s temi cilji z njimi v rednem stiku, ter če se ti podatki ne posredujejo drugim posameznikom ali osebam javnega ali zasebnega sektorja brez pisne privolitve posameznika, na katerega se nanašajo;
5.e je posameznik, na katerega se nanašajo občutljivi osebni podatki, te javno objavil brez očitnega ali izrecnega namena, da omeji namen njihove uporabe;
6. če jih za namene zdravstvenega varstva prebivalstva in posameznikov ter vodenja ali opravljanja zdravstvenih služb obdelujejo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci v skladu z zakonom;
7. če je to potrebno zaradi uveljavljanja ali nasprotovanja pravnemu zahtevku;
8. če tako določa drug zakon zaradi izvrševanja javnega interesa.

Namen zbiranja in nadaljnja obdelava

16. člen

Osebni podatki se lahko zbirajo le za določene in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati tako, da bi bila njihova obdelava v neskladju s temi nameni, če zakon ne določa drugače.

Rok hrambe osebnih podatkov

21. člen

(1) Osebni podatki se lahko shranjujejo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali.
(2) Po izpolnitvi namena obdelave se osebni podatki zbrišejo, uničijo, blokirajo ali anonimizirajo, če niso na podlagi zakona, ki ureja arhivsko gradivo in arhive, opredeljeni kot arhivsko gradivo, oziroma če zakon za posamezne vrste osebnih podatkov ne določa drugače.

Posredovanje osebnih podatkov

22. člen

(1) Upravljavec osebnih podatkov mora proti plačilu stroškov posredovanja, če zakon ne določa drugače, posredovati osebne podatke uporabnikom osebnih podatkov.
(2) Upravljavec centralnega registra prebivalstva ali evidenc stalno in začasno prijavljenih prebivalcev mora na način, ki je določen za izdajo potrdila, posredovati upravičencu, ki izkaže pravni interes za uveljavljanje pravic pred osebami javnega sektorja, osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča posameznika, zoper katerega uveljavlja svoje pravice.
(3) Upravljavec osebnih podatkov mora za vsako posredovanje osebnih podatkov zagotoviti, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri osebni podatki so bili posredovani, komu, kdaj in na kakšni podlagi, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov.
(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena je upravljavec osebnih podatkov v javnem sektorju dolžan uporabniku osebnih podatkov v javnem sektorju posredovati osebne

podatke brez plačila stroškov posredovanja, razen če zakon določa drugače ali če gre za uporabo za zgodovinsko, statistično ali znanstveno-raziskovalne namene.

Zavarovanje osebnih podatkov
Vsebina
24. člen

(1) Zavarovanje osebnih podatkov obsega organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje slučajno ali namerno nepooblaščeno uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščena obdelava teh podatkov tako, da se:
1. varujejo prostori, oprema in sistemsko programska oprema, vključno z vhodno-izhodnimi enotami;
2. varuje aplikativna programska oprema, s katero se obdelujejo osebni podatki;
3. preprečuje nepooblaščen dostop do osebnih podatkov pri njihovem prenosu, vključno s prenosom po telekomunikacijskih sredstvih in omrežjih;
4. zagotavlja učinkovit način blokiranja, uničenja, izbrisa ali anonimiziranja osebnih podatkov;
5. omogoča poznejše ugotavljanje, kdaj so bili posamezni osebni podatki vneseni v zbirko osebnih podatkov, uporabljeni ali drugače obdelani in kdo je to storil, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja ali obdelave osebnih podatkov.

(2) V primeru obdelave osebnih podatkov, ki so dostopni preko telekomunikacijskega sredstva ali omrežja, morajo strojna, sistemska in aplikativno programska oprema zagotavljati, da je obdelava osebnih podatkov v zbirkah osebnih podatkov v mejah pooblastil uporabnika osebnih podatkov.

(3) Postopki in ukrepi za zavarovanje osebnih podatkov morajo biti ustrezni glede na tveganje, ki ga predstavlja obdelava in narava določenih osebnih podatkov, ki se obdelujejo.

(4) Funkcionarji, zaposleni in drugi posamezniki, ki opravljajo dela ali naloge pri osebah, ki obdelujejo osebne podatke, so dolžni varovati tajnost osebnih podatkov, s katerimi se seznanijo pri opravljanju njihovih funkcij, del in nalog. Dolžnost varovanja tajnosti osebnih podatkov jih obvezuje tudi po prenehanju funkcije, zaposlitve, opravljanja del ali nalog ali opravljanja storitev pogodbene obdelave.

Dolžnost zavarovanja
25. člen

(1) Upravljavci osebnih podatkov in pogodbeni obdelovalci so dolžni zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov na način iz 24. člena tega zakona.

(2) Upravljavci osebnih podatkov v svojih aktih predpišejo postopke in ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov ter določijo osebe, ki so odgovorne za določene zbirke osebnih podatkov, in osebe, ki lahko zaradi narave njihovega dela obdelujejo določene osebne podatke.

Katalog zbirke osebnih podatkov
26. člen

(1) Upravljavec osebnih podatkov za vsako zbirko osebnih podatkov vzpostavi katalog zbirke osebnih podatkov, ki vsebuje:
1. naziv zbirke osebnih podatkov;
2. podatke o upravljavcu osebnih podatkov (za fizično osebo: osebno ime, naslov opravljanja dejavnosti ali naslov stalnega ali začasnega prebivališča, za samostojnega podjetnika posameznika pa še firmo, sedež in matično številko; za pravno osebo: naziv oziroma firmo in naslov oziroma sedež upravljavca osebnih podatkov in matično številko);
3. pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov;
4. kategorije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki;
5. vrste osebnih podatkov v zbirki osebnih podatkov;
6. namen obdelave;

7. rok hrambe osebnih podatkov;
8. omejitve pravic posameznikov glede osebnih podatkov v zbirki osebnih podatkov in pravno podlago omejitev;
9. uporabnike ali kategorije uporabnikov osebnih podatkov, vsebovanih v zbirki osebnih podatkov;
10. dejstvo, ali se osebni podatki iznašajo v tretjo državo, kam, komu in pravno podlago iznosa;
11. splošen opis zavarovanja osebnih podatkov;
12. podatke o povezanih zbirkah osebnih podatkov iz uradnih evidenc ter javnih knjig;
13. podatke o zastopniku iz tretjega odstavka 5. člena tega zakona (za fizično osebo: osebno ime, naslov opravljanja dejavnosti ali naslov stalnega ali začasnega prebivališča, za samostojnega podjetnika posameznika pa še firmo, sedež in matično številko; za pravno osebo: naziv oziroma firmo in naslov oziroma sedež upravljavca osebnih podatkov in matično številko).

(2) Upravljavec osebnih podatkov mora skrbeti za točnost in ažurnost vsebine kataloga.

27. ZAKON O NOTARIATU (ZN)

Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B, 45/08 in 91/13

4. člen

Notarski zapis, v katerem je določena obveznost nekaj dati, storiti, opustiti ali trpeti, glede katere je dovoljena poravnava, je izvršilni naslov, če zavezanec soglasje za njegovo neposredno izvršljivost izjavi v istem ali posebnem notarskem zapisu in če je terjatev zapadla.

47. člen

V obliki notarskega zapisa morajo biti sklenjeni naslednji pravni posli:

1. pogodbe o urejanju premoženjskih razmerij med zakoncema in zunajzakonskima partnerjema,
2. pogodbe o razpolaganju s premoženjem oseb, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost,
3. sporazumi o odpovedi neuvedenemu dedovanju,
4. drugi pravni posli, za katere zakon določa, da morajo biti sklenjeni v obliki notarskega zapisa.

48. člen

Pravni posli iz prejšnjega člena, ki niso sklenjeni v obliki notarskega zapisa, so nični.

28. ZAKON O PREKRŠKIH (ZP-1)

Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US

Delo v splošno korist

19.a člen

(1) Storilec, ki zaradi svojega premoženjskega stanja oziroma zmožnosti za plačilo po kriteriju iz drugega odstavka tega člena ne more plačati globe in stroškov postopka v višini najmanj 300 eurov, lahko najpozneje do poteka roka za plačilo predlaga, da se plačilo globe in stroškov postopka nadomesti z delom v splošno korist.

(2) Sodišče odobri nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist predlagatelju, ki bi bil upravičen do redne brezplačne pravne pomoči po materialnem kriteriju iz zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč.

(3) Obseg dela v splošno korist določi sodišče tako, da za vsakih začetih 10 eurov globe in stroškov postopka določi eno uro dela, pri čemer lahko odrejeno delo traja najmanj 30 in največ 400 ur. Rok, v katerem mora biti delo opravljeno, ne sme biti daljši od šestih mesecev.
(4) Če sodišče ob upoštevanju storilčeve delovne zmožnosti, njegovih osebnih razmer ali drugih okoliščin v času odločanja oceni, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi, lahko število ur dela v splošno korist, določeno na podlagi prejšnjega odstavka, zviša ali zniža za največ eno tretjino, vendar ne na manj kot 30 in več kot 400 ur.
(5) Če storilec obseg ur dela v splošno korist, ki mu je bil določen v sklepu iz četrtega odstavka 202.c člena tega zakona, opravi v celoti, se izrečena globa in stroški postopka ne izterjajo.

Izključitev odgovornosti otrok
30. člen
(1) Proti mladoletniku, ki ob storitvi prekrška še ni bil star 14 let (otrok), se ne smejo voditi postopki za prekrške in izreči sankcije za prekrške.
(2) O dejanju, ki ima vse znake prekrška in ga stori otrok, prekrškovni organ obvesti osebo, ki je dolžna skrbeti zanj, in kadar je to potrebno glede na naravo in težo dejanja, tudi pristojni organ socialnega varstva.

Izrekanje sankcij mladoletnikom
31. člen
(1) Mladoletniku, ki je bil v času storitve prekrška že star 14 let, ni pa še dopolnil 16 let (mlajši mladoletnik), se smejo izreči le vzgojni ukrepi.
(2) Mladoletniku, ki je bil v času storitve prekrška že star 16 let, ni pa še dopolnil 18 let (starejši mladoletnik), se smejo izreči le vzgojni ukrepi, izjemoma pa se mu sme izreči globa.
(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena, se mladoletniku lahko ob vzgojnem ukrepu ali globi izrečeta tudi stranski sankciji odvzema predmetov in kazenskih točk v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja ter prepoved uporabe vozniškega dovoljenja.
(4) Globa in stranske sankcije se v primeru iz 41. člena tega zakona izrečejo v mejah oziroma v višini, predpisani za tisti prekršek v steku, za katerega je predpisana najvišja zgornja meja globe oziroma najvišja globa, predpisana v določenem znesku.

Namen vzgojnih ukrepov za mladoletnike
32. člen
Namen vzgojnih ukrepov je, da se z nasveti in opozorili, z varstvom in pomočjo mladoletnim storilcem prekrškov, in z razvijanjem njihove osebne odgovornosti zagotovita njihova vzgoja in pravilen razvoj; namen drugih sankcij za mladoletnike pa tudi vplivati na mladoletne storilce prekrškov, da ne bi ponavljali prekrškov, kot tudi na druge mladoletnike, da ne bi delali prekrškov.

Vrste vzgojnih ukrepov
33. člen
(1) Mladoletnemu storilcu prekrška se lahko izrečejo naslednji vzgojni ukrepi:
- ukor;
- navodila in prepovedi;
- nadzorstvo.

(2) Mladoletnemu storilcu se sme izreči samo eden od ukrepov iz prejšnjega odstavka.

Izbira vzgojnega ukrepa
34. člen
Pri izbiri vzgojnega ukrepa je treba upoštevati mladoletnikovo starost, njegovo duševno razvitost, psihične lastnosti, njegova nagnjena, nagibe, iz katerih je storil prekršek, dotedanjo vzgojo, okolje in razmere, v katerih je živel, težo prekrška, ali mu je bil že prej

izrečen vzgojni ukrep ali globa in vse druge okoliščine, ki vplivajo na to, da bo najbolj dosežen namen vzgojnega ukrepa.

Ukor

35. člen

(1) Ukor se izreče mladoletniku, kateremu ni potrebno izreči drugega vzgojnega ukrepa, zlasti pa, če je storil prekršek zaradi nepremišljenosti ali lahkomiselnosti.
(2) Ob izreku ukora se mladoletniku prikaže škodljivost njegovega ravnanja in se ga opozori, da v bodoče ne sme delati prekrškov.

Navodila in prepovedi

36. člen

(1) Sodišče izreče mladoletniku eno ali več navodil ali prepovedi, če je treba s primernimi ukrepi vplivati nanj in na njegovo vedenje.
(2) Sodišče lahko izreče mladoletniku naslednja navodila in prepovedi:
1. redno obiskovati šolo;
2. opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti;
3. opraviti preizkus znanja prometnih predpisov;
4. prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim;
5. obiskovati ustanovo, ki nudi vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo psihosocialno pomoč;
6. osebno se opravičiti oškodovancu;
7. poravnati se z oškodovancem tako, da mladoletnik s plačilom iz lastnih sredstev, z delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s prekrškom;
8. usposabljati se za poklic ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju, sposobnosti in nagnjenju;
9. zdraviti se v ustreznem zdravstvenem zavodu;
10. udeležiti se programov socialnega treninga.
(3) Pri izbiri in izrekanju navodil in prepovedi sodišče praviloma upošteva mladoletnikovo pripravljenost za sodelovanje.
(4) Navodila in prepovedi smejo trajati najdlje šest mesecev.
(5) Sodišče lahko navodila in prepovedi med izvrševanjem spremeni ali odpravi, če bo s tem bolje dosežen namen vzgojnih ukrepov.
(6) V okviru navodila iz 2. točke drugega odstavka tega člena sme sodišče določiti mladoletniku opravljanje del do največ štiridesetih ur v obdobju treh mesecev, in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.
(7) Navodila iz 1., 2., 5., 7., 8. in 10. točke drugega odstavka tega člena pripravijo in njihovo izvajanje vodijo organi socialnega varstva, pri njihovem izvrševanju pa sodeluje in jih nadzoruje sodnik tako, da najmanj enkrat mesečno pri pristojnem organu socialnega varstva preveri izvajanje navodil ter na podlagi mesečnih poročil o izvrševanju izrečenega vzgojnega ukrepa odloči, ali se izvajanje vzgojnega ukrepa ustavi ali spremeni.
(8) Navodilo iz devete točke drugega odstavka tega člena izvaja ustrezni zdravstveni zavod, njegovo izvajanje pa nadzoruje sodnik tako, da najmanj enkrat mesečno pri zdravstvenem zavodu preveri izvajanje navodila ter na podlagi mesečnih poročil o izvrševanju izrečenega vzgojnega ukrepa odloči, ali se izvajanje vzgojnega ukrepa ustavi ali spremeni.
(9) Spoštovanje navodil in prepovedi iz 3. točke in prepovedi iz 4. točke drugega odstavka tega člena nadzoruje policija. Če policija ugotovi, da mladoletnik prepovedi ne izpolnjuje, o tem obvesti sodišče.
(10) Pri izvrševanju navodil iz drugega odstavka tega člena se ne sme prizadeti mladoletnikovo osebno dostojanstvo.
(11) Če mladoletnik navodil ali prepovedi ne izpolnjuje, jih lahko sodišče nadomesti z izrekom vzgojnega ukrepa nadzorstva. Sodišče na to mladoletnika opozori, ko izreče navodila ali prepoved.

Nadzorstvo organa socialnega varstva
37. člen
(1) Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo, in je treba trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo organa socialnega varstva.
(2) Pristojni organ socialnega varstva določi mladoletniku svetovalca, ki mladoletnika nadzoruje, predvsem pa skrbi za njegovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj škodljivo vpliva, za potrebno zdravljenje in ureditev razmer, v katerih živi.
(3) Ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva lahko sodišče določi mladoletniku eno ali več navodil iz prejšnjega člena, ki v tem primeru nimajo narave samostojnega vzgojnega ukrepa.
(4) Poleg navodil iz prejšnjega člena lahko sodišče ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva določi mladoletniku še naslednja navodila:
1. prepoved približevanja žrtvi ali kaki drugi osebi;
2. prepoved druženja z določenimi osebami;
3. prepoved dostopa na posamezne kraje.
(5) Nadzorstvo organa socialnega varstva sme trajati najdlje eno leto. Po šestih mesecih izvrševanja tega ukrepa lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega organa socialnega varstva ustavi njegovo izvrševanje, če ugotovi, da je namen ukrepa že dosežen.

Ustavitev izvrševanja vzgojnih ukrepov
38. člen
Če je preteklo od pravnomočnosti odločbe, s katero so bila izrečena navodila ali prepovedi ali ukrep nadzorstva, več kakor šest mesecev, pa se ukrep ni začel izvrševati, odloči sodišče, ali naj se izrečeni ukrep izvrši.

Globa
39. člen
(1) Starejšemu mladoletniku se izjemoma lahko izreče globa tedaj, če je v času storitve prekrška glede na svojo duševno razvitost mogel razumeti pomen prekrška, če so podani drugi pogoji za odgovornost za prekršek po določbah tega zakona, in če jo je po svojih premoženjskih razmerah zmožen plačati.
(2) Starejšemu mladoletniku sme sodišče izreči globo le zaradi hujših posledic prekrška ali večje stopnje odgovornosti za prekršek, če ne bi bilo upravičeno uporabiti vzgojni ukrep.
(3) Če starejši mladoletnik ne plača izrečene globe, se globa izterja prisilno, ni pa mogoča njena sprememba v nadomestni zapor.

Obvestitev o pridržanju
111. člen
(1) Sodnik oziroma policist, ki je odredil pridržanje, mora na zahtevo pridržanega obvestiti o pridržanju njegovo družino. O pridržanju se obvesti na zahtevo pridržanega tudi njegovega delodajalca oziroma konzulat tuje države, če je treba kaj ukreniti za varstvo ali preskrbo otrok in drugih družinskih članov, za katere skrbi pridržani, pa tudi pristojni organ socialnega varstva.

Organi v postopku proti mladoletnikom
173. člen
Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, ter drugi organi in zavodi, od katerih se zahtevajo poročila in predlogi, so dolžni hitro ukrepati, da bi se postopek čim prej dokončal.

Obvestitev o začetku postopka proti mladoletniku
177. člen
(1) O začetku postopka o prekršku proti mladoletniku obvesti sodišče starše, posvojitelja, rejnika oziroma skrbnika mladoletnika ter pooblaščen organ socialnega varstva, razen v primeru, ko je globa za prekršek predpisana v določenem znesku.
(2) V postopku proti mladoletnikom ima organ socialnega varstva poleg pravic, ki so mu izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno odločbo.

Vabilo mladoletnika
178. člen
(1) Mladoletnika vabi sodišče po starših oziroma zakonitem zastopniku, razen če to ni mogoče, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.
(2) Mladoletniku se ne smejo vročiti pisanja na ta način, da bi se pritrdila na oglasno desko sodišča.
(3) Ustno naznanjene odločbe se morajo mladoletniku vselej vročiti v overjenem prepisu.

Izključitev javnosti
179. člen
(1) Kadar se odloča v postopku o prekršku proti mladoletniku na ustni obravnavi, se javnost vselej izključi.
(2) Sodnik sodišča, ki vodi postopek o prekršku proti mladoletniku, sme dovoliti, da so na ustni obravnavi navzoče osebe, ki se ukvarjajo z varstvom in vzgojo mladoletnika ter znanstveni delavci.
(3) Sodišče, ki vodi postopek o prekršku proti mladoletniku, sme odrediti, naj se mladoletnik med izvedbo posameznih dokazov odstrani z ustne obravnave.

Dolžnost pričevanja
181. člen
Nihče ne more biti oproščen dolžnosti pričevanja o okoliščinah, ki so potrebne za presojo mladoletnikove duševne razvitosti, ter za spoznanje njegove osebnosti in razmer, v katerih živi.

Ugotavljanje okoliščin
182. člen
(1) V postopku o prekršku proti mladoletniku je treba poleg dejstev, ki se nanašajo na prekršek, zlasti ugotoviti mladoletnikovo starost in okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, preučiti okolje in razmere, v katerih mladoletnik živi ter druge okoliščine, ki zadevajo njegovo osebnost.
(2) Da se ugotovijo te okoliščine, je treba zaslišati mladoletnikove starše, njegove skrbnike in druge, ki lahko dajo o njih potrebne podatke. O teh okoliščinah se zahteva po potrebi poročilo pooblaščenega organa socialnega varstva.

Pravice v postopku
183. člen
V postopku o prekršku proti mladoletniku imajo pooblaščeni organ socialnega varstva in starši, posvojitelj, rejnik in skrbnik mladoletnika poleg pravic, ki so jim izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico, seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno odločitev.

Ustavitev postopka
184. člen
Če se med postopkom ugotovi, da mladoletnik ob storitvi prekrška še ni bil star 14 let, se postopek ustavi in o tem obvesti pooblaščen organ socialnega varstva.

Odločitev, da se postopek ne začne
185. člen

(1) Sodnik lahko odloči, da ne bo začel postopka proti mladoletniku, čeprav so dokazi, da je mladoletnik storil prekršek, če glede na naravo prekrška in okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen, spozna, da postopek proti njemu ne bi bil smotrn.
(2) Sodnik, ki vodi postopek o prekršku proti mladoletniku, lahko s sklepom ustavi postopek, če med postopkom spozna, da mladoletniku ne bi bilo smotrno izreči sankcije. V ta namen lahko zahteva poročila od mladoletnikovih staršev oziroma skrbnika ter od drugih oseb in ustanov.
(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena se obdolžilni predlog s sklepom zavrne. Sklep o zavrnitvi predloga in sklep o ustavitvi postopka iz prejšnjega odstavka se dostavi tudi pooblaščenemu organu socialnega varstva in mladoletnikovim staršem oziroma skrbniku, da storijo potrebne ukrepe v skladu z njihovimi pravicami in dolžnostmi.
(4) Mladoletniku se odločbe vročajo po starših.

Nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist
192.b člen

(1) Če storilec v izjavi iz četrtega odstavka prejšnjega člena predlaga nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist, sodišče o njegovem predlogu odloči po določbah tega zakona, ki urejajo delo v splošno korist, pri čemer se šteje, da je pogoj iz drugega odstavka 19.a člena tega zakona za odobritev dela v splošno korist izpolnjen.
(2) Če sodišče ugotovi, da je storilec za eno ali več glob iz prvega odstavka 20.a člena tega zakona že imel odobreno nadomestitev plačila z delom v splošno korist, lahko njegov predlog v tem delu zavrne, če ugotovi, da storilec dela ni opravil po lastni krivdi (šesti in sedmi odstavek 202.c člena).
(3) Če sodišče ugodi predlogu storilca, s sklepom prekine postopek odreditve nadomestnega zapora in odobri delo v splošno korist skladno z določbo 19.a člena tega zakona.
(4) Zoper odločitev sodišča o delu v splošno korist ni pritožbe.
(5) Če storilec dela ne opravi, se izmika ali ga opravi le delno, sodišče po obvestilu pristojnega organa socialnega varstva nadaljuje s postopkom in izda sklep o nadomestnem zaporu, pri čemer se obdobje zapora skrajša sorazmerno z urami opravljenega dela. O tem mora biti storilec v sklepu iz tretjega odstavka tega člena poučen.
(6) Če storilec v celoti opravi delo, sodišče postopek odreditve nadomestnega zapora ustavi. O tem mora biti storilec v sklepu iz tretjega odstavka tega člena poučen.

Postopek nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist
202. c člen

(1) Predlog za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist lahko storilec vloži pri organu, ki je izdal odločbo o prekršku. Predlog mora vsebovati navedbo odločbe, na katero se nanaša, dejstva, s katerimi se utemeljuje upravičenost do dela v splošno korist, in podpis predlagatelja. Pravočasen predlog, ki je vložen pri prekrškovnem organu ali nepristojnem sodišču, se nemudoma posreduje pristojnemu sodišču.
(2) Če je predlog nedovoljen ali prepozen, ga sodišče zavrže s sklepom. Če je predlog nepopoln, sodišče pozove storilca, da ga ustrezno dopolni. Če storilec predloga v roku, ki ga določi sodišče, ne dopolni, sodišče predlog zavrže. Če predlog ni utemeljen, ker ni pogojev za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist po tem zakonu, ga sodišče s sklepom zavrne. Zoper sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga je dopustna pritožba v roku 15 dni od vročitve sklepa. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v 15 dneh od prejema spisa.
(3) Pri ugotavljanju materialnega pogoja iz drugega odstavka 19.a člena tega zakona sodišče smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč, po potrebi pa lahko izvede tudi narok za zaslišanje storilca ali od njega zahteva pisno

dopolnitev predloga. Pri tem sodišče do zbirk podatkov, ki so potrebni za ugotavljanje pogoja iz drugega odstavka 19.a člena tega zakona, dostopa pod pogoji iz zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč. Zbrane podatke lahko sodišče obdeluje za potrebe postopka nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist.

(4) Če sodišče ugodi predlogu, izda sklep o nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist, s katerim določi število ur dela, ki ga mora storilec opraviti, in rok za opravo tega dela. Ta sklep, zoper katerega ni pritožbe, sodišče vroči predlagatelju in pristojnemu organu socialnega varstva.

(5) Če storilec delo opravi v celoti, pristojni organ socialnega varstva o tem nemudoma obvesti sodišče, ki je izdalo sklep iz prejšnjega odstavka.

(6) Če storilec nalog, ki jih je v skladu s sklepom sodišča določil pristojni organ socialnega varstva, ne opravi v celoti, organ socialnega varstva o tem obvesti sodišče, navede število ur opravljenega dela in kratko pojasni tudi razloge, če so mu znani. Sodišče v tem primeru ustavi izvrševanje sklepa iz četrtega odstavka tega člena. O tem mora biti storilec v sklepu iz četrtega odstavka tega člena poučen.

(7) Če se storilec neopravičeno ne odzove vabilu organa socialnega varstva na razgovor glede oprave dela v splošno korist, se vabilu izmika ali se izogiba začetku opravljanja dela, organ socialnega varstva o tem obvesti pristojno sodišče, ki ustavi izvrševanje sklepa iz četrtega odstavka tega člena. O tem mora biti storilec v sklepu iz četrtega odstavka tega člena poučen.

29. ZAKON O VARUHU ČLOVEKOVIH PRAVIC (ZVARCP)

Uradni list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo

6. člen

Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil (v nadaljnjem besedilu: organi) morajo varuhu na njegovo zahtevo zagotoviti vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti in mu omogočiti izvedbo preiskave.

7. člen

Varuh lahko naslovi organom predloge, mnenja, kritike ali priporočila, ki so jih ti dolžni obravnavati in nanje odgovoriti v roku. ki ga določi varuh.

9. člen

(1) Vsakdo, ki meni, da so mu z aktom organa kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine, lahko da pobudo za začetek postopka pri varuhu. Varuh lahko začne postopek tudi na lastno pobudo.

25.a člen

(1) Na področju varstva otrokovih pravic poleg drugih nalog, določenih s tem zakonom, varuh organizira in skrbi za zagovorništvo otrok v okviru notranje organizacijske enote. Zagovorništvo otrok izvajajo zagovorniki otrok (v nadaljnjem besedilu: zagovorniki) v okviru mreži prostovoljcev, ki zagotavlja vsem otrokom enako dostopnost do zagovornika.

(2) Namen zagovorništva je, da zagovornik nudi strokovno pomoč otroku, da izrazi svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih je udeležen, ter mnenje otroka posreduje pristojnim organom in institucijam, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Zagovornik ni njegov zakoniti zastopnik. Strokovna pomoč vključuje psihosocialno podporo otroku, pogovore o njegovih željah, počutju in mnenju, seznanjanje otroka s postopki in dejavnostmi na njemu primeren način, iskanje najbolj

primerne rešitve skupaj z otrokom ter spremljanje otroka pred organi in institucijami, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih.

(3) Pobudo za imenovanje zagovornika lahko poda vsakdo, ki meni, da otrok ne more uresničiti pravice, da izrazi svoje mnenje. Če varuh oceni, da je pobuda utemeljena, pridobi soglasje obeh staršev ali zakonitih zastopnikov in določi zagovornika s seznama zagovornikov. Ni potrebna privolitev tistega od staršev, ki mu je bila odvzeta starševska skrb ali ki trajno ni sposoben izraziti svoje volje. Soglasje staršev ali zakonitih zastopnikov ni potrebno, če z imenovanjem zagovornika soglaša otrok, ki je že dopolnil 15 let. Če soglasja staršev ali zakonitih zastopnikov glede imenovanja zagovornika ni ali če je naknadno umaknjeno, varuh pošlje predlog za imenovanje zagovornika pristojnemu centru za socialno delo ali sodišču, ki ga imenuje s seznama zagovornikov, če oceni, da je to v postopku pred centrom za socialno delo ali sodiščem v korist otroka.

(4) Uresničevanje zagovorništva otrok spremlja strokovni svet, ki ga varuh imenuje izmed zagovornikov in strokovnjakov s področja dela z otroci. Strokovni svet vodi namestnik varuha, pristojen za varstvo otrokovih pravic.

(5) Člani strokovnega sveta opravljajo svoje delo častno in samostojno. Člani strokovnega sveta imajo pravico do povrnitve stroškov za prihod na sejo sveta. Stroški se krijejo iz proračunske postavke varuha.

(6) Način izvajanja zagovorništva otrok, njegovo organiziranost in postopek vključitve otroka v zagovorništvo, naloge strokovnega sveta, njegovo sestavo in način dela podrobneje določi varuh s splošnim aktom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

25.c člen

(1) Otrok ima pravico do zagovornika, ki ima pri opravljanju svojega dela pravico do stikov z otrokom. Starši in druge osebe imajo dolžnost, da otroku omogočijo stike z zagovornikom.

(2) Varuh omogoča staršem ali zakonitim zastopnikom otroka, ki mu je postavljen zagovornik, da se podrobneje seznanijo z namenom in cilji zagovorništva otrok.

(3) Zagovornik mora varovati kot tajnost, kar mu je zaupal otrok. Pri posredovanju otrokovega mnenja zagovornik upošteva otrokovo voljo. Zagovornik posreduje centru za socialno delo ali sodišču izjavo otroka in svoje poročilo, razen če otrok temu nasprotuje.

(4) Zagovornik sme kot priča odreči pričanje o dejstvih, za katera je izvedel od otroka pri opravljanju dejavnosti zagovornika in glede katerih otrok nasprotuje njihovemu posredovanju.

25.č člen

(1) Izjava otroka, pridobljena s pomočjo zagovornika, se lahko uporabi v vsakem postopku, v katerem se odloča o otrokovih pravicah in koristih.

(2) Organ, ki odloča o otrokovih pravicah ali koristih, mora v svoji odločitvi posebej utemeljiti, kako je upošteval otrokovo izjavo in deloval v njegovo največjo korist.

28. člen

(1) Ko varuh prejme pobudo za začetek postopka, opravi potrebne poizvedbe in na tej podlagi sklene, da:

1. o pobudi odloči po skrajšanem postopku;
2. začne preiskavo;
3. pobudo zavrne;
4. pobude ne vzame v obravnavo, ker je anonimna, prepozna, žaljiva in predstavlja zlorabo pravice do pritožbe.

(2) Če varuh sklene, da pobudo zavrne ali je ne vzame v obravnavo iz razlogov po 3. ali 4. točki prejšnjega odstavka, je dolžan o tem v čimkrajšem roku pobudnika obvestiti, mu pojasniti razloge za to in ga po možnosti napotiti na drugo ustrezno pot za rešitev zadeve.

33. člen

(1) Ko se varuh odloči za začetek preiskave (2. točka prvega odstavka 28. člena), pošlje sklep o preiskavi pobudniku in organu ali organom, na katere se nanaša pobuda za začetek postopka, ter zahteva potrebna pojasnila in dodatne informacije.
(2) Varuh določi rok v katerem mu mora organ poslati pojasnila in informacije iz prejšnjega odstavka. Ta rok ne more biti krajši od 8 dni. Če organ ne pošlje varuhu pojasnil oziroma informacij v zahtevanem roku, mora varuhu brez odlašanja sporočiti razloge, zaradi katerih ni ugodil njegovi zahtevi.
(3) O zamudi roka iz prejšnjega odstavka lahko varuh obvesti neposredno nadrejeni organ.
(4) Odklonitev ali nespoštovanje zahteve varuha se šteje za oviranje dela varuha.
(5) Varuh lahko o tem poroča s posebnim poročilom pristojnemu delovnemu telesu državnega zbora, državnemu zboru ali obvesti javnost.

34. člen

Vsi državni organi so dolžni pomagati varuhu pri izvedbi preiskave in mu nuditi na njegovo zahtevo ustrezno pomoč.

35. člen

(1) V zvezi s svojim delom ima varuh pravico vpogleda v podatke in dokumente iz pristojnosti državnih organov.
(2) Predpisi o varovanju tajnosti podatkov obvezujejo varuha, njegove namestnike in uslužbence.

36. člen

(1) Vsi funkcionarji in uslužbenci organov iz 6. člena tega zakona se morajo odzvati varuhu na vabilo za sodelovanje v preiskavi ter zaradi dajanja pojasnil.
(2) Varuh lahko vabi vsakogar kot pričo ali izvedenca na razgovor v zadevi, ki jo obravnava. Vabljeni se je dolžan vabilu odzvati.

38. člen

(1) Po opravljeni preiskavi varuh izdela osnutek poročila o svojih ugotovitvah in ga posreduje prizadetim strankam. Te lahko v roku, ki ga določi varuh, pošljejo svoje pripombe ali predloge za dopolnitev ugotovitev v poročilu.
(2) V nujnih primerih in kadar oceni, na podlagi dokumentacije s katero razpolaga, da so dejstva nesporna, lahko varuh sprejme svoje ugotovitve in predloge brez predhodnega preverjanja iz prejšnjega odstavka.

39. člen

(1) Varuh v končnem poročilu navede svojo oceno dejstev in okoliščin posameznega primera in ugotovi ali je šlo v obravnavanem primeru za kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin ter na kakšen način so bile kršene oziroma ali je šlo za drugo nepravilnost.
(2) Varuh hkrati predlaga način, s katerim naj se ugotovljena nepravilnost odpravi. Pri tem lahko predlaga, da organ ponovno izvede določen postopek v skladu z zakonom, predlaga povrnitev škode ali predlaga drug način odprave nepravilnosti, ki je bila povzročena posamezniku. Pri tem ne posega v civilnopravne pravice, ki jih ima posameznik za povrnitev škode.
(3) Varuh lahko predlaga uvedbo disciplinskega postopka zoper uslužbence organov, ki so zakrivili ugotovljeno nepravilnost.

40. člen

(1) Organi iz prejšnjega člena so dolžni varuha obvestiti o ukrepih, na podlagi njegovih predlogov, mnenj, kritik ali priporočil, najkasneje v roku 30 dni.
(2) Če organ ne predloži poročila o upoštevanju predlogov varuha ali njegove predloge upošteva le delno, lahko varuh o tem obvesti neposredno nadrejeni organ, pristojno

ministrstvo, poroča s posebnim poročilom državnemu zboru ali zadevo javno objavi.
(3) Varuh lahko na stroške organa objavi svoje poročilo in svoj predlog v javnih glasilih, če se organ na njegove predloge ali priporočila, po ponovni zahtevi, ni ustrezno odzval.

29.1. POSLOVNIK VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Uradni list RS, št. 63/95, 54/98, 101/01 in 58/05

18. člen
(1) Postopek za ugotavljanje kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin oziroma druge nepravilnosti se začne na pobudo.
(2) Pobudo za začetek postopka lahko da vsakdo, ki meni, da so mu z aktom ali dejanjem državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine.
(3) Varuh lahko začne postopek tudi na lastno pobudo.

25. člen
Pred odločitvijo o načinu obravnave pobude lahko varuh opravi potrebne poizvedbe. V ta namen zahteva od pristojnih organov, da mu v določenem roku pošljejo pojasnila, informacije in druge podatke.

27. člen
Glede na ugotovljeno dejansko stanje lahko varuh v vsaki fazi postopka vsakemu organu pošlje svoje mnenje o zadevi, ki jo obravnava, ne glede na vrsto in stopnjo postopka, ki teče pred temi organi.

30. ZAKON O UPRAVNIH TAKSAH (ZUT)

Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš

1. člen
(1) Ta zakon ureja plačevanje upravnih taks (v nadaljnjem besedilu: takse) za dokumente in dejanja v upravnih in drugih javnopravnih stvareh (v nadaljnjem besedilu: dokumenti in dejanja) pri upravnih organih.
(2) Takse se plačujejo samo za tiste dokumente in dejanja, ki jih določa taksna tarifa tega zakona.

2. člen
(1) Z upravnimi organi (v nadaljnjem besedilu: organi) iz prejšnjega člena so mišljeni:
1. organi državne uprave in organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter
2. podjetja in druge organizacije ter posamezniki, kadar na podlagi javnih pooblastil odločajo o upravnih stvareh.
(2) Osebe iz 2. točke prejšnjega odstavka zaračunavajo upravno takso samo, če se za izvajanje javnih pooblastil financirajo iz proračunskih sredstev.

5. člen
(1) Če ni v taksni tarifi drugače določeno, nastane taksna obveznost:
1. za vloge - takrat, ko se vložijo pri pristojnem organu; če so dane na zapisnik pa takrat, ko se zapisnik sestavi;
2. za odločbe, dovoljenja, sklepe, soglasja in druge dokumente - takrat, ko se vloži zahteva, naj se izdajo;
3. za upravna dejanja - takrat, ko se vloži vloga, naj se opravijo.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek nastane taksna obveznost za dokumente in dejanja iz 2.

in 3. točke prejšnjega odstavka, za katere se višina takse ne more določiti ob vložitvi vloge, v trenutku, ko upravni organ pridobi podatke potrebne za določitev višine takse, nikakor pa kasneje kot v trenutku izdaje dokumenta iz 2. točke oziroma izvršitve dejanja iz 3. točke prejšnjega odstavka. Ko taksna obveznost nastane, organ obvesti taksnega zavezanca o višini takse tako, da mu pošlje plačilni nalog iz prvega odstavka 16. člena tega zakona.

16. člen

(1) Če ob nastanku taksne obveznosti taksa ni plačana oziroma ni plačana v predpisani višini, organ, ki prejme od taksnega zavezanca vlogo ali drug dokument, izroči oziroma pošlje taksnemu zavezancu plačilni nalog, s katerim mu naloži plačilo takse v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga. Plačilni nalog mora vsebovati osebno ime, enotno matično številko občana ali davčno številko in naslov zavezanca, za pravno osebo pa ime, davčno ali matično številko in sedež, višino takse in pravno podlago za njeno odmero, številko računa za nakazilo, referenco, pouk o pravnem sredstvu ter opozorilo o posledicah, če takse v roku ne plača.
(2) Zoper plačilni nalog iz prejšnjega odstavka je v osmih dneh od vročitve plačilnega naloga dopusten ugovor iz razlogov, da taksna obveznost ni nastala, da je taksa že plačana ali da je bila taksa napačno odmerjena.
(3) O ugovoru v 15 dneh odloči organ, ki je izdal plačilni nalog, s sklepom.
(4) Organ iz prejšnjega odstavka s sklepom ugovoru ugodi ali ga zavrne ali pa zavrže kot prepoznega, nepopolnega ali nedovoljenega. Če ugotovi, da je bila taksa že plačana ali pa da taksna obveznost ni nastala, ugovoru ugodi in izpodbijani plačilni nalog odpravi. Če ugotovi, da je bila taksa napačno odmerjena, ugovoru ugodi in izpodbijani plačilni nalog nadomesti z novim plačilnim nalogom.
(5) Zoper sklep o ugovoru je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve sklepa. O pritožbi odloči organ, ki je pristojen za odločanje o pritožbah zoper akt, za katerega je določena taksa.
(6) Če organ, ki je izdal plačilni nalog, po uradni dolžnosti ugotovi, da so v plačilnem nalogu napake, ga lahko do potrditve izvršljivosti iz 19. člena tega zakona nadomesti z novim plačilnim nalogom. Zoper nov plačilni nalog je dopusten ugovor, za katerega se uporabljajo določbe tega člena.
(7) Ugovor zoper plačilni nalog zadrži izvršitev.
(8) Od taks, ki jih taksni zavezanec ni plačal v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga, se plačajo zamudne obresti, kot so opredeljene z zakonom, ki ureja davčni postopek. Od zamudnih obresti, ki jih taksni zavezanec ni plačal, se zamudne obresti ne zaračunavajo.

17. člen

(1) Pravico do vračila vse ali preveč plačane takse ima, kdor je plačal takso, ki je ni bil dolžan plačati, ali je plačal takso v višjem znesku, kot je predpisana, ali je plačal takso za dokument ali dejanje, ki ga organ ni izdal ali opravil, ali za pritožbo ali drugo pravno sredstvo, ki mu je organ ugodil.
(2) Kdor je plačal takso za vlogo in takso za dejanje ali dokument, ki ga organ iz kakršnihkoli vzrokov ni opravil ali izdal, ne more zahtevati vračila takse za vlogo, s katero je zahteval, naj se dejanje opravi ali dokument izda.
(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, taksni zavezanec, ki je plačal takso za dokument ali dejanje, ki ga organ ni izdal ali opravil, ker je bil postopek ustavljen na zahtevo ali z opustitvijo ali opravo kakšnega dejanja taksnega zavezanca, potem ko je bil izveden že celotni ugotovitveni postopek, ne more zahtevati vračila takse za ta dokument ali dejanje.

19. člen

(1) Če taksa iz plačilnega naloga ni plačana v višini in rokih, določenih s tem zakonom, in taksni zavezanec ne vloži ugovora iz 16. člena tega zakona ali vloge za oprostitev iz 25. člena tega zakona, pristojni organ potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga pošlje

pristojnemu davčnemu organu v izvršitev.
(2) Taksa se prisilno izterja po predpisih, ki veljajo za prisilno izterjavo davkov.
(3) Neplačane takse se prisilno ne izterjajo, če znesek neplačane takse v posamezni zadevi ne presega 70 odstotkov vrednosti zneska, ki je z davčnimi predpisi določen kot znesek, za katerega se ne opravi prisilna izterjava.

22. člen
Za dokumente in dejanja v postopkih, ki se uvedejo po uradni dolžnosti, se v postopku na prvi stopnji ne plača takse.

23. člen
(1) Takse ne plačujejo:
1. država in državni organi,
2. samoupravne lokalne skupnosti in njihovi organi,
2.a javni skladi in javne agencije ter druge osebe javnega prava,
3. tuja diplomatska in konzularna predstavništva v diplomatskih in konzularnih zadevah, pod pogojem vzajemnosti,
5. taksni zavezanci posamezniki v slabih premoženjskih razmerah, razen taks po tarifni številki 12, po točkah 1.d), 1.e), 2.d), 2.e), 3.c) in 3.č) tarifne številke 14, po tarifni številki 21 ter tarifnih številkah iz XI. in XII. poglavja taksne tarife tega zakona,
6. taksni zavezanci - za potrdila oziroma podatke iz uradnih evidenc, ki jih organ v okviru upravnega postopka v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99, 70/2000 in 52/2002) sam pridobi od drugega organa,
7. taksni zavezanci za vloge, potrdila in odločbe v postopku za povrnitev škode v skladu s predpisi, ki urejajo odpravo posledic naravnih nesreč,
8. taksni zavezanci za dejanja in dokumente v zvezi z zamenjavo ali nadomestitvijo javne listine iz tarifnih številk 14, 17 in 22 ter odjavo vozila iz prometa, ki so bili poškodovani in uničeni v naravni nesreči,
9. naročniki po zakonu, ki ureja javno naročanje in zakonu, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev za pridobitev podatkov iz uradnih evidenc.

24. člen
(1) Plačevanja taks so v določenih zadevah oproščeni :
11. javni socialno – varstveni zavodi in pravne ter fizične osebe, ki na podlagi koncesije v skladu s predpisi socialnega varstva opravljajo socialno – varstveno dejavnost- v zvezi z opravljanjem te dejavnosti.

25. člen
(1) Za taksne zavezance v slabih premoženjskih razmerah iz 5. točke 23. člena tega zakona se štejejo:
- prejemniki denarne pomoči kot edinega vira preživljanja po predpisih socialnega varstva,
- prejemniki varstvenega dodatka po predpisih socialnega varstva in
- prejemniki nadomestila za invalidnost po predpisih, ki urejajo varstvo odraslih telesno in duševno prizadetih oseb.

(2) Za taksne zavezance v slabih premoženjskih razmerah se štejejo tudi osebe, ki niso prejemniki denarne pomoči, dodatka ali nadomestila iz prejšnjega odstavka, izpolnjujejo pa vsa predpisana merila za prejemke iz prejšnjega odstavka.
(3) Zahteva za oprostitev takse se vloži ob nastanku taksne obveznosti. Če je izdan plačilni nalog, se oprostitev lahko zahteva do izteka roka za ugovor zoper plačilni nalog.
(4) O zahtevi odloči organ s sklepom.
(5) Če se zahtevi ugodi, ko je bil plačilni nalog že izdan, se ga s sklepom o oprostitvi odpravi. Kadar pogoji za oprostitev niso izpolnjeni, plačilni nalog pa še ni bil izdan,

organ s sklepom o zavrnitvi naloži obveznost plačila takse, pri čemer smiselno postopa po prvem odstavku 16. člena tega zakona.
(6) Organ pridobi podatke o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena po uradni dolžnosti. Če iz uradnih evidenc ne izhaja, da je taksni zavezanec upravičen do prejemkov, se ga pozove k predložitvi dokazil.
(7) Zahteva za oprostitev zadrži izvršitev plačilnega naloga do dokončne odločitve.
(8) Zoper sklep o zavrnitvi oprostitve je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča organ iz petega odstavka 16. člena tega zakona.

27. člen
(1) Kadar se začne postopek na zahtevo več oseb, od katerih so nekatere oproščene plačila takse, plača v takem postopku takso tisti, ki plačila takse ni oproščen.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek, plača oseba, ki ni upravičena do taksne oprostitve, v primerih, ko se taksa odmerja po vrednosti predmeta, takso samo od njej pripadajočega dela vrednosti predmeta.

28. člen
Taks so oproščeni naslednji dokumenti in dejanja:
2.a vloge in drugi dokumenti ter dejanja v zvezi z vsemi postopki, ki se nanašajo na izvrševanje kazenskih sankcij;
13. dokumenti in dejanja za uveljavitev socialno-varstvenih pravic;
14. dokumenti in dejanja v zvezi z uveljavljanjem pravic do družinskih prejemkov in zavarovanja za starševsko varstvo;
30. dokumenti in dejanja v zvezi z dostopom do informacij javnega značaja in njihovo ponovno uporabo;
31. dokumenti in dejanja v zvezi z uresničevanjem pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki;
33. dokumenti in dejanja v zvezi s sklenitvijo zakonske zveze ali uradnim dejanjem registracije istospolne partnerske skupnosti.

31. ZAKON O ODVETNIŠTVU (ZODV)

Uradni list RS, št. 18/93, 24/96 – odl. US, 24/01, 54/08, 35/09, 97/14, 8/16 – odl. US in 46/16)

10. člen
(1) Ne glede na določbe drugih zakonov, ki določajo posredovanje osebnih podatkov upravljavcem osebnih podatkov in uporabnikom osebnih podatkov, so državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil dolžni brez privolitve posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, brezplačno dati odvetniku podatke, ki jih potrebuje pri opravljanju odvetniškega poklica v posamični zadevi in to v roku 15 dni od dneva, ko prejmejo pisno zahtevo odvetnika.
(2) Odvetnik nima pravice iz prejšnjega odstavka, če gre za osebne podatke, ki so na podlagi posebnih zakonskih določb dostopni le pooblaščenim organom.

32. ZAKON O SODIŠČIH (ZS)

Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve in 22/18 – ZSICT

13. člen
(1) Sodišče mora po uradni dolžnosti pridobiti za sodni postopek potrebne sodbe in sklepe sodišč ter odločitve državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki jih navajajo oziroma katerih pridobitev predlagajo stranke

sodnih postopkov in se nanašajo nanje oziroma na njihovo zadevo. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo sodiščem oziroma državnim organom ali nosilcem javnih pooblastil, ki jih določi sodišče pri izvajanju svojih pristojnosti, v kar najkrajšem roku in brezplačno predložiti zahtevane odločitve.

(2) Sodišče ima pri izvajanju svojih pristojnosti iz prejšnjega odstavka pravico zahtevati podatke iz prejšnjega odstavka tudi od drugih pravnih oseb in posameznikov, za katere meni, da z njimi razpolagajo, razen če zakon določa pridobitev podatkov le na podlagi sodne odločbe ali da gre za zaupno razmerje. Za izvajanje teh pristojnosti lahko obdeluje tudi podatke, ki so mu jih prostovoljno dale druge pravne osebe, posamezniki, druge države ali mednarodne organizacije, če drug zakon tega ne prepoveduje.

(3) Upravljavci podatkov ali zbirk podatkov, ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev ali presojo dejstev za odločanje v postopkih iz svoje pristojnosti, morajo posredovati zahtevane podatke sodiščem brezplačno in nemudoma, najpozneje pa v osmih dneh. Če se ti podatki v javnem sektorju ali osebah javnega prava obdelujejo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do njih, imajo sodišča pravico do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa, ki ga vključno z omogočanjem ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc, registrov ali javnih knjig. Sodišče lahko te podatke iz zbirk pregleduje, jih kopira, prepiše ali izpiše ter naprej obdeluje v postopkih, v katerih izpolnjuje svoje zakonsko določene naloge in pristojnosti. Povezovanje zbirk osebnih podatkov iz drugega stavka tega odstavka se izvede z enotno matično številko (EMŠO) ali davčno številko stranke ali naslovom njenega prebivališča ali pa z drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom stranke zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, katere podatek se zahteva. Zbirke osebnih podatkov sodišč z drugimi zbirkami osebnih podatkov se povezujejo v skladu z zakoni, ki urejajo sodne postopke ali pristojnost sodišč, in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Sodnik ali po pooblastilu sodnika ali predsednika sodišča javni uslužbenec sodišča v zahtevi za predložitev podatkov ali ob neposrednem dostopu do podatkov iz prejšnjega odstavka navede, katere podatke zahteva, namen njihove obdelave oziroma pravno podlago, osebno ime in rojstni datum ali enotno matično številko (EMŠO) ali pa naslov prebivališča stranke ali drugih oseb, katerih podatke sodišče zahteva, ter enoznačno številko zadeve sodišča, po potrebi pa tudi primeren rok, v katerem naj bi bili zahtevani podatki predloženi sodišču.

(5) Za izvajanje pristojnosti ter izpolnitev nalog in obveznosti po tem zakonu in zakonih, ki urejajo sodne postopke ali pristojnost sodišč, lahko sodišče brezplačno pridobi in obdeluje te osebne podatke: za fizično osebo osebno ime, enotno matično številko občana (EMŠO), drugo uradno identifikacijsko številko, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov ter vrsto prebivališča; če je fizična oseba tujec, namesto enotne matične številke občana ali druge uradne identifikacijske številke osebno ime, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov stalnega ali začasnega prebivališča; za odgovorno osebo pravne osebe poleg podatkov iz tega odstavka tudi seznam del in nalog, ki jih opravlja; za pravno osebo pa firmo, sedež in matično številko.

(6) Občutljive osebne podatke lahko sodišče pridobi in obdeluje le, če je to nujno potrebno za izvajanje pristojnosti ter izpolnjevanje nalog in obveznosti po tem zakonu in zakonih, ki urejajo sodne postopke ali pristojnost sodišč, pri njihovi obdelavi pa mora zlasti upoštevati njihovo tajnost, sprotno spremljati izvajanje ukrepov njihovega zavarovanja in preprečevati nepooblaščene vpoglede.

(7) Sodišču do zastaranja kazenskega pregona ali do pravnomočnosti sodbe izjemoma ni treba obvestiti posameznika, katerega se ti podatki nanašajo, o pridobivanju teh podatkov, razen če zakon določa drugače.

(8) Sodišča imajo dostop do vsebine tajnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, in jih lahko obdelujejo v sodnih postopkih v skladu z zakoni, ki urejajo sodne postopke ali pristojnost sodišč.

33. ZAKON O VRTCIH (ZVRT)

Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17

20. člen (vpis in sprejem otrok)
(1) Javni vrtec vpisuje in sprejema predšolske otroke v svoje programe na podlagi prijav in prostih mest vse leto.
(2) Vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela. Za starše otrok, ki so oddali vlogo za vpis otroka v vrtec, vrtcu na njegovo zahtevo pristojni center za socialno delo posreduje podatke o izteku pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.
(3) Vrtec najmanj enkrat letno objavi javni vpis novincev za naslednje šolsko leto. Vodenje in izpeljavo postopka vpisa otrok v vrtec, ki izvaja javno službo, lahko občina ustanoviteljica podrobneje uredi s svojim aktom.
(4) Če je v vrtec vpisanih več otrok, kakor je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok. V tem primeru vrtec staršem dodeli šifro otroka. Sestavo komisije za sprejem otrok ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi občina ustanoviteljica na predlog sveta vrtca. Kriteriji se določijo s točkami.
(5) Če starši oddajo nepopolno vlogo ali če vrtec zaradi uporabe kriterijev za sprejem potrebuje še druge podatke, lahko starše pozove k odpravi pomanjkljivosti ali dopolnitvi vloge tudi po elektronski pošti, telefonu ali ustno, če starši pridejo v vrtec. O tem se napiše uradni zaznamek. Če vloga ni dopolnjena, se jo obravnava in o sprejemu otroka odloči na podlagi podatkov, ki jih vsebuje vloga.
(6) V skladu z odločbo pristojnega organa ima prednost pri sprejemu v vrtec otrok s posebnimi potrebami. Prednost pri sprejemu v vrtec ima tudi otrok, za katerega starši predložijo mnenje centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine. Mnenje o ogroženosti otroka zaradi socialnega položaja družine vsebuje navedbe, da je družina v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varnost oziroma položaj družine, obravnavana kot socialno ogrožena družina s strani centra za socialno delo, kar je razvidno iz uradnih evidenc, ki jih vodijo centri za socialno delo.
(7) Vrtec starše pisno obvesti o datumu vključitve otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec.
(8) Starši morajo ob vključitvi otroka v vrtec predložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

28.b člen (dodatne ugodnosti znižanega plačila za vrtec, ki jih prizna občina)
(1) Občina lahko s svojim aktom določi, da se staršem plačilo za vrtec, ki jim je določeno z odločbo pristojnega centra za socialno delo, še dodatno zniža in o tem obvesti vrtec. Vrtec dodatno znižanje upošteva pri izstavitvi računa staršem in pri izstavitvi zahtevka občini.
(2) Občina mora ločeno voditi podatke o obsegu sredstev odobrenih dodatnih ugodnosti iz prejšnjega odstavka.

32. člen (določanje plačila staršev)
(1) Plačilo staršev določi občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upoštevaje dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v Republiki Sloveniji in upoštevaje premoženje družine.
(2) Starši, ki prejemajo denarno socialno pomoč po predpisih o socialnem varstvu, so plačila oproščeni. To velja tudi za zasebne vrtce, ki jim pripadajo javna sredstva na podlagi 34. člena tega zakona.
(3) Občina lahko v izjemnih primerih pri določitvi plačila staršev upošteva na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, ki jih vodi pristojni davčni organ ali center za socialno delo

poleg dohodka in premoženja iz prvega odstavka tega člena tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

(4) Plačilo staršev za vrtec se določi v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, plačajo za mlajšega otroka 30 % plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrtca, za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so plačila oproščeni. Sredstva v višini razlike do znižanega plačila vrtca, se vrtcem zagotavljajo iz državnega proračuna.

(5) Ne glede na določbo tega člena plačujejo starši, ki niso zavezanci za dohodnino v Republiki Sloveniji, polno ceno programa v katerega je otrok vključen.

(6) Vrtci vodijo evidenco upravičencev do sofinanciranja plačil staršev iz četrtega odstavka tega zakona v skladu s 46.a členom tega zakona.

32.a člen (premoženje)

(1) Kot premoženje družine pri določitvi plačil staršev se po tem zakonu šteje vse premično in nepremično premoženje, s katerim razpolaga družina.

(2) Kot premoženje se po tem zakonu ne upošteva:
- stanovanje, v katerem živijo starši in ki ga zakon določa kot primerno stanovanje,
- predmeti, ki so po predpisih o izvršbi in zavarovanju izvzeti iz izvršbe, razen gotovina iz pete točke 79. člena zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98, 72/98 – sklep US, 89/99 – ZPPLPS, 11/2001 – ZRacS-1, 75/2002 in 87/2002 – SPZ),
- osebno vozilo v vrednosti do višine 18 minimalnih plač in
- premoženje, ki daje dohodke, ki se upoštevajo pri ugotavljanju dohodka staršev oziroma družine.

34. člen (pogoji za financiranje)

(1) Zasebnim vrtcem pripadajo sredstva iz proračuna občine, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
- če izvajajo najmanj poldnevni program,
- če imajo vključenih najmanj za en oddelek predšolskih otrok,
- če imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene vzgojitelje in pomočnike vzgojiteljev za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in
- če so dostopni vsem otrokom.

(2) Zasebnemu vrtcu zagotavljajo sredstva občine iz četrtega odstavka 28. člena tega zakona. Osnova za izračun obveznosti občine za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju občine, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka v skladu s četrtim odstavkom 32. člena tega zakona, če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85% teh sredstev.

(3) Za uveljavitev pravice iz prejšnjega odstavka vodi zasebni vrtec evidenco iz šestega odstavka 45. člena tega zakona, podatke iz te evidence pa posreduje občini, ki je po tem zakonu dolžna zasebnemu vrtcu zagotavljati javna sredstva.

(4) Če na območju občine ni javnega vrtca, se obseg sredstev iz tega člena izračuna na podlagi povprečja cen istovrstnih programov, ki veljajo za območje Republike Slovenije na dan 1. septembra tekočega leta in jih objavi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

(5) O izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

(6) Če je v javno veljavni program zasebnega vrtca vključen več kakor en otrok iz družine, so starši za mlajše otroke upravičeni do sofinanciranja iz državnega proračuna v višini plačila, ki bi jim bilo določeno, če bi bil otrok vključen v vrtec, ki izvaja javno službo na območju občine, v kateri je sedež zasebnega vrtca.

(7) Sredstva za sofinanciranje plačil staršev iz prejšnjega odstavka se zagotavlja iz državnega proračuna neposredno zasebnim vrtcem.

(8) Način zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna zasebnim vrtcem za sofinanciranje plačil staršev določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

(9) Šesti, sedmi in osmi odstavek se smiselno uporabljajo tudi za zasebnika, ki ima organizirano vzgojo in varstvo otrok v vzgojno-varstveni družini.

46. člen (evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč)
(1) Evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč, vsebuje:
- družinsko in socialno anamnezo,
- razvojno anamnezo,
- diagnostične postopke,
- postopke strokovne pomoči in
- strokovna mnenja drugih institucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih institucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih posvetovalnic.

(2) Osebni podatki se zbirajo po presoji svetovalne službe za tiste otroke, ki potrebujejo strokovno svetovanje oziroma pomoč.
(3) Osebni podatki iz prvega odstavka se zbirajo v soglasju s starši oziroma skrbniki otrok, razen v primeru, ko je otrok v družini ogrožen in ga je potrebno zavarovati.
(4) Svetovalni delavci so podatke iz prvega odstavka tega člena dolžni varovati kot poklicno skrivnost. Te podatke so kot poklicno skrivnost dolžni varovati tudi drugi strokovni delavci, ki so jim podatki posredovani zaradi narave njihovega dela.

47. člen (način zbiranja podatkov)
Osebni podatki se zbirajo neposredno od staršev otrok, na katere se podatki nanašajo ter iz drugih uradnih zbirk osebnih in drugih podatkov, ki jih v Republiki Sloveniji upravljajo za to pooblaščeni državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil.

50. člen (varstvo podatkov)
(1) Vrtec lahko posreduje podatke iz zbirk podatkov, ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo, za izvajanje njegovih z zakonom določenih nalog.
(2) Vrtec in lokalne skupnosti smejo dati podatke iz evidenc drugemu upravnemu organu oziroma drugi organizaciji, če je za njihovo uporabo pooblaščena z zakonom.
(3) Osebni podatki se smejo pri obdelavi uporabljati in objavljati tako, da identiteta posameznika ni razvidna.

34. ZAKON O CENTRALNEM REGISTRU PREBIVALSTVA (ZCRP)

Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo

9. člen (uporaba EMŠO)
(1) EMŠO morajo uporabljati upravljavci zbirk podatkov (registrov, evidenc ipd.), ki jih vodijo o posamezniku na podlagi zakona, na področjih:
- statistike,
- notranjih zadev,
- zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja,
- davkov in carine,
- obrambe,
- geodetske službe,
- urejanja prostora in ekološke zaščite,
- zaposlovanja in spremljanja delovne sile,
- pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- pravosodja,
- šolstva,
- socialnega varstva

in drugi uporabniki, določeni z zakonom oziroma upravljavci zbirk podatkov, določeni z zakonom, ki v teh zbirkah podatkov uporabljajo EMŠO.
(2) EMŠO se lahko vpisuje tudi v javne listine, ki se na podlagi zbirk iz prejšnjega odstavka izdajajo posameznikom.
(3) Kdor pridobiva EMŠO, je dolžan navesti zakonsko podlago in namen pridobivanja EMŠO, v primeru pisne privolitve pa posameznika seznaniti z namenom pridobivanja.
(4) Upravljavci iz prvega odstavka tega člena, ki imajo notranjo zaščito zbirk podatkov urejeno z lastnimi notranjimi oznakami, uporabljajo EMŠO za povezavo.

11. člen (podatki)
(1) Podatki v CRP so:
- EMŠO,
- kraj rojstva,
- ime in priimek,
- državljanstvo,
- prebivališče in vrsta prebivališča,
- zakonski stan,
- šolska izobrazba,
- volilna pravica,
- EMŠO matere,
- EMŠO očeta,
- EMŠO zakonca,
- EMŠO otrok,
- identifikatorji za povezovanje z administrativnimi zbirkami podatkov v upravljanju javnega sektorja iz 9. člena tega zakona ter
- datumi in podatki o dogodkih, spremembah ali popravkih.

34.1. UREDBA O VODENJU IN VZDRŽEVANJU CENTRALNEGA REGISTRA PREBIVALSTVA TER POSTOPKU ZA PRIDOBIVANJE IN POSREDOVANJE PODATKOV

Uradni list RS, št. 70/00 in 28/02

26. člen (uporaba podatkov CRP)
(1) Podatki CRP se posredujejo uporabnikom, ki imajo za pridobitev podatkov pravno podlago v zakonu, v pisni zahtevi ali v pisni privolitvi posameznika, na katerega se podatki nanašajo. Podatki o posameznikih, ki niso izrazili zadržka za uporabo njihovih podatkov, se v skladu s tretjim odstavkom 20. člena te uredbe posredujejo tudi drugim uporabnikom za izdelavo statističnih in drugih raziskovalnih vzorcev ali za pridobitev pisne privolitve posameznika.
(2) Uporabnikom, ki so za pridobivanje osebnih podatkov pooblaščeni z zakonom, se posredujejo podatki, navedeni v zakonu, in samo za namene, navedene v zakonu. Uporabnikom, ki imajo v zakonu navedeno splošno pravico do osebnih podatkov ali splošno pravico do podatkov CRP, pri čemer niso navedeni konkretni osebni podatki, se posredujejo podatki v skladu z drugim odstavkom 23. člena zakona o centralnem registru prebivalstva. Tem se EMŠO ne posreduje.
(3) Podatki o davčnih številkah ali morebitnih drugih identifikatorjih iz trinajste alinee 11. člena zakona o centralnem registru prebivalstva se posredujejo samo s pisnim soglasjem upravljavca registra davčnih zavezancev ali upravljavca druge zbirke podatkov, katere identifikator je vsebina CRP.
(4) Zahtevek za pridobitev podatkov mora vsebovati: obvezno navedbo pravne podlage in namena, za katerega zahteva podatke, opis podatkov in časovni okvir, v katerem jih potrebuje. Glede na namen in rok mora zahtevek poslati v ustreznem času, ki omogoča izvedljivost priprave podatkov.

(5) V primeru, da je za določeno vrsto podatka potrebno obsežnejše urejanje ali usklajevanje, ki bi utegnilo ogroziti kakovost posredovanih podatkov, sme upravljavec CRP zahtevek uporabnika začasno zadržati, ob tem pa mu je dolžan dati ustrezno pojasnilo in sporočiti rok, v katerem bo podatke posredoval.

35. ZAKON O PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPREB-1)

Uradni list RS, št. 52/16

2. člen (pomen izrazov)
3. »stalno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, in je ta naslov središče njegovih življenjskih interesov, kar se presoja na podlagi njegovih družinskih, partnerskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naslovom, kjer živi, obstajajo tesne in trajne povezave;
4. »zakonsko prebivališče« je stalno prebivališče, ki se posamezniku določi v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na naslovu občine ali centra za socialno delo;
5. »začasno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik začasno prebiva zaradi dela, šolanja, prestajanja kazni ali drugih razlogov;
6. »naslov za vročanje« je naslov prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča posameznika v Republiki Sloveniji, ki je namenjen vročanju poštnih pošiljk državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter pravnih in fizičnih oseb, če drug zakon ne določa drugače;

4. člen (pristojnost)
(1) Za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji, prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembe naslova v tujini je pristojna upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja oziroma odjavlja.
(2) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere ima posameznik prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče, razen v primeru iz šestega odstavka 18. člena tega zakona v povezavi z 20. členom tega zakona.
(3) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega oziroma začasnega prebivališča posameznika, ki nima prijavljenega stalnega oziroma začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prebiva.
(4) Za vodenje postopka preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prijavlja stalno oziroma začasno prebivališče.

19. člen (zakonsko prebivališče)
(1) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča posamezniku po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, mu določi zakonsko prebivališče na naslov občine, na območju katere stalno prebiva.
(2) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v socialno varstvenem zavodu, ki opravlja institucionalno varstvo, zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih ali posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: stanovanjski skupini na področju duševnega zdravja, zavetišču za brezdomce, stanovanjski skupini za mladostnike, terapevtski skupnosti, nastanitvah reintegracijskih programov ali nastanitvah nastanitvenih programov, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov občine, na območju katere ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče.

(3) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: zatočišču za žrtve nasilja v družini, zatočišču za žrtve trgovine z ljudmi, varni hiši, materinskem domu ali kriznem centru za odrasle žrtve nasilja z otroki, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče. Žrtvi nasilja v družini ali žrtvi trgovine z ljudmi se lahko zakonsko prebivališče določi tudi na predlog državnega tožilstva, policije ali centra za socialno delo.
(4) Upravna enota obvesti občino oziroma center za socialno delo o določitvi zakonskega prebivališča posameznika. Občina oziroma center za socialno delo o novih dejstvih glede prebivanja posameznika obvesti upravno enoto.
(5) V primeru spremembe naslova občine ali centra za socialno delo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena upravna enota posamezniku določi zakonsko prebivališče na novem naslovu.
(6) Posamezniku, ki se mu določa zakonsko prebivališče, se lahko uradna pisanja v zvezi s postopkom ugotavljanja stalnega prebivališča vročajo z objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom na enotnem državnem portalu e-uprava in na oglasni deski upravne enote po pravilih, ki veljajo za vročanje dokumentov.

21. člen (odločitev upravne enote v postopku ugotavljanja prebivališča)
(3) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona posamezniku določi prebivališče po določbah 19. člena tega zakona, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi zakonsko prebivališče na naslov občine oziroma centra za socialno delo. Zakonsko prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

36. člen (posredovanje podatkov, ki se vodijo v registru stalnega prebivalstva)
(4) Upravna enota občini in centru za socialno delo na podlagi vloge posreduje podatke o imenu in priimku ter EMŠO vseh posameznikov, ki imajo določeno zakonsko prebivališče na njihovem naslovu.

36. ZAKON O ZAČASNI ZAŠČITI RAZSELJENIH OSEB (ZZZRO)

Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo

41. člen (mladoletne osebe brez spremstva)
(1) Center za socialno delo mora mladoletni osebi brez spremstva postaviti skrbnika v skladu s predpisi s področja skrbništva.
(2) V času trajanja začasne zaščite se mladoletna oseba brez spremstva praviloma nastani:
- pri odraslih sorodnikih;
- pri rejniški družini;
- v nastanitvenih centrih ali v drugih nastanitvenih kapacitetah, ki so primerne za bivanje mladoletnih oseb;
- pri osebi, ki je skrbela za mladoletno osebo ob prihodu v Republiko Slovenijo.

(3) Krajevno pristojni center za socialno delo je tisti, na območju katerega je mladoletna oseba brez spremstva nastanjena. Pristojni center za socialno delo pri nastanitvi mladoletne osebe brez spremstva upošteva njeno mnenje v skladu z njeno starostjo in stopnjo njenega duševnega razvoja.

37. ZAKON O JAVNEM JAMSTVENEM, PREŽIVNINSKEM IN INVALIDSKEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJSRS)

Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12, 39/16 in 11/18 – ZIZ-L

21.a člen

Pravico do nadomestila preživnine po tem zakonu ima otrok:
- ki mu je s pravnomočno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje,
- ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
- ki je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti,
- ki še ni star 18 let.

21.b člen

(1) Šteje se, da preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, če preživnina ni plačana zaporedoma tri mesece ali če jo preživninski zavezanec plačuje neredno.
(2) Za neredno plačevanje preživnine po tem zakonu se šteje, če preživninski zavezanec dolguje skupaj vsaj znesek treh povprečnih mesečnih preživnin v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo zahtevka. Mesec, v katerem zastopnik vloži zahtevo, se ne šteje med zadnjih 12 mesecev.
(3) Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. leta starosti, oziroma 18. leta starosti otroka, če ni v delovnem razmerju.

21.c člen

(1) Otroku pripada pravica do nadomestila preživnine, če je postopek izvršbe po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, neuspešno zaključen ali če postopek izvršbe traja več kot tri mesece.
(2) Kadar preživninski zavezanec biva v tujini, se pravica do nadomestila preživnine prizna, če otrokov zakoniti zastopnik skladno z mednarodnimi konvencijami in bilateralnimi sporazumi poda pisno zahtevo za izterjavo preživnine iz tujine.
(3) Otrok pridobi pravico do nadomestila preživnine po tem zakonu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.
(4) Nadomestilo preživnine plačuje sklad zakonitemu zastopniku otroka do 15. v mesecu za tekoči mesec.

21.f člen

Pravica do nadomestila preživnine preneha:
- na zahtevo otrokovega zakonitega zastopnika,
- na zahtevo preživninskega zavezanca, če dokaže, da je plačal vse zapadle preživninske obveznosti in da je za dva meseca vnaprej plačal preživninsko obveznost oziroma sredstva deponiral na sodišču v otrokovo korist, ali če je preživninsko obveznost prevzel dolžnikov dolžnik,
- če niso več izpolnjeni pogoji za pravico do nadomestila preživnine.

26a. člen

Otrokov zakoniti zastopnik, preživninski zavezanec in njihovi delodajalci, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, centri za socialno delo, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, banke, hranilnice, Klirinško depotna družba d.d., Geodetska uprava Republike Slovenije in Banka Slovenije morajo skladu na njegovo zahtevo dati vse podatke, ki jih potrebuje pri odločanju o pravici do nadomestila preživnine in za izterjavo izplačanih nadomestil s pripadajočimi obrestmi in stroški.

27.č člen

Evidenca o nadomestilih preživnine vsebuje naslednje osebne podatke:

1. za otroka:
   - osebno ime;
   - rojstne podatke (dan, mesec, leto in kraj);
   - enotno matično številko občana;
   - davčno številko;
   - naslov (stalnega, začasnega) prebivališča;
   - krajevno pristojni center za socialno delo;
   - državljanstvo;
   - podatke o skupnem gospodinjstvu;
   - višina preživnine;
   - zaposlitev;
   - oddaja v rejništvo, namestitev v zavod;
   - plačana preživnina v zadnjem letu pred vložitvijo zahtevek po mesecih in
   - plačana preživnina v obdobju priznanja pravice do nadomestila preživnine.
2. za zakonitega zastopnika:
   - osebno ime;
   - enotno matično številko občana;
   - davčno številko;
   - številko transakcijskega oziroma tekočega računa, hranilne knjižice oziroma nerezidenčnega računa tujca;
   - naslov (stalnega, začasnega) prebivališča;
   - naslov, na katerega želi prejemati pošto.
3. za preživninskega zavezanca:
   - osebno ime;
   - rojstne podatke (dan, mesec, leto in kraj);
   - enotno matično številko občana;
   - davčno številko;
   - naslov (stalnega, začasnega) prebivališča;
   - državljanstvo;
   - podatke o skupnem gospodinjstvu;
   - zaposlitev;
   - podatke o dohodkih in premoženju (nepremično in premično premoženje, delnice, solastništvo v podjetju, avtorski honorarji in drugi dohodki).

27.d člen

(1) Podatki iz prejšnjih dveh členov se zbirajo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo. Za pravico iz naslova insolventnosti delodajalca, se podatke, ki se nanašajo na terjatve delavca do stečajnega dolžnika oziroma delodajalca ter izplačila, pridobiva neposredno od pristojnih oseb delodajalca oziroma od stečajnega dolžnika. Podatki v postopku priznanja nadomestila preživnine se pridobivajo o vlagatelju, o otrocih, katerih zakoniti zastopnik je vlagatelj in zanje vlaga zahtevo ter o preživninskem zavezancu, neposredno od vlagatelja. O preživninskem zavezancu lahko vlagatelj poda le podatke o osebnem imenu, rojstne podatke, o stalnem ali začasnem bivališču in zaposlitvi. Ostale podatke pridobiva sklad.

(2) Sklad lahko brezplačno pridobiva osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:
   - Ministrstva za notranje zadeve – podatke o skupnem gospodinjstvu iz centralnega registra prebivalstva (ime in priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana, davčno številko, podatke o državljanstvu, podatke o prebivališču), podatke o lastništvu motornega vozila, podatke o statusu (smrti);
   - Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in centrov za socialno delo – podatek o oddaji v rejništvo, podatek o višini preživnine (višina preživnine, številka obvestila

o uskladitvi preživnine, datum izdaje dokumenta);
- Ministrstva za šolstvo, znanost in šport – podatke o namestitvi v vzgojno-izobraževalni zavod;
- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačani pokojnini, varstvenem dodatku, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilu iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v zdravstveno zavarovanje (podatke o zaposlitvi, ime in priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana, podatke o zaposlitvi);
- Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o izplačanem nadomestilu iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarni pomoči, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova, vključitvi v program javnih del;
- Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke o višini katastrskega dohodka;
- bank in hranilnic – podatke o odprtih transakcijskih računih, tekočih računih, žiro računih in hranilnih knjižicah uporabnikov;
- Banke Slovenije – o odprtih transakcijskih računih uporabnikov;
- Klirinško depotne družbe d.d. – podatke o lastništvu vrednostnih papirjev;
- stečajnih dolžnikov oziroma delodajalcev – podatke o zaposlitvi, podatke o višini terjatev iz naslovov, za katere jamči sklad po tem zakonu, podatke o poplačilih terjatev, za katere jamči sklad po tem zakonu.

37.1. NAVODILO O POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Uradni list RS, št. 135/03, 4/04 – popr. in 84/08

4. člen (dolžnost sklada)
Sklad o priznanju pravice do nadomestila preživnine obvesti preživninskega zavezanca in pristojni center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) ob prvem izplačilu.

6. člen (dolžnost centra)
(1) Center mora sporočiti skladu vsako spremembo glede otroka v osmih dneh od dneva namestitve otroka v rejništvo, zavod oziroma od namestitve otroka v družino zaradi posvojitve.
(2) Center mora sporočati skladu tudi podatke o uskladitvi preživnin.

38. ZAKON O DRUŽBENEM VARSTVU DUŠEVNO IN TELESNO PRIZADETIH OSEB (ZDVDTP)

Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A

1. člen
S tem zakonom se urejajo oblike družbenega varstva zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadetih oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo (v nadaljnjem besedilu: invalidi) in pri katerih je ugotovljeno, da je prizadetost nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti.

2. člen
Oblike družbenega varstva po tem zakonu se zagotavljajo invalidom, ki imajo stalno

prebivališče v SR Sloveniji in izpolnjujejo druge z zakonom določene pogoje.

3. člen
Oblike družbenega varstva po tem zakonu so:
1. varstvo v splošnih ali posebnih socialnih zavodih,
2. varstvo v drugi družini,
3.a nadomestilo za invalidnost (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo) in
4.a dodatek za tujo nego in pomoč.

5. člen
Varstvo v drugi družini se zagotavlja invalidom, ki nimajo družine ali ne morejo živeti v svoji družini in jim glede na naravo in stopnjo invalidnosti ni potrebno stalno varstvo v zavodu.

6. člen
Invalidi, ki uživajo varstvo iz 4. ali 5. člena tega zakona oziroma osebe, ki so jih po zakonu dolžne preživljati, prispevajo za kritje stroškov tega varstva po osnovah in merilih, določenih s samoupravnim splošnim aktom občinske skupnosti socialnega skrbstva.

8.a člen
Nadomestilo znaša 36 % povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v minulem letu (čisti osebni dohodek).

9.a člen
(1) Invalid, ki mu je za osnovne življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega, ima poleg nadomestila pravico do dodatka za tujo nego in pomoč, če takega dodatka ne prejema že po kakšnem drugem predpisu.
(2) Če potrebuje invalid pomoč za opravljanje vseh drugih osnovnih življenjskih potreb, znaša dodatek najmanj 20 % in največ 30 % čistega osebnega dohodka. Če potrebuje pomoč za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb, znaša dodatek najmanj 10 % in največ 20 % čistega osebnega dohodka.
(3) Za ugotavljanje upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč se smiselno uporabljajo kriteriji, določeni s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti socialnega skrbstva in pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

12.a člen
(1) Postopek za priznanje pravice do nadomestila in dodatka za tujo nego in pomoč se začne na zahtevo upravičenca, njegovega zakonitega zastopnika, centra za socialno delo ali krajevne skupnosti.
(2) Nadomestilo in dodatek za tujo nego in pomoč se prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahteve, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona.

13.a člen
Nezmožnost za samostojno življenje in delo ter potreba po pomoči in postrežbi druge osebe se ugotavlja na podlagi izvida in mnenja komisije za razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pri skupnosti socialnega skrbstva ali invalidske komisije skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji.

14. člen
(1) Skupnost socialnega skrbstva Slovenije vodi evidenco uživalcev nadomestil.
(2) Strokovna opravila, potrebna za uveljavljanje pravic po tem zakonu opravljajo centri za socialno delo.

39. ZAKON O UPORABI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA (ZUSZJ)

Uradni list RS, št. 96/02

10. člen

(1) Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe.
(2) Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik tudi v vseh drugih življenjskih situacijah, v katerih bi ji gluhota pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb.
(3) Gluha oseba ima pravico biti informirana v njej prilagojenih tehnikah v skladu s posebnimi predpisi.
(4) Pravica iz prvega in drugega odstavka tega člena se uresničuje z uveljavljanjem pravice do tolmača za znakovni jezik.

11. člen

(1) Državni organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe so dolžni zagotoviti gluhi osebi pravico iz prvega odstavka 10. člena tega zakona v vseh primerih, ko sporazumevanje v prilagojenih tehnikah gluhi osebi ne omogoča enakopravnega sodelovanja v postopkih.
(2) Pri izvajanju storitev javne službe se lahko na podlagi izdelanega individualiziranega načrta gluhi osebi omogoči sporazumevanje na drugačen način, ki je sprejemljiv za gluho osebo.

12. člen

(1) Državni organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe so dolžni zagotoviti gluhi osebi tolmača za znakovni jezik na zahtevo gluhe osebe ali po uradni dolžnosti takoj, ko gluha oseba predloži na vpogled dokument, s katerim ji je priznana pravica do tolmača.
(2) Pravica do tolmača se uveljavlja v obsegu in na način, ki omogoča uveljavljanje pravic po načelu enake dostopnosti.
(3) Plačilo stroškov tolmača za znakovni jezik iz prvega odstavka tega člena zagotovijo državni organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil in izvajalci javne službe v letnih finančnih načrtih.

13. člen

(1) Pravico do tolmača za znakovni jezik iz drugega odstavka 10. člena tega zakona lahko gluha oseba uveljavlja po lastni presoji v obsegu 30 ur letno, gluha oseba, ki ima status dijaka ali študenta, pa zaradi dodatnih potreb, povezanih z izobraževanjem, lahko tudi več, vendar skupaj največ 100 ur letno.
(2) Gluha oseba pravico uporabe znakovnega jezika iz prejšnjega odstavka uveljavlja neposredno pri Združenju tolmačev za slovenski znakovni jezik oziroma pri tolmačih iz liste tolmačev iz 8. člena tega zakona.
(3) Delo tolmača za znakovni jezik v obsegu iz prvega odstavka tega člena plača gluha oseba z vavčerjem, ki ji ga izda center za socialno delo na podlagi odločbe o pravicah po tem zakonu.
(4) Plačilo stroškov tolmača za znakovni jezik iz prvega odstavka tega člena krije ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

17. člen

(1) Gluhe osebe uveljavljajo pravice po tem zakonu v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če zakon ne določa drugače.
(2) pravicah gluhih oseb iz prvega in drugega odstavka 10. člena tega zakona odloča na prvi stopnji center za socialno delo na podlagi mnenja strokovne komisije.
(3) pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

18. člen
(1) Vloga za priznanje pravic po tem zakonu se vloži pri krajevno pristojnem centru za socialno delo.
(2) Vlogi, iz katere morajo biti razvidni osebni podatki prosilca, je potrebno priložiti izvid avdiograma.

19. člen
(1) Pravice po tem zakonu so gluhi osebi priznane od dneva dokončnosti izdane odločbe.
(2) V prvem letu uveljavljanja pravic po tem zakonu se gluhi osebi prizna pravica iz prvega odstavka 13. člena tega zakona v sorazmernem obsegu glede na mesec uveljavitve pravice.

21. člen
(1) Na podlagi odločbe izda center za socialno delo gluhi osebi izkaznico, s katero lahko uveljavlja pravice po tem zakonu, enkrat letno pa ji izda vavčerje za plačilo tolmača.

22. člen
(1) Center za socialno delo vodi evidenco gluhih oseb, katerim so bile izdane odločbe po tem zakonu.
(2) Evidenca mora vsebovati naslednje podatke o gluhi osebi:
- osebne podatke (ime in priimek, datum in kraj rojstva, EMŠO),
- podatke o prebivališču,
- registrsko številko vavčerja,
- številko, datum izdaje in dokončnosti odločbe.

(3) O izdani odločbi center za socialno delo obvesti tudi Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik.

39.1. PRAVILNIK O IZKAZNICI IN VAVČERJU ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO TOLMAČA ZA SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK

Uradni list RS, št. 67/03

2. člen (izkaznica)
(1) Izkaznica je identifikacijska kartica, s katero gluha oseba dokazuje pravico do uporabe slovenskega znakovnega jezika.
(2) Obrazec izkaznice je objavljen v merilu 1:1 in je priloga 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen (številka odločbe, registrska številka izkaznice)
(1) Številka odločbe na izkaznici je enaka številki na odločbi, s katero je bila gluhi osebi priznana pravica uporabljati slovenski znakovni jezik in je vpisana v evidenco centra za socialno delo, ki je odločbo izdal.

8. člen (izdaja izkaznic)
(2) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo izda izkaznico na podlagi podatkov in dokumentacije (odločba, slika), ki jo za posamezno gluho osebo predloži pristojni center za socialno delo.

9. člen (zamenjava izkaznice)
(1) Izkaznica se zamenja:
1. če jo imetnik izgubi ali kako drugače ostane brez nje in je preklicana v Uradnem listu Republike Slovenije,

2. če je hudo poškodovana,
3. če je imetnik spremenil osebno ime ali
4. so se spremenili drugi bistveni podatki iz izkaznice.

(2) Potrebo po zamenjavi izkaznice ugotovi pristojni center za socialno delo.

17. člen (izdaja vavčerjev)

(1) Za tisk vavčerjev po tem pravilniku ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, izvede javni razpis, na katerem izbere izvajalca.
(2) Gluhi osebi izda vavčerje pristojni center za socialno delo.

40. ZAKON O DUŠEVNEM ZDRAVJU

Uradni list RS, št. 77/08 in 46/15 – odl. US

40. člen

(1) Postopek za sprejem osebe v oddelek pod posebnim nadzorom brez privolitve na podlagi sklepa sodišča se začne na predlog izvajalca psihiatričnega zdravljenja, centra za socialno delo, koordinatorja nadzorovane obravnave, najbližje osebe ali državnega tožilstva.
(2) Predlog iz prejšnjega odstavka lahko za mladoletnika in polnoletno osebo, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, da tudi zakoniti zastopnik.

41. člen

(1) Predlog iz prejšnjega člena se vloži pri pristojnem sodišču, na območju katerega ima oseba stalno ali začasno prebivališče, oziroma če oseba nima prijavljenega ne stalnega ne začasnega prebivališča, pri sodišču, na območju katerega dejansko biva.
(2) Predlog vsebuje podatke, ki jih mora vsebovati vsaka vloga, in navedbo razlogov, ki utemeljujejo obstoj pogojev iz prvega odstavka 39. člena tega zakona.
(3) Predlogu se priloži mnenje izbranega osebnega zdravnika ali psihiatra, ki je osebo pregledal, in ne sme biti starejše od sedmih dni. Če pregled osebe ni mogoč, se predlogu priloži izjava izbranega osebnega zdravnika ali psihiatra, da pregleda ni mogoče opraviti.

50. člen

(1) Zoper sklep iz 48. člena tega zakona je dovoljeno vložiti pritožbo v treh dneh od vročitve sklepa. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.
(2) Pritožbo lahko vloži predlagatelj, oseba, odvetnik, psihiatrična bolnišnica oziroma socialno varstveni zavod, kamor naj bi bila oseba sprejeta, koordinator nadzorovane obravnave, zakoniti zastopnik, najbližja oseba in center za socialno delo, če je osebo obravnaval.
(3) O pritožbi odloči sodišče druge stopnje v treh dneh od prejema pritožbe.
(4) Zoper odločitev sodišča druge stopnje je dovoljena revizija.

51. člen

(1) Stroški postopka za izvedbo dokazov, tolmača in odvetnika osebe se predhodno krijejo iz sredstev sodišča.
(2) Če sodišče predlog za sprejem zavrne, krije stroške postopka predlagatelj. Če je predlagatelj izvajalec psihiatričnega zdravljenja, center za socialno delo, koordinator nadzorovane obravnave ali državno tožilstvo, se stroški postopka krijejo iz sredstev sodišča.
(3) Če sodišče predlogu za sprejem ugodi, se stroški postopka krijejo iz sredstev sodišča, razen stroškov morebitnega pooblaščenca predlagatelja, ki jih krije predlagatelj.

73. člen
Sprejem osebe v varovani oddelek socialno varstvenega zavoda (v nadaljnjem besedilu: varovani oddelek) se izvede s privolitvijo ali brez privolitve osebe pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

75. člen
(1) Če oseba, pri kateri so izpolnjeni pogoji za sprejem iz prvega odstavka prejšnjega člena, v sprejem ne privoli, je sprejem v varovani oddelek dopusten na podlagi sklepa sodišča.
(2) Za postopek sprejema v varovani oddelek na podlagi sklepa sodišča se smiselno uporabljajo določbe 40. do 52. člena tega zakona, če v tem poglavju ni drugače določeno. Predlog za sprejem osebe v varovani oddelek lahko vloži tudi socialno varstveni zavod.
(3) Predlogu za sprejem v varovani oddelek na podlagi sklepa sodišča se priloži mnenje socialno varstvenega zavoda o izpolnjevanju pogojev za sprejem, razen če se je postopek začel na njegov predlog.

Obravnava v skupnosti
91. člen
(1) Obravnava v skupnosti je izvajanje pomoči osebam, ki ne potrebujejo več zdravljenja v psihiatrični bolnišnici ali nadzorovani obravnavi, vendar potrebujejo pomoč pri psihosocialni rehabilitaciji, vsakdanjih opravilih, urejanju življenjskih razmer in vključevanju v vsakdanje življenje na podlagi načrta obravnave.
(2) V skupnosti se lahko obravnava oseba, ki pisno privoli v načrt obravnave v skupnosti.

92. člen
(1) Za osebo, ki naj bi se obravnavala v skupnosti, se izdela načrt obravnave v skupnosti, ki ga na predlog koordinatorja obravnave v skupnosti sprejme center za socialno delo.
(2) Predlog načrta obravnave v skupnosti pripravi koordinator obravnave v skupnosti v sodelovanju z osebo in multidisciplinarnim timom, ki ga sestavljajo psihiater, patronažna sestra, predstavnik centra za socialno delo in nevladnih organizacij, najbližja oseba in drugi, ki lahko vplivajo na potek obravnave v skupnosti, in ki ga imenuje center za socialno delo.
(3) Koordinator obravnave v skupnosti in izvajalci obravnave v skupnosti medsebojno sodelujejo pri izvajanju načrta obravnave v skupnosti.
(4) Sredstva za izvajanje načrta obravnave v skupnost se zagotovijo iz sredstev ministrstva, pristojnega za socialno varstvo.
(5) Način in vsebino obravnave v skupnosti podrobneje določi minister za socialno varstvo s soglasjem ministra.

93. člen
(1) Koordinator obravnave v skupnosti je posameznik, ki ga za spremljanje in koordiniranje obravnave v skupnosti za posamezno osebo določi pristojni center za socialno delo.
(2) Če koordinator obravnave v skupnosti ne izpolnjuje več pogojev iz prvega odstavka 94. člena ali prvega odstavka 95. člena tega zakona ali če svojih nalog ne opravlja v skladu s tem zakonom, center za socialno delo določi drugega koordinatorja.

94. člen
(1) Za koordinatorja obravnave v skupnosti se lahko določi posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima najmanj visoko izobrazbo zdravstvene, psihološke, socialne, pedagoške ali druge ustrezne smeri,
- ima opravljen izpit za koordinatorja obravnave v skupnosti,
- ima tri leta delovnih izkušenj na področju varovanja duševnega zdravja ali socialnega varstva,
- ni pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora.

(2) Vsebino, pogoje in način opravljanja izpita iz druge alineje prejšnjega odstavka določi minister za socialno varstvo v soglasju z ministrom.

95. člen

(1) Koordinator obravnave v skupnosti je zaposlen pri centru za socialno delo, ki strokovno nadzira njegovo delo.
(2) Sredstva za delo koordinatorjev obravnave v skupnosti se zagotovijo iz sredstev ministrstva, pristojnega za socialno varstvo.

96. člen

(1) Koordinator obravnave v skupnosti opravlja predvsem naslednje naloge:
- pripravi, koordinira in nadzira izvajanje načrta obravnave v skupnosti,
- organizira in vodi multidisciplinarni tim iz drugega odstavka 92. člena tega zakona,
- nudi strokovno podporo in podporo glede namestitve izvajalcem obravnave v skupnosti,
- skrbi za evidenco obravnav v skupnosti.

(2) Koordinator obravnave v skupnosti po šestih mesecih oceni izvajanje in pripravi morebitne dopolnitve načrta obravnave v skupnosti.
(3) Koordinator obravnave v skupnosti je dolžan kot poklicno skrivnost varovati vse, kar pri opravljanju svojega dela zve o osebi, zlasti informacije o njenem zdravstvenem stanju, osebnih, družinskih in socialnih razmerah ter informacije v zvezi z ugotavljanjem, zdravljenjem in spremljanjem bolezni ali poškodb.
(4) Koordinator obravnave v skupnosti naloge opravlja obzirno in tako, da oseba zaradi tega ni izpostavljena neprijetnostim.

102. člen

(1) Koordinatorji obravnave v skupnosti za namen spremljanja izvajanja nalog iz 96. člena tega zakona vodijo evidenco, ki vsebuje podatke o datumu začetka izvajanja oziroma zaključka obravnave v skupnosti in podatke o številu oseb, ki jih je v določenem obdobju obravnaval.
(2) Koordinator obravnave v skupnosti predloži ministru za socialno varstvo redno letno poročilo o izvajanju obravnave v skupnosti najpozneje do 15. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.
(3) Poročilo koordinatorja obravnave v skupnosti je dano v anonimizirani obliki in lahko poleg statističnih podatkov vsebuje tudi splošne ugotovitve in priporočila glede varovanja pravic oseb na področju duševnega zdravja.

40.1. PRAVILNIK O NAČINU IN VSEBINI OBRAVNAVE V SKUPNOSTI TER VSEBINI, POGOJIH IN NAČINU OPRAVLJANJA IZPITA ZA KOORDINATORJA OBRAVNAVE V SKUPNOSTI

Uradni list RS, št. 49/09

2. člen

Obravnava v skupnosti je postopek izvajanja socialno varstvenih, zdravstvenih ali drugih storitev in programov pomoči osebam, ki ne potrebujejo več zdravljenja v psihiatrični bolnišnici ali nadzorovani obravnavi, vendar potrebujejo pomoč pri psihosocialni rehabilitaciji, vsakdanjih opravilih, urejanju življenjskih razmer in vključevanju v vsakdanje življenje na podlagi načrta obravnave.

3. člen

(1) Strokovni delavec psihiatrične bolnišnice ali koordinator nadzorovane obravnave mora najmanj tri tedne pred odpustom osebe iz psihiatrične bolnišnice ali pred zaključkom nadzorovane obravnave, oziroma takoj, ko meni, da so nastopili pogoji, da se koordinator

obravnave v skupnosti (v nadaljnjem besedilu: koordinator) poveže z osebo, obvestiti center za socialno delo, ki je pristojen za obravnavo v skupnosti, da bo oseba, ki naj bi se obravnavala v skupnosti, odpuščena, oziroma bo njena nadzorovana obravnava zaključena.
(2) Za obravnavo v skupnosti je v posameznem primeru pristojen center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: CSD), kjer ima oseba prijavljeno stalno bivališče, razen če se z načrtom obravnave v skupnosti na predlog osebe dogovori drugače.

4. člen
Koordinator po prejemu obvestila iz prejšnjega člena obišče osebo ter njo in njenega zastopnika seznani z možnostjo obravnave v skupnosti.

5. člen
(1) V skupnosti se lahko obravnava oseba, ki pisno privoli v pripravo načrta obravnave v skupnosti (v nadaljnjem besedilu: načrt). Če ima oseba zakonitega zastopnika, lahko v pripravo načrta pisno privoli njen zakoniti zastopnik.
(2) Pisna privolitev v obravnavo v skupnosti se poda na posebnem obrazcu, ki je sestavni del tega pravilnika.
(3) V primeru, ko oseba v pripravo načrta ne privoli, koordinator naredi uradni zaznamek.

6. člen
(1) Z osebo, ki je privolila v obravnavo v skupnosti, koordinator takoj po privolitvi začne pripravljati predlog načrta.
(2) V primeru, ko oseba, ki končuje zdravljenje v psihiatrični bolnišnici ali v nadzorovani obravnavi in je privolila v obravnavo v skupnosti, po odpustu nima zagotovljenega bivanja, koordinator prednostno izdela predlog rešitve glede njene ustrezne namestitve.

7. člen
(1) Na podlagi dogovora z osebo in v skladu s cilji, ki jih je oseba opredelila za organiziranje svojega življenja v skupnosti, koordinator predlaga člane multidisciplinarnega tima. Multidisciplinarni tim vodi koordinator za vsak posamezni primer posebej. Tim sestavljajo stalni in nestalni člani tima. Člane multidisciplinarnega tima imenuje CSD.
(2) Stalna člana multidisciplinarnega tima sta poleg koordinatorja še psihiater in socialni delavec kot predstavnika za osebo krajevno pristojnega CSD.
(3) Kadar koordinator skupaj z osebo presodi, da je poleg stalnih članov v multidisciplinarni tim potrebno vključiti še druge člane – najbližjo osebo, patronažno sestro, predstavnike nevladnih organizacij in druge, ki lahko vplivajo na potek obravnave v skupnosti, jih pozove k sodelovanju v multidisciplinarnem timu. Oseba in/ali njen zakoniti zastopnik lahko sodelujeta na vseh sejah multidisciplinarnega tima.

8. člen
(1) Člani tima so se dolžni udeleževati sej na podlagi vabila, ki ga pošlje koordinator. Vabilo na sejo se pošlje tudi osebi in/ali njenemu zakonitemu zastopniku. Tim se sestaja na sejah, kjer obravnava predlog načrta Glede na okoliščine primera lahko člani tima komunicirajo tudi na drug primeren način (preko telefona, elektronske pošte, ipd.).
(2) Na sejah se o delu tima piše zapisnik, ki vsebuje potek seje, obravnavane predloge tima in sprejete sklepe. Če člani tima komunicirajo na drug primeren način, o poteku dogovorov naredi zapis koordinator. Zapis je uradni dokument, varovan v skladu s predpisi, ki urejajo zbiranje in varstvo osebnih podatkov ter vodenje in hranjenje dokumentacije. Zapis se posreduje vsem članom tima. Na sejah tima je javnost izključena.

9. člen
(1) Pri oceni situacije in oblikovanju ciljev za življenje v skupnosti ugotavljata oseba in koordinator potrebne oblike pomoči in podpore.

(2) Načrt vsebuje:
- zapis ocene situacije osebe,
- ugotovitev potreb osebe,
- cilje obravnave,
- ukrepe za njihovo doseganje,
- predlog izvajalcev ukrepov,
- časovno opredelitev izvajanja načrta,
- način spremljanja, evalvacije izvajanja ukrepov.
- finančno ovrednotenje.

10. člen

(1) V načrtu obravnave v skupnosti oseba in koordinator pripravita predloge ciljev in ukrepov, ki se nanašajo na naslednja področja:
- urejanje stanovanjskih oziroma bivalnih razmer,
- urejanje socialne varnosti,
- urejanje zaposlitve in dela,
- urejanje podpore pri opravljanju temeljnih in podpornih dnevnih opravil,
- urejanje podpore pri zagotavljanju socialnih stikov in družabnosti.

(2) Glede na ugotovljene potrebe in oblike pomoči za osebe se v načrtu lahko opredelijo tudi druga področja, ki so pomembna za vključevanje osebe v skupnost.

11. člen

Oseba in koordinator pri pripravi predloga ukrepov za izvajanje ciljev, določenih v načrtu, proučita vse možnosti in poiščeta, v kolikor je to potrebno, tudi začasne rešitve za dosego ciljev.

12. člen

(1) Ko se oseba in multidisciplinarni tim dogovorita o vsebini načrta, ga oseba in koordinator potrdita s podpisom. Ta načrt na predlog koordinatorja sprejme CSD.

(2) Rok za pripravo načrta ne sme biti daljši od trideset dni od pisne privolitve osebe.

13. člen

(1) Koordinator po šestih mesecih izvajanja načrta skupaj z osebo oceni izvajanje in pripravi morebitne dopolnitve načrta.

(2) Če koordinator ali oseba ocenita, da je potrebna ocenitev izvajanja načrta prej kot v roku iz prejšnjega odstavka in da je potrebno pripraviti morebitne spremembe načrta, skličeta multidisciplinarni tim in ga seznanita z dosedanjim izvajanjem načrta ter predlagata potrebne spremembe.

(3) Pobudo za spremembo načrta lahko predlaga tudi najbližja oseba ali član multidisciplinarnega tima. Spremembo načrta sprejme CSD.

14. člen

(1) Obravnava v skupnosti za osebo preneha:
- če oseba in koordinator ugotovita, da ni več potrebe po obravnavi v skupnosti,
- če oseba pisno izjavi, da ne želi več obravnave v skupnosti,
- če oseba ne sodeluje pri izvajanju načrta.

(2) O prenehanju obravnave v skupnosti CSD sprejme sklep.

15. člen

(1) Če je oseba med izvajanjem načrta ponovno hospitalizirana ali vključena v nadzorovano obravnavo, se izvajanje načrta začasno prekine.

(2) Po končanem ponovnem zdravljenju ali po končani nadzorovani obravnavi multidisciplinarni tim skupaj z osebo ponovno preveri načrt in pripravi morebitne spremembe.

16. člen

(1) Za koordinatorja se lahko določi posameznik, ki ima najmanj visoko izobrazbo zdravstvene, psihološke, socialne, pedagoške ali druge ustrezne smeri, ima opravljen izpit za koordinatorja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju varovanja duševnega zdravja, socialnega varstva, zdravstva ali v nevladnih organizacijah, ki izvajajo programe duševnega zdravja ter ni pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora.
(2) Kot druga ustrezna smer iz prejšnjega odstavka se prizna izobrazba sociološke, teološke z ustrezno specializacijo in pravne smeri.

17. člen

(1) Kandidat za koordinatorja mora opraviti izobraževanje za strokovni izpit, ki traja največ 60 ur, pri čemer je teoretičnemu delu izobraževanja namenjenih največ 44 ur, praktičnemu delu izobraževanja pa največ 16 ur.
(2) Izvajalca izobraževanja izbere minister, pristojen za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister), v skladu s postopki javnega naročanja.

18. člen

Izobraževanje za izpit vsebuje naslednje sklope:
a) temeljne pojme, teorije in koncepte, pri čemer je poudarek na:
- poznavanju strateških dokumentov, in zakonodaje, ki ureja položaj oseb s težavami v duševnem zdravju,
- temeljnih pojmih duševnega zdravja, ki zajemajo tudi osnove medicinskega razumevanja duševnih motenj (klasifikacij duševnih motenj, obravnave duševnih stisk, uporabe psihofarmakov in drugih zdravstvenih posegov),
- individualizaciji pri oblikovanju storitev pomoči in podpore,
- konceptu tveganja, nevarnosti in zmanjševanju škode,
- načelu izvedenstva uporabnika storitev;

b) metode in načela pri koordinaciji obravnave v skupnosti, pri čemer je poudarek na:
- ravnanju v primeru dvojnih diagnoz,
- koordinaciji mreže, storitev in struktur,
- koordinaciji in vodenju strokovnih timov,
- delu s kriznim timom in intervencijami,
- evalvaciji storitev,
- oskrbi in preskrbi,
- strokovni refleksiji lastne prakse in sposobnosti iskanja pomoči zase,
- oblikovanju inovativnih strokovnih pristopov in rešitev na področju služb za duševno zdravje,
- strateškemu razmišljanju in ravnanju;

c) informiranje, delo s podatki in spremljanje, pri čemer je poudarek na:
- pridobitvi spretnosti za zbiranje informacij in posredovanju informacij uporabnikom na njim prilagojen način,
- spretnosti za javno predstavljanje in argumentiranje,
- beleženju in dokumentiranju,
- obveščanju in informiranju osebe, javnosti, strokovnih krogov, izvajalcev in drugih,
- vzpostavitvi sistema zbiranja, urejanja, vodenja, obdelave in interpretacije podatkov,
- problemski konferenci, timski konferenci, lokalnih akcijah,
- ugotavljanju sprotnih potreb in hitri oceni potreb.

19. člen

(1) Izpit za koordinatorja je sestavljen iz praktičnega in teoretične dela.
(2) Praktični del izpita zajema predstavitev konkretnega primera pred komisijo.
(3) Teoretični del izpita zajema poznavanje predpisov in strateških dokumentov s področja socialnega varstva in duševnega zdravja ter zagovor konkretnega primera z dodatnimi vprašanji, potrebnimi za razjasnitev primera.

20. člen

(1) Izpit se opravlja pred tričlansko komisijo, ki jo imenuje minister za obdobje treh let. Člane komisije imenuje minister na podlagi javnega poziva. Član komisije mora imeti najmanj univerzitetno izobrazbo in 10 let delovnih izkušenj od tega vsaj 5 let na področju duševnega zdravja. Vsaj en član komisije mora imeti izkušnje s področja načrtovanja in koordiniranja storitev. Komisijo sestavlja po en član:
- s področja socialnega varstva,
- iz izvajalske sfere (zavodi, nevladne organizacije …) in
- s področja zdravstva.

(2) Predsednik komisije je njen član s področja socialnega varstva. Predsednika komisije za vsako izvedbo ločeno s sklepom določi predstojnik organa, ki izvaja strokovni izpit.
(3) O opravljenem izpitu izda ministrstvo potrdilo.
(4) Članom komisije za delo v komisiji pripada plačilo v višini, kot jo s sklepom določi minister.

21. člen

(1) Stroške, povezane z izvajanjem izobraževanja krije ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.
(2) Stroške za opravljanje izpita krije kandidat sam.

40.2. PRAVILNIK O KADROVSKIH, TEHNIČNIH IN PROSTORSKIH POGOJIH ZA IZVAJANJE NALOG NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA ZA IZVAJALCE INSTITUCIONALNEGA VARSTVA TER ZA CENTRE ZA SOCIALNO DELO TER O POSTOPKU NJIHOVE VERIFIKACIJE

Uradni list RS, št. 97/09, 84/12 in 85/14

7. člen (obravnava v skupnosti)
Center za socialno delo mora za obravnavo v skupnosti zagotoviti opremljen prostor za delo koordinatorja in prostor za timsko obravnavo in pri tem smiselno upoštevati določila pravilnika, ki ureja minimalne tehnične zahteve za izvajalce socialnovarstvenih storitev, ki se nanašajo na centre za socialno delo.

10. člen (kadrovski pogoji izvajalcev obravnave v skupnosti)
Obravnavno v skupnosti izvaja koordinator obravnave v skupnosti. Centri za socialno delo zaposlijo enega koordinatorja na 50.000 odraslih oseb.

41. ZAKON O POSTOPKU ZA UVELJAVLJANJE SOCIALNOVARSTVENIH PRAVIC (ZPUSP)

Uradni list RS, št. 23/91, 54/92 – ZSV in 65/93 – ZDPre

2. člen

(1) V postopku po tem zakonu se uveljavljajo naslednje pravice:
- pravice po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Ur. l. SRS št. 41/83).

(2) O pravicah iz prejšnjega odstavka odločajo centri za socialno delo oziroma občinski (mestni) upravni organi, ki so do 31. 3. 1991 opravljali strokovna dela za organe

samoupravnih interesnih skupnosti.

3. člen

(1) Postopek za uveljavitev socialnovarstvenih pravic se uvede na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti.
(2) Postopek se uvede po uradni dolžnosti, če pristojni organ ugotovi, da je stranka upravičena do socialnovarstvene pravice ali da obstajajo pogoji za spremembo ali prenehanje posamezne socialnovarstvene pravic.

42. ZAKON O USKLAJEVANJU TRANSFERJEV POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZUTPG)

Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2

1. člen

Ta zakon določa višine, enotni način in rok usklajevanja posameznih vrst transferjev posameznikom in gospodinjstvom, ki se izplačujejo iz javnih finančnih virov v Republiki Sloveniji, to je iz državnega proračuna, proračunov občin, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

2. člen

V primerih, ko so v teh predpisih višine posameznega transferja določene v razmerju do minimalne plače, zajamčene plače ali povprečne plače v Republiki Sloveniji, se kot višine upoštevajo vrednosti, veljavne na dan 31. decembra 2006, ki jih objavi minister oziroma ministrica, pristojen za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister).

3. člen

(1) Transferji posameznikom in gospodinjstvom iz drugega odstavka tega člena se uskladijo dvakrat letno, in sicer prvič v juliju mesecu z rastjo cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–junij tekočega leta in drugič v januarju z rastjo cen življenjskih potrebščin v obdobju julij–december preteklega leta po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije.
(2) Na način in v roku iz prejšnjega odstavka se usklajujejo naslednje vrste transferjev posameznikom in gospodinjstvom:

1. transferji, ki se izplačujejo iz državnega proračuna:
   - otroški dodatek v skladu s 65. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo),
   - dodatek za nego otroka v skladu z 80. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
   - delno plačilo za izgubljeni dohodek v skladu s 84. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
   - dodatek za veliko družino v skladu s 76. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
   - pomoč ob rojstvu otroka v skladu s 63. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
   - starševski dodatek v skladu z 58. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
   - rejnine v skladu s 50., 51. in 53. členom Zakona o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02 in 56/06 – odločba US),
   - denarna socialna pomoč v skladu z 19. členom Zakona o socialnem varstvu (Uradni

list RS, št. 36/04 – uradno prečiščeno besedilo, 69/05 – odločba US, 21/06 – odločba US),
- denarno nadomestilo brezposelnim v skladu z 18. členom Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo),
- starševska nadomestila v skladu z 38., 39. in 40. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
- sredstva za varstvo duševno in telesno prizadetih – nadomestilo za invalidnost, dodatek za tujo nego in pomoč v skladu s 7., 8. in 9. členom Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83),
- invalidnina v skladu z 20. členom Zakona o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95, 2/97 – odločba US, 19/97, 21/97 – popr., 75/97, 11/06 – odločba US in 61/06 –
- ZDru-1),
- dodatek za posebno invalidnost v skladu z 21. členom Zakona o vojnih invalidih,
- dodatek za pomoč in postrežbo v skladu z 22. členom Zakona o vojnih invalidih,
- oskrbnina v skladu s 35. členom Zakona o vojnih invalidih,
- invalidski dodatek v skladu z 41. členom Zakona o vojnih invalidih,
- družinska invalidnina v skladu s 57. členom Zakona o vojnih invalidih,
- družinski dodatek v skladu s 67. členom Zakona o vojnih invalidih,
- dodatek za pomoč in postrežbo v skladu s 125. členom Zakona o vojnih invalidih,
- renta v skladu z 2. členom Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 (Uradni list RS, št. 49/97),
- štipendija v skladu z 2. členom Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991,
- veteranski dodatek v skladu z 8. členom Zakona o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo in 61/06 – ZDru-1),
- dodatek za pomoč in postrežbo v skladu s 13. členom Zakona o vojnih veteranih,
- doživljenjska mesečna renta v skladu s 16. členom Zakona o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/03 – uradno prečiščeno besedilo, 54/04 – ZDoh-1, 68/05 – odločba US in 61/06 – ZDru-1),
- denarna renta v skladu s 16.a členom Zakona o žrtvah vojnega nasilja,
- nadomestila življenjskih stroškov za brezposelne osebe v skladu s 53.b členom Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti,

2. transferji, ki se izplačujejo iz proračunov občin:
   - kadrovske štipendije,
   - delno plačilo za izgubljeni dohodek, ki se v skladu s predpisi o socialnem varstvu izplačuje družinskemu pomočniku v skladu z 18.i členom Zakona o socialnem varstvu.
   -

4. člen

(1) Na način in v roku iz prvega odstavka prejšnjega člena se usklajujejo tudi osnove za nadomestila plač, ki so podlaga za obračun nadomestila med začasno zadržanostjo od dela, ki jih izplačuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja na podlagi 28. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 - uradno prečiščeno besedilo).

(2) Osnova za nadomestilo plač se uskladi na način in v roku iz prvega odstavka prejšnjega člena le v primeru, da ima zavarovanec osnovo najmanj iz predpreteklega koledarskega leta glede na obdobje zadržanosti.

5. člen

Na način in v roku iz prvega odstavka 3. člena tega zakona se usklajujejo tudi:
- osnovni znesek minimalnega dohodka iz 22. člena Zakona o socialnem varstvu,
- oprostitve plačil socialno varstvenih storitev v primerih, ko se ne usklajujejo v skladu s 35. oziroma 36. členom Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih

socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04 in 124/04),
- odmerna osnova po 20. členu Zakona o vojnih invalidih,
- osnova za odmero rente po 3. členu Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991.

5.a člen
Ne glede na določbo 2. člena tega zakona se višina delnega plačila za izgubljeni dohodek za družinskega pomočnika po predpisih o socialnem varstvu in višina delnega plačila za izgubljeni dohodek starša po predpisih o starševskem varstvu in družinskih prejemkih določi v višini 734,15 eurov.

6. člen
Minister vsako leto objavi v Uradnem listu Republike Slovenije sklep o usklajenih višinah tistih transferjev, ki so določeni v nominalnih zneskih, in odstotek uskladitve drugih transferjev.

43. KAZENSKI ZAKONIK (KZ-1)

Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17

Način pregona storilcev kaznivih dejanj, izvršenih na škodo mladoletnih oseb
15.a člen
V primerih, ko je kaznivo dejanje iz poglavij zoper življenje in telo, zoper človekove pravice in svoboščine, zoper spolno nedotakljivost ali drugo kaznivo dejanje iz tega zakonika z znaki nasilja izvršeno zoper mladoletno osebo, se glede načina kazenskega pregona ne uporabljajo določbe tega zakonika o vložitvi predloga ali zasebne tožbe in se storilca preganja po uradni dolžnosti.

Varstveno nadzorstvo
63. člen
(1) Ob pogojih, določenih v tem zakoniku, sme sodišče določiti, da bo storilec, ki mu je bila izrečena pogojna obsodba, za določen čas med preizkusno dobo pod varstvenim nadzorstvom.
(2) Varstveno nadzorstvo vključuje z zakonom določeno pomoč, nadzor ali varstvo.

Pogoji za izrek varstvenega nadzorstva
64. člen
(1) Sodišče izreče ukrep varstvenega nadzorstva, če spozna, da je storilcu med preizkusno dobo potrebna kakšna oblika takega nadzorstva (drugi odstavek prejšnjega člena). Ta ukrep izreče sodišče za določen čas v mejah preizkusne dobe, določene s pogojno obsodbo.
(2) Če sodišče ugotovi, da varstveno nadzorstvo ni več potrebno, sme izvedbo tega ukrepa ustaviti še pred potekom preizkusne dobe.

Izbira navodil
65. člen
(1) Ko izreče ukrep varstvenega nadzorstva, lahko odredi sodišče tudi eno ali več navodil, po katerih se mora ravnati obsojenec.
(2) Pri izbiri navodil upošteva sodišče zlasti storilčevo starost, njegove psihične lastnosti, nagibe, iz katerih je storil dejanje, osebne razmere, njegovo prejšnje življenje, okoliščine, v katerih je storil dejanje, ter njegovo obnašanje po storjenem kaznivem dejanju. Posebej mora paziti, da z izbiro navodil ne bo prizadelo obsojenčevega človeškega dostojanstva ali mu povzročilo posebnih težav.
(3) Navodila sodišča smejo vključevati te naloge:

1. zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu, s soglasjem tudi zdravljenje odvisnosti od alkohola ali drog;
2. obiskovanje ustrezne poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice;
3. usposabljanje za poklic ali sprejetje zaposlitve, ki ustreza obsojenčevemu zdravju, sposobnostim in nagnjenju;
4. poraba dohodkov v skladu s preživninskimi dolžnostmi;
5. prepoved druženja z nekaterimi osebami;
6. prepoved navezovanja neposrednih ali posrednih stikov z eno ali več določenimi osebami, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev;
7. prepoved približevanja žrtvi ali kakšni drugi oseb;
8. prepoved dostopa na posamezne kraje.

(4) Med preizkusno dobo sme sodišče spremeniti ali odpraviti navodila po uradni dolžnosti, na predlog svetovalke oziroma svetovalca (v nadaljnjem besedilu: svetovalec) ali obsojenca.

Dejavnost svetovalca
66. člen

(1) Varstveno nadzorstvo opravlja svetovalec, ki ga določi organ, pristojen za probacijo. Svetovalec pomaga obsojencu in nadzira izpolnjevanje navodil, ki jih je sodišče izreklo obsojencu. Pri tem mora svetovalec:
1. s pomočjo in nadzorstvom ter praktičnimi napotki in nasveti za uresničevanje navodil sodišča prispevati k temu, da obsojenec v prihodnje ne bo storil novega kaznivega dejanja;
2. opravljati dolžnost iz prejšnje točke in vzdrževati stike z obsojencem obzirno ter tako, da ne bo obsojenec zaradi tega izpostavljen neprijetnostim,
3. občasno poročati sodišču o opravljanju varstvenega nadzorstva, predlagati spremembo ali odpravo navodil ter ustavitev nadzorstva.

Posledice neizpolnjevanja navodil
67. člen

Če obsojenec med preizkusno dobo ne izpolnjuje navodil ali se izmika stikom s svetovalcem, ga sme sodišče posvariti, spremeniti navodila, podaljšati varstveno nadzorstvo v mejah določene preizkusne dobe ali preklicati pogojno obsodbo.

Prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja
71.a člen

(1) Storilcu kaznivega dejanja zoper življenje in telo, zoper čast in dobro ime, zoper spolno nedotakljivost, zoper človekovo zdravje ali drugega kaznivega dejanja z znaki nasilja sme sodišče izreči prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo katerega od teh kaznivih dejanj za čas od enega meseca do treh let.

(2) V okviru ukrepa iz prejšnjega odstavka lahko sodišče določi:
- prepoved približevanja žrtvi ali njenim bližnjim,
- prepoved navezovanja neposrednih ali posrednih stikov ali komuniciranja z žrtvijo ali njenimi bližnjimi, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev,
- prepoved dostopa na posamezne kraje, na katerih se redno giba žrtev ali njeni bližnji, ali
- prepoved druženja z žrtvijo ali njenimi bližnjimi.

(3) Sodišče sme izreči ta ukrep, če je storilec s kaznivim dejanjem prizadel telesno ali duševno celovitost žrtve in če oceni, da bi storilčevi stiki ali komuniciranje z žrtvijo ali njenimi bližnjimi pomenili nevarnost za ponovitev istovrstnega ali storitev drugega kaznivega dejanja zoper žrtev ali njene bližnje. Sodišče izbere enega ali več načinov izvršitve ukrepa iz prejšnjega odstavka in ob tem zlasti natančno opredeli osebe, na katere se ukrep nanaša, in razmerje med storilcem in žrtvijo ali njenim bližnjim, primerne razdalje storilca do žrtve ali njenega bližnjega ali krajev, ki se morajo spoštovati, opredeli posamezne načine prepovedanih oblik komuniciranja ali določi prepovedane oblike druženja.

(4) Kadar izreče pogojno obsodbo, sme sodišče odločiti, da bo obsodba preklicana, če storilec prekrši prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo ali njenim bližnjim.
(5) Trajanje prepovedi približevanja ali komuniciranja se šteje od pravnomočnosti sodbe. Čas prebit v zaporu oziroma v zdravstvenem zavodu za zdravljenje in varstvo se ne všteva v čas trajanja tega ukrepa.
(6) Sodišče sme odločiti, da ta varnostni ukrep preneha, če je poteklo šest mesecev od začetka izvajanja. O tem odloči sodišče na prošnjo obsojenca, če ugotovi, da so prenehali razlogi za izrek tega ukrepa.

Dajanje podatkov iz kazenske evidence
84. člen
(1) Podatki o izrečenih sodbah se vodijo v kazenski evidenci. Z zakonom se določita obseg podatkov in dajanje podatkov iz kazenske evidence pred izbrisom iz kazenske evidence.
(2) Na upravičeno z zakonom določeno zahtevo ustanov ali društev, ki so jim otroci ali mladoletniki zaupani v učenje, vzgojo, varstvo ali oskrbo, se dajo podatki iz kazenske evidence tudi za izbrisane obsodbe za kazniva dejanja po 170. členu, po 171. členu, po 172. členu, po 173. členu, po 173.a členu, po drugem odstavku 174. člena, po drugem odstavku 175. člena, izvršenega proti mladoletni osebi, in po 176. členu tega zakonika.
(3) Z zakonom se določi, da se obsodbe za kazniva dejanja iz prejšnjega odstavka vpišejo v posebno evidenco in se predpišejo pogoji, omejitve in postopek za dajanje podatkov o takih obsodbah; v primerih, ki niso zajeti v prejšnjem odstavku, se obsodba kljub ohranitvi v posebni evidenci šteje za izbrisano (prvi odstavek tega člena).

Način izvršitve kazni zapora
86. člen
(1) Obsojenci prestajajo kazen zapora v zavodih za prestajanje kazni (v nadaljnjem besedilu: zavod), ki jih določa zakon.
(2) Obsojenci se razvrščajo v zavode glede na to, koliko mora biti omejena njihova prostost.
(3) Če je obsojencu izrečena kazen zapora do petih let, lahko sodišče odredi, da jo prestaja v odprtem ali polodprtem zavodu ali oddelku; če mu je bila izrečena kazen zapora do osmih let, pa lahko sodišče odredi, da jo prestaja v polodprtem zavodu ali oddelku.
(4) Kazen zapora do treh let, razen za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, se za obsojenca, ki izpolnjuje pogoje, določene v zakonu, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, lahko izvršuje tudi tako, da obsojenec med prestajanjem kazni zapora še naprej dela ali se izobražuje in prebiva doma, razen v prostih dneh, praviloma ob koncu tedna, ko mora biti v zavodu. Natančnejše pogoje izvrševanja določi zavod.
(5) Kazen zapora do devetih mesecev se lahko izvršuje tudi s hišnim zaporom, če glede na nevarnost obsojenca, možnost ponovitve dejanja ter osebne, družinske in poklicne razmere obsojenca v času izvrševanja kazni ni potrebe po prestajanju kazni v zavodu ali če je zaradi bolezni, invalidnosti ali ostarelosti obsojenca kazen treba in jo je mogoče izvrševati v ustreznem javnem zavodu.
(6) V času prestajanja kazni se obsojenec ne sme oddaljiti iz stavbe ali posameznega dela stavbe, kjer se izvršuje hišni zapor, razen če sodišče za določen čas to izjemoma dovoli, kadar je neizogibno potrebno, da si obsojenec zagotovi najnujnejše življenjske potrebščine ali zdravstveno pomoč, ali za opravljanje dela. Sodišče v sodbi, s katero je določilo, da se kazen izvrši s hišnim zaporom, po določbah tega zakonika o pogojni obsodbi določi tudi varstveno nadzorstvo, lahko pa tudi eno ali več navodil. Sodišče lahko obsojencu omeji ali prepove stike z osebami, ki z njim ne prebivajo oziroma ga ne zdravijo ali oskrbujejo in podrobneje določi način izvrševanja hišnega zapora.
(7) Če se obsojenec brez dovoljenja sodišča oddalji iz stavbe ali posameznega dela stavbe, kjer se izvršuje hišni zapor, ali pa to stori zunaj dovoljenega časa ali ne upošteva omejitve ali prepovedi stikov ali krši druga pravila, ki jih sodišče določi glede izvrševanja hišnega zapora, lahko sodišče s sklepom odloči, da se preostanek izrečene kazni izvrši v zavodu.
(8) Kazen zapora do dveh let, razen za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, se

lahko izvrši tudi tako, da obsojenec namesto kazni zapora opravi v obdobju največ dveh let od izvršljivosti sodbe delo v splošno korist. Obseg dela se določi tako, da se en dan zapora nadomesti z dvema urama dela. Organ, pristojen za izvrševanje, pri določitvi dela obsojencu v okviru razpoložljivih del pri izvajalskih organizacijah upošteva obsojenčevo strokovno znanje in sposobnosti, lahko pa tudi tiste njegove nujne interese glede neodložljivih družinskih, izobraževalnih ali poklicnih obveznosti, katerih neupoštevanje bi povzročilo težko popravljivo ali nepopravljivo škodo za uresničevanje teh obveznosti. Delo v splošno korist se opravlja brez nadomestila.

(9) Sodišče pri odločanju o izvršitvi kazni zapora na način iz prejšnjega odstavka upošteva zlasti vedenje obsojenca v času odločanja, nevarnost ponovitve dejanja na prostosti, možnost in sposobnost za opravljanje primernega dela ter osebne in družinske razmere obsojenca v času predvidenega izvrševanja kazni.

(10) Sodišče v sodbi, v kateri je določilo, da se kazen izvrši z delom v splošno korist, po določbah tega zakonika o pogojni obsodbi določi tudi varstveno nadzorstvo, lahko pa tudi eno ali več navodil.

(11) Če obsojenec v celoti ali deloma ne izpolnjuje nalog v okviru dela v splošno korist ali v pomembnem delu ne izpolnjuje navodil v okviru varstvenega nadzorstva ali se izmika stiku s svetovalcem ali drugače krši obveznosti iz dela v splošno korist, sodišče s sklepom odloči, da se izrečena kazen zapora izvrši v obsegu neopravljenega dela.

(12) O dopustnosti izvršitve kazni zapora na načine, določene s tem členom, odloča sodišče na predlog obdolženca s sodbo, s katero izreče kazen zapora, ali na predlog obsojenca s posebnim sklepom.

(13) O dopustnosti izvršitve kazni zapora na načine, določene s tem členom, za obdolženca, ki po zakonu, ki ureja kazenski postopek, prizna krivdo, ko se prvič izjavi o obtožnem aktu, v katerem je za tak primer predlagan način izvršitve kazni, ali jo prizna v sporazumu z državnim tožilcem, sodišče odloči v skladu s tem predlogom oziroma sporazumom.

Način izvršitve denarne kazni

87. člen

(1) Če se denarna kazen ne da niti prisilno izterjati, jo sodišče izvrši tako, da se za vsaka začeta dva dnevna zneska denarne kazni določi en dan zapora, pri čemer zapor ne sme biti daljši od šestih mesecev.

(2) Če obsojenec plača samo del denarne kazni, se mu ostanek sorazmerno spremeni v zapor, če plača še ostanek, pa se izvrševanje kazni zapora ustavi.

(3) Po obsojenčevi smrti se denarna kazen ne izvrši.

(4) Denarna kazen do tristo šestdeset dnevnih zneskov se lahko izvrši tudi tako, da obsojenec v obdobju največ enega leta namesto plačila denarne kazni opravi delo v splošno korist brez nadomestila. Obseg dela se določi tako, da se en dnevni znesek nadomesti z eno uro dela.

(5) Glede vprašanj, ki niso urejena v prejšnjem odstavku, se smiselno uporabljajo določbe osmega do trinajstega odstavka 86. člena tega zakonika.

Pogojni odpust

88. člen

(7) Obsojenca, ki bo pogojno odpuščen, lahko organ, ki odloča o pogojnem odpustu, postavi pod varstveno nadzorstvo. Varstveno nadzorstvo opravlja svetovalec, ki ima enake naloge kot pri pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom.

(8) Obsojencu, ki je pogojno odpuščen, lahko organ, ki odloča o pogojnem odpustu, naloži te naloge:

1. zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu, z njegovim soglasjem tudi zdravljenje odvisnosti od alkohola ali drog;
2. obiskovanje ustrezne poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice;
3. usposabljanje za poklic ali sprejetje zaposlitve, ki ustreza obsojenčevemu zdravju, sposobnostim ali nagnjenju;
4. poraba dohodka v skladu s preživninskimi dolžnostmi;

5. prepoved druženja z nekaterimi osebami;
6. prepoved navezovanja neposrednih ali posrednih stikov z eno ali več določenimi osebami, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev;
7. prepoved približevanja žrtvi ali kakšni drugi osebi;
8. prepoved dostopa na posamezne kraje.

(9) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za pogojni odpust iz hišnega zapora. Pri presoji, ali naj se obsojenec pogojno odpusti, se za čas hišnega zapora namesto vedenja med prestajanjem kazni upošteva spoštovanje omejitev pri njegovem izvrševanju.

375. člen

Do uveljavitve kazenskega zakona za mladoletnike se uporabljajo določbe 70. do 94. člena, določbe, ki se nanašajo na mladoletniški zapor v petem odstavku 47. člena, v prvem, drugem in četrtem odstavku 49. člena, ter določba tretjega odstavka 100. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek, 23/99, 40/04, 95/04, v nadaljnjem besedilu: Kazenskega zakonika).

44. KAZENSKI ZAKONIK (KZ)

Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo in 55/08 – KZ-1

Izključitev kazenskih sankcij proti otrokom

71. člen

Proti mladoletni osebi, ki ob storitvi kaznivega dejanja še ni bila stara štirinajst let (otrok), se ne smejo uporabiti kazenske sankcije.

Kazenske sankcije za mladoletnike

72. člen

(1) Mladoletniku, ki je bil ob storitvi kaznivega dejanja že star štirinajst let, pa še ni bil star šestnajst let (mlajši mladoletnik), se smejo izreči le vzgojni ukrepi.

(2) Mladoletniku, ki je bil ob storitvi kaznivega dejanja že star šestnajst let, pa še ni bil star osemnajst let (starejši mladoletnik), se smejo izreči vzgojni ukrepi pod pogoji, določenimi v tem zakoniku.

(3) Kazensko odgovornemu starejšemu mladoletniku se sme izjemoma izreči tudi denarna kazen ali mladoletniški zapor, ob teh kaznih pa kot stranski kazni tudi prepoved vožnje motornega vozila ali izgon tujca iz države.

(4) Mladoletnim storilcem kaznivih dejanj se lahko izrečejo tudi varnostni ukrepi, razen prepovedi opravljanja poklica, če jim je izrečen vzgojni ukrep, denarna kazen ali mladoletniški zapor.

Namen vzgojnih ukrepov in kazni za mladoletnike

73. člen

Namen vzgojnih ukrepov in kazni za mladoletnike je, da se mladoletnim storilcem kaznivih dejanj z varstvom in s pomočjo, z nadzorstvom nad njimi, njihovim strokovnim usposabljanjem in razvijanjem njihove osebne odgovornosti zagotovijo njihova vzgoja, prevzgoja in pravilen razvoj.

Vrste vzgojnih ukrepov

74. člen

(1) Vzgojni ukrepi so:

1) ukor;
2) navodila in prepovedi;
3) nadzorstvo organa socialnega varstva;
4) oddaja v vzgojni zavod;

5) oddaja v prevzgojni dom;
6) oddaja v zavod za usposabljanje.
(2) Ukor, navodila in prepovedi ali nadzorstvo organa socialnega varstva izreče sodišče mladoletniku, ki ga je potrebno opozoriti na nepravilnost njegovega ravnanja ter zagotoviti njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj v njegovem dotedanjem okolju s pomočjo kratkih ali trajnejših ukrepov ob ustreznem strokovnem vodenju.
(3) Oddajo v vzgojni zavod, oddajo v prevzgojni dom ali oddajo v zavod za usposabljanje (zavodski ukrepi) izreče sodišče mladoletniku, pri katerem so potrebni trajnejši vzgojni, prevzgojni ali zdravstveni ukrepi in njegova popolna ali delna izločitev iz dotedanjega okolja. Zavodski ukrepi se uporabijo kot skrajnje sredstvo in smejo trajati v mejah, določenih z zakonom, le toliko časa, kolikor je potrebno, da bo dosežen namen vzgojnih ukrepov.

Navodila in prepovedi
77. člen
(1) Sodišče izreče mladoletniku eno ali več navodil ali prepovedi kot samostojen vzgojni ukrep, če je treba s primernimi ukrepi vplivati nanj in na njegovo vedenje.
(2) Sodišče lahko izreče mladoletniku naslednja navodila in prepovedi:
1) osebno se opravičiti oškodovancu;
2) poravnati se z oškodovancem tako, da mladoletnik s plačilom, z delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem;
3) redno obiskovati šolo;
4) usposabljati se za poklic ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju, sposobnosti in nagnjenju;
5) nastaniti se pri določeni družini, v domu ali drugje;
6) opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti;
7) zdraviti se v ustrezni zdravstveni organizaciji;

8) obiskovati vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo podobno posvetovalnico;
9) udeležiti se programov socialnega treninga;
10) opraviti preizkus znanja prometnih predpisov;
11) prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim.
(3) Pri izbiri in izrekanju navodil in prepovedi sodišče praviloma upošteva mladoletnikovo pripravljenost za sodelovanje.
(4) Navodila ali prepovedi smejo trajati najdalj eno leto.
(5) Sodišče lahko navodila in prepovedi med izvrševanjem spremeni ali odpravi, če bo s tem bolje dosežen namen vzgojnih ukrepov.
(6) V okviru navodila iz 2. točke drugega odstavka tega člena določi sodišče obseg, obliko in način povrnitve škode, pri tem pa osebno delo mladoletnika ne sme preseči šestdeset ur v obdobju treh mesecev in mora biti razporejeno tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.
(7) V okviru navodila iz 6. točke drugega odstavka tega člena sme sodišče določiti mladoletniku opravljanje del do največ stodvajset ur v obdobju šestih mesecev in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.
(8) Navodilo iz 9. točke drugega odstavka tega člena izreče sodišče zlasti, če je to potrebno za mladoletnikovo izobraževanje ali delovno usposabljanje; sodišče sme določiti to navodilo za največ štiri ure dnevno, in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.
(9) Izvrševanje navodil iz 2., 6. in 9. točke drugega odstavka tega člena pripravijo in vodijo organi socialnega varstva; pri njihovem izvrševanju sodeluje in ga nadzoruje sodnik za mladoletnike.
(10) Pri izvrševanju navodil iz drugega odstavka tega člena se ne sme prizadeti mladoletnikovo človeško dostojanstvo.
(11) Če mladoletnik navodil ali prepovedi ne izpolnjuje, lahko sodišče namesto njih izreče vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva. Na to opozori sodišče

mladoletnika, njegove starše, posvojitelja, rejnika ali skrbnika, ko izreče navodila ali prepovedi.

Nadzorstvo organa socialnega varstva
78. člen

(1) Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo ter je potrebno trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo organa socialnega varstva.
(2) Sodišče odloči pozneje, kdaj preneha ta ukrep, z omejitvijo, da ne sme trajati manj kot eno leto in ne dalj kot tri leta. Dokler traja ta ukrep, ostane mladoletnik še naprej pri svojih starših ali drugih ljudeh, ki ga preživljajo, svetovalec, ki ga določi organ socialnega varstva, pa opravlja nadzorstvo.
(3) Določeni svetovalec mladoletnika nadzoruje, predvsem pa skrbi za njegovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj škodljivo vpliva, za potrebno zdravljenje in ureditev razmer, v katerih živi.
(4) Ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva lahko sodišče določi mladoletniku katero izmed navodil in prepovedi iz prejšnjega člena, ki v tem primeru nimajo narave samostojnega vzgojnega ukrepa.

Pogojni odpust v času izvrševanja zavodskega vzgojnega ukrepa
82. člen

(1) Sodišče lahko pogojno odpusti mladoletnika, kateremu je bil izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod ali oddaje v prevzgojni dom, ko je prebil v zavodu najmanj eno leto, če je mogoče na podlagi doseženih rezultatov vzgoje in prevzgoje utemeljeno sklepati, da v času trajanja pogojnega odpusta ne bo ponavljal kaznivih dejanj.
(2) Sodišče lahko odloči, da se za čas trajanja pogojnega odpusta mladoletniku izreče vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva.
(3) Sodišče lahko prekliče pogojni odpust, če stori mladoletnik novo kaznivo dejanje ali se ne drži obveznosti v okviru vzgojnega ukrepa nadzorstva organa socialnega varstva. V tem primeru se čas, prestan na pogojnem odpustu, ne šteje v čas trajanja vzgojnega ukrepa.
(4) Pogojni odpust lahko traja najdalj do izteka zakonskega roka trajanja izrečenega zavodskega ukrepa ali dokler sodišče ne ustavi izvrševanja tega ukrepa, ali ga zamenja z drugim vzgojnim ukrepom.

Ustavitev izvrševanja in sprememba odločbe o vzgojnih ukrepih
83. člen

(1) Kadar se po odločbi, s katero je bil izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, pokažejo okoliščine, ki jih ni bilo takrat, ko se je o tem odločalo, ali se zanje ni vedelo, so pa take, da bi vplivale na odločbo, se izvrševanje izrečenega ukrepa lahko ustavi, ali pa se ta nadomesti z drugim vzgojnim ukrepom.
(2) Poleg primerov iz prejšnjega odstavka se sme, če ni za posamezne ukrepe določeno drugače, glede na uspeh vzgoje, prevzgoje ali usposabljanja, izvrševanje ukrepa ustaviti ali pa izrečeni ukrep nadomestiti z drugim ukrepom, s katerim bo bolje dosežen namen vzgojnih ukrepov. Glede zavodskih ukrepov je mogoča ustavitev izvrševanja ali nadomestitev z drugim ukrepom z naslednjimi omejitvami:

1) izvrševanje oddaje v vzgojni zavod se pred potekom šestih mesecev ne sme ustaviti, do preteka tega roka pa se sme nadomestiti samo z oddajo mladoletnika v prevzgojni dom ali zavod za usposabljanje;
2) izvrševanje oddaje v prevzgojni dom se pred potekom enega leta ne sme ustaviti, do tega časa pa se sme nadomestiti z oddajo mladoletnika v vzgojni zavod ali v zavod za usposabljanje.

Ponovno odločanje o vzgojnih ukrepih
84. člen

(1) Če je preteklo od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil izrečen vzgojni ukrep

nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, več kot eno leto, pa se ukrep ni začel izvrševati, odloči sodišče, ali naj se izrečeni ukrep izvrši ali ne, lahko pa ga tudi nadomesti s kakšnim drugim vzgojnim ukrepom.
(2) Tako ravna sodišče tudi, če se je vzgojni ukrep sicer začel izvrševati, pa se zaradi bega mladoletnika iz vzgojnega zavoda ali iz drugega razloga ni izvrševal dalj kot eno leto.

Izrek vzgojnega ukrepa za kazniva dejanja v steku
85. člen
(1) Če je storil mladoletnik več kaznivih dejanj v steku, presoja sodišče pri izbiri vzgojnih ukrepov, ki so predpisani v tem zakoniku, enotno vsa dejanja, ne da bi določalo za vsako poseben ukrep.
(2) Tako ravna sodišče tudi tedaj, kadar po izreku vzgojnega ukrepa ugotovi, da je mladoletnik pred njegovim izrekom ali po izreku storil kakšno kaznivo dejanje.

Vodenje evidence o vzgojnih ukrepih in dajanje podatkov o vzgojnih ukrepih
86. člen
Podatki iz evidence o vzgojnih ukrepih se smejo dajati samo sodiščem, državnim tožilstvom in organom za notranje zadeve v zvezi s kazenskim postopkom proti mladoletniku ter organom socialnega varstva in zavodom, ki izvršujejo vzgojne ukrepe.

Nadzorstvo nad izvrševanjem vzgojnih ukrepov
87. člen
Nadzorstvo glede zakonitega in pravilnega izvrševanja vzgojnih ukrepov izvaja sodišče, ki je izreklo ukrep.

Kaznovanje starejših mladoletnikov
Izrekanje denarne kazni mladoletnikom
88. člen
(1) Starejšemu mladoletniku sme sodišče, upoštevajoč tudi namen vzgojnih ukrepov, za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora do petih let ali denarna kazen, izreči denarno kazen, če jo je po svojih dohodkih zmožen sam plačati.
(2) Če se denarna kazen mladoletniku izreče v dnevnih zneskih, njena najnižja mera znaša dva dnevna zneska, najvišja pa stoosemdeset dnevnih zneskov; če se mu denarna kazen izreče v določenem znesku, je njena najnižja mera 10.000 tolarjev, najvišja pa 1,500.000 tolarjev. Glede drugih pravil o odmeri denarne kazni uporabi sodišče določbe 38. člena tega zakonika.
(3) Če se denarna kazen ne da niti prisilno izterjati, sodišče namesto nje izreče enega izmed vzgojnih ukrepov iz 1. do 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakonika.
(4) Če stori mladoletnik več kaznivih dejanj v steku in sodišče spozna, da je treba za vsa dejanja izreči mladoletniku denarno kazen, izreče eno kazen v skladu z določbo drugega odstavka tega člena.
(5) Če pa sodišče spozna, da bi bilo treba starejšega mladoletnika za kakšno kaznivo dejanje kaznovati z denarno kaznijo, za drugo pa izreči vzgojni ukrep, izreče za vsa kazniva dejanja v steku denarno kazen ali vzgojni ukrep.

Učinek mladoletniškega zapora in zapora na vzgojne ukrepe
91. člen
(1) Če izreče sodišče med izvrševanjem vzgojnega ukrepa, starejšemu mladoletniku mladoletniški zapor, preneha vzgojni ukrep, ko začne mladoletnik prestajati to kazen.
(2) Če izreče sodišče po izreku vzgojnega ukrepa polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja mladoletniški zapor ali kazen zapora najmanj enega leta, se vzgojni ukrep ne izvrši; če pa se že izvršuje, se izvrševanje ustavi, ko začne prestajati kazen.
(3) Če izreče sodišče po izreku vzgojnega ukrepa polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja kazen zapora manj kot eno leto, odloči v sodbi, ali naj se po prestani kazni vzgojni ukrep izvrši ali ne.
(4) Če izreče sodišče polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja med izvrševanjem vzgojnega

ukrepa zapor v trajanju manj od enega leta, odloči v sodbi, ali naj se po prestani kazni izvrševanje vzgojnega ukrepa nadaljuje ali pa naj se ustavi, ko se začne izvrševati izrečena kazen.

Izrekanje kazenskih sankcij polnoletnemu za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot mlajši mladoletnik

92. člen

(1) Polnoletnemu, ki je dopolnil enaindvajset let, se ne sme soditi za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot mlajši mladoletnik.
(2) Če polnoletni, ki je storil kaznivo dejanje kot mlajši mladoletnik, med sojenjem še ni dopolnil enaindvajset let, se mu sme soditi samo za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen hujša od petih let zapora. Takšnemu polnoletnemu sme sodišče izreči samo ustrezen zavodski vzgojni ukrep. Pri presoji, ali naj izreče ta ukrep, upošteva sodišče vse okoliščine primera, zlasti pa težo storjenega dejanja, čas, ki je pretekel od njegove storitve, storilčevo vedenje in namen tega vzgojnega ukrepa.

Izrekanje kazenskih sankcij polnoletnemu za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot starejši mladoletnik

93. člen

(1) Polnoletnemu se sme izreči za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot starejši mladoletnik, vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, ustrezen zavodski vzgojni ukrep, ob pogojih iz 88. člena tega zakonika denarno kazen, ob pogojih iz 89. člena tega zakonika pa tudi mladoletniški zapor. Pri presoji, ali naj izreče sankcijo in katero izmed naštetih sankcij, upošteva sodišče vse okoliščine primera, zlasti pa težo storjenega dejanja, čas, ki je pretekel od njegove storitve, storilčevo vedenje in namen, ki ga je treba doseči s temi sankcijami.
(2) Polnoletnemu, ki je storil kaznivo dejanje kot starejši mladoletnik in ki je med sojenjem dopolnil enaindvajset let, sme izreči sodišče namesto mladoletniškega zapora zapor ali pogojno obsodbo. Kazen zapora, izrečena v takšnem primeru, ima glede rehabilitacije, izbrisa obsodbe in pravnih posledic enak pravni učinek kot mladoletniški zapor.

Izrekanje vzgojnih ukrepov mlajšim polnoletnikom

94. člen

(1) Storilcu, ki je kot polnoleten storil kaznivo dejanje, pa med sojenjem še ni dopolnil enaindvajset let, sme sodišče izreči vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, če spozna, da je glede na njegovo osebnost in okoliščine, v katerih je storil dejanje, primerneje namesto kazni zapora izreči tak ukrep.
(2) Mlajšemu polnoletniku, ki mu je bil izrečen vzgojni ukrep, sme sodišče ob pogojih, določenih v tem zakoniku, izreči tudi stransko kazen prepovedi vožnje motornega vozila in varnostne ukrepe, razen prepovedi opravljanja poklica.
(3) Izrečeni vzgojni ukrep sme trajati najdalj do tedaj, ko storilec dopolni triindvajset let.

45. ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP)

Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US in 65/16 – odl. US in 66/17 – ORZKP153,154

54. člen

(1) Za mladoletnike in osebe, ki jim je popolnoma vzeta poslovna sposobnost, poda predlog oziroma vloži zasebno tožbo njihov zakoniti zastopnik.
(2) Mladoletnik, ki je dopolnil šestnajst let, lahko sam poda predlog ali vloži zasebno tožbo.

64. člen

(1) Če je oškodovanec mladoletnik ali oseba, ki ji je popolnoma odvzeta poslovna

sposobnost, je njegov zakoniti zastopnik upravičen podajati vse izjave in opravljati vsa dejanja, ki jih je po tem zakonu upravičen podajati oziroma opravljati oškodovanec.
(2) Oškodovanec, ki je dopolnil šestnajst let, je upravičen sam podajati izjave in opravljati procesna dejanja.

65. člen
(1) Zasebni tožilec, oškodovanec in oškodovanec kot tožilec ter njihovi zakoniti zastopniki smejo izvrševati svoje pravice v postopku tudi po pooblaščencu.
(3) V kazenskem postopku, ki teče zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost iz XIX. poglavja kazenskega zakonika Republike Slovenije, kaznivega dejanja zanemarjanja otroka in surovega ravnanja po 192. členu in kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu kazenskega zakonika, mora imeti mladoletni oškodovanec ves čas od uvedbe kazenskega postopka dalje pooblaščenca, ki skrbi za njegove pravice, še posebej v zvezi z zaščito njegove integritete med zaslišanjem pred sodiščem in uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka. Mladoletnemu oškodovancu, ki pooblaščenca še nima, postavi pooblaščenca sodišče po uradni dolžnosti izmed odvetnikov.
(4) V predkazenskem in kazenskem postopku je lahko ob mladoletnem oškodovancu navzoča oseba, ki ji oškodovanec zaupa. Takšna oseba je lahko navzoča tudi ob drugem oškodovancu, ki je žrtev nasilja.

66. člen
Zasebni tožilec, oškodovanec kot tožilec in oškodovanec ter njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci morajo sporočiti sodišču vsako spremembo naslova ali prebivališča.

Izvršitev odločb
128. člen
(1) Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov.
(2) Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilcu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec.

129.a člen
(1) O predlogu za izvršitev kazni zapora tako, da obsojenec med prestajanjem kazni v določenih dnevih prebiva doma, nadomestitvi kazni zapora s hišnim zaporom, nadomestitvi kazni zapora ali denarne kazni z delom v splošno korist in o izvršitvi denarne kazni s plačilom v obrokih, odloči s sklepom predsednik senata oziroma sodnik posameznik sodišča, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji.
(2) Predlog iz prejšnjega odstavka lahko v petnajstih dneh po pravnomočnosti sodbe vloži obsojenec, njegov zagovornik ali oseba iz drugega odstavka 367. člena tega zakona (predlagatelj). Če je obsojencu oziroma zagovorniku prepis sodbe vročen po pravnomočnosti, začne ta rok teči od zadnje vročitve.
(3) Sodnik zavrže predlog, če je prepozen, nedovoljen ali če so v predlogu navedeni razlogi očitno neutemeljeni, sicer pa odredi, da se raziščejo dejstva in preskrbijo dokazi, na katere se sklicuje predlog, po potrebi pa sme razpisati narok. Če obsojenec na narok ne pride se šteje, da je predlog umaknil.
(4) Zoper sklep o predlogu iz prvega odstavka tega člena se lahko pritoži predlagatelj in državni tožilec.
(5) Določbe prejšnjih odstavkov tega člena se smiselno uporabljajo tudi za odločanje o izvršitvi kazni zaradi kršitve pravil hišnega zapora ali zaradi kršitve obveznosti iz dela v splošno korist in za odločanje o načinu izvrševanja hišnega zapora in dela v splošno korist.
(6) O odreditvi takojšnjega plačila denarne kazni zaradi zamude s plačilom posameznega obroka odloči s sklepom, o spremembi denarne kazni, ki se ne da niti prisilno izterjati v kazen zapora, pa odloči s sodbo predsednik senata oziroma sodnik posameznik

sodišča, ki je na prvi stopnji izreklo denarno kazen.

142. člen

Vsi državni organi morajo sodiščem in drugim organom, ki sodelujejo v kazenskem postopku, dajati potrebno pomoč, zlasti če gre za odkrivanje kaznivih dejanj ali za izsleditev storilcev.

143. člen

(1) Upravljavec osebnih podatkov mora sodišču na zahtevo brezplačno posredovati podatke iz zbirke osebnih podatkov tudi brez osebne privolitve posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če sodišče navede, da podatke potrebuje za izvedbo kazenskega postopka.

145. člen

(1) Vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili so dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni ali če kako drugače zvedo zanje.
(2) Obenem z ovadbo morajo organi in organizacije z javnimi pooblastili navesti dokaze, za katere vedo in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

161. člen

(3) Državni tožilec sme zahtevati potrebne podatke od državnih organov, podjetij in drugih pravnih oseb, lahko pa v ta namen povabi tudi tistega, ki je vložil kazensko ovadbo.
(5) Državni tožilec in drugi državni organi, podjetja in druge pravne osebe morajo pri zbiranju obvestil oziroma dajanju podatkov ravnati obzirno in paziti, da ne škodujejo časti in dobremu imenu tistega, na katerega se podatki nanašajo.

161.a člen

(1) Državni tožilec sme ovadbo ali obtožni predlog za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, odstopiti v postopek poravnavanja. Pri tem upošteva vrsto in naravo dejanja, okoliščine, v katerih je bilo storjeno, osebnost storilca, njegovo predkaznovanost za istovrstna ali druga kazniva dejanja, kot tudi stopnjo njegove kazenske odgovornosti.
(3) Poravnavanje vodi poravnalec, ki je zadevo dolžan prevzeti v postopek. Poravnavanje se sme izvajati le s pristankom osumljenca in oškodovanca. Poravnalec je pri svojem delu neodvisen. Poravnalec si mora prizadevati, da je vsebina sporazuma v sorazmerju s težo in posledicami dejanj.
(4) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, izvajanje sporazuma pripravijo in vodijo centri za socialno delo ob sodelovanju poravnalca, ki je vodil poravnavanje, in državnega tožilca.

162. člen

(1) Državni tožilec sme s soglasjem oškodovanca odložiti kazenski pregon za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, če je osumljenec pripravljen ravnati po navodilih državnega tožilca in izpolniti določene naloge, s katerimi se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja. Te naloge so lahko:
   1. odprava ali poravnava škode;
   2. plačilo določenega prispevka v korist javne ustanove ali v dobrodelne namene ali v sklad za povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj;
   3. oprava kakšnega splošno koristnega dela;
   4. poravnava preživninske obveznosti;
   5. zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu;
   6. obiskovanje ustrezne psihološke ali druge posvetovalnice;

7. upoštevanje prepovedi približevanja žrtvi, kakšni drugi osebi ali dostopa na posamezne kraje.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno odložiti kazenski pregon tudi za kazniva dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po prvem odstavku 187. člena, nasilja v družini po prvem in drugem odstavku 191. člena, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po drugem odstavku 192. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 213. člena, poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena, in zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva po drugem odstavku 246. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zapora do petih let.

(3) Če državni tožilec določi nalogo odprave škode iz 1. točke ali nalogo iz 3. točke prvega odstavka tega člena, izvajanje dela pripravijo in vodijo centri za socialno delo ob sodelovanju državnega tožilca.

(4) Če osumljenec v roku, ki ga določi državni tožilec, izpolni nalogo in povrne stroške v skladu s sedmim odstavkom tega člena, se ovadba zavrže.

(5) V primeru zavrženja ovadbe iz prejšnjega odstavka oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona. O izgubi teh pravic mora državni tožilec poučiti oškodovanca, preden da ta soglasje po prvem odstavku tega člena.

(6) S splošnimi navodili, ki jih izda generalni državni tožilec, se določijo, način in roki izvršitve nalog iz prvega odstavka tega člena, nadzor nad izvajanjem ter podrobneje opredelijo posebne okoliščine iz drugega odstavka tega člena, ki vplivajo na odločitev državnega tožilca o odložitvi kazenskega pregona.

(7) Osumljenec in oškodovanec nosita vsak svoje stroške postopka odloženega pregona, razen, če se dogovorita, da bo osumljenec oškodovancu povrnil njegove stroške. Stroški izvrševanja nalog iz prvega odstavka tega člena niso stroški kazenskega postopka.

163.a člen

(1) Pri postopku po 162. členu tega zakona povabi državni tožilec osumljenca in oškodovanca na državno tožilstvo. V vabilu se navede razlog vabljenja. Če se vabilu odzoveta, seznani državni tožilec osumljenca s kazensko ovadbo in o tem, da bo ovadbo zavrgel, če se bo ravnal po njegovih navodilih in pravočasno izpolnil določene naloge.

(2) Če je potrebno, da si državni tožilec pridobi neposredno od osumljenca ali oškodovanca kakšne podatke, da bi se lahko odločil ali naj odstopi zadevo v poravnavanje (161.a člen) ali naj sklene sporazum o priznanju krivde ali ne začne kazenskega pregona (163. člen) ali vloži predlog za izdajo kaznovalnega naloga (445.a člen), sme osumljenca in oškodovanca, ali samo enega izmed njiju, povabiti na državno tožilstvo. Povabljenega osumljenca seznani s kazensko ovadbo ter o odločitvah, ki jih lahko sprejme v postopku z ovadbo, oškodovanca pa o njegovih pravicah.

208. člen

Policija oziroma sodišče mora o odvzemu prostosti v štiriindvajsetih urah obvestiti družino tistega, ki mu je bila vzeta prostost, če ta to zahteva. O odvzemu prostosti se obvesti pristojni organ socialnega varstva, če je treba kaj ukreniti za preskrbo otrok in drugih družinskih članov, za katere skrbi tisti, ki mu je bila vzeta prostost.

234. člen Zasliševanje prič

(1) Za priče se povabijo osebe, za katere je verjetno, da bi mogle kaj povedati o kaznivem dejanju in storilcu in o drugih pomembnih okoliščinah.

(3) Vsakdo, kdor je povabljen za pričo, se je dolžan odzvati vabilu in, če ni v tem zakonu določeno drugače, tudi pričati.

236. člen

(1) Dolžnosti pričevanja so oproščeni:
1. obdolžencev zakonec, oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti;
2. obdolženčevi krvni sorodniki v ravni vrsti, sorodniki v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena in sorodniki po svaštvu do vštetega drugega kolena;
3. obdolženčev posvojenec in posvojitelj;
4. verski spovednik o tistem, o čemer se mu je spovedal obdolženec ali druga oseba;
5. odvetnik, zdravnik, socialni delavec, psiholog ali kakšna druga oseba o dejstvih, za katera je zvedel pri opravljanju poklica, če velja dolžnost, da mora ohraniti kot tajnost tisto, kar je zvedel pri opravljanju svojega poklica, razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona ali če so izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu, pod katerimi so te osebe odvezane dolžnosti varovanja tajnosti oziroma so dolžne posredovati zaupne podatke pristojnim organom.

(2) Sodišče, ki vodi postopek, je dolžno poučiti osebe, omenjene v prejšnjem odstavku, da jim ni treba pričati, vsakokrat preden jih zasliši, brž ko zve, da gre za okoliščine, zaradi katerih so oproščene dolžnosti pričevanja. Če priča izjavi, da se odpoveduje tej pravici in da želi pričati, se jo mora opozoriti, da se bo na njeno izpovedbo lahko oprla sodna odločba, četudi se bo na glavni obravnavi odpovedala pričevanju. Pouk in odgovor se vpišeta v zapisnik.

239. člen

(2) Mladoletna oseba, ki še ni dopolnila šestnajst let, se vabi za pričo po njenih starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče zaradi tega, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

240. člen

(4) Pri zaslišanju mladoletne osebe, zlasti če je bila s kaznivim dejanjem oškodovana, je treba ravnati obzirno, da zaslišanje ne bi škodljivo vplivalo na njeno duševno stanje. Če je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali kakšnega drugega strokovnjaka. Pri zaslišanju priče, mlajše od 14 let, je lahko navzoča oseba, ki ji priča zaupa.

288. člen

(1) Na glavno obravnavo se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec in njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci ter tolmač. Prav tako se na glavno obravnavo povabijo priče in izvedenci, ki sta jih predlagala tožilec v obtožnici in obdolženec v ugovoru zoper obtožnico, razen tistih, za katere predsednik senata misli, da njihovo zaslišanje na glavni obravnavi ni potrebno. Tožilec in obtoženec lahko na glavni obravnavi ponovita predloge, ki jim predsednik senata ni ugodil.

(4) Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, se oškodovanca opozori, da lahko predlog za pregon umakne do konca glavne obravnave in da bo z umikom izgubil pravico, da vnovič poda predlog ter da bo v primeru, če ga umakne po začetku glavne obravnave, moral plačati stroške kazenskega postopka, razen če bo obdolženec izjavil, da jih bo plačal sam.

359. člen

(3) Sodišče lahko v sodbi odloči, da obsojenec med prestajanjem kazni v določenih dnevih prebiva doma, da se kazen zapora nadomesti s hišnim zaporom in da se kazen zapora oziroma denarna kazen nadomesti z delom v splošno korist.

450.b člen

(1) S sporazumom, s katerim obdolženec prizna krivdo za vsa ali nekatera kazniva dejanja, ki so predmet obtožbe, se obdolženec in državni tožilec lahko dogovorita:
1. o kazni oziroma opozorilni sankciji in o načinu izvršitve kazni;
2. o odstopu državnega tožilca od kazenskega pregona, za kazniva dejanja obdolženca, ki niso zajeta s priznanjem;

3. o stroških kazenskega postopka;
4. o izpolnitvi kakšne druge naloge.

450.c člen

(3) O odstopu od kazenskega pregona za kazniva dejanja, ki niso zajeta s sporazumom o priznanju krivde, se sme državni tožilec z obdolžencem dogovoriti le, če gre za kazniva dejanja iz prvega in drugega odstavka 162. člena tega zakona in če s tem soglaša oškodovanec. Kaznivo dejanje, glede katerega državni tožilec odstopi od pregona mora biti v sporazumu čimbolj natančno opisano, z navedbo njegove pravne opredelitve. Soglasje oškodovanca se priloži sporazumu.

Postopek proti mladoletnikom

451. člen

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku proti osebam, ki so storile kaznivo dejanje kot mladoletniki, pa ob uvedbi postopka oziroma ob sojenju še niso stare enaindvajset let. V postopku proti mladoletnikom se ne uporabljajo določbe XXVI.a poglavja tega zakona. Druge določbe tega zakona se uporabljajo, če niso v nasprotju z določbami tega poglavja.

(2) Členi 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 481. člen tega zakona se uporabljajo v postopku proti mlajšemu polnoletnemu, če se do začetka glavne obravnave ugotovi, da prihaja glede njega v poštev izrek vzgojnega ukrepa kot kazenske sankcije za mladoletnike Republike Slovenije, in če takrat še ni star enaindvajset let.

452. člen

Če se med postopkom ugotovi, da mladoletnik ob storitvi kaznivega dejanja še ni bil star štirinajst let, se kazenski postopek ustavi in o tem obvesti organ socialnega varstva.

453. člen

(1) Mladoletnik ne sme biti sojen v nenavzočnosti.

(2) Pri procesnih dejanjih, pri katerih je mladoletnik navzoč, zlasti pa pri njihovem zaslišanju, morajo organi, ki sodelujejo v postopku, ravnati obzirno in upoštevati mladoletnikovo duševno razvitost, občutljivost in osebne lastnosti, da ne bi kazenski postopek škodljivo vplival na njegov razvoj.

(3) Hkrati morajo ti organi s primernimi ukrepi preprečevati vsako nedisciplinirano obnašanje mladoletnika.

454. člen

(1) Mladoletnik sme imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka.

(2) Mladoletnik mora imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka, če teče proti njemu postopek za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora nad tri leta; za druga kazniva dejanja, za katera je predpisana milejša kazen, pa mora imeti zagovornika, če sodnik za mladoletnike spozna, da mu je potreben.

(3) Če si v primerih iz prejšnjega odstavka ne vzame zagovornika sam mladoletnik ali mu ga ne vzamejo njegov zakoniti zastopnik ali sorodniki, mu ga postavi sodnik za mladoletnike po uradni dolžnosti.

455. člen

Nihče ne more biti oproščen dolžnosti pričevanja o okoliščinah, ki so potrebne za presojo mladoletnikove duševne razvitosti ter za spoznanje njegove osebnosti in razmer, v katerih živi (469. člen).

458. člen

(1) V postopku proti mladoletnikom ima organ socialnega varstva poleg pravic, ki so mu izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno

odločbo.
(2) Kadar državni tožilec zahteva uvedbo postopka proti mladoletniku, mora to vselej sporočiti pristojnemu organu socialnega varstva.

459. člen
(1) Mladoletnika vabi sodišče po starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče, ker je treba hitro ravnati ali zaradi drugih okoliščin.
(2) Za vročanje odločb in drugih pisanj se uporabljajo smiselno določbe 120. člena tega zakona; pri tem se mladoletniku ne smejo vročiti pisanja na ta način, da bi se pritrdila na sodno desko in tudi ne uporabiti drugi odstavek 116. člena tega zakona.

461. člen
Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku in drugi organi in zavodi, od katerih so zahtevana sporočila, poročila ali mnenja, morajo postopati kar se da hitro, da se postopek čim prej konča.

466. člen
(1) Kadar gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora do treh let ali denarna kazen, lahko državni tožilec odloči, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka, čeprav so dokazi, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, če glede na naravo kaznivega dejanja in okoliščine, v katerih je bilo storjeno, ter glede na mladoletnikovo prejšnje življenje in njegove osebne lastnosti spozna, da postopek proti njemu ne bi bil smotrn. Za ugotovitev teh okoliščin lahko zahteva državni tožilec sporočila od mladoletnikovih staršev oziroma skrbnika ter od drugih oseb in ustanov; če je potrebno, pa lahko pokliče te osebe in tudi mladoletnika na državno tožilstvo, da zve take okoliščine neposredno od njih. Prav tako lahko zahteva mnenje o smotrnosti postopka proti mladoletniku tudi od organa socialnega varstva.
(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ter 161. a člena tega zakona sme državni tožilec odločiti, da bo odstopil ovadbo v poravnavanje ali odložil kazenski pregon.
(3) Kadar je izvrševanje kazni ali vzgojnega ukrepa v teku, sme državni tožilec odločiti, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka za drugo mladoletnikovo kaznivo dajanje, če glede na težo kaznivega dejanja na kazen oziroma vzgojni ukrep, ki se izvršuje, postopek in izrek kazenske sankcije zanj ne bi imela smisla.
(4) Če državni tožilec v primerih iz prvega in tretjega odstavka tega člena spozna, da uvedba postopka proti mladoletniku ne bi dosegla svojega namena, obvesti o tem organ socialnega varstva in oškodovanca ter jima sporoči razloge; oškodovanec lahko v osmih dneh zahteva od senata za mladoletnike, naj uvede postopek.

469. člen
(1) V pripravljalnem postopku proti mladoletniku je treba poleg dejstev, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, zlasti ugotoviti mladoletnikovo starost in okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, ter preučiti okolje in razmere, v katerih mladoletnik živi, in druge okoliščine, ki se tičejo njegove osebnosti.
(2) Da se ugotove te okoliščine, je treba zaslišati mladoletnikove starše, njegovega skrbnika in druge, ki lahko dajo o njih potrebne podatke. O teh okoliščinah se zahteva poročilo organa socialnega varstva; če je bil pri mladoletniku uporabljen vzgojni ukrep, pa poročilo o tem.
(3) Podatke o mladoletnikovi osebnosti zbira sodnik za mladoletnike. Zahteva pa lahko, naj te podatke zbere določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču; lahko pa prepusti to tudi organu socialnega varstva.
(4) Kadar je za ugotovitev mladoletnikovega zdravstvenega stanja, njegove duševne razvitosti, psihičnih lastnosti ali nagnjenj potrebno, da ga pregledajo izvedenci, se določijo za tak pregled zdravniki, psihologi in pedagogi. Tak pregled mladoletnika se lahko opravi v zdravstvenem ali kakšnem drugem zavodu.

470. člen

(2) Pri dejanjih v pripravljalnem postopku smeta biti navzoča državni tožilec in zagovornik. Kadar je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali druge strokovne osebe. Sodnik za mladoletnike lahko dovoli, da so pri dejanju v pripravljalnem postopku navzoči predstavnik organa socialnega varstva ter mladoletnikovi starši oziroma skrbnik. Kadar so te osebe navzoče pri omenjenih dejanjih, lahko dajejo predloge in postavljajo vprašanje tistemu, ki se zaslišuje.

471. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sem odrediti, naj se mladoletnik med pripravljalnim postopkom odda v prehodni dom, v diagnostični center, postavi pod nadzorstvo organa socialnega varstva ali izroči drugi družini, če je to potrebno, da se izloči iz okolja, v katerem je živel ali se mu zagotovi pomoč, varstvo ali nastanitev.

475. člen

(1) Če državni tožilec med pripravljalnim postopkom spozna, da ni podlage za postopek proti mladoletniku ali da je podan kakšen razlog iz prvega ali drugega odstavka 466. člena tega zakona, predlaga sodniku za mladoletnike, naj ustavi postopek. O predlogu za ustavitev postopka obvesti državni tožilec tudi organ socialnega varstva.

478. člen

(5) O seji senata se obvestijo državni tožilec, zagovornik in predstavnik organa socialnega varstva, ki so lahko na njej navzoči; če je potrebno, pa tudi mladoletnik in njegovi starši oziroma skrbnik.

479. člen

(2) Poleg oseb, ki so naštete v 288. členu tega zakona, se povabijo na glavno obravnavo mladoletnikovi starši oziroma skrbnik in organ socialnega varstva. Če starši, skrbnik ali predstavnik organa socialnega varstva ne pridejo, to ni ovira, da sodišče ne bi opravilo glavne obravnave.

480. člen

(3) Med glavno obravnavo sme senat odrediti, naj se odstranijo z zasedanja vse ali posamezne osebe, izvzemši državnega tožilca, zagovornika in predstavnika organa socialnega varstva.

485. člen

(2) Zagovornik, državni tožilec, zakonec, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra in rejnik se smejo pritožiti v mladoletnikovo korist tudi proti njegovi volji.

489. člen

(2) Sodnik za mladoletnike si sme po organu socialnega varstva preskrbeti obvestila o izvrševanju drugih vzgojnih ukrepov, sme pa odrediti tudi, naj to opravi določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču. Organ socialnega varstva mora najmanj vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep o poteku izvajanja izrečenega vzgojnega ukrepa.

490. člen

(1) Kadar so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon za spremembo odločbe o izrečenem vzgojnem ukrepu, odloči o tem sodišče, ki je na prvi stopnji izdalo sklep o vzgojnem ukrepu, če samo spozna, da je to potrebno, ali če to predlaga državni tožilec, direktor zavoda ali organ socialnega varstva, ki mu je zaupano nadzorstvo nad mladoletnikom.

(2) Preden sodišče izda odločbo, zasliši državnega tožilca, mladoletnika, njegovega roditelja ali skrbnika ali druge osebe, poleg tega zahteva potrebna poročila od zavoda, v katerem mladoletnik prestaja zavodski ukrep, od organa socialnega varstva ali od drugih organov in ustanov.

Postopek za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem premoženjske koristi, podkupnin ter denarja ali premoženja nezakonitega izvora in za preklic pogojne obsodbe

492. člen

(1) O varnostnem ukrepu obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti odloči po glavni obravnavi sodišče, ki je pristojno za sojenje na prvi stopnji.
(2) Poleg oseb, ki morajo biti povabljene na glavno obravnavo se povabijo kot izvedenci tudi zdravniki psihiatri iz zdravstvenega zavoda, kateremu je bilo zaupano izvedenstvo glede obdolženčeve prištevnosti. Obdolženec se povabi, če je njegovo stanje tako, da je lahko navzoč pri glavni obravnavi. O glavni obravnavi je treba obvestiti obdolženčevega zakonca in njegove starše oziroma skrbnika, glede na okoliščine pa tudi druge bližnje sorodnike.

495. člen

(1) Pravnomočna odločba, s katero je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti (492. in 494. člen), se pošlje sodišču, ki je pristojno odločiti o odvzemu poslovne sposobnosti. Odločba se sporoči tudi organu socialnega varstva.
(2) Sodišče najmanj tri mesece pred iztekom trajanja varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti o predvidenem izteku obvesti organ socialnega varstva in najbližje osebe po zakonu, ki ureja duševno zdravje, če glede na prejeta poročila o izvrševanju ukrepa ugotovi, da je to potrebno zaradi nadaljevanja zdravljenja obsojenca.

45.1. PRAVILNIK O PORAVNAVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH

Uradni list RS, št. 114/04, 58/11 – ZDT-1 in 23/18

4. člen

Če je v postopku kot stranka udeležen mladoletnik, morajo biti v postopku poravnavanja prisotni starši ali drug zakoniti zastopnik, lahko pa je prisoten tudi predstavnik pristojnega centra za socialno delo ali oseba, ki si jo mladoletnik sam izbere in ji zaupa.

24. člen

(1) Sporazum mora vsebovati:
- navedbo strank;
- opis in vrsto storjenega dejanja po podatkih v ovadbi;
- ime in priimek poravnalca;
- vsebino doseženega sporazuma, ki mora, če se nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, vsebovati tudi navedbo organizacije, kjer bo osumljenec opravljal splošno koristno delo, in način opravljanja dela;
- način in rok izpolnitve obveznosti;
- datum sklenitve sporazuma;
- podpis udeležencev postopka poravnavanja.

(2) Sestavni del sporazuma je pisno soglasje strank za poravnavanje.
(3) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, mora poravnalec pred sklenitvijo sporazuma pridobiti mnenje pristojnega centra za socialno delo, iz katerega izhaja navedba organizacije, kjer bo osumljenec opravljal splošno koristno delo ter način opravljanja dela. Center za socialno delo mora mnenje podati v roku petnajstih dni.

27. člen

(1) Poravnalec mora o sklenjenem sporazumu obvestiti pristojnega okrožnega državnega tožilca.
(2) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, mora poravnalec o sklenjenem sporazumu obvestiti tudi pristojni center za socialno delo in organizacijo, kjer bo osumljenec opravljal splošno koristno delo.

28. člen

(1) Stranki obvestita poravnalca o tem, da so obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma, izpolnjene in po potrebi o tem posredujeta poravnalcu dokazila. Poravnalec o izpolnitvi obveznosti iz sporazuma obvesti pristojnega okrožnega državnega tožilca in mu hkrati z obvestilom pošlje celotni spis o postopku poravnavanja.
(2) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, poravnalec o izpolnitvi obveznosti iz sporazuma obvesti tudi pristojni center za socialno delo.

46. ZAKON O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU (ZIZ)

Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US in 11/18

4. člen (Dolžnost posredovanja podatkov)

(1) Državni organi, nosilci javnih pooblastil, druge pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljnjem besedilu: podjetnik) ter zasebniki so za namene izvršbe dolžni na zahtevo sodišča ali izvršitelja brezplačno posredovati naslednje podatke, ki se nanašajo na dolžnika:

1. osebno ime,
2. naslov stalnega ali začasnega prebivališča,
3. datum rojstva,
4. EMŠO,
5. davčno številko,
6. podatke o višini plače, drugih osebnih prejemkov in njihovih izplačevalcih ter podatke o rubežih in administrativnih prepovedih na plačo in druge osebne prejemke,
7. številke denarnih računov pri organizacijah za plačilni promet, stanje in promet na teh računih ter podatke o rubežih na teh računih,
8. številke računov vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov ter stanje in promet na teh računih,
9. podatke o obstoju in stanju drugih dolžnikovih depozitov pri banki, borznoposredniški družbi ali drugi osebi,
10. podatke o delnicah in deležih v gospodarski družbi ali drugi udeležbi v pravni osebi,
11. podatke o nepremičninah, na katerih ali glede katerih ima dolžnik premoženjske pravice,
12. podatke iz evidence registriranih motornih in priklopnih vozil,
13. podatke iz registra plovil in letal,
14. podatke iz drugih evidenc premičnega premoženja,
15. podatke o pokojninskem in zdravstvenem zavarovanju,
16. podatke o življenjskih in premoženjskih zavarovanjih,
17. podatke davčne uprave iz dohodninskih napovedi za zadnja tri leta,
18. podatke o drugih premoženjskih pravicah dolžnika,
19. identifikacijske podatke iz 16.a člena tega zakona o pogodbenih strankah, prepis listine o razpolaganju, če je nima, pa podatke o vsebini pravnega posla, ki se nanašajo na:

a) odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v zadnjem letu z dejanjem ali opustitvijo razpolagal s svojim premoženjem v korist tretjih oseb,
b) odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v zadnjih treh letih z dejanjem ali opustitvijo

razpolagal s svojim premoženjem v korist zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja iz registrirane istospolne partnerske skupnosti, sorodnika v ravni vrsti ali stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnika v svaštvu do četrtega kolena,
c) neodplačna razpolaganja, razen običajnih priložnostnih daril, nagradnih daril in daril iz hvaležnosti, če so sorazmerna premoženjskim možnostim dolžnika, storjena v zadnjih treh letih.

(2) Sodišče lahko od upravljavcev podatkov ali zbirk podatkov brezplačno pridobi tudi druge podatke, potrebne za uspešno izvedbo izvršilnega postopka.
(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov sodišče in izvršitelj od zasebnika ne smeta zahtevati, zasebnik pa ne posredovati tistih podatkov, glede katerih zakon določa, da so del zaupnega razmerja ali da so del poklicne skrivnosti, oziroma da se podatki lahko pridobijo na podlagi odločbe sodišča samo za uporabo v drugih sodnih postopkih ali za potrebe predkazenskega postopka.
(4) Izvršitelj se mora za pridobitev podatkov iz prvega odstavka tega člena izkazati s sklepom o izvršbi na podlagi izvršilnega naslova ali s pravnomočnim sklepom o izvršbi na podlagi verodostojne listine in sklepom, s katerim je bil določen za izvršitelja v zadevi, za potrebe katere pridobiva podatke, če ni bil določen že v sklepu o izvršbi.
(5) Sodišče sme podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena obdelovati samo za ugotovitev premoženja dolžnika v izvršbi in za izvedbo izvršbe iz tega premoženja ali na to premoženje. Izvršitelj sme podatke iz prvega odstavka tega člena obdelovati samo za ugotovitev premoženja dolžnika v izvršbi in za izvedbo izvršbe iz tega premoženja ali na to premoženje.
(6) Upravljavec podatkov ali zbirk podatkov je dolžan upniku, ki izkaže pravni interes, na njegovo zahtevo, ne glede na državljanstvo oziroma državo, ki ji upnik pripada, posredovati podatke iz 1. do 16. točke ter 18. in 19. točke prvega odstavka tega člena. Upnik izkaže pravni interes z listino, ki je izvršilni naslov, na podlagi katerega je mogoče po tem zakonu predlagati izvršbo. Pri zahtevi upnika in posredovanju podatkov velja omejitev iz tretjega odstavka tega člena.
(7) Upnik sme pridobljene podatke iz 1. do 16. točke ter 18. točke prvega odstavka tega člena uporabiti samo za potrebe postopkov po tem zakonu, podatke iz 19. točke prvega odstavka tega člena pa samo za potrebe postopkov izpodbijanja dolžnikovih pravnih dejanj zaradi izvršbe na to premoženje.
(8) Upravljavec podatkov mora upravičenim osebam iz tega člena nemudoma, najkasneje pa v osmih dneh, sporočiti zahtevane podatke.

71. člen (Na predlog dolžnika)

(1) Sodišče lahko na dolžnikov predlog popolnoma ali deloma odloži izvršbo, če dolžnik izkaže za verjetno, da bi s takojšnjo izvršbo pretrpel nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo in da je ta škoda večja od tiste, ki zaradi odloga lahko nastane upniku, v naslednjih primerih:

1. če je zoper odločbo, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba, vložil izredno pravno sredstvo;
2. če je vložen predlog za vrnitev v prejšnje stanje v postopku, v katerem je bila izdana odločba, ki je bila podlaga za dovolitev izvršbe;
3. če je vložena tožba za razveljavitev arbitražne odločbe, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba;
4. če je vložena tožba za razveljavitev poravnave, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba;
5. če je vložena tožba na neveljavnost pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa, na podlagi katerega je bila dovoljena izvršba;
6. če je dolžnik zoper sklep o izvršbi vložil ugovor;
7. če je dolžnik vložil predlog za razveljavitev potrdila o izvršljivosti;
8. če je izvršba odvisna od sočasne izpolnitve kakšne upnikove obveznosti, dolžnik pa je odrekel izpolnitev svoje obveznosti zaradi tega, ker upnik svoje ni izpolnil in tudi ni pokazal pripravljenosti, da jo sočasno izpolni;
9. če je dolžnik ali udeleženec v postopku zahteval odpravo nepravilnosti, ki so bile storjene

pri opravljanju izvršbe;
10. če je dolžnik vložil predlog za zavrnitev izvršitve tuje odločbe, tuje poravnave ali tuje javne listine na podlagi Uredbe 1215/2012/EU ali Uredbe 606/2013/EU;
11. če je dolžnik začel pravdo ali drug postopek zaradi nedopustnosti izvršbe (59. in 60. člen).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme sodišče na predlog dolžnika odložiti izvršbo tudi v drugih primerih, ko so za to podani posebno upravičeni razlogi, vendar najdlje za tri mesece in le enkrat.

(3) Sodišče postavi na upnikov predlog za odlog izvršbe pogoj, da dolžnik zagotovi varščino, razen če bi s tem bilo ogroženo njegovo preživljanje ali preživljanje njegovih družinskih članov. Če dolžnik ne zagotovi varščine v roku, ki ga določi sodišče in ki ne sme biti daljši od 15 dni, se šteje, da je predlog za odlog umaknil.

(4) Pri izvršbi na stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki je dolžnikov dom, zaradi izterjave denarne terjatve, ki je očitno nesorazmerna glede na ugotovljeno vrednost nepremičnine, sme sodišče ne glede na določbe prejšnjih odstavkov na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti, če dolžnik predloži ali je sodišču poslano obrazloženo mnenje centra za socialno delo, iz katerega izhaja, da bi takojšnja izvršba ogrozila preživljanje dolžnika ali njegovih družinskih članov, odložiti izvršbo na nepremičnino najdlje za šest mesecev in le enkrat, na kar sodišče opozori dolžnika v sklepu o izvršbi. Domneva se, da je dolžnikov dom stanovanje ali stanovanjska hiša, kjer ima dolžnik prijavljeno stalno prebivališče.

(5) Če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in obstojijo posebne okoliščine, zaradi katerih bi bilo nadaljevanje izvršbe na nepremičnino očitno nesorazmerno glede na poseben položaj dolžnika, pri čemer sodišče upošteva tudi položaj in posledice, ki zaradi odložitve izvršbe lahko nastanejo upniku, lahko sodišče odloži izvršbo na nepremičnino za primeren čas ne glede na omejitve iz prejšnjega odstavka. Če posebne okoliščine ne izhajajo iz obrazloženega mnenja centra za socialno delo, jih mora sodišču izkazati dolžnik.

(6) Sodišče lahko ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti odloži izvršbo, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka tega člena, razen pogoja ogroženosti preživljanja dolžnika ali njegovih družinskih članov, najdalj za tri mesece in le enkrat, na kar sodišče opozori dolžnika v sklepu o izvršbi.

101. člen (Prejemki ki so izvzeti iz izvršbe)
Iz izvršbe so izvzeti:
1. prejemki iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal;
2. prejemki iz naslova odškodnine zaradi telesne poškodbe po predpisih o invalidskem zavarovanju;
3. prejemki iz naslova denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke;
4. prejemki iz naslova starševskega dodatka, pomoči ob rojstvu otroka, otroškega dodatka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego otroka po zakonu, ki ureja družinske prejemke;
5. prejemki iz naslova štipendije in pomoči učencem in študentom ter plačilo za opravljeno obvezno praktično delo v vzgojno izobraževalnem procesu;
6. nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb;
7. sredstva za nego in pomoč, ki se v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ne upoštevajo kot dodatek pri prejemniku tega prejemka;
8. prejemki od občasnega dela invalidov, ki niso v delovnem razmerju in so vključeni v programe po predpisih, ki urejajo socialno varstvo, in po predpisih, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov;
9. denarna sredstva pomoči potrebnim, ki jih zagotavljajo humanitarne organizacije, ki imajo tak status po zakonu, ki ureja humanitarne organizacije;

10. oskrbnine in enkratni prejemki ob prvi namestitvi otroka v rejniško družino po zakonu, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti;
11. sredstva, pridobljena za odpravo posledic naravnih nesreč ali škode na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva, veterine ali fitosanitarnem področju na podlagi predpisov, ki urejajo nesreče ali škode;
12. nepovratna denarna sredstva in denarna sredstva, pridobljena na podlagi ugodnih posojil ali poslov z jamstvi, ki se štejejo kot oblike državnih pomoči po zakonu, ki ureja pomoč družbam v težavah, razen kadar so sredstva pridobljena v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kakor je določena v 46. členu Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odločba US in 50/14), ali v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kakor je določena v 69. členu Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odločba US in 50/14);
13. denarna sredstva, prejeta iz naslova aktivne politike zaposlovanja, vključevanja v storitvi za trg dela in zaradi iskanja zaposlitve po zakonu, ki ureja trg dela;
14. denarna sredstva, ki jih izplača Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije po zakonu, ki ureja Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, razen nagrade za preseganje kvote po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov.

102. člen (Omejitve izvršbe)
(1) Na dolžnikove denarne prejemke, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, ter na odškodnino iz naslova izgube ali zmanjšanja delovne sposobnosti je mogoče seči:
1. za denarne terjatve, razen za terjatve, navedene v 2. točki tega odstavka, do dveh tretjin prejemkov, na katere se seže z izvršbo, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 76 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči;
2. za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, do dveh tretjin prejemkov, na katere se seže z izvršbo, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 50 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči.
(2) Če dolžnik, ki je podjetnik ali zasebnik, ne prejema nobenega od prejemkov iz prejšnjega odstavka, mu mora pri izvršbi na denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet od skupne vsote mesečnih prilivov ostati:
1. znesek najmanj v višini 76 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči;
2. za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, pa najmanj znesek v višini 50 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoč.
(3) Na prejemke vojnih invalidov iz naslova invalidnine, dodatka za posebno invalidnost in invalidskega dodatka ter na prejemke vojnih veteranov iz naslova veteranskega dodatka je mogoče seči z izvršbo samo za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, in sicer do polovice teh prejemkov, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 50 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo

preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči.

(4) Na prejemke iz pogodbe o dosmrtnem preživljanju in dosmrtni renti ter na prejemke iz pogodbe o življenjskem zavarovanju je mogoče seči z izvršbo le toliko, da dolžniku ostane:

1. najmanj znesek v višini 76 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči;
2. za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, pa najmanj znesek v višini 50 % minimalne plače, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik, po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, za dodelitev denarne socialne pomoči.

(5) Upravičenost do višje omejitve iz naslova preživljanja družinskega člana ali druge osebe, ki jo je dolžan preživljati po zakonu, izkazuje dolžnik z javno listino pri izvrševalcu sklepa o izvršbi, kadar to ni mogoče, pa pred sodiščem z zahtevo za odpravo nepravilnosti pri opravljanju izvršbe, ki je prosta plačila sodne takse.

(6) Na dolžnikove denarne prejemke se lahko poseže upoštevaje omejitve za tekoči mesec. Če dolžnik v tekočem mesecu prejme prejemke za več preteklih mesecev, mora izvrševalec sklepa o izvršbi upoštevati omejitve za vsak posamezen mesec.

169. člen (Izvršba na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

(1) Dolžnik lahko v osmih dneh od vročitve sklepa o izvršbi predlaga, naj sodišče dovoli drugo sredstvo izvršbe, ali naj opravi izvršbo na drugi nepremičnini, na kar sodišče opozori dolžnika v sklepu o izvršbi. Sodišče v sklepu o izvršbi dolžnika opozori tudi na določbe četrtega do šestega odstavka tega člena.

(2) Sodišče vroči predlog upniku, ki se lahko o njem izjavi v osmih dneh od vročitve.

(3) Ko se upnik izjavi ali ko izteče rok za izjavo, izda sodišče sklep o predlogu. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Sodišče ugodi predlogu, če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poplačana z drugim izvršilnim sredstvom ali s prodajo druge nepremičnine.

(5) Če predlaga dolžnik kot drugo izvršilno sredstvo izvršbo na plačo, pokojnino, invalidnino ali na druge stalne denarne prejemke, ugodi sodišče predlogu, samo če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poravnana v enem letu od izdaje sklepa o dolžnikovem predlogu.

(6) Pri izvršbi na stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki je dolžnikov dom, zaradi izterjave denarne terjatve, ki je očitno nesorazmerna glede na ugotovljeno vrednost nepremičnine, sodišče o tem obvesti pristojni center za socialno delo. Domneva se, da je dolžnikov dom stanovanje ali stanovanjska hiša, kjer ima dolžnik prijavljeno stalno prebivališče.

(7) Dolžnik lahko, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, tudi po poteku roka iz prvega odstavka tega člena, vendar najpozneje do izdaje odredbe o prodaji, predlaga, naj sodišče dovoli drugo sredstvo izvršbe ali naj opravi izvršbo na drugi nepremičnini, na kar sodišče opozori dolžnika v sklepu o izvršbi. Sodišče najpozneje do izdaje odredbe o prodaji po uradni dolžnosti dovoli drugo sredstvo izvršbe ali da se izvršba opravi na drugi nepremičnini, če iz evidenc, do katerih ima elektronski dostop, ali listin, ki so mu predložene, ugotovi, da ima dolžnik drugo premoženje, ki zadošča za poplačilo upnikove terjatve, na kar sodišče opozori dolžnika v sklepu o izvršbi.

(8) Sedmi odstavek tega člena se ne uporablja, če je predlagana izvršba za poplačilo terjatve iz naslova zakonite preživnine ali odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, v primeru poplačila terjatve iz naslova posojila, vzetega za gradnjo oziroma nakup stanovanja ali stanovanjske hiše iz prvega odstavka tega člena, ali zaradi izterjave zemljiškega dolga oziroma terjatve, ki je bila zavarovana s pogodbeno zastavno pravico (hipoteko) na tej hiši oziroma stanovanju, ali zaradi izvršitve terjatve za izključitev etažnega lastnika s prodajo posameznega dela zgradbe

v etažni lastnini.
(9) Če dovoli sodišče za izvršbo drugo sredstvo, ostane zaznamba sklepa o izvršbi na nepremičnino v veljavi, dokler upnikova terjatev ni poplačana.

Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki

238.a člen (Krajevna pristojnost)
(1) Za odločitev o predlogu za izvršbo sodne odločbe o vzgoji in varstvu otroka in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oseba, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo ali sodišče, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oseba, proti kateri je predlog za izvršbo vložen.
(2) Za neposredno izvršitev (238.e člen) je krajevno pristojno tudi sodišče, na območju katerega je otrok.

238.b člen (Izvršilni predlog in sklep)
(1) Sodna odločba o vzgoji in varstvu otroka se izvrši tudi v primeru, če se ne glasi na izpolnitev obveznosti.
(2) V primeru iz prejšnjega odstavka sodišče v sklepu o izvršbi izreče, da je oseba, pri kateri je otrok, dolžna izročiti otroka. Sodišče ob tem določi rok, v katerem je otroka treba izročiti, ali pa, da je treba otroka izročiti takoj.
(3) Sodišče ni vezano na predlagano izvršilno sredstvo.
(4) Sodišče lahko, če je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, spremeni izvršilno sredstvo, določeno v sklepu o izvršbi.

238.c člen (Učinkovanje sklepa)
(1) S sklepom o izvršbi se obveznost izročitve otroka naloži osebi, na katero se nanaša izvršilni naslov, osebi, od katere volje je odvisna izročitev otroka, ter osebi, pri kateri je otrok v času izdaje tega sklepa.
(2) V sklepu o izvršbi sodišče izreče, da dolžnost izročitve otroka učinkuje tudi proti vsaki drugi osebi, pri kateri je otrok v času oprave izvršbe.

238.č člen (Izvršilna sredstva)
Sodišče ob upoštevanju vseh okoliščin primera in tako, da bo zagotovljeno varstvo koristi otroka, odloči, da se izvršba sodne odločbe o vzgoji in varstvu otroka opravi z izrekanjem denarnih kazni zoper osebo, na katero se nanaša sklep o izvršbi, ali z odvzemom otroka in njegovo izročitvijo osebi, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo.

238.d člen (Posredna izročitev)
Praviloma se izvršba opravi tako, kot je določeno v prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 226. člena tega zakona.

238e. člen (Neposredna izročitev)
(1) Če izvršba na način, določen v prejšnjem členu ni uspešna, v posebej utemeljenih primerih pa takoj, lahko sodišče odloči, da se izvršba opravi tako, da se otroka odvzame osebi, pri kateri je otrok v času opravljanja izvršbe, ter ga izroči osebi, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo.
(2) Izvršbo opravi izvršitelj ob navzočnosti strokovno usposobljenega delavca, ki ga določi sodišče.
(3) Izvršitelj lahko glede na okoliščine primera zahteva pomoč policije pri opravi izvršbe.
(4) O času in kraju oprave izvršbe z odvzemom otroka se obvesti osebo, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo ter se ji omogoči prisotnost pri izvršbi.
(5) Če je s sklepom o izvršbi določeno, da je otroka treba izročiti takoj, se sklep o izvršbi zavezancu vroči ob opravi prvega izvršilnega dejanja. Če tedaj zavezanec ni prisoten, se mu sklep o izvršbi vroči naknadno.
(6) Odsotnost osebe, kateri je treba odvzeti otroka, ni ovira za opravo izvršbe.

(7) Če je otrok v času oprave izvršbe pri osebi, ki v sklepu o izvršbi ni navedena, se ji ob opravi izvršbe vroči sklep o izvršbi ter zapisnik o opravljeni izvršbi.

238f. člen (Izvršitev odločbe o osebnih stikih)
(1) Sodna odločba glede pravice do osebnih stikov z otrokom se izvrši po določbah prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 226. člena tega zakona.
(2) V izjemnih in posebej utemeljenih primerih, ko je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, izvršba na način, določen v prejšnjem odstavku pa ni bila uspešna, sodišče dovoli opravo izvršbe tako, kot je določeno v 238.e členu tega zakona.
(3) V postopku se smiselno uporabljajo določbe 238.a, 238.b in 238.c člena tega zakona.
(4) Če ob opravi izvršbe po drugem odstavku tega člena oseba, ki jo določi sodišče po drugem odstavku 238.e člena tega zakona, ugotovi, da otrok nasprotuje stikom s staršem, ki je upravičen do stikov in če oceni, da izvršba z odvzemom in izročitvijo otroka ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko izvršitelj odstopi od oprave izvršilnega dejanja in o razlogih za to obvesti sodišče, ki opravlja izvršbo.
(5) Če to sodišče ugotovi, da otrok nasprotuje stikom s staršem, ki je upravičen do stikov in če oceni, da izvršba ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko na predlog osebe, ki jo je določilo sodišče po drugem odstavku 238.e člena tega zakona, centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži za čas največ treh mesecev.
(6) Sodišče na predlog centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži tudi v primeru, če je pred pristojnim organom sprožen postopek za spremembo odločbe o osebnih stikih in če ugotovi, da bi oprava izvršbe bila v nasprotju z varstvom koristi otroka.

238g. člen (Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)
Odločba sodišča o prepovedi stikov z otrokom se izvrši po določbah 227. člena tega zakona.

46.1. PRAVILNIK O OPRAVLJANJU SLUŽBE IZVRŠITELJA

Uradni list RS, št. 18/03, 83/06, 59/11 in 35/16

Obvestilo o opravi izvršilnih dejanj
115. člen
Izvršitelj mora določiti čas odstranitve in o tem v skladu s prvim odstavkom 50. člena tega pravilnika obvestiti upnika in dolžnika. En izvod sklepa o izvršbi na izpraznitev nepremičnine, skupaj z obvestilom o času oprave izvršbe, pošlje izvršitelj v vednost tudi pristojnemu organu socialnega skrbstva in če je to potrebno, pristojnim organom za nadzor in odstranitev prometnih zastojev.

Izvršitev odločbe o varstvu in vzgoji otroka
128. člen
Odvzem otroka in njegovo izročitev osebi, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo, opravi izvršitelj tako, da v navzočnosti strokovno usposobljene osebe, ki jo je določilo sodišče (v nadaljnjem besedilu: strokovna oseba), otroka odvzame osebi, pri kateri je otrok v času opravljanja izvršbe, ter ga izroči upniku.

Kraj in čas odvzema
129. člen
(1) Izvršitelj mora takoj, ko prejme od sodišča sklep o določitvi izvršitelja za opravo neposredne izročitve otroka, vzpostaviti stik s strokovno osebo in v sodelovanju z njo določiti kraj in čas odvzema otroka. Pri tem si mora prizadevati, da bodo koristi otroka čimbolj varovane. Izvršitelj mora zagotoviti, da bo strokovna oseba navzoča pri odvzemu otroka in pri njegovi izročitvi upniku, če se ta ne opravi hkrati z odvzemom otroka.

(2) Izvršitelj lahko podatke, potrebne za ugotovitev najprimernejšega časa in kraja odvzema otroka, pridobi tudi s poizvedovanjem pri vzgojno varstvenih ali vzgojno izobraževalnih ustanovah, katere otrok obiskuje, socialnih službah ali na drug primeren način. Če otrok obiskuje vzgojno varstveno ali vzgojno izobraževalno ustanovo, se odvzame ob zaključku dnevnega programa varstva oziroma izobraževanja v tej ustanovi, razen če koristi otroka narekujejo drugačen odvzem.
(3) Izvršitelj mora potrebna dejanja opraviti hitro in poskrbeti, da za opravo odvzema otroka ne izve zavezanec, kateremu je treba otroka odvzeti, ali druga oseba, pri kateri bi otrok lahko bil v času oprave odvzema.
(4) O času in kraju oprave odvzema otroka mora izvršitelj najmanj 24 ur pred opravo odvzema, v izjemnih primerih pa tudi v krajšem času, obvestiti osebo, kateri je otroka potrebno izročiti. Tej osebi mora izvršitelj omogočiti navzočnost pri odvzemu otroka, pri čemer upošteva varstvo otrokovih koristi.

Način odvzema otroka
130. člen
(1) Otrok se odvzame zavezancu ali katerikoli osebi, pri kateri je otrok v času opravljanja izvršbe, tudi če ta oseba ni zavezanec in v sklepu o izvršbi sodišča ni navedena ter ne glede na to, da zavezanec v času odvzema ni prisoten.
(2) Če je v sklepu sodišča določeno, da je treba otroka izročiti takoj, izvršitelj ob odvzemu otroka zavezancu vroči tudi sklep o izvršbi, s katerim je dovoljena neposredna izročitev otroka. Če zavezanec ni navzoč ob odvzemu otroka, mu izvršitelj ta sklep vroči naknadno, in sicer po pošti ali neposredno, v skladu s pravili zakona o pravdnem postopku za osebne vročitve. Če izvršitelj sam opravi neposredno vročitev, uporabi Obrazec IVRO št. 3 in 4.
(3) Če je otrok v času odvzema pri osebi, ki v sklepu o izvršbi sodišča ni navedena, ji izvršitelj ob odvzemu vroči sklep o izvršbi in zapisnik o opravljeni izvršbi, o čemer izpolni Obrazec IVRO št. 4.
(4) Če pri opravi izvršbe izvršitelj ugotovi, da otroka ni na kraju, kjer naj bi opravil odvzem otroka, takoj poskuša ugotoviti, kje bi otrok lahko bil in tam opravi njegov odvzem. Če izvršitelj tega ne more takoj ugotoviti, čimprej opravi ponovne poizvedbe in v skladu s prejšnjim členom določi nov čas in kraj odvzema otroka.

Zapisnik o odvzemu in izročitvi otroka
131. člen
(1) O opravi dejanja odvzema otroka izvršitelj sestavi zapisnik, ki mora vsebovati:
1.ime, priimek in sedež izvršitelja ter ime in priimek oseb, prisotnih pri opravi dejanja izvršbe;
2. označba spisa izvršitelja, opravilna številka sklepa o izvršbi oziroma o zavarovanju ter ime in sedež sodišča, ki je sklep izdalo;
3. kraj, dan in uro oprave izvršbe;
4. ime in priimek upnika, zavezanca ter ime, priimek in naslov osebe, kateri je bil otrok odvzet;
5. navedbo, da je bil odvzeti otrok takoj izročen upniku oziroma, da mu bo izročen kasneje, kako bo izročen ter kje bo otrok do njegove izročitve upniku;

6. druge opombe izvršitelja (npr. nasprotovanje zavezanca ali osebe, pri kateri je bil otrok ob opravi izvršbe).
(2) Zapisnik podpišeta izvršitelj in strokovna oseba.
(3) Zapisnik podpiše tudi upnik, če mu je otrok izročen takoj, sicer pa se ob izročitvi otroka sestavi posebno potrdilo (132. člen), ki predstavlja sestavni del zapisnika.

Izvršitev odločbe o osebnih stikih z otrokom
133. člen
Določbe tega pravilnika o opravi dejanj odvzema otroka in njegove izročitve upniku v zadevah glede varstva otrok se smiselno uporabljajo tudi, če se izvršuje odločba o osebnih

stikih z otroki z neposrednim odvzemom otroka in njegovo izročitvijo osebi, ki je upravičena do stikov z otrokom.

Odstop od izvršitve odločbe o osebnih stikih

134. člen

(1) Če strokovna oseba ugotovi, da otrok nasprotuje stikom z osebo, ki je upravičena do stikov in oceni, da izvršba z izročitvijo otroka ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, izvršitelj ugotovitve in oceno te osebe zapiše v zapisnik o odvzemu otroka in odstopi od oprave nadaljnjih dejanj.
(2) Zapisnik z ugotovitvami in oceno podpiše tudi strokovna oseba, ki je te ugotovitve in oceno podala.
(3) Izvršitelj mora takoj, najkasneje pa v dveh dneh po odstopu od oprave nadaljnjih dejanj po prejšnjih odstavkih tega člena, sestaviti poročilo ter tega skupaj z zapisnikom o odvzemu otroka poslati sodišču in upniku.

47. ZAKON O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ (ZIKS-1)

Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12, 54/15 in 11/18

6. člen

(1) Državni organi, javni zavodi, gospodarske javne službe, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije ali osebe, ki opravljajo na svojem delovnem področju dejavnosti, pomembne tudi za izvrševanje posameznih kazenskih sankcij, morajo sodelovati z organi, ki so pristojni za izvrševanje teh sankcij.
(2) Organi, ki so pristojni za izvrševanje kazenskih sankcij, sodelujejo z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo s tem področjem.

21. člen

(1) Zavod o nastopu kazni obsojenca v osmih dneh obvesti sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni.
(2) Zavod o nastopu kazni obsojenca v 15 dneh obvesti center za socialno delo, ki je pristojen po predpisih s področja socialnega varstva (v nadaljnjem besedilu: pristojni center).
(3) Po vnaprejšnji pisni privolitvi obsojenca, ki je tuji državljan ali oseba brez državljanstva, zavod v 15 dneh po nastopu kazni obvesti konzularne organe njegove države oziroma pristojno mednarodno organizacijo ali nevladno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava ali na podlagi zakona varuje njegove koristi.

24. člen

(1) Obsojencu, ki je na prostosti, se sme na njegovo prošnjo ali z njegovo privolitvijo na prošnjo ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika ali na predlog pristojnega centra odložiti izvršitev kazni zapora:
1. če ni zmožen nastopiti kazni zaradi bolnišničnega zdravljenja;
2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan in je nujno potrebna obsojenčeva pomoč;
3. če mu je potrebna odložitev, da bi lahko opravil ali dokončal neodložljiva poljska ali sezonska dela ali dela, ki jih je povzročila naravna nesreča ali kakšna druga nesreča, pa v svoji družini nima za delo drugih sposobnih članov;
4. če mora opraviti določeno delo, ki ga je začel, in bi nastala občutnejša škoda, če ga ne bi opravil;
5. če mu je potrebna odložitev, da konča šolo ali opravi izpit, za katerega se je pripravljal;

6. če je odložitev potrebna, da obsojenec poskrbi za varstvo in vzgojo otrok ali v primerih, ko bi se lahko bistveno poslabšale bivanjske razmere njegove družine, o čemer da mnenje pristojni center, na območju katerega prebiva obsojenčeva družina;
7. če so skupaj z njim obsojeni njegov zakonec oziroma oseba, ki z obsojencem živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, oseba, s katero je oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, v partnerski zvezi po zakonu, ki ureja partnerske zveze, ali drugi člani skupnega gospodinjstva ali že prestajajo kazen in bi bilo ogroženo preživljanje starih, bolnih ali mladoletnih družinskih članov, če bi vsi obsojeni hkrati prestajali kazen zapora;
8. če ima obsojenka otroka, ki še ni star eno leto, ali če je obsojenka noseča in do poroda ni ostalo več kot pet mesecev, ali če ima otroka, ki še ni star dve leti, in zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi, da sama skrbi zanj,
9. če mu je potrebna odložitev, da dokonča program zdravljenja odvisnosti, v katerega je vključen in bi njegova prekinitev ogrozila uspešno dokončanje programa, če to predlaga pristojni center.

25. člen

(3) O prošnji za odložitev izvršitve kazni odloča sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora. Odločbo je treba izdati v osmih dneh od prejema prošnje. Preden izda odločbo, lahko sodišče s potrebnimi preverjanji ugotovi dejstva, ki jih obsojenec navaja v prošnji. Če se obsojenec v prošnji sklicuje na razlog iz 1. točke prvega odstavka 24. člena ali razloge in okoliščine iz 1. in 2. točke prvega odstavka 82. člena tega zakona, lahko sodišče v primeru suma zlorabe ali dvoma o zagotovljenosti ustrezne zdravstvene oskrbe v zavodu pridobi mnenje posebne zdravniške komisije, ki jo imenuje minister pristojen za zdravje. Zdravniška komisija izda mnenje najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve sodišča. Do izdaje odločbe o prošnji se začetek prestajanja kazni odloži.

30. člen

(1) Za obsojenca se ob prihodu na prestajanje kazni lahko določi poseben režim, ki traja največ 30 dni. V sprejemnem obdobju se spoznava njegova osebnost, zdravstveno stanje, delovne in učne sposobnosti in druge okoliščine, pomembne za obravnavo obsojenca ter za njegovo pravilno razvrstitev. Ob zaključku sprejemnega obdobja se za obsojenca pripravi osebni načrt.
(2) Zavod pošlje pristojnemu centru zaprosilo za podatke o obsojencu, če oceni, da je to potrebno za sestavo obsojenčevega osebnega načrta. Pristojni center pošlje zavodu podatke v 30 dneh od prejema zaprosila.
(3) Za preučitev osebnosti po prvem odstavku tega člena se posamezni obsojenci z njihovo privolitvijo lahko pošljejo v specializirane organizacije, kjer lahko ostanejo največ tri mesece.

30.b člen

(1) Zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen, obvešča oškodovanca o izhodih obsojenca iz zavoda, o njegovem odpustu oziroma pobegu, če oškodovanec to zahteva.
(2) Oškodovanec vloži zahtevo za obveščanje pri Generalnem uradu.
(3) Šteje se, da je oškodovanec vložil zahtevo za obveščanje iz prejšnjega odstavka, če je možnost obveščanja o izpustitvi in pobegu pripornika koristil v predkazenskem ali kazenskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in je bilo njegovi zahtevi ugodeno ter oškodovanec odločitve o obveščanju ni spremenil.
(4) Sodišče v roku osmih dni po prejemu obvestila, da je obsojenec nastopil kazen zapora, obvesti oškodovanca, ki ni vložil zahteve za obveščanje po prejšnjem odstavku, o možnosti obveščanja iz prvega odstavka tega člena.
(5) Zavod si prizadeva z oškodovancem doseči dogovor o obsegu obveščanja in pri tem upošteva naravo in težo kaznivega dejanja, osebno varnost oškodovanca zaradi možnega maščevanja obsojenca, ter navedbe obsojenca in oškodovanca o tveganju,

da bi jima lahko zaradi obveščanja nastala škoda.
(6) O pobegu oziroma odpustu obsojenca zavod oškodovanca obvesti takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v roku 24 ur od nastanka razloga za obvestilo.
(7) Na zahtevo oškodovanca se po tem členu obvešča tudi pristojni center.
(8) Za pobeg po tem členu se štejejo okoliščine, ko je za obsojenca izdana tiralica.
(9) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za obveščanje o izhodih, o odpustu in pobegu mladoletnika ali osebe, zoper katero se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.
(10) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za obveščanje o izhodih, o odpustu in pobegu obsojenca iz hišnega zapora.

36. člen

Podatki o obsojencu, ki se zbirajo med izvrševanjem kazni zapora in se uporabljajo pri izdelavi in dopolnjevanju osebnega načrta obsojenca, obsegajo:
- podatke o osebnosti in vedenju obsojenca,
- podatke o ukrepih, potrebnih za osebni načrt in pripravo na življenje po prestani kazni,
- podatke o dovoljenju za prebivanje tujca,
- podatke o zdravstvenem stanju in morebitni invalidnosti obsojenca,
- podatke o socialnih razmerah obsojenca in njegove družine ter odnosih v družini,
- podatke, ki opredeljujejo varnostno oceno obsojenca,
- psihološka oziroma psihiatrična izvedeniška mnenja ter poročila in podatki centrov za socialno delo, če je to potrebno za obravnavo obsojenca,
- podatke o doseženih rezultatih njegove obravnave med izvrševanjem kazni zapora,
- podatke o ukrepih in dosežkih na področju priprave na odpust,
- podatke, ki se nanašajo na družinski status (samski, poročen, vdovec, življenjska skupnost, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali registrirana istospolna partnerska skupnost po zakonu, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti),
- podatke, ki se nanašajo na stanovanjske, bivalne in družinske razmere,
- podatke o izobrazbi in pridobljenih znanjih,
- podatke o dosedanjih zaposlitvah,
- podatke o socialnem in ekonomskem stanju, o plači pred nastopom kazni zapora, drugih prejemkih, lastništvu nepremičnin in obveznostih preživljanja,
- podatke o samomorilni ogroženosti,
- fotografijo iz 29. člena tega zakona,
- podatke o kazenskih postopkih, ki tečejo pri sodiščih zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj pred nastopom kazni zapora in po njem,
- podatke o odprtih kazenskih postopkih in pravdnih postopkih, v katerih je bilo odločeno o škodi glede kaznivega dejanja.

37. člen

(1) Upravljalec zbirke podatkov zbira podatke o obsojencih in o osebah, zoper katere se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, neposredno od oseb, na katere se ti podatki nanašajo, od drugih oseb pa le tedaj, če osebe, o katerih se zbirajo podatki, v to pisno privolijo.
(2) Podatki o osebah iz prejšnjega odstavka se lahko pridobivajo tudi od pravosodnih organov, policije in drugih državnih organov, javnih zavodov, pristojnih centrov ter organov lokalne samouprave.
(3) Upravljalec zbirke podatkov zbira podatke o oškodovancih od sodišča, policije, državnega tožilstva in pristojnega centra, lahko pa tudi neposredno od oškodovanca.

62. člen

(1) Obsojenkam, ki so noseče ali ki so rodile med prestajanjem kazni zapora, je zagotovljena ustrezna zdravniška nega in pogoji za nego otroka. Otrok sme ostati pri materi na njeno zahtevo do dopolnjenega prvega leta starosti, potem pa se odda v sporazumu z materjo otrokovemu očetu ali sorodnikom. Če to ni mogoče ali ni v

otrokovo korist, stori pristojni center potrebne ukrepe za varstvo in vzgojo otroka v skladu z določbami zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme otrok ostati pri materi do dopolnjenega drugega leta starosti, če bo mati v tem času prestala kazen ali če to zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi. O tem odloči generalni direktor.

(3) Zoper odločbo je dovoljena pritožba.

70. člen

(1) Obsojenec sprejema pisanja od državnih organov, organov lokalnih skupnosti, nosilcev javnih pooblastil in organizacij ter se obrača nanje z vlogami za varstvo svojih pravic in pravnih koristi preko zavoda v zaprtih kuvertah.

73. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti, da ga najmanj dvakrat tedensko lahko obiščejo ožji družinski člani, rejnik in skrbnik. Z dovoljenjem direktorja zavoda ga smejo obiskati tudi druge osebe. Obiska ni mogoče omejiti na manj kot eno uro. Mladoletne osebe, ki niso ožji sorodniki, smejo biti na obisku samo v prisotnosti polnoletnega obiskovalca.

(2) Obsojencu je treba omogočiti, da ga na njegovo zahtevo obišče pooblaščenec, ki ga zastopa v njegovih zadevah, na željo obsojenca ali na podlagi ocene zavoda ga lahko obišče strokovni delavec pristojnega centra oziroma prostovoljec, če mu je bil določen.

(3) O obiskih in drugih stikih pooblaščenca z obsojencem iz prejšnjega odstavka, ki ni odvetnik, odloča direktor zavoda na obrazloženo prošnjo obsojenca in jih lahko prepove ali časovno omeji le z odločbo, s katero ugotovi, da:
- pooblaščenec, ki lahko obsojenca obiskuje kot ožji družinski član, rejnik ali skrbnik, oziroma kot pooblaščenec, ki ima dovoljenje direktorja zavoda za obisk obsojenca na podlagi prvega odstavka tega člena, zadeve, za katere je pooblaščen, lahko uredi ob obiskih, ali
- obsojenec lahko na drug način uredi zadeve, ki naj bi jih uredil pooblaščenec, ali
- iz okoliščin izhaja, da obisk lahko ogrozi red ali varnost v zavodu.

80. člen

(5) O premestitvi obsojenca se obvesti pristojni center.

82. člen

(8) Zavod o prekinitvi prestajanja kazni zapora obvesti pristojni center.

99. člen

(1) Zavodi obsojencu med prestajanjem kazni nudijo pomoč, vodenje in urejanje pri načrtovanju socialnega vključevanja po odpustu v skladu z načrtom socialnega vključevanja iz osebnega načrta. Pri izvajanju načrta poleg zavoda sodelujejo pristojni centri, ki z zavodom sodelujejo tudi med prestajanjem kazni, če je to potrebno za obsojenčevo uspešnejše socialno vključevanje v družbo po prestani kazni.

(2) Načrtovanje in realizacija socialnega vključevanja po prestani kazni potekata po osebnem načrtu obsojenca prek vključevanja v individualne, skupinske in skupnostne programe in aktivnosti. Programi in aktivnosti za dvig kakovosti življenja, večjo socialno vključenost in povečanje zaposlitvene možnosti po odpustu se izvajajo v zavodu, zunaj zavoda in v njegovem življenjskem okolju.

(3) Obsojencu se za urejanje zadev, ki so potrebne za uresničevanje aktivnosti in dejavnosti, opredeljenih v njegovem osebnem načrtu ali zaradi nepredvidljivih dogodkov, omogoči namenski izhod iz zavoda, če za to ni varnostnih zadržkov in če obsojenec teh zadev ne more urediti drugače. Direktor zavoda obsojencu dovoli namenski izhod na njegovo prošnjo in po pridobitvi mnenja strokovne skupine. Namenski izhod traja toliko časa, kolikor je potrebno, da obsojenec odide iz zavoda, uredi zadeve in se vrne v zavod, praviloma pa ne več kot 12 ur. Obsojenec opravi namenski izhod v spremstvu pravosodnih policistov, če je glede na obsojenčevo varnostno oceno takšno spremstvo potrebno. Obsojenca lahko na namenskem izhodu

spremlja strokovni delavec zavoda, če obsojenec pri urejanju zadev potrebuje pomoč in vodenje.
(4) Obsojenec, ki se v skladu z osebnim načrtom šest mesecev pred odpustom vključi v programe aktivnega iskanja zaposlitve pri zavodu za zaposlovanje, lahko v skladu z zaposlitvenim načrtom sklene neposredno delovno razmerje z delodajalcem. Obsojenec je ob prejemu pogodbe o zaposlitvi dolžan zavodu predložiti kopijo sklenjene pogodbe.
(5) Delo obsojenca po prejšnjem odstavku in delo obsojenca po prvem odstavku 12. člena tega zakona se ne šteje za delo obsojenca zunaj zavoda po 53. členu tega zakona.
(6) Načrtovanje socialnega vključevanja zaprtih oseb vodijo strokovni delavci zavoda, ki delujejo v strokovnem timu in so pri svojem delu dolžni uporabljati sodobne metode dela in spoznanja posameznih strok.

100. člen
(1) Pri načrtovanju ter izvajanju aktivnosti in programov socialnega vključevanja poleg obsojenca, delavcev zavoda in pristojnega centra, sodelujejo tudi drugi organi in organizacije, ki zagotavljajo zaposlitev, nastanitev, ter javni zavodi s področja zdravstva in izobraževanja, razen če obsojenec to odkloni.
(2) Poleg organov in služb iz prejšnjega odstavka lahko pomoč obsojencu organizirajo tudi društva, dobrodelne organizacije, organizacije za samopomoč in druge organizacije civilne družbe.
(3) Vsi udeleženci v procesu socialnega vključevanja obsojenca morajo delovati usklajeno.
(4) Pri izdelavi in izvajanju osebnega načrta za obsojenca, ki je zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, zavod sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb, ter v soglasju z njo tudi z drugimi organi iz prvega in drugega odstavka tega člena.

109. člen
(5) Zavod o odpustu obsojenca obvesti pristojno sodišče in pristojni center.

111. člen
Pristojni centri in drugi subjekti iz prvega odstavka 100. člena tega zakona morajo v sodelovanju z zavodom najmanj tri mesece pred odpustom s prestajanja kazni pripraviti program potrebnih ukrepov za pomoč obsojencu in mu vsak na svojem področju nuditi pomoč pri njegovi vključitvi v družbo po prestani kazni.

116. člen
Upravnik zavoda lahko dovoli mladoletniku, ki je discipliniran in prizadeven pri delu ali učenju, da obiskuje starše in druge ožje sorodnike ter druge osebe, če je to določeno z osebnim načrtom.

169. člen
(1) Za izvršitev vzgojnih ukrepov skrbi pristojni center.
(2) Sodišče pošlje pravnomočno odločbo o vzgojnem ukrepu v izvršitev pristojnem centru v osmih dneh po izvršljivosti odločbe.
(3) Če je mladoletni storilec kaznivega dejanja (v nadaljnjem besedilu: mladoletnik) zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, pristojni center pri izvajanju vzgojnega ukrepa upošteva odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.
(4) Minister, pristojen za pravosodje, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, podrobnejše predpise o izvrševanju vzgojnih ukrepov, razen vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

170. člen
(1) Pristojni center mora začeti izvrševati vzgojni ukrep najpozneje v 30 dneh od prejema odločbe, s katero je izrečen.
(2) Če je izrečen zavodski ukrep oddaje v vzgojni zavod, določi pristojni center vzgojni

zavod za usposabljanje otrok in mladoletnikov, v katerem se bo izvrševal vzgojni ukrep, in začetek izvrševanja ukrepa; o tem mora obvestiti najmanj osem dni pred začetkom izvrševanja ukrepa mladoletnika in vzgojni zavod, ki mu pošlje tudi odločbo, s katero je izrečen vzgojni ukrep, in podatke, ki so pomembni za izvrševanje tega ukrepa.

(3) Vzgojni zavod je dolžan sprejeti mladoletnika, ki ga napoti pristojni center.

171. člen

(1) Če se izvrševanje vzgojnega ukrepa ne more začeti ali nadaljevati, ker je mladoletnik pobegnil ali se skriva, mora pristojni center oziroma vzgojni zavod o tem obvestiti sodišče in pristojno policijsko postajo, da ga izsledi in privede v vzgojni zavod, iz katerega je mladoletnik pobegnil.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, navodilo za izvajanje določbe prejšnjega odstavka.

172. člen

(1) Organ, ki je izrekel vzgojni ukrep, lahko na prošnjo mladoletnika, njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika, na predlog centra ali po uradni dolžnosti odloži izvršitev zavodskega ukrepa:

1. če je mladoletnik huje bolan;
2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan;
3. če mladoletnik končuje šolo ali je pred izpitom, na katerega se je pripravljal;
4. če ima mladoletnica otroka, ki še ni star eno leto, ali če je noseča ali če ima otroka, ki še ni star dve leti in posebni zdravstveni, socialni in drugi razlogi zahtevajo, da sama skrbi zanj;
5. če je potrebno, da poskrbi za varstvo in vzgojo otrok, o čemer da mnenje center, na območju katerega prebivajo mladoletnikovi otroci.

(2) Prošnji za odložitev je potrebno priložiti tudi dokaze o vzrokih za odložitev.

(3) Začetek izvrševanja ukrepa se lahko odloži v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena, dokler traja bolezen; v primerih iz 2. in 5. točke največ za tri mesece; v primeru iz 3. točke največ za šest mesecev; v primeru iz 4. točke pa, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti.

(4) Zoper sklep o zavrnitvi prošnje za odložitev je dovoljena pritožba v treh dneh po vročitvi sklepa na predsednika višjega sodišča, ki je dolžan v treh dneh izdati odločbo.

(5) Pritožba odloži izvršitev odločbe.

174. člen

(1) Zavod, v katerem se izvršuje zavodski ukrep, odpusti mladoletnika takoj, ko dobi pravnomočno odločbo o pogojnem odpustu, spremembi, ustavitvi ali nadomestitvi zavodskega vzgojnega ukrepa oziroma ko preteče z zakonom določena najdaljša doba za izvrševanje tega ukrepa.

(2) Mladoletniku, ki je neposredno pred koncem šolanja oziroma pred izpitom in bi mu odpustitev onemogočila ali ga ovirala dokončati šolo oziroma opraviti izpit, lahko zavod, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, na njegovo prošnjo ali prošnjo njegovega zakonitega zastopnika in s privolitvijo pristojnega centra omogoči, da obiskuje šolo do konca šolskega leta oziroma da dela izpit.

(3) Glede odpusta in pomoči mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, se smiselno uporabljajo določbe 109., 110. in 111. člena tega zakona. Pristojni center je še posebej dolžan vsakemu mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, pomagati pri njegovem vključevanju v življenje in mu v ta namen po potrebi, na predlog tega zavoda pa obvezno, postaviti svetovalca.

175. člen

Za izvrševanje vzgojnih ukrepov, izrečenih mladoletniku v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov, izrečenih v kazenskem postopku.

176. člen

(1) Izvrševanje navodil in prepovedi, ki jih sodišče izreče mladoletniku, pripravi, vodi in nadzira pristojni center.
(2) Navodila in prepovedi, ki jih ne izvajajo pristojni centri, se izvršujejo v organih in organizacijah, v katerih delovno področje sodi izvajanje take dejavnosti; le-ti morajo o uspehu izvrševanja navodil in prepovedi obveščati sodišče in pristojni center.
(3) Pristojni center obvesti sodišče, ki je mladoletniku izreklo kot vzgojni ukrep navodilo iz prvega odstavka tega člena, ko oceni, da je namen izvrševanja tega vzgojnega ukrepa dosežen.

176.a člen

(1) Izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, ki je izrečeno kot navodilo mladoletniku v kazenskem postopku, pripravi, vodi in nadzoruje pristojni center.
(2) Kot delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti se šteje vsakršna oblika opravljanja dela mladoletnika v javnem interesu, ki ni namenjena pridobivanju dobička. Izvajalska organizacija, v kateri mladoletnik opravlja delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička.
(3) Samoupravne lokalne skupnosti morajo zagotavljati delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti za mladoletnike v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalske organizacije za njegovo izvrševanje. Pristojni center mladoletniku delo in izvajalsko organizacijo izbere s seznama del in izvajalskih organizacij, ki ga za izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti v skladu z zakonom, ki ureja probacijo, vodi Uprava za probacijo. Uprava za probacijo posreduje seznam iz tega odstavka v treh dneh od prejema zahteve za posredovanje seznama pristojnega centra.
(4) Mladoletnik, pristojni center in izvajalska organizacija sklenejo dogovor o opravljanju dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti. Pristojni center obvesti sodišče, če mladoletnik ne izpolnjuje obveznosti iz dogovora. Če mladoletnik izpolnjuje naloge, določene z dogovorom, se v času od sklenitve dogovora do poteka roka za opravo obveznosti vzgojni ukrep ne nadomesti z drugim ukrepom.
(5) Stroški zdravstvenega pregleda, usposabljanja za varno opravljanje dela in stroški zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ali primer smrti kot posledice poškodbe pri delu ali poklicne bolezni se krijejo iz proračuna. Iz proračuna se krijejo tudi stroški prevoza, malice in drugi stroški, povezani z izvršitvijo dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti.
(6) Izvrševanja dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti za mladoletnike po tem členu podrobneje določi minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve.
(7) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, ki je mladoletniku odrejeno s sklepom v postopku o prekršku.

178. člen

(1) Ko prejme center odločbo sodišča, s katero je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, določi mladoletniku svetovalca in o tem obvesti sodišče.
(2) Minister, pristojen za socialne zadeve, podrobneje uredi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati svetovalci, in druga vprašanja v zvezi z delom svetovalcev.

179. člen

(1) Svetovalec mora nameniti posebno skrb vzgoji, varstvu in nadzorstvu mladoletnika. Pri tem se lahko obrača za strokovno pomoč na sodišče, pristojni center ter na druge

strokovne organizacije.
(6) Svetovalec mora zlasti skrbeti, da bo mladoletnik izvrševal posebna navodila, če mu jih je naložilo sodišče.

180. člen
Mladoletnikovi starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik morajo omogočiti svetovalcu izvrševanje njegovih nalog.

181. člen
(1) Svetovalec mora imeti z mladoletnikom ustrezne stike. Starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik so dolžni obvestiti svetovalca o razmerah, okoliščinah in pogojih, ki negativno vplivajo na izvajanje tega ukrepa.
(2) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, javni zavodi in druge organizacije so dolžne sodelovati s svetovalcem, če je to potrebno za izvrševanje njegovih nalog.

182. člen
(1) Pristojni center mora o uspehih izvrševanja tega vzgojnega ukrepa poročati sodišču v rokih, ki jih določi sodišče, najmanj pa vsakih šest mesecev.
(2) Pristojni center lahko sodišču za mladoletnike predlaga prenehanje tega vzgojnega ukrepa, če oceni, da je namen tega vzgojnega ukrepa dosežen.

197. člen
Določbe 29. člena, od 31. do 41. člena, 54. člena, od 57. do 63. člena, od 66. do 68. člena, od 70. do 77. člena, 78.a člena, 81. člena, od 83. do 87. člena, od 90. do 96. člena, 99., 109. in od 114. do 117. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za mladoletnike.

47.1. NAVODILO O OBVEŠČANJU V PRIMERIH POBEGOV MLADOLETNIKOV ALI NJIHOVEM IZOGIBANJU IZVRŠEVANJU VZGOJNEGA UKREPA

Uradni list RS, št. 91/06

1. člen
To navodilo določa postopek za ravnanje z mladoletnikom v primerih, če se vzgojni ukrep ne more začeti izvrševati ali nadaljevati, ker je mladoletnik, ki mu je bil vzgojni ukrep izrečen, pobegnil ali se skriva.

2. člen
(1) Pristojni center za socialno delo o tem, da se mladoletnik izogiba nastopu izvršitve vzgojnega ukrepa, takoj obvesti sodišče, ki je ukrep izreklo in pristojno policijsko postajo, da mladoletnika izsledi in pripelje v vzgojni zavod. V primeru, ko je mladoletnik na begu iz vzgojnega zavoda, le-ta takoj obvesti sodišče in policijsko postajo.
(2) Obvestilo o tem, da se mladoletnik izogiba nastopu izvršitvi vzgojnega ukrepa, pristojni center za socialno delo pošlje tisti policijski postaji, na območju katere se nahaja (krajevna pristojnost). Enako ravna vzgojni zavod, ko obvesti policijsko postajo o tem, da je mladoletnik na begu.

3. člen
(1) Obvestilo mora vsebovati:
- ime in priimek mladoletnika;
- datum in kraj rojstva;
- stalno ali začasno prebivališče oziroma naslov zadnjega prebivališča;
- podatke o sodni odločbi, s katero je bil vzgojni ukrep izrečen (številka in datum odločbe ter naziv sodišča);

- kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil izrečen vzgojni ukrep;
- datum in ura pobega ter ocena okoliščin pobega;
- morebitne dodatne informacije, ki bi lahko pripomogle k uspešnemu iskanju, morebitni kraj skrivanja, lokacijo zadrževanja mladoletnika;
- naziv vzgojnega zavoda, ki je pristojen za mladoletnika, v primeru, ko se ta izogiba nastopu vzgojnega ukrepa in center za socialno delo poda obvestilo.

(2) Obvestilo mora biti opremljeno z žigom centra za socialno delo oziroma vzgojnega zavoda in podpisom predstojnika oziroma osebe, ki jo le-ta pooblasti.

(3) Izjemoma lahko predstojnik centra za socialno delo oziroma vzgojnega zavoda ali tisti, ki ga predstojnik pooblasti, obvestilo posreduje neposredno ustno, po telefonu oziroma v elektronski obliki tudi na operativno komunikacijski center policijske uprave oziroma telefonsko številko 113. V takem primeru mora v dvanajstih urah po ustnem obvestilu pristojni policijski postaji posredovati pisni izvod obvestila.

4. člen

Policijska postaja poskrbi za razpis iskanja v skladu s predpisom, ki ureja razpisovanje tiralic in iskanje oseb ter izvede vse druge ukrepe, ki so potrebni, da se mladoletnika čim prej izsledi.

5. člen

(1) Policijska postaja o prijetju obvesti organ, ki je dal obvestilo o izogibanju nastopa izvrševanja vzgojnega ukrepa ali begu mladoletnika.

(2) Policist ob prijetju od mladoletnika zbere informacije o okoliščinah izogibanja nastopu izvrševanja vzgojnega ukrepa ali bega in o drugih pomembnih okoliščinah. Ob prijetju mladoletnika policist sestavi pisno obvestilo, v katerem opiše, kje in v kakšnih okoliščinah je bil mladoletnik prijet, kakšno je bilo njegovo obnašanje na begu, ob prijetju in podobno. Pisno obvestilo se pošlje vzgojnemu zavodu, kamor je bil mladoletnik izročen.

6. člen

(1) Kadar je mladoletnik izsleden na podlagi obvestila pristojnega centra za socialno delo ali vzgojnega zavoda, mora policijska postaja, ki ga je prijela, pripeljati mladoletnika v tisti vzgojni zavod, kamor je bil napoten ali iz katerega je pobegnil.

(2) Kadar je mladoletnik prijet v tujini in ga varnostni organi tuje države izročijo slovenskim varnostnim organom, je za predajo v vzgojni zavod, kamor je bil napoten ali iz katerega je pobegnil, zadolžena postaja mejne policije, kjer je bila izvršena njegova izročitev.

7. člen

V postopkih z mladoletniki morajo policisti ravnati še zlasti obzirno. Upoštevati morajo njihovo osebnost, občutljivost in morebitne druge lastnosti, ki jih je mogoče opaziti.

8. člen

Policijska postaja lahko mladoletnika zadrži pod nadzorom le toliko časa, kot je nujno potrebno, da se ga pripelje v vzgojni zavod.

9. člen

(1) Po prevzemu mladoletnika mora vzgojni zavod ali pristojni center za socialno delo na policijsko postajo poslati pisni preklic iskanja mladoletnika.

(2) Kadar policijska postaja pripelje mladoletnika v vzgojni zavod na podlagi obvestila pristojnega centra za socialno delo, mora vzgojni zavod takoj obvestiti center za socialno delo, da so mladoletnika sprejeli.

(3) Kadar se mladoletnik vrne v vzgojni zavod iz bega ali pride v vzgojni zavod na izvrševanje vzgojnega ukrepa sam ali ga pripelje druga oseba, mora vzgojni zavod takoj obvestiti policijsko postajo, da prekliče iskanje in pristojni center za socialno delo.

10. člen

(1) Z mladoletnikom, ki je na begu ali med skrivanjem storil prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, se ravna v skladu z določbami zakonov, ki urejata postopek o prekršku in kazenski postopek.
(2) Če je bil mladoletnik priveden k sodniku za mladoletnike, je potrebno ob predaji navesti, da je mladoletnik prijet zaradi izogibanja izvrševanja vzgojnega ukrepa ali da je na begu iz vzgojnega zavoda. Če je za mladoletnika odrejen pripor, je potrebno o tem takoj obvestiti pristojni center za socialno delo ali vzgojni zavod, iz katerega je pobegnil.

47.2. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU VZGOJNEGA UKREPA ODDAJE MLADOLETNIKA V PREVZGOJNI DOM

Uradni list RS, št. 73/00, 127/06 in 74/09

3. člen

(1) Dom sprejme mladoletnika na podlagi obvestila o napotitvi na izvršitev vzgojnega ukrepa, ki ga pošlje pristojni center za socialno delo skupaj z odločbo, s katero je bil vzgojni ukrep mladoletniku izrečen.
(2) Pristojni center za socialno delo pošlje hkrati socialno poročilo, ki zajema podatke o osebnostnem razvoju in zorenju osebnosti mladoletnika, podatke za oceno družinskega stanja ter zaključno poročilo vzgojnega zavoda, če je bil mladoletnik pred sprejemom v dom v takem zavodu.
(3) Če mladoletnik na določen dan ne pride v dom, dom o tem najpozneje v treh dneh obvesti pristojni center za socialno delo, ki ga je napotil na nastop vzgojnega ukrepa.
(4) V zvezi z zaščiteno osebo center za socialno delo pri pripravi obvestila iz prvega odstavka tega člena in socialnega poročila iz drugega odstavka tega člena upošteva odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodeluje z enoto. Enota poskrbi za varen prihod zaščitene osebe v dom.

4. člen

(1) Ob sprejemu mladoletnika v dom je treba ugotoviti njegovo istovetnost.
(2) O sprejemu mladoletnika na izvrševanje vzgojnega ukrepa dom najpozneje v osmih dneh obvesti sodišče, ki je mladoletniku vzgojni ukrep izreklo.
(3) Če gre za zaščiteno osebo, se prejšnji odstavek ne uporablja. Enota na ustrezen način obvesti sodišče o sprejemu zaščitene osebe v dom.

10. člen

(1) Med sprejemnim obdobjem je treba o mladoletniku zbrati podatke o njegovem zdravstvenem stanju, šolski izobrazbi, vedenjskih in osebnostnih značilnostih, družinski in socialni problematiki ter druge podatke, ki so pomembni za presojo mladoletnikove osebnosti, naravo in njegove osebnostne motenosti in podatke o okolju ter razmerah, v katerih je mladoletnik živel in ki so vplivali na njegov razvoj.
(2) V obdobju iz prejšnjega odstavka dom pridobi tudi poročilo organa socialnega varstva, če ni bilo priloženo odločbi sodišča, ki jo je treba izvršiti.
(3) Če se ugotovi, da so bili mladoletniku že izrečeni drugi vzgojni ukrepi oziroma da se je zoper njega pred sprejemom v dom izvrševal kakršenkoli zavodski vzgojni ukrep, zaprosi dom pristojno sodišče oziroma vzgojni zavod za poročilo in morebitno drugo dokumentacijo.
(4) Podatke iz prejšnjih odstavkov o zaščiteni osebi zagotovi enota.

66. člen

(1) Vlogo oziroma predlog za pogojni odpust mladoletnika, za ustavitev vzgojnega ukrepa ali za nadomestitev tega ukrepa pošlje dom sodišču, ki je vzgojni ukrep izreklo (82.

člen kazenskega zakonika).
(2) Vlogi oziroma predlogu iz prejšnjega odstavka mora dom priložiti poročilo o doseženih rezultatih na področju prevzgoje ter napotke za morebitne nadaljnje ukrepe strokovnih služb, ki bodo po odpustu pomagale mladoletniku pri vključitvi v življenje in delo na prostosti.
(3) Poročilo iz tega člena pošlje dom v vednost pristojnemu centru za socialno delo.
(4) Pri posredovanju oziroma pripravi vloge oziroma predloga iz prvega odstavka tega člena in poročila iz drugega odstavka tega člena v zvezi z zaščiteno osebo dom sodeluje z enoto. Poročilo iz drugega odstavka tega člena praviloma ne vsebuje napotkov strokovnim službam za pomoč zaščiteni osebi po odpustu in se ne pošilja v vednost centru za socialno delo iz prejšnjega odstavka. Pomoč zaščiteni osebi po odpustu organizira enota v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

67. člen
(1) Dom predlaga pristojnemu centru za socialno delo postavitev svetovalca mladoletniku, če se pričakuje, da se mladoletnik po odpustu iz doma ne bo mogel sam vključiti v življenje in delo na prostosti.
(2) O postavitvi svetovalca iz prejšnjega odstavka obvesti pristojni center za socialno delo dom pred odpustom mladoletnika iz doma.
(3) Prejšnja odstavka se ne uporabljata, če gre za zaščiteno osebo. Takemu mladoletniku pri vključitvi v življenje in delo na prostosti pomaga enota v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

47.3. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU KAZNI ZAPORA

Uradni list RS, št. 42/16

8. člen (obveščanje o nastopu)
(1) Zavod o nastopu prestajanja kazni zapora v osmih dneh obvesti pristojno okrožno sodišče in sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ter v 15 dneh center za socialno delo, ki je pristojen po predpisih o socialnem varstvu (v nadaljnjem besedilu: pristojni center).
(2) O nastopu prestajanja kazni zapora obsojenca, ki je zaščitena oseba, zavod obvesti sodišči iz prejšnjega odstavka prek enote. O nastopu kazni obsojenca, ki je zaščitena oseba, se pristojnega centra ne obvešča.
(3) Zavod v 15 dneh o nastopu kazni zapora obsojenca, ki je tuji državljan ali oseba brez državljanstva, obvesti konzularne organe njegove države oziroma institucijo, ki po pravilih mednarodnega prava varuje njegove interese, če obsojenec s tem pisno soglaša.

13. člen (pridobivanje podatkov od pristojnega centra)
(1) Zavod pošlje pristojnemu centru zaprosilo za podatke o obsojencu, če oceni, da je to potrebno za sestavo obsojenčevega osebnega načrta oziroma za načrtovanje in izvajanje aktivnosti in programov socialnega vključevanja obsojenca po odpustu.
(2) Pristojni center podatke pošlje zavodu v 30 dneh po prejemu zaprosila.
(3) O obsojencu, ki je zaščitena oseba, se podatki od pristojnega centra ne zbirajo.

48. člen (obsojenka z otrokom)
(1) Pristojni center na pobudo zavoda in v sodelovanju z obsojenko in zavodom pripravi načrt za varstvo in nego otroka v času, ko obsojenka, ki v zavodu biva skupaj z otrokom, zaradi sodelovanja na obravnavi ali zaradi drugih razlogov sama ne zmore skrbeti za otroka.
(2) V primeru iz drugega odstavka 62. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G,

96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15) obsojenka v zavodu vloži prošnjo za podaljšanje otrokovega bivanja pri njej.
(3) Zavod pošlje prošnjo obsojenke skupaj s svojim mnenjem in osebnim spisom generalnemu direktorju.
(4) Če direktor zavoda oceni, da bi bilo podaljšanje bivanja otroka pri materi v otrokovo korist, mati pa tega ne zahteva, to sam predlaga generalnemu direktorju.

62. člen (sprejemanje obiskov)
(1) Obsojencu se omogoči, da ga obiščejo tudi osebe, ki niso njegovi ožji družinski člani, rejnik ali skrbnik, če je to v skladu z njegovim osebnim načrtom. O takih obiskih odloči direktor zavoda na prošnjo obsojenca ali na predlog strokovne skupine.

108. člen (neposreden stik z obsojencem)
(1) Zavod za oblikovanje in izvajanje načrta socialnega vključevanja po odpustu strokovnim delavcem pristojnega centra in drugim organom in organizacijam, ki zagotavljajo zaposlitev, nastanitev, ter javnim zavodom s področja zdravstva in izobraževanja omogoča neposreden stik z obsojencem.
(2) Neposreden stik strokovnih delavcev pristojnega centra z obsojencem, ki je zaščitena oseba, zavod omogoči, če s tem soglaša enota.

113. člen (načrt socialnega vključevanja)
(1) Zavod obsojenca spodbuja in mu omogoči, da tudi sam aktivno sodeluje pri uresničevanju načrta socialnega vključevanja in programu potrebnih ukrepov za pomoč pri njegovi vključitvi v družbo po prestani kazni. Za namen uresničevanja načrta socialnega vključevanja zavod obsojencu omogoči izhod iz zavoda, če je to v skladu z njegovim osebnim načrtom.
(2) V programu ukrepov iz prejšnjega odstavka se določi, da obsojenec lahko en mesec pred mesecem odpusta pri pristojnem centru zaprosi za denarno socialno pomoč po predpisih s področja socialnega varstva.
(3) Program potrebnih ukrepov za pomoč obsojencu pri vključitvi v družbo po prestani kazni za obsojenca, ki je zaščitena oseba, zavod pošlje pristojnemu centru, če s tem soglaša enota. Praviloma strokovno pomoč obsojencu, ki je zaščitena oseba, po odpustu organizira enota.

47.4. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU VZGOJNIH UKREPOV

Uradni list RS, št. 85/09

1. člen
(1) Ta pravilnik podrobneje ureja izvrševanje vzgojnih ukrepov iz prvega odstavka 74. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo, 37/05 – odl. US, 17/06 – odl. US 89/08 – odl. US in 5/09 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: Kazenski zakonik), razen vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.
(2) Določbe tega pravilnika, ki podrobneje urejajo vzgojna ukrepa oprave dela v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: delo v splošno korist) in poravnave, se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje sporazuma v postopku poravnavanja med mladoletnikom in oškodovancem iz četrtega odstavka 161.a člena ter za izvrševanje kakšnega splošno koristnega dela oziroma oprave ali poravnave škode kot nalog v primeru odložitve kazenskega pregona zoper mladoletnika iz tretjega odstavka 162. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZSKZDČEU, 21/08 – odl. US, 23/08 – ZBPP-B, 65/08 – odl. US, 68/08 in 89/08 – odl. US).
(3) Določbe tega pravilnika, ki podrobneje urejajo vzgojni ukrep navodil in prepovedi iz 3., 6., 8. in 10. točke drugega odstavka 77. člena Kazenskega zakonika, se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje navodil in prepovedi iz 36. člena Zakona o prekrških

(Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 29/07 – odl. US, 58/07 – odl. US, 16/08 – odl. US, 17/08, 21/08 – popr. in 76/08 – ZIKS-1C; v nadaljnjem besedilu: Zakon o prekrških).

(4) Določbe tega pravilnika, ki podrobneje urejajo vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, se smiselno uporabljajo tudi za vzgojni ukrep nadzorstva iz 37. člena Zakona o prekrških, vendar le v kolikor gre za vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva.

2. člen

Center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) o vseh opravljenih vzgojnih ukrepih obvesti sodišče.

Navodila in prepovedi

3. člen

Center stopi v stik z oškodovancem, ki se izreče o tem, ali je pripravljen sprejeti ustno opravičilo mladoletnika. V tem primeru se določita kraj in čas, če pa oškodovanec ni pripravljen sprejeti ustnega opravičila, se mladoletnik ob posredovanju centra opraviči pisno. V kolikor oškodovanec ne želi sprejeti niti pisnega opravičila, se opravičilo arhivira pri centru.

4. člen

Center stopi v stik z oškodovancem, ki se izreče o tem, na kakšen način bi se bil pripravljen poravnati z mladoletnikom. Po pogovoru z mladoletnikom center pripravi izvršitev poravnave, pri čemer skrbi, da je ta sorazmerna s škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem.

5. člen

(1) Center preko staršev ali zakonitih zastopnikov spremlja, ali mladoletnik redno obiskuje šolo. Skupaj z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki center pripravi načrt spremljanja realizacije.

(2) V primeru vzgojne nemoči staršev ali zakonitih zastopnikov center to spremlja v sodelovanju s šolo, ki jo mladoletnik obiskuje.

6. člen

(1) Center v sodelovanju z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki pripravi individualni načrt za usposabljanje za poklic ali sprejem zaposlitve in spremlja njegovo izvajanje. Individualni načrt vsebuje ustrezne cilje in aktivnosti, njihove izvajalce ter časovni okvir realizacije.

(2) Center stopi v stik z organizacijami, ki izvajajo izobraževalne in zaposlitvene programe, ali pa mladoletnika napoti v ustrezno organizacijo.

7. člen

Center v sodelovanju s starši ali zakonitimi zastopniki uredi vse potrebno, da se nastanitev izvrši.

8. člen

(1) Center pripravi in spremlja opravo dela v splošno korist in pripravi mrežo organizacij, v katerih se opravlja delo v splošno korist (v nadaljnjem besedilu: izvajalska organizacija).

(2) Center pri izbiri izvajalske organizacije upošteva, kakšna dela bi bila primerna za mladoletnika glede na njegove osebne lastnosti, zdravstveno stanje, morebitno šolanje ali zaposlenost, sposobnosti, znanja in veščine, stalno ali začasno bivališče mladoletnika ter druge okoliščine.

9. člen

Center v sodelovanju z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki uredi vse potrebno za sprejem v ustrezno zdravstveno organizacijo, z njo sodeluje in spremlja zdravljenje

mladoletnika.

10. člen
Center v sodelovanju z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki izbere ustrezno posvetovalnico ter v sodelovanju z njo pripravi individualni načrt obiskovanja posvetovalnice in spremljanja poteka svetovanja.

11. člen
Center v sodelovanju z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki izbere ustrezni program socialnega treninga in pripravi individualni načrt obiskovanja socialnega treninga za mladoletnika ter spremljanja poteka njegovega izvajanja.

12. člen
Center po potrebi mladoletniku pomaga pri organiziranju oprave preizkusa znanja prometnih predpisov.

Nadzorstvo organa socialnega varstva
13. člen
Center v sodelovanju z mladoletnikom in starši ali zakonitimi zastopniki pripravi individualni načrt izvajanja nadzorstva. Individualni načrt vsebuje cilje na posameznih področjih mladoletnikovega življenja, aktivnosti, pogostost spremljevalnih razgovorov in časovni okvir realizacije. Ob tem se določijo merila za merjenje uspešnosti zastavljenih ciljev.

Oddaja v vzgojni zavod in oddaja v zavod za usposabljanje
14. člen
(1) Izvrševanje vzgojnih ukrepov oddaje v vzgojni zavod ali oddaje v zavod za usposabljanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) mora potekati tako, da omogoča mladoletniku izobraževanje, priučevanje, usposabljanje za delo ter športno, ustvarjalno in kulturno udejstvovanje.
(2) Zavod mladoletniku po potrebi zagotovi ustrezno zdravljenje, ki se lahko izvaja zunaj ali znotraj zavoda.

15. člen
(1) Zavod sprejme mladoletnika na podlagi obvestila o napotitvi na izvršitev vzgojnega ukrepa, ki ga sodišče pošlje centru, skupaj z odločbo, s katero je bil vzgojni ukrep mladoletniku izrečen.
(2) Center zavodu hkrati pošlje socialno poročilo, ki zajema podatke o osebnostnem razvoju mladoletnika in o družinskih razmerah.

16. člen
Center v dogovoru s starši organizira prihod mladoletnika v zavod. Ob sprejemu mladoletnika v zavod mora biti prisoten strokovni delavec centra. Takrat se mladoletnika seznani z njegovimi pravicami in dolžnostmi med izvrševanjem vzgojnega ukrepa in z namenom bivanja v zavodu ter se mu podrobneje predstavi vse interne akte zavoda.

17. člen
(1) V sprejemnem obdobju, ki traja do 20 dni, zavod mladoletnika uvaja v novo okolje in zanj izdela individualni načrt.
(2) Med trajanjem sprejemnega obdobja dela z mladoletnikom strokovni tim, v katerega so vključeni strokovni delavci zavoda. Po potrebi se k sodelovanju pritegne tudi zunanje strokovnjake.
(3) Po pripravi predloga individualnega načrta zavod skliče sestanek strokovnega tima, na katerega povabi mladoletnika, starše ali zakonite zastopnike in predstavnike centra. Na tem sestanku se udeleženci dogovorijo o medsebojnem skupnem sodelovanju, po potrebi dopolnijo pripravljeni predlog in sprejmejo individualni načrt.
(4) Pri oblikovanju individualnega načrta smejo tvorno sodelovati tudi mladoletnik in starši

ali zakoniti zastopniki, vendar se v primeru nesoglasja v individualni načrt vnese, kar sklene strokovni tim.

(5) Individualni načrt za mladoletnika vsebuje zlasti:
– okvirne napotke za delo z mladoletnikom na posameznih področjih, vključno s cilji, metodami in tehnikami dela,
– konkretne zadolžitve posameznih strokovnih služb pri doseganju ciljev iz individualnega načrta,
– vsebino in način beleženja opazovanj mladoletnikovega vedenja in realizacije ciljev med potekom in ob zaključku izvajanja vzgojnega ukrepa.

18. člen

(1) Strokovni tim spremlja izvajanje individualnega načrta mladoletnika skozi celotno izvrševanje vzgojnega ukrepa.
(2) V trimesečnih obdobjih, po potrebi pa tudi prej, zavod skliče evalvacijski sestanek strokovnega tima, na katerega povabi mladoletnika, starše ali zakonite zastopnike in predstavnike centra, kjer se individualni načrt lahko ustrezno spremeni ali dopolni.

48. ZAKON O PROBACIJI (ZPRO)

Uradni list RS, št. 27/17

27. člen (sodelovanje z drugimi organi)

(1) Če ima oseba težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem, izobraževanjem ali potrebuje pomoč pri urejanju družinskih ali socialnih zadev, se svetovalec ob soglasju osebe poveže s pristojnim centrom za socialno delo ter z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki osebi lahko nudijo potrebno pomoč.
(2) Kadar je potrebna pomoč osebi zaradi družinskih stisk ali težav, se lahko svetovalec poveže tudi z njeno družino, če se oseba s tem strinja.
(3) Probacijska enota lahko preveri, ali je center za socialno delo obravnaval osebo v povezavi z nasiljem v družini in zahteva poročilo o obravnavi.

42. člen (viri za pridobivanje podatkov)

(1) Uprava lahko brezplačno pridobiva podatke o osebi, ki so nujno potrebni za izvrševanje probacije, po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, stalno ali začasno prebivališče, družinski člani, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva), s povezovanjem zbirk na podlagi povezovalnega znaka;
2. Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatek o vključenosti oseb v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), podatek o letniku izobraževanja, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno); podatek o vključenosti osebe v izobraževalni program (ime fakultete, obdobje vključenosti), naziv študijskega programa, podatek o letniku izobraževanja, podatek o

načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;
3. centrov za socialno delo – podatek o denarni socialni pomoči ali varstvenemu dodatku, preživnini, podatek o sostarševstvu;
4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje osebe);
5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatek o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti), podatek iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatek o datumu obravnave na komisiji, podatek o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti).

(2) Če uprava, zaradi izvajanja pristojnosti in nalog iz tega zakona ter zaradi varstva in učinkovitega uresničevanja interesov pravne države, zbira osebne in druge podatke o osebah za namen vključitve v zbirko podatkov o osebah iz obstoječih zbirk podatkov, ji morajo državni organi in pravne osebe, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov na podlagi pisne ali podobne izkazljive zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke, kar se lahko omogoči tudi na podlagi elektronskega dostopa.

44. člen (uporaba osebnih podatkov)
(4) Centri za socialno delo lahko za namen obravnave nasilja v družini od probacijske enote za osebo zahtevajo poročilo o izvrševanju probacijskih nalog.

48.1. PRAVILNIK O IZVRŠEVANJU PROBACIJSKIH NALOG

Uradni list RS, št. 21/18

11. člen (izvrševanje varstvenega nadzorstva)
(3) Zaradi pomoči pri reševanju osebnih, družinskih in drugih težav ali težav pri izpolnjevanju navodil, ki jih je osebi naložil organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, se svetovalec s soglasjem osebe poveže s pristojnim centrom za socialno delo, pa tudi z družinskimi člani, če le-ti privolijo v sodelovanje, s službami pristojnimi za zaposlovanje ter drugimi podjetji in organizacijami.

49. ZAKON O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2)

Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17

19. člen (podlage v drugih predpisih)
(1) Obvezno se zavarujejo osebe, za katere tako določajo predpisi, ki urejajo trg dela, in sicer brezposelni, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti in osebe, ki so do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri zavodu za zaposlovanje.
(2) Obvezno se zavarujejo osebe, za katere tako določajo predpisi, ki urejajo starševsko varstvo, in sicer eden od staršev, ki je upravičenec do starševskega dodatka, če ni obvezno zavarovan na drugi podlagi; do delnega plačila za izgubljeni dohodek; do starševskega nadomestila in nima pravice do starševskega dopusta ter ni obvezno zavarovan na drugi podlagi; do plačila sorazmernega dela prispevkov in pravice do dela

s krajšim delovnim časom zaradi varstva in nege otroka za razliko do polnega delovnega časa.
(3) Obvezno se zavarujejo osebe, ki so upravičene do nadomestila zaradi začasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno zavarovanje, če niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.
(4) Obvezno se zavarujejo družinski pomočniki, upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke.
(5) Obvezno se zavarujejo osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje rejniške dejavnosti.
(6) Obvezno se zavarujejo osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo.
(7) Obvezno se zavarujejo vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka in državljani med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in niso obvezno zavarovani na drugi podlagi.
(8) Obvezno se zavarujejo osebe, ki so upravičene do nadomestila za čas poklicne rehabilitacije po tem zakonu in niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

55. člen (pogoji za pridobitev pravice do družinske pokojnine)
(1) Po smrti zavarovanca ali uživalca pravic, določenih s tem zakonom, pri katerem so izpolnjeni pogoji iz 52. člena tega zakona, pridobijo pravico do družinske pokojnine:
- otroci;
- pastorki, vnuki in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec preživljal ter starši, ki jih je bil umrli zavarovanec oziroma uživalec pravice do svoje smrti dolžan preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo zakonsko zvezo in družinska razmerja (v nadaljnjem besedilu: drugi družinski člani).

(2) V primerih iz druge alineje prejšnjega odstavka se šteje, da so brez staršev tudi vnuki oziroma drugi otroci, katerih starši so sicer živi, vendar so popolnoma nezmožni za delo v smislu 59. člena tega zakona.

57. člen (otroci)
(1) Otrok umrlega zavarovanca ali uživalca pravic ima pravico do družinske pokojnine do dopolnjenega 15. leta starosti ali do konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.
(2) Otrok, ki v letu izgube starša ne izpolnjuje pogojev za vpis v višji letnik šolanja, ima pravico do družinske pokojnine do konca naslednjega šolskega leta.
(3) Otrok, ki je po dopolnjenem 15. letu starosti prijavljen pri zavodu za zaposlovanje, ima pravico do družinske pokojnine najdlje do dopolnjenega 18. leta starosti pod pogojem, da je prijavljen pri zavodu za zaposlovanje in izpolnjuje obveznosti po predpisih, ki urejajo trg dela.
(4) Otrok, ki postane popolnoma nezmožen za delo do starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine ali do konca šolanja, ima pravico do družinske pokojnine, dokler traja takšna nezmožnost.
(5) Otrok, ki postane popolnoma nezmožen za delo po starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine ali po končanem šolanju, pridobi pravico do družinske pokojnine, če ga je zavarovanec oziroma uživalec pravic, določenih s tem zakonom, preživljal do svoje smrti.
(6) Če je otrok prekinil šolanje zaradi bolezni, nosečnosti ali poroda, pridobi oziroma obdrži pravico do družinske pokojnine tudi med boleznijo ter prekinitvijo zaradi nosečnosti ali poroda do dopolnjenega 26. leta starosti, če je šolanje nadaljeval pred dopolnjenim 26. letom starosti.

99. člen (upravičenci)
Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo uživalci starostne, predčasne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki jim je za osnovne življenjske potrebe nujna stalna pomoč in postrežba drugega.

104. člen (izbira)
Če pridobi upravičenec pravico do dodatka za pomoč in postrežbo po tem zakonu in po drugih predpisih, lahko uživa le tisto od obeh pravic, ki si jo sam izbere.

131. člen (čas zunaj delovnega razmerja, ki šteje v zavarovalno dobo)
V zavarovalno dobo šteje tudi čas:
- poklicne rehabilitacije zavarovanca s preostalo delovno zmožnostjo;
- poklicne rehabilitacije vojaškega invalida, slepega, gluhega in naglušnega, obolelega za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo ter multiplo sklerozo, ekstrapiramidnimi obolenji ali civilnega invalida vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan;
- zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo ali starševskega dopusta po prenehanju delovnega razmerja ali drugega razmerja, ki je bilo podlaga za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je zavarovanec v tem času prejemal nadomestilo plače;
- ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. januarjem 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo.

50. ZAKON O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI)

Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17

20. člen (financiranje tehničnih pripomočkov)
(1) Sredstva za sofinanciranje plačila tehničnega pripomočka za invalida se zagotavljajo v višini 85 odstotkov vrednosti posameznega tehničnega pripomočka, določenega s predpisom iz 17. člena tega zakona. Za invalida, ki prejema denarno socialno pomoč po predpisih, ki urejajo področje socialnega varstva, in za invalide, ki jim je priznan status po predpisih, ki urejajo družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, se zagotovi plačilo pripomočkov v celotni vrednosti posameznega tehničnega pripomočka.
(2) Sredstva za sofinanciranje tehničnih pripomočkov zagotavlja ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

21. člen (plačilo stroškov prilagoditve vozila)
(1) Invalid, ki je zaradi invalidnosti gibalno oviran in lahko vozilo upravlja sam le, če je prilagojeno, lahko uveljavlja plačilo stroškov prilagoditve vozila enkrat na šest let.
(2) Do prilagoditve je upravičen tudi invalid, ki sam ne upravlja vozila, prilagoditev pa je nujno potrebna za vstop invalida v vozilo in varno vožnjo. V tem primeru lahko invalid uveljavlja stroške za naprave in pripomočke za premostitev višinske razlike pri vstopu v vozilo ter za ustrezne sisteme za pritrditev vozička v vozilo, in sicer enkrat na šest let.
(3) Izjemoma se invalidu lahko odobri plačilo stroškov prilagoditve vozila pred potekom šestih let, če dokaže, da je prilagoditev vozila nujna zaradi nastanka nove invalidnosti, bistvenega poslabšanja invalidnosti oziroma zaradi uničenja prilagojenega vozila.
(4) Invalidu iz prvega odstavka tega člena se v primeru nakupa novega prilagojenega vozila prizna sofinanciranje nakupa vozila. Sofinanciranje teh stroškov upravičenec lahko uveljavlja v višini in po postopku iz 22. člena tega zakona.
(5) V predpisu iz drugega odstavka 17. člena tega zakona se podrobneje opredelijo način prilagoditve vozila iz prvega in drugega odstavka tega člena, pogoji za prilagoditev, doba trajanja, vrednost posamezne prilagoditve vozila in standardi kakovosti

prilagoditve ter način vzdrževanja. Za enostavnejše prilagoditve vozila se štejejo prilagoditve, katerih skupna vrednost ne presega 1.000 eurov, za zahtevnejše prilagoditve pa tiste, katerih skupna vrednost presega 1.000 eurov.

22.b člen (sredstva za prilagoditev vozila)

(1) Sredstva za prilagoditev vozila se zagotovijo v višini 85 odstotkov vrednosti posamezne prilagoditve, določene s predpisom iz 17. člena tega zakona. Za invalida, ki je prejemnik denarne socialne pomoči po predpisih, ki urejajo področje socialnega varstva, ter za invalida, ki mu je priznan status po predpisih, ki urejajo družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, se zagotovi plačilo stroškov prilagoditve vozila v celotni vrednosti stroškov posamezne prilagoditve vozila.

34.b člen (pridobivanje podatkov)

(1) Podatki iz 32. do 34.a člena tega zakona, ki so potrebni za uveljavljanje pravice do tehničnih pripomočkov, prilagoditve vozila, psa pomočnika in invalidske kartice ugodnosti se zbirajo neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika ter po uradni dolžnosti iz zbirk podatkov iz drugega odstavka tega člena, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije. Oseba oziroma njen zakoniti zastopnik upravni enoti da vse podatke, o katerih pooblaščeni organi in organizacije ne vodijo zbirk podatkov.

(2) Upravne enote in ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, brezplačno pridobivajo podatke iz obstoječih zbirk podatkov od naslednjih upravljavcev:

- Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, datum rojstva, EMŠO, državljanstvo, stalno ali začasno prebivališče, država bivanja, naslov za vročanje, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, vrsta dovoljenja);
- Ministrstva za infrastrukturo – podatke iz registra osebnih vozil ter podatke o lastništvu vozila (znamka vozila, komercialna oznaka vozila, identifikacijska številka vozila – šasija, EMŠO uporabnika vozila, EMŠO lastnika vozila);
- centrov za socialno delo – podatke o oblikah družbenega varstva po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, odločbo o pridobitvi statusa otroka s posebnimi potrebami, podatke o prejemnikih denarne socialne pomoči, podatke o prejemnikih dodatka za nego otroka (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe, motnja v duševnem razvoju/slep ali slaboviden otrok/gluh ali naglušen otrok/gibalno oviran otrok/otrok z več motnjami);
- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke iz zbirke podatkov o osebah, za katere so podana izvedenska mnenja (ime in priimek, EMŠO, datum podaje izvedenskega mnenja, datum nastanka invalidnosti, vzrok nastanka invalidnosti, kategorija invalidnosti in opis preostale delovne zmožnosti ter podatek o obstoju telesne okvare, datum nastanka, razdelek, po katerem je podana telesna okvara in odstotek telesne okvare oziroma telesnih okvar), podatke iz zbirke podatkov o uživalcih nadomestil na podlagi II. in III. kategorije (vrsta nadomestila iz invalidskega zavarovanja, datum pridobitve pravice, datum pričetka izplačevanja ter morebitni datum prenehanja izplačevanja nadomestila iz invalidskega zavarovanja) ter podatke o vrsti pokojnine ter datumu pričetka izplačevanja pokojnine iz zbirke podatkov o uživalcih starostne, predčasne, delne in invalidske pokojnine;
- Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – vpogled v podatke iz izdane odločbo o invalidnosti po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov in po zakonu, ki je urejal usposabljanje in zaposlovanje invalidov (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe);
- upravnih enot – podatke o vojnih invalidih (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe) in gluhoslepih osebah, ki so pridobile pravice po tem zakonu oziroma pravilniku, ki ureja tehnične pripomočke

in prilagoditev vozila (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe);
- Zavoda Republike Slovenije za šolstvo – vpogled v podatke iz izdane odločbe o usmerjanju v program vzgoje in izobraževanja, iz katere je razvidno izpolnjevanje pogojev iz 6. člena Navodila za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide (Uradni list RS, št. 10/05, 43/05 in 53/12) (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe, motnja v duševnem razvoju/slep ali slaboviden otrok/gluh ali naglušen otrok/gibalno oviran otrok/otrok z več motnjami);
- Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – podatke iz poslovnega registra (matična in davčna številka, naziv in sedež poslovnega subjekta, tekoči račun poslovnega subjekta);
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – vpogled v podatke iz matične evidence (ime in priimek, EMŠO, podlaga za zavarovanje).

(3) Ob pridobivanju podatkov iz prejšnjega odstavka, oseb, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.

(4) Zaradi točnosti in ažurnosti podatkov iz 33. člena tega zakona se lahko povezuje centralna zbirka podatkov ministrstva s centralnim registrom prebivalstva na podlagi enotne matične številke.

51. ZAKON O USMERJANJU OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI (ZUOPP-1)

Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12 in 41/17 – ZOPOPP

2. člen (opredelitev otrok s posebnimi potrebami)
Otroci s posebnimi potrebami so otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni otroci oziroma otroci z okvaro vidne funkcije, gluhi in naglušni otroci, otroci z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirani otroci, dolgotrajno bolni otroci, otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, otroci z avtističnimi motnjami ter otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov vzgoje in izobraževanja z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe vzgoje in izobraževanja oziroma posebne programe vzgoje in izobraževanja.

5. člen (vrste programov)
Vzgoja in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami poteka po:
- programu za predšolske otroke s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo,
- prilagojenem programu za predšolske otroke,
- vzgojno-izobraževalnih programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo,
- prilagojenih programih vzgoje in izobraževanja z enakovrednim izobrazbenim standardom,
- prilagojenih programih vzgoje in izobraževanja z nižjim izobrazbenim standardom,
- posebnem programu vzgoje in izobraževanja za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in drugih posebnih programih (v nadaljevanju posebni program vzgoje in izobraževanja),
- vzgojnih programih.

12. člen (usmerjanje otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami)
(1) Otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami se v skladu s tem zakonom usmerjajo v vzgojno-izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo.

(2) Dodatna strokovna pomoč se otrokom iz prvega odstavka tega člena nudi tudi v obliki socialno integrativnih, preventivnih, kompenzacijskih in korekcijskih programov, ki so sestavni del vzgojnih programov.

13. člen (začetek postopka za vključitev v vzgojni zavod)
(1) Če vključitev v program vzgoje in izobraževanja s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo iz 8. in 9. člena tega zakona za otroka s čustvenimi in vedenjskimi motnjami ni bila uspešna ter je otrokov razvoj ogrožen, je vzgojno-izobraževalni zavod, v katerega je otrok vključen, dolžan vložiti zahtevo za preverjanje ustreznosti usmeritve pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in o tem obvestiti tudi pristojni center za socialno delo.
(2) Center za socialno delo na podlagi dokumentacije oceni, ali bo začel postopek namestitve otroka s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojni zavod.

14. člen (odločba o oddaji v vzgojni zavod)
(1) Center za socialno delo mora pred izdajo odločbe o oddaji otroka v vzgojni zavod na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja, pridobiti strokovno mnenje komisije iz 23. člena tega zakona.
(2) Komisija iz 23. člena tega zakona mora mnenje pripraviti v roku 60 dni od prejema potrebne dokumentacije, ki jo posreduje center za socialno delo.
(3) Center za socialno delo mora v roku 15 dni od izdaje odločbe o oddaji otroka v vzgojni zavod o izdaji odločbe obvestiti Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
(4) Zavod Republike Slovenije za šolstvo mora na podlagi odločbe iz prejšnjega odstavka izdati odločbo o usmeritvi otroka s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v ustrezen vzgojni oziroma vzgojno-izobraževalni program ali ustrezno spremeniti že izdano odločbo.

15. člen (vključitev v vzgojni zavod)
(1) Vzgojni zavodi so na podlagi izvršljive odločbe centra za socialno delo dolžni otroka s posebnimi potrebami nastaniti in vključiti v vzgojni in vzgojno-izobraževalni program.
(2) Vzgojni zavodi, ki so pooblaščeni za izvrševanje vzgojnega ukrepa oddaje v vzgojni zavod, so dolžni izvršiti odločitev sodišča o vključitvi otroka v vzgojni zavod.
(3) Vzgojni zavod lahko zaradi vzgojnih in socialno integrativnih razlogov otroka s čustvenimi in vedenjskimi motnjami začasno, na podlagi individualiziranega programa, vključi samo v vzgojni program, vendar največ za dva meseca.

16. člen (oskrba)
(1) Otroci s posebnimi potrebami, ki jim ni mogoče zagotoviti vzgoje in izobraževanja v kraju njihovega prebivališča in jim zaradi oddaljenosti prebivališča od kraja vzgoje in izobraževanja ni mogoče zagotoviti prevoza, se lahko vključijo v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, socialnovarstveni zavod, domove učencev za otroke s posebnimi potrebami ali se namestijo v rejniško družino.
(2) Če so podane okoliščine iz prvega odstavka tega člena in je otrok s posebnimi potrebami usmerjen v prilagojen program za predšolske otroke, lahko Zavod Republike Slovenije za šolstvo na predlog staršev z odločbo o usmeritvi določi, da se namesto namestitve v zavod oziroma oddaje v rejništvo, otroku zagotavlja pravica do brezplačnega prevoza iz kraja prebivališča do kraja, kjer deluje zavod in nazaj.

23. člen (komisija za usmerjanje)
(1) Za ugotovitev dejstev in okoliščin, ki so potrebne za optimalno usmeritev otroka se ustanovita prvo in drugostopna komisija za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami (v nadaljnjem besedilu: komisija za usmerjanje). Komisija za usmerjanje prve in druge stopnje daje strokovno mnenje.
(2) Članice oziroma člane (v nadaljnjem besedilu: člane) komisije za usmerjanje prve stopnje imenuje in razrešuje direktor oziroma direktorica Zavoda Republike Slovenije za šolstvo.

(3) Člane komisije za usmerjanje druge stopnje imenuje in razrešuje minister.
(4) Komisije za usmerjanje prve in druge stopnje so imenovane glede na vrsto ovir, motenj in primanjkljajev v sestavi treh članov: specialni pedagog ustrezne smeri, psiholog in specialist pediater ali specialista pedopsihiater oziroma specialist šolske medicine, praviloma pa tisti, ki otroka obravnava z vidika njegovih posebnih potreb.
(5) Če komisija za usmerjanje na podlagi razpoložljive dokumentacije, pregledov in razgovorov ne more pripraviti strokovnega mnenja o usmeritvi otroka s posebnimi potrebami v program vzgoje in izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: strokovno mnenje) lahko v soglasju z uradno osebo, ki vodi postopek, v svoje delo vključi tudi specialista pedopsihiatra ali specialista fizikalne medicine in rehabilitacije ali okulista ali audiologa oziroma katerega koli specialista medicine, ki je ključen za ugotavljanje otrokovih posebnih potreb.
(6) Komisija za usmerjanje si mora pred odločitvijo pridobiti pisno ali ustno mnenje otrokove vzgojiteljice oziroma vzgojitelja ali učiteljice oziroma učitelja (v nadaljnjem besedilu: vzgojitelja ali učitelja). Kadar se usmerja otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami po 13. ali 14. členu tega zakona, mora biti v postopek usmerjanja vključen tudi specialist pedopsihiater in predstavnik pristojnega centra za socialno delo.
(7) Minister s pravilnikom določi pogoje za imenovanje in razrešitev, organizacijo in način dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

24. člen (podlage za usmeritev)
Otroke s posebnimi potrebami se usmerja v programe vzgoje in izobraževanja ob upoštevanju njihovih potreb na telesnem, spoznavnem, čustvenem, socialnem področju ter posebnih zdravstvenih potreb. Pri tem se upošteva tudi otrokova dosežena raven razvoja, zmožnost za učenje in doseganje standardov znanja ter prognoza njegovega nadaljnjega razvoja ob upoštevanju otrokovih primanjkljajev, ovir oziroma motenj kakor tudi kriterijev za opredelitev vrste in stopnje primanjkljajev, ovir oziroma motenj.

25. člen (zahteva za uvedbo postopka)
(1) Postopek usmerjanja otroka s posebnimi potrebami se začne s pisno zahtevo staršev. Pisno zahtevo za usmerjanje lahko zase vloži tudi oseba starejša od 15. let (starejša mladoletnica oziroma starejši mladoletnik; v nadaljnjem besedilu: starejši mladoletnik). V primeru kolizije ravnanj med otrokom in starši se otroku določi skrbnika za posebne primere v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja.
(2) Vzgojno-izobraževalni oziroma socialnovarstveni zavod, v katerega je ali bo otrok vključen, je dolžan vložiti zahtevo za začetek postopka, kadar oceni, da je potrebno preveriti ustreznost programa, v katerega je otrok vključen.
(3) Kadar se postopek ne začne na zahtevo staršev, je potrebno zahtevo za začetek postopka usmerjanja vročiti tudi njim.
(4) Vložnik zahteve mora pisni zahtevi za usmerjanje priložiti razpoložljivo strokovno dokumentacijo, ki se nanaša na posebne potrebe otroka.
(5) Pisna zahteva za začetek postopka usmerjanja se vloži na območni enoti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, pristojni glede na kraj stalnega prebivališča otroka s posebnimi potrebami.
(6) Postopek usmerjanja je uveden, ko Zavod Republike Slovenije za šolstvo prejme popolno zahtevo za začetek postopka usmerjanja.
(7) Zahteva za uvedbo postopka usmerjanja se lahko vloži pred vpisom v vzgojni, vzgojno-izobraževalni program ali posebni program vzgoje in izobraževanja ter ves čas, dokler je otrok vključen v te programe.

30. člen (odločba o usmeritvi prve stopnje)
(5) Ob usmeritvi otroka s posebnimi potrebami v posebni program vzgoje in izobraževanja, ki ga izvaja socialnovarstveni zavod, se v primeru odločanja o celodnevnem varstvu otroka, izda odločba o usmeritvi v soglasju s pristojnim centrom za socialno delo, ki mora soglasje podati v roku osmih dni, sicer se šteje, da se z odločbo strinja.

31. člen (vročanje)
(1) Pisanja se v postopku usmerjanja vročajo tako, da se dostavijo v hišni predalčnik ali poštni predal v prostorih izvajalca poštnih storitev. Šteje se, da je poštna pošiljka vročena naslovniku osmi dan od odprave izvajalcu poštnih storitev.
(2) Odločba o usmeritvi se vroči staršem oziroma starejšemu mladoletniku osebno s priporočeno poštno pošiljko, drugim vlagateljem zahteve ter vzgojno-izobraževalnemu zavodu, v katerega je otrok vključen oziroma bo vključen, pa v skladu s prvim odstavkom tega člena.
(3) Če ima otrok rejnika, se odločba, na način kot je določeno v prejšnjem odstavku, vroči tudi rejniku in pristojnemu centru za socialno delo.

33. člen (zahteva za spremembo odločbe)
(1) Če se po dokončnosti odločbe o usmeritvi spremenijo okoliščine, ki vplivajo na ustreznost usmeritve otroka, lahko starši, starejši mladoletnik, vzgojno-izobraževalni zavod, socialnovarstveni zavod ali center za socialno delo poda pri organu, ki je odločal o usmeritvi, zahtevo za spremembo usmeritve ali predčasno prenehanje veljavnosti dokončne odločbe o usmeritvi ali njenega dela. Predlagatelj mora v predlogu navesti dejstva in dokaze, na katere opira svojo zahtevo ter utemeljiti korist, ki bi jo otrok oziroma vzgojno-izobraževalni zavod imela s spremembo usmeritve.
(2) Sklep o začetku postopka iz prejšnjega odstavka lahko izda Zavod Republike Slovenije za šolstvo tudi po uradni dolžnosti, če je to potrebno za zaščito javne ali otrokove koristi.
(3) Z odločbo, izdano na podlagi prvega odstavka tega člena, se prejšnja odločba potrdi ali spremeni.

34. člen (izvršitev odločbe)
(1) Starši so dolžni vključiti otroka s posebnimi potrebami v vrtec, šolo ali zavod v skladu z dokončno odločbo o usmeritvi v roku 15 dni od njene dokončnosti, če z odločbo o usmeritvi ni določeno drugače.
(2) Vrtec, šola ali zavod, v katerega mora biti otrok s posebnimi potrebami v skladu z dokončno odločbo o usmeritvi vključen, mora otroka s posebnimi potrebami vključiti.
(3) Če se otrok s posebnimi potrebami v roku iz prvega odstavka ne vključi v vzgojno-izobraževalni zavod, kamor je bil usmerjen, mora ta nemudoma obvestiti Zavod Republike Slovenije za šolstvo in inšpektorja, pristojnega za šolstvo. V primeru nevključitve otroka s posebnimi potrebami v vzgojni ali socialnovarstveni zavod, mora ta obvestiti Zavod Republike Slovenije za šolstvo in inšpektorja, pristojnega za šolstvo ter center za socialno delo.

37. člen (strokovna skupina)
(1) Za pripravo in spremljanje izvajanja individualiziranega programa imenuje ravnatelj vzgojno-izobraževalnega zavoda oziroma direktor socialnovarstvenega zavoda strokovno skupino, ki jo sestavljajo strokovni delavci, ki bodo sodelovali pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega programa.
(2) Vzgojni zavod po namestitvi otroka s posebnimi potrebami sestavi skupino za individualno obravnavo otroka, v kateri sodeluje predstavnik centra za socialno delo, strokovni delavec tega zavoda in starši otroka. Delo skupine koordinira strokovni delavec zavoda. Po potrebi se skupina lahko razširi s strokovnimi delavci z drugih področij.

42. člen (zbirke podatkov, ki jih vodi Zavod RS za šolstvo)
Zavod Republike Slovenije za šolstvo vodi naslednje zbirke:
- osebnih podatkov otrok s posebnimi potrebami, ki obsega: ime in priimek, spol, datum, kraj in država rojstva, naslov prebivališča, državljanstvo in EMŠO,
- osebnih podatkov staršev otrok s posebnimi potrebami, ki obsega: ime in priimek, naslov prebivališča in EMŠO,
- vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, ki obsega: naslov vrtca, šole ali

zavoda, v katerega je otrok vključen, podatke o rejništvu, program vzgoje in izobraževanja, v katerega je otrok usmerjen, rok, v katerem mora Zavod Republike Slovenije za šolstvo preveriti ustreznost usmeritve, strokovno mnenje komisije za usmerjanje o vrsti in stopnji otrokove motnje, ovire oziroma primanjkljaja, ter naslov vrtca, šole ali zavoda, v katerega je otrok napoten na podlagi odločbe centra za socialno delo,
- izdanih odločb o usmeritvah, ki obsega odločbe o usmeritvi, izdane na prvi stopnji, in odločbe o usmeritvi, izdane na drugi stopnji.

42. člen (obveščanje o izdanih odločbah)
Center za socialno delo je dolžan Zavodu Republike Slovenije za šolstvo pošiljati v vednost odločbe, izdane na podlagi 120. in 121. člena ZZZDR, če se nanašajo na otroke s posebnimi potrebami, ter na podlagi 183. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06-uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11-ZP-1G) zaradi vodenja evidence o vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami.

51.1. PRAVILNIK CENTROM ZA SOCIALNO DELO O NAČINU IZVAJANJA NALOG ŠOLSKIH UPRAV, KI JIH DOLOČA ZAKON O USMERJANJU OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI

Uradni list RS, št. 44/01, 106/01, 48/02, 117/02, 54/03 in 25/06

12. člen
(1) Pri odločanju o pravici do brezplačnega prevoza predšolskih otrok iz 15. člena zakona se v skladu s tretjim odstavkom 15. člena šteje, da so podane okoliščine iz prvega odstavka 15. člena, če je:
- otrok usmerjen v prilagojen program, ki se izvaja v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, katerega ustanoviteljica je država,
- oddaljenost otrokovega prebivališča večja od 25 km,
- ali oddaljenost otrokovega prebivališča večja od 10 km, starši pa prejemajo denarno socialno pomoč po predpisih o socialnem varstvu.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pravica do brezplačnega prevoza ne pripada staršem, če so na relaciji med krajem otrokovega prebivališča in krajem zavoda organizirani prevozi predšolskih in šolskih otrok oziroma so staršem na tej relaciji prevozni stroški že povrnjeni z drugega naslova (npr. povrnitev stroškov prevoza na delo in z dela).

(3) Pravica do brezplačnega prevoza se praviloma zagotavlja v okviru organiziranih prevozov predšolskih oziroma šolskih otrok. Če organiziranega prevoza ni mogoče zagotoviti, se predšolskemu otroku zagotovi povrnitev prevoznih stroškov iz kraja bivališča do kraja, kjer deluje zavod za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Povrnitev prevoznih stroškov za otroka in njegovega spremljevalca se obračuna v skladu z uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Uradni list RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 7/95, 82/97 in 5/98) ter izplača na podlagi pogodbe, ki jo skleneta upravičenec in zavod, v katerega je otrok usmerjen. Z zavodom iz prejšnjega odstavka sklene ministrstvo, pristojno za šolstvo, posebno pogodbo o zagotavljanju sredstev za izplačevanje prevoznih stroškov upravičencem.

52. ZAKON O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (ZVNDN)

Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg

5. člen (zagotavljanje varstva)
Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti:
- državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki (v nadaljnjem besedilu: prebivalci);
- prebivalci, prostovoljno organizirani v društva, strokovna združenja ter druge nevladne organizacije (v nadaljnjem besedilu: društva in druge nevladne organizacije), ki opravljajo dejavnost, pomembno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- javne reševalne službe;
- gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije;
- lokalne skupnosti in
- država.

11. člen (načelo javnosti)
(1) Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni.
(2) Država in lokalna skupnost morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.

24. člen (aktivna služba)
(2) Pripadnik Civilne zaščite lahko opravlja aktivno službo v štabih, enotah in službah Civilne zaščite, javnih službah ter v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki opravljajo dejavnosti, ki so pomembne za zaščito, reševanje in pomoč.

32. člen (zbiranje in varstvo osebnih podatkov)
(1) Upravni organ zbira, obdeluje, uporablja in hrani naslednje osebne podatke:
- o pripadnikih Civilne zaščite, o javnih uslužbencih na področju zaščite in reševanja ter o državljanih, ki prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v skladu s tem zakonom: ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega in začasnega bivališča, leto rojstva otrok, podatke o usposobljenosti in znanjih, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč, izobrazbi, zaposlitvi, številko telefona in mobilnega telefona, elektronski naslov, enotno matično številko, davčno številko, za pripadnike Civilne zaščite pa tudi podatke o datumu zdravniškega in psihofizičnega pregleda ter zadolžitvi v Civilni zaščiti, zato da se zagotovi ažurnost priprav, možnosti za aktiviranje ter zagotavljanje pravic in obveznosti pripadnikov Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- o kandidatih za pogodbene pripadnike Civilne zaščite in o pogodbenih pripadnikih Civilne zaščite poleg podatkov iz prejšnje alineje tudi podatke, da niso bili pravnomočno obsojeni zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali na nepogojno zaporno kazen več kot šest mesecev oziroma, da zoper njih ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- o vrsti, zmogljivostih, stanju transportnih in drugih sredstev, za katere velja materialna dolžnost ter o imenu, priimku, prebivališču oziroma zaposlitvi lastnikov in uporabnikov teh sredstev, zemljišč in objektov zaradi popolnitve štabov, enot in služb Civilne zaščite.

(2) Upravni organ vodi zbirke osebnih podatkov o pripadnikih Civilne zaščite, javnih

uslužbencih na področju zaščite in reševanja, državljanih, ki prostovoljno sodelujejo pri zaščiti, reševanju in pomoči ter o obveznikih materialne dolžnosti.

(3) Upravni organ je odgovoren za varstvo osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena v skladu z zakonom.

33. člen (posredovanje osebnih podatkov)

(1) Upravni organ lahko posreduje osebne podatke iz prejšnjega člena:
- pristojnemu državnemu organu in organu lokalne skupnosti na njegovo zahtevo;
- gospodarski družbi, zavodu in drugi organizaciji o pri njej razporejenih pripadnikih Civilne zaščite.

(2) Organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije iz prejšnjega odstavka lahko osebne podatke uporabijo le za organiziranje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s tem zakonom in so odgovorni za njihovo varstvo v skladu z zakonom.

38. člen (naloge gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij)

(1) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo zagotoviti pogoje in možnosti za izvajanje osebne in vzajemne zaščite delavcev ter izvajati predpisane zaščitne ukrepe.

46. člen (nosilci načrtovanja)

(3) Župan lahko odloči, da poleg gospodarskih družb, zavodov in organizacij iz 38. člena tega zakona načrte zaščite in reševanja izdelajo tudi druge gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju občine.

51. člen (uporaba podatkov državne statistike)

(1) Državni organi in organi lokalnih skupnosti lahko za ocenjevanje ogroženosti, načrtovanje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči uporabijo v skladu s svojimi stvarnimi in krajevnimi pristojnostmi podatke o virih, nevarnosti naravnih in drugih nesreč, prebivalcih na ogroženih območjih, stanovanjskih in drugih stavbah, javnih službah, društvih in drugih nevladnih organizacijah, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, ki so zbrani in izkazani s programi statističnih raziskovanj ali v drugih statističnih zbirkah, ki jih vodi in izkazuje državna statistika in drugi pooblaščeni organi za izvajanje srednjeročnih in letnih programov statističnih raziskovanj.

(2) Pristojni državni organi in organi lokalnih skupnosti lahko za ocenjevanje ogroženosti, načrtovanje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ter ugotavljanje škode, ki jo povzročijo nesreče, uporabljajo v skladu s prejšnjim odstavkom podatke o ogroženih prebivalcih, ki obsegajo enotno matično številko, ime in priimek, leto rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča, podatke o zaposlitvi in pri ocenjevanju škode tudi podatke o premičnem in nepremičnem premoženju, na katerem je nastala škoda zaradi nesreče.

70. člen (vsebina in odgovornost)

(1) Vlada predpiše sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob naravnih in drugih nesrečah, ki jo morajo zagotoviti prebivalci, lastniki in uporabniki stavb, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter državni organi.

75. člen (gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije)

(1) Za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči lahko pristojni državni organ ali organ lokalne skupnosti določi gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki imajo za ta namen ustrezne kadre in sredstva.

(2) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije določijo svojo organiziranost za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka, skrbijo za strokovno usposabljanje svojih delavcev ter izvajajo druge priprave za delovanje ob naravnih in drugih nesrečah.

(3) Pristojni organ lokalne skupnosti ali državni organ zagotovi gospodarskim družbam,

zavodom in drugim organizacijam, ki jih določi za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, nadomestilo dejanskih stroškov za sodelovanje pri opravljanju nalog ter za izvajanje priprav, ki presegajo njihovo redno dejavnost.

88. člen (poverjeniki za Civilno zaščito)
(2) Poverjeniki za Civilno zaščito se imenujejo v večjih stanovanjskih stavbah, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah ter glede na ogroženost, v bivalnih okoljih.
(3) Poverjeniki za Civilno zaščito usmerjajo izvajanje osebne in vzajemne zaščite prebivalcev ter organizirajo in usklajujejo izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v svojem okolju.

53. ZAKON O IZVAJANJU REJNIŠKE DEJAVNOSTI (ZIRD)

Uradni list RS, št. 110/02, 56/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG, 96/12 – ZPIZ-2 in 109/12

2. člen
(1) Rejništvo je posebna oblika varstva in vzgoje otrok, nameščenih v rejniško družino na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja ali drugega zakona in je namenjeno otrokom, ki začasno ne morejo prebivati v biološki družini.
(2) Rejniška dejavnost je dejavnost rejniških družin, ki izvajajo rejništvo. Izvajanje rejniške dejavnosti je enotno urejeno za vse rejnike, če ni s tem zakonom drugače določeno.
(3) Rejnik je oseba, ki izvaja rejniško dejavnost pod pogoji, ki jih predpisuje ta zakon in v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja.
(4) Rejniška družina je družina, v kateri se izvaja rejniška dejavnost. Sestavljajo jo rejnik in vse osebe, ki živijo z rejnikom.
(5) Otrok je mladoletna oseba, ki se namesti v rejniško družino na podlagi odločbe o namestitvi otroka v rejništvo.
(6) Center otroka je tisti center za socialno delo, ki je v skladu z določbami zakona, ki ureja socialno varstvo, krajevno pristojen za mladoletno osebo ali osebo, ki iz razlogov, določenih v tem zakonu, ostane v rejniški družini po polnoletnosti.
(7) V rejnino se šteje povračilo stroškov za oskrbo otroka (v nadaljnjem besedilu: oskrbnina) in plačilo za opravljeno delo rejnika (v nadaljnjem besedilu: plačilo dela).

3. člen
(1) Ministrstvo, pristojno za družino (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) vodi listo kandidatov za imenovanje komisij po tem zakonu. Listo sestavljajo vsi strokovni delavci centrov za socialno delo v Republiki Sloveniji za področje rejništva, ki so razdeljeni v šest podskupin po teritorialnem načelu. Vsaka podskupina na svojem območju izbere tudi enega rejnika in eno strokovno usposobljeno osebo za delo z otroki, ki se jih vpiše na listo.
(2) Iz liste iz prejšnjega odstavka se oblikujejo naslednje komisije: komisija za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti, komisija za priznanja ter komisije za določitev znižanega normativa in zvišanja plačila dela.
(3) Natančnejše kriterije za sestavo komisij, imenovanje članov in način dela komisij iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za družino (v nadaljnjem besedilu: minister).

5. člen
(1) Oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, mora:
– imeti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,

- imeti zaključeno vsaj poklicno oziroma strokovno izobrazbo,
- biti polnoletna.

(2) V izjemnih primerih, če se glede na vse okoliščine ugotovi, da je to nedvomno v otrokovo korist, lahko izvaja rejniško dejavnost tudi oseba, ki ima nižjo izobrazbo od izobrazbe, kot je določena v prejšnjem odstavku.

6. člen

Rejnik ne more biti:

- oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica,
- oseba, ki živi skupaj z osebo, kateri je odvzeta roditeljska pravica,
- oseba, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost,
- oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo ter kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, za katerega se storilec preganja na predlog;
- oseba, ki živi skupaj z osebo, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo ter kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, za katerega se storilec preganja na predlog.

7. člen

(1) Otrokov sorodnik lahko izvaja rejniško dejavnost, če center otroka glede na okoliščine posameznega primera ugotovi, da je to v otrokovo korist.
(2) Za otrokove sorodnike se po tem zakonu štejejo: stara mati, stari oče, stric, teta, brat in sestra.

8. člen

(1) Oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, vloži vlogo za izvajanje rejniške dejavnosti z ustreznimi dokazili pri krajevno pristojnem centru za socialno delo glede na njeno stalno prebivališče (v nadaljnjem besedilu: center rejnika).
(2) Vlogo iz prejšnjega odstavka vloži kandidat, ki želi izvajati rejniško dejavnost, na posebnem obrazcu.

9. člen

(1) Center rejnika po prejemu vloge iz prejšnjega člena ugotovi, ali kandidat izpolnjuje pogoje iz 5. člena tega zakona in ni katerega od zadržkov iz 6. člena tega zakona.
(2) Center rejnika izdela oceno o primernosti kandidata in njegove družine za izvajanje rejniške dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: ocena) ob upoštevanju kriterijev iz 31. člena tega zakona.

10. člen

Ministrstvo vsako leto najkasneje do konca septembra določi, glede na potrebe po rejništvu, potrebno število novih rejnikov in o tem seznani vse centre za socialno delo.

11. člen

Center rejnika pošlje ministrstvu vloge in ocene za posamezne kandidate, ki želijo izvajati rejniško dejavnost, najkasneje do konca leta.

12. člen

(1) Komisija za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti iz 3. člena tega zakona izmed vseh prejetih vlog kandidatov izbere določeno število kandidatov, ki ustreza potrebam iz 10. člena tega zakona.
(2) Komisija iz prejšnjega odstavka napoti izbrane kandidate na usposabljanje za izvajanje rejništva.
(3) Vsebino, izvajalca in trajanje usposabljanja predpiše minister.
(4) Sredstva, potrebna za usposabljanje, se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

13. člen
Na podlagi v celoti zaključenega usposabljanja ministrstvo izda kandidatom dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje) in jih vpiše v evidenco izdanih dovoljenj.

14. člen
(1) Otrokovemu sorodniku iz 7. člena tega zakona ni potrebno kandidirati za izvajanje rejniške dejavnosti po določbah tega zakona.
(2) Ministrstvo izda otrokovemu sorodniku dovoljenje le na podlagi njegove vloge iz drugega odstavka 8. člena tega zakona ter pisne in obrazložene ugotovitve centra otroka, da je tovrstna oblika rejništva v otrokovo korist in ga vpiše v evidenco izdanih dovoljenj.
(3) Izjemoma lahko ministrstvo izda dovoljenje tudi osebi, ki ni kandidirala za izvajanje rejniške dejavnosti po določbah tega zakona in ni otrokov sorodnik iz 7. člena tega zakona, če je otroku zaradi njegovih potreb le s tovrstno obliko rejništva mogoče zagotoviti varstvo in vzgojo v največjo otrokovo korist. Ministrstvo izda dovoljenje na podlagi njegove vloge iz drugega odstavka 8. člena tega zakona ter pisne in obrazložene ugotovitve centra otroka, da je le tovrstna oblika varstva in vzgoje v največjo otrokovo korist.

15. člen
Ministrstvo vodi evidenco izdanih dovoljenj, ki vsebuje osebne podatke rejnikov.

16. člen
(1) Rejniku preneha dovoljenje, če:
- odjavi izvajanje rejniške dejavnosti,
- se opravi odvzem dovoljenja,
- umre.

(2) Odvzem dovoljenja se opravi, če:
- center rejnika poda predlog za odvzem dovoljenja, ker rejnik izvaja rejniško dejavnost v nasprotju s koristmi otroka,
- se ugotovi, da je nastopil kateri izmed razlogov iz 6. člena tega zakona,
- rejnik ne opravi obveznega dopolnilnega usposabljanja v skladu z 28. členom tega zakona,
- rejnik ne začne izvajati rejniške dejavnosti v treh letih od pridobitve dovoljenja,
- center rejnika poda predlog za odvzem dovoljenja, ker rejnik po strokovni oceni centra ni več primeren za izvajanje rejniške dejavnosti,
- rejnik pet let ni imel nameščenega otroka.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena ministrstvo rejnika izbriše iz evidence izdanih dovoljenj.

17. člen
Minister predpiše vsebino vloge iz 8. člena tega zakona, vrste dokazil, ki jih je potrebno priložiti vlogi ter kriterije za delo komisije za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti.

18. člen
(1) Rejnik lahko izvaja rejniško dejavnost kot edini poklic (v nadaljnjem besedilu: rejniška dejavnost kot poklic), če izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta zakon, in je vpisan v register iz 19. člena tega zakona.
(2) Rejnik, ki želi izvajati rejniško dejavnost kot poklic, vloži vlogo za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic pri centru rejnika.
(3) Rejnik, ki želi izvajati rejniško dejavnost kot poklic, mora imeti dovoljenje in ne sme biti v delovnem razmerju, biti družbenik zasebne družbe ali zavoda v Republiki Sloveniji, ki je hkrati poslovodna oseba, opravljati druge dejavnosti kot edini ali glavni

poklic, na podlagi katere je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

19. člen

(1) Center rejnika pošlje vlogo za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic, skupaj s prilogami, ministrstvu.
(2) Ministrstvo po pregledu vloge in dokazil iz prejšnjega odstavka ugotovi ali rejnik izpolnjuje pogoje za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic.
(3) Rejnike, ki izpolnjujejo pogoje, ministrstvo vpiše v register izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic (v nadaljnjem besedilu: register) ter jim izda potrdilo o vpisu.

20. člen

Register vodi ministrstvo, vanj pa se vpisujejo osebni podatki rejnika, datum začetka izvajanja in datum prenehanja izvajanja rejništva kot poklic.

21. člen

Izbris iz registra se opravi, če:

- rejnik ne želi več izvajati rejniške dejavnosti kot poklic, z zadnjim dnem, ko še izvaja rejniško dejavnost kot poklic,
- se rejnik zaposli, postane družbenik zasebne družbe ali zavoda v Republiki Sloveniji, ki je hkrati poslovodna oseba, prične opravljati drugo dejavnost kot edini ali glavni poklic, na podlagi katerega je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, z dnem pred pričetkom zaposlitve oziroma opravljanja druge dejavnosti,
- rejnik ne izpolnjuje normativov, določenih s tem zakonom, z dnem, ko mu poteče pravica iz 59. člena tega zakona,
- rejniku preneha dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti ali se dovoljenje odvzame, z dnem prenehanja oziroma odvzema dovoljenja.

22. člen

Vsebino vloge za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic predpiše minister.

23. člen

(1) Rejnik ima lahko istočasno nameščene največ tri otroke.
(2) Izjemoma ima lahko rejnik istočasno nameščeno tudi večje število otrok, če gre za namestitev bratov in sester ali če je namestitev otroka k določenemu rejniku v otrokovo posebno korist.

24. člen

(1) Rejnik, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, mora imeti istočasno nameščene tri otroke, od tega vsaj dva za obdobje celega meseca.
(2) Normativ iz prejšnjega odstavka je lahko znižan. Razlog za znižani normativ so specifične otrokove potrebe, kot je rejništvo za hudo bolnega otroka, otroka z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, zlorabljenega, trpinčenega, vedenjsko ali osebnostno motenega otroka. V primeru znižanega normativa mora imeti rejnik nameščenega vsaj enega otroka za obdobje celega meseca.
(3) Znižani normativ in trajanje znižanega normativa določi komisija za določitev znižanega normativa in zvišanja plačila dela na podlagi skupnega pisnega predloga centra otroka in centra rejnika.

25. člen

Osnovne dolžnosti rejnika so:

- pripraviti sebe in družino na prihod otroka,
- truditi se za čim hitrejšo prilagoditev otroka v rejnikovem domu in za ustrezno ravnanje vseh članov rejnikove družine z otrokom,
- nuditi pomoč otroku ob prilagajanju na novo okolje,

- otroka pravilno negovati, vzgajati in mu nuditi primerno nastanitev, prehrano, obleko in obutev ter šolske in osebne potrebščine,
- nuditi otroku primerne igrače, osnovne športne pripomočke in druge pripomočke manjše vrednosti za različne aktivnosti,
- skrbeti za krepitev in ohranjanje zdravja otroka ter mu, če je to potrebno, priskrbeti ustrezno zdravstveno oskrbo preko izbranega osebnega zdravnika,
- pridobivati informacije in sprejemati odločitve, ki so povezane z otrokovim vsakdanjim življenjem (vpogled v ocene, seznanitev s šolskim uspehom, odhod v šolo v naravi, odhod na počitnice, izbira osebnega zdravnika, seznanitev z informacijami o otrokovem zdravstvenem stanju, ipd.),
- zastopati otroka v postopku izdaje osebne izkaznice,
- skrbeti za otrokov pravilen odnos do učenja in dela in za privzgojitev delovnih navad,
- skrbeti za vključitev otroka v poklicno usposabljanje ali ustrezno zaposlitev,
- skrbeti za izoblikovanje lastne identitete otroka,
- pripraviti otroka na odhod iz rejniške družine.

26. člen

(1) Z namestitvijo otroka v rejništvo ostanejo staršem ali skrbniku tiste pravice in obveznosti, določene z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ki so združljive z namenom rejništva, razen če te zaradi varovanja koristi otroka staršem ali skrbniku niso odvzete ali omejene.
(2) Rejnik je dolžan omogočati in spodbujati stike med otrokom in starši, razen v primeru, ko so staršem stiki omejeni ali prepovedani na podlagi odločbe pristojnega organa.

27. člen

(1) Rejnik mora vsa pomembnejša vprašanja glede otrokove oskrbe in vzgoje urejati sporazumno z otrokovimi starši oziroma skrbnikom in s centrom otroka. V ta namen mora sodelovati v individualni projektni skupini, ki jo center otroka imenuje za obravnavo posameznega otroka.
(2) Rejnik je dolžan upoštevati navodila centra otroka, centra rejnika in dogovore individualne projektne skupine.
(3) Rejnik se je dolžan vključevati tudi v dejavnosti, ki jih v zvezi z izvajanjem rejniške dejavnosti organizira center rejnika.

28. člen

(1) Rejnik se mora najmanj enkrat v petih letih udeležiti usposabljanj, katerih vsebino, izvajalca in trajanje predpiše minister.
(2) Dolžnost dodatnega usposabljanja iz prejšnjega odstavka velja tudi za sorodnika otroka, ki izvaja rejniško dejavnost.
(3) Sredstva, potrebna za usposabljanje, se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.
(4) Rejnik se mora enkrat letno udeležiti tudi usposabljanja, ki ga organizira in financira center za socialno delo v skladu z 42. členom tega zakona, razen če se udeleži drugega usposabljanja po svoji izbiri. V tem primeru rejnik centru rejnika predloži potrdilo o udeležbi, pri čemer stroške tega usposabljanja krije rejnik sam. V primeru vsebinske neustreznosti takšnega usposabljanja, center rejnika ne prizna izpolnitev pogoja iz tega člena.

29. člen

(1) Pri pridobivanju novih rejniških družin so se centri za socialno delo dolžni aktivno vključiti na območju, za katerega so krajevno pristojni.
(2) Vsem zainteresiranim so dolžni predstaviti namen rejništva, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati rejniki, postopke pridobitve dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti, način dela v rejništvu ter pravice in dolžnosti rejnikov.

30. člen
(1) Center za socialno delo je dolžan vsem, ki želijo izvajati rejniško dejavnost, izročiti obrazec vloge iz 8. člena tega zakona in jih seznaniti s postopkom za pridobitev dovoljenja.
(2) Po prejemu vloge center rejnika postopa v skladu z 11. členom tega zakona.

31. člen
(1) Pri pripravi ocene iz 9. člena tega zakona center rejnika preveri motive kandidata za odločitev za izvajanje rejniške dejavnosti, pri čemer upošteva vse dejavnike, ki bi lahko tako pozitivno kot negativno vplivali na psihosocialni razvoj otroka.
(2) Pri pripravi ocene center rejnika ugotovi primernost bivalnih pogojev celotne družine, posebej pa prostorov in opreme, namenjene otroku oziroma otrokom, ki bi ga/jih sprejeli v rejništvo.
(3) Pri pripravi ocene center rejnika poleg lastnih ugotovitev upošteva tudi morebitna potrdila ali mnenja oziroma priporočila drugih institucij.

32. člen
(1) Po odločitvi, da se določenega otroka namesti v rejniško družino, je naloga centra otroka, da med rejniki, ki imajo dovoljenje, izbere rejniško družino, ki ustreza potrebam otroka.
(2) Če na območju centra otroka trenutno ni moč najti ustreznega rejnika ali namestitev otroka na tem območju ne bi bila v korist otroka, mora center otroka najti rejnika na širšem območju, pri čemer obvezno sodeluje s centrom rejnika.

33. člen
Za namestitev otroka v rejniško družino je potrebno pripraviti tako otroka in njegove starše kot tudi rejnika in rejniško družino.

34. člen
(1) Center otroka je dolžan spremljati razvoj otroka v rejništvu ter izpolnjevanje obveznosti, dogovorjenih z rejniško pogodbo.
(2) Center otroka po potrebi ukrepa tako, da se v vseh primerih in na najboljši način uresničuje namen rejništva.

35. člen
(1) Center otroka mora po namestitvi otroka v rejniško družino sestaviti individualno projektno skupino, v kateri sodeluje strokovni delavec centra otroka, strokovni delavec centra rejnika, rejnik, starši in otrok, razen če center otroka oceni, da udeležba glede na okoliščine primera za otroka ne bi bila koristna. Zaradi zagotavljanja individualne in strokovne obravnave se individualne projektne skupine vabljeni udeležijo osebno brez pooblaščenca.
(2) Delo individualne projektne skupine koordinira strokovni delavec centra otroka. Po potrebi se individualna projektna skupina lahko razširi.

36. člen
(1) Individualna projektna skupina načrtuje in predlaga ustrezno ravnanje in strokovno obravnavo otroka ter neposredno spremlja otroka v rejniški družini. V ta namen pripravi za vsakega otroka individualni načrt (v nadaljnjem besedilu: načrt), ki mora biti prilagojen starosti oziroma stopnji razvoja otroka, otrokovim potrebam in mora biti zastavljen tako, da zagotavlja celostno obravnavo in spremljanje otroka.
(2) Načrt mora biti v pisni obliki in mora vsebovati razumno načrtovane cilje.
(3) Načrt je potrebno dopolnjevati in po potrebi tudi spreminjati.

37. člen
(1) Individualna projektna skupina se sestaja v skladu z načrtom in konkretnimi dogovori.
(2) Individualna projektna skupina mora najmanj enkrat letno centru otroka predložiti

pisno poročilo, v katerem predlaga nadaljnje ukrepe v zvezi z otrokom.

38. člen
Poleg dejavnosti v okviru individualne projektne skupine spremlja center otroka otroka z obiski na domu, pogovori na centru, obiski v šoli in sodelovanjem z drugimi institucijami.

39. člen
Izvajanje rejniške dejavnosti je dolžan spremljati tudi center rejnika.

40. člen
Če otrok po dopolnjenem 18. letu starosti še ostane v rejniški družini zaradi nadaljevanja šolanja, je dolžnost centra otroka in centra rejnika, da pred podaljšanjem rejniške pogodbe v skladu s tem zakonom, skupaj z otrokom in rejnikom ugotovijo, da je nadaljnje bivanje otroka v rejniški družini v korist otroka.

41. člen
Po odločitvi, da se za določenega otroka rejništvo zaključi, je naloga centra otroka, da na odhod pripravi otroka, rejniško družino in biološko družino.

42. člen
Centri za socialno delo so dolžni na območju, za katerega so krajevno pristojni, za vse rejnike najmanj enkrat letno organizirati krajše usposabljanje, vzpodbujati in organizirati skupinsko delo z udeleženimi v rejništvu in nuditi podporo s skupnostnimi oblikami dela.

43. člen
Če center rejnika ugotovi, da rejnik izvaja rejništvo v nasprotju s koristmi otroka, mora ministrstvu podati pisni predlog za odvzem dovoljenja z ustrezno obrazložitvijo.

44. člen
Rejniška pogodba je pisna pogodba, ki jo po izvršljivosti odločbe o namestitvi otroka v rejništvo skleneta pristojni center otroka in rejnik za posameznega otroka.

45. člen
Rejniška pogodba določa zlasti:
- obseg oskrbe otroka,
- pravice in obveznosti pogodbenih strank,
- višino in način plačevanja rejnine,
- način in rok prenehanja rejniške pogodbe,
- morebitne posebnosti rejništva v posameznem primeru.

46. člen
(1) Center otroka lahko podaljša veljavnost rejniške pogodbe z rejnikom tudi po polnoletnosti osebe, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti:
- če oseba zaradi motenj v telesnem in duševnem razvoju ni sposobna za samostojno življenje in delo, če oseba ali njen skrbnik s tem soglaša;
- če ta ostane v rejniški družini zaradi nadaljevanja šolanja, če oseba s tem soglaša.

(2) Za osebo, za katero je bila po njeni polnoletnosti v skladu s prejšnjim odstavkom podaljšana veljavnost rejniške pogodbe z rejnikom zaradi motenj v telesnem in duševnem razvoju, zaradi katerih ni sposobna za samostojno življenje in delo, center otroka najpozneje do njenega 26. leta starosti razveže rejniško pogodbo in na podlagi soglasja osebe ali skrbnika v skladu s 65. členom Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS in 57/12) sklene pogodbo o izvajanju storitve institucionalnega varstva v drugi družini ali na drug ustrezen način poskrbi za njeno varstvo.

47. člen

Rejniška pogodba preneha:
- če je prenehalo rejništvo,
- s potekom časa, če je pogodba sklenjena za določen čas, razen če se podaljša,
- z odpovedjo,
- z razvezo,
- s smrtjo rejnika ali otroka.

48. člen

(1) Rejnik lahko odpove rejniško pogodbo z odpovednim rokom najmanj treh mesecev, če ni v pogodbi drugače določeno. Odpoved mora biti pisna ali dana ustno na zapisnik pri centru otroka.
(2) Na podlagi odpovedi rejniške pogodbe center otroka izda odločbo o prenehanju rejniške pogodbe. Zoper odločbo je dovoljena pritožba na ministrstvo.
(3) Center otroka v primeru iz prvega odstavka tega člena odloči o namestitvi otroka v drugo rejniško družino ali o prenehanju rejništva ali poskrbi za drugo obliko varstva in vzgoje otroka.

49. člen

(1) Center otroka razveže rejniško pogodbo brez odpovednega roka, če:
- nastopi kateri od razlogov iz 6. člena tega zakona,
- se rejnik ne udeleži usposabljanj iz 28. člena tega zakona,
- oceni, da to zahteva zaščita otrokovih koristi,
- otrok sklene zakonsko zvezo,
- otrok postane roditelj, razen če center oceni, da je namestitev v rejniško družino zanj še vedno koristna,
- rejnik ne izpolnjuje z rejniško pogodbo določenih dolžnosti ali
- zahteva razvezo rejnik in se ugotovi, da ima za to utemeljene razloge.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka center otroka izda odločbo o razvezi rejniške pogodbe. Zoper odločbo je dovoljena pritožba na ministrstvo.
(3) Center otroka v primeru iz prvega odstavka tega člena odloči o namestitvi otroka v drugo rejniško družino ali o prenehanju rejništva ali poskrbi za drugo obliko varstva in vzgoje otroka.

50. člen

(1) Rejnik je za posameznega otroka upravičen do mesečne rejnine, ki zajema oskrbnino in plačilo dela.
(2) Ob prvi namestitvi otroka je rejnik upravičen tudi do enkratnega prejemka v višini enkratnega denarnega prejemka za opremo novorojenca, določenega s posebnim predpisom, ki ureja družinske prejemke, če center otroka oceni, da je ob namestitvi potreben dodaten nakup oblačil, obutve, potrebščin in opreme za otroka.
(3) Če rejnik izvaja rejniško dejavnosti kot poklic, mu Republika Slovenija zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost.

51. člen

(1) Oskrbnino sestavljajo sredstva za materialne stroške za otroka in denarni prejemek v znesku otroškega dodatka, kot je določen za najnižji dohodkovni razred za prvega otroka, ob upoštevanju starosti in šolanja nameščenega otroka, v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
(2) Materialni stroški za otroka znašajo 291,27 eurov.
(3) Višina oskrbnine je sorazmerna času bivanja otroka v rejniški družini.

52. člen

(1) Oskrbnina se zniža, če ima otrok svoje redne prihodke, in sicer za 25 % ali 50 % materialnih stroškov, odvisno od višine prihodkov. Za redni prihodek se po tem členu štejeta preživnina in družinska pokojnina, ki ga otrok dejansko periodično prejema v

določenem znesku. Center otroka je dolžan narediti vse potrebno za ureditev preživnine in družinske pokojnine, do katerih bi bil otrok lahko upravičen.
(2) Oskrbnina se zviša ob izrednih izdatkih za potrebe otroka. Oskrbnina se zviša za znesek v višini 25% materialnih stroškov.
(3) Oskrbnina se zviša za 25 % od višine materialnih stroškov tudi v primerih, ko je otrok nameščen v zavod in v vikend rejništvo ter nima rednih prihodkov, določenih v prvem odstavku tega člena.
(4) Znižanje ali zvišanje oskrbnine se določi v rejniški pogodbi.
(5) Pogoje za zvišanje in znižanje oskrbnine podrobneje določi minister.

53. člen
(1) Plačilo dela rejniku znaša 123,51 eurov za otroka.
(2) (2) Glede na zahtevnost oskrbe, varstva in vzgoje otroka (rejništvo za hudo bolnega otroka, otroka z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, zlorabljenega otroka, trpinčenega otroka, vedenjsko ali osebnostno motenega otroka) se lahko plačilo dela iz prejšnjega odstavka začasno zviša za največ 50 %.
(3) Komisija za določitev znižanega normativa in zvišanja plačila dela iz 3. člena tega zakona na podlagi meril, ki jih določi minister, odloči o odstotku zvišanja plačila dela in trajanju pravice do povišanega plačila dela.
(4) Pravica do zvišanega plačila dela se lahko dodeli za največ eno leto. Pravica se lahko podaljšuje toliko časa, kolikor trajajo razlogi za zvišanje plačila dela.
(5) Višina plačila dela je sorazmerna času bivanja otroka v rejniški družini.

54. člen
Plačilo dela rejniku ne pripada, če za istega otroka prejema starševsko nadomestilo po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo oziroma starševski dodatek po predpisih, ki urejajo družinske prejemke.

56. člen
(1) Rejniku, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, se zagotovi plačilo prispevkov za socialno varnost v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo plačevanje prispevkov za socialno varnost.
(2) Prispevki za socialno varnost se plačujejo od zneska najnižje pokojninske osnove, povečane za davke in prispevke, po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. (delno prenehal veljati)

57. člen
(1) Pravica do rejnine se prizna z dnem namestitve otroka v rejniško družino, določenim v rejniški pogodbi. Pri izračunu se upošteva, da ima mesec 30 dni.
(2) Rejniku, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, se prizna pravica do plačila prispevkov za socialno varnost z dnem začetka izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic.

58. člen
(1) Pravica do rejnine preneha z dnem prenehanja rejniške pogodbe.
(2) Pri odpovedi rejniške pogodbe rejniku preneha pravica do rejnine z dnem, ko otrok ne prebiva več v rejniški družini.

59. člen
Če rejnik izvaja rejniško dejavnost kot poklic, pa ne izpolnjuje normativa iz 24. člena tega zakona, vendar ne po njegovi krivdi, se rejniku prizna pravica do plačila prispevkov za socialno varnost za največ šest mesecev.

60. člen
Ministrstvo izplačuje rejnine najkasneje do 15. v mesecu za tekoči mesec.

62. člen

(1) Republika Slovenija podeljuje rejnikom priznanja za dolgoletno in uspešno izvajanje rejniške dejavnosti.
(2) Minister vsako leto na predlog komisije za priznanja iz 3. člena tega zakona podeli največ tri priznanja.
(3) Sredstva za priznanja se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

63. člen

Natančnejše pogoje za podelitev priznanj in postopek podeljevanja priznanj predpiše minister.

64. člen

(1) Za potrebe izvajanja, spremljanja, načrtovanja, razvoja rejništva, za znanstveno raziskovalne namene in za statistične namene ministrstvo vzpostavi in vodi centralno zbirko podatkov.
(2) Centri za socialno delo vodijo zbirke podatkov za potrebe izvajanja rejniške dejavnosti na območju njihove krajevne pristojnosti.

65. člen

(1) Ministrstvo in centri za socialno delo vodijo za namene, določene v prejšnjem členu, zbirke podatkov o:
- rejnikih,
- rejniških družinah,
- sklenjenih rejniških pogodbah,
- otrocih, nameščenih v rejniške družine,
- bioloških družinah otrok, nameščenih v rejniške družine,
- rejninah.

(2) Ministrstvo vodi za namene, določene v prejšnjem členu, poleg zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka, še zbirke podatkov o:
- izdanih dovoljenjih,
- prenehanju veljavnosti dovoljenj,
- rejnikih, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic.

66. člen

(1) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirke podatkov o rejnikih in zbirke podatkov o rejnikih, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic iz prejšnjega člena, so:
- osebno ime,
- datum rojstva,
- enotna matična številka občana,
- spol,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- zakonski stan,
- izobrazba,
- nekaznovanost,
- zaposlitev,
- podatek o obveznem zdravstvenem zavarovanju,
- podatek o zneskih plačila prispevkov za socialno varnost,
- davčna številka,
- datum vloge za izvajanje rejniške dejavnosti,
- datum začetka veljavnosti dovoljenja,
- številka in datum izdanega dovoljenja,
- datum prenehanja dovoljenja,
- razlog prenehanja dovoljenja,
- vrsta in datum izobraževanja,

- datum vpisa v register izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic,
- datum izbrisa iz registra izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic,
- razlog izbrisa iz registra izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic,
- pristojni center za socialno delo,
- datum prijave v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- številka in datum izdanega potrdila o vpisu v register izvajanja rejniške dejavnosti kot poklic,
- datum odjave iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirke podatkov o članih rejniške družine iz prejšnjega člena, so:
- osebno ime,
- datum rojstva,
- enotna matična številka občana,
- sorodstveno razmerje družinskega člana do rejnika,
- status (šolanje, zaposlitev, upokojitev).

(3) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirke podatkov o sklenjenih rejniških pogodbah in rejninah iz prejšnjega člena, so:
- osebno ime rejnika in otroka,
- enotna matična številka občana rejnika in otroka,
- prebivališče rejnika in otroka,
- zdravstveno stanje otroka (podatek o motnji ali bolezni, zaradi katere potrebuje posebno nego in varstvo, v skladu s posebnimi predpisi),
- davčna številka rejnika,
- višina rejnine,
- številka osebnega računa rejnika.

(4) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirk podatkov o otrocih, nameščenih v rejniške družine iz prejšnjega člena, so:
- osebno ime,
- datum rojstva,
- enotna matična številka občana,
- spol,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- šolanje,
- zdravstveno stanje (podatek o motnji ali bolezni, zaradi katere potrebuje posebno nego in varstvo, v skladu s posebnimi predpisi),
- podatek o obveznem zdravstvenem zavarovanju,
- določenost in višina preživnine,
- določenost in višina družinske pokojnine (številka in datum odločbe),
- število dni namestitve,
- izplačano nadomestilo preživnine,
- vključenost v socialnovarstveni zavod,
- podaljšanje roditeljske pravice,
- davčna številka.

(5) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirke podatkov o članih bioloških družin otrok iz prejšnjega člena, so:
- osebno ime,
- rojstni podatki,
- enotna matična številka občana,
- sorodstveno razmerje družinskega člana do otroka,
- prebivališče,
- status (šolanje, zaposlitev, upokojitev),
- podaljšanje roditeljske pravice,
- izobrazba.

(6) Podatki, ki se zbirajo za namen vodenja zbirk podatkov o izdanih dovoljenjih in o prenehanju veljavnosti dovoljenj iz prejšnjega člena, so:

- osebno ime,
- enotna matična številka občana rejnika,
- prebivališče rejnika,
- datum začetka veljavnosti dovoljenja,
- datum prenehanja veljavnosti dovoljenja.

67. člen

(1) Podatki iz prejšnjega člena se zbirajo neposredno od posameznika za njega in za njegove družinske člane ter iz uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije.
(2) Ministrstvo in centri za socialno delo za namen izvajanja javnih pooblastil po tem zakonu brezplačno pridobivajo osebne podatke iz prejšnjega člena iz obstoječih zbirk osebnih podatkov naslednjih upravljavcev:
- ministrstva, pristojnega za notranje zadeve – podatke o posamezniku, družinskih članih in skupnem gospodinjstvu (osebno ime, datum rojstva, enotno matično številko občana, državljanstvo, prebivališče);
- izvajalcev vzgojne in izobraževalne dejavnosti ter ministrstva, pristojnega za šolstvo in visoko šolstvo – podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni zavod;
- ministrstva, pristojnega za pravosodje – podatke o izrečenih kaznih, varnostnih ukrepih, pogojnih obsodbah, sodnih opominih in obsodbah, s katerimi je bila storilcem kaznivih dejanj, o katerih se vodi kazenska evidenca, oproščena kazen, ter o njihovih pravnih posledicah; poznejše spremembe o obsodbah, ki so bile vpisane v kazensko evidenco; podatke o izvršeni kazni in o razveljavitvi vpisa neupravičene obsodbe;
- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o obveznem zdravstvenem zavarovanju;
- izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju;
- sklada Republike Slovenije, pristojnega za izplačilo nadomestila preživnine – podatke o izplačanem nadomestilu preživnine;
- centrov za socialno delo – podatke iz zbirk podatkov, vodenih pri izvajanju nalog, ki so jim z zakonom poverjena kot javna pooblastila (vrsta in višina pravice za otroka, določenost in višina preživnine);
- izvajalcev socialnovarstvene dejavnosti – podatke o vključitvi v socialnovarstveni zavod.

(3) Podatke o zdravstvenem stanju je mogoče pridobivati le ob pisni privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo ali njegovega skrbnika, razen če bodo podatki uporabljeni za statistike ali znanstveno raziskovalne namene v obliki, ki ne omogoča identifikacije posameznikov.
(4) Kadar je to mogoče, se posamezne zbirke za izvajanje tega zakona lahko medsebojno povezujejo na podlagi enotne matične številke občana.

68. člen

(1) Ministrstvo in centri za socialno delo, ki odločajo o pravicah iz tega zakona, lahko podatke, ki jih dobijo od zavezancev iz prejšnjega člena, uporabijo samo za potrebe postopka odločanja po tem zakonu.
(2) Drugim uporabnikom lahko ministrstvo oziroma centri za socialno delo posredujejo podatke samo, če so za njihovo uporabo pooblaščeni z zakonom ali na podlagi pisne zahteve ali privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo.

69. člen

(1) Podatki iz evidenc iz 65. člena tega zakona se hranijo 5 let po prenehanju izvajanja rejniške dejavnosti, razen podatkov iz tretje in četrte alinee drugega odstavka 65. člena tega zakona, ki se hranijo, dokler rejnik ne uveljavi pravice iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja.
(2) Po poteku roka iz prejšnjega odstavka se podatki arhivirajo.

53.1. PRAVILNIK O POGOJIH IN POSTOPKIH ZA IZVAJANJE ZAKONA O IZVAJANJU REJNIŠKE DEJAVNOSTI

Uradni list RS, št. 54/03, 78/08 in 18/13

2. člen

Center po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, potrebnih za obravnavo vloge iz lastne evidence, kot tudi iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali drugi nosilci javnih pooblastil, razen če stranka to izrecno prepove.

3. člen

(1) Posamezne komisije, predpisane z zakonom o izvajanju rejniške dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: zakon) in tem pravilnikom, se oblikujejo iz liste kandidatov za imenovanje komisij (v nadaljnjem besedilu: lista kandidatov).
(2) Listo kandidatov sestavljajo vsi socialni delavci za področje rejništva iz vseh centrov za socialno delo v Republiki Sloveniji, razdeljeni v šest podskupin, šest rejnikov in šest strokovno usposobljenih oseb za delo z otroki.
(3) Lista kandidatov se za socialne delavce centrov za socialno delo sproti spreminja v skladu s spreminjanjem razporeditve na delovno mesto na področju rejništva. Rejnike in strokovno usposobljene osebe za delo z otroki se na listo uvrsti za dobo štirih let. Rejniki in strokovno usposobljene osebe za delo z otroki so lahko na listi kandidatov najdalj osem let zaporedoma.

4. člen

(1) Minister, pristojen za družino (v nadaljnjem besedilu: minister) iz liste kandidatov s sklepom imenuje člane Komisije za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti. Komisijo imenuje za obdobje štirih let.
(2) Komisija ima devet članov, od katerih so trije člani socialni delavci za področje rejništva, trije člani rejniki in trije člani osebe, ki so strokovno usposobljene za delo z otroki.
(3) Komisija na prvi seji izbere predsednika in namestnika predsednika.

5. člen

(1) Komisija je pri svojem delu samostojna in upošteva določeno potrebno število novih rejnikov in merila, določena z zakonom.
(2) Komisija deluje in odloča na sejah. Komisija sklepa veljavno, če je na seji prisotnih najmanj pet članov.
(3) Predsednik komisije sklicuje seje, jih vodi in podpisuje sklepe, ki jih sprejme komisija, ter določi zapisnikarja za posamezno sejo. V njegovi odsotnosti opravlja to delo namestnik.

6. člen

(1) Komisija ima sedež na ministrstvu, pristojnem za družino (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).
(2) Administrativno delo, povezano z zbiranjem vlog, s sklicevanjem sej, pošiljanjem materialov komisije in arhiviranjem vodi ministrstvo.

7. člen

(1) O pravici do znižanega normativa odloča komisija za znižanje normativa in zvišanje plačila dela, ki se oblikuje znotraj vsake podskupine iz liste kandidatov socialnih delavcev centrov za socialno delo za področje rejništva. Minister s sklepom določi kateri centri za socialno delo sestavljajo posamezno podskupino.
(2) Vsaka podskupina centrov za socialno delo izmed svojih članov izbere koordinatorja iz

24. člena tega pravilnika, ki vodi in usklajuje komisijo in po potrebi sodeluje z ostalimi petimi koordinatorji. Koordinator je izbran za dobo enega leta in je po preteku lahko ponovno izbran.

(3) Komisija odloča v sestavi treh članov.

8. člen

(1) Minister iz liste kandidatov s sklepom imenuje Komisijo za priznanja. Komisijo imenuje za obdobje štirih let.
(2) Komisija ima devet članov, od katerih so trije člani socialni delavci za področje rejništva, trije člani rejniki in trije člani osebe, ki so strokovno usposobljene za delo z otroki.
(3) Komisija na prvi seji izbere predsednika in namestnika predsednika.

9. člen

(1) Komisija je pri svojem delu samostojna in upošteva merila, določena z zakonom in tem pravilnikom.
(2) Komisija deluje in odloča na sejah. Komisija sklepa veljavno, če je na seji prisotnih najmanj pet članov.
(3) Predsednik komisije sklicuje seje, jih vodi in podpisuje sklepe, ki jih sprejme komisija ter določi zapisnikarja za posamezno sejo. V njegovi odsotnosti opravlja to delo namestnik.

11. člen

(1) Oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, vloži vlogo za pridobitev dovoljenja na krajevno pristojnem centru za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center rejnika). Vlogo vloži na obrazcu R-1 – Vloga za pridobitev dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti, ki je sestavni del tega pravilnika.
(2) Vlogi vlagatelj priloži dokazilo o zaključeni izobrazbi in kratko predstavitev sebe in družine.

12. člen

(1) Center rejnika po prejemu popolne vloge ravna v skladu z 9. členom zakona in pripravi oceno o primernosti kandidata in njegove družine za izvajanje rejniške dejavnosti.
(2) Pri pripravi ocene opravi socialni delavec obisk na domu kandidata za izvajanje rejniške dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: kandidat) in opravi intervju z njim in njegovo družino. Z intervjujem pridobi elemente za pripravo ocene, istočasno pa kandidata in njegovo družino seznani z rejništvom.

13. člen

(1) Pri pripravi ocene center rejnika ugotovi materialne pogoje in primernost bivalnih pogojev celotne družine, še posebej pa prostorov in opreme, namenjene otroku oziroma otrokom, ki bi ga/jih sprejeli v rejništvo.
(2) Iz ocene morajo biti razvidni:
- motivi za izvajanje rejništva,
- opis priprave družine na otroka,
- pripravljenost kandidata za sodelovanje v individualni projektni skupini,
- zapis o kandidatovem razumevanju rejniškega sistema in vloge rejnika kot sodelavca socialne službe.

14. člen

Center rejnika vse prejete vloge skupaj s prilogami pošlje ministrstvu do roka, ki ga to, skupaj s potrebnim številom novih rejnikov, določi vsako leto najkasneje do konca meseca septembra.

15. člen

(1) Izbor kandidatov opravi Komisija za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti.

(2) Komisija obravnava vse vloge, prejete v razpisanem roku in izmed kandidatov izbere določeno število novih rejnikov v skladu z 10. členom zakona.
(3) Pri izboru kandidatov upošteva komisija poleg razpisanega števila potrebnih novih rejnikov, tudi pokritost cele države.

16. člen
(1) Komisija vodi zapisnik, iz katerega je razvidno, kateri kandidati so bili izbrani.
(2) Ministrstvo o izboru obvesti center rejnika.

17. člen
Izbrane kandidate ministrstvo po v celoti zaključenem usposabljanju vpiše v evidenco izdanih dovoljenj.

18. člen
Izbris iz evidence izdanih dovoljenj, na pisni predlog centra rejnika, v skladu s 16. členom zakona, opravi ministrstvo.

19. člen
Rejnik, ki želi izvajati rejniško dejavnost kot poklic, vloži vlogo za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic pri centru rejnika na obrazcu R-2 – Vloga za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic, ki je sestavni del tega pravilnika.

20. člen
(1) Center rejnika vloge za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic pošlje ministrstvu.
(2) Rejnike, ki izpolnjujejo pogoje iz 18. člena zakona, ministrstvo vpiše v register za izvajanje rejniške dejavnosti kot poklic (v nadaljnjem besedilu: register). Potrdilo o vpisu v register pošlje centru rejnika.

21. člen
Izbris iz registra, na predlog centra rejnika, v skladu z 21. členom zakona, opravi ministrstvo.

22. člen
(1) Rejnike, ki so vpisani v register, center rejnika prijavi v zavarovanje na predpisanih M obrazcih, če ima rejnik sklenjene tri rejniške pogodbe za nedoločen ali določen čas oziroma dve ali eno rejniško pogodbo za nedoločen ali določen čas in sklep Komisije za določitev znižanega normativa in zvišanja plačila dela o znižanem normativu.
(2) Rejnike, ki ne izpolnjujejo normativa, center rejnika odjavi iz zavarovanja na predpisanih M obrazcih.

23. člen
Skupni predlog za znižani normativ pripravita center rejnika in center za socialno delo ki je v skladu z določbami zakona, ki ureja socialno varstvo, krajevno pristojen za mladoletno osebo (v nadaljnjem besedilu: center otroka), ki ga center rejnika, na obrazcu R-3 – Znižanje normativa, ki je sestavni del tega pravilnika, pošlje koordinatorju podskupine centra rejnika.

24. člen
Naloge koordinatorja podskupine so:
- sprejem vloge,
- določitev komisije iz 7. člena tega pravilnika,
- skrb, da se vloge pravočasno obravnavajo,
- vrnitev dokumentacije skupaj s sklepom komisije centru rejnika,
- vodenje evidence obravnavanih zadev v njihovi podskupini,
- sporočanje vseh sprememb glede liste kandidatov za posamezno podskupino.

25. člen

(1) Razlogi za znižanje normativa so v obsegu dela, ki ga ima rejnik pri izvajanju rejništva za:
- otroke z motnjami v duševnem razvoju,
- otroke s telesno prizadetostjo,
- otroke z vedenjskimi in osebnostnimi motnjami,
- otroke s čustvenimi motnjami,
- otroke s hudimi prilagoditvenimi težavami,
- hudo bolne otroke,
- otroke, ki so doživeli zlorabo.

(2) O znižanem normativu odloči komisija tudi v primerih izvajanja vikend rejništva, počitniškega rejništva ter rejništva zaradi usposabljanja.

26. člen

(1) Za posameznega otroka skleneta center otroka in rejnik rejniško pogodbo, v kateri je med ostalimi obveznostmi in pravicami obeh pogodbenih strank določena rejnina, ki zajema oskrbnino in plačilo dela.

(2) O spremembah pravic in obveznosti pogodbeni stranki lahko skleneta aneks k rejniški pogodbi.

27. člen

(1) Šteje se, da otrok biva v rejniški družini v obdobju, kot je določeno v rejniški pogodbi, ne glede na njegovo morebitno začasno odsotnost iz rejniške družine.

(2) Če je otrok iz rejniške družine odsoten več kot 30 dni neprekinjeno zaradi zdravljenja, preživljanja počitnic ali podobnih razlogov, se rejniku izplača rejnina v višini plačila dela.

29. člen

Rejnik je upravičen do zvišanja oskrbnine v višini 25% materialnih stroškov ob izrednih izdatkih za potrebe otroka, povezanih:
- z izobraževalnim procesom otroka,
- z interesnimi dejavnostmi otroka,
- z zdravjem otroka (pogosti obiski pri specialistih, zdravljenje, povezano s stroški, ortopedski pripomočki), če za otroka ni določena pravica do dodatka za nego, določena s predpisi, ki urejajo družinske prejemke,
- z drugimi posebnimi obravnavami otroka,
- s stroški obiskovanja matične družine, če ta živi v oddaljenem kraju in ne more zagotavljati za to potrebnih sredstev.

30. člen

Pravica do zvišanja oskrbnine se dodeli začasno in se lahko podaljšuje. Center najmanj enkrat letno preveri upravičenost do zvišanja oskrbnine.

31. člen

(1) Če ima otrok svoje redne prihodke, mora center otroka določiti skupno višino teh prihodkov. Če skupna višina prihodkov otroka znaša enako ali več kot 25 % in manj kot 50 % materialnih stroškov, center otroka zniža oskrbnino za 25 % materialnih stroškov. Če pa skupna višina prihodkov znaša enako ali več kot 50 %, center otroka zniža oskrbnino za 50 %. Znižanje oskrbnine center otroka določi v rejniški pogodbi oziroma v aneksu k rejniški pogodbi in velja od prvega dne naslednjega meseca po sklenitvi rejniške pogodbe oziroma aneksa k rejniški pogodbi.

(2) Za redni prihodek otroka se šteje tudi občasen ali enkraten prihodek otroka iz naslova preživnine in družinske pokojnine, katerega višina doseže vsoto vsaj dvanajstih mesečnih zneskov znižanja oskrbnine za 25 % materialnih stroškov. Center otroka določi skupno višino teh prihodkov in določi znižanje oskrbnine v skladu s prejšnjim odstavkom.

32. člen
(1) Predlog za zvišanje plačila dela pripravi center otroka na obrazcu R-4 – Zvišanje plačila dela, ki je sestavni del tega pravilnika, in ga pošlje koordinatorju podskupine centra otroka.
(2) Predlogu center otroka priloži obrazložitev.
(3) Naloge koordinatorja so enake, kot so določene v 24. členu tega pravilnika.

33. člen
(1) Razlogi za zvišanje plačila dela so v obsegu dela, ki ga ima rejnik pri izvajanju rejništva za otroka iz 25. člena tega pravilnika.
(3) Rejniku se plačilo dela zviša za 25%, kadar gre za zmerno povečan obseg dela z otrokom ali za 50%, kadar gre za močno povečan obseg dela z otrokom.

34. člen
O pravici do zvišanega plačila dela odloča komisija iz 7. člena tega pravilnika.

35. člen
Pravica do zvišanega plačila dela se lahko dodeli največ za dobo enega leta. Pravica se lahko podaljšuje toliko časa, dokler obstajajo razlogi.

36. člen
Za vsakega otroka je, v skladu s 35. členom zakona, center otroka dolžan sestaviti individualno projektno skupino, katere osnovni namen je izdelava konkretnega individualnega načrta izvajanja rejništva, spremljanje izvajanja rejništva ter načrtovanje prenehanja rejništva.

37. člen
(1) V okviru individualne projektne skupine je potrebno zasledovati predvsem čustveni razvoj in vedenje otroka, zdravje otroka, odnose v rejniški družini, odnose z matično družino, odnose z vrstniki ter skrb za izobraževanje oziroma poklicno usposabljanje otroka.
(2) V individualni projektni skupini se sprejemajo dogovori o zelo konkretnih nalogah posameznih sodelujočih in dogovarjajo stiki.

38. člen
(1) Individualna projektna skupina se prvič sestane v čim krajšem času, najkasneje pa mesec dni po namestitvi otroka.
(2) Na prvem srečanju sodelujoči individualne projektne skupine določijo okvirni načrt izvajanja rejništva, ki ga sproti dograjujejo in spreminjajo, v skladu s potrebami otroka.

39. člen
Socialni delavec otroka je dolžan zagotavljati, da so vsi sodelujoči individualne projektne skupine seznanjeni z vsemi pomembnimi informacijami glede posameznega rejništva. Ob pomembnih odločitvah za otroka skliče socialni delavec otroka sestanek individualne projektne skupine.

40. člen
Srečanja individualne projektne skupine se lahko izvajajo v rejniški družini, v matični družini, na centru za socialno delo ali kakšni drugi instituciji; ob tem je potrebno upoštevati objektivne možnosti in obveznosti vseh sodelujočih individualne projektne skupine.

41. člen
(1) Ministrstvo izbrane kandidate napoti na obvezno usposabljanje.
(2) Po v celoti zaključenem usposabljanju kandidati pridobijo dovoljenje za izvajanje

rejniške dejavnosti.

41.a člen
Usposabljanje kandidatov izvaja Skupnost centrov za socialno delo Slovenije.

42. člen
(1) Usposabljanje traja 10 do 12 ur.
(2) Program usposabljanja oblikuje Skupnost centrov za socialno delo Slovenije v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo Univerze v Ljubljani.

43. člen
Program usposabljanja za izvajanje rejniške dejavnosti vsebuje naslednje sklope:
- koncept rejništva v socialnem delu; predstavitev rejniškega sistema in individualne projektne skupine; sodelovanje z matično družino;
- poglavja iz razvojne psihologije; čustvene potrebe otroka; čustvene potrebe otroka, nameščenega v rejništvo;
- poglavja iz psihologije družine.

44. člen
(1) Vsi rejniki se morajo najmanj enkrat v petih letih udeležiti obveznih usposabljanj.
(2) Po v celoti zaključenem usposabljanju prejme rejnik potrdilo o udeležbi na usposabljanju.

44.a člen
Usposabljanje rejnikov izvaja Skupnost centrov za socialno delo Slovenije.

45. člen
(1) Usposabljanje traja 20 do 25 ur in vsebuje predavanja, delavnice ter skupinske pogovore o lastnih izkušnjah.
(2) Program usposabljanja oblikuje Skupnost centrov za socialno delo Slovenije v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo Univerze v Ljubljani.

46. člen
Program usposabljanja vsebuje naslednje sklope:
- poglabljanje znanja o otroku in njegovem razvoju; poglavja o posebnih potrebah otrok; razumevanje posebnosti položaja otroka;
- psihologija družine; družina in vzgoja; značilnosti, ki v družinski skupini morajo biti zagotovljene, da bi otrok imel dovolj dobre možnosti za razvoj; rejniška družina; sodelovanje med rejniško družino in matično družino;
- izobraževanje rejnikov kot sodelavcev v socialnodelavskih projektih pomoči; koncept individualne projektne skupine; socialno delo z družino in rejniški sistem; novi koncepti v socialnem delu; pomen skupin za samopomoč.

47. člen
Priznanja kot posebno obliko družbenega priznanja rejnikom za izjemne uspehe za delo na področju rejništva podeljuje v imenu Republike Slovenije minister.

48. člen
(1) Ministrstvo vsako leto obvesti vse centre za socialno delo o datumu, do katerega je potrebno poslati predloge za kandidate za priznanja. Centri za socialno delo so dolžni s tem seznaniti vse zainteresirane na njihovem območju.
(2) Predlagatelji pošljejo predloge s priporočeno pošto na naslov ministrstva do roka, ki ga ministrstvo določi, s pripisom »Komisija za priznanja – rejništvo«.

50. člen
Predlog za priznanje mora vsebovati poleg osnovnih osebnih podatkov o kandidatu tudi

utemeljitev predloga, v katerem mora biti opisano delo kandidata v skladu z merili iz prejšnjega člena pravilnika. Predlagatelj lahko predlogu priloži tudi mnenja posameznikov, skupin, društev ali ustanov, ki predlog podpirajo.

51. člen

(1) Komisija obravnava vse popolne predloge, prejete v razpisanem roku.
(2) Na podlagi prejete dokumentacije komisija prouči utemeljenost predlogov in uvrsti kandidate, ki so po merilih iz 49. člena tega pravilnika dosegli najpomembnejše uspehe na področju rejništva, v ožji izbor in pripravi predlog za podelitev priznanj z utemeljitvijo.
(3) O končnem izboru odloči minister s sklepom.

54. ZAKON O OSEBNEM IMENU (ZOI-1)

Uradni list RS, št. 20/06

7. člen (določitev osebnega imena otroku)

(1) Osebno ime določijo otroku starši sporazumno.
(2) Če eden od staršev ni znan, ni več živ ali ne more izvrševati roditeljske pravice, določi otroku osebno ime drugi roditelj.
(3) Otrok lahko dobi priimek enega ali obeh staršev, lahko pa mu starši določijo tudi drugačen priimek.
(4) Če otrokovi starši niso več živi ali ne morejo izvrševati roditeljskih pravic, določi otroku osebno ime oseba, ki ji je zaupana skrb za otroka, v soglasju s pristojnim centrom za socialno delo.

8. člen (načelo upoštevanja koristi otroka)

(1) Če pristojni organ ugotovi, da otroku osebno ime ali priimek ali ime ni bilo določeno v skladu z drugim odstavkom 2. člena tega zakona in bi izbrano osebno ime lahko škodovalo koristim otroka, starše na to opozori.
(2) Če starši v petnajstih dneh otroku ne določijo novega osebnega imena, pristojni organ v matični register vpiše otroka z imenom, ki so mu ga starši določili, in o tem obvesti pristojni center za socialno delo, ki lahko ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi v zvezi z vzgojo in varstvom otrok.

9. člen (prijava osebnega imena otroka, če ni sporazuma staršev)

(1) Če starša ne prijavita otrokovega osebnega imena v roku iz 6. člena tega zakona, ker se o tem ne moreta sporazumeti, jima pri sporazumni odločitvi pomaga center za socialno delo, ki pri tem upošteva varstvo otrokovih pravic, otrokov osebnostni razvoj in varovanje njegovih koristi.
(2) Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o otrokovem osebnem imenu, o sporu med roditeljema odloči sodišče v nepravdnem postopku na predlog enega ali obeh staršev. Predlogu mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da sta se starša ob njegovi pomoči poskušala sporazumeti o otrokovem osebnem imenu. Preden sodišče odloči, mora pridobiti mnenje pristojnega centra za socialno delo o koristih otroka.

14. člen (sprememba osebnega imena ob posvojitvi)

(1) Otroku, ki že ima določeno osebno ime, lahko posvojitelj oziroma posvojiteljica (v nadaljnjem besedilu: posvojitelj) ob posvojitvi izbere novo osebno ime. Novo osebno ime mora biti navedeno v odločbi o posvojitvi.
(2) Posvojencu oziroma posvojenki (v nadaljnjem besedilu: posvojenec) se lahko določi nov priimek kadarkoli, imena pa mu med četrtim in devetim letom starosti ni mogoče

spreminjati.
(3) Za določitev novega osebnega imena otroku, ki je že dopolnil devet let, je potrebna tudi njegova privolitev, če je glede na svoj osebnostni razvoj sposoben izraziti svojo voljo.

20. člen (sprememba osebnega imena mladoletni osebi na prošnjo)
(1) Mladoletni osebi se lahko spremeni osebno ime na prošnjo zakonitih zastopnikov. Če zahteva spremembo osebnega imena skrbnik oziroma skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik), mora s tem soglašati tudi pristojni center za socialno delo, ki mora pri tem upoštevati največje koristi otroka.
(2) Kadar starši živijo ločeno, lahko zahteva spremembo osebnega imena otroku tisti od staršev, pri katerem otrok živi oziroma kateremu je zaupan v varstvo in vzgojo, če s tem soglaša drugi od staršev.
(3) Če drugi od staršev ne soglaša s spremembo osebnega imena mladoletnemu otroku, jima sporazumno odločitev pomaga doseči center za socialno delo.
(4) Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta o otrokovem novem osebnem imenu, o utemeljenosti zahtevka odloči sodišče v nepravdnem postopku na predlog enega ali obeh staršev. Predlogu mora biti priloženo dokazilo pristojnega centra za socialno delo, da sta se starša ob njegovem sodelovanju poskušala sporazumeti o otrokovem novem osebnem imenu. Preden sodišče odloči, mora pridobiti mnenje pristojnega centra za socialno delo o koristi otroka. Odločba sodišča o utemeljenosti zahtevka mora biti priložena zahtevi za spremembo osebnega imena mladoletni osebi.
(5) Soglasje drugega od staršev ni potrebno, če njegovega prebivališča ni mogoče ugotoviti ali če mu je odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica.

26. člen (prenos pristojnosti)
(1) Postopki v zadevah določitve in spremembe osebnega imena mladoletnim osebam v primerih, kadar med staršema ni soglasja, začeti do uveljavitve tega zakona, se dokončajo pred centri za socialno delo v skladu z določbami tretjega odstavka 3. člena in četrtega odstavka 7. člena Zakona o osebnem imenu (Uradni list SRS, št. 16/74, 28/81, 38/86 in Uradni list RS, št. 5/91). O pritožbah zoper te odločbe odloča ministrstvo, pristojno za družino.
(2) Če je po uveljavitvi tega zakona v zadevi iz prejšnjega odstavka odpravljena ali razveljavljena odločba prve stopnje, se postopek nadaljuje pred pristojnim sodiščem po tem zakonu.
(3) V zadevah iz prejšnjega odstavka se zahteva za uvedbo postopka pred centrom za socialno delo šteje za predlog v nepravdnem postopku.
(4) Centri za socialno delo zadeve iz drugega in tretjega odstavka tega člena po uradni dolžnosti odstopijo pristojnim sodiščem.

55. ZAKON O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE (ZNPPOL)

Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17

12. člen (policijska asistenca)
(1) Policija zagotavlja pomoč državnim organom in samoupravnim lokalnim skupnostim, nosilcem javnih pooblastil pa le, ko izvajajo javna pooblastila na podlagi zakonsko določenih nalog in pristojnosti (v nadaljnjem besedilu: upravičenci), če pri izvajanju njihovih nalog pride do upiranja ali ogrožanja ali če to utemeljeno pričakujejo.
(2) Policija zagotavlja pomoč iz prejšnjega odstavka na podlagi pisnega zahtevka upravičenca. Upravičenec mora zahtevek poslati pristojni policijski postaji najmanj sedem dni pred opravljanjem nalog. V zahtevku morajo biti navedeni razlogi, zaradi

katerih je treba zagotoviti pomoč policistov, in zakonska podlaga za izvajanje nalog in pristojnosti, pri katerih je prišlo do upiranja ali ogrožanja, ali upravičenec to utemeljeno pričakuje.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se pomoč lahko zagotovi takoj na podlagi ustnega zahtevka, če pisnega zahtevka ni mogoče pravočasno vložiti. Zahtevek za pomoč policist pisno dokumentira, upravičenec pa mora posredovati zahtevek v pisni obliki najpozneje v roku 24 ur od ustnega zahtevka.

(4) Preden upravičenec začne opravljati naloge, policisti osebe, navzoče na kraju, opozorijo, da bodo zoper njih uporabili policijska pooblastila, če bodo ovirali opravljanje nalog upravičenca.

(5) Policisti ne smejo sami opravljati dejanj, za opravljanje katerih je pristojen izključno upravičenec.

(6) Ko policisti pri zagotavljanju pomoči pričakujejo upiranje ali ogrožanje večjega števila oseb, smejo do izvedbe naloge upravičenca omejiti gibanje na določenem območju ali v določenem objektu.

(7) Osebe, ki ovirajo ali poskušajo ovirati opravljanje nalog upravičenca ali ogrožajo življenje ljudi, smejo policisti odstraniti oziroma ukrepajo skladno z zakonom.

18. člen (splošne določbe o opravljanju policijskih nalog proti otrokom in mladoletnikom)

(1) Otrok in mladoletnik sta osebi, ki sta kot takšni določeni v zakonu, ki določa kazensko odgovornost mladoletnikov.

(2) V postopkih z otroki in mladoletniki morajo policisti upoštevati njihovo starost, telesno in duševno razvitost, občutljivost in morebitne druge lastnosti, ki jih je mogoče opaziti.

(3) Ko policisti izvajajo policijska pooblastila proti otroku, o tem obvestijo starše ali skrbnika, če to zahtevajo koristi otroka, vselej pa, ko so bila zoper njega uporabljena prisilna sredstva. Ko policisti izvajajo policijska pooblastila proti mladoletniku, ga seznanijo s pravico do obveščanja staršev ali skrbnika, starše ali skrbnika pa obvestijo vselej, ko so bila zoper njega uporabljena prisilna sredstva, je bil priveden ali je bilo odrejeno pridržanje. Pri obveščanju staršev policisti obvestijo enega ali drugega od staršev, če starši ne živijo skupaj, pa tistega od staršev, pri katerem otrok ali mladoletnik živi. Če ta ni dosegljiv, obvestijo drugega od staršev. Če bi bilo obveščanje staršev ali skrbnika v nasprotju s koristmi otroka ali mladoletnika, policisti ne obvestijo staršev ali skrbnika, o postopku pa obvestijo pristojni center za socialno delo.

(4) V primerih, ko policisti glede na okoliščine ocenijo, da je to potrebno, o izvedbi pooblastila obvestijo tudi pristojni center za socialno delo.

32.člen (posebnosti pri opravljanju policijskih nalog zoper polnoletne osebe pod skrbništvom)

Za polnoletne osebe, za katere policisti ugotovijo, da jim je bila popolnoma odvzeta poslovna sposobnost, se glede vabljenja in privedbe uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za otroke.

36. člen (vabljenje otrok in mladoletnikov)

(1) Otroka smejo policisti vabiti le preko staršev ali skrbnika.

(2) Ko policisti vabijo mladoletnika, morajo hkrati obvestiti tudi starše ali skrbnika.

(3) Če bi bilo vabljenje ali obveščanje staršev ali skrbnika v nasprotju s koristmi otroka ali mladoletnika, morajo policist o postopku obvestiti pristojni center za socialno delo.

48. člen (poligrafski postopek)

(1) Pri preiskovanju kaznivih dejanj smejo policisti ob upoštevanju okoliščin kaznivega dejanja kot pripomoček izvesti poligrafski postopek. Ob začetku postopka morajo osebo seznaniti:
- z namenom in načinom izvedbe poligrafskega postopka ter delovanjem poligrafskega aparata,
- da se poligrafski postopek sme opraviti le z njenim soglasjem in
- da se rezultati poligrafskega postopka ne morejo uporabiti kot dokaz v kazenskem

postopku.

(2) Poligrafski postopek se sme izvesti samo s pisnim soglasjem osebe. Pisno soglasje za poligrafski postopek mladoletnika izdajo starši ali skrbnik. Če so starši ali skrbnik osumljeni kaznivega dejanja zoper mladoletnika, pisno soglasje izda pristojni center za socialno delo. Poligrafski postopek se ne sme izvesti zoper otroka.
(3) Policist mora prekiniti poligrafski postopek, če oseba soglasje zanj umakne ali če policist ugotovi, da je oseba v psihofizičnem stanju, ki ni primerno za ta postopek.
(4) Minister predpiše način pridobitve soglasja in način seznanitve osebe po prvem odstavku tega člena. Tehnične kriterije in postopek izvedbe poligrafskega postopka z internim aktom določi generalni direktor policije.

58. člen (privedba zaradi zagotavljanja pomoči)

(1) Policisti smejo privesti tudi osebo, ki je očitno nebogljena, ko je to nujno potrebno za zagotavljanje njenega zdravja ali varnosti. Privedejo jo v najbližjo zdravstveno ustanovo ali pristojni center za socialno delo, v izjemnih primerih pa tudi v policijske prostore.
(2) Policisti smejo v primerih iz prejšnjega odstavka privesti tudi otroka ali mladoletnika.
(3) Pred privedbo smejo policisti opraviti varnostni pregled.

59. člen (posebnosti pri privedbi otroka ali mladoletnika)

(1) Če je privedena oseba otrok ali mladoletnik, morajo policisti v najkrajšem možnem času ustno obvestiti njene starše ali skrbnika. Če ugotovijo, da bi bilo obveščanje staršev ali skrbnika v nasprotju s koristmi otroka ali mladoletnika, policisti ne obvestijo staršev ali skrbnika, o privedbi pa obvestijo pristojni center za socialno delo.
(2) Če je otrok ali mladoletnik najden v okoliščinah, ki so neposredno nevarne za njegovo življenje ali zdravje, ali če ogroža javni red in javnega reda ni mogoče drugače vzpostaviti, ga smejo policisti privesti do prihoda staršev ali skrbnika, če bi bilo to v nasprotju s koristjo otroka ali mladoletnika, pa do prihoda delavca pristojnega centra za socialno delo. Kot taka nevarnost se štejejo tudi nevarno ali škodljivo okolje in druge podobne okoliščine, ki lahko škodujejo njegovemu razvoju.
(3) Otroka ali mladoletnika smejo policisti za nujno potreben čas privesti v policijske prostore tudi, ko ga je treba predati staršem, skrbniku ali delavcu pristojnega centra za socialno delo.
(4) Policisti morajo staršem ali skrbniku na njihovo željo omogočiti neoviran stik in pogovor z otrokom ali mladoletnikom, razen če je to v nasprotju s koristjo otroka ali mladoletnika. Policisti morajo omogočiti tudi neoviran stik in pogovor delavcem pristojnega centra za socialno delo. Pogovora policisti ne smejo poslušati, smejo pa ga vizualno nadzirati.

60. člen (prepoved približevanja)

(1) Če je podan utemeljen sum, da je oseba storila kaznivo dejanje ali prekršek z znaki nasilja ali je bila zalotena pri takem kaznivem dejanju ali prekršku, in obstajajo razlogi za sum, da bo ogrozila življenje, osebno varnost ali svobodo osebe, s katero je ali je bila v bližnjem razmerju v smislu določb kazenskega zakonika in zakona, ki ureja preprečevanje nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: kršitelj), kar policisti ugotovijo zlasti na podlagi dotedanjega grdega ravnanja kršitelja, iz okoliščin, ki jih neposredno zaznajo ob prihodu na kraj dogodka, zbranih obvestil od žrtev ali prič, podatkov centra za socialno delo, humanitarnih in nevladnih organizacij, smejo policisti odrediti prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec), ki je kršitelj namerno ne sme prekršiti. Kot kraj se določi kraj, kjer oškodovanec stanuje, dela, se izobražuje, je v varstvu ali se vsakodnevno giblje. Prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi zajema tudi prepoved nadlegovanja po komunikacijskih sredstvih, na kar kršitelja policisti posebej opozorijo.
(2) Prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi odredi policist tako, da kršitelju, na katerega se ukrep nanaša, v policijskem postopku z njim takoj izreče ustno odredbo, naknadno pa v roku, ki ne sme biti daljši od šestih ur, vroči še pisno odredbo

o odrejenem ukrepu. Pisna odredba mora vsebovati podatke o kršitelju, zoper katerega je ukrep odrejen (osebno ime, EMŠO oziroma za tujca rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče), odrejeni ukrep (ukrep zajema tudi določitev razdalje od kraja oziroma osebe, na kateri se kršitelj ne sme gibati, vendar sme biti ta razdalja največ dvesto metrov), opis ogrožanja (način, obseg, trajanje), utemeljitev razlogov za odrejeni ukrep (prejšnji ukrepi policije, trajajoče ali prejšnje grdo ravnanje in podobno) in navedbo, da bo odredba po uradni dolžnosti posredovana v sodno presojo. Policist pozove kršitelja, naj mu pove naslov, kjer mu bo možno vročiti pisno odredbo. Če policist kršitelja ne najde na navedenem naslovu ali naslova noče povedati, mu odredbo vroči tako, da jo pritrdi na oglasno desko pristojne policijske postaje, na kar kršitelja ob izreku ustne prepovedi posebej opozori.

(3) Kršitelj, ki mu je izrečena prepoved približevanja, mora kraj oziroma območje prepovedi takoj zapustiti, policistu pa izročiti ključe prebivališča, v katerem živi skupaj z oškodovancem. Ob neupoštevanju odredbe policist kršitelja odstrani s kraja. O izrečenem ukrepu policija takoj obvesti krajevno pristojni center za socialno delo, ki oškodovanca seznani z organizacijami, ki so mu na voljo za materialno in nematerialno pomoč in mu na njegovo željo omogoči stik s takšno organizacijo. Če je kraj, ki se mu kršitelj ne sme približati, tudi vzgoj-no-izobraževalni zavod, ki ga obiskuje otrok ali mladoletnik, ki je oškodovanec, policija seznani odgovorno osebo vzgojno-izo-braževalnega zavoda o trajanju prepovedi približevanja oziroma o ostalih podatkih iz odredbe iz drugega odstavka tega člena, ki so pomembni za zaščito otroka ali mladoletnika.

(4) Policija z odredbo iz drugega odstavka tega člena izreče prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi za 48 ur in jo takoj pošlje v presojo preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča, ki lahko ukrep potrdi, spremeni ali razveljavi. Preiskovalni sodnik odloči o ukrepu v roku, ki ne sme biti daljši od 24 ur. Če prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi preiskovalni sodnik potrdi, lahko ukrep izreče za čas do 15 dni, pri čemer mora upoštevati začetek veljave ukrepa, ko ga je izrekla policija. Zoper odločbo preiskovalnega sodnika je v treh dneh dovoljena pritožba na zunajobravnavni senat okrožnega sodišča, ki o pritožbi odloči v treh dneh od prejema pritožbe. Pritožbo lahko vložijo kršitelj, oškodovanec in policija. Preiskovalni sodnik vroči odločbo kršitelju na naslov, ki ga je posredoval policiji, če mu je na tem naslovu ni mogoče vročiti, se odločba pritrdi na oglasno desko okrožnega sodišča. Pritožba zoper odločbo preiskovalnega sodnika ne zadrži izvršitve. Določbe o vročanju odločbe preiskovalnega sodnika veljajo tudi za vročitev odločbe zunajobravnavnega senata.

(5) Postopek izvedbe prepovedi približevanja podrobneje predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, in ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve.

(6) Nadzor nad spoštovanjem prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi izvaja policija, ki kršitelja, zalotenega na območju prepovedi približevanja, takoj odstrani s tega območja. Policija o ugotovljenih kršitvah izrečene prepovedi približevanja takoj ustno obvesti preiskovalnega sodnika, naknadno pa tudi pisno.

(7) Policija oziroma preiskovalni sodnik na izkazljiv način obvestita oškodovanca o tem, da lahko v primeru preselitve ali zadrževanja v drugi državi članici, še preden zapusti ozemlje Republike Slovenije, vloži zaprosilo za izdajo evropske odredbe o zaščiti ter o pogojih po zakonu, ki ureja sodelovanje v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije.

(8) Kršitelj, ki kljub izrečeni globi zaradi kršitve prepovedi približevanja ponovno krši odrejeno prepoved, se pridrži po določbah tega zakona.

61. člen (podaljšanje prepovedi približevanja)

Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da bo kršitelj nadaljeval z ogrožanjem tudi po preteku 15 dni, za katere je bila izrečena prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi, lahko oškodovanec pred iztekom ukrepa predlaga preiskovalnemu sodniku podaljšanje ukrepa iz prejšnjega člena do 60 dni. Če so izpolnjeni zakonski pogoji, preiskovalni sodnik do izteka ukrepa izda odločbo, s katero podaljša prepoved približevanja

določenemu kraju oziroma osebi. Zoper to odločbo je v treh dneh dovoljena pritožba na zunajobravnavni senat okrožnega sodišča, ki o pritožbi odloči v treh dneh od prejema pritožbe. Pritožba zoper odločbo preiskovalnega sodnika ne zadrži izvršitve. Preiskovalni sodnik pošlje odločbo kršitelju na naslov, ki ga je posredoval policiji, če mu je na tem naslovu ni mogoče vročiti, se odločba pritrdi na oglasno desko okrožnega sodišča.

65. člen (posebnosti pridržanja mladoletnika)
(1) Če je pridržana oseba mladoletnik, morajo policisti v najkrajšem možnem času ustno obvestiti njene starše ali skrbnika. Če policisti ugotovijo, da bi bilo obveščanje v nasprotju s koristmi mladoletnika, o pridržanju obvestijo le pristojni center za socialno delo.
(2) Policisti morajo staršem ali skrbniku na njihovo željo omogočiti neoviran stik in pogovor z njim, razen če je to v nasprotju s koristmi mladoletnika. Policisti omogočijo tudi neoviran stik in pogovor delavcem pristojnega centra za socialno delo. Pogovora policisti ne smejo poslušati, smejo pa ga vizualno nadzirati.
(3) V prostoru za pridržanje morajo biti mladoletne osebe ločene od polnoletnih.

67. člen (pravice pridržane osebe)
(1) Ob odreditvi pridržanja po določbah tega zakona mora biti oseba takoj, v svojem maternem jeziku ali jeziku, ki ga razume, obveščena, da je pridržana, in o razlogih za pridržanje ter poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki ga svobodno izbere, in pravico, da so na njeno zahtevo o pridržanju obveščeni njeni bližnji.
(2) Če je oseba iz prejšnjega odstavka tujec, mora biti v svojem maternem jeziku ali jeziku, ki ga razume, poučena tudi o tem, da je na njeno zahtevo o pridržanju lahko obveščeno diplomatsko-konzularno predstavništvo države, katere državljan je.
(3) Policisti morajo odložiti nadaljnja dejanja s pridržano osebo, ki so usmerjena v dokazovanje kršitve, do prihoda zagovornika, vendar najdlje za dve uri od tedaj, ko je bila osebi dana možnost, da obvesti zagovornika, razen če bi to onemogočilo ali otežilo izvedbo policijske naloge.
(4) Na zahtevo pridržane osebe mora policist o pridržanju takoj obvestiti njenega delodajalca, pristojni center za socialno delo, da prevzame skrb za otroke ali druge osebe, za katere sicer skrbi pridržana oseba, ali drug pristojni organ ali drugo osebo, če je treba poskrbeti za živali ali zavarovanje premoženja.
(5) Obveščanje bližnjih, diplomatsko-konzularnega predstavništva ali delodajalca zunaj Republike Slovenije poteka preko ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.
(6) Pridržane osebe pri uveljavljanju pravic iz tega člena ne zavezuje njena morebitna predhodna odločitev, da se jim odpoveduje, in jih lahko kadarkoli uveljavlja.

71. člen (pravica do prehrane, dostopa do pitne vode in sanitarij, gibanja ter počitka)
(1) Pridržani osebi je treba zagotoviti prehrano in stalen dostop do pitne vode in sanitarij. Osebi, ki je pridržana več kot 12 ur, morajo biti zagotovljeni trije obroki hrane na dan, drugim pa pripada praviloma suhi obrok hrane. Prehrana se praviloma ne zagotavlja osebam, ki so očitno pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Pravica do prehrane vključuje tudi zagotovitev posebne prehrane zaradi bolezni ali osebnega prepričanja.
(2) Osebi, ki je v prostoru za pridržanje več kot 12 ur, je treba omogočiti gibanje na prostem, razen če varnostni razlogi tega ne dopuščajo.
(3) Pridržana oseba ima pravico do nepretrganega osemurnega počitka v 24 urah.
(4) Če je oseba v prostor za pridržanje pripeljana v mokrih oziroma neustreznih oblačilih (pomanjkljivo oblečena glede na letni čas, vremenske razmere ipd.), ji policist za čas pridržanja zagotovi primerno oblačilo ali obutev, ki jo pridobi od njenih bližnjih in sorodnikov, ki jih predlaga pridržana oseba, od pristojnega centra za socialno delo ali humanitarnih organizacij.

55.1. PRAVILNIK O POLICIJSKIH POOBLASTILIH

Uradni list RS, št. 16/14 in 59/17

2. člen (zbiranje obvestil)
(1) Policisti zbirajo obvestila praviloma neposredno od osebe, če je glede na okoliščine bolj primerno, pa tudi pisno, po telefonu ali drugih elektronskih komunikacijah. Pri tem v skladu z možnostmi upoštevajo želje osebe, pri kateri zbirajo obvestila.
(2) Izraženo željo osebe do anonimnosti policisti zabeležijo in jo spoštujejo tudi v nadaljnjih postopkih.
(3) Kadar policisti zbirajo obvestila od otroka, nameščenega v vzgojno-izobraževalni zavod, socialno varstveni zavod ali drugo podobno ustanovo ali v rejniško družino, o tem predhodno obvestijo odgovorno osebo vzgojno-izobraževalnega ali socialno varstvenega zavoda ali druge ustanove, če je otrok v rejniški družini, pa pristojni center za socialno delo, razen v nujnih primerih, ko to storijo naknadno.

24. člen (obveščanje o privedbi)
(3) Kadar je treba privesti osebo, ki neguje ali skrbi za otroke ali druge osebe, policist pred privedbo obvesti pristojni center za socialno delo ali drugo pristojno službo, če oseba sama ne more zagotoviti nikogar, ki bi poskrbel zanje.

55. člen (obveščanje pri izvajanju policijskih pooblastil zoper otroke in mladoletnike)
(1) Policisti obveščanje staršev, skrbnikov ali pristojnega centra za socialno delo zabeležijo v poročilu o opravljenem delu, v pisnem aktu o uporabi policijskega pooblastila, v uradnem zaznamku ali na drug način.
(2) Policisti zabeležijo datum in čas obveščanja, način obveščanja (ustno, osebno, po telefonu ali drugih elektronskih komunikacijah), osebno ime obveščene osebe, sorodstveno razmerje, pri obveščanju centra za socialno delo pa osebno ime uslužbenca centra ter podatek o policistu, ki je obveščanje opravil. Policisti zabeležijo tudi ugotovitve v zvezi z obveščanjem, ki so pomembne za nadaljnji postopek. Policisti zabeležijo tudi, če obveščanje ni bilo uspešno.

55.2. PRAVILNIK O PREPOVEDI PRIBLIŽEVANJA DOLOČENI OSEBI, KRAJU ALI OBMOČJU

Uradni list RS, št. 49/14

2. člen (opredelitev bližnjega razmerja kršitelja z oškodovancem)
V skladu z 224. členom Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo) in 2. členom Zakona o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08) se šteje, da je kršitelj z oškodovancem v bližnjem razmerju, če je:
1. zakonec ali bivši zakonec;
2. partner v zunajzakonski skupnosti ali bivši partner v zunajzakonski skupnosti;
3. partner v registrirani istospolni partnerski skupnosti ali bivši partner v registrirani istospolni partnerski skupnosti;
4. krvni sorodnik v ravni vrsti (stari starš, starš, otrok, vnuk, pravnuk);
5. krvni sorodnik v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena (brat, sestra, nečak oziroma nečakinja, stric, teta);
6. sorodnik po svaštvu do vštetega drugega kolena (tast, tašča, zet, snaha, očim, mačeha, pastorek);
7.posvojitelj ali posvojenec;
8. rejnik ali rejenec;
9. skrbnik ali varovanec;
10.oseba, s katero imata skupnega otroka;
11. oseba, s katero živita v skupnem gospodinjstvu.

3. člen (kriteriji za ugotavljanje okoliščin za izrek prepovedi približevanja)
Okoliščine iz prvega odstavka 60. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13; v nadaljnjem besedilu: zakon) policisti ugotavljajo predvsem:
- na podlagi dotedanjega grdega ravnanja kršitelja (ponavljanje tovrstnih ravnanj);
- neposredno na kraju dogodka (kršitelj grozi oškodovancu z nasiljem, nasilje poizkuša izvesti ali ga izvaja nad oškodovancem tudi ob prisotnosti policistov; vidne in ugotovljene telesne poškodbe ipd.);
- z zbiranjem obvestil od oškodovanca ali drugih oseb (očividci, sosedje, sorodniki, strokovni delavci vzgojno izobraževalnih zavodov, zdravniki ipd.);
- na podlagi podatkov krajevno pristojnega centra za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center).

8. člen (obvestitev centra)
(1) O izrečeni prepovedi približevanja policija v času uradnih ur takoj po telefonu obvesti center.
(2) Izven časa uradnih ur policija o prepovedi približevanja obvesti interventno službo centra za določeno krajevno območje.
(3) Interventna služba ob zaključku intervencije pripravi pisno poročilo in ga takoj posreduje centru.
(4) Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, pripravi in skrbi za točne sezname in telefonske številke centrov in interventnih služb. Seznam posreduje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, in policiji.
(5) Centri vodijo seznam organizacij, ki lahko oškodovancu zagotovijo ustrezno pomoč in skrbijo za sprotno dopolnjevanje seznama.

12. člen (odločanje o podaljšanju prepovedi približevanja na predlog oškodovanca)
Oškodovanec mora predlogu za podaljšanje prepovedi približevanja priložiti dokaze o utemeljenih razlogih za sum, da bo kršitelj nadaljeval z ogrožanjem tudi po preteku desetih dni, za katere je bila izrečena prepoved približevanja. Utemeljeni razlogi za sum, da bo kršitelj nadaljeval z ogrožanjem, so predvsem naslednji:
- neupoštevanje prepovedi približevanja, še zlasti, če so to pri nadzoru ugotovili policisti;
- izrečena globa zaradi neupoštevanja prepovedi približevanja;
- odrejeno pridržanje zaradi neupoštevanja prepovedi približevanja;
- ugotovljeno nadlegovanje po komunikacijskih sredstvih;
- utemeljen strah oškodovanca zaradi preteklih groženj;
- grožnje kršitelja oškodovancu, posredovane tretjim osebam;
- nesodelovanje kršitelja s centrom.

13. člen (obveznost seznanjanja oškodovanca z organizacijami, ki so mu na voljo za pomoč)
Strokovni delavec centra mora takoj po prejemu obvestila o izrečeni prepovedi približevanja navezati stik z oškodovancem in ga v okviru storitve prve socialne pomoči seznaniti z možnimi oblikami pomoči za reševanje osebne stiske, ki jih lahko ponudi center in z možnostmi pomoči pri drugih organizacijah, ki izvajajo materialno ali nematerialno pomoč ali dopolnilne programe socialnega varstva.

14. člen (varnost in varstvo mladoletne osebe)
Če je oškodovanec oseba, mlajša od 18 let, ki je bila ob izreku prepovedi približevanja sama s kršiteljem oziroma nima ob sebi druge odrasle osebe, ki bi jo lahko zaščitila ali skrbela zanjo, mora strokovni delavec centra poskrbeti za varnost in varstvo mladoletne osebe.

15. člen (pomoč kršitelju pri odpravi vzrokov njegovega ravnanja)
Center kršitelja, na podlagi njegove prošnje, seznani s svojimi storitvami in storitvami

drugih organizacij, namenjenimi zagotavljanju pomoči za odpravo vzrokov kršiteljevega ravnanja.

56. ZAKON O BREZPLAČNI PRAVNI POMOČI (ZBPP)

Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08, 15/14 – odl. US in 19/15

7. člen

(1) Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu se lahko odobri za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, določene z zakonom, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno poravnavanje sporov (v nadaljnjem besedilu: sodni postopki), ter kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

(2) Brezplačna pravna pomoč se odobri tudi za postopke pred mednarodnimi sodišči ali arbitražami, če s pravili mednarodnega sodišča ali arbitraže ni urejena pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma, če posameznik po pravilih o brezplačni pravni pomoči do nje ni upravičen.

10. člen

(1) Upravičenci po tem zakonu so:

1. državljani Republike Slovenije, ki v Republiki Sloveniji stalno prebivajo; (delno prenehala veljati)
2. tujci z dovoljenjem za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji in osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji;
3. drugi tujci pod pogojem vzajemnosti ali pod pogoji in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo;
4. nevladne organizacije in združenja, ki delujejo neprofitno in v javnem interesu ter so vpisane v ustrezen register v skladu z veljavno zakonodajo, v sporih v zvezi z opravljanjem dejavnosti v javnem interesu oziroma z namenom, zaradi katerega so ustanovljene;
5. druge osebe, za katere zakon ali mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo določa, da so upravičenci do brezplačne pravne pomoči.

(2) Osebe iz 2. točke prejšnjega odstavka so glede pravice do brezplačne pravne pomoči izenačene z državljani Republike Slovenije.

(3) Vzajemnost iz 3. točke prvega odstavka tega člena je podana, če so po predpisih države tujca tudi slovenski državljani v državi tujca upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Zaprosilo o tujem pravu sestavi strokovna služba za BPP in ga skupaj s prevodom, skladno z veljavnimi mednarodnimi pogodbami ali po diplomatski poti prek ministrstva, pristojnega za pravosodje, pošlje v tujo državo. Obvestilo tuje države o njenem pravu na področju brezplačne pravne pomoči ima v postopku za dodelitev brezplačne pravne pomoči značaj javne listine po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

12. člen

(1) Izredna brezplačna pravna pomoč se dodeli prosilcu, ki je upravičenec do denarne socialne pomoči in izpolnjuje pogoje za dodelitev brezplačne pravne pomoči iz 24. člena tega zakona.

(2) Podatke o upravičenosti do denarne socialne pomoči, ki vključujejo podatek o obstoju pravice do denarne socialne pomoči, obdobje prejemanja te in številko zadeve, v kateri je bila denarna socialna pomoč dodeljena, preveri strokovna služba za BPP po uradni dolžnosti v centralni zbirki podatkov o prejemnikih denarne socialne pomoči, ki se vodi po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, na podlagi neposrednega in

brezplačnega elektronskega dostopa.
(3) Strokovna služba za BPP dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka na podlagi enotne matične številke prosilca.

22. člen

(1) Brezplačna pravna pomoč se lahko, ne glede na določbe tega zakona o materialnem položaju prosilca in njegove družine, dodeli tudi, če prosilec izpolnjuje pogoje iz 24. člena tega zakona in če lastni dohodek prosilca oziroma lastni dohodek družine ne presega višine štirih osnovnih zneskov minimalnega dohodka, določenega z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke, premoženje prosilca in njegove družine pa ne presega višine 60 osnovnih zneskov minimalnega dohodka (izjemna brezplačna pravna pomoč).
(2) Izjemna brezplačna pravna pomoč se pod pogoji iz prejšnjega odstavka dodeli v naslednjih primerih:
- zaradi družinskih razmer prosilca, če so stroški za preživljanje družine obremenjeni z izrednimi stroški za potrebno zdravljenje družinskega člana, s stroški za vzdrževanje družinskega člana z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, s stroški za vzgojo in izobraževanje otrok s prilagojenimi potrebami oziroma drugimi stroški, ki so nastali zaradi višje sile ali zaradi razlogov, ki niso na strani prosilca ali družinskih članov;
- zaradi zdravstvenih razlogov prosilca, če so stroški, ki so povezani z njegovim zdravljenjem, obremenjeni z opravičenimi stroški, ki jih ne krije obvezno zdravstveno zavarovanje, so pa potrebni zaradi njegove stopnje invalidnosti ali druge oblike telesne okvare ali duševne motnje;
- zaradi izrednih finančnih obveznosti, če je prosilcu in njegovi družini nastala izredna finančna obveznost, za katero prosilec ni vedel oziroma z njo ni mogel računati, ker je nastala kot posledica višje sile (npr. potres, poplave,);
- če je pretežni del lastnega dohodka prosilca ali katerega od družinskih članov namenjen plačilu oskrbnine za institucionalno varstvo (npr. plačilo oskrbnine v domu starejših občanov);
- če gre za prosilca, ki želi kot preživninski upravičenec izterjati sodno določeno preživnino ali preživnino, o kateri sta preživninski zavezanec in upravičenec po določbah zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, sklenila sporazum v obliki izvršljivega notarskega zapisa oziroma dogovora, sklenjenega pri pristojnem centru za socialno delo;
- če gre za prosilca, ki mu je bil za zastopanje v sodnem postopku dodeljen skrbnik za posebni primer, ali za prosilca, ki mu je bila odvzeta poslovna sposobnost, razen če je bila prosilcu poslovna sposobnost omejena ali odvzeta zaradi pogostega vlaganja očitno nerazumnih vlog v sodnih postopkih;
- v drugih primerih iz razlogov, na katere prosilec in njegovi družinski člani niso mogli oziroma ne morejo vplivati in zaradi katerih so se znašli v položaju materialne ogroženosti.

(3) Mnenje o dejstvih iz prejšnjega odstavka mora na zahtevo pristojnega organa za BPP podati tudi pristojni center za socialno delo, če ima podatke o prosilcu in njegovi družini.

29. člen

(1) Pravno pomoč po tem zakonu izvajajo odvetniki, ki so po zakonu, ki ureja odvetništvo, vpisani v imenik odvetnikov, in odvetniške družbe, ustanovljene po zakonu, ki ureja odvetništvo, ter notarji v zadevah, ki jih opravljajo po zakonu, ki ureja notariat (v nadaljnjem besedilu: odvetnik).

34. člen

(1) Prosilec vloži prošnjo za brezplačno pravno pomoč pri pristojnem sodišču ali na okrajnem sodišču, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež. Predsednik okrajnega sodišča mora zagotoviti, da se prejete prošnje nemudoma posredujejo pristojnemu sodišču.

(2) Če ta zakon ne določa drugače, postopa pristojni organ za BPP po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.
(3) O prošnji za brezplačno pravno pomoč odloči pristojni organ za BPP z odločbo, o vprašanjih postopka pa s sklepom.
(4) Zoper odločbe oziroma sklepe pristojnega organa za BPP ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor. Tožbo v upravnem sporu lahko vloži tudi državni pravobranilec. Zadeve v upravnem sporu po tem zakonu se obravnavajo kot nujne.
(5) Nagrada in dejanski stroški odvetnika za sestavo tožbe in za zastopanje v upravnem sporu se krijejo iz sredstev po 44. členu tega zakona, če upravno sodišče tožbi ugodi. Če upravno sodišče tožbo zavrže oziroma zavrne kot neutemeljeno, plača vse stroške tožnik sam.

57. ZAKON O MEDNARODNEM ZASEBNEM PRAVU IN POSTOPKU (ZMZPP)

Uradni list RS, št. 56/99 in 45/08 – ZArbit

15. člen
(1) Za postavitev pod skrbništvo in prenehanje skrbništva ter za razmerja med skrbnikom in osebo pod skrbništvom (varovancem) se uporablja pravo države, katere državljan je varovanec.
(2) Tujemu državljanu ali osebi brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji, se začasni varstveni ukrepi odredijo po pravu Republike Slovenije in trajajo, dokler pristojna država o tem ne odloči in ne ukrene, kar je potrebno.
(3) Drugi odstavek tega člena se uporablja tudi glede varstva premoženja odsotnega tujega državljana in osebe brez državljanstva, ki je na ozemlju Republike Slovenije.

42. člen
(1) Razmerja med starši in otroki se presojajo po pravu države, katere državljani so.
(2) Če so starši in otroci državljani različnih držav, se uporabi pravo države, v kateri imajo vsi stalno prebivališče.
(3) Če so starši in otroci državljani različnih držav in tudi nimajo stalnega prebivališča v isti državi, se uporabi pravo države, katere državljan je otrok.

43. člen
Priznanje, ugotovitev ali izpodbijanje očetovstva oziroma materinstva se presoja po pravu države, katere državljan je otrok.

44. člen
Obveznost preživljanja med krvnimi sorodniki, razen za starše in otroke, ali obveznost preživljanja sorodnikov v svaštvu se presoja po pravu države, katere državljan je sorodnik, od katerega se zahteva preživljanje.

46. člen
(1) Pogoji posvojitve in prenehanja posvojitve se presojajo po pravu države, katere državljana sta posvojitelj in posvojenec.
(2) Če sta posvojitelj in posvojenec državljana različnih držav, se za pogoje posvojitve in njeno prenehanje uporabljata kumulativno pravi držav, katerih državljana sta.
(3) Če zakonca koga skupaj posvojita, se poleg prava države, katere državljan je posvojenec, uporabljata za pogoje posvojitve in njeno prenehanje tudi pravi držav, katerih državljana sta eden in drug zakonec.
(4) Oblika posvojitve se presoja po pravu države, v kateri se sklene posvojitev.

47. člen

(1) Učinek posvojitve se presoja po pravu države, katere državljana sta posvojitelj in posvojenec ob sklenitvi posvojitve.
(2) Če sta posvojitelj in posvojenec državljana različnih držav, se uporabi pravo države, v kateri imata stalno prebivališče.
(3) Če sta posvojitelj in posvojenec državljana različnih držav in nimata stalnega prebivališča v isti državi, se uporabi pravo države, katere državljan je posvojenec.

73. člen

(1) Sodišče Republike Slovenije je pristojno v sporih o varstvu in vzgoji otrok, za katere skrbijo starši, tudi tedaj, kadar toženec nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, če sta oba starša slovenska državljana, ali če je otrok slovenski državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.
(2) Če sta toženec in otrok slovenska državljana in če imata oba stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, je izključno pristojno sodišče Republike Slovenije.
(3) Prvi in drugi odstavek tega člena ter 48. člen tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za določitev pristojnosti drugih organov Republike Slovenije, kadar odločajo o varstvu in vzgoji otrok, za katere skrbijo starši.

74. člen

(1) Sodišče Republike Slovenije je pristojno v sporih o zakonskem preživljanju otrok tudi tedaj, kadar toženec nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji:
1) če vloži tožbo otrok, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji; ali
2) če sta tožnik in toženec slovenska državljana, ne glede na to kje imata stalno prebivališče; ali
3)če je tožnik mladoleten in slovenski državljan.
(2) Sodišče Republike Slovenije je pristojno v sporih o zakonskem preživljanju, ki niso navedeni v prvem odstavku tega člena, tudi tedaj, kadar toženec nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, če je tožnik slovenski državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.
(3) Sodišče Republike Slovenije je pristojno v sporih o zakonskem preživljanju med zakoncema in med nekdanjima zakoncema tudi, če sta imela zakonca svoje zadnje skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, tožnik pa med sojenjem še naprej prebiva v Republiki Sloveniji.

75. člen

Sodišče Republike Slovenije je pristojno v sporih o zakonskem preživljanju tudi, če ima toženec v Republiki Sloveniji premoženje, iz katerega se lahko poravna preživnina.

76. člen

Sodišče Republike Slovenije je pristojno za odločanje o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok tudi takrat, kadar se ti spori rešujejo skupaj z zakonskimi spori ali spori o ugotavljanju in izpodbijanju očetovstva ali materinstva, za katere je po tem zakonu pristojno sodišče Republike Slovenije.

77. člen

(1) Pri odločanju o odvzemu ali vrnitvi roditeljske pravice, podaljšanju roditeljske pravice, postavitvi roditelja za skrbnika otrokovega premoženja, pri razglasitvi otroka za rojenega v zakonski zvezi ter pri odločanju o drugih zadevah, ki se nanašajo na osebna stanja in razmerja med starši in otroki, je pristojno sodišče Republike Slovenije tudi tedaj, kadar ni pogojev iz tretjega odstavka 48. člena tega zakona, če sta vložnik zahtevka in oseba, zoper katero je vložen zahtevek, slovenska državljana, oziroma kadar v postopku sodeluje samo ena oseba, če je ta slovenski državljan.
(2) V zadevah iz prvega odstavka tega člena je pristojno sodišče Republike Slovenije tudi tedaj, kadar je otrok slovenski državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

82. člen
(1) Za dovolitev sklenitve zakonske zveze je pristojen organ Republike Slovenije, če je vložnik prošnje oziroma če je eden izmed vložnikov prošnje slovenski državljan ne glede na to, kje imata osebi, ki želita skleniti zakonsko zvezo, stalno prebivališče.
(2) Organ Republike Slovenije je izključno pristojen, če je mladoletnik, ki prosi, naj se mu dovoli skleniti zakonsko zvezo, slovenski državljan, oziroma če sta osebi, ki želita skleniti zakonsko zvezo, slovenska državljana, zakonska zveza pa se sklepa v tujini.

83. člen
(1) Organ Republike Slovenije je izključno pristojen za odločanje o posvojitvi in o prenehanju posvojitve osebe, ki je slovenski državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.
(2) Organ Republike Slovenije je pristojen za odločanje o posvojitvi in o prenehanju posvojitve, če je posvojitelj slovenski državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.
(3) Če zakonca skupaj posvajata, zadošča za pristojnost organa Republike Slovenije, da je en zakonec slovenski državljan in da ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

84. člen
Organ Republike Slovenije je izključno pristojen v skrbniških zadevah slovenskih državljanov ne glede na to, kje imajo ti stalno prebivališče, če s tem zakonom ni določeno drugače.

85. člen
Organ Republike Slovenije ne izda odločbe in ne ukrepa v skrbniških zadevah slovenskega državljana, ki ima stalno prebivališče v tujini, če ugotovi, da je organ, ki je pristojen po pravu tuje države, že izdal odločbo ali sprejel ukrepe, s katerimi je poskrbel za varstvo osebnosti, pravic in interesov slovenskega državljana.

86. člen
(1) Organ Republike Slovenije z nujnimi začasnimi ukrepi zavaruje osebnost, pravice in interese tujega državljana, ki je v Republiki Sloveniji ali ima v njej premoženje, in obvesti o tem organ njegove države.
(2) Organ Republike Slovenije izda odločbo in sprejme ukrepe v skrbniških zadevah tujega državljana, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, če za varstvo njegove osebnosti, pravic in interesov ni poskrbel organ njegove države.

58. ZAKON O PREPREČEVANJU NASILJA V DRUŽINI (ZPND)

Uradni list RS, št. 16/08, 68/16 in 54/17 – ZSV-H

2. člen (opredelitev družinskih članov)
(1) Družinski člani oziroma članice (v nadaljnjem besedilu: družinski člani) po tem zakonu so:
- zakonec ali zunajzakonski partner,
- sorodnik v ravni vrsti,
- sorodniki v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena,
- oseba v svaštvu v ravni vrsti,
- oseba v svaštvu v stranski vrsti do vštetega drugega kolena,
- posvojitelj in posvojenec,
- rejnik in otrok, nameščen v rejniško družino,
- skrbnik in varovanec,

- osebe, ki imajo skupnega otroka,
- osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu,
- osebe, ki so v partnerskem razmerju, ne glede na to, ali živijo v skupnem gospodinjstvu.

(2) Za družinske člane po tem zakonu se štejejo osebe iz prejšnjega odstavka, tudi če sta razmerje ali skupnost prenehala.
(3) Za družinskega člana po tem zakonu se šteje tudi novi zakonec ali zunajzakonski partner ali partner v sklenjeni ali nesklenjeni partnerski zvezi družinskega člana ali otrok katerega od družinskih članov iz prvega odstavka tega člena.

3. člen (opredelitev nasilja v družini)
(1) Nasilje v družini (v nadaljnjem besedilu: nasilje) je prepovedano.
(2) Nasilje je vsaka uporaba fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja enega družinskega člana (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj nasilja) proti drugemu družinskemu članu (v nadaljnjem besedilu: žrtev) oziroma zanemarjanje ali zalezovanje žrtve ne glede na starost, spol ali katerokoli drugo osebno okoliščino žrtve ali povzročitelja nasilja, in telesno kaznovanje otrok.
(3) Fizično nasilje je vsaka uporaba fizične sile ali grožnja z uporabo fizične sile, ki žrtev prisili, da kaj stori ali opusti ali da kaj trpi ali ji omejuje gibanje oziroma komuniciranje in ji povzroči bolečino, strah ali ponižanje, ne glede na to, ali so nastale telesne poškodbe.
(4) Spolno nasilje so ravnanja s spolno vsebino, v katera žrtev ne privoli, je vanje prisiljena ali zaradi svoje stopnje razvoja ne razume njihovega pomena, grožnje z uporabo spolnega nasilja, ter javna objava spolnih vsebin o žrtvi.
(5) Psihično nasilje so ravnanja in razširjanje informacij, s katerimi povzročitelj nasilja pri žrtvi povzroči strah, ponižanje, občutek manjvrednosti, ogroženosti in druge duševne stiske, tudi če so storjena z uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije.
(6) Ekonomsko nasilje je neupravičeno nadzorovanje ali omejevanje žrtve pri razpolaganju z dohodki oziroma upravljanju s premoženjem, s katerim žrtev samostojno razpolaga oziroma upravlja ali neupravičeno omejevanje razpolaganja oziroma upravljanja s skupnim premoženjem družinskih članov, neupravičeno neizpolnjevanje finančnih oziroma premoženjskih obveznosti do družinskega člana ali neupravičeno prelaganje finančnih oziroma premoženjskih obveznosti na družinskega člana.
(7) Zanemarjanje je oblika nasilja, kadar povzročitelj nasilja opušča dolžno skrb za žrtev, ki jo potrebuje zaradi bolezni, invalidnosti, starosti, razvojnih ali drugih osebnih okoliščin.
(8) Zalezovanje je naklepno ponavljajoče se neželeno vzpostavljanje stika, zasledovanje, fizično vsiljevanje, opazovanje, zadrževanje na krajih, kjer se žrtev giba ali druga oblika neželenega vdora v življenje žrtve.

3.a člen (prepoved telesnega kaznovanja otrok)
(1) Telesno kaznovanje otrok je prepovedano.
(2) Telesno kaznovanje otrok je vsako fizično, kruto ali ponižujoče kaznovanje otrok oziroma vsako dejanje, namenjeno kaznovanju otrok, ki ima elemente fizičnega, psihičnega ali spolnega nasilja ali zanemarjanja kot vzgojne metode.

4. člen (posebno varstvo in skrb)
(1) Posebno varstvo pred nasiljem uživa mladoletni družinski član (v nadaljnjem besedilu: otrok).
(2) Otrok je žrtev nasilja tudi, če je prisoten pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom ali živi v okolju, kjer se nasilje izvaja.
(3) Posebne skrbi pri obravnavanju nasilja in nudenju pomoči žrtvam so deležne starejše osebe in invalidi ter osebe, ki zaradi osebnih okoliščin niso sposobne skrbeti zase.

5. člen (dolžnost ravnanja)
Organi in organizacije so dolžni izvesti vse postopke in ukrepe, ki so potrebni za zaščito

žrtve glede na stopnjo njene ogroženosti in zaščito njenih koristi in pri tem zagotoviti spoštovanje integritete žrtve. Če je žrtev nasilja otrok, imajo koristi in pravice otroka prednost pred koristmi in pravicami drugih udeleženk oziroma udeležencev postopka.

6. člen (dolžnost prijave)
(1) Organi in organizacije ter nevladne organizacije, ki pri svojem delu izvedo za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje, so dolžni o tem takoj obvestiti center za socialno delo, razen v primeru, če žrtev temu izrecno nasprotuje in ne gre za sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.
(2) Vsakdo, zlasti pa strokovni delavci oziroma delavke v zdravstvu ter osebje vzgojno-varstvenih, vzgojno-izobraževalnih zavodov in socialnih zavodov, ter izvajalci vsebin za otroke v športnih in kulturnih združenjih, ne glede na določbe o varovanju poklicne skrivnosti takoj obvesti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo, kadar sumi, da je žrtev nasilja otrok ali oseba, ki zaradi osebnih okoliščin ni sposobna skrbeti zase.

7. člen (spremljevalec žrtve)
(1) Žrtev nasilja si lahko izbere osebo (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec), ki jo lahko spremlja v vseh postopkih, povezanih z nasiljem in v postopkih, kjer je udeležen povzročitelj nasilja.
(2) Za prisotnost spremljevalca v postopkih iz prejšnjega odstavka zadostuje, da žrtev pred pričetkom postopka ali v postopku izjavi, da jo določena oseba spremlja in da želi, da je v postopku prisotna.
(3) Spremljevalec je lahko vsaka polnoletna oseba, ki v postopku ni obravnavana kot povzročitelj nasilja.
(4) Spremljevalec pomaga žrtvi pri zaščiti njene integritete v postopkih pred organi in organizacijami, pomaga pri iskanju rešitev in nudi žrtvi psihično oporo.
(5) Organ, ki vodi postopek, prepove osebi spremljati žrtev v postopku, če ne izpolnjuje pogoja iz tretjega odstavka tega člena oziroma, če obstoji verjetnost, da oseba ne bo mogla opravljati nalog iz prejšnjega odstavka glede na sorodstvene ali druge povezave z žrtvijo ali povzročiteljem nasilja.

8. člen (pravica žrtve do zagovornika)
Žrtev nasilja ima pravico do zagovornice oziroma zagovornika (v nadaljnjem besedilu: zagovornik), ki v skladu s posebnimi predpisi ščiti žrtvine koristi v postopkih in aktivnostih, ki jo zadevajo.

9. člen (varstvo identitete žrtve)
(1) O žrtvah ali povzročiteljih nasilja ne smejo biti javnosti posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati žrtev ali njeno družino. Posredovanje podatkov je dopustno le, če polnoletna žrtev s tem izrecno soglaša in s tem ne izpostavlja otrok ali njihovih osebnih podatkov.
(2) Starši ali otrokov skrbnik, rejnik, posvojitelj so dolžni v okviru izvajanja skrbi za otroka tega varovati pred izpostavljanjem javnosti.

9.a člen (varstvo podatkov o žrtvi)
Organi in organizacije ter nevladne organizacije kot poklicno skrivnost varujejo podatke o nastanitvi žrtve in njenih otrok ali drugih ukrepih za njihovo zaščito.

9.b člen (informiranje žrtev)
Organi in organizacije ter nevladne organizacije zagotovijo, da žrtve prejmejo ustrezne in pravočasne informacije o razpoložljivih podpornih storitvah in pravnih sredstvih v jeziku, ki ga razumejo.

10. člen (vloga organov in organizacij ter nevladnih organizacij)
(1) Organi in organizacije ter nevladne organizacije so dolžne v okviru z zakoni in drugimi

predpisi določenimi nalogami in pooblastili prednostno obravnavati primere nasilja, zagotavljati medsebojno obveščanje in pomoč z namenom preprečevanja in odkrivanja nasilja, odpravljanja vzrokov ter nudenja pomoči žrtvi pri vzpostavitvi pogojev za varno življenje.

(2) Ministrica oziroma minister (v nadaljnjem besedilu: minister) pristojen za družino natančneje določi postopke medsebojnega obveščanja in nudenja pomoči iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministri, pristojni za delovanje policije, zdravstvenih organizacij, socialno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih zavodov, določijo v soglasju z ministrom pristojnim za družino, pravila in postopke, ki zagotavljajo usklajeno delovanje organov in organizacij, in ki jih morajo organi in organizacije z navedenih področij upoštevati pri obravnavanju primerov nasilja.

(4) Strokovni delavci v organih in organizacijah, ki v okviru pravil in postopkov iz prejšnjega odstavka opravljajo naloge na področju nasilja, se v okviru stalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja obvezno redno izobražujejo zlasti o preprečevanju in odkrivanju nasilnih dejanj, pregonu, sojenju in izvrševanju sankcij za ta nasilna dejanja, o enakosti med ženskami in moškimi, o potrebah in pravicah žrtev ter preprečevanju sekundarne viktimizacije v obsegu, ki ga določijo ministri iz prejšnjega odstavka.

(5) Odgovorne osebe v organih in organizacijah ter nevladne organizacije zagotovijo usposabljanje vseh strokovnih delavcev, ki se v okviru svojega dela srečujejo z žrtvami oziroma povzročitelji nasilja.

(6) Sodniki in državni tožilci, ki se pri svojem delu srečujejo z žrtvami oziroma povzročitelji nasilja, se v okviru stalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja obvezno redno izobražujejo s področij iz četrtega odstavka tega člena.

14. člen (naloge centrov za socialno delo)

(1) Center za socialno delo nudi žrtvi in povzročitelju nasilja storitve po zakonu, ki ureja socialno varstvo, pri čemer je cilj obravnavanja odprava neposredne ogroženosti in skrb za žrtvino dolgoročno varnost, z odpravo vzrokov oziroma okoliščin, v katerih prihaja do nasilja, prek reševanja njenih socialnih in materialnih pogojev bivanja.

(2) Center za socialno delo posebej skrbno obravnava primere nasilja, kjer je žrtev nasilja otrok, zlasti kadar gre za sum spolne zlorabe otrok.

(3) Center za socialno delo lahko na zaprosilo žrtve pridobi od zavoda za prestajanje kazni zapora podatek o prostih izhodih, morebitnem pobegu s prestajanja kazni zapora in predvidenem datumu odpusta obsojenca, ki je nad žrtvijo ali njenimi otroki izvajal nasilje.

(4) Center za socialno delo lahko napoti povzročitelja nasilja v ustrezne socialnovarstvene, izobraževalne, psihosocialne ali zdravstvene programe, ki jih izvajajo organi in organizacije ter nevladne organizacije. Center pri izvajalcu programa iz prejšnjega stavka preveri udeležbo povzročitelja na napoten program. Neudeležba ali neredno obiskovanje programa v katerega je bil povzročitelj nasilja napoten, pomeni oteževalno okoliščino za povzročitelja nasilja v sodnih postopkih na podlagi tega zakona.

(5) Pri centru za socialno delo se za obravnavanje nasilja v družini ustanovi multidisciplinarni tim. Udeležba na timu je za vse vabljene obvezna.

(6) Sestavo multidisciplinarnega tima in način dela določi minister, pristojen za družino.

15. člen (načrt pomoči žrtvi)

(1) Center za socialno delo je po proučitvi okoliščin primera dolžan nuditi žrtvi oblike pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo in oceniti, ali je potrebno oblikovati načrt pomoči žrtvi, ki ga oblikuje skupaj z žrtvijo. Načrt pomoči oblikuje, če je za vzpostavitev varnega okolja žrtve potrebno dlje časa trajajoče ukrepanje oziroma je potrebnih več ukrepov pomoči in v drugih primerih, če oceni, da je to potrebno.

(2) Načrt pomoči se pripravi v okviru multidisciplinarnega tima iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona. Center za socialno delo pozove k sodelovanju v timu tudi druge organe in organizacije, ki so ali bodo v okviru področja svojega delovanja obravnavali

žrtev oziroma povzročitelja nasilja ter nevladne organizacije. Odgovorne osebe organov in organizacij, ki so pozvane k pripravi načrta pomoči, so dolžne zagotoviti sodelovanje predstavnikov organov in organizacij.

(3) Če je žrtev nasilja otrok, se v načrtu pomoči predvidijo tudi ukrepi za varstvo otroka po predpisih, ki urejajo družinska razmerja.

16. člen (regijska služba za koordinacijo in pomoč žrtvam)

(1) Z namenom zagotavljanja pomoči žrtvam nasilja, izvajanja interventne službe, povezovanja dejavnosti organov in organizacij, spremljanja in analiziranja pojavov nasilja v regiji, se oblikuje regijska služba za koordinacijo in pomoč žrtvam (v nadaljnjem besedilu: regijska služba). Regijska služba izvaja storitve po zakonu, ki ureja socialno varstvo in nujne ukrepe za varovanje otrokovih koristi po zakonu, ki ureja družinska razmerja.

(2) Regijska služba vključuje interventno službo, krizne centre in regijskega koordinatorja za preprečevanje nasilja.

(3) Regijska služba se oblikuje pri centru za socialno delo, ki ga določi njegov ustanovitelj in deluje na območju posameznega centra za socialno delo ali več centrov za socialno delo. Območje delovanja regijske službe določi ustanovitelj.

17. člen (nevladne organizacije)

(1) Nevladne organizacije s področja obravnave in zaščite proti nasilju v okviru svojih programov nudijo zaščito in psihosocialno pomoč žrtvam, organizirajo programe za učenje povzročiteljev nasilja o nenasilnem vedenju v medosebnih odnosih z namenom preprečevanja nadaljnjega nasilja in spreminjanja nasilnih vedenjskih vzorcev ter sodelujejo z organi in organizacijami z različnih področij, kot so: policija, državno tožilstvo, sodišče, center za socialno delo, zdravstvene organizacije, vzgojno-izobraževalni zavodi.

(2) Nevladne organizacije sodelujejo z organi in organizacijami pri obravnavanju posameznih primerov žrtev in povzročiteljev nasilja. Nevladne organizacije se v okviru programov, ki jih izvajajo, vključujejo tudi v neposredno izvedbo ukrepov za zaščito žrtve.

18. člen (varovanje življenja in zagotavljanja osebne varnosti žrtve)

(1) Policija varuje življenje in zagotavlja osebno varnost žrtve v skladu s predpisi, ki urejajo naloge in pooblastila policije.

(2) Policija na prošnjo žrtve zagotovi žrtvi in njenemu spremljevalcu varnost ob vstopu v stanovanjske in druge prostore, v katerih žrtev prebiva oziroma jih ima v uporabi, da lahko iz njih vzame stvari, ki so potrebne za zagotavljanje njenih osnovnih življenjskih potreb in osnovnih življenjskih potreb njenih otrok ter stvari, ki jih potrebuje za opravljanje svojega dela.

(3) Šteje se, da je žrtev, ko je zaprosila policijo za varovanje iz prejšnjega odstavka, izrazila izrecno dovoljenje, da policisti lahko vstopijo v stanovanjske in druge prostore zaradi zagotavljanja njene varnosti.

(4) Policija lahko prekine izvedbo postopka iz drugega odstavka tega člena, če žrtev ali njen spremljevalec žrtve ne upošteva navodil policije o zagotavljanju varnosti, ali če žrtev ne ravna z namenom pridobiti stvari iz drugega odstavka tega člena.

(5) Ob upoštevanju okoliščin iz prejšnjega postopka in na podlagi nove prošnje žrtve lahko policija izjemoma ponovno izvede postopek iz tega člena.

(6) Policija lahko zavrne prošnjo žrtve iz drugega odstavka tega člena, če so nastopile okoliščine, zaradi katerih žrtev nima pravice vstopiti v stanovanjske in druge prostore.

19. člen (ukrepi sodišča zaradi nasilnih dejanj)

(1) Sodišče lahko povzročitelju nasilja, ki je žrtev telesno poškodoval, ali ji je prizadejal škodo na zdravju, ali je drugače protipravno posegel v njeno dostojanstvo ali druge osebnostne pravice, zlasti:

- prepove vstopiti v stanovanje, v katerem živi žrtev;

- prepove zadrževati se v določeni bližini stanovanja, v katerem živi žrtev;
- prepove zadrževati in približevati se krajem, kjer se žrtev običajno nahaja (na primer delovno mesto, šola, vrtec …);
- prepove navezovati stike z žrtvijo na kakršenkoli način, vključno s sredstvi za komuniciranje na daljavo in tudi prek tretjih oseb;
- prepove vzpostaviti vsakršno srečanje z žrtvijo;
- prepove objavljanje osebnih podatkov žrtve, dokumentov iz sodnih in upravnih spisov in osebnih zapisov, ki se nanašajo na žrtev;
- odloči o prepustitvi stanovanja v skupni uporabi žrtvi v skladu z 21. členom tega zakona.

(2) Ukrepe po prejšnjem odstavku lahko sodišče izreče tudi:
- če je povzročitelj nasilja žrtvi grozil, da jo bo poškodoval ali drugače protipravno posegel v njeno dostojanstvo ali druge osebnostne pravice;
- če je povzročitelj nasilja protipravno vstopil v stanovanje, v katerem živi žrtev, v prostore kjer dela, ali kako drugače motil njeno mirno posest;
- če povzročitelj nasilja žrtev proti njeni izrecni volji protipravno nadleguje, na primer z zasledovanjem ali uporabo sredstev za komuniciranje na daljavo;
- če povzročitelj nasilja žrtev proti njeni izrecni volji protipravno nadleguje z uporabo oziroma objavljanjem osebnih podatkov žrtve, dokumentov iz sodnih in upravnih spisov in osebnih zapisov, ki se nanašajo na žrtev.

(3) Če ta zakon ne določa drugače, sodišče izreče ukrep iz prvega odstavka tega člena za največ 12 mesecev. Žrtev lahko poda predlog za podaljšanje trajanja izrečenega ukrepa pred iztekom roka, za katerega je bil ukrep izrečen. Sodišče lahko trajanje ukrepa podaljša večkrat, vendar vsakokrat za največ 12 mesecev, če ta zakon ne določa drugače.

19.a člen (napotitev v programe)

(1) Če sodišče izreče ukrep iz prejšnjega člena, lahko povzročitelja nasilja napoti v ustrezne socialnovarstvene, izobraževalne, psihosocialne in zdravstvene programe, ki jih izvajajo organi in organizacije ter nevladne organizacije.

(2) Seznam programov in izvajalcev iz prejšnjega odstavka vodi ministrstvo, pristojno za družino.

20. člen (ukrepi za zagotavljanje otrok)

(1) Za zagotavljanje varstva otrok lahko sodišče poleg ukrepov iz 19. člena tega zakona:
- prepove prehod državne meje otroku, razen s posebej določeno osebo, organom ali organizacijo;
- predlaga odvzem osebnega dokumenta otroka v skladu z zakonom;
- prepove izdajo osebnega dokumenta otroku na podlagi vloge enega ali obeh staršev ali tretje osebe;
- prepove vročitev osebnega dokumenta otroka enemu ali obema staršema ali tretji osebi;
- odloči o nujnem zdravniškem pregledu otroka ali zdravljenju otroka in o drugih zdravstvenih posegih.

21. člen (prepustitev stanovanja v skupni uporabi)

(1) Sodišče lahko naloži povzročitelju nasilja, ki živi ali je živel v skupnem gospodinjstvu z žrtvijo, da mora stanovanje v skupni uporabi prepustiti žrtvi v izključno uporabo v obsegu, kot ga je imel v uporabi sam.

(2) Sodišče časovno ne omeji trajanja ukrepa iz prejšnjega odstavka, če povzročitelj nasilja ni lastnik, solastnik ali skupni lastnik stanovanja v skupni uporabi.

(3) Če sta žrtev in povzročitelj nasilja solastnika ali skupna lastnika stanovanja v skupni uporabi, če imata na zemljišču, na katerem je stanovanje v skupni uporabi, stavbno pravico, pravico užitka ali rabe, ali če sta ga skupaj najela, sodišče omeji trajanje ukrepa iz prvega odstavka tega člena na največ 12 mesecev. Sodišče lahko trajanje ukrepa na predlog žrtve podaljša še za največ 12 mesecev.

(4) Sodišče omeji trajanje ukrepa iz prvega odstavka tega člena na največ šest mesecev, če je povzročitelj nasilja sam ali s tretjo osebo lastnik, solastnik ali skupni lastnik stanovanja v skupni uporabi, ali če ima na zemljišču, na katerem je stanovanje, sam ali s tretjo osebo stavbno pravico, pravico užitka ali rabe, ali če ga je sam ali s tretjo osebo najel. Če žrtev v roku, ki ga določi sodišče, kljub skrbnemu prizadevanju ne more najti drugega primernega bivalnega prostora, lahko sodišče rok iz prejšnjega stavka na predlog žrtve izjemoma podaljša še za največ šest mesecev, razen če bi to povzročilo nesorazmerno težko breme za tretjo osebo.
(5) Povzročitelj nasilja, ki mora žrtvi stanovanje prepustiti v izključno uporabo, mora opustiti vsa dejanja, ki bi utegnila otežiti ali ovirati takšno uporabo.
(6) Žrtev, ki ji je stanovanje prepuščeno v izključno uporabo, nosi v času izključne uporabe stanovanja stroške rednega upravljanja stanovanja.

22. člen (stanovanjsko varstvo v primeru nasilja ob razvezi)
(1) Ob razvezi zakonske zveze sme zakonec, nad katerim drugi zakonec izvaja nasilje ali če izvaja nasilje nad njegovimi otroki, zahtevati, da mu drugi zakonec prepusti v izključno uporabo stanovanje, v katerem skupaj živita oziroma sta živela.
(2) Sodišče lahko dodeli stanovanje v izključno uporabo zakoncu, ki vloži zahtevo iz prejšnjega odstavka, čeprav bi sicer obstajali pogoji za dodelitev le dela stanovanja, če je to potrebno, da se ob razvezi prepreči nasilje med zakoncema ali nasilje nad otroki.
(3) Sodišče omeji trajanje ukrepa iz prejšnjega odstavka na največ šest mesecev. Na predlog žrtve lahko sodišče ukrep izjemoma podaljša še za največ šest mesecev.
(4) Zakonec, ki mu je stanovanje prepuščeno v izključno uporabo, nosi v času izključne uporabe stanovanja stroške rednega upravljanja stanovanja.
(5) Zakonec, ki je drugemu zakoncu zavezan prepustiti stanovanje v uporabo, je dolžan opustiti vse, kar bi temu zakoncu oteževalo ali preprečilo uporabo stanovanja ali njegovega dela.
(6) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za zunajzakonske partnerje.

22.a člen (postopek odločanja sodišča o ukrepih)
(1) Za postopek odločanja sodišča o ukrepih (v nadaljevanju: postopek) po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja nepravdni postopek, če ni v tem zakonu drugače določeno.
(2) Za postopek po tem zakonu je stvarno pristojno okrožno sodišče.
(3) V postopkih po tem zakonu je krajevno pristojno tudi sodišče, kjer ima žrtev stalno ali začasno prebivališče.
(4) Postopki po tem zakonu so nujni in prednostni.
(5) V postopkih po tem zakonu sodišče, kadar odloči po opravljenem naroku, izda odločbo v osmih dneh.
(6) V postopkih po tem zakonu je javnost izključena.
(7) V postopkih po tem zakonu je žrtev oproščena plačila sodnih taks.
(8) Sodišče v postopkih po tem zakonu odloča o stroških postopka po prostem preudarku.

22.b člen (začetek postopka po tem zakonu)
(1) Postopek po tem zakonu se začne na predlog žrtve. Center za socialno delo lahko predlaga začetek postopka s soglasjem žrtve.
(2) Kadar je žrtev otrok, se postopek po tem zakonu začne na predlog otroka, starejšega od petnajst let, staršev oziroma enega od staršev, če jim ni odvzeta roditeljska pravica, skrbnika ali centra za socialno delo.
(3) Kadar je žrtev oseba, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, se postopek po tem zakonu začne na predlog skrbnika ali centra za socialno delo.
(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena mora biti podan najpozneje v šestih mesecih, odkar je žrtev zadnjič utrpela telesno poškodbo, ali ji je povzročitelj nasilja prizadejal škodo na zdravju, ali je drugače posegel v njeno dostojanstvo ali druge osebnostne pravice.

22.c člen (roki za odgovor na predlog)
Rok za odgovor na predlog za začetek postopka po tem zakonu je osem dni.

22.č člen (sklep o izreku ukrepa)
V sklepu, s katerim sodišče izreče ukrep po tem zakonu, izreče tudi denarno kazen za primer, če povzročitelj nasilja ne bo ravnal v skladu s sklepom sodišča ali bo kršil dolžnost iz petega odstavka 21. člena ali dolžnost iz petega odstavka 22. člena tega zakona. Denarna kazen se izreče v skladu z določbami zakona, ki ureja izvršbo, o izvršbi glede obveznosti kaj storiti, dopustiti ali opustiti.

22.d člen (izrek ukrepa brez izjave povzročitelja nasilja)
(1) Kadar iz predloga izhaja, da je podana verjetnost, da povzročitelj nasilja ogroža življenje ali resno ogroža zdravje žrtve ali njenih otrok ali je to potrebno zaradi varstva koristi otroka, lahko sodišče izda obrazložen sklep, s katerim odloči o ukrepu, ne da bi poslalo predlog v odgovor povzročitelju nasilja.
(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se predlog za začetek postopka vroči povzročitelju nasilja skupaj s sklepom sodišča.
(3) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena je dovoljen ugovor v osmih dneh od vročitve sklepa. O ugovoru odloči sodišče, ki je izdalo sklep. Ugovor ne zadrži izvršitve sklepa.

22.e člen (prepoved alternativnega reševanja sporov)
V postopkih, ki se vodijo zaradi vseh oblik nasilja, je alternativno reševanje sporov izključeno.

22.f člen (pritožba)
(1) Zoper sklep, s katerim je sodišče odločilo o predlogu, razen zoper sklep iz prvega odstavka 22.d člena tega zakona, in zoper sklep, s katerim je zavrnilo ugovor iz tretjega odstavka 22.d člena tega zakona, je dovoljena pritožba v osmih dneh od vročitve sklepa.
(2) Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.
(3) Pritožbeno sodišče odloči o pritožbi v osmih dneh.

22.g člen (varstvo otrok)
(1) Sodišče pri odločanju v postopkih iz tega zakona upošteva tudi otrokovo mnenje, če ga je otrok izrazil sam ali po osebi, ki ji zaupa in jo je sam izbral, in če je sposoben razumeti njegov pomen in posledice.
(2) Če so ukrepi po tem zakonu izrečeni zaradi varstva otroka, spremlja njihovo izvajanje center za socialno delo.
(3) Center za socialno delo izvede tudi vse druge potrebne ukrepe za varstvo otroka v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja.
(4) Če sodišče izreče ukrep iz 19. člena tega zakona otroku, ki je povzročitelj nasilja, center za socialno delo izvede ukrepe, potrebne za varstvo otroka na način, da se spoštuje odločitev sodišča.

22.h člen (obveščanje)
(1) Sodišče o izrečenih ukrepih po tem zakonu takoj obvesti policijo in center za socialno delo ter vzgojno-varstveni ali vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga otrok obiskuje.
(2) Če sodišče izreče ukrep glede izdaje, vročitve ali odvzema osebnega dokumenta, o tem takoj obvesti ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

26. člen (pogoji za dodelitev brezplačne pravne pomoči)
(1) Do brezplačne pravne pomoči po tem zakonu je, ne glede na določbe zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč, upravičena oseba, za katero je bila podana ocena o ogroženosti.
(2) Mnenje o ogroženosti osebe poda pristojni center za socialno delo.

27. člen (obseg dodelitve brezplačne pravne pomoči)
Brezplačna pravna pomoč se po tem zakonu odobri za postopke, ki tečejo zaradi ukrepov po 19., 20., 21. in 22. členu tega zakona in za postopke po zakonu, ki ureja družinska razmerja, če je to po mnenju centra za socialno delo nujno potrebno.

32. člen (zbiranje podatkov)
(1) Podatki, ki jih vsebujejo zbirke podatkov iz 31. člena tega zakona, se zbirajo neposredno od posameznika ter iz uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije.
(2) Centri za socialno delo pri izvajanju nalog na podlagi tega zakona brezplačno pridobivajo podatke, ki jih potrebujejo za namene iz 30. člena tega zakona in za namene zbiranja podatkov po zakonu, ki ureja socialno varstvo, iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:
   - Ministrstva za notranje zadeve – podatke o posamezniku in družinskih članih (ime in priimek, spol, datum rojstva, podatke o državljanstvu, podatke o prebivališču), podatke o sklenjenih zakonskih zvezah, razvezah in sklenjenih partnerskih zvezah iz centralnega registra prebivalstva in podatke o gospodinjstvu iz drugih evidenc Ministrstva za notranje zadeve;
   - policije – podatke o izdanih odredbah za prepoved približevanja;
   - izvajalcev vzgojne in izobraževalne dejavnosti – podatke o vključitvi v vzgojno izobraževalni zavod ter podatke iz zbirke podatkov o otrocih in mladostnikih, ki potrebujejo pomoč in svetovanje;
   - Ministrstva za zdravje, Nacionalnega inštituta za javno zdravje in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju oziroma invalidnosti;
   - Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije – podatke o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
   - Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o izplačanem nadomestilu preživnine;
   - Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah ter o datumu in razlogih prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb in razlogih prenehanja izplačevanja materialnih pravic;
   - javnih socialnovarstvenih zavodov in koncesionarjev s področja socialnega varstva – podatke o uživalcih pravic iz zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinska razmerja ter iz zakona, ki ureja socialno varstvo, podatke o preživninah, o postavitvi pod skrbništvo in o imenovanju skrbnika, o namestitvi v rejništvo po zakonu, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, o vključitvi v socialnovarstvene storitve oziroma programe in o obravnavah nasilja v družini;
   - delodajalcev – podatke o zaposlitvi.
(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena posameznikov, na katere se podatki nanašajo, ni potrebno predhodno seznaniti.
(4) Centri za socialno delo zbirajo le tiste podatke, ki jih potrebujejo za obravnavo posameznega primera.

58.1. PRAVILNIK O SODELOVANJU ORGANOV TER O DELOVANJU CENTROV ZA SOCIALNO DELO, MULTIDISCIPLINARNIH TIMOV IN REGIJSKIH SLUŽB PRI OBRAVNAVNI NASILJA V DRUŽINI

Uradni list RS, št. 31/09 in 42/17

2. člen
Koordinacijo medinstitucionalnega sodelovanja vodi center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za obravnavo konkretnega primera nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: CSD). Oblika medinstitucionalnega sodelovanja je tudi obravnavanje primera nasilja v

multidisciplinarnem timu za obravnavanje nasilja v družini.

3. člen

Z žrtvami nasilja je treba ravnati obzirno in spoštovati njihovo dostojanstvo.

4. člen

(1) Vsi organi so ob zaznavi nasilja v družini dolžni v štiriindvajsetih urah od seznanitve z okoliščinami obvestiti CSD.
(2) Kadar gre za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je žrtev nasilja otrok, so organi v roku iz prejšnjega odstavka dolžni obvestiti CSD, policijo ali državno tožilstvo.
(3) Organi in organizacije zagotovijo, da žrtve prejmejo ustrezne in pravočasne informacije o razpoložljivih in podpornih storitvah ter pravnih sredstvih v jeziku, ki ga razumejo.
(4) Informacijo o nasilju se posreduje v pisni ali elektronski obliki oziroma po telefonu. Informacijo, dano po telefonu, je potrebno posredovati tudi pisno, najkasneje v treh dneh. V informaciji je potrebno navesti vsa strokovna opažanja, iz katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini.
(5) Po prejemu obvestila CSD:
- izvede vse potrebno za zaščito žrtve in pomoči v okviru svojih pristojnosti;
- zbira informacije o ogroženosti žrtve od vseh organov, od katerih se pričakuje, da bi s takimi informacijami razpolagali;
- če pri zbiranju informacij ugotovi obstoj okoliščin, ki kažejo na storitev kaznivega dejanja ali to izhaja iz obvestila, CSD obvesti policijo, s katero uskladi začetne aktivnosti in delovanje skladno s pristojnostmi in pravili stroke;
- v roku petih dni je organu, ki je posredoval obvestilo o zaznavi nasilja, dolžan posredovati povratno informacijo o opravljenih začetnih aktivnostih.

5. člen

(1) V primeru neposredne ogroženosti, ko je potrebna takojšna zaščita žrtve, so vsi organi dolžni takoj po telefonu obvestiti CSD oziroma policijo. Informacijo po telefonu je potrebno posredovati tudi pisno, najkasneje v štiriindvajsetih urah.
(2) CSD in policija takoj medsebojno izmenjata informacije o obvestilu iz prejšnjega odstavka v pisni oziroma elektronski obliki ali po telefonu in se informirata ter se skladno s pristojnostmi in pravili stroke uskladita o začetnih aktivnostih.

6. člen

(1) Pri obravnavi nasilja v družini CSD deluje z namenom povečanja varnosti žrtve nasilja, preprečevanja novega nasilja, motiviranja žrtve za vključitev v pomoč in sprejemanja ukrepov za zaščito pravic in koristi žrtve. CSD pri obravnavi nasilja v družini sodeluje z organi.
(2) CSD takoj po prejemu informacije o nasilju v družini prouči okoliščine primera ter zbere vse že znane informacije v okviru CSD. Na podlagi tako zbranih informacij izdela oceno ogroženosti žrtve in oceni potrebo po pripravi načrta pomoči žrtvi. Če oceni, da je pri tem potrebno sodelovanje drugih organov, se pri CSD oblikuje multidisciplinarni tim v skladu z 8. členom tega pravilnika. Pobudo za oblikovanje tima lahko da CSD tudi vsak organ iz 1. člena tega pravilnika.
(3) V primeru potrebe po takojšnji intervenciji se takoj poskrbi za varnost žrtve, nato pa se izvedejo aktivnosti iz prejšnjega odstavka.
(4) Kadar je o nasilju v družini obveščen samo CSD, odgovorni strokovni delavec informacijo o zaznanem nasilju takoj posreduje policiji. Kadar gre za sum storitve kaznivega dejanja, kjer je žrtev nasilja otrok, se takoj poda prijava na policijo ali državno tožilstvo, CSD pa izvede vse ukrepe za zaščito žrtve skladno s strokovnimi smernicami za delo z žrtvami nasilja.

7. člen

Naloge multidisciplinarnega tima za obravnavanje nasilja v družini, ki so usmerjene v

zagotovitev dolgoročne varnosti žrtve, so:
- izmenjava informacij za razjasnitev okoliščin, potrebnih za zaščito in pomoč žrtvi po telefonu, elektronski pošti in na sejah, ki jih sklicuje CSD;
- usklajevanje aktivnosti;
- seznanitev žrtve z vsemi oblikam pomoči, ki jih nudijo organi;
- izdelava načrta pomoči žrtvi in spremljanje njegovega izvajanja, če je to glede na izdelano oceno ogroženosti žrtve potrebno;
- nudenje najustreznejše zaščite žrtvi;
- sprejemanje odločitev z namenom izvajanja pomoči.

8. člen

(1) Multidisciplinarni tim za obravnavanje nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: tim) sestavlja skupina strokovnjakov z namenom zagotoviti celovito pomoč in zaščito posamezni žrtvi. Oblikuje se, če strokovni delavec CSD, ki je nosilec primera, presodi, da je za sprejem ocene o potrebnosti izdelave načrta pomoči žrtvi ali za njegovo oblikovanje in izvajanje potrebno sodelovanje drugih organov. CSD te organe pozove k sodelovanju v timu.
(2) CSD poleg nosilca primera določi še najmanj enega člana tima izmed delavcev CSD. Član tima je lahko tudi regijski koordinator za preprečevanje nasilja.
(3) Organi, ki jih CSD pozove k sodelovanju v timu v konkretnem primeru, so se na vabilo CSD dolžni odzvati in določiti predstavnika, ki bo član tima. Člani so za svoje delo v timu odgovorni organom, ki so jih določili v tim. Udeležba na timu je za vse vabljene obvezna.
(4) Tim vodi strokovni delavec CSD, ki je nosilec primera.

9. člen

(1) Tim je ustanovljen, ko se sestane na svoji prvi seji. Sejo se skliče v najkrajšem možnem času. Člani tima so se dolžni udeleževati sej na podlagi vabila, ki ga pošlje CSD. Tim se sestaja na sejah, kjer se oblikuje mnenje o obravnavanem primeru in sprejmejo dogovori o nadaljnjih aktivnostih, glede na okoliščine primera pa lahko člani tima komunicirajo tudi na drug način (prek telefona, elektronske pošte, ...).
(2) Na sejah se o delu tima piše zapis, ki vsebuje čas, kraj, začetek in konec dela tima, mnenje tima in sprejete dogovore. Če člani tima komunicirajo na drug način, vodja tima o poteku dogovorov naredi zapis. Zapis je uradni dokument, varovan v skladu s predpisi, ki urejajo zbiranje in varstvo osebnih podatkov ter vodenje in hranjenje dokumentacije. Zapis se posreduje članom tima. Na sejah tima je javnost izključena. Organi, organizacije in nevladne organizacije kot poklicno skrivnost varujejo podatke o nastanitvi žrtve in njenih otrok ali drugih ukrepih za njihovo zaščito.
(3) Tim zagotavlja usklajeno, enotno in učinkovito delovanje sodelujočih organov. Organi, katerih predstavniki sodelujejo kot člani tima, morajo zagotoviti, da se bodo dogovori, sprejeti na sejah tima, uresničevali. Skupaj z žrtvijo se na podlagi sprejetih odločitev aktivno izvajajo vključitve v razpoložljive oblike pomoči.
(4) Na določeno sejo tima se lahko povabi tudi strokovnjaka s posebnimi znanji, ki lahko pripomore k boljši obravnavi žrtve ali razjasnitvi določenih vprašanj, ni pa član tima.

10. člen

(1) Tim na podlagi ocene ogroženosti pripravi načrt pomoči žrtvi, ki mora biti usklajen z njenimi sposobnostmi in željami. Načrt pomoči je seznam aktivnosti in ukrepov, ki ga v sodelovanju z žrtvijo oblikujejo člani tima. Na sejo tima, na kateri se sprejme načrt pomoči, se povabi žrtev, ki jo lahko spremlja spremljevalec. V načrtu pomoči žrtvi je potrebno jasno opredeliti oblike pomoči, način spremljanja, trajanje in cilje obravnave. Tim opredeli naloge in vloge vključenih organov pri izvedbi načrta pomoči. Tim lahko v sodelovanju z žrtvijo spremeni načrti pomoči, če je to potrebno zaradi novih oziroma spremenjenih okoliščin. Če je žrtev nasilja otrok, se na sejo tima za izdelavo načrta pomoči povabi roditelja, ki otroka ne ogroža, če je njegova udeležba v otrokovo korist, oziroma otrokovega skrbnika.

(2) CSD v skladu z načrtom pomoči žrtvi poda mnenje o ogroženosti osebe za potrebe pridobitve brezplačne pravne pomoči za žrtev za postopke pred sodiščem po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, in po zakonu, ki ureja družinska razmerja.
(3) V okviru načrta pomoči žrtvi se posebej za otroka naredi ocena ogroženosti in predvidijo ustrezni ukrepi za delo z družino in ukrepi za delo z otrokom, kjer je najprej treba poskrbeti za otrokovo varnost. V načrtu pomoči žrtvi je treba določiti, kako trajno zaščititi otroka in nuditi pomoč družini za spremembe v ravnanju. V okviru načrta pomoči žrtvi se preveri potreba, da CSD poda predlog za začetek postopka za izrek ukrepov po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, za zaščito žrtve z njenim soglasjem ali brez, kadar gre za mladoletnega otroka.

11. člen

(1) Tim na vsaki seji preveri potek in spremlja uresničevanje svojih dogovorov, ki so bili sprejeti z načrtom pomoči žrtvi in pomaga pri usmerjanju nadaljnjega dela organov. Na sejah se člani tima med seboj obveščajo o vseh aktivnostih, ki jih sami in njihovi organi izvajajo za pomoč žrtvi ter opravijo evalvacijo načrta in učinkovitosti postopkov, pri čemer ves čas obravnave primera spremljajo morebitne nastale spremembe in jih ustrezno upoštevajo pri svojem delu.
(2) Odgovorni strokovni delavec na CSD o izrečenih ukrepih za zaščito otrok žrtev nasilja obvešča tim. Na timu se opravi evalvacija doseženega nivoja sprememb v družini in položaja otroka, ponovno se pripravi ocena ogroženosti, preverijo se potrebe po nadaljevanju procesa obravnave in pomoči oziroma po trajanju ukrepov za zaščito otroka.

12. člen

Člani tima morajo vse podatke, ki jih pridobijo pri obravnavanju posameznega primera, varovati kot zaupne. Delo tima se v določeni zadevi zaključi, ko je načrt pomoči žrtvi realiziran oziroma, ko je žrtvi zagotovljena varnost. O tem pošlje CSD vsem članom tima obvestilo.

13. člen

(1) Regijska služba za koordinacijo in pomoč žrtvam nasilja (v nadaljnjem besedilu: regijska služba) koordinira in izvaja naloge za ugotavljanje in preprečevanje nasilja v družini, povezuje dejavnosti organov in organizacij ter spremlja in analizira pojave nasilja v družini v regiji.
(2) Regijska služba vključuje interventno službo, krizni center ter regijskega koordinatorja za preprečevanje nasilja (v nadaljnjem besedilu: regijski koordinator).

14. člen

Število regijskih služb v Republiki Sloveniji in območja njihovega delovanja določi s sklepom Vlada Republike Slovenije.

15. člen

(1) Regijski koordinator vodi in organizira delo regijske službe, pripravlja in načrtuje izvajanje nalog interventne službe.
(2) Regijski koordinator opravlja naloge strokovne podpore ter naloge organizacije in vzdrževanja mreže socialno varstvenih storitev. Sodeluje pri usposabljanju strokovnih delavcev ter pri razvojnih nalogah na področju nasilja v družini.
(3) Regijski koordinator na podlagi predloga CSD in v sodelovanju s strokovnimi delavci CSD zagotovi povzročitelju nasilja v družini storitev prve socialne pomoči v primerih izreka ukrepa prepovedi približevanja.
(4) Regijski koordinatorji analizirajo podatke glede obsega pojava nasilja v družini na regijski ravni, ki jih zbirajo CSD-ji na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, ter na tem področju sodelujejo pri načrtovanju politike na državni ravni.

16. člen

(1) Regijska služba sodeluje z organi, ki delujejo na območju delovanja regijske službe, ter

sodelujejo pri reševanju problematike nasilja v družini v določenem okolju tako, da najmanj enkrat letno povabi na delovni sestanek njihove predstojnike, v skladu s predhodnim dogovorom med regijskim koordinatorjem in predstojniki.
(2) Na delovnem sestanku se obravnava aktualna vprašanja medsebojnega sodelovanja in načrtujejo skupne potrebe postavljanja programov.

17. člen
(1) Interventna služba izvaja naloge posredovanja v vseh nujnih in neodložljivih primerih izven poslovnega časa CSD. V tistem času mora interventna služba poskrbeti za vsa nujna opravila, ki zmanjšujejo ogroženost žrtev nasilja in žrtve takoj krizno namestiti na za njih varne lokacije, če je to potrebno.
(2) Za izvajanje interventne službe v posamezni regijski službi se pripravi lista strokovnih delavcev, regijski koordinator pa s temi strokovnimi delavci organizira delo interventne službe. Na listo strokovnih delavcev za izvajanje interventne službe se vpišejo strokovni delavci tistih CSD, ki spadajo v to regijo, imajo pet let delovnih izkušenj in ustrezna znanja za opravljanje nalog v interventni službi. Razpored strokovnih delavcev CSD za izvajanje interventne službe na določenem območju pripravi regijski koordinator.
(3) Interventna služba takoj po posredovanju pisno obvesti CSD po elektronski pošti ali po telefaksu.

18. člen
Krizni centri morajo zagotoviti krizno namestitev žrtev nasilja ter jim nuditi pomoč, prav tako pa jim morajo ponuditi vključitev v programe, ki so zanje najbolj primerni. Krizni centri zagotavljajo namestitev oseb glede na namen njihovega organiziranja oziroma po potrebi tudi drugih oseb, ki zaradi svoje varnosti potrebujejo nujno namestitev, na podlagi strokovne ocene delavca kriznega centra in združljivosti njihove namestitve z že nameščenimi uporabniki. Strokovni delavci kriznih centrov se po potrebi vključujejo v delo tima.

19. člen
(1) Strokovni delavci v socialno-varstvenih zavodih, ki se v okviru svojega dela srečujejo z žrtvami oziroma povzročitelji nasilja, oziroma so zadolženi za opravljanje nalog na področju nasilja, se morajo redno izobraževati s področja nasilja v obsegu najmanj treh dni na leto. Vsebino tega izobraževanja vsako leto določi minister za delo, družino in socialne zadeve.
(2) Socialno-varstveni zavodi morajo strokovnim delavcem omogočiti izobraževanje iz prejšnjega odstavka.

20. člen
Izvajalca izobraževanja iz prejšnjega člena sta Skupnost CSD Slovenije in Socialna zbornica Slovenije.

58.2. PRAVILNIK O SODELOVANJU POLICIJE Z DRUGIMI ORGANI IN ORGANIZACIJAMI PRI ODKRIVANJU IN PREPREČEVANJU NASILJA V DRUŽINI

Uradni list RS, št. 25/10

3. člen (pojem otroka)
Pojem otroka v tem pravilniku se uporablja za osebo do 18. leta starosti.

4. člen (obveščanje CSD)
Policija v štiriindvajsetih urah po prejemu obvestila ali zaznave nasilja v družini obvesti CSD v naslednjih primerih:

- ko izve za okoliščine, na podlagi katerih lahko sklepa, da je otrok neposredna žrtev nasilja ali če je pri izvajanju nasilja prisoten ali če živi v okolju, kjer se nasilje izvaja;
- ko izve za okoliščine, na podlagi katerih lahko sklepa, da je žrtev nasilja slabotna ali invalidna oseba ali oseba pod skrbništvom;
- ko obstajajo razlogi za sum, da je bilo z nasiljem nad polnoletno osebo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- če polnoletna žrtev obveščanju ne nasprotuje, pa tudi v primerih prekrškov ali kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog oškodovanca ali na zasebno tožbo.

5. člen (način obveščanja)
(1) Obvestilo o nasilju v družini policija posreduje CSD v pisni ali elektronski obliki oziroma po telefonu ali osebno. Obvestilo po telefonu ali osebno je treba najkasneje v treh dneh posredovati tudi pisno.
(2) Pisno obvestilo vsebuje:
- podatke o času sprejema prijave oziroma obvestila,
- podatke o prijavitelju,
- podatke o domnevni žrtvi,
- podatke o domnevnem povzročitelju nasilja,
- kratek opis nasilnega dejanja,
- morebitne dodatne informacije oziroma strokovna opažanja, iz katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini,
- ime in priimek kontaktne osebe.

(3) Obrazec obvestila je priloga tega pravilnika in je njegov sestavni del.

6. člen (predlog sklica multidisciplinarnega tima za obravnavanje nasilja v družini)
(1) Policija lahko v obvestilu iz prejšnjega člena predlaga CSD sklic multidisciplinarnega tima za obravnavanje nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: tim), če oceni:
- da je potrebno neposredno sodelovanje ter uskladitev dejavnosti organov in organizacij za zagotovitev varnosti žrtve ali za izmenjavo informacij in razjasnitev okoliščin, potrebnih za zaščito žrtve, in
- da obstaja verjetnost ponovitve nasilnih ravnanj z možnostjo nastanka hujših posledic ali da se nasilje dogaja že dlje časa ali ko je bila storilcu izrečena prepoved približevanja po predpisu, ki ureja pooblastila policije.

(2) Če je policija predlagala sklic tima in varnost žrtve ni neposredno ogrožena, policija nadaljuje s svojimi aktivnostmi po posvetu s CSD oziroma s člani tima.

7. člen (usklajeno delovanje policije in CSD)
(1) Če CSD v roku treh dni od podaje predloga policije za sklic tima ne skliče seje tima oziroma policiji ne posreduje povratnih informacij o njenem predlogu, policija nadaljuje z dejavnostmi v okviru svojih pristojnosti brez predhodnega usklajevanja s CSD.
(2) Če CSD posreduje prijavo policiji, se delavca obeh institucij, odgovorna za primer, v najkrajšem možnem času, najpozneje pa v treh dneh, posvetujeta in uskladita nadaljnje dejavnosti.

8. člen (sodelovanje v primerih neposredne ogroženosti)
(1) V primerih, ko je očitno, da je življenje oziroma zdravje žrtve v nevarnosti in policija oceni, da je nujna takojšnja policijska intervencija, ukrepa takoj v skladu s predpisi, ki urejajo kazenski postopek in delovanje ter pooblastila policije, brez predhodnega posvetovanja s CSD.
(2) Ob intervenciji policija takoj obvesti CSD po telefonu ali osebno, v 24 urah pa pošlje pisno obvestilo iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika. V pisnem obvestilu navede tudi izvedene dejavnosti, v nadaljnjem postopku pa sodeluje s CSD na način, določen s tem pravilnikom.

9. člen (določitev predstavnika policije za sodelovanje v timu)
(1) Policija je na poziv CSD dolžna imenovati predstavnika v timu, ki ga CSD ustanovi na

podlagi pravilnika, ki ureja sodelovanje organov in organizacij ter delovanje CSD, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini.

(2) Predstavnik policije se mora udeleževati sej tima in sodelovati z drugimi člani na dogovorjene načine (komuniciranje preko telefona, elektronske pošte ...).

10. člen (naloge predstavnika policije v timu)

(1) Predstavnik policije, ki se udeleži seje tima, mora biti podrobno seznanjen s primerom, imeti mora znanje o možnih ukrepih za preprečevanje tveganja za nadaljnje nasilje, poznati način timskega dela in sprejemanja odločitev.

(2) Predstavnik policije se vključuje v delo tima predvsem tako, da:

- izmenjuje informacije, ki so potrebne za razjasnitev okoliščin pri zagotovitvi varstva in pomoči žrtvi,
- pridobiva informacije, pomembne za strokovno ukrepanje policije,
- posreduje informacije, pomembne za ukrepanje drugih organov in organizacij, predvsem o tem, kdo je osumljen storitve kaznivega dejanja, kdo je o kaznivem dejanju vedel pred prijavo, kako se na razkritje nasilja odzivajo družinski člani, kdo je, poleg glavnega osumljenca, še osumljen storitve kaznivega dejanja in druga dejstva, znana predstavniku policije,
- v skladu s pristojnostmi in pravili stroke usklajuje dejavnosti policije z dejavnostmi drugih organov in organizacij,
- zagotavlja pomoč CSD pri izvajanju nujnih ukrepov v skladu z zakonodajo,
- sodeluje pri oblikovanju in izvajanju načrta pomoči.

11. člen (sodelovanje policije, kadar ni pogojev za uvedbo kazenskega postopka)

Če zbrani dokazi po oceni policije oziroma državnega tožilca ne potrdijo takšne stopnje suma storitve kaznivega dejanja, ki je potrebna za uvedbo kazenskega postopka, predstavnik policije še naprej sodeluje v timu, če CSD izrecno želi sodelovanje policije zaradi razjasnitve določenih dejstev, ki jih je policija predhodno zbrala, ali zaradi odločitve o nadaljnjih ukrepih v civilnih postopkih, ki jih bo za zaščito otroka žrtve izvedel ali predlagal CSD. Na zaprosilo CSD policija posreduje podatke, potrebne za izvedbo postopkov za zaščito žrtve, v obliki poročila.

58.3. PRAVILNIK O OBRAVNAVI NASILJA V DRUŽINI ZA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNE ZAVODE

Uradni list RS, št. 104/09

3. člen

Učitelj ali drug delavec VIZ, ki je pri otroku opazil spremembe, ki bi lahko bile posledice nasilja, ali mu je otrok zaupal, da je žrtev nasilja, ali ima učitelj ali drug delavec VIZ informacijo o nasilju od tretje osebe ali pa je bil sam priča nasilja, takoj:

- obvesti o tem svetovalnega delavca VIZ ali v njegovi odsotnosti ravnatelja ali pomočnika ravnatelja,
- sam ali s svetovalnim delavcem VIZ v primeru poškodbe pri fizičnem ali spolnem nasilju ali hudi psihični stiski otroka zaradi nasilja v družini obvesti pristojni center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: CSD), izven poslovnega časa CSD njegovo interventno službo, ali, če meni, da je to primerno, policijo; če so navedene posledice opažene pri polnoletnem udeležencu izobraževanja po javno veljavnih programih, se mu svetuje, naj obišče zdravnika, ter se ga seznani z možnostmi ustrezne pomoči in organi, ki mu lahko nudijo ustrezno pomoč,
- sam ali s svetovalnim delavcem naredi zapis dogodka, opažanj, pridobljenih informacij ali pogovora z otrokom.

4. člen

(1) Zapis dogodka je uradni dokument, ki je podlaga za prijavo nasilja CSD, policiji ali

državnemu tožilstvu ter za nudenje pomoči otroku v okviru VIZ. V zapisu dogodka je treba navesti vse okoliščine in opažanja, iz katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje in da je otrok ogrožen. Delavec VIZ, ki naredi zapis, zapiše tudi, ali so potrebni takojšnji ukrepi za zaščito otroka.

(2) Obrazec za zapis dogodka je v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen

(1) Ravnatelj ali svetovalna služba VIZ v telefonskem pogovoru isti dan oziroma najpozneje v 24 urah po narejenem zapisu dogodka obvesti CSD, policijo ali državno tožilstvo o sumu nasilja v družini nad otrokom (v nadaljnjem besedilu: nasilje) in CSD pošlje pisno prijavo nasilja skupaj z zapisom dogodka.

(2) Ravnatelj ali svetovalna služba VIZ starše o opravljeni prijavi nasilja obvesti le takrat, ko presodi, da je to v korist otroka.

6. člen

(1) Svetovalni delavec VIZ najpozneje naslednji delovni dan po telefonski prijavi nasilja CSD, policiji ali državnemu tožilstvu skliče interni tim VIZ (v nadaljnjem besedilu: interni tim), ki ga sestavljajo svetovalna služba VIZ, razrednik oziroma vzgojitelj otroka, ki je žrtev nasilja, in učitelj oziroma drug delavec VIZ, ki je naredil zapis dogodka. Vsaj na prvem sestanku mora biti navzoč tudi ravnatelj.

(2) Vodja internega tima je svetovalni delavec VIZ. Če ima VIZ le enega svetovalnega delavca in je ta odsoten, vlogo vodje internega tima prevzame ravnatelj.

(3) Naloge vodje internega tima so:
- skrb za izmenjavo informacij med člani internega tima,
- usklajevanje dejavnosti v okviru VIZ,
- obveščanje ravnatelja o vseh oblikah pomoči otroku, ki je žrtev nasilja,
- če CSD skliče multidisciplinarni tim za obravnavo nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: multidisiciplinarni tim) v skladu s pravilnikom, ki ureja sodelovanje organov ter o delovanju centrov za socialno delo, multudisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini sodeluje v njem kot predstavnik VIZ in o dejavnostih multidisciplinarnega tima obvešča ostale člane internega tima.

7. člen

(1) Naloge internega tima pri obravnavi vseh primerov nasilja so:
- dogovor o načinu podpore in pomoči otroku, ki je žrtev nasilja, v VIZ,
- določitev nalog posameznih članov internega tima in drugih strokovnih delavcev z namenom pomagati otroku, ki je žrtev nasilja, pri soočanju s posledicami nasilja in pri njegovem aktivnem sodelovanju v postopkih drugih organov z namenom zagotavljanja njegove dolgoročne varnosti in določitev rokov za njihovo izvedbo,
- izmenjava informacij o dinamiki nasilja nad otrokom, ki je žrtev nasilja, in posledicah nasilja,
- sodelovanje s CSD, policijo in sodiščem,
- sprejetje odločitve o zaključku dela internega tima na podlagi evalvacije dela in uspešnosti internega tima ter svetovalnega dela z otrokom, ki je žrtev nasilja.

(2) Po potrebi so naloge internega tima tudi:
- seznanitev drugih strokovnih delavcev VIZ s primerom nasilja, če je to potrebno za njihovo nadaljnje delo z otrokom in za pomoč oziroma svetovanje otroku,
- izdelava načrta pomoči VIZ oziroma svetovanja otroku, po potrebi v sodelovanju z drugimi strokovnimi delavci VIZ,
- v sodelovanju z ravnateljem načrtovanje ukrepov za zaščito zaposlenih v VIZ pred morebitnim nasiljem, povezanim z obravnavanim primerom,
- če interni tim oceni, da je otrok še vedno izpostavljen posledicam nasilja ali da je prišlo do ponovnega nasilja, naredi ravnatelj ali svetovalna služba VIZ nov zapis dogodka v skladu z 2. in 3. členom tega pravilnika ter v telefonskem pogovoru isti dan ali najpozneje v 24 urah po narejenem novem zapisu dogodka obvesti CSD,

policijo ali državno tožilstvo o sumu nasilja in CSD pošlje pisno prijavo skupaj z zapisom dogodka,
- sprejetje dogovora o načinu sodelovanja s staršem ali skrbnikom otroka, ki je žrtev nasilja.

(3) Ob sklicu multidisciplinarnega tima so naloge internega tima tudi:
- usklajevanje aktivnosti VIZ z aktivnostmi drugih organov v skladu z dogovori na multidisciplinarnem timu,
- oblikovanje mnenja, na katere okoliščine primera nasilja naj bo multidisciplinarni tim pozoren pri nudenju pomoči otroku, ki je žrtev nasilja, da bodo v postopku obravnave nasilja varovane njegove koristi,
- spremljanje dejavnosti CSD, policije in sodišča.

9. člen

(1) Zaposleni v VIZ sodelujejo s CSD pri zbiranju podatkov o ogroženosti otroka, ki je žrtev nasilja.

(2) Naloge vodje internega tima kot predstavnika VIZ v multidisciplinarnem timu, so:
- s člani multidisciplinarnega tima izmenjuje informacije za razjasnitev okoliščin, potrebnih za zaščito in pomoč otroku po telefonu, elektronski pošti in na sejah multidisciplinarnega tima,
- sodeluje pri načrtovanju, izvajanju, usklajevanju in spremljanju dejavnosti multidisciplinarnega tima za zaščito in podporo otroka,
- seznanja člane multidisciplinarnega tima z aktivnostmi VIZ pri zagotavljanju pomoči otroku, ki je žrtev nasilja in skrbi za usklajevanje aktivnosti VIZ z aktivnostmi drugih organov,
- posreduje multidisiciplinarnemu timu mnenje internega tima o načinu zagotavljanja koristi otroka, ki je žrtev nasilja, pri obravnavi primera,
- dejavno sodeluje pri izdelavi ocene ogroženosti otroka, ki je žrtev nasilja, in oblikovanju načrta pomoči v okviru multidisicplinarnega tima.

(3) Kadar CSD ne pozove VIZ k sodelovanju v multidisciplinarnem timu, med CSD in VIZ prav tako poteka medsebojno obveščanje (osebno, pisno in po telefonu) o dejavnostih za zagotavljanje zaščite in pomoči otroku, ki je žrtev nasilja v družini, in usklajevanje teh dejavnosti.

10. člen

Kadar CSD začne postopek za zaščito otroka, ki je žrtev nasilja, brez prijave VIZ in zaprosi VIZ za poročilo, svetovalna služba VIZ napiše poročilo o svojem mnenju o ogroženosti otroka zaradi suma nasilja. Svetovalni delavec, ki pripravlja poročilo, vanj vključi tudi mnenja zaposlenih v VIZ, ki so v stiku z otrokom, ki je žrtev nasilja.

11. člen

Kadar interni tim oceni, da se izvajanje nasilja nad otrokom po prijavi CSD nadaljuje ali da postopek CSD za zaščito otroka poteka prepočasi ali ni dovolj učinkovit, ravnatelj o tem obvesti predstojnika pristojnega CSD. Če postopek še vedno poteka prepočasi ali ni dovolj učinkovit, ravnatelj o tem obvesti socialno inšpekcijo.

58.4. PRAVILNIK O PRAVILIH IN POSTOPKIH PRI OBRAVNAVANJU NASILJA V DRUŽINI PRI IZVAJANJU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

Uradni list RS, št. 38/11

5. člen

(1) Zdravstveni delavec, ki pri svojem delu izve za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini, o tem najpozneje v 24 urah obvesti pristojni

center za socialno delo, razen če žrtev nasilja temu izrecno nasprotuje in ne gre za sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. Obvestilo se posreduje pisno, v elektronski obliki ali po telefonu.
(2) Ne glede na prejšnji odstavek, v nujnih primerih, ko je ogroženo življenje žrtve nasilja ali njenih otrok, zdravstveni delavec takoj obvesti policijo na telefonsko številko 113 ali pristojni center za socialno delo.
(3) V primeru nasilja v družini nad otroci, zdravstveni delavec najpozneje v 24 urah o tem obvesti pristojni center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo. Obvestilo se posreduje pisno, v elektronski obliki ali po telefonu.
(4) Obvestilo po telefonu iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, zdravstveni delavec najpozneje v treh dneh od obvestila posreduje tudi pisno.
(5) Obvestilo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena zdravstveni delavec najpozneje v treh dneh od obvestila v vednost pošlje tudi izbranemu zdravniku oziroma pediatru osebe, ki naj bi bila žrtev nasilja.
(6) Pisno obvestilo iz tega člena se posreduje na obrazcu iz Priloge, ki je sestavni del tega pravilnika.

6. člen
Izbrani zdravnik oziroma pediater ali drug zdravstveni delavec se vključi v obravnavo žrtev nasilja ter sodeluje v multidisciplinarnem timu za obravnavanje nasilja v družini pri pristojnem centru za socialno delo.

9. člen
Zdravstveni delavci sodelujejo z drugimi organi v prizadevanju za zmanjševanje nasilja v družini in se vključujejo v lokalno in širšo skupnost pri obravnavi zdravstvenega vidika nasilja v družini.

59. ZAKON O OSNOVNI ŠOLI (ZOSN)

Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K

4. člen (izpolnitev osnovnošolske obveznosti)
Starši, skrbniki in druge osebe, pri katerih je otrok v oskrbi (v nadaljnjem besedilu: starši), morajo zagotoviti, da njihov otrok izpolni osnovnošolsko obveznost.

54. člen
(1) Učenec osnovne šole ne more biti izključen iz šole, dokler je šoloobvezen.
(2) Če je iz učnih ali vzgojnih razlogov potrebno, lahko osnovna šola v soglasju ali na zahtevo staršev vključi učenca v drugo osnovno šolo, če ta s tem soglaša.
(3) Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:
- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

(4) Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.
(5) Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.
(6) Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

60. ZAKON O ŠOLSKI PREHRANI (ZŠOLPRE-1)

Uradni list RS, št. 3/13, 46/14 in 46/16 – ZOFVI-K

13. člen (subvencija za malico in kosilo)
(1) Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca in dijaka iz socialno manj vzpodbudnega okolja.
(2) Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje enega kosila dnevno na učenca iz socialno manj vzpodbudnega okolja.

14. člen (upravičenci do subvencije za malico oziroma kosilo)
(1) Upravičenci do subvencije za malico so tisti učenci in dijaki, do subvencije za kosilo pa tisti učenci, ki jim je po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ta pravica priznana.
(2) Učenci iz prejšnjega odstavka imajo pravico do subvencije za malico oziroma kosilo za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.
(3) Dijaki iz prvega odstavka tega člena imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku, strokovnih ekskurzijah, športnih in kulturnih dnevih ter obveznem delu obveznih izbirnih vsebin, ki jih izvaja šola, v skladu s šolskim koledarjem.
(4) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena ima učenec oziroma dijak iz prvega odstavka tega člena, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za malico oziroma kosilo za prvi dan odsotnosti.

17. člen (evidence šolske prehrane)
(1) Šola vodi evidenco prijavljenih na šolsko prehrano, ki obsega naslednje podatke o otroku oziroma učencu oziroma dijaku, prijavljenem na šolsko prehrano:
- ime in priimek ter naslov,
- EMŠO,
- naziv šole, razred oziroma letnik in oddelek izobraževalnega programa,
- ime in priimek staršev ter naslov,
- številka odločbe, ki je podlaga za upravičenost do subvencije za malico oziroma kosilo,
- datum nastopa pravice in obdobje upravičenosti do otroškega dodatka oziroma državne štipendije oziroma subvencije za malico oziroma kosilo,
- višina subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- podatek o namestitvi v dom za učence oziroma v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, podatek o namestitvi v rejniško družino in podatek, da je učenec oziroma dijak prosilec za azil,
- datum prijave na malico oziroma kosilo,
- vrsta obrokov šolske prehrane, na katere je prijavljen,
- število in datum prevzetih in odjavljenih obrokov.

(2) Podatke iz pete, šeste in sedme alineje prvega odstavka tega člena šola pridobi iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Če navedenih podatkov ni mogoče pridobiti iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, jih šola pridobi od pristojnih centrov za socialno delo oziroma od učenca ali dijaka oziroma staršev.
(4) Do osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena lahko dostopajo le s strani ravnatelja pooblaščeni delavci šole, ki opravljajo dela in naloge na področju šolske prehrane.

(5) Šola lahko drugemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu za evidentiranje prevzema obrokov posreduje ime in priimek prijavljenih učencev oziroma dijakov.
(6) Šola na zahtevo ministrstva sporoči statistične in analitične podatke o šolski prehrani.
(7) Podatki iz evidenc po tem členu se zbirajo, obdelujejo in shranjujejo za potrebe izvrševanja tega zakona ter se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Šola obdeluje podatke iz svoje evidence za namen izvajanja tega zakona, uporablja jih tudi za namen zaračunavanja plačila za šolsko prehrano staršem. Ministrstvo za izvajanje subvencioniranja šolske prehrane uporablja le zbirne podatke, ki jih določa 18. člen tega zakona.
(8) Pri izdelavi statističnih analiz se smejo podatki uporabljati tako, da identiteta učencev, dijakov in staršev ni razvidna.
(9) Podatki se v evidenci iz prvega odstavka tega člena hranijo pet let od zaključka vsakega šolskega leta, v katerem je učenec oziroma dijak upravičen do šolske prehrane.

18. člen (izplačilo sredstev)
Šole zbirne podatke iz evidenc posredujejo ministrstvu najkasneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec v obliki zahtevka za izplačilo sredstev. Zahtevek mora glede na upravičenost do subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo vsebovati število:
- prijavljenih učencev in dijakov,
- prevzetih subvencioniranih obrokov,
- odjavljenih subvencioniranih obrokov,
- nepravočasno odjavljenih subvencioniranih obrokov za prvi dan odsotnosti zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin.

18.a člen (vračilo neupravičeno prejete subvencije)
Ne glede na določbi drugega in šestega odstavka 44. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1 in 99/13) zahteva vračilo neupravičeno prejete subvencije za malico ali kosilo šola, ki tudi sklene dogovor s starši o načinu in času vračila neupravičeno prejete subvencije.

61. ENERGETSKI ZAKON (EZ-1)

Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15

176. člen (ranljivi odjemalci in nujna oskrba)
(1) Operater distribucijskega sistema ne sme ranljivega odjemalca odklopiti oziroma mu omejiti odjem zemeljskega plina pod količino, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca in oseb, ki z njim prebivajo.
(2) Stroške odjema zemeljskega plina ranljivih odjemalcev nosi operater distribucijskega sistema do takrat, ko jih plača ranljivi odjemalec.
(3) Stroški iz prejšnjega odstavka, ki jih operater distribucijskega sistema ne more izterjati od ranljivega odjemalca, so upravičeni stroški tega operaterja.
(4) Operater distribucijskega sistema mora odjemalca pred odklopom obvestiti o možnosti nujne oskrbe, o dokazilih, ki jih mora odjemalec predložiti operaterju, da mu operater odobri nujno oskrbo, in o rokih, v katerih je treba ta dokazila predložiti. Podrobnejšo ureditev varstva ranljivih odjemalcev v zvezi z zagotavljanjem nadaljnje dobave zemeljskega plina določi operater distribucijskega sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

477. člen (skrbnik za poseben primer)
(1) Če investitor infrastrukture za namen sklenitve pogodbe o služnosti v javno korist ali o pridobitvi lastninske ali stavbne pravice v javno korist ne uspe pridobiti podatkov iz javnih evidenc, ker ti podatki ne obstajajo oziroma organi, ki vodijo javne evidence s podatkom ne razpolagajo, centru za socialno delo posreduje predlog za postavitev skrbnika za poseben primer.
(2) Center za socialno delo v 60 dneh imenuje skrbnika za poseben primer, ki z investitorjem infrastrukture sklene ustrezno pogodbo o ustanovitvi služnosti v javno korist ali pogodbo o pridobitvi lastninske ali stavbne pravice v javno korist.

62. ZAKON O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ ZARADI KONČNE RAZSODBE ARBITRAŽNEGA SODIŠČA NA PODLAGI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE (ZUVRAS)

Uradni list RS, št. 69/17

4. člen (upravne takse in tiskovine)
(1) Upravičenec je oproščen plačila upravnih taks za vloge, odločbe in dejanja ter stroškov tiskovin, ki so posledica razsodbe.
(2) Upravičenec, ki je imel v Republiki Hrvaški stroške z upravnimi taksami za vloge, odločbe in dejanja ter tiskovinami, ki so posledica razsodbe, lahko zahteva njihovo povračilo na podlagi dokazila o plačilu.
(3) Do oprostitve plačil iz prvega odstavka tega člena oziroma povračila stroškov iz prejšnjega odstavka, če so posledica razsodbe, je upravičena tudi druga oseba.
(4) Za sprejem vloge in odločanje o zahtevku iz tega člena je pristojna upravna enota, za odločanje o pritožbi pa ministrstvo, pristojno za upravo, če s tem zakonom ni določeno drugače.
(5) Stroške iz tega člena povrne upravna enota, ki je odločala o zahtevku, če s tem zakonom ni določeno drugače.

5. člen (pravice iz socialnih zavarovanj in socialne varnosti)
Za namen uveljavljanja in ohranitve pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanja za starševsko varstvo, invalidskega varstva, socialne varnosti ter zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja se za državljanke oziroma državljane Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljani Republike Slovenije), ki so imeli 28. junija 2017 prijavljeno stalno prebivališče ali so dejansko prebivali na ozemlju, ki na podlagi razsodbe ni del ozemlja Republike Slovenije, šteje, da izpolnjujejo pogoj prijavljenega stalnega prebivališča oziroma dejanskega prebivanja v Republiki Sloveniji.

6. člen (kmetijska zemljišča)
(1) Določbe tega člena se nanašajo na kmetijska zemljišča, ki na podlagi razsodbe niso več del ozemlja Republike Slovenije in za katera so nosilci kmetij, ki so državljani Republike Slovenije, na podlagi zbirne vloge za leto 2017 uveljavljali ukrepe kmetijske politike v Republiki Sloveniji.
(2) Nosilec kmetije iz prejšnjega odstavka lahko do 31. decembra 2022 kupi ali zakupi kmetijska zemljišča na območju upravne enote, v kateri je imel 28. junija 2017 prijavljeno stalno prebivališče, ali neposredno sosednje upravne enote do največ enake površine kmetijskih zemljišč iz prejšnjega odstavka, za katero je sam uveljavljal ukrepe

kmetijske politike, pri čemer pristojna upravna enota v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, izda odločbo, da odobritev pravnega posla ni potrebna. Izrek odločbe mora vsebovati podatke iz šestega odstavka tega člena. Nosilec kmetije iz prejšnjega odstavka mora pristojni upravni enoti priložiti dokazilo o površinah iz prejšnjega odstavka zaradi dokazovanja izpolnjevanja pogoja v skladu s tem odstavkom.

(3) Nakup kmetijskih zemljišč iz prejšnjega odstavka, ki so v lasti Republike Slovenije, se izvede na podlagi cenitve sodnega cenilca, ki ga izbere Republika Slovenija. Zakup kmetijskih zemljišč iz prejšnjega odstavka, ki so v lasti Republike Slovenije, se izvede na podlagi cenika Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad). Stroške v zvezi s prodajo oziroma prvim zakupom kmetijskih zemljišč, vključno s cenitvijo, stroški odmere, davkom na promet nepremičnin, stroški notarske overitve, stroški zemljiškoknjižnega predloga in pripadajočimi taksami, krije Republika Slovenija. Prodajo oziroma zakup kmetijskih zemljišč v imenu Republike Slovenije izvaja Sklad z upoštevanjem omejitev iz prejšnjega odstavka.

(4) Sklad do 31. decembra 2022 zagotovi možnost zakupa kmetijskih zemljišč s sklenitvijo direktne zakupne pogodbe. Sklad zagotovi kmetijska zemljišča iz fonda prostih kmetijskih zemljišč, če teh ni dovolj oziroma ne ustrezajo, pa z odstopom od pogodb oziroma odpovedjo zakupniku, ki ima v zakupu več kot 100 ha zemljišč, vendar ne več kot 5 % obsega posamezne pogodbe. Stroške odškodnine zakupnika krije Republika Slovenija. Upravičenci na podlagi tega odstavka so nosilci kmetij iz prvega odstavka tega člena, ki imajo več kot 1 ha površin iz prvega odstavka tega člena, za katere so upravičeni do prejema plačil za izvajanje ukrepov kmetijske politike za površine na podlagi zbirne vloge za leto 2017. Postopek zakupa na podlagi tega odstavka se izvede v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena.

11. člen (nadomestilo zaradi izjemnih okoliščin)

(1) Kmetije, katerih nosilci so državljani Republike Slovenije, ki so na podlagi zbirne vloge za leto 2017 upravičeni do izplačil za izvajanje ukrepov kmetijske politike za površine, ki na podlagi razsodbe niso več del ozemlja Republike Slovenije, imajo pravico do enkratnega nadomestila zaradi izjemnih okoliščin. Nadomestilo se dodeli v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU), in sicer v višini do petkratnika sredstev, do katerih so upravičene za posamezne ukrepe kmetijske politike na površino na podlagi zbirne vloge za leto 2017, sorazmerno glede na površino (po posameznih ukrepih), ki na podlagi razsodbe ni več del ozemlja Republike Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek imajo upravičenci iz prejšnjega odstavka, ki imajo zaradi razsodbe obseg površin, ki na podlagi razsodbe ostanejo del ozemlja Republike Slovenije, pod pragom, ki omogoča uveljavljanje ukrepov kmetijske politike v Republiki Sloveniji, pravico do enkratnega nadomestila zaradi izjemnih okoliščin. Nadomestilo se dodeli v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, in sicer v višini do petkratnika sredstev, do katerih so upravičeni za posamezne ukrepe kmetijske politike na površino na podlagi zbirne vloge za leto 2017.

(3) Upravičenci iz prvega odstavka tega člena imajo pravico do enkratnega nadomestila zaradi izjemnih okoliščin tudi, če bodo zaradi razsodbe upravičeni do manjšega obsega plačil za ukrepe kmetijske politike na živali. Nadomestilo se dodeli v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, in sicer v višini do petkratnika sredstev, ki jih prejmejo za posamezne ukrepe kmetijske politike za tiste živali, za katere so na podlagi zbirne vloge za leto 2017 prejeli sredstva in zanje zaradi razsodbe ne bodo več upravičeni.

(4) Vloga za uveljavljanje nadomestil iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se vloži v šestih mesecih od začetka uporabe tega zakona. Za odločanje o nadomestilih iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena in izvedbo izplačil je pristojna

Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, pri čemer uporabi podatke iz evidenc o finančnih pomočeh.

14. člen (nadomestilo za materialno škodo na ribolovnem orodju oziroma plovilu)

(1) Če imetnik dovoljenja za gospodarski ribolov pri ribolovu v morju, ki je pod suverenostjo Republike Slovenije, utrpi materialno škodo na ribolovnem orodju oziroma ribiškem plovilu, ki jo je povzročilo tuje plovilo, je upravičen do nadomestila v višini nastale škode, povzročene v dveh letih od začetka uporabe tega zakona. Če je bil del škode že povrnjen iz drugega pravnega naslova, se izplačilo nadomestila za ta del zmanjša.
(2) Vlogo za dodelitev nadomestila vloži imetnik iz prejšnjega odstavka pri krajevno pristojni upravni enoti glede na naslov stalnega prebivališča oziroma sedež. Vlogi imetnik priloži izjavo o tem, da je nastalo škodo naznanil policiji, ribiškemu inšpektorju ali upravi, pristojni za pomorstvo, ter izjavo o višini povrnjene škode, če je imetnik dobil škodo povrnjeno iz drugega pravnega naslova. O vlogi odloča ministrstvo, pristojno za ribištvo.

15. člen (nadomestilo zaradi oviranega gospodarskega ribolova)

(1) Imetnik dovoljenja za gospodarski ribolov je upravičen do nadomestila zaradi izpada dohodka zaradi oviranega gospodarskega ribolova v morju, ki je pod suverenostjo Republike Slovenije v obdobju dveh let od začetka uporabe tega zakona, če je bilo za ribiško plovilo iz dovoljenja za gospodarski ribolov v letih 2014, 2015 in 2016 oddanih skupaj vsaj 46 ladijskih dnevnikov.
(2) Nadomestilo se uveljavlja z eno vlogo za obdobje šestih mesecev.
(3) Nadomestilo se izplača za vsak dopolnjen meter dolžine plovila, in sicer kot zmnožek dopolnjenih metrov z vrednostjo 250 eurov za obdobje iz prejšnjega odstavka.
(4) Če je v dovoljenju za gospodarski ribolov navedenih več imetnikov, posameznemu imetniku pripada le sorazmerni delež nadomestila, izračunanega na ribiško plovilo v skladu s prejšnjim odstavkom.
(6) Vlogo za dodelitev nadomestila imetnik iz prvega odstavka tega člena vloži pri krajevno pristojni upravni enoti glede na naslov stalnega prebivališča oziroma sedež. O vlogi odloča ministrstvo, pristojno za ribištvo.

16. člen (nadomestilo zaradi zmanjšanega obsega vračila trošarine)

(1) Državljani Republike Slovenije, ki so imeli 28. junija 2017 v uporabi kmetijsko ali gozdno zemljišče, ki na podlagi razsodbe ni več del ozemlja Republike Slovenije, in so za leto 2017 uveljavljali vračilo trošarine za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo na podlagi 94. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16; v nadaljnjem besedilu: ZTro-1), so upravičeni do izplačila enkratnega nadomestila.
(2) Enkratno nadomestilo se določi v višini petkratnika sorazmernega dela zneska za leto 2017 odobrenega vračila trošarine upravičencu iz prejšnjega odstavka za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo na podlagi 94. člena ZTro-1. Sorazmerni del zneska za leto 2017 odobrenega vračila trošarine predstavlja delež od za leto 2017 dejansko odobrenega zneska vračila trošarine, ki je enak deležu kmetijskih in gozdnih zemljišč iz prejšnjega odstavka glede na vsa kmetijska in gozdna zemljišča, upoštevana pri vračilu trošarine upravičencu za leto 2017.
(3) Vloga za dodelitev enkratnega nadomestila se vloži v enem letu od začetka uporabe tega zakona. O vlogi odloči Finančna uprava Republike Slovenije, ki izvrši izplačilo enkratnega nadomestila na transakcijski račun upravičenca, ki je naveden v vlogi, v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe.

20. člen (osebe, ki zagotavljajo pravno svetovanje in pravno zastopanje)

(1) Pravno svetovanje in pravno zastopanje v skladu s prejšnjim členom zagotavlja Državno odvetništvo Republike Slovenije na zunanjem oddelku, ki je najbližji stalnemu prebivališču upravičenca. Državni odvetnik zastopa upravičenca na podlagi pooblastila,

ki ga mora sprejeti. V primeru spora o prevzemu zastopanja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno odvetništvo.
(2) Če državni odvetnik zaradi dejanskih ali pravnih ovir ne more opravljati nalog zastopanja pred sodiščem ali drugim državnim organom v Republiki Hrvaški, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno odvetništvo, v delu, ki določa zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami.
(3) Državno odvetništvo Republike Slovenije nosi vse potrebne stroške postopka, v katerem zastopa upravičenca. Državno odvetništvo Republike Slovenije v svojem finančnem načrtu zagotavlja pravice porabe za kritje teh stroškov zastopanja. V primeru uspeha v postopku so povrnjeni stroški, ki jih je nosilo Državno odvetništvo Republike Slovenije, prihodek proračuna Republike Slovenije.
(4) Državno odvetništvo Republike Slovenije je dolžno od upravičencev sprejeti pooblastilo za pravno svetovanje in pravno zastopanje pod pogoji, ki jih določa ta zakon, če je pooblastilo dano v enem letu od začetka uporabe tega zakona.

21. člen (pravna pomoč ribičem)
(1) Fizičnim ali pravnim osebam, ki so državljani Republike Slovenije ali imajo sedež v Republiki Sloveniji in so imetniki dovoljenja za gospodarski ribolov, zoper katere je pred organi Republike Hrvaške, kljub opravljanju te dejavnosti v skladu z razsodbo, uveden prekrškovni ali kazenski postopek, nudi Republika Slovenija pravno pomoč. Stroške, ki nastanejo v zvezi s pravno pomočjo in s temi postopki, krije Republika Slovenija.
(2) Organ, pristojen za zagotovitev pravne pomoči iz prejšnjega odstavka, je ministrstvo, pristojno za ribištvo.
(3) Vlada določi način izvedbe in financiranja pravne pomoči ribičem.

27. člen (izvzem iz obdavčitve in izvršbe ter iz dohodka za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)
(1) Dohodnina se ne plača od dohodkov iz 4., 6., 11., 14., 15., 16., 17., 20. in 21. člena tega zakona.
(2) Izplačila iz prejšnjega odstavka so izvzeta iz izvršbe za terjatve, kjer kot upnik nastopa Republika Slovenija.
(3) Izplačila iz prvega odstavka tega člena, razen dohodka iz 17. člena tega zakona, se ne štejejo v dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

ZAKON O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP)

Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13

1. POTEK POSTOPKA NA I. STOPNJI DO IZDAJE ODLOČBE

Faze upravnega postopka:
1. UVEDBA POSTOPKA
2. UGOTOVITVENI POSTOPEK
3. IZDAJA ODLOČBE

1.1. UVEDBA POSTOPKA

Pred pristojnim organom (v nadaljevanju CSD) se upravni postopek začne po **uradni dolžnosti** ali na **zahtevo** (**vlogo**) stranke:

PO URADNI DOLŽNOSTI

Postopek se začne, če tako določa zakon ali na zakonu temelječ predpis in, če se ugotovi ali zve, da je postopek glede na obstoječe dejansko stanje treba začeti zaradi javne koristi. Po uradni dolžnosti se postopek začne, ko pristojni CSD v ta namen opravi kakršno koli dejanje.

NA ZAHTEVO (VLOGO) STRANKE

Postopek se začne z dnem vložitve zahteve oz. popolne vloge, ki jo stranka vloži:
- **pisno**:
  - ⇒ izroči jo osebno CSD
  - ⇒ po pošti
  - ⇒ po faxu
  - ⇒ po elektronski poti informacijskemu sistemu organa ali enotnemu informacijskemu sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje
- **ustno na zapisnik**

NEPRISTOJNOST CSD

Če strokovni delavec, ki sprejme vlogo ugotovi, da **CSD ni pristojen** za sprejem vloge ravna po tretjem oz. četrtem odstavku 65. člena (izda sklep s katerim vlogo **zavrže zaradi nepristojnosti, če ni nobenega dvoma o tem, kateri organ jo je pristojen sprejeti, jo pošlje brez odlašanja pristojnemu organu**).

NEPOPOLNOST OZIROMA NERAZUMLJIVOST VLOGE

Če je **vloga nepopolna** ali **nerazumljiva** mora strokovni delavec v **roku 5 delovnih dni** zahtevati, da se pomanjkljivosti odpravijo in določiti rok, v katerem mora stranka to storiti:
a) Če stranka pomanjkljivosti odpravi v roku, se šteje, da je bila vloga vložena z dnem, ko so bile odpravljene pomanjkljivosti.
b) Če stranka pomanjkljivosti ne odpravi v roku, CSD vlogo s sklepom **zavrže.**

IZLOČITEV IZ POSTOPKA

Stranka ali pa strokovni delavec sama lahko zahtevata izločitev iz postopka (35.-37. in 39.člena - ZUP). Enako velja tudi za zapisnikarja (41. člen – ZUP-a). **O izločitvi izda predstojnik organa, ki odloča o pritožbi zoper odločbo nosilca javnih pooblastil, sklep.**

PREIZKUS PROCESNIH POGOJEV

CSD opravi preizkus procesnih pogojev po prvem odstavku 129. člena ZUP-a. Če kateri izmed navedenih procesnih pogojev ni izpolnjen, CSD zahtevo s sklepom **zavrže iz procesnih razlogov.**

Združitev stvari v en postopek *(130. - 132. člen ZUP-a)*
Sprememba zahtevka *(133. člen ZUP-a)*
Umik zahtevka *(134. - 136. člen ZUP-a)*

PORAVNAVA (137. ČLEN ZUP-A)

Kadar je v postopek udeleženih dvoje ali več strank z nasprotujočimi si interesi, si mora strokovni delavec ves čas postopka prizadevati, da se stranke poravnajo.
Poravnava mora biti vselej jasna, določna in ne sme biti v škodo javni koristi, javni morali ali pravnih koristi drugih, v kolikor bi bila, CSD ne privoli v sklenitev poravnave in izda o tem poseben sklep. Poravnava se vpiše v **zapisnik**. Sklenjena je, ko stranke preberejo zapisnik o poravnavi in ga podpišejo. **Poravnava** ima **moč izvršljive odločbe**, izdane v upravnem postopku. CSD pri katerem je bila poravnava sklenjena izda sklep, s katerim po potrebi v celoti ali deloma ustavi postopek. Če je poravnava vključena v odločbo, zoper del, ki se nanaša na poravnavo ni dovoljena pritožba.

1.2. UGOTOVITVENI POSTOPEK

SKRAJŠANI UGOTOVITVENI POSTOPEK

- opravi se ga izjemoma,
- v postopku se ne opravi nobenega posebnega procesnega dejanja (odloči se brez zaslišanja strank oz. prič, brez ugotavljanja dejstev, …),
- uporabi se ga:
  - ⇒ kadar je možno dejansko stanje ugotoviti na podlagi dejstev in dokazov, ki jih je predložila stranka v svoji zahtevi ali na podlagi splošno znanih dejstev oz. dejstev, ki so CSD znana,
  - ⇒ kadar CSD vodi uradne evidence na podlagi katerih odloči (za odločitev ni potrebno zaslišati stranke),
  - ⇒ kadar je s predpisom določeno, da je odločanje mogoče na podlagi verjetnosti – kadar so dejstva oz. okoliščine verjetno izkazane.

POSEBEN UGOTOVITVENI POSTOPEK

- izvede se ga v vseh primerih razen v primerih, ko se lahko vodi skrajšani ugotovitveni postopek (po 144. členu ZUP-a),
- v okviru posebnega ugotovitvenega postopka se izvede vse, kar je potrebno za ugotovitev dejanskega stanja – za ugotovitev dejstev in okoliščin ter zato, da imajo stranke možnost, da uveljavijo in zavarujejo svoje pravice in pravne koristi (v ta namen

morajo imeti možnost, da sodelujejo in se udeležujejo ugotovitvenega postopka in sicer: za svoje trditve morajo navajati dokaze, imeti morajo možnost da se izjavijo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so bila navedena v ugotovitvenem postopku, da se izjavijo o predlogih in ponujenih dokazih, …),

- sestavni del ugotovitvenega postopka je lahko tudi **ustna obravnava,** ki jo strokovni delavec, ki vodi postopek, **lahko** razpiše po lastnem preudarku ali na predlog stranke. **Mora** pa jo razpisati v stvareh v katerih sta udeleženih dve ali več strank z nasprotujočimi si interesi ali kadar je potrebno opraviti ogled ali zaslišati priče ali izvedence. Ustna obravnava je javna, javnost pa se sme izključiti v skladu s 155. členom ZUP-a. O izključitvi javnosti se izda obrazložen sklep, ki se ga objavi na oglasni deski Centra. Na ustno obravnavo se za razjasnitev stanja vabi vse udeležence v postopku z namenom razjasnitve dejanskega stanja. Ustna obravnava se praviloma opravi na sedežu CSD le izjemoma lahko tudi drugje (kadar je npr. potrebno opraviti ogled).

Predhodno vprašanje in identično dejansko stanje *(147. – 152. člen ZUP-a)*
Prekinitev postopka *(153. člen ZUP-a)*

ZAPISNIK

CSD vodi zapisnik o ustni obravnavi in o drugih pomembnejših dejanjih v postopku ter o pomembnejših ustnih izjavah strank ali drugih oseb v postopku. Za vodenje zapisnika skrbi strokovni delavec CSD, ki vodi postopek. Zapisnik se sestavi in vodi v skladu z določili ZUP-a (74. - 81. člena).

O uradnih opažanjih in ugotovitvah, ustnih navodilih in sporočilih ter okoliščinah, ki se tičejo **samo notranjega dela CSD**, pri katerem postopek teče, strokovni delavec napiše **uradni zaznamek** z navedbo kraja in datuma ter ga podpiše. (2. odstavek 74. člena ZUP-a).

PREGLED SPISOV IN OBVESTILA O POTEKU POSTOPKA

Stanke imajo pravico pregledovati in prepisovati spise v skladu z 82. členom ZUP-a. O zavrnitvi zahtevka se izda pisni sklep, zoper katerega je dovoljena pritožba.

DOKAZNA SREDSTVA ZA DOKAZOVANJE DEJSTEV V UPRAVNEM POSTOPKU

LISTINE

- ⇒ **javne listine** (kar je navedeno v njih se šteje za resnično, izda jo organ javne uprave ali nosilec javnih pooblastil (sem sodijo sodne in upravne odločbe, potrdila, diplome , dokumenti, …)) ;
- ⇒ **zasebne listine** (sem sodijo pogodbe, zapisi, zapisniki oz. vse kar ni javno);

Listina se predloži: v izvirniku (originalu), overjeni kopiji ali prepisu. Overitev listine, potrebne v konkretnem upravnem postopku, opravi uradna oseba organa, pred katerim se vodi postopek (178. a člen).

POTRDILA

Potrdilo izda Center v roku 15 dni od prejema zaprosila. **Potrdilo je dolžan** izdati o dejstvih, za katere vodi evidenco (179. člen ZUP-a), kot tudi o dejstvih o katerih ne vodi uradne evidence, če **zakon** tako določa.

PRIČE

Priča izpove dejstva. Priča je lahko vsakdo (razen strokovnega delavca, ki je udeležen v postopku), ki je psihofizično sposoben dojeti dejstvo in ga posredovati. Zavezujejo jo 3 dolžnosti: odzvati se vabilu, odgovarjati na vprašanja in govoriti resnico. Priča se lahko odreče pričanja oz. ne sme biti zaslišana v primerih, ki jih navaja 183. člen ZUP-a.

IZJAVA STRANKE

Izjava stranke se uporabi z namenom, da stranka varuje lastne interese oz. ter kadar gre za zadeve manjšega pomena in ni drugih dokazov ali pa bi izvedba oz. pridobitev le-teh bila povezana z zelo visokimi stroški.

IZVEDENCI

Izvedenec s svojim strokovnim znanjem pripomore k ovrednotenju dejanskega stanja. Določi ga strokovni delavec, lahko ga predlagajo tudi stranke. Za izvedence veljajo enake dolžnosti kot za pričo (odzvati se vabilu, odgovarjati na vprašanja in govoriti resnico). Lahko se jih tudi izloči – kot uradno osebo oz. strokovnega delavca (192. člen ZUP-a).

TOLMAČI

Uporabljajo se določbe ZUP-a, ki veljajo za izvedence.

OGLEDI – OBISKI NA DOMU, V DRUGI DRUŽINI, ZAVODU …

Opravijo se na **sedežu CSD,** kadar gre za ogled premičnine oz. **drugje** (obiski)**,** kadar gre za ogled nepremičnine (kjer nepremičnina leži) oz. ugotovitev dejstev pomembnih za pravilno in zakonito odločbo.

1.3. IZDAJA ODLOČBE

ZUP navaja dva upravna akta:

ODLOČBO

Z odločbo se odloči o materialni pravici ali obveznosti stranke. Je konkreten enostranski oblastni akt, ki uporablja materialno pravno normo zakona in jo prelije na konkretni primer. Je strogo formalno pravni akt, ki se jo izda v pisni obliki s predpisanimi sestavnimi deli, katerih vsebina je določena z zakonom. Izjemoma se jo lahko izda kot neformalni akt – v ustni obliki, kadar gre za najnujnejše z zakonom določene zadeve, katerih ni mogoče prelagati. Pritožba ne zadrži izvršbe ustne odločbe – odločba je v istem trenutku pravnomočna. Po ustni odločbi mora organ izdati tudi pisno odločbo, v roku 8 dni od dneva ko je stranka to zahtevala (211.člen ZUP-a).

Odločbo izda stvarno in krajevno pristojni CSD, lahko pa jo izda tudi dvoje ali več organov (CSD), ki medsebojno enakopravno sodelujejo. Z zakonom pa je lahko določeno, da matični organ izda odločbo na podlagi soglasja drugega organa. V tem primeru matični organ (CSD) pripravi osnutek – predlog odločbe in zaprosi drugi organ za soglasje. Organ, ki je dolžan dati soglasje mora to storiti v roku 30 dni od prejema zaprosila – molk organa se smatra za soglasje. Z zakonom je lahko tudi določeno, da mora matični organ (CSD) pred izdajo odločbe pridobiti mnenje drugega organa.
Pri izdaji odločbe je matični organ (CSD) vezan na vsebino soglasja, mnenje pa mora le pridobiti, vendar nanj vsebinsko ni vezan.

SESTAVNI DELI ODLOČBE

Uvod ali glava, naziv, izrek, obrazložitev, pravni pouk, podpis strokovnega delavca, ki je vodil postopek in/ali podpis direktorja CSD ter številka in datum odločbe (lahko tudi nad glavo odločbe).

VRSTE ODLOČB

Delna odločba, dopolnilna odločba, skupna odločba, generalna odločba, začasna odločba, odločba s skrajšano obrazložitvijo ter odločba brez obrazložitve.

VROČITEV ODLOČB

Stranki se mora odločba vročiti:
⇒ najkasneje v roku **1 meseca** (na podlagi skrajšanega ugotovitvenega postopka)
⇒ najkasneje v roku **2 mesecev** (na podlagi posebnega ugotovitvenega postopka)

Rok za izdajo odločbe začne teči z dnem vložitve popolne vloge. Če prvostopenjski organ v navedenem roku ne izda odločbe, se stranka lahko pritoži na drugostopenjski organ, ki lahko določi nov rok (opravičljivi razlogi) za izdajo odločbe oz. zadevo sam prevzame in o njej odloči.

POPRAVLJANJE NAPAK

Odločbe se popravljajo s sklepom. Popravki odločb se lahko nanašajo le na računske ali pisne napake, ne more pa se popravljati vsebino odločbe.

DOKONČNOST IN PRAVNOMOČNOST ODLOČBE

Odločba najprej postane dokončna:
- po zakonu, če zoper odločbo pritožba ni dovoljena, je z dnem vročitve taka odločba dokončna;
- če se pravici do pritožbe odpovedo vse stranke v postopku – dokončna je, ko se ji odpove zadnja stranka, če se v enostavnih upravnih zadevah in zadevah manjšega pomena stranka odpove pravici do pritožbe pred vročitvijo, postane odločba dokončna z vročitvijo;
- po zakonu je zoper odločbo dovoljena pritožba v roku 15 dni od vročitve:
  ⇒ pritožba ni vložena: 16 dan odločba dokončna in pravnomočna (stranka, ki ne vloži pritožbe nima sodnega varstva);
  ⇒ pritožba je vložena: če organ II. stopnje odločbo zavrne ali zavrže je odločba dokončna;

Zoper dokončno odločbo je v roku 30 dni dovoljena tožba v upravnem sporu na Upravnem sodišču RS:
⇒ **tožba ni vložena**: 31 dan odločba **pravnomočna**
⇒ **tožba je vložena**: Upravno sodišče RS izda sodbo s katero tožbo **zavrne** ali **zavrže** - dovoljena pritožba v roku 15 dni na Vrhovno sodišče RS (II. stopenjsko upravno sodišče):
  - **pritožba ni vložena**: 16 dan odločba **pravnomočna**;
  - **pritožba je vložena**: Vrhovno sodišče izda sodbo s katero pritožbo **zavrže** ali **zavrne** – odločba **pravnomočna;**

SKLEP

S sklepom se odloči o procesnih zadevah oz. vprašanjih, ki se tičejo postopka ter o tistih vprašanjih, ki se kot stranska vprašanja pojavijo v zvezi z izvedbo postopka in se o njih ne odloča z odločbo ter takrat, kadar je tako določeno z zakonom. Sklep se naznani ustno, pisno le takrat, kadar ima stranka zoper sklep pravico do posebne pritožbe. Če je zoper sklep dovoljena pritožba, mora le ta vsebovati sestavne dele odločbe.
Sklep lahko izda tudi strokovni delavec, ki ima pooblastilo za vodenje postopka (npr. samostojno odloči o izločitvi zapisnikarja), ne more pa izdati sklepa s katerim se postopek konča (30. člen ZUP-a).

VROČANJE

Odločbe in sklepi CSD se vročajo v skladu z določili ZUP-a - osebno vročanje (87. člen ZUP-a), vročanje zakonitemu zastopniku ali pooblaščencu (88-89. člen ZUP-a).

2. PRAVNA SREDSTVA

ZUP navaja **redna** in **izredna** pravna sredstva:

2.1. REDNA PRAVNA SREDSTVA

Pritožba je redno pravno sredstvo, ki je praviloma vedno dovoljena, izjema so le primeri, ki jih določa zakon. Uporablja se znotraj upravnega postopka – ko upravni postopek še ni končan. Pritožba praviloma zadrži izvršitev odločbe razen v primerih, ki jih določa zakon. Stranke se lahko pritožbi tudi odpovedo.
Pritožba se **vloži** pri **organu I. stopnje** (v nadaljevanju CSD)**,** v roku **15 dni,** od vročitve odločbe, če z zakonom ni drugače določeno. CSD pritožbo preizkusi in jo lahko **s sklepom zavrže** zaradi formalnih razlogov (zamuda roka za vložitev pritožbe, pritožba ni dovoljena, pritožbo je vložila neupravičena oseba).
Če CSD ne zavrže pritožbe in ugotovi:

a) da je pritožba utemeljena, pa ni potreben nov ugotovitveni postopek, reši stvar drugače in z novo odločbo nadomesti odločbo, ki se s pritožbo izpodbija. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba. Če CSD prejme pritožbo na to odločbo in so izpolnjeni formalni razlogi, mora pritožbo posredovati organu II. stopnje (v nadaljevanju MDDSZ) najkasneje v roku 15 dni od prejema pritožbe.
b) da je bil izvedeni postopek nepopoln, postopek dopolni in z novo odločbo nadomesti odločbo, ki se s pritožbo izpodbija. Zoper to odločbo je dovoljene pritožba. Če CSD prejme pritožbo na to odločbo in so izpolnjeni formalni razlogi, mora pritožbo posredovati MDDSZ najkasneje v roku 15 dni od prejema pritožbe.
c) da je bila odločba izdana brez ugotovitvenega postopka (pa bi le ta moral biti izveden), postopek izvede in z novo odločbo nadomesti odločbo, ki se s pritožbo izpodbija. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba. Če CSD prejme pritožbo na to odločbo in so izpolnjeni formalni razlogi, mora pritožbo posredovati MDDSZ najkasneje v roku 15 dni od prejema pritožbe.

Če CSD ne zavrže pritožbe in odločbe ne nadomesti z novo odločbo mora pritožbo posredovati II. stopenjskemu organu najkasneje v roku 15 dni od prejema pritožbe. II. stopenjski organ lahko v primeru, ko niso izpolnjeni formalni razlogi (če to ni storil že CSD) pritožbo zavrže sicer jo sprejme v reševanje. Če MDDSZ pritožbo sprejme v reševanje le-to presodi in na podlagi presoje:

a) pritožbo zavrne
- ⇒ pritožba je neutemeljena (postopek pred odločbo in odločba pravilna in z zakonom utemeljena);
- ⇒ med postopkom na CSD so bile podane kršitve pravil postopka, ki pa niso bistvene;
- ⇒ izrek v odločbi CSD zakonit, vendar obrazložen z napačnimi razlogi (v svoji odločbi navede pravilne razloge);

b) odločbo v celoti ali deloma odpravi
- ⇒ če je o zadevi odločal nepristojni organ;
- ⇒ če je prišlo do bistvenih kršitev pravil postopka, ugotavljanja dejanskega stanja ali so bili kršeni materialni predpisi:
  - sam dopolni postopek, odpravi pomanjkljivosti in odloči o zadevi;
  - zadevo vrne CSD z opozorilom glede česa je potrebno dopolniti postopek (CSD mora o zadevi odločiti najkasneje v roku 30 dni);

c) odločbo spremeni
- ⇒ če je odločba glede ugotovljenih dejstev in glede uporabe zakona pravilna, da pa se namen, zaradi katerega je bila odločba izdana, da doseči tudi z drugimi, za stranko ugodnejšimi sredstvi;

d) odločbo izreče za nično

⇒ v postopku na prvi stopnji je prišlo do nepravilnosti, ki imajo za posledico ničnost odločbe (279. člen ZUP-a);

2.2. IZREDNA PRAVNA SREDSTVA

ZUP navaja 5 izrednih pravnih sredstev:
a) obnova postopka
b) sprememba ali odprava odločbe v zvezi z upravnim sporom
c) odprava in razveljavitev odločbe po nadzorstveni pravici
d) izredna razveljavitev
e) ničnost odločbe

Uporabljajo se po končanem upravnem postopku, ko je odločba že dokončna ali pravnomočna.
Njihov namen je strankam omogočiti, da popravijo ali odpravijo grobe kršitve, do katerih je prišlo v upravnem postopku na I. stopnji ali II. stopnji, tudi, če je bilo sodno varstvo izčrpano.

3. UPRAVNA IZVRŠBA

Odločba CSD postane izvršljiva:
⇒ ko se vroči stranki, če pritožba ni dovoljena;
⇒ ko preteče rok za pritožbo, če pritožba ni bila vložena;
⇒ ko se vroči stranki, če pritožba ne zadrži izvršitve;
⇒ ko se stranki vroči odločba organa druge stopnje, s katero se pritožba zavrne, ali sklep, s katerim se pritožba zavrže.

Upravno izvršbo opravlja organ, ki je odločil na prvi stopnji; torej tudi CSD. Po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke se izda sklep o dovolitvi izvršbe. S sklepom se ugotovi, da je odločba, ki naj se izvrši, postala izvršljiva, kdaj je postala izvršljiva in določi način izvršbe. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba (289. ter 290. člen ZUP-a).

283. člen
(1) Sklep, izdan v upravnem postopku, se izvrši, ko postane izvršljiv.

285. člen
(1) Če je mogoče opraviti izvršbo na več načinov in z raznimi sredstvi, se opravi izvršba na tak način in s takim sredstvom, ki sta za zavezanca najmilejša, pa se z njima vendarle doseže namen izvršbe.

286. člen
(1) Izvršba se opravi zoper tistega, ki je dolžan izpolniti obveznost (zavezanec).
(2) Izvršba se opravi po uradni dolžnosti ali na predlog stranke.
(3) Po uradni dolžnosti se opravi izvršba, kadar to zahteva javna korist. Izvršba v korist stranke se opravi na predlog stranke (upravičenca).

289. člen
(1) Upravno izvršbo opravlja organ, ki je odločil o zadevi na prvi stopnji, če ni s posebnim predpisom za to določen kakšen drug organ.
(2) Ne glede na določbe tega člena, upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

(3) Neposredna dejanja upravne izvršbe in zavarovanja lahko opravljajo tudi izvršitelji, imenovani na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.
(4) Policija je organu, ki je pristojen za izvršbo, na njegovo zahtevo dolžna pomagati pri izvršbi.

290. člen
(1) Organ, ki je pristojen za upravno izvršbo, izda po uradni dolžnosti ali na zahtevo upravičenca sklep o dovolitvi izvršbe. S sklepom se ugotovi, da je odločba, ki naj se izvrši, postala izvršljiva, kdaj je postala izvršljiva in določi način izvršbe. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na pristojni organ druge stopnje.
(2) Sklep o dovolitvi izvršbe odločbe, ki je bila izdana v upravni zadevi po uradni dolžnosti, mora organ, ki je pristojen za upravno izvršbo, izdati brez odlašanja, ko je takšna odločba postala izvršljiva, najpozneje pa v 30 dneh od dneva, ko je postala izvršljiva, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno. Dejstvo, da sklep ni bil izdan do tega roka, ne izključuje obveznosti njegove izdaje.
(3) Če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlagati, pritožba pa ne zadrži izvršitve odločbe, se lahko ugotovi izvršljivost odločbe in določi način izvršbe v izreku odločbe, ki naj se izvrši.
(4) Kadar upravne izvršbe ne opravlja organ, ki je odločil na prvi stopnji, potrdi ta organ na zahtevo upravičenca oziroma po uradni dolžnosti na odločbi, da je postala izvršljiva (potrdilo o izvršljivosti), in jo pošlje v izvršitev organu, ki je pristojen za izvršbo. Obenem predlaga tudi način izvršbe.

291. člen
(1) Upravna izvršba, za katero je pristojen organ, ki je odločil o zadevi na prvi stopnji, se opravi na podlagi izvršljive odločbe in sklepa o dovolitvi izvršbe.

294. člen
(1) Denarne kazni, izrečene po tem zakonu, izvršujejo organi, pristojni za davčno izvršbo.

Izvršba za nedenarne obveznosti
296. člen
Izvršba za izpolnitev zavezančevih nedenarnih obveznosti se opravlja po drugih osebah ali s prisilitvijo.

Izvršba po drugih osebah
297. člen
(1) Če je zavezanec dolžan storiti kaj takega, kar lahko stori tudi kdo drug, pa te obveznosti sploh ne izpolni ali je ne izpolni popolnoma, se tako dejanje opravi po drugi osebi na zavezančeve stroške. Zavezanca je treba na to poprej opozoriti.
(2) V primeru iz prvega odstavka tega člena lahko organ, ki opravlja izvršbo, naloži zavezancu s sklepom, naj založi znesek, ki je potreben za kritje izvršilnih stroškov, proti poznejšemu obračunu. Sklep o položitvi tega zneska je izvršljiv.

Izvršba s prisilitvijo
298. člen
(1) Če je zavezanec dolžan kaj storiti, dopustiti ali kaj trpeti, pa ravna v nasprotju s to obveznostjo, ali če je predmet izvršbe kakšno zavezančevo dejanje, ki ga ne more namesto njega opraviti nihče drug, ali če narava izvršbe to terja, ali če izvršba po drugih osebah ni bila uspešna ali ni primerna, prisili organ, ki opravlja izvršbo, zavezanca k izpolnitvi obveznosti z denarno kaznijo.
(2) Organ, ki opravlja izvršbo, zagrozi najprej zavezancu, da bo uporabil denarno kazen, če ne bo izpolnil svoje obveznosti v danem roku. Če stori zavezanec medtem kaj takega, kar nasprotuje njegovi obveznosti, ali če dani rok preteče brez uspeha, se denarna kazen s katero je organ zagrozil, takoj izterja, obenem pa mu določi organ nov rok za izpolnitev obveznosti in mu zagrozi z novo, višjo denarno kaznijo.

(3) Prva denarna kazen, ki se izreče za prisilitev po prejšnjem odstavku tega člena, ne sme presegati 100.000 tolarjev. Vsaka poznejša denarna kazen za prisilitev je lahko znova izrečena do tega zneska.
(4) Plačana denarna kazen se ne vrne.

299. člen

Če se izvršba za nedenarno obveznost sploh ne more opraviti ali ne more pravočasno opraviti s sredstvi iz 297. in 298. člena tega zakona, se lahko opravi glede na naravo obveznosti tudi z neposredno fizično prisilitvijo, če ni v predpisih drugače določeno.

Izvršba v zavarovanje

301. člen

(1) Za zavarovanje izvršbe se sme s sklepom dovoliti izvršitev odločbe, še preden postane izvršljiva, če bi bila sicer po nastopu izvršljivosti odločbe izvršba lahko onemogočena ali znatno otežkočena.
(2) Če gre za obveznosti, ki se prisilno izvršijo samo na predlog stranke, mora predlagatelj verjetno izkazati nevarnost, da bo izpolnitev obveznosti onemogočena ali otežkočena, organ pa lahko veže izvršbo iz prejšnjega odstavka tega člena na pogoj, da se da zavarovanje v skladu z drugim odstavkom 221. člena tega zakona.
(3) Zoper sklep, izdan na predlog stranke za izvršbo v zavarovanje, ter zoper sklep izdan po uradni dolžnosti, je dovoljena pritožba. Pritožba zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba v zavarovanje, ne zadrži izvršbe.